

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

YAYINCILIK

Bir Yobazın Günlüğü

ÖMER FARUK DÖNMEZ

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2013
Sertifika no: 17313

İZ YAYINCILIK: 683
sanat edebiyat dizisi: 129
ISBN: 978-975-355-867-9
2. Baskı; İstanbul, 2013

Çatalçeşme Sokağı No: 27/2 Cağaloğlu 34110 İstanbul
telefon: (212) 5207210
faks: (212) 5115791
www.iz.com.tr
e-posta: bilgi@iz.com.tr

kapak: Medine Efe

Basıldığı yer: Alemdar Ofset Matbaacılık
Davutpaşa Caddesi Besler İş Merkezi No: 20/29 Topkapı/Zeytinburnu
İstanbul

ÖMER FARUK DÖNMEZ

Bir Yobazın Günlüğü

ÖMER FARUK DÖNMEZ

1976 yılında Adana'da doğdu.

1997'de Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi.

Yazılarını Türk Edebiyatı, Çınar, Atlılar, Huruç, Ay Vakti, Hece Öykü, Cafcaf, İhtiyar, Fayrap ve Müdahale dergilerinde yayımladı.

Evli.

Bir oğlu var.

Hep Aynı Hikâye, 2006, Hece Yayınları

Bir Kitap Bir Balta, 2009; 3. bs., 2011, İz Yayıncılık

Hamza, 2010; 3. bs., 2012, İz Yayıncılık

Bir Yobazın Günlüğü, 2011; 2. bs., 2013, İz Yayıncılık

Dervişan, 2012, İz Yayıncılık

"eşime..."

1 Aralık 2006

Saat 19:00 – Sizi sevmiyorum ey insanlar! Ah pardon. Böyle başlamamalıyım. Sizi sevmek istiyorum ey insanlar; hem de çok sevmek istiyorum; ama sevemiyorum... Evet, bu daha iyi oldu. Neden sevemiyorum peki? Çünkü bayım, ben bir yobazım! İyi mi? İyi. Peki bir soru o zaman: iyi nedir? Bütün ölçülerin, bütün değerlerin karıştığı bu zamanda... Hah ha. "Nâm ü nişâne kalmadı faslı bahardan / Düştü çemende berk-i diraht itibardan." Geçtiğimiz günlerde, özel bir okulun tuvaletinde uyuşturucu partisi yapan gençler birbirlerini cep telefonu kamerası ile görüntülemişler. İyi mi? İyi. Ana haber bültenlerine yansıdı. Nerde bu devlet? O halde bu bir 'günlük' olsun. Artık ben de bir günlük tutmalıyım. Aklıma gelen her şeyi hiçbir kural gözetmeksizin yazmalıyım. Kural gözetmeksizin? Hayır hayır, imla ve noktalamaya dikkat ederim. O başka. Dilbilgisi de önemlidir: özne-tümleç-yüklem. Dünyanın ekolojik dengesi bozuluyormuş. Sadece o mu? Dünyanın tüm dengesi bozuluyor bana kalırsa: Allahım sen benim dengemi koru. Âmin. Bugün de akşam oldu. Pek çalışmadım. Biraz kitap okudum. (Aslında böyle yazarsam günlük havasını yakalamış olacağım.) Tüm edebi türleri protesto ediyorum bayım!

(Niyeyse?) Şimdi ayağa kalkıp bu cümleyi yüksek sesle üç kez söyleyeceğim. (Yaptım.) Romanları, öyküleri, tiyatroları ve diğerlerini... Mektup, günlük, anı, deneme, makale, söyleşi... Hepsini protesto ediyorum. Beni mahvettiler. Ben de intikamımı böyle almalıyım onlardan: Allahın müntekım sıfatına sığınarak: hepsini yok sayıp yeni bir biçim yaratmalıyım. (Yapabilir miyim dersin?) Edebiyatta biçim ve içerik... Bağırırken beni gören oldu mu acaba? Yok canım. Yani belki de olmuştur: perdeleri sıkı sıkı kapadım; ama yine de belli olmaz değil mi? Karşı apartmanda yaşayan bir sapık, sabaha kadar ışığı yanan bu odayı her gece dürbünüyle izliyor olabilir. Merak bu. Merak etme kardeşim. Hayır, böyle olmaz. Tekrar ayağa kalkıp pencereye gitmeli ve öyle söylemeliyim: Merak etme kardeşim, bir halt ettiğim yok: sadece yazıyorum. Televizyonunu seyret sen! Hah ha! Bırak o dürbünü: burada seni ilgilendiren bir şey yok: sadece yazıyorum. Ne yaptığım kimseyi ilgilendirmez. (Şimdi yerimize oturabiliriz.) Ben öfkeli bir adamım bayım. Benimle tartışmaya kalkmayın, sizi doğduğunuza pişman ederim. Allah bana keskin bir zekâ ve sivri bir dil vermiş. (Ya da sivri bir zekâ ve keskin bir dil – bunu ilerde netleştiririz.) Niyeye verdiğini bilmiyorum; ama vermiş işte. Hele başkalarının yanında asla tartışmayın benimle. Zaptedilmesi çok zor bir gururum vardır ki, keskin zekâmı ve sivri dilimi onun emrine verdim mi (ya da sivri zekâmı ve keskin dilimi – her neyse) artık işiniz bitmiş demektir. Ama hayır, kendimi bu kadar da kötülemeyeyim. Aslında fena adam sayılmam. Kimseye bir zararım yok ki. Komşularımı falan rahatsız etmem. Müziğin sesini fazla açmam. Odamda sessiz sessiz okurum. Sonra da yazarım. Eski-den bir daktilom vardı. Yazarken hayli gürültü çıkarır-

dı doğrusu. O zaman bazı geceler bazı komşularımı daktilo sesiyle rahatsız etmiş olabilirim; ama şimdi bir dizüstü bilgisayarım var. Ben de çağ atladım – baktım herkes atlıyor. Tuşların sesini aynı odada bile zor duyarsınız. Evet, yani ben artık kimseyi rahatsız etmiyorum. Nereden girdim bu konuya? Neyse. Size biraz kendimden bahsedeyim. Dediğim gibi, ben bir yobazım. Hah ha. Peki, siz bayım? Siz de yobaz mısınız? Ah, hemen kızmayın canım; belki de değilsiniz. Ama her an olabilirsiniz, dikkatli olmanızı öneririm. Örneğin, namaz falan kılıyor musunuz? Ya da oruç tutar mısınız mesela? Hah ha. Ne budala insanlar yaratmışsın tanrım, beni çok eğlendiriyorlar.

Bir Yobazın Notları. Evet, böyle bir adı olmalı. Ya da şöyle desek: Gece Notları. Olmaz. Neden? Çünkü ben geceleri yazmam pek. Gündüzleri de yazmam. Ne zaman yazarım o halde? Ne zaman müsait olursam. Hah ha. Müsait bir yerde yazacak var! Şunu uzatır mısınız; bir talebe, bir yobaz lütfen. Efendim? Yobazlara indirim yok mu? Hay Allah! Peki “Bir Yobazın Günlüğü” desek? Ama yazacaklarınızın, ‘günlük’ türüne pek de uygun olacağını sanmıyorum efendimiz. Haklısın Gregor. Zaten adı ve biçimi o kadar da önemli değil. Biz işimize bakalım. Nerden başlayalım dersin Gregor? Efendimiz en iyisini bilirler; fakat az önce, kendinizden bahsedeceğinizi söylemiştiniz. Peki o zaman, bahsedelim.

Otuz yaşındayım. Öğretmenim. İki yıl önce karımdan ayrıldım, bir oğlum var: dünya tatlısı, altı yaşında. Ömrümün tafsilatı bundan ibarettir. Saygıyla arz ederim. Böyle tafsilat olmaz ki efendimiz. Biz de biliyoruz Gregor; ukalalık yapma, ironi diye bir şey var. Affımı dilerim efendimiz. Tamam, hadi affettim, büyüklük bende kalsın. Seni de tanıştırayım: bu, Gregor; beynimde yaşar. Arada sırada

lafa karışır. Bana asist yapar. Ceza sahası içinde tehlikeli pozisyonlar yaratır. Bazen karambolde gol bile atar. Fakat attığı kimi gollerin, FIFA kokartlı hakemler tarafından iptal edildiği olmuştur. Bazen fazla ileri gider ve rakip takımın en son savunma oyuncusunun bile arkasında kalır, ofsayda düşer... Fakat efendimiz, rica ederim! Tamam Gregor tamam, alınma hemen. O benim canımıdır yahu, çok severim ben onu. Kısaca şöyle söyleyeyim; Gregor, Olric'in yakın bir akrabasıdır. Olric de kim, diyor musunuz? Güle güle bayım, lütfen bir daha görüşmeyelim.

Öğretmen olduğumu söyledim; fakat istifa etmeme az kaldı. (İnşallah.) Sıkıldım artık öğretmencilik oynamaktan. Birtakım işler çeviriyorum, somut neticeler de almaya başladım aslında; fakat biraz daha bekliyorum. Umarım uzun sürmez. Hımm... Meraklandırıldım mı sizi? Yo yo, maksadım gizemli bir hava yaratmak değil; yeri gelince hepsini anlatacağım: **işim bu benim: yazmak, anlatmak!** Biliyor musunuz, **masama** oturup saatlerce yazıyorum. Yıllardır **böyle: sayfalar dolusu yazdım.** Yazdıklarımın büyük çoğunluğunu sonradan yırtarım, kalan az bir kısmını ise yayımlarım. **Bakın** bayım, otuz yaşındayım, en az on beş yıldır yazı yazıyorum (bir edebiyat dergisinde ilk 'eserimin' yayımlandığı günü hatırlıyorum da, nasıl da heyecanlıydım) **ve** basılmış sadece bir küçük hikâye kitabım var. Sanırım yeteneksiz bir adamım ben. Hüngür hüngür. O koca koca kitapları yazan yazarlara da imrenmiyor değilim hani. Nasıl yazıyorlar anlamıyorum. Gerçi, demin söylediğim gibi, ben de yüzlerce sayfa yazıyorum ama sonra onları okuduğumda nasıl olup da bu kadar aptalca şeyler yazabildiğime şaşıp kalıyorum. Aslında yazarken hiç öyle gelmiyor insana: nefis şeyler yazdığımı sanıyorum: sonra bitince oku-

yorum ve yeteneksiz bir aptal olduğuma karar veriyorum. Zaten o küçük kitabım da hiç yankı uyandırmadı. Dürbünüyle sabaha kadar odamı izleyen sapık bile okumamıştır eminim. Birkaç edebiyat dergisinde ve bazı gazetelerin kitap eklerinde tanıtımı çıktı o kadar. Ama zaten fazlasını beklemek de anlamsız olur. Neden? Çünkü 'edep' kelimesinin müzelik olduğu bir ortamda 'edebiyat' da müzeliktir. Pardon bu müzenin kapısı nerde? Efendim? Yaslını gittim şen geldiiiiim. Aç koooyunuuuuu ben geldiiiiim. Dostlarım sorarlar: niçin yazıyorsun? Ulan yazmazsam içim daralıyor be! İçime fenalık geliyor. Hoş, okuyunca da sizin içinize fenalık gelecek ama, pek umurumda değil bu. Ben yazmazsam mutsuz oluyorum: çatacak yer arıyorum. Etrafımdaki herkesi fırçalıyorum. Bir de, kızgınım insanlara kardeşim: sövüp saymam lazım; bu yüzden yazıyorum. İyi mi? İyi. Geçelim o halde.

Ha bir şey daha: on sekiz yaşında bir sevgilim var! Evet, benden tam on iki yaş küçük! Fakat bunda bir şey yok bayım; Kafka ile Milena arasında da tam on iki yaş vardı. Abelard ile Heloise arasında yirmi yaş. Çok sevdiğim Oğuz Atay ile Pakize Kutlu arasında da on sekiz yaş vardı. Peki Dostoyevski? Ah evet, karısı Anna Gri-goryevna ile arasında tam yirmi dört yaş vardı. Engin irfanınıza hayranım efendimiz. Ansiklopedik bilgi ile irfanı birbirine karıştırmayalım lütfen Gregor. Pardon. Ah tabi, onlar başka adamlar, diyeceksiniz. Bize gerçeklerden söz et! Gerçek şu ki, ben atalarımın yolunda gitmekten gurur duyuyorum: büyükbabamla büyükannem arasında tam on beş; babamla annem arasında on bir yaş var. Fakat bu sizi niye ilgilendirsin ki. Niye savunma yapmaya başladıysam. Hay Allah. Atalarım benim canlarımı ciğerlerim pamukşekerlerim.

Şimdi bir adım daha ilerleyelim. Sevgilim kim, biliyor musunuz? Benim eski bir öğrencim! Vaay! Netameli bir konu ha? Sizce şimdi ahlaka aykırı bir şeyden mi söz etmiş oluyoruz? (Ah, ahlaklı adam, hadi yargıla beni, hadi beni suçla ve bu sayede kendini masum hisset.) Evet, öğrencim-di. Okuldayken bir halt etmedik tabii ki; gördük birbirimizi, beğendik, fakat ağzımızı bile açmadık, bu sene mezun oldu, yazın da duygularımızı itiraf ettik. Hah ha. Ne demekse: 'duygularımızı itiraf ettik.' Ne kötü adamım öyle değil mi? Otuz yaşındayım, dulum (tanrım bu kelime ne kötü kokuyor böyle) bir oğlum var ve utanmadan, on sekiz yaşında, üstelik eskiden öğrencim olan bir kızı kandırdığımı söylüyorum. Hah ha. "Sahn-ı çemen-de durma salınsın sabâ ile / Âzâdedir nihâl bugün berk ü bârdan." Kelimeleri çok da özenle seçmiyorum aslında: kandırmak, itiraf etmek falan. Fakat bayım size şunu mutlaka söylemeliyim ki, bu hayatta aşktan daha güzel bir şey yoktur. (Peki aşk nedir? Ah tanrım, işte büyük ve güzel şeylerden söz etmeye başladık! Şehvet demek ayıp olduğu için aşk diyor olabilir miyiz acaba? Hımmmm. Bunu bir ara konuşalım.)

Ben, küçük sevgilimi tanıyana kadar aşkın ne kadar güzel bir şey olduğunu bilmiyordum aslında. Geçen Miraç kandilinde onunla sabaha kadar mesajlaştım. Yaşasın cep telefonu! Yaşasın teknoloji! Yaşasın modernizm! Yaşasın tariz! (Hadi ahlaklı adam, yerinde duramıyorsun işte, farkındayım; yargıla beni! "Miraç kandilinde sevgiliysiyle mesajlaşmış, kâfir!" de bana. Hadi bana söv ve kendini iyi hisset! Hadi dur cennetin kapısında ve "Giremezsin içeri!" diye bağır bana. Birini daha cehenne-me yolla ve kendini temize çıkar. Rahatla. Hah ha. Allahım ben içimizdeki kaba adamlardan ve karşımızda-

ki budalalardan bıktım artık ya.) Onu ne kadar sevdiğimi o zaman fark ettim. Neyse. Bunu zaten anlatacağım. Size her şeyi aslında sırasıyla ve güzel güzel anlatmak isterdim. Ama öyle yapmayacağım. Kendime göre bir düzenle anlatacağım anlatacaklarımı ki bu çoğu insan için fazlasıyla karışık olacak. Edebiyatta tek mesele vardır; o da üslûp meselesidir, derler. Ne anlattığınız değil; nasıl anlattığınız önemlidir öyle ya! “Ben ne anlatacağımı biliyorum ama nasıl anlatacağımı bilemediğim için yıllardır susuyorum.” diye yakınan bay yazara, lütfen bir bardak su getirin. Hah ha. Bu kadar susuyor olmasını ancak bir bardak suyla halledebiliriz. Doğrusu, kötü espri efendimiz. Sus Gregor. İnsan bazen kötü espriler de yapmalıdır. Bir metnin planı. Giriş, gelişme, sonuç. Serim, düğüm, çözüm diyenler de var; daha havalı oluyor. Birtakım budalalar anlasın diye alışılmış kalıpları kullanmaya hiç niyetim yok doğrusu. (Gerçi böyle söylediğime bakmayın; ben her zaman klasiklerden yana olmuşumdur.) Herkesin işi yok burada. Aramızda olmayı hak etmeyenler var.

Gregor lütfen bilet ve kimlik kontrolü yap. Bir insanın parasının olması, gösterimizi izleme hakkına sahip olduğu anlamına gelmez. Biz burada entelektüel bir iş yapıyoruz. Entelektüel bir iş mi, efendimiz? Yani zihinsel. Gerçi gönül işi de var ama. Yani ‘tüccar mıyız ulan biz’ anlamında söyledim onu. Ön koltuklara zenginlerin oturması çok saçma! Sanattan anlayan yoksul öğrenci, paltosunu satarak aldığı biletle, oyunumuzu neden en arkadan izlemek zorunda kalsın? O dediğiniz genelde Rus romanlarında olur efendimiz. Hayır, ben de yoksul bir öğrenciydim Gregor. İzmir’de dört sene edebiyat okudum ve neler çektiğimi ancak ben bilirim. “Bâki cemende

hayli perişan imiş varak / Benzer ki bir şikâyeti var rû-
zigârdan."

Efendimiz! Söyle Gregor. Bu adam ön koltuklardan
kalkmak istemiyor. Öyle mi? O halde oyunumuza kısa
bir ara veriyoruz.

2 Aralık 06

"Yazdığım şeyin gerçek bir amacı vardır: Düşünce-
lerimi ve duygularımı sertlikle açıklamak istiyorum.
Ah! Batıcılar ve nihilistler bana karşı cıyak cıyak bağıra-
caklar! Bana gerici diyecekler! Fakat canları cehenneme!
Bütün düşündüklerimi söyleyeceğim!" demiş Fedor Mi-
hailoviç Dostoyevski. Peki Gregor, biz müslümanlar ne
yapacağız?

"Yeryüzünden fitne kalkıp din yalnız Allahın oluncaya
kadar o kâfirlerle savaşacağız." (Enfal 39) Çünkü biliyoruz
ki, küfre rıza küfürdür. Zulme rıza zulümdür.

3 Aralık 06

Bu sabah erken kalktım. Annem güzel bir kahvaltı ha-
zırladı. Çay ve peynirli börek. Nefis! 'Bu sabah' dediği-
me bakmayın; aslında ben her sabah erken kalkıyorum.
Sabah namazı ve kahvaltı. Sonra da öğretmencilik oy-
namaya, okula! Hava yine müthiş. Kış mevsiminde be-

nim sevdiğim bir şeyler var. Yağmur. Rüzgâr. İyi ki taşındım buraya. Annem bana iyi bakıyor. Kartal yuvaya döndü. Hah ha. Karım gittikten sonra bir yıl kadar yalnız yaşadım o evde. Sonra da 'baba evine' döndüm. Neyse. Hayat işte. Peki hayat nedir? İşte netameli bir konu daha! Bu arada farkındayım ki, ikidir şu 'netameli' sözcüğünü kullanıyorum. Kendinizi bir Dostoyevski çevirisi okuyormuş gibi hissetmeniz için yaptım bunu. Ah şaka tabi. Netameli "gizli bir tehlikesi ya da sakıncası bulunduğu inanan, zararı dokunma ihtimali olan şey, kişi, durum" şeklinde açıklanıyor sözlüklerde. Seviyorum bu sözcüğü. İnsan, kendini ciddi bir yazar gibi hissediyor. Ciddi bir yazar? Hah, ne saçma! "Saçma ey göz eşkden gönlümdeki odlare su / Kim bu denlü dutuşan odlara kılmaz çare su."

Hayat nedir biliyor musunuz bayım?

Efendimiz! Ne var Gregor? Hemen söylemeyeceksiniz değil mi? Neyi Gregor? Hayatı, efendimiz. Gerçi o adamı dışarı çıkardık; ama oyunumuzu izleyen herkesin bunu hak ettiğinden henüz emin olamayız. Numara yapanlar olabilir. Doğru söylüyorsun Gregor, artık insanlara güven olmuyor: biz de sizdeniz diyorlar, aa, bi bakıyorsun, meğer bizden değillermiş! Sahtekârlık aldı yürüdü. Yeni nizamnameler, kanunnameler çıkarmak lazım aslında efendimiz. Haklısın Gregor; derhal bir ferman yazalım, tellallara da haber verin davullarını alıp gelsinler, hemen halkıma duyurulsun istiyorum. Acele etmesek daha doğru olmaz mı, efendimiz? Boş ver be Gregor, sakıncaları olduğunu görürsek, yürütmeyi durdurma kararı alırız. Yaz kızım, fermanumdır: bizden olmayanların bizdenmiş gibi davranmaları yasaklanmıştır. Bundan böyle, bizden olmadıkları halde bizdenmiş gibi davrananlar, yakalan-

dıkları yerde, yüzlerine vurulmak suretiyle cezalandırılacaklardır! Yüze vurulması hoş görülmemiştir efendimiz, biliyorsunuz. Ulan Gregor, bizden olmadıklarını vuracağız yüzlerine: çok ayıp, beni nasıl yanlış anlarsın? Özür dilerim efendimiz. Hah ha. (Hikmet'ten kalma bu hah ha'lara da bayıldığımı itiraf etmeliyim.)

Otuz yaşındayım, dindar bir çevrede doğdum ve yetiştim, otuz yıldır her tarikatten, her cemaatten, her gruptan dindar insanla muhatap oldum ve şunu hiç çekinmeden söyleyebilirim: bizim en büyük meselemiz samimiyet meselesidir. Maalesef içimizde, bizdenmiş gibi davranan; fakat asla bizden olmayan, samimiyetsiz ve kaba adamlar var. Ama işi dar çerçevede ele almayalım şimdi: sol fraksiyonların da en büyük meselesi budur; samimiyet. Sağcıların da en büyük meselesi budur; samimiyet. İnsanın en büyük meselesi budur aslında; samimiyet, içtenlik, dürüstlük! Geçenlerde bir iş arkadaşımı müthiş bozdum. İyi de ettim. Hiç pişman değilim. Yine olsa yine yaparım. Oruç ayının son günleriydi, sanırım cumaydı, okulda, öğretmenler odasında oturuyoruz. Takıldım arkadaşlara, "Şurada orucun bitmesine üç gün kaldı, önümüz de cumartesi-pazar, başından beri tutuyoruz canım, son iki gün tutmasak olmaz mı?" dedim. Şaka tabi. Ulan herif aldı eline: "Olur mu hocam!" dedi, "Bir ay denmiş, bir ay tutulacak! Biz yaz aylarında, temmuzun sıcağında, harman başlarında ne oruçlar tuttuk!" Haydaaa! "Cumartesi pazarı mı olur bu işin?" diye gürledi, "Zor geliyorsa tutmayacaksın!" İyi mi? İyi. Sırf dini konulardaki hassasiyeti sebebiyle bu tepkiyi vermiş olsa, hatamı kabul eder, susardım; ama iş başka, biliyorum. Zaten adamın ceza sahası içinde ilk faulü değil bu. "Hocam" dedim, "Yazın sıcak ve uzun günlerinde o oruç-

ları nasıl tuttunuz gerçekten, hiç zor gelmedi mi?" Hem men havalandı tabi keklik gibi: "Ne zor gelecek!" dedi, "Üstelik bütün gün güneşin altında çalışırdık." Şut pozisyonu. Şut. "Valla" dedim, "Hayranlık duyuyorum size. Bu nasıl bir takva düzeyi hocam, nasıl ulaştınız bu mertebeye, biz aciz kulları da irşad etseniz!" Ve top ağlarda. Anladı tabi. Kıvırdı ondan sonra da. Yazın sıcağında harman başlarında ne oruçlar tutmuşmuş! "Men lebün müştakiyam zühhad kevser tâlibi / Nitekim meste mey içmek hoş gelür hûşyâre su."

Aman canım neyse. Bunları konuşacağız. Evet, yol boyunca 'içimizdeki ahmaklar' da 'karşımızdaki budalalar' kadar nasiplerini alacaklar zaten keskin zekâmdan ve sivri dilimden. (Ya da, sivri zekâmdan ve... aman canım, biliyorsunuz işte!)

'İçimizdeki ahmaklar' derken, dindar çevrede bulunan, fakat mü'min bir insanın zarafetine, asaletine asla sahip olmayan sahtekârlardan bahsediyorum tabi. 'Karşımızdaki budalalar' derken de, kendini 'modern' olarak tanımlayan ve duruşunu din-dışı olmakla belirginleştiren güruhtan söz ettiğim açık sanırım. Hah ha. Nasıl da bir anda ciddileştim. Tabi unutmamak lazım ki: "Dostu ger zehr-i mâr içse olur âb-ı hayat / Hasrı su içse döner elbette zehr-i mâre su." Nerde kalmıştık Gregor? Yeni kanunlar çıkarıyorduk efendimiz. Gregorcum bana 'efendimiz' demekten vazgeç artık. Meclisimizde efendiler köleler yok: krallıkla mı yönetiliyoruz? Üyeler, başkanlar, genel sekreterler falan var: yaşasın cumhuuuuuriyet! Peki 'sayın başkanım.' Hah şöyle. Zaten bugünlerde herkes başkan oldu. Bir biz kalmıştık. Hadi yasa çıkarmaya devam edelim. Yöntemimiz ne olacak sayın başkanım? Bütün yöntemleri kullanacağız Gregor. Güzel ya da sı-

kıcı olmasına aldırmayacağız. Kullanmadık bir yöntem bırakmayacağız. Hatta yeni yöntemler icat edeceğiz. Göstereceğiz onlara günlerini! Hemen hazırlıklara başla. Atımı hazırla. Muhafızlara haber ver. Sarayın bütün kapılarını kapatın. Ülkem için yasalar çıkaracağım; rahatsız edilmek istemiyorum. Aylarca yetecek kadar yiyecek depolamalıyız Gregor. Tam, çok hayati bir kanunun üçüncü bölümünün b fıkrasını tartışırken, müzakerelerin kesilmesini istemeyiz, öyle değil mi? Evet. Ne oldu? Evde pirinç kalmamış! Hay Allah! Ben dünyayı değiştirmekten söz ediyorum sen pirinç diyorsun! Bütün vergileri ikinci bir emre kadar kaldırdığımı da zavallı ve yoksul halkıma duyur. Sevinsin garibanlar. Onlara yakında daha çok demokrasi vaat ediyorum – zaten ben vermezsem Dünya Sistemi gelir verir onlara ‘daha çok demokrasiyi.’ Şimdilik ellerindekiyle idare etsinler işte. Büyücülerini ve bilim adamlarını da topla. Müneccimbaşına haber ver. Muvakkati de alsın gelsin. Kapandılar aylardır o rasathaneye; şeb-i yeldayı bulacağız dümeniyle, âlem yapıyor namussuzlar. Şeb-i yeldayı müneccim ile muvakkit ne bilir; gecelerin kaç saat olduğunu biz müptela-yı gamdan bilahare öğreniriz! Klasik edebiyata olan yakınlığınıza da hayranlık duymamak mümkün değil sayın başkanım. Sağ ol Gregorcum; ama kıymetimizi bilmiyorlar işte. Haa, komşu krallıklara da tatar ulaklar gönder: bir süre onlarla savaşılmayacağım için üzgün olduğumu bildirsinler. Hüngür hüngür yani. Kendimizi insanlığa adadık biz Gregor, yolumuzdan dönmeyiz. Hiçbir güç bizi yolumuzdan döndüremez. Baskılar bizi yıldırıamaz. Kendimizi kayda geçirelim Gregor: kayıtlara geçelim; çünkü kendimizi kayda değer buluyoruz öyle değil mi? Hummalı bir itiraf şöleni düzenleyelim. Nevrotik bir savunma yapalım. Paniğe

kapılalım. Gerekirse sıkıcı olalım, didaktik olalım. Hayatımızı gözler önüne serelim; ifşa edelim, rezil edelim kendimizi. Her şeyi elimize yüzümüze bulaştralım. Baksınlar ve görsünler. Bu yüzyılda yaşamış bir adamı görsünler. (Çağımıza ve kendimize tanıklık edelim: bilirsin, büyük adamlar öyle yapar.) Baksınlar ve görsünler bu çağın adamını: bak şurası olmamış, bir dahaki sefere böyle yapmayalım desinler. Psikologlar, sosyologlar, doktorlar, felsefeciler, kamu yöneticileri, iktisatçılar, toplum mühendisleri hayatımıza baksınlar ve bir sonraki yüzyılın insanını ona göre dizayn etsinler. Bir gelişmiş modelimizi ona göre tasarlasınlar. Ben seni Olric'e bakarak nasıl tasarladım Gregor? Haklısınız sayın başkanım. Gerçi şimdi birtakım aklıevveller çalıntı diyecekler ama desinler be Gregor: Esrarını Tutunamayanlardan aldım, çaldıysam miri malı çaldım. İmza: Şeyh Galip. Hah ha. Neyse. Ne diyorduk? Kendimizi rezil ediyorduk sayın başkanım. Hah evet! Acımız ve neşemizle, zaaflarımız ve erdemlerimizle, açığa vurduklarımız ve gizlediklerimizle, tutarlı yanlarımız ve çelişkilerimizle... Her şeyimizle Gregor, her şeyimizle ortaya koyalım kendimizi: rezil olmaktan korkmayalım: insanlık bizden ibret alsın. İbret-i âlem olalım Gregor: birilerinin kendini feda etmesi gerekir. Sonunda bu iş de bize kaldı görüyorsun. Gelecek mutlu günler için, insanlık için, kendimizi rezil rüsva etmekten çekinmeyelim. Yerin dibine geçelim. Kendimizi anlamak için her yola başvuralım. Nitekim "Hâk-i pâyine yetem der ömrlerdir muttasıl / Başını daştan daşa vurup gezer âvâre su."

4 Aralık 06

Saatlerimiz 21.00 – Hafta başı. Pazartesi sendromu. Okula gittik. Ders yaptık. Öğrencilerimize edebiyat anlattık. Hah. Sıradan bir gün daha yaşadık işte. Adına yaşamak diyorlar. Ne demekse: yaşamak: hayat: tuhaf şey bayım. Fakat yaşıyor olmanın tuhaflığını fark etmemek de bir o kadar tuhaf. Günlük hayatın akışına kapılmak. Müthiş bir anaför. Modernizm bir işgal biçimidir. Meşgul ederek işgal eder insanı. Her taraftan kuşatır. Sabah kalktığı saat-ten gece uyuyana kadar her dakikasını parseller: Yakala-yın insanı, kendine gelemesin: kendini kaybetsin! Saatin alarmı çaldı. İşte sabah oldu. Uyandın. Hemen fırla yataktan. Yedi otuz. Sekizde evden çıkmış olman lazım. Elini yüzünü yıka. Gözaltılarım mı morarmış? Bırak şimdi: vakit yok. Kurulan şu havluyla. Çay suyunu koy. Bu esnada tıraş olmalısın. Kesici bir metal parçasını yüzüne sür: jilet yiyen kız. Böyle bir dize olacak. Kimindi? Can Yücel'in. Tıraş olmak ne saçma. Bırak şimdi bunları; müdürün karşısına iki günlük sakalla çık da görelim neymiş saçma olan. Ama yüzüm tahriş oluyor, cildim yıpranıyor. Hah. Çayın suyu kaynadı, kes söylenmeyi. Demliğe çayı ekle, evet, bırak demlensin. Şimdi giyinelim. Ütülü bir gömlek; kahretsin yakası da amma dar. Bir de kravat. Ömrüm boyunca nefret ettim kravat denen şeyden: bir tasma adeta: beni efendilerime bağlıyor: aşılarımı yaptırdığım, kuduz ve benzeri bir hastalık taşımadığım ve kimseyi ısırmayacağım anlamına geliyor: sahipli ve evcil bir köpek: sadık dostunuz, hav hav! Düzene uyar, vergilerini yatırır, hiçbir yasadışı örgütle ilgisi yoktur: iyi bir vatandaş, hav hav! Gerçi artık kravatlı teröristler de var. Çekil ayağımın altından. Kafamı karıştırma. Giy şu pantolonu da. Nerde bu takımın ceketi, hah, işte. Evet. Vay be aslında yakışıklı oluyorum

böyle. Demek benim iyiliğim için düşünülmüş her şey. Çayımızı içelim. Birkaç zeytin, biraz peynir, bir parça ekmek. Ooo, saat sekiz oluyor, kalk hemen kalk, yine geç kalacağım, kahretsin! Dişlerimiz? Vakit kalmadı, akşam fırçalarız. Anahtar, cep telefonu, cüzdan. Asansör meşgul. Merdivenlerden in oğlum, sabah sporu. Ve işte caddedeyiz. Durak kalabalık. Herkes nereye gidiyor böyle. İşe tabii ki. Şu otobüse binelim. Bu saatte oturacak yer hayatta bulamazsın. Hasbelkader yanındaki yolcu hiç beklenmedik bir durakta erken inerse oturabilirsin ancak. Bu defa da kadınlar ters ters bakarlar: genç adamsın yer versene kadınlara: onların hakkıdır oturmak: niyeysen? Hani eşittik? Erkekleri ezmeye başladınız bana kalırsa. Bir fren bir gaz bir ileri bir geri, tıks tıks bir belediye otobüsü. Aldırma şu teyzenin aksi bakışlarına, bırak kalsın ayakta. Hah ha. Ya oturup her şeyi baştan konuşalım ve bir konsensüse varalım ya da her şey böylesine birbirine karışmışken, benden 'iyi' olmamı beklemeyin; zira iyi olmakla aptal olmak aynı anlama gelmeye başladı. Durakta inecek var. Bas düğmeye. Basamakta durmayın otomatik kapı çarpar. Oldu. Sekiz buçuğa beş var. İyi. Yetiştik bugün de. Hiç çekilmezdi o müdürün artizliği şimdi. Ve, İŞ! Bir şekilde para kazanmak için katlanmak zorunda olduğun saçmalıklar: dosyalar, evraklar, imzalar, istatistikler, araştırma sonuçları, mühürler, çok aceleler, tarih ve sayılar, toplantılar toplantılar, bitmek bilmeyen saçma sapan toplantılar, patronların, genel müdürlerin, amirlerin, şeflerin kasıntıları, aşağı yukarılar, yüzde yüzler, tahmini değerler, olasılıklar, falanlar fişmanlar vesaireler. Vay be öğlen olmuş. Hadi çıkıp bir şeyler yiyelim. Yahu zaten bir saatimiz var, söyleyelim buraya getirsinler, bırak kardeşim, geçen gün genel müdür nasıl fırçalandı milleti lokanta mı burası diye, her

tarafı soğan kokutmuşsunuz, hadi o zaman şu köşedeki restoran var ya, orası temiz, gidiverip geelim, bir ayran bir döner, afiyet olsun, ulan harala gürele yenmiş yemeğin afiyeti mi olur, mideme gitmiyor ki, beynime burnuma gidiyor. Yak bir sigara. Hadi hadi yolda içersin, fırça yemeyelim yine o dangalak heriften. Kemal oğlum yukarıya üç çay getir, yemek yedik üstüne içeceğiz ona göre! Sonra yine imzalar, yine mühürler, yine dosyalar, yine evraklar, falanlar fişmanlar vesaireler. Saat kaç? Beşe geliyor. Valla ben bittim. Hadi topla şu masanı memleketi sen mi kurtaracaksın? Hah ha! Hava kararıyor. Keşke atkını alsaydın, bak ayaz çıkmış. Ooo durak yine cehennem gibi. Ulan bir araba alamadık. Biz aldık da ne oldu? Koyduk evin önüne bekliyor. Niye? Benzin kaç para haberin var mı senin? Benzin kaç para deyince benzin soldu, hayırdır? Bırak şaircilik oynamayı. Mecbur yine biniyoruz belediye otobüsüne. Geldi bak geldi, atla şuna. Tıkış tıkış bir otobüs. Adamlar. Kadınlar. Gençler. Çocuklar. İhtiyarlar. İNSANLAR. Yorgun. Öfkeli. Umutsuz. Neşeli. Şakacı. Aldırmaz. Kırgın. Yoksul. Zavallı. Kederli. Evlerine dönüyorlar. Akşam. Evden yüz metre uzaktaki durakta inersin. Şuradan bir şeyler alayım. Atıştırırım. Dudaklarında yarı hüznünlü yarı aldırılmaz bir ıslık. Sokaklar kararmış. Nerde bu anahtarlar, haah işte. Işık? Eveeet. Asansör, bakımda. Bir gün kullanmak bize de nasip olur inşallah. Tırman oğlum merdivenleri; bu da akşam sporu. Öf amma da tık nefes olmuşum, hep şu sigaradan. Aç kapıyı bezirgân başı. Gir içeri. Geç salona, ooofff acayip yorulmuşum, ayaklarım sızlıyor, başım çatlayacak gibi. Nerde şu kumanda? Hah. Bakalım neler var. Üzerini bile değiştirmeden uzandığın kanepede, televizyonun karşısında uyuklamaya başlarsın. Bir saat sonra zorla da olsa kalkarsın. Akşam ye-

meği olarak bir şeyler atıştırırsın. Üşenmezsen bir duş alırsın. Biraz daha televizyon. Hadi yatağa. Sonra sabah her tarafın ağrıyarak uyanırsın: yedi otuz. Hemen fırla, hemen fırla yataktan! Sekizde evden çıkmış olman lazım! Elini yüzünü yıka!

5 Aralık 06

Bu sistem (yani emperyalizm, yani kapitalizm, yani modernizm) insanı aptal yerine koyan bir sistemdir. İnsanın, konulduğu bu aptal yerden memnuniyet duyması ise, bu sistemin en büyük hüneridir.

6 Aralık 06

Beynimden kurtulmalıyım. Kalbimin sesini dinlemeyi öğrenmeliyim. Beynime etki edebiliyorlar. Kalbim? Kalbim? Bir kalbim var benim. Ey kalpleri değiştiren Allahım! Ya mugallibel gûlûb! Sebbit galbî alâ dînike. Âmin. Âminler. Hisler. Duygular. Duygusallık. Gece. Karanlık. Anlam? Sözcükler. Ne işe yarar? Kalbim. Sayıklamalar. Mırıl mırıl. Gelin dualar gelin. Âminler. Fatihalar. Yasinler. Kime anlatayım? Nasıl anlatayım? Kalbimin dilinden kim anlar? "Dili yok kalbimin ondan ne kadar bîzârım." Gece. Karanlık. Kalp. Işık. Aydınlık. Güp güp. Güp güp. Güp güp.

7 Aralık 06

Bugün farklı bir şey yaptım: çarşıya gittim. İnsanlar çıldırmış gibi dolanıyorlar ortalıkta. Zavallı kardeşlerim benim. Canlarımı ciğerlerim kuzusarmalarımı zeytinyağlı yaprak dolmalarım. Sivri dilli olduğumu söylemiştim ya: aldırmaıın siz. Bakın ne tatlı konuşuyorum şimdi. İstesem, tadımdan yenmem ben. Çok hoş adamumdır normalde. Kimseyi kırmak, incitmek istemem. Fakat bayım, bilmiyorum farkında mısınız, insanlar bir tuhaf oldu. İyi olduğunuzda hemen sizi sömürmeye kalkşıyorlar; iyiliğınızı, saflığınızı, dürüstlüğünüzü, açıklığınızı bir zaaf olarak algılamaya yatkın hale geldi insanlar. Arkadaş bunlar zaaf değil, erdem! Anlatamıyorum. Bir kötü zamanda yaşıyoruz insan kardeşlerim ki sormayın gitsin! Gerçi "Semt-i belada bellemişim dâr-ı vahdeti / Seng-i nişan minare-i Mansûrdur bana." da, hile, düzen, dalavere, aldatmaca, yalan dolan almış yürümüş. Garip tabii. Çünkü bunlar yorar insanı be kardeşim: düzenbaz adam bir türlü huzurlu olamaz ki, olduğu gibi olamaz ki, herkese karşı farklı bir rolü, farklı bir repliği vardır çünkü. Oynaması gerekir devamlı; hiç açık vermemesi gerekir. Oysa huzur; yalansız dolansız olmaktır. Rahat olursun, kendin olursun, her farklı ortamda yüzüne takman gereken farklı bir masken yoktur; apaçık, sade, tertemiz kendi yüzünle çıkarsın herkesin karşısına. Kostüm değiştirip durmazsın sürekli.

Ruhun huzuru samimiyettir bayım.

Sadece, herkese ve her şeye karşı samimi olan bir ruh, huzur duyabilir. Hoş, samimiyetiniz muhatabını bulamazsa, huzurlu ama mutsuz olursunuz. Fakat samimiyetiniz bir de muhatabını bulursa, hem huzurlu hem mutlu olursunuz. İşte gayb âleminden bir sır vermiş oldum size ey halkım. "Rehdân-ı gaybım öyle ki Ankâ-yı vah-

şetin / Arz-ı refâkat ettiği meşhurdur bana.” Peki bu mümkün müdür gerçekten? Yani rol yapmamak, kostüm değiştirmemek, maske takmamak mümkün müdür? Hep samimi olmak?

Evet. Bunun yolu çocuk olmaktır bayım. Çocuklar, oldukları gibidirler, henüz yeterli eğitimi alıp dejenere olmadıkları için, olduklarından farklı görünmeyi bilmezler: buna ihtiyaç da duymazlar ve zaten bunu beceremezler de. Büyüdükçe, büyüklerin istediği şeyleri öğrenmeye başlarlar: televizyon seyrettikçe, internete girdikçe, sokağa çıktıkça, okula gittikçe sapıtırılar: rol yapmayı öğrenirler. Mesela büyükler hep bir yerlere yetişmek zorundadır. Günlerinin her saati parsellenmiştir; sürekli bir yerlere yetişme telaşından, kendilerine bir türlü gelemmezler. İkide birde saate bakıp geç kaldıklarını söylerler. Oysa çocuk için saatler yoktur. Akıp giden bir ‘şey’ vardır yalnızca. Çocuk, zamanı saatlere bölerek algılamaz: ‘uyuduğum zaman’, ‘oynadığım zaman’, ‘acıktığım zaman’ diye görür. Ne mutluluk! Mutluluk Üzerine Sıkıcı Denemeler. Montaigne falan. Güneşle. Nermi Uygur.

“Bahşetdi hâk-rûbi-i iksir-i dergehin / Ol hazretin inayeti mevfûrdur bana.” Öyle ya, çocukluk dergâhının tozu toprağı bile mutluluk ikisiri gibidir. Gerçi Galib başka şey kastediyor. Hatırlıyorum, bir pazar öğleden sonrası, dayımlar, teyzemler hep beraber piknik yapmaya gitmiştik. Büyükler yemekleri hazırlamakla uğraşırken, biz çocuklar, koşup oynamış, yorulunca az ilerdeki ağaçların altına uzanıp, bulutların şekillerine bakarak hikâyeler uydurmuştuk. Gerçekten nasıl uzamıştı zaman; o öğleden sonra, bir asır sürmüştü sanırım. Arabalara doluşup eve döndüğümüzde, yorgun ve mutlu, yatağıma uzanmış, yarına dair hiçbir kaygı duymadan rüyalar âlemine dal-

miştım. Şimdi bütün gün, okulda, işte, caddelerde koş-
turup duruyorum, akşam mahvolmuş, bitmiş dönüyo-
rum eve. Bunca yorgunluğuma rağmen geceleri uyuya-
bilmek için kimi zaman uyku ilacı aldığımı düşününce,
mutluluk çocuk olmaktır, demekten alamıyorum kendimi.

Yorgunluktan uykunuz geliyorsa, ne mutlu size,
hâlâ çocuksunuz; fakat uykunuzu kaçırıyorsa yorgun-
luğunuz, üzgünüm bayım, büyüdüğünüz ve hapı yuttunuz!

Hani, alışılmadık bir isteğimiz olur da, onu dile ge-
tirdiğimizde “Çocuk olma!” derler ya bize; aslında
“Mutlu olma!” diyorlar. Çocuk olma! Yani? Büyü. Adam
ol. Hayatı ciddiye al. Yarın için kaygı duy. Zamanı saat-
lere böl ve sürekli bir yerlere geç kaldığını düşün. Ace-
le et. Yemeklerini iyi ye, yatmadan sütünü iç, dişlerini fır-
çala, büyü ve mutsuz ol. Ah neyse, bırakalım şu çocuk-
luk muhabbetini. İhtiyar yazarlara döndük. Biraz to-
parlasak iyi olur. Ne de olsa uzun bir yola çıkıyoruz. Gi-
rişi sanırım biraz karıştırdık. İyi de oldu aslında. Bir ki-
tabın girişi karışık olmalıdır. Neden? Birilerinin ayağı ta-
kılсын da düşün diye! Hah! Beceriksizliğimize mazeret
üretiyor olmayalım? Olabilir. Bizden her şey beklenir.
Ama herkesi içeriye almaya niyetimiz olmadığını söyle-
dik öyle değil mi Gregor? Evet, sayın başkanım. Nerde-
sin bakayım sen? Uyuyor muydun yoksa, hiç sesin çık-
mıyor? Mümkün mü sayın başkanım; sizin zihninizde ya-
şayan bir adamın uyuması mümkün mü? Devamlı te-
yakkuz halindeyiz. Geliştirdiğiniz savunma refleksleri sa-
yesinde yedi gün yirmi dört saat nöbetteyiz. Cümle âle-
me ağzının payını vermek için elimizde kalem nöbet bek-
liyoruz. Hattı müdafaa yoktur; sathı müdafaa vardır.
Cümleyi müdafaa yoktur; paragrafı müdafaa vardır. Bu
paragraf bütün kitaptır. Sonuncusu olmadı başkanım, par-

don. Tamam Gregor tamam; cümlelerinde hafif bir istihza sezdim ama üstünde durmak istemiyorum; zira uzun bir yola çıkıyoruz ve sana ne kadar ihtiyacım olduğunu biliyorum. Peki halkın tepkileri nasıl? Hinoğlugin okuyucular, çıkacak savaşı sezdiler ve durumdan memnun görünüyorlar sayın başkanım. Fakat akıldan ve gönülden nasipsizler koltuklarında kıvranıp duruyorlar. İyi iyi. Savaş kıyafetlerim hazır mı? Sayın başkanım, savaş konseyi olarak, günlük kıyafetlerinizle savaşmanız gerektiğine karar verdik. Öyle zırhlar, miğferler falan hiç size göre değil. Peki tamam ama bu konsey de nerden çıktı Gregor? Onun başkanlığını da ben üstlendim sayın başkanım; mahalleden birkaç arkadaşla kurduk; merak etmeyin, delikanlı çocuklardır: 'ser verilir sır verilmez' ilkesinin bilincindedirler. Aman diyeyim Gregor, biz aramıza sızmış bir sürü densizden fazlasıyla muzdarip oluyoruz biliyorsun; eleman alırken dikkatli olmanı öneririm. Siz merak etmeyin sayın başkanım. Peki, etmiyorum o zaman. Ve senin gibi güvenebileceğim bir kurmayım olduğu için de Allaha sonsuz şükürlerimi sunuyorum. Atım hazır mı? At mı kaldı sayın başkanım? Canım Gregor; bunlar alegori: ukalalık yapma: atımı hazırla!

8 Aralık 06

"Sernâme-i muhabbeti cânâne yazmışam / Hasret risalesin varak-ı cânê yazmışam." Oturalım masamıza, biz de yazalım. Yazı masası. Çalışma masası. Masa da masaymış ha! Edip Cansever. İkinci Yeni. Birinci Yeni. Memleketçiler. Beş Hececiler. Yedi Meşaleciler. Şiirler. Şairler.

Eski şiirin rüzgârıyla. Divan edebiyatını bilmeden şair olmaya kalkanlara ilk ve son uyarı: komik oluyorsunuz. Şiir yazmadan şair olmuş adamlar var memlekette. Peki şiir nedir? Ah bu konuya şimdi girmeyelim: anlatacaklarım var.

Şu aşk meselesini merak ettiğinizi biliyorum. İnsan aşk meselesini hep merak eder zaten. Bu merakın giderilmesi gerekir. O halde anlatalım: Haziranın son günleriydi. Okulun kapanmasına az kalmıştı. Sabah evden huzurla çıktım. Neşeliydim, yapmam gereken bir iki ufak iş vardı; onları halledip tekrar dönecektim. Evden çıkarken her zaman yaptığım gibi, Allaha sığındım: Günaydın tanrım, dedim: birazdan yine insanların arasına karışacağım; lütfen Gregoru ve beni koru! Biliyorsun ne yapacakları hiç belli olmuyor senin bu kullarının. Aralarındayken kendimi pek de güvende hissettiğim söylenemez hani. Ayrıca şunu da eklemeliyim ki, bu yüzyılda ve bu insanların arasında yaşıyor olmak, seninle kurmak istediğim ilişkiyi birçok açıdan olumsuz yönde etkiliyor. Düzen kötü; malûm. Hakkımda hüküm verilirken bu noktanın göz ardı edilmesini özellikle rica ederim. Ama her şeye rağmen bugün iyi bir insan olacağım; karım evi terk edeli iki yıl, resmen boşanalı bir yıl olduğu halde, dışarıdaki güzel kadınları gönlümden geçirmeyeceğim: bunun yerine körleri karşıdan karşıya geçireceğim. Fakirlere sadaka vereceğim. Çimlere basmayacağım. Yerlere tükürmeyeceğim. Eğer günün birinde arabam olursa, kırmızıda duracağım, sarıda hazırlanacağım, yeşilde geçeceğim. Önümdeki araç çabuk ilerlesin diye kornaya basıp onu taciz etmeyeceğim. Türk olacağım, doğru olacağım, çalışacağım, övüneceğim, güveneceğim. “Ne mutlu Türküm diyene!” ilkesinden hareketle; ne zaman mutsuz olsam, Türk olduğumu hatırlayıp sakinleşeceğim. Kimseyi öldürmemek için elimden

geleni yapacağım. Lütfen kontrolü kaybetmeme izin verme. Bizleri bağışla. Âmin. Hah ha.

Allah ü Teâlâ tenezzül etmiş, lütfetmiş, beni muhatap saymış, yaratmış: ne şeref! Ben bir hiç iken, üstelik hiçbir hiçi iken; almış adam etmiş, insan etmiş, bir hayat armağan etmiş bana. Ne söylesem, nasıl şükretsem, nasıl hamd etsem. Allahım sen kendini övdüğün gibisin ve yarrattıkların adedince sana hamd ederim. Âmin. “Nâlişlerini derd ile bîçâre bülbülün / Bâd-ı sâbâ eliyle gülistane yazmışam.” Canım ama hemen asmayın suratınızı! Söyledim en başta, ben bir yobazım diye! Saklamadım ki sizden! Hah ha! Fakat aynı zamanda keskin zekâlı ve sivri dilli olduğumu da ifade ettim – ya da sivri zekâlı ve keskin dilli, her neyse işte! Gösterimizi izleyen herkesin daha ilk sahneden her şeyi kavramasını beklemek haksızlık olur aslında. Herkesin algılama hızı ve düzeyi farklıdır; doğrusu, dâhi olmadığınız için sizi suçlayamam. Ama oyunumuza salt izleyici olarak katılabilmek için bile ortalamanın çok çok üstünde bir zekâyâ sahip olmak gerekiyor. Gerçi bizi sabırla izliyor olmanız yine de takdire değer. Kimileri ilk sahnede kavrar nasıl bir oyun oynadığını. Kimileri ortalara doğru az çok bir fikir sahibi olur. Kimileri de oyun bittikten sonra fark eder bazı şeyleri; çoğu zaman yan koltukta oturan karısının açıklamaları sayesinde hem de.

Kimdi o kanepede oturup sürekli abuk subuk şeyler anlatan adam? Kızın sevgilisiydi. Hangi kızın? Canım hani babası bir türlü evlenmelerine izin vermiyordu ya. Kimle evlenecekti ki? İşte o kanepede oturan adamla! Haa. Doğru söyle yoksa sen gene uyudun mu? Yok hayatım ne uyuması, vallahi uyumadım; biraz... gerçeküstücü mü desem... soyut... oldu yani... anlatım olarak... O yüzden...

Yahu iyi ki, nişanlıyken gittiğimiz oyunda bir uyuduk! Yıllar geçti; hâlâ yüzümüze vuruyorsun! Bırak şimdi bırak, bilmez miyim seni; ne zaman böyle bir oyun izlese başlarsın uyumaya; salondan alkış kopunca sıçrayışından belli. Hah hah ha! Sabır iyidir bayım, sabır! Neyse. Ne diyordum? “Zülfün hikâyetini gönülde misal idüp / Gam kıssasını levh-i perişane yazmışam.” Evet. Biz de şu perişan A4 sayfasına kederli hikâyemizi yazalım artık. Nerde kalmıştık? Haziranın son günleriydi ve okula gidiyordunuz sayın başkanım. Ha, evet: okula ulaştığımda saat sekiz gibiydi. Dolmuşa binmemiş, yürümeyi tercih etmiştim: hava güzeldi, serin bir haziran sabahıydı, mis. Mona Roza da ordaydı! Canım sevgilim Mona Roza! Canım. Sevgilim. Mona. Roza. Ah Mona Roza!

Sayın başkanım! Ne var Gregor? Sayın başkanım, bu adamı, “Mona Roza da kimin nesi?” derken yakalamışlar. Ulan Olric'i tanımıyorsun, Mona Roza'yı bilmiyorsun; git televizyon seyret kardeşim, ne işin var burada! Gregor! Evet, sayın başkanım? Atın bu adamı dışarı! Kapıdakilere de söyleyin bir daha böyle sanattan anlamayan serserileri almasınlar içeri! Emredersiniz sayın başkanım.

9 Aralık 06

Gece yarısı olmak üzere. Çoktan uyumuş olmalıydım ama uykum kaçtı. Kalkıp ışığı yaktım. Biraz okumaya çalıştım; nafile. Yazmam lazım. Evdekileri de rahatsız etmeden, sessiz sessiz yazmam lazım, usul usul. Zira “Resm etmişem gözümde hayalini gûyiya / Nakş-ı nigâr-ı sâgar-ı mercâne yazmışam.”

Bismillah. Mona Roza, siyah güller, ak güller. Şimdi tabi bu biraz netameli (!) bir konu. Meslek ahlakı diye bir şey var! Bizde çok vardır 'cennetin kapısına dikilmiş eli sopalılar'dan. Öyle kolay kolay almazlar herkesi içeri. Allah izin verse bunlar izin vermez: dur birader, giremezsin cennete! Sen bir öğretmen olarak, tut, öğrencine âşık ol! Vay namussuz vay! Gregor! Evet, sayın başkanım? Bu konuyu sen anlat istersen. Ben kendimi, savunma yapıyormuş gibi hissediyorum. Ama bir suç işlemediğim de fazlasıyla bilincindeyim. E suç işlemediğim halde savunma yapıyor olmak da haliyle sinirlerimi bozuyor. Ben defans oyuncusu değilim biliyorsun. Zaten gecenin bir yarısı. Meselelere vukûfiyetini göz önünde bulundurarak, konuyu sana havale ediyorum. Peki sayın başkanım.

Bu öyküyü anlatmak benim için büyük bir onur olacaktır. Layık gördüğünüz için teşekkür ederim. Uzatma Gregor. İnsanlar seni bekliyor. Evet.

İhhu ihhu... O serin haziran sabahında, sayın başkanım, evden yine her zamanki neşesi, şakacılığı ve karizmasıyla çıkmış, dudağında alaycı bir ıslık, okula sekiz sularında ulaşmıştı. Yapılması gereken işler konusunda seçtiği pratik yöntemlere her zaman hayranlık duyduğum sayın başkanım, dönem sonu işlerini yine son derece pratik yöntemlerle ve mümkün olan en az eforla hallediyordu. Birçok iş halledilmişti zaten, geriye bir tek, notların not defterlerine geçirilmesi kalmıştı. Öğretmenler odasından koridora çıktı ve öğrencilere baktı. İçlerinden birini çağıracak ve kendisine yardım etmesini isteyecekti.

Gregorcum bir saniye! Efendim sayın başkanım? Özür dilerim; ama fikrimi değiştirdim, üzerimdeki tüm baskılara rağmen kendi hikâyemi kendim anlatmalıyım.

Bu benim görevim. Haklısınız sayın başkanım; buyurun. Teşekkür ederim.

Ihhı ihhı... Evet. Mona Roza. Ona böyle diyordum. Gerçi bir ara Milena demeyi düşündüm ama Mona Roza daha hoş geldi kulağıma. Senenin başında, ilk günlerde gördüm onu. Sırasında bir ceylan gibi oturmuş, yemyeşil gözleriyle bana bakıyordu. Ulan kızın ne muhteşem gözleri var, diye geçirdim içimden. Hemen ardından da bir güzel kalayladım kendimi: Sen iyice namussuz oldun be birader! Utanmıyor musun hiç? Bir de sarkıntılık et bari! Ne dedim ki abi? Olur mu oğlum; ne muhteşem gözleri var, dedin. Bunun bir adım ötesi nedir biliyorsun. Abartma o kadar da. Abartırım ben. Meslek ahlakı diye bir şey var. Üstelik kız senden on iki yaş küçük. Kendine gel. Öğretmensin sen. O senin öğrencin. Adam ol. Delikanlı ol. Otuz yaşında eşek kadar adamsın; evlendin boşandın, bir oğlun var; saçmalama. Peki abi haklısın. Gerçekten de ben çok namussuz bir adam olmuşum ya. Niye böyle oldum ben abi. Bilemiyorum. Eskiden böyle değildin. Dürüst, ahlaklı, güzel bir adamdın sen. Sanırım hayat beni bu hale getirdi. Evet.

Peki sonra? Sonra mı? Sonra ne olacak? Benim gibi bir adam için, sonra, ne olacak? Kilitledim kendimi. Anahtarını da yuttum. Mona Roza da diğerleri gibi bir öğrenciydi neticede. Öyle olmak zorundaydı. Bazı günler okul çıkışı birlikte yürürdük. Vardı işte, ikimizde de bir şey vardı ama, ayıptı dillendirilmesi; günahı. Sonra millet ne dedi? Cık cık cık. Aylar geçti. En ufak bir münasebetsiz münasebet olmadan. Yine de en güzeli, okul çıkışı birlikte yürümekti. Havadan sudan, hayattan konuşurduk. Yirmi dakika falan sürerdi bu yürüyüşler; aşağıdaki durağa kadar gelirdi, benim evim de oradaydı zaten. Sonra otobüse bi-

ner giderdi. Ben evime geçerdim. Evde beni kahır karşı-lardı. Hüzün salonda otururdu. Öfke oturma odamdan hiç çıkmazdı zaten. Yalnızlık her yerde teklifsizce dola-şırđı; mutfakta, banyoda, yatak odasında. Hayat, ah, acı-masızdı bayım. İçimden neler geçerdı. Yanımdan ömrüm geçerdı. Günler geçerdı. Saçlarım dökülürdü. Sigara içerdim. Ertesi gün ve ertesi gün ve ertesi gün ölemezdim; yaşardım: okula giderdim, çıkışta Mona Roza'yla birlik-te yürürdük: o, duraktan otobüse binerdi, ben de evime giderdim. Evim durağın yakınlarındaydı zaten, söyledim ya. Kapıda beni kahır karşı-lardı. Yalnızdım evet. Belki ça-resizdim; yalan yok! Umutsuzdum. Mutsuzdum. Sabah okula gider, öğlen eve dönerdim. Okul çıkışlarında Mona Roza'yla yürürdüm. O, duraktan otobüse binerdi, ben eve geçerdim. Kapıda, söyledim öyle ya, beni kahır karşı-lardı. Onu hiç sevmezdim. Evimden gitsin isterdim ama, ha-yat, ah, acımasızdı bayım.

“Tâb-ı rûhunla sûzını yazarken Ahmed'in / Şevkinden odlara düşüben yâne yazmışam.” Paşa da paşaymış ha. Vay Ahmet Paşa vay. Sen koskoca paşa ol, sonra otur bun-ları yaz. Aşk, adamı böyle eder işte. Paşa maşa dinlemez. (Yansıtma yoluyla setredelim kederimizi ya da işi şaka-ya vuralım da hüznümüzden melodram çıkarmasınlar.)

10 Aralık 06

Dün çok geç yattım. Sabah namaza zor kalktım. Öyle uyuşuk, öyle uykulu bir namaz kıldım ki, kendimden uta-nıyorum. Feveylül lilmusallîn. Tabi o saatte yatarsan olacağı bu. Ben vaktinde yatıp vaktinde kalkmayı severim.

Ne diyorduk Gregor? Tabii ki 'aşk' diyorduk sayın başkanım! Ah evet, aşk! Siz... hiç âşık oldunuz mu bayım? Bir insanı her şeyiyle, olduğu gibi sevdiniz mi? Ben Mona Roza'yı sevdim. Ayıpsa da suçsa da sevdim. Ama hiç dokunmadım ona; hiç söylemedim aşkımı; aramızda uygunsuz bir durum vardı; ben öğretmendim, o öğrenciydi. On sekiz yaşındaydı. Çiçek gibiydi. Ben otuz yaşında, evlenmiş boşanmış bir adamdım. Ama sevdim onu bayım.

Dediğim gibi, okulun son günleriydi. Koridora çıktım. Notları not defterine geçirecek bir öğrenci lazımdı bana. Aslında: "Çünkü bülbülsün gönül bir gülsitan lazım sana / Çünkü dil koymuşlar adın dil-sitan lazım sana." Ben yardım ederim, dedi. Mona Roza. Siyah güller, ak güller. Ben yardım ederim. Yemyeşil gözleri vardı. Suçtu. Ayıptı. Sonra insanlar ne derdi? Gel dedim, yaz. Notlar şu fişlerde. İsimler, numaralar. Şu deftere tek tek geçecek. Gel otur şuraya. Öğretmenler odasında bir yer gösterdim. Ben de buralardayım. Soracağın bir şey olursa. Tamam. Teşekkür ederim. Ben bir çayla simit alacağım. Sen kahvaltını yaptın mı? Yaptım sağ olun. Kantini aradım. Bir çay bir simit. Bir fanta bir de çokonat. Niye zahmet ettiniz. Olur mu canım, ne zahmeti.

Yazdı. Saatlerce yazdı. Odaya girdim çıktım, dolaştım koridorlarda. Oturdum sonra karşısında bir sandalyeye. Konuşmaya başladık. 'Özleyen' adlı öykünüzü okudum, çok hoştu, dedi. Ya öyle mi? Evet, gerçekten çok hoştu. Eşinizden ayrıldınız bildiğim kadarıyla. Evet ayrıldım. Üzüldüm. Üzülme. Ama izninizle bir şey söyleyeyim: bence sizi hak etmiyormuş. Değerinizi bilememiş. Siz bu dünyada bir insanın başına gelebilecek en güzel şeysiniz.

Aman Allahım! Duydun mu, ne dedi: siz bu dünyada bir insanın başına gelebilecek en güzel şeysiniz dedi!

Allahım. Ya Rabbim. Sen bizleri koru. Sabah dua ederek de çıktım ama, hay Allah. Demek ben bu dünyada bir insanın başına gelebilecek en güzel şeyim ha! Yaralı bir kalp bu cümle karşısında erir. Yaralı bir erkek kalbi bu cümle karşısında erir. Baktım şöyle bir gözlerine. Zaten "Nev civanlık âlemin tâ kim getürsün yâdına / Dahi pek pir olmadan bir nev-civan lazım sana." Yemyeşil, muhteşem gözleri var. Mona Roza. Bunu bana yapma. Ben yaralıyım. Ben doğuştan âşık bir adamım, yapma bunu bana. Hayat kötü Mona Roza, seni bana yâr etmezler, ayıp derler, günah derler, koskoca adamsın utanmıyor musun derler (ben utanacak ne yaptım ki) dinlemezler. Mona Roza çık git. Seni görmemeliyim. Saat kaç. Öğlen oluyor. Not yazma işi de bitti. Bir daha nerde görürüm seni? Aman oğlum hayal kurma. Başına ne geldiyse sınır tanımaz hayallerin yüzünden geldi. Mona Roza seni sevsem. Ellerini tutsam. İncitmem ki seni. Kıyamam ki öpmeye. Güzelsin. Çiçeksin. Solarsın diye korkarım; koklayamam. Mona Roza beni sevse. Ahh Mona Roza beni sevse! Aklımda hep o cümle: siz bu dünyada bir insanın başına gelebilecek en güzel şeysiniz. Siz, bu dünyada, bir insanın başına gelebilecek, en güzel şeysiniz! Mona Roza seni sevsem. "Bir güzel sev duymasın amma sakın zâl-i felek / Genc ola amma nihan ender nihan lazım sana."

Hadi tut ellerimi. Başımı göğsüne yaslamak, gözlerimi kapatıp o huzuru iliklerime çekmek istiyorum. Beş sene evli kaldım ben. Karımın suratı mahkeme duvarı gibiydi. Bana hiç şefkat göstermedi. Hep yarıştı benimle. Ama bir yere koşmuyorduk ki. Beni geçmeye çalıştı. Benden üstün olmaya çalıştı. Kırdı beni, incitti. Tabi ben de onu kırdım. Sevmezdi beni. Güzel miydi? Allahımın yarattığı! Güzel olup olmaması dert değildi. Sevmezdi beni diyorum. Ken-

dini de sevmezdi. Bir oğlumuz oldu; onu bile sevdiğinden şüpheliyim. Tuhaf bir kişiliği vardı. Kavga ederdik sürekli. Dırdır edip dururdu: bir şeylerden şikâyet ederdi. Memnun olmazdı hiç. Ah belki de kötü olan bendim, her neyse, evlenmiştik işte: Yirmi iki yaşımdaydım; üniversiteyi bir yıl önce bitirmiş, doğduğum şehrin küçük bir kasabasında öğretmenliğe başlamıştım. Annemler görmeye gittiler. İyi dedim. Sonra ben gördüm. Nasıl dediler. Allahımın yarattığı, güzel, dedim. Bir insanın boyuna posuna bakarak ne diyebilirdim ki. İyi. İstediler. Onlar da verdiler. Okuyordu henüz, son sınıftaydı. Yaşıttık. Nişanlandık. Sinirli bir tipti. Her şeyi soruna dönüştürebiliyordu. İdare ettim. Belki de sinirli olan bendim, her şeyi soruna dönüştürüyordum, şimdi tam olarak hatırlayamıyorum. Değişir zannettim. Yumuşar zannettim. Çok sertti. Yumuşamadı. Nerden bilirdim; yirmi iki yaşında küçük bir çocuktum; daha önce kadın mı görmüştüm hayatımda. Annem. Anneannem. Kız kardeşim. Teyzem. O kadar. Annem, babamın bir sözünü iki etmeyen bir kadın. Nerden bilirdim. Öyle olacak zannettim. Öyle olmadı. Karım hiç yumuşamadı. Böyle oldu. Okulunu bitirmedi; bıraktı, o yıl evlendik. Kendi isteğiyle bıraktı okulu. Ben karışmadım. Evde en ufak bir şeyden tartışma çıkardı. Saatlerce kavga ederdik. Ulan ben de alttan alamazdım tabi. Sinir krizleri geçirirdi; halının üzerine düşer, çırpınır, titrerdi. Bir hastalığı mı var acaba diyerek doktora gittik. Doktor, bir şeyi yok, gezin eğlenin, gençsiniz dedi. Gezip eğlenmedik. Genç değildik. Yirmi iki yaşında yaşılanmıştık. Sayın başkanım, ağlıyorsunuz. Ah, özür dilerim, kusura bakmayın.

Niye yazıyorum bunları? Ne yazıyorum? İçimden gelenleri. İçimin neresinden geliyor bunlar? Doğru mu? Yalan mı? Sahtekârın biri olabilirim. Bir sürü olay uydurup ardı ardına sıralayabilirim. Kurgu. Benim yaşadıklarımı başkalarının başından geçmiş gibi anlatabilirim ya da başkalarının yaşadıklarını benimmiş gibi. Tıpkı. Eskiden. Yaşadıklarım ve hayal ettiklerim gibi. Niye yazıyorum bunları? Günah mı çıkartıyorum? Kalbim ne diyor peki? Ya nasib! Kimim ben? Bay yazar? Mona Roza kim? Sübhanallah. Aralık. Kış. Yağmur. Uydurduklarımı yaşamışım sansınlar diye ve yaşadıklarımı uydurmuşum gibi yazabilirim. Yazı bir sahtekârlık mıdır o halde? Kalbinizi unutmayın efendim. Kalbinizi unutmayın. "Dili yok kalbimin ondan ne kadar bîzârm." Dinle bak. Güp güp. Güp güp. Güp güp.

12 Aralık 06

Güzel bir gün. Öğle namazını müteakip kallavi bir kebab yedim ki sormayın. Adana kebabı. Koçum benim. Adana'nın yolları taştan / sen çıkardın beni beni baştan. Evet. Aslında Mona Roza çıkardı beni baştan. Göz gördü gönül sevdi anasını satayım, benim günahım ne? Sen öyle güzel olursan ben de sana âşık olurum tabi. Düriyemin güğümleri kalaylı / fistan giymiş etekleri alaylı. Ah! Mona Roza o gün beni öldürdü. Defterleri yazdı. Teşekkür ettim. Çıktı ve gitti. Kalakaldım orda. Çıktı ve gitti. Ah bu ne acı cümledir, bir bilseniz. Çıktı ve gitti. Felaket. Gitti işte. Hayaller. Düşler. Bitti. Döndüm biraz ortalıkta. Bir sigara içtim. Sonra bilgisayarın başına geçtim. Posta kutumu açtım. Dergiden bir haber var mı? Hımmm. Bakalım. Derken bir ses: Hocam! Efendim? Mona Roza!

Aman Allahım, Mona Roza! Şeyy. Çıkıyordum da, geri döndüm. Bana e-mail adresinizi verir misiniz diyecektim. Gülümsedim. Tabii ki. Ben de posta kutuma bakıyordum. Kalemin var mı? Yaz. Hı hı. Aslında pek bakmam. (Yalan. Numara.) Bir şey yollarsan, cevabını geciktirebilirim. (Külliyen yalan.) Önemli değil. Adresinizi verdiğiniz için teşekkür ederim. Hı hı. Görüşürüz. Güle güle. Vay be! Görüyor musun sen işi! Bir de teknolojiye karşıyım dersin! Hah. Hayat böyledir işte. Tam bitti derken başlar. Tam hiç umut kalmadı derken kapınız çalınır.

Tık tık tık!

Kim o?

Merhaba. Merhaba buyurun? Ben aşk. Efendim? Ben aşk; size geldim. Uzun süredir bu evde yalnız yaşıyorsunuz. Evet? Kayıtlarda içli bir adam olduğunuz yazıyor. Değilim! Yoo öylesiniz; bu sert görünüşünüzün altında aslında yumuşacık bir insan var. Şefkat dolusunuz. İnsanlar sizi çok üzmüş; o yüzden böyle sert bir maske takıyorsunuz. Evet, aslında öyle de denebilir. Buyurun, kapıda kaldınız. Fakat adrese bir daha bakın isterseniz, sonra bir yanlışlık olmasın. Ah hayır! Aşk yanlış kapıyı asla çalmaz. Biz tanrı tarafından yüz yılda bir gönderiliriz. Bu yüzyılın talihlisi sizsiniz, kutlarınız! Fakat ben bilet falan almadım. Ah hah ha, çok şakacısınız. Nerde oturacağız? Şöyle salona buyurun. Pardon ama heyecanımı mazur görün; siz gerçekten bana mı geldiniz? Söyledim ya; aşk yanlış kapıyı asla çalmaz: siz sevgilinize, ruhlar ilk yaratıldığında o mahşeri kalabalıkta karşılaştınız önce. Birbirinize âşık oldunuz. Sonra bu dünyaya gönderilince ayrı düştünüz. Binlerce yıldır birbirinizi bekliyorsunuz. İşte nihayet buluşma vakti geldi. Gerçekten çok şanslısınız; biriniz on altıncı, biriniz on dokuzuncu yüzyılda gönderilebilirdiniz bu dünyaya.

Ya da biriniz Avrupa'da biriniz Asya'da yaşayabilir ve bir ömrü aynı güneşin altında fakat birbirinizi bulamadan tüketebilirdiniz. O zaman kavuşmanız olanaksız olurdu; âşık olduğunuz ruhu bulamadan, ömrünüzü yarım geçirirdiniz, ah ne acı. Oysa on iki yıl arayla ve aynı ülkede yaratıldınız. Üstelik karşılaştınız: gerçekten büyük şans! Sizi anlıyorum fakat bir noktayı belirtmek isterim: ben bu evde kiracıyım: adres doğrudur da, şahıs farklıdır belki? Ah hah ha, gerçekten çok şakacısınız. Şaka yapmıyorum canım; yani madem yüz yılda bir gönderiliyorsunuz; başkasının hakkını yemek istemem. Hem böyle şeyler benim başıma gelmez; ben daha çok, hüznün, keder, ıstırap tarzı şeyleri çekerim üstüme. Belki de üstünüzde iyi durduğu içindir. Efendim? Ah hah ha, bu kez de ben şaka yaptım! Neyse canım bırakalım şimdi bunları; şu formu beraber doldurmamız gerekiyor. Yukardan da onaylanınca aşk hesabınız cari olacak; istediğiniz her an hesabınızdan aşk çekebileceksiniz. Yaşınız? Otuz. Hımm. Sevgilinizin yaşı? On sekiz. Medeni haliniz? Evliydim boşandım. Hımm, laf aramızda, aslında bir erkekte en iyisi budur. Toy bir erkek hiç çekilmez, öyle değil mi? Bilmem, öyle mi? Neyse, mesleğiniz? Öğretmenim. Şeyy...aslında yazarım. Ooo! O zaman sevgilerinize bir tutam da ilham tozu serpmemizi ister misiniz? Evet lütfen. Peki. O da tamam: bu sayede gerektiğinde ilham periniz olarak da görev yapabilecektir. Kurumumuz dışardan ilham perisi getirtmeyi pek de uygun bulmuyor doğrusu. Laf aramızda; ilham perisini dışardan getirten yazarların bir türlü kurtulamadıkları oryantalist bir tutumları oluyor. Evet. Neyse edebi dedikoduları bir kenara bırakalım. Sevgilinizde bulunmasını arzu ettiğiniz özellikler? Sevgilim. Sevgilim. Sevgili olmalı. Anne olmalı. Kız kardeş olmalı. Eş olmalı. Göğsüne başımı yasladığımda huzur duymalıyım. Dizlerine yattığımda, şefkatle saçlarımı

okşamalı. Evimiz cennet bahçelerinden bir bahçe olmalı. Benim bir padişah olduğumu bilmeli: gözdem olmalı, caryem olmalı, sultanım ve kölem olmalı. Bana hizmet etmekten zevk almalı. Bunu bir ibadet olarak görmeli. Ondan razı olmam için elinden geleni yapmalı. Eğer bir insana secde etmeye izin verilseydi, bana secde etmesi gerektiğini bilmeli. İyi kalpli olmalı. Temiz olmalı. Güler yüzlü, tatlı dilli olmalı. Yahu ne anlattırıyorsunuz ki bana; sevgilim Mona Roza olmalı. Ah hah ha, zaten elimizde bu tarife uygun bir tane sevgili var: Mona Roza! Şurayı imzalayın lütfen. Eeveet. Hayırlı olsun. Bu yüzyılın talihlisi sizsiniz; unutmayın; Tanrının gözü üstünüzde! Evet. Tamam. İyi de, nasıl olacak? Cık cık cık cık! Siz beklemeyi bilen bir insansınız. Sabır! Sabır! Öyle ya, ben beklemenin ustasıyım.

13 Aralık 06

Oğuz abinin vefat yıldönümü. Sarayımdaki tüm bayraklar yarıya indirilsin lütfen. Bugün resmi yas günümüz. Allah sana merhamet etsin üstadım. Senin de kıymetini bilemediler işte. O halde biz bu düzenden bir kere daha nefret ediyoruz. Bu sistemde yaşamaktan hoşnut değiliz. Üstadımın dediği gibi: bir insanın namuslu olup olmadığı, bu kötü düzene karşı takındığı tavırla ortaya çıkar. Oh be. Asın ulan beni. Hah ha.

Lisedeyken 'sistem' denilince, ülkemde iktidarı elinde bulunduranları ve onların memleketi yönetme biçimlerini anlardım. Zamanla, dünyada işleyen daha derin bir 'sistem'den söz etmek gerektiğini ve bunun da emperyalizm (kapitalizm/modernizm) olduğunu fark ettim.

Yurdumda da emperyalizmin uşakları var tabi.

O halde: İki yüz yıllık batılılaşma tarihimiz, resmi ve gayr-i resmi kaynaklardan itina ile okunmalı; özellikle son yirmi yıl, ayrı bir dikkatle incelenmelidir. Zira televizyon ve internet sayesinde, son yirmi yılda, iki yüz yıldan daha feci bir değişim yaşanmıştır. Yirmi yaşındaki bir Türk'e meseleleri aktarabilecek bir dilden maalesef mahrumuz.

Yerli mütefekkirlerin, titiz bir çalışmayla, son iki yüz yıllık tarihimizi masaya yatırmaları gerekiyor. Sonra da bu operasyonu yirmi yaşındaki Türklere aktarabilecek bir dil kurmak zorundayız.

Tabi böyle bir satrançta 'mat' olmamak için, 'şah' konusunda fevkalade uyanık olmak lazım. Herkes elindeki oyuncağı bir süreliğine bırakıp acilen '*devlet*' meselesini idrak etmeli. Zira millet bir yerden bir yere gelmiş; bir halden bir hale geçmiştir. Durumdan memnun olanlar muhatabımız değildir. Söz konusu değişimden rahatsızlık duyanların da '*milletin selameti için devlet*' ifadesine yoğunlaşması gerekir. Çünkü milletin selameti için, kerim bir devletin vücudu vaciptir.

Önce devleti şöhret ve servet vesilesi sayanlar tezyif edilmeli; sonra devlet, 'kudret' ve 'hikmet' ile tezyin edilmelidir. Zira kudret olmazsa, millet muhafaza edilemez. Ve hikmet olmazsa, kudret faşizmi doğurur.

Soru: Hikmet nedir? Bu Hikmet, Tehlikeli Oyunlar'daki Hikmet midir? Oğuzcuğum Atay Abi, Türkiye'nin Ruhu'nu yazabilseydi, eminim bu sorulara cevap verirdi. (Ben size söyledim; güzel bir savaş olacak.)

İki saattir bilgisayarın başındayım. Bir sürü şey yazdım. Bağurdım çağırdım. Sövdüm saydım. Sınıflara yapılan baskınlarda çantasından porno cd çıkan kız öğrencileri anlattım. Yüz kontör karşılığı servis şoförüyle birlikte olan kızlardan bahsettim. Porno manyağı olmuş zavallı ergen erkeklerden. Aşkın bittiğinden. Eline erkek eli değmemiş bir kız bulmanın nerdeyse imkânsızlığından. Bir erkekle çıkmamış bir kız bulmanın imkânsızlığından. Bırakın üniversiteleri; liselerdeki kız erkek ilişkilerinin rezilliğinden. Sonra sildim hepsini. Yeterince etkili anlatamadım çünkü. Ah vah etmekle kaldım. Baktım bir anlamı olmayacak. Zaten belli bir yaşın üstündekiler meseleyi hiç anlayamayacak. Ben öfkemle kalakalacağım. Sildim hepsini. Hah. Edebiyatmış. Edebiyat dediğiniz nedir bayım? Eğer insanın ruhunu aydınlatmak için, beynini bir baltayla yarmak gerekiyorsa, işte edebiyat bunu yapmalıdır! Kafkacım da öyle demiyor muydu? Bir kitap bir balta olmalıdır. Bana balta gibi bir edebiyat lazım arkadaşlar; balta gibi! O halde oyunumuzun adı baylar: Bir Yobazın Baltası!

16 Aralık 06

Beklemek. Ne demek? Uсталık. Ne ustası? Neyin ustası? Usta. Pasta. Hasta. Yasta. Kafiyeler. Necip Fazıl. Kalbimin sesi. Beynimin sesi. Su sesi. Şadırvan. Bursada bir eski cami avlusu. Eski şadırvanda şakırdayan su. Böyle miydi? Ne böyle miydi? Bilmiyorum. Bırak kelimeleri. Aç baraj kapaklarını. Boşal. Taşacaksın yoksa. Fakat... Bunlar yazılır şeyler mi? Peki kalbim? Güp güp. Güp güp. Güp güp. Yaşıyoruz. O halde devam.

O halde devam. Akılla kim kimi ikna etmiş? Peki kalbim? Peki kalbim? Çatlamak üzere... "Dili yok kalbimin ondan..." Oyuna girerken kalplerini portmantoya bırakanlar seni ne anlar? Kula düşen istikamet. Hüüzünse hüüzün.

18 Aralık 06

Birkaç hafta önce Mona Rozama bir cep telefonu gönderdim. Söylemeyi unuttum mu yoksa: gülüm Çanakkale'de yaşıyor. Geçen sene buradaydılar; kardeşi Çanakkale'de bir okulu kazanınca, babası da oraya tayinini istedi. Anlayacağınız: Ayrılık ateşten bir ok / Benim derdim herkesten çok. Hüngür hüngür. Madem aramızda kilometreler var, görüşemiyoruz; bir telefon alıp yolladım anasını satayım. Tabi ailesinin haberi yok; gizli kullanılacak. Yakalanırsa durumu nasıl açıklar(ız) bilemiyorum. Tabii ki durum açıklanacak; ama şimdi zamanı değil. Birkaç ay sonra. Ailesinin tepkilerini tam olarak öngöremiyoruz. Yani bilirsiniz, dul bir adam kızını isterse. Hem herifin ilk evliliğinden bir de çocuğu varsa. Üstelik bu adi herif, kızının eski bir öğretmeniye. Toplumsal alışkanlıklar falan fişman. El âlem ne der durumları. Hepimizin üzerinde baskılar var. Karışık mı oldu yoksa? Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük. Karışık: ayrı nitelikteki şeylerden oluşmuş. Düzensiz, dağınık, intizamsız. Çalkantı, kargaşa, gerginlik içinde olan. Anlaşılması güç olan. Hah ha. Misalli Büyük Türkçe Sözlük. Kubbealtı Neşriyat. Benzer anlamlarının yanında 'içine niteliğini değiştirecek başka bir şey katılmış olan, düzeni, tertibi bozulmuş olan' diye açıklamış. Güzel. Karışık.

Peki biz? Her şeyi yeterince birbirine karıştırdık mı Gregor? Henüz, bunu tam olarak başardığımız söylenemez sayın başkanım: fakat bu şekilde devam edersek maksat hâsıl olacaktır.

Peki şimdi ne yapmamızı önerirsin? Şimdi dilerseniz kendinizden bahsetmeye devam edin sayın başkanım: Halkımız; keskin zekâlı bir yobaz olmanız dışında sizi pek tanımıyor. Şehrin meydanlarında kimi radikal grupların eylem hazırlığı içerisinde oldukları haberini aldık. Hazırladıkları pankartlar arasında “Başkanı tanımak istiyoruz!” şeklinde yazılar varmış. Hımmmm. Anlıyorum. Fakat biraz sabır. Oyunumuzu izleyen herkesin her şeyi hak ettiği konusunda hâlâ ciddi kuşkularım var benim Gregor. Salondan atmamız gereken daha onlarca insan olabilir. Belli etmiyorlar biliyorsun. Kılık değiştirme konusunda uzman oldu bu insanlar. Bir yere kadar kendilerini çok iyi saklayabiliyorlar. Ama bir yerden sonra çıkıyorlar ortalığa: işte ben buyum, diyorlar: fırlatıyorlar kafalarındaki peruğu, yüzlerindeki maskeyi. Biz de şöyle söylüyoruz: sefil insan, işte sen busun! Boşuna saklama kendini: dayanamazsın, sonunda ifşa edersin kendini: bir yerde mutlaka açık verirsin. İnsan kendini bir noktada mutlaka belli ediyor. Karnı gurulduyor, gaz yapıyor, tuvalete gidiyor, geçiriyor. Hah ha. İşte bu yüzden Gregor; insan üzerine plan yapılamaz. Determinizm dedikleri nane, insan unsuru söz konusu olduğunda, bir halta yaramaz. Neyse. Sosyolojiyi bir kenara bırakalım. Demek halk beni tanımak istiyor ha? Evet başkanım. Keskin zekâlı ve sivri dilli bir yobaz. (Ya da sivri zekâlı ve keskin dilli – durumu artık biliyor olmalısınız.) Her neyse. Kerameti de kendinden menkul! Bir kere yobaz dediğin keskin zekâlı olur mu hiç? Benim bildiğim,

yobazlar geri zekâlı olur. Hah. Nietzsche. Böyle Buyurdu Zerdüşt. Ah ah. Beni geçelim azizim. Uzun mevzu-yum. Anlatmakla bitmem ki. "Tûti-i mûcize gûyem ne desem lâf değil / Çarh ile söyleşemem âyinesi sâf değil." Fakat şöyle yapabiliriz Gregor; şimdi öncelikle sen kendini tanıt istersen. Seni kavramaktan, seni anlamaktan aciz olanları da atarız salondan. Sen önemli bir ölçütsün çünkü. Ne dersin? Başkanım her şeyin en iyisini bilir; fakat bu tiyatro formu. Öhhö öhhö, Gregorcum, yeme bizi lütfen. Fakat sayın başkanım, halkımız 'günlük' formuna uymayan bu tavırlarımız hakkında... Gregorcum, susar mısın. Kim ne derse desin, biz işimize bakarız. Ehl-i dil olmayanların lafına kulak tıkadık vesselam. Ve "Ehl-i dil dir diyemem sinesi sâf olmayana / Ehl-i dil birbirin bil-memek insâf değil." Peki başkanım, siz bilirsiniz.

Evet güzel izleyiciler, o halde şimdi Gregor'un şovu başlıyor! Reji! Söndür ulan ışıkları! Sahnenin tam ortasına bir masa. Bir sandalye. Tam tepeden inen bir lamba. Sen de kulise git. Makyajını yapsınlar. Bir de takım elbise giy: işin ciddiyetine binaen. Hazır olduğunda haber verirsin. Ben de oturayım şöyle, en önden izleyeyim seni. Ben her zaman hazırım sayın başkanım. Peki o zaman. Işıklar! Perde! (Hafif bir giriş müziği. Yuvarlak bir ışık Gregor'u takip ediyor.)

Merhaba bay insan. Merhaba bayan insan. Merhaba gençler, orta yaşlılar. İhhi ihhi. Efendim, ben, Gregor. İlk ve orta öğrenimimi devlet okullarında tamamladıktan sonra, üniversitede felsefe okudum. Doktora tezimde Kierkegaard ile Farabi'deki tanrı kavramını inceledim. Daha sonra siyasi sebepler dolayısıyla akademide kalamadım. O sıralarda çok gençtim ve hükümetle aram pek yoktu. Araştırma görevlisi kadrosu verilmedi. Bir gün, kaldığım

otel odasında umutsuzluk içerisinde gazetelerin iş ilanlarına bakarken, sayın başkanımın, felsefe eğitimi almış bir danışman aradığını öğrendim. Öhhö öhhö! Pardon. Doğrusunu söylemek gerekirse... ki her zaman, doğrusunu söylemek gerekir; o sıralarda sayın başkanım başkan değildi; kraldı. İş ilanında da 'danışman' değil, felsefe eğitimi almış bir 'soytarı' aradığı belirtiliyordu. Yine de hemen, belirtilen adrese gittim. Kral başkanım, sarayda değil, bir fildişi kulede ikamet ediyordu. Kapıda nöbetçiler falan yoktu. Asansöre binip beşinci kata çıktım. Beni üç duvarı kitaplarla dolu bir çalışma odasına aldılar. Başkanım birazdan ropdöşambırı ile odaya girdi ve hayranlık uyandıran çalışma masasına geçti. Bana söylediği ilk şey bugün gibi aklımdadır: bir sigara yaktı, ateş saçan gözlerini gözlerime dikti ve "İşe alındın, uşağa haber ver, kahvemi getirsin." dedi. Ne tür bir işe alındığımı merak ettiğimi söyledim. Anlattı, anlattı. Doğrusu şartlar çok ağırdı; sürekli yanında olacaktım, gölgesi gibi. Zihninde bana kalacak bir yer vereceğini söyledi. Tüm masraflarım da saray bütçesinden karşılanacaktı. Bir başkası olsa, belki kabul etmezdim: fakat karşımdaki tam bir kraldı ve hükmetmeyi biliyordu. Bazı insanların, bayım, hükmü altına girmek bile bir onurdur. Adeta büyülenmiştim. Dehşet bir insandı. Hiç durmadan, saatlerce anlattı. İlkeleri vardı. Ödünsüzdü. Ülküleri vardı. Dobra bir insandı. Tüm bunlar bir yana, bizim türümüzün bu dünyadaki son temsilcisi Olric'i her yönüyle tanıyordu. İhhi ihhi. Pardon. Olric, benim amcam olur baylar; çocukluğumdan beri beni ona benzetirlerdi. Neyse, dediğim gibi, Olric Amcamı çok iyi tanıyordu. Dolayısıyla işi hemen kabul ettim. Dergâha girdim. Diz çöktüm. Efendimin eteklerine sarıldım. Diplomamı ve doktora tezimi yırtıp attım.

‘Fenâ-fil-başkan’ oldum. Mekteb-i edebe girdim. Hiç devamsızlık yapmadım. Yoklama fişlerine bakılabilir. Hatta hiçbir derse geç bile kalmadım. Kayıtlara bakılırsa benim adıma müdür muavininden alınmış bir geç kâğıdı olmadığı görülecektir. Notlarım genelde iyiydi. Aşk ve ızdırıp derslerinden hiç bütünlemeye kalmadım. (Bu derslere bizzat sayın başkanım girer ve imtihanlarda da çok kazık sorardı. İşi asla asistanlarına havale etmezdi.) Talebelik görevlerimi harfiyen yerine getirdim. Sayın başkanımın ola ki aklına bir şey gelir diye, Olic’in yeğeni olduğumu yeterlik belgesi alana kadar açıklamadım. Yıllarca sayın başkanuma sadakatle hizmet ettim. Bugün böyle onurlu bir mevkide bulunuyorsam, bunu tamamen sayın başkanımın şefkat, merhamet ve refakatine borçluyum. Özür diliyorum, sesim titriyor, gözlerim doldu. Fakat o... öyle iyi kalpli bir insandır ki... Bana bugüne kadar yaptıklarını hatırladım ve... neyse neyse...

19 Aralık 06

Okulda çok önemsiz bir adamla tartıştım. Aptalın tekiydi ve onunla tartıştığım için ben de aptalın teki oldum. Yarım saat anlattım; ama beni kesinlikle anlamadı. Kendime çok kızdım tabi. Seviye meselesi kardeşim! Herkes haddini bilse... Ama akılları pazara çıkarmışlar; herkes yine kendi aklını satın almış, öyle ya! Neyse. Dünkü oturumumuz, Gregor’un hamasi bir nutkuyla sona ermişti. Aslan Gregor. Koçum benim. İyi gaz verdin bize. İnsanın bu dünyada (bir tek kişi tarafından bile olsa) anlaşılıyor olması öyle müthiş bir şey ki... (Tamam belki ar-

tık itiraf etmeliyim: ben anlaşılacak falan istemiyorum; her söylediğime 'haklısın' diyecek birini istiyorum. Ayrıca sevgili istemiyorum; köle istiyorum. Ah Oğuz abi ah, yak-tın beni!) 'Beni anlamıyorlar' geyiği eskidi tabi ama yine de söylemekten alamıyorum kendimi Gregor: beni anlamıyorlar. Bu insanlar beni anlamıyorlar. Gerçi "Yine endîşe bilür kadr-i dürr-i güftarum / Rüzgâr ise denî çarh ise sarrâf değil." Zaten modern insan 'anlamak' üzere dizayn edilmemiştir ki sayın başkanım, bilirsiniz; modern insan 'kullanılmak' üzere biçimlendirilmiş aptal bir yaratıktır. Ah! Modern insan! Doğru söylüyorsun Gregor: 'anlamak' üzere dizayn edilmemiştir o. Anlamaz. Anlamaz. Zaten anlamsız bir hayat sürer. Hayatının bir anlamı yoktur. Absürd. Anomi. Tanımlar ve açıklamalar. Modern insan. Evli ve muhtemelen bir çocuk babasıdır. Ailesi çekirdek ailedir. Ne demekse? Bilirsiniz, aileler ikiye ayrılır: çekirdek aile ve çerez aile. Çekirdek aile; bir erkek bir dişi olmak üzere toplam iki kabak çekirdeğinden oluşur. Zamanla bunların bebek kabak çekirdekleri olur. Ancak bebek sayısında ciddi kısıtlamalar mevcuttur. Malûm: aile planlaması diye bir şey var. Çerez aile ise, kabak çekirdeklerinin yanında, fındık, fıstık, leblebi, badem ve benzeri akrabaların da kâsedeki varlıkları sayesinde, çekirdek aileye oranla daha geniştir. (Bakınız: Aile Ansiklopedisi.) Modern insan, liseyi ve üniversiteyi başarıyla tamamlamıştır. Çat pat İngilizce ve çit pıt kendi anadilini bilir. Bir kamu kuruluşunda ya da bir özel şirkette çalışır. Ayda şu kadar para kazanır. Kazandığı paranın önemli bir bölümünü barınak, giyim, yeme içme gibi konulara ayırır. Kalanını -eğer kalmışsa tabi- yüzde şu kadar faizle bir bankaya yatırıp birikim yapar. Bundan hiçbir şekilde utanç duymaz. Tek amacı daha büyük bir ev

ve daha lüks bir arabadır. Bunun için yapması gereken tek şey işinde yükselmektir. İşinde yükselmek için her yolu dener: tükürür, yalar, sırtır ve yaltaklanır. Aşağıdakilerin omuzlarına basar; yukarıdakilerin ayaklarına sarılır. Sabah işe gider, akşam eve döner. Hafta sonları alış-veriş yapar. Milli ve dini bayramlarda tatile çıkar. Akşamları televizyon seyreder, geceleri karısıyla çiftleşir, sabahları da çocukları servise bindirip okula yollar. Futbolculardan, mankenlerden, dizi film oyuncularından ve şarkıcılardan müteşekkil renkli ve dejenere bir sınıfın hayatını, ağzının suyunu akıtarak izler: onlara özenir, onları örnek alır. Beş yılda bir, yerel ve genel seçimlerde oy kullanır: seçmek zorunda olduklarından birini özgürce seçer. Çok yer, çok içer, çok uyur, çok konuşur. Kitap okumaz. Düşünmez. Düşünenleri sevmez. Göbekli, aptal ve çirkindir: buna rağmen kendini beğenir: kendini beğenmezse çatlar. Kıskançtır. İhtiraslıdır. Dedikoduya bayılır. Yani sizin anlayacağınız bayım, modern insan “iş-alış-veriş-televizyon” üçgeninde yaşayan bir dangalaktır. Hafta içi her gün, sabah sekiz akşam beş arası ‘iş’ denen saçmalığı icra eder. İş dedikleri de iş olsa: birileri herkesi oyalayıp duruyor: bir düzen kurmuşlar: bir oyun oynuyorlar: asık suratlı, ceketli kravatlı, parfümlü tıraşlı da bir isim koymuşlar: “iş.” Hafta içi her gün, sabah sekiz akşam beş: çalışın bakalım insancıklar! (Bu konudan daha evvel bahsedildiği için burada tafsilata girmiyoruz efendim.) Sonra her fırsatta korkunç bir telaşla çarşılara, mağazalara koşup “alışveriş” yapar: tablo çakmak anahtarlık biblo tırnak makası cep telefonu kolye çanta ayna kaban porcelen yemek takımı avize abajur yüz beş ekran televizyon müzik seti kül tablası gümüş çerçeve pedallı çöp kovası damacana pazar arabası şampuan diş fırçası film ve mü-

zik cdleri elektrik süpürgesi halı yıkama makinesi çizme spor ayakkabı bot kot kumaş pantolon gömlek ceket kravat türk kahvesi kabartma tozu vanilya kakao hindistan cevizi unlu mamuller vişne reçeli kiraz reçeli çilek reçeli fotoğraf makinesi kaçak çay su bebe bisküvisi çikolata fındık fıstık badem leblebi kabak çekirdeği alabalık kefal kalkan lüfer hamsi somon beyaz peynir krem peynir kaşar peyniri yeşil zeytin siyah zeytin pudra ıslak mendil bebek bezi bira şarap rakı viski şampanya tuzlu ve şekerli pasta hanımöbeği baklava bülbülyuvası muz elma portakal salam sosis sucuk peçete tuvalet kâğıdı çamaşır deterjanı kâğıt havlu bulaşık deterjanı yumuşatıcı kireç sökücü ketçap mayonez margarin yufka lor çökelek kola parfüm gazete elektrikli soba klima rus salatası paspas ütü masası halı daha daha daha yüzlerce yüzlerce yüzlerce şey! (Ammma da saydım. Şimdi kelamı israf mı etmiş oldum yani? Hayır; "Girdi miftâh-ı der-i genc-i ma'ani elim / Âleme bezli güher eylesem itlâf değil.") Satın alır, satın alır, satın alır! Hah hah ha! Üçgenin son kenarı da "televizyon." Modern insan, işi ve alışverişi bitirdikten sonra evine gidip kapılarını herkese kapatır ve geçer televizyonun karşısına. Zaten 'televizyon' denen uyuturucudan günde belli bir doz almayınca, uyku tutmuyor artık kimseyi. Fakat bir kısım insanlar önerilen dozu aşıyorlar ya da televizyonu otuz derecenin altında ve ambalajında saklamıyorlar: direkt gün ışığına maruz bırakıyorlar, çocukların ulaşabileceği yerlere koyuyorlar, beklenmeyen bir etki görüldüğünde doktorlarına başvuruyorlar, farmakolojik ve ideolojik özelliklerini araştırıyorlar, beyinde çözünemediğini, aynı dakika içinde kana karıştığını, sindirim sistemi tarafından kolaylıkla vücuttan atılamadığını, aşırı dozaj durumlarında baş ağrı-

sı, kalp ağrısı, yürek sıkıntısı, hipertansiyon, adale krampları, adalet krampları, bulantı, halsizlik, sersemlik, aptallık, geçici veya kalıcı zekâ geriliği, yüz ve boyunda kızarma, huzursuzluk, kusma, tat almada değişiklik, belli aralıklarla depresyon, sıklıkla ajitasyon, provokasyon gibi sonuçlar doğuracağını falan düşünmüyorlar galiba, işin suyu çıkıyor! Kanepede televizyonun karşısında sızıp kalıyorlar. “İş-alışveriş-televizyon” üçgeni. Korkunç üçgen. Kâbus üçgen. Hah hah ha. Modern insan. Sosyolojide kuramsal yaklaşımlar. Tanımı, içeriği, özellikleri, yaşam biçimi. Bir tür sosyal darwinizm yani: efendim canlılar üçe ayrılır: kafadanbacaklılar, sürüngenler ve modern insanlar. Açıklayalım:

1)Kafadanbacaklılar: Bacakları kafalarından çıkan komik yaratıklardır. Denizde yaşarlar. Her türlü küçük balığı yiyerek beslenirler.

2)Sürüngenler: Devamlı sürünen zavallı yaratıklardır. En çok bilineni yılanıdır. Karada ve denizde yaşayanları vardır. Fare, kuş gibi canlıları yiyerek beslenirler.

3)Modern insanlar: Sadece midesini ve şeyini kullanan aptal yaratıklardır. Üçgenlerde yaşarlar. Birbirlerini yiyerek beslenirler. Arz ederim.

Amma döktürdünüz sayın başkanım, tebrik ederim. Döktürüm tabi: “Levh-i mahfûz-ı sühandır dil-i pâk-i Nef'i / Tab-ı yârân gibi dükkânce-i sahâf değil.”

Mona Rozam'ın yanına giderken giyeceğim kıyafetleri denedim az önce. Hayır hayır dalga geçmiyorum: ciddiye. Tamam, oyunumuzun başından beri çok sık dalga geçtim; fakat ben aynı zamanda ciddi olabilen bir insanım. Önümüzdeki hafta bir aksilik olmazsa gülüm görmeye gideceğim, Çanakkale'ye. Yeşil gözlü yârim. Mutluluk kaynağım. Huzur kaynağım. Dünya güzeli çocuğum benim. Temiz kalpli yavrum. İyi yürekli kuzum benim. (Ulan bu hitaplardan en çok hangisi Anadolu erkeğine yakışıyor acaba?) Tabi siz şimdi bu Mona Roza meselesini henüz tam olarak anlamadınız. Aslında bunun suçlusu benim. Daha ne anlattım ki? Hah ha. Kıyafet diyordum. Hiç umurumda olmaz normalde. Beni seven çul içinde de sever. Beni sevmeyen atlas libas içinde de sevmez. Karacaoğlan. Bir kız bana emmi dedi neyleyim. Kiremit rengi bir keten pantolon aldım; siyah bir kazak ve siyah bir mont. Yakışıklı olmam lazım. Baktım da şöyle bir aynaya, Allah nazardan saklasın fıstık gibiyim. Karım benim neyimi beğenmezdi anlamıyorum. Sonunda evi terk etti. Bunu biraz da ben sağladım tabi. Uyanık seyirciler bıyık altından gülüyorlar: sen ne hinoğluhin bir adamsın! Evet. Akıllı adamımdır. Ama hinoğluhin tabirinde, bir tür içten pazarlıklı olma durumu ya da bencilce bir kurnazlık havası var. Bu 'hinoğluhin'i de ikidir kullanıyorum. Nabokov çevirisi hissi veriyor. 'Netameli' kelimesinin etkisi bunda da var. Şimdi kalkar sözlüğe bakardım ama çok yorgunum. Kalsın. O yüzden bu tabiri kabul edemeyeceğim. Evet, karımın evi terk etmesine biraz da ben neden oldum tabi. O gün, çok fena tartışmıştık yine. Ne gün çok fena tartışmamıştık ki? Beş sene evli kaldım. Kavga gürültü olmadan kaç günümüz geçmiştir? Hep kavga hep gürültü. Neyimi beğenmedi anla-

mıyorum. Gül gibi adamdım hâlbuki. Hah ha. Şaka yapıyorum tabii ki. Nefsimi temize çıkaramam. Ben gül olsam, bir koklayan olurdu elbet. Demek ki bende de kabahat var. Anlaşamadık diyelim. İşte o gün, çok fena tartışmıştık yine. Bir sürü laf ü güzaf. Mide ağrısı. Sigara. Bağırдық çağırdık birbirimize. Kendine de bana da bir iyilik yap dedim, döndüğümde lütfen gitmiş ol. Çıktım gittim. Akşam, evde yoktu, gitmişti. Birkaç parça eşyayı ve oğlumu alarak. Evet, gitmişti. Aman ne iyi yapmıştı! Ya bir de gitmeseydi! Hemen kapıları kilitleyip ışıkları söndürdüm. Neme lazım: geri falan döner de. Hah ha. Bunun üzerine ayrıca konuşuruz. Akşam oldu hüzünlendim ben yine. Hasret kaldım gözlerinin rengine. Gerçekten de uzun yıllar, akşam oldu mu bir hüznün kaplardı içimi. Bu şarkı yüzünden olabilir mi? Ah bu şarkıların gözü kör olsun. Pop müziğin ortalığı bu kadar kötü kokutmadığı yıllardı. (Duyan da ciddi bir tahlil yapacağım sanır. Biz sanat müziği falan dinlerdik be!) Salak bir çocuktum galiba. Kendime çok gereksiz acılar çektirdim. Akşam oldu mu bir hüznün kaplardı içimi gerçekten. Uslanmam hayli zaman aldı. Otuz yaşındayım (bunu da otuz defa söyledim) hâlâ yeterince uslandığım söylenemez. Başıma sürekli iş açardım. Arkadaşlarımın suçlarını yüklenirdim. Bir keresinde, mahallede maç ederken, berberin camı kırılmıştı. Çocuklar bir anda kaçıp kaybolmuşlardı. Artık ben de neyime güveniyorsam, sakın sakın durup gülümsemiştim. Şerefsiz berber gelip beni tokatlamıştı. Oysa ben kaçmayınca masum olduğumu anlar sanmıştım. Anlamadı gerizekâlı. Tıpkı Türk filmlerindeki gibi. Sonra tabancalarımı arkadaşlarıma verir, ben tahtadan bir tabancayla ateş açardım. Harbiden. Hatırlıyorum, beş yaşlarında falan olmalıyım. Mahalledeki çocuklarla kov-

boyculuk oynayacağız. E haliyle, her kovboya bir silah lazım. O zaman nerde böyle her çocuğun elinde silah! Koş-tum eve, üç dört tane oyuncak silahım vardı, hepsini al-dım geldim. Bir ona bir buna derken, ana, bir de baktım bana silah kalmamış. Sen de şurdan bir tahta al dediler. İşaret parmakları tarladaki tahta parçalarını gösteriyor-du. Ben de ordan bir tahta aldım. Ne yapsaydım yani? Ulan şerefsizler siz benim silahlarımı aldınız ben tahta-dan uyduruk bir silahla mı oynayacağım? Denir mi. Den-mez. Ben de ordan bir tahta parçası alıp onunla ateş aç-tım ve hepsini öldürdüm. Benden yana olanları da öl-dürdüm. Bunu niye yaptığımı anlamayıp salak salak gül-düler: kendi adamlarını da vurdun. Hah ha. Farkındayız herhalde. Bir şekilde bu durumu protesto etmem lazımdır: ben de kendi adamlarımı vurdum saklandıkları yerde: ye-nildik tabi. Oh olsun. Ulan, insan bu kadar mı alçak, bu kadar mı yüz­süz olur ya! Biraz da benim saflığım ama: bu insanlar da az değil hani. Çocuk getirmiş işte üç dört silah. Yani en azından bir tanesinin onda kalması ge-rekmez mi? Fırsat vermeye gelmez bu insanlara. Bunu o zaman bilmiyordum tabi. Ne bileyim. Benim silahlarımın birini de bana verirler sanıyordum. Meğer öyle değilmiş.

24 Aralık 06

Her şeyi yanlış anlıyorlar. Aptal oldukları için mi? Bilmi-yorum. Kafaları az çok çalışıyor. Fakat kalpleri? Kalpleri? Bir kalpleri var mı ki dersin canımın içi? İçim yanarken benim ve içimin yangını dışıma vurmazken gel de eyle beni dizlerinde avut sultanım efendim sakın ha azâd etme bu kapında köleni...

Ben seni severim ve severim seni seveni... O halde ne yapmalıyım? Aklımdan geçenlerle onları oyalayıp dikkatlerini dağıtıp en savunmasız anlarında onlara kalbimle mi vurmalıyım? Sordum şeyhime şeyhim efendim dedi ki insanları ikna etmek çok mesai harcamak ve çok laf söylemekle midir? Fakat bir türlü hale yola gelmezler neden? Neden? Çünkü evladım, insanoğlu ahmak ve kibirli bir mahlûktur. Seni kendine denk sayarsa, mucize göstersen itibar etmez. Lakin seni muhterem sayarsa; öksürsen keramettir der. "Dili yok kalbimin ondan ne kadar..."

27 Aralık 06

Mehmet Akif'in vefatı. Allah rahmet eylesin. Mü'min adamdı. Karakter sahibiydi. Pirimizdir vesselam. Fatihayı ihmal etmeyelim lütfen. Bir de, İstiklal Marşı'ı tam olarak anlayıp anlamadığımızı kendimize bir soralım. Örneğin şu mısrayı anlıyor muyuz: "Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl." Bu cümlenin manasını çözmeden, sisteme karşı (emperyalizme/kapitalizme/modernizme karşı) gerekli donanıma sahip olmuş olmayız arkadaşlar. İçimizdeki ahmaklar uzun süre bu marşı 'resmi ideolojinin' zannetti. Bu marş milletindir arkadaşlar. Mısra mısra okuyun, göreceksiniz. Neden bazıları, İstiklâl Marşı'nın yerine Onuncu Yıl Marşını ikame etmeye çalışıyorlar dersiniz? Hadi bu soruya bir cevap verin bakalım.

Görüşmeyeli nasılsınız baylar bayanlar? Hoppala! Bu da nerden çıktı? Şurdan çıktı ki, son satırı yazdığım günden bu yana üç hafta geçti. Siz okumaya devam ediyorsunuz. Okuma zamanı diye bir şey var, yazma zamanı diye bir şey var. Bunca zamandır nerde miydim? Gü-lümcanımkuzummonarozamın yanındaydım; Çanakka-le'de. Gördük görüştük. Aşk olsun, niye haber vermedin, diyeceksiniz. Aşk oldu zaten. Gittim geldim. Doğrusu onu epey zayıflamış buldum. O da bana aynı şeyi söyledi: zayıflamışsın dedi. Doğru: yetmiş beş kilodan yetmiş kilo ya düşmüşüm. Biraz toparlanmam lazım. Boyumu da söyleyeyim ki kafanızda bir oran kurabilesiniz: bir seksen. Dal gibi bir çocuğum anlayacağınız. (Çocuk? Ufal da cebime gir. Ulan otuz yaşında eşek kadar adamsın. İnsan işte; övünürken nasıl da küçülüyor.) Yüzüm gözüm de fena değildir hani. Birçok arkadaşım yüzümde bir temizlik, bir nur gördüklerini söyler. Tevazu göstermeyeceğim: aynaya baktığımda o nuru ben de görüyorum. Neyin nesiye artık! Hah ha. Mona Rozam, kalbinin güzelliği yüzüne vurmuş, diyor. Sağ olsun. Fena değilim yahu. Uzun ince bir adamım işte. "Güzel adamım güzel!" diyordu ya Çöpçüler Kralı; "Emekliliğim de var." (Fakat son bir yıldır saçlarım dökülmeye başladı: henüz tam anlamıyla bir kel değilim; ama böyle giderse üç beş seneye kadar, olurum.) Beni görenlerde genelde iyi bir izlenim bırakırım. Tabi konuşmaya başladığım anda insanlar bu fikirlerinden hemen vazgeçerler. Çünkü genellikle keskin zekâm ve sivri dilimle (ya da sivri zekâm ve keskin dilimle – aslında bu o kadar da önemli değil) muhatabıma haddini bildirmek veya onu haşat etmek için konuşurum. Yanlış anlamayın; kaba saba sövgüler asla çıkmaz ağzımdan; fakat en zarif kelimelerle muhatabımı yerin di-

bine sokabilirim. Allahın beni neden bu tip bir yetenekle donattığını bilemiyorum. Belki de zaman içinde, bir savunma mekanizması olarak gelişti bu. Olabilir. Aslında psikologlar için dehşet bir malzemeyim. Dünya Psikologlar Birliğine fahri üye seçilecek adamım anlayacağınız. Tabi böyle bir dernek varsa. Beni alıp inceleyin bay psikolog. İnsanı keşfetmek yolunda önemli adımlar atacağınızı garanti ederim efendim. Sayemde Nobel bile alabilirsiniz. Nobel dedim de: şu yazı yazma işine başladığımdan beri en büyük hayalim Nobel edebiyat ödülünü kazanmak ve ödül töreninde esaslı bir konuşma yaparak ödülü reddetmektir. Gerçi Nobele benim aday gösterilmem teknik olarak pek mümkün görünmüyor. Çünkü saf kan bir Türküm (ulan böyle söyleyince kendimi at gibi hissettim; fakat şunu kastediyorum, etnik bir azınlık durumum falan yok – biliyorsunuz Dünya Sistemi artık böyle şeylerle ilgileniyor) ve bu yetmezmiş gibi bir de Müslümanım. Üstelik Müslümanlığımı bir varoluş biçimi olarak algılıyorum. Bu durumda Nobel nanay! Olsun, belki yanılıp şaşıp verirler, ben de keyifle reddederim ödülü. Hah. Bu yazma meselesi bende tam olarak ne zaman başladı acaba? Hımm. Sanırım orta birinci sınıfa gidiyordum. Geceleri nefesim daralmaya başlamıştı. Doktora gittik. Alerjik rinit ve bronşial astım teşhisi konuldu. Hastalık beni çok hırpalıyordu. Korkuyordum da aynı zamanda. Doktorlar dâhil çevremdeki herkes, benim bir çocuk olduğumu unutmuş görünüyordu: çünkü hastalığın hayati önem taşıdığını, dikkat etmezsem ölebileceğimi söylediler bana. İlk yazımı işte o zaman yazdım: hikâyemin kahramanı astımlı bir çocuktü, çok üzgündü ve sonunda intihar ediyordu. Kahramanımın, sonunda niye intihar ettiğini şimdi hatırlamıyorum. Aileye bu ilk eserimi

deklare ettiğimde, gizleyemedikleri bir tedirginlikle beni tebrik ve teselli ettiler. Ama tabi bu hep böyle olmaz: her beş insandan birinde alerji vardır ve her beş insandan birinde bu, astıma dönüşebilir ama her beş insandan biri tutup bu yüzden yazar olmaya karar vermez. Tam bu noktada babamdan ve dayımdan bahsetmem gerekir. Ama olur mu! O zaman çok düzenli bir anlatım yapmış olurum. Yakışmaz bize değil mi Gregor. Yakışmaz sayın başkanım. Fakat istediğimiz biçime istediğimiz kadar yaklaşır ve istediğimiz biçimden istediğimiz kadar uzaklaşırız öyle ya! Biz burda inliyoruz kardeşim: inlemenin formu olur mu? Üniformalı inleme olur mu? “Benim adım dertli dolap / suyum akar yalap yalap / böyle emreylemiş Çalap / derdim vardır inilerim... Dağdan kesildi hezenim / bozuldu türlü düzenim / ben bir usanmaz ozanım / derdim vardır inilerim...” Bir Yobazın İnlemeleri. Hah ha. Şuna da doğru düzgün bir isim bulamadık be Gregor. Aşk olsun, sen de hiç yardımcı olmuyorsun. Aman sayın başkanım, siz her şeyin en iyisini bilirsiniz. Sağ ol canım. Çelebi kelimesinin Çalab’tan türediğini öğrendiğimde henüz çok küçüktüm. İnanamamıştım. Soğuk bir kış günüydü. Dışarıda korkunç bir yağmur vardı. Babam gözlüklerinin üstünden gülümseyerek lügati getirmemi söylemişti. Peki istersek mektup formunda da yazabiliriz değil mi? Tabi ki sayın başkanım. Okuyucular uyurlar; sabah uyanınca kaldıkları sayfayı bir açarlar: ana, yazar mektup biçiminde yazıyor:

“Sayın bay,

Sözlerime en derin saygılarımı sunarak başlamak istiyorum.”

Ha? Olmaz mı? Olur sayın başkanım, siz yaparsanız

bal gibi olur. Şiir formunda yazsak bile olur. Hadi o zaman, şiir formunda inleyelim aziz dostum Gregor. Benim adım dertli dolap. Bu sayede Oğuz abinin Şarkılar'ını da yâd etmiş oluruz. Gerçi onun da Vladimir Nabokov abiden esinlendiğini söylüyor eleştirmenler. Biçimsel olarak yani. Solgun Ateş. Birinci Kanto. İkinci Kanto. Bu eleştirmenler bazı şeyleri asla anlayamayacaklar, ne yazık. Başlayalım mı şiir yazmaya? Ama siz şair değilsiniz sayın başkanım? Pası aldım Gregor, şimdi şutu atıyorum: birkaç uyduruk imge ve tuhaf benzetme yakalayan herkesin şair sayıldığı bir memlekette, izninizle yani, biz de şair olabiliriz. Hah ha. Ama şaşırdım şimdi. Ne anlatacağız? Nasıl anlatacağımızı bulduk da, bu defa ne anlatacağımızı bilmiyoruz. İyi mi? İyi. Sorun değil sayın başkanım: çocukluğunuza dönelim: edebiyat mağazasının çocuk reyonu hep iyi iş çıkarmıştır. Peki, çocukluk. İyi de çocukluğumun nesi ni anlatacağım? İlk hatırladığınız şeyden başlayın sayın başkanım. Hımm. Peki.

ilk hatırladığı şey babasının tokadı: beşkardeş yazıklar oldu şiire, senin işin yaş kardeş!
o zamanlar anaokulu diye bir nane vardı
öğrenciler bahçede koşar oynardı
öğretmeni bir bayandı; güzel, zarif ve ince
kalbi küt küt atardı onu sınıfta görünce
sonra ilkokula başladı: birinci sınıfa
okuma yazma biliyorsun: haydi ikinci sınıfa
orda çok tuhaf ve heyecanlı maceralar yaşadı
açamadı tuvaletin kapısını bir gün; altına işedi
öğretmen anladı durumu, onu eve yolladı
bu durumda utancı gururunu solladı

babası memur olan her çocuk gibi
gidelim burdan zaten cehennemini dibi
tayinleri çıktı güneydeki doğduğu şehre
fakat o zamanlar ilgi duymuyordu henüz şiire
sevemedi yeni okulunu ve öğretmenini
ama asla açığa vurup söylemedi kinini
oturtmuştu çünkü onu tembeller sırasına
tuz basmıştı eski okulundan ayrılmanın yarasına
üç, dört, beşinci sınıf... yıllar geçti gitti
göğsünde onulmaz yaralar açtı gitti
götürdü doktora babası: nesi var bunun?
Allahım hiç rahat etmeyecek mi senin bu kulun!
alerjik rinit ve bronşial astım dediler
hepsi bir olup zavallının ömrünü yediler
orta bir'deydi Tuba denen kıza âşık olduğunda
ve bir gün öğrendi, bahar yaza beşik olduğunda
bebekleri leyleklerin getirmediğini
ve bilginin acıyı bitirmediğini
utandı çok utandı leyleklerden ve herkesten
babası bir kitap okuyordu o günlerde Niyazi Berkes'ten

Koro: Yaşasın çocukluk ve gençlik
Yaşasın hey! Sağlık ve dinçlik...

orta iki'de aldı babası, verdi imam-hatibe
üşküdar'a giderseniz selam söyleyin kâtibe
kâtip benim ben kâtibin el ne karışır
kâtibimin faytonu mercedesle zor yarışır
Arapça, Kur'an, Hadis, Kelam ve diğerleri
öğrendi felsefe ve mantığı; 'şayet ve eğer'leri
baktı şöyle sınıfa utangaç ve ürkek
hiç kız yoktu sınıfta, ulan hepsi erkek!

kızlar yok, astımı var zaten; top yasak
âşık olmak, yorulmak, koşmak, hep yasak
kitaplarla geldi bir gün babası çarşıdan
gülümsüyordu şiirler, romanlar ona şöyle karşıdan
yutar gibi okudu Mehmet Âkif'i ve Necip Fazıl'ı
ders kimin umurunda peh, yarın varmış yazılı
yine de fena değildi aslında okul notları
ama içini acıttırdı kızların daracık kotları
arkadaşları atardı: şu sözlüm, şu sevgilim
bizimkinin içi giderdi: durumum çok elîm
sevmeyi ve sevilmeyi ömrü boyunca özledi
aşkı bulamamaktan yüreciği hep sızladı

Koro: Ulan yıllardır hasretim aşka
Anlamazlar! Benim kalbim bir başka!..

derken liseyi bitirip kazandı üniversiteyi
ama nedense çıkışta çok sızladı bileği
küçük küçük kutuları karalamaktan
çekinirdi birini incitmekten, yaralamaktan
İzmir dediler; on yedi yaşındaydı, bilet aldı gitti
kader anasının kuzusunu çayıra saldı gitti
gördü ki üniversite çok b.ktan bir şeydi
akranları arasında o bir paşaydı, beydi
kızlar geçerdi kampüsten: göğüsleri ve kalçaları
makböldü, kıvamundaydı. Yemeğin salçaları
çok olunca yemekhanede, simit alırdı
parası yoksa, yalan değil, valla aç kalırdı
ne günler yaşadı, kızlar neler neler ettiler
kahramanımızın aşk anlayışını mahvettiler...

Koro: Şiirin kapıları için çağırın bir çilingir

Anahtarın bir dişi hah ha, bir dişi hüngür hüngür

22 Ocak 07

Akşam, yine akşam, yine akşam... Haşım'ın miydi? Hatırlayamadım. Yazıklar olsun bana. Hüngür hüngür. Başkanım 'hatırlamak' dediniz de hatırladım: "İlk hatırladığı şey babasının tokadı: beşkardeş." diye başladınız şiire, anlayamadım doğrusu; babanız beyefendi öyle dayak yanalısı bir adam değil bildiğim kadarıyla. Tabi Gregor, tashi ve tavzi edelim. Babam eğitimci bir adamdır, usul adap bilir. Orda durum biraz farklıydı. Şöyle ki; beş yaşlarında falan olmalıyım; babam dışarı çıkıyor, okula gidecek, tuturdum ben de senle geleceğim diye. Olmaz molmaz dediler ama dinlemedim tabi. Neyse babam çıktı. Ben biraz zırladım, sonra baktım, annem mutfakta bir şeylerle uğraşıyor. Çaktırmadan fırladım dışarı. Babam henüz fazla uzaklaşmamış, sokağın ucunda. Hissettirmeden bir süre takip ettim. Maksadım okula kadar izleyip orda ortaya çıkmaktı aslında. Ama belleri hizasına gelebildiğim amcalar ve teyzeler kalabalıklaşıp babamı gözden yitirme ihtimali belirince, o riski göze alamadım. Tedirgin oldum, koştum yetiştim babama. Evden hayli uzaklaşmışız tabi: beni görünce şok oldu adamcağız. Nerden çıktın sen dedi. Takip ettim dedim. Kızdı ve beşkardeşi gösterdi bana: Görüyor musun şunu dedi. Vurmadı tabi de maksat korkutmak. Korktunuz mu peki? Korkmaz mıyım. Sonra beni tutup eve götürdü; annemi bir güzel fırçaladı. Babam çıkınca da annem beni bir güzel fırçaladı. Hah ha. Öyle bir hatıra işte.

Akşam, yine akşam, yine akşam... Evet, bence Ha-

şim'indi. Saat 20.30. Aslında utangaç ve salak bir çocuktum. Konuşmayı beceremezdim. Hele bir toplulukta konuşmam gerektiğinde iyice sıkılırdım: sesim çıkmazdı sanki, boğulacak gibi olurdum. Bütün dikkatimi karşımdakinin yüz ifadesine yoğunlaştırırdım: adamın suratı hafif buruştu mu sözlerimin anlaşılmadığı düşüncesine kapılır; sesimi gereğinden fazla yükseltir; boğazındaki gıcığı temizlemek için öksürür, sonra, yükselen ve çatallaşan sesimin, kelimele- rin anlamını iyice boğduğunu düşünür; nihayet iyice pa- nikler ve ağzımda bir iki kelime daha yuvarlayıp susardım. Lise iki'ye gidiyordum galiba, bir gün hoca, okuldaki tö- renlerden birini sunma görevini bana verdi. Tüm yalvar- malarıma rağmen beni dinlemedi ve beş bin kişinin karşısına çıktım. (Evet İmam Hatip o zamanlar acayip kalabalıktı. Kö- kümüze kibrit suyu dökmemişlerdi henüz.) Kitap haftası mı neydi, şimdi tam olarak hatırlamıyorum ya da bir kom- pozisyon yarışması falan olabilir. Birinciye ödülünü ver- mek üzere falan hocayı; ikinciye ödülünü vermek üzere fi- lan hocayı çağıracaktım: tek yapmam gereken buydu. Gün- ler öncesinden hazırlanmaya başladım. Evde defalarca pro- va yaptım ama ne fayda. Tören zamanı, tüm okulun kar- şısında olduğunu görünce bacaklarım titremeye başladı. Ge- rizekâlı mikrofonun kablosu elime ayağıma dolaştı zaten. Bir elimde mikrofon, bir elimde ödül alan öğrencilerin ve ödülleri verecek olan öğretmenlerin listesi; karşımda beş bin insan; hepsi gözlerini üstüme dikmiş; müdür, müdür yardımcılarını, öğretmenler falan... Her şeyi birbirine ka- rıştırdım tabi. İsimleri hızlı hızlı okudum; kulaklarım uğulduyordu; alkışlar, laf atmalar, başım dönüyordu; et- raftan bir iki kişi yanlışlarımı düzeltmeye başladı, sorma- yın gitsin. Listedeki isimleri nasıl okuduysam artık, sahneye ödül verecek bir sürü öğretmen ve ödül alacak bir sürü öğ- renci bir anda doluşuverdi. Bir kargaşa, ıslıklar, alkışlar, kah-

kahalar. Mikrofonu kime verdim, elimdeki kâğıtları ne yaptım hiç hatırlamıyorum. Kendime geldiğimde evdeydim. Ertesi gün okula gitmedim tabi. Her şeyin unutulması için birkaç sene daha gitmemeyi düşünüyordum; ama bu konuda babamı ikna etmek pek mümkün olmadı. Birkaç gün sonra okula döndüğümde kimsenin olaya ilişkin bir şey hatırlamadığını şaşırarak gördüm. Benim günlerce perişan olmama neden olan ve (şu an yazıyor olmama bakılırsa) on beş yıldır unutamadığım bu vahim olay, aslında kimsenin umrunda olmamıştı yani. İyi mi? İyi. Pardon: Biraz önce Mona Roza'yla görüştük: yok canım, söyledim ya başka bir şehirde yaşadığını: telefonla görüştük. Hastalanmış yavrucağı. Öksürük. Mide bulantısı. Ateşi de bir türlü düşmüyormuş. Perişan oldum burda. Biliyorum, bir sahne sanatçısı şartlar ne olursa olsun, sahnede olmalıdır. Fakat izninizle efendim. Ben daha fazla dayanamayacağım. Allahım on gün önce yanındaydım, şimdi kilometrelerce uzagım ondan. Adına hasret diyorlar.

26 Ocak 07

Uzun zamandır Arapça çalışıyorum. Bir Müslüman müellif, kendi anadilini ve Arapça'yı çok iyi bilmelidir. Bu kesin. Fakat Kur'anı anlamak için Arapça bilmek yetersart değildir. Ebucehil Arapça'yı hepimizden iyi biliyordu; ama yetmedi işte!

27 Ocak 07

Her an ölebilirim. Biraz acele etsem iyi olacak sanırım: Artık her şeyi anlatmalıyım. Başıma gelenlerin hepsini; eski saflığımı, masumiyetimi, utangaçlığımı, çekingenliğimi. Sonra nasıl çileden çıktığımı, zıvanadan çıktığımı. Hepsini, dürüst, onurlu bir insanın tarafsız anlatımıyla anlatmalıyım. Bunun zamanı geldi artık. Çünkü dediğim gibi, her an ölebilirim. Yoo, yanlış anlaşılmasın, ölmekten değil, anlatacaklarımı anlatamadan bu dünyadan ayrılmaktan korkuyorum. Eğer anlatmam gerekenleri anlatmadan ölürsem, büyük bir görevi yerine getirmemiş, önemli bir sorumluluktan kaçmış olurum. Her neyse, herkes ölümü tadacaktır. Allah'tan, hiç olmazsa, şu yazacaklarımı bitirene kadar bana ömür vermesini dilerim. Allah'tan, ilimle donatılmış akıl, irfanla donatılmış gönül dilerim. Allah'tan rahmet ve mağfiret dilerim. Âmin. Bugün pazar. Oğlumu alma günüm. Mahkeme öyle uygun gördü: Bu adam oğlunu haftada bir gün görebilir. İyi mi? İyi. Sağolun be. Oğlumu görmeme izin verdiğiniz için yüce mahkemenize müteşekkirim. İki gün görsem? Hayır; sadece bir gün. Neyse. Çıktık dolaştık biraz. Annesi babası ayrılmış bir çocuk, ne hisseder? Bence çok üzülür. Kesinlikle haklı sebeplerim vardı gerçi, ama oğluma bunu yaşattığım için hep kızacağım kendime. Bu yıl birinci sınıfa başladı kerata. Geçen gün okuluna gittim. Okul kıyafetleri içinde nasıl da şirin olmuştu. Anneannesi getirmiş sabah. Yanaklarından öptüm. Yani oğlumun: anneannesinin yanaklarından öpmem. Biraz konuştuk, saçlarını okşadım. (Yani oğlumun – biliyorsunuz.) Sonra sınıfına girdi ve sırasına oturdu. Kapıdan izledim. Öğretmeni bir şeyler soruyordu ve canım oğlum parmağını kaldırıyordu. Küçük, şirin bir yaratığın sizin oğlunuz olması ne demektir bilir misiniz? Allah'tan, oğlumu bana bağışla-

masını dilerim. Allah'tan, hiçbir kuluna, evlat acısı vermemesini dilerim. Âmin. Tıpkı bana benziyor namussuz! Hık demiş burnumdan düşmüş. Çok yakışıklı. Kızların canını yakacak. Parmağını kaldırıyor ve "Öğretmenim!" diye bağıyor. Ben de böyle parmağımı kaldırıp bağırmıydim hatırlamıyorum doğrusu, ama okulla ilgili hatırladığım ilk şey, birinci sınıfa değil, anasınıfına aittir: Çok sevdiğim fakat maalesef şimdi adını hatırlayamadığım bir öğretmenim vardı. Onu olağanüstü güzel ve tatlı bulurdum. Benimle ilgilenmesine bayılırdım. Annemin aktardığına göre, ablası ve eniştesiyle yaşayan bu genç ve güzel bayan, evde sürekli beni anlatırmış: şöyle akıllı çocuk, şöyle güzel çocuk, falan diye. Bir gün yine yemekte, ablasına benden bahsederken eniştesi dayanamamış artık: O çocuktan bu kadar çok bahsetmen, ayıp olmuyor mu? Yeter artık, eğer niyetiniz ciddiyse, çağır, gelsin istesin seni! Güzel öğretmenimle ablası ilk şaşkınlıktan sonra basmışlar kahkahayı: Ne istemesi, ne ciddi niyeti enişte? O daha beş yaşında bir çocuk; benim öğrencim! Enişte beyin yüz ifadesini tahmin edebiliyorum. Zavalı adam, beni baldızının çıktığı çocuk zannedip aptal durumuna düştüğüne mi yansın, aptallığının, masada cınlayan kahkahalarla tescillenmesine mi? Hah ha: Doğrusu, bu hikâyeyi annemden dinlediğim ilk günden beri, böyle bir karışıklığa yol açmış olmaktan tuhaf bir mutluluk duymuşumdur. Karışıklığa yol açmak iyidir. İnsan bazen karışıklığa yol açmalıdır. Şimdi, genç ve güzel öğretmenimin, benim için "O sadece benim öğrencim!" demesini çok iyi anlıyorum ve bunun kadar iyi anladığım bir başka şey ise, onun benim ilk aşkım olduğudur. Sırama oturup yaptığım işleri düzeltmesi nasıl da hoşuma giderdi! Tabi aşk sözcüğü, beş yaşında bir öğrencinin, yirmi beş

yaşındaki öğretmenine duyduğu ilgi için kullanıldığında, kulağa abartılı geliyor. Fakat şimdi, otuz yaşında bir adamın, on sekiz yaşındaki bir eski öğrencisine duyduğu ilgiye aşk dersek, acaba yine abartmış ya da ahlaka uymayan bir şeyden söz etmiş olur muyuz? Ah evet! Bu konuya devam edeceğiz; fakat şimdi yatsı namazını kılmam gerekiyor.

28 Ocak 07

Kusura bakmayın arkadaşlar. Dün yatsıyı kıldıktan sonra yazmaya devam edemedim. Mona Rozamla görüştük – canım söyledik ya; telefonla görüştük. Annesiyle babası bir yere gezmeye gitmişler; biz de rahatça muhabbet ettik gülümle. Ne diyorduk Gregor? Aşkınızdan söz edecektiniz ama araya yatsı namazı girmişti başkaları. Böyle işte Gregor; bir yobazla arkadaşlık etmenin bazı sakıncaları var. Muhabbetin ortasında ezan okunur, adam kalkar gider. Hah ha. Ben dindar bir insanım bayım, artık bunu biliyorsunuz. Fakat şimdi ‘dindar’ olduğumu söylediğim için de biraz rahatsızım: o yüzden, bıyık altından gülüp göz kırparak, ‘yobaz’ demeyi tercih ediyorum kendime. Çünkü gerçek bir dindarın, ibadetlerinde ve dindarlığında gösteriş asla olmamalıdır. Samimiyetle Allah’a yönelmek gerekir, ki bu ihlâstır: yaptığını sadece Allah için yapmak. Oysa ben namazımdan ve dindarlığımdan söz etmekle, bunları insanlar için görürüm ve bilinir hale getirmiş oldum. Dolayısıyla, samimiyetim (ihlâsım) zedelenmiş olabilir mi? Yine mi karışıyor? Hah ha. Buna baylıyorum. Merak etmeyin bayım,

sadelik diye bir şey duymuştum. Ama ne yapayım anarşist bir ruhum var: ben karışıklık seviyorum! Hah ha! Bakın, şunu anlatmaya çalışıyorum: Gerçek bir mümin, ibadetlerini sadece Allah için yapar. İnsanlar görsün ya da bilsin diye ibadet etmek, riyâdır, sahtekârlıktır, alçaklıktır. O halde, kişi, ibadetlerinden ulu orta söz etmemelidir öyle mi? Normalde evet. Gerçi ibadetin farz veya nafîle oluşu 'görünürlüğü' açısından farklı bir durum arz eder ama ben, bir de 'yükselen değerler' açısından bakmak istiyorum meseleye:

Benim ülkemde 'modernlik' ve 'dindarlık' öyle bir ayrıma ve tanımlamaya tâbi tutulmuştur ki, modernlik, İslam'dan mümkün olduğunca uzaklaşmak şeklinde yorumlanmış ve yüceltilmiş; dindarlık ise, yobazlıkla aynı şey sayılmış ve küçük görülmüştür. Bu yüzden, yükselen değerler açısından baktığımızda; kişinin, gözle görüldür bir utanç duymadan, dindarlığını söz konusu etmesi veya ibadetlerinden bahsetmesi, hayli güç hale gelmiştir.

Namaz kılmak mı? Aa ne tuhaf! Ben sabahları yürüyüş yapıyorum şekerim! Oruç? Aa olur mu? Hem doktorum izin vermiyor. Benim özel bir diyetim var zaten. Onu uyguluyorum. Çok sağlıklı. Zekât mı dedin? Ben Hayvanları Koruma Derneğine ya da Kimsesiz Çocuklar Derneğine her yıl yüklü miktarda bağış yaparım canikom! Hah hah ha! Yani benim ülkemde uygulamalar, gerçek bir mümin olmayı, ancak hor görülmeyi göze almakla mümkün hale getirmiştir. Bu yüzden, aslında bahsedilmemesi daha uygun olan ibadetlerimden, bahsetmekte bir sakınca görmüyorum. (Bu bir tür 'Ömer tavrı' sanırım: malûm, Hz. Ömer Müslüman olduğunda, hemen Kâbe'ye gidip açıkça ibadet etmeyi önermiştir: o tavırdan asla bir 'riya' asla bir 'gösteriş' yoktur: orda ibadetin

açıktan yapılması, 'duruş' açısından bir anlam taşır.) Evet dindar olduğumu söylüyorum: çünkü aşağılanmayı ve hor görülmeyi göze alıyorum. Çünkü yobaz kabul edilmeyi göze alıyorum. Ben dindarlığımdan onur duyuyorum ve günümüzde anlaşılan biçimiyle modern olmayı da budala olmakla aynı şey sayıyorum. Neyse. Bunlardan yine söz edeceğim, şimdilik bu kadar yeter. Derdim çoktur hangisine yanayım. Efendim efendim benim efendim. Divan şiirini bıraktık mı sayın başkanım? Hiç olur mu öyle şey Gregor. Fakat halk şiirimiz de çok iyidir, bilirsin. Takılıyoruz işte. Ben bu derde kande derman bulayım. Efendim efendim benim efendim.

Evet, namazımı kıldım. Namazı miraçta müminlere hediye eden Allah ne büyüktür. Bakara suresinin son üç âyetini miraçta müminlere hediye eden Allah ne büyüktür. Ümmet-i Muhammed'ten şirk koşmayanların cennete gireceği müjdesini miraçta müminlere hediye eden Allah ne büyüktür. Aslında, laf aramızda, ben namazın neden bir 'hediye' olduğunu yıllarca anlayamamış ahmak bir adamım. Yüksünerek kalkıp kıldığınız namaz nasıl bir 'hediye' olabilir ki? Biri sana doğum gününde bir hediye verir. Hediye açarsın ve mutlu olursun; bir kol saatidir, geçen gün vitrinde görüp beğenmişsindir, uyanık arkadaşın da bunu aklının bir yerine not etmiştir, ah ne iyi. Balıkçı yaka bir siyah kazaktır, montunun altına çok yakışacağını ve seni daha genç göstereceğini düşünmüşlerdir, ah ne iyi ne iyi. Hediye böyle bir şeydir. Fakat namaz öyle mi? Günde beş defa yerine getirilmesi gereken bir yükümlülük! Sorumluluk. Mükellefiyet. Kelimelere dikkat ediyorum: yükümlülük, 'yük' kökünden türetilmiştir. Mükellefiyet: külfet: Türkçede külfet sözcüğünü de zahmet, sıkıntı, zorluk anlamında kullanmıyor muyuz? Hangi hediye yük olur ki?

Hangi hediye külfet olur ki? Hz. Musa da (selam onun üzerine olsun) bu durumu fark etmiş olmalı ki, ilk planda elli vakit olarak emredilen namazın (vakitlerin azaltılması hususunda ricada bulunması için Efendimiz aleyhisselamı tekrar tekrar yüce Allahın huzuruna yönlendirerek) beş vakte indirilmesini istemiştir. Ben, küçük sevgilimi tanıyana kadar bu 'hediye' işini çözememiştim açıkçası. Geçen Miraç kandilinde sabaha kadar kuzumla mesajlaştık demiştim ya. Mona Rozama kavuşmak için yerine getirmem gereken yük-ümlülükleri düşündüm. Bunların yük-ümlülük değil, fırsat olduklarını anladım bir an. İşte Rab-bimiz de bize cennetteki sonsuz ve huzurlu hayatımız için fırsat vermektedir: yerine getirilmesi gereken bir yük-ümlülük, yapılması gereken külfetli bir iş, halledilmesi gereken bir sorumluluk gibi görünen namaz, aslında insana tanınmış bir fırsattır. Hadi edepsizce bir benzetmeye cüret edeyim: Namaz cennet kuponudur arkadaşlar; günde beş defa verilen bu kuponlar titizlikle biriktirilip belirtilen adrese gönderilmelidir. Akıllı okuyucular anladılar. Akılsızlarla da zaten işimiz olmaz. Hüngür hüngür. Bazı şeyleri anlatabilmenin çok fazla yolu yok maalesef Gregorcum. Ey, cennetin kapısına dikilmiş eli sopalı adam, sevgilimle mesajlaşarak geçirdiğim otuz yaşımın miraç kandili, namazın neden bir yük değil de, bir fırsat, bir hediye olduğunu böyle öğretti bana işte. Vay be. Vaiz olmalıymışım. Muhterem cemaat, bugünkü hutbemizin mevzuu, namazdır. Duyduk duymadık demeyin. Sarı saçlarına deli gönlümü, bağlamışım çözölmüyor Mihriban. Ben türkülerini seviyorum yahu. Bazı arkadaşlar batı müziğini nasıl dinliyorlar anlayabilmiş değilim. Bu konuda zevkim gelişmemiş galiba. Hüngür hüngür. Ya da onlar batı müziği dinleyerek sınıf atladıklarını sanıyor olmasınlar? Ben 'yo-

bazım kardeşim. Türkü severim. Bugün ben bir güzel gördüm. Altın huzma mülayim. Aslında sanat müziğimiz de çok iyidir. Dönülmez akşamın ufkundayız. Senede bir gün.

29 Ocak 07

Miraç kandilinde bana namazın sırrını öğreten sevgilimi lütfeden Allah ne büyüktür. Bana akıl ve kavrayış veren Allah ne büyüktür. Ve kulu Muhammed aleyhisselamı bir gece Mescid-i Haram'dan alıp Mescid-i Aksa'ya götüren ve oradan da semaya çıkaran Allah ne büyüktür.

Efendimiz aleyhisselam bir gece halası Ümmühani'nin evindeyken melek Cebrail geldi ve "Ey saygıdeğer elçi, melekler seni bekliyor, bağışlayıcı Allahın huzuruna gidiyoruz, hadi!" dedi. Sonra Efendimizin göğsünü yardı ve mübarek kalbini çıkartıp iman dolu bir kaptan yıkadıktan sonra tekrar yerine koydu. Beyaz renkli, çok güzel bir binek olan Burak'a bindirildi ki Burak bir adımını gözün gördüğü son noktaya atıyordu. Göz açıp kapayınca kadar Mescid-i Aksa'ya geldiler. Burada diğer peygamberler vardı. Efendimize selam verdiler. Efendimiz de en güzel selamla selamlarına karşılık verdi. Sonra Efendimiz öne geçti ve orada bulunan peygamberlere imam olup namaz kıldırdı. Namazdan sonra melek Cebrail, birinde süt birinde şarap bulunan iki kadeh getirdi. Efendimiz sütü alınca, melek "Yaratılışa uygun olanı seçtin." dedi. Sonra dünyanın göğüne çıkıldı. Cebrail kapıların açılmasını istedi. Kapıdaki görevli melek, gelenlerin kim olduklarını sorduğunda "Cebrail ve Muhammed aleyhisselam!" cevabını alınca, olmasını beklediği bir şeyden söz eder gibi "Yaa! O, resul olarak gön-

derildi demek!" dedi. Hemen kapılar açıldı, birinci semaya ulaşıldı. Orada, sağında ve solunda birçok gölge bulunan bir adam vardı. Bu adam sağına bakınca gülümsüyor, soluna bakınca ağlıyordu. Efendimizi görünce "Hoş geldin salih peygamber! Hoş geldin salih evlat!" dedi. Efendimiz, Cebrail'e bu adamın kim olduğunu sordu. Cebrail de, onun babamız Hz. Âdem olduğunu söyledi. Gölgeler Âdem'in çocuklarıydı. Sağdakiler, cennete gidecek olan iyi insanlar; soldakiler de cehenneme gidecek olan kötü insanlardı. Burada Efendimize cehennem gösterildi ki değişik kavimler ve kişiler çeşitli şekillerde azap görmekteydiler. Dudakları kocaman kimseler vardı ki başlarında bazı memurlar onların dudaklarını kesip duruyorlardı. Efendimiz bunların kim olduklarını sorunca, Cebrail, yetim malı yiyenler olduklarını söyledi. Ayrıca cehennemde, pislik yiyen zinacılar, kendi etlerini yiyen gıybetçiler, ayaklar altında çiğnenip duran faizciler, ayaklarından asılmış baş aşağı sallanmakta olan zina etmiş ve çocuklarını öldürmüş kadınlar azap görüp durmaktaydılar. Sonra ikinci semaya çıkıldı. Orada Yusuf aleyhisselamla karşılaştılar. Yüzü, ayın on dördü gibi parlıyordu. Efendimize "Hoş geldin ey salih kardeş, hoş geldin ey salih nebi!" dedi. Selamlaştılar. Efendimiz, üçüncü semada Yahya ve İsa ile, dördüncü semada İdris ile, beşinci semada Harun ile, altıncı semada Musa ile görüştü. Hepsi de Efendimizi "Hoş geldin ey salih kardeş, hoş geldin ey salih nebi!" diyerek karşıladılar. Daha sonra yedinci semaya geçildi. Orada Efendimizi "Hoş geldin ey salih nebi, hoş geldin ey salih evlat!" diyerek İbrahim aleyhisselam karşıladı. Efendimiz Beytülmamur'a girdi ve namaz kıldı ki bu beyti her gün yetmiş bin melek tavaf eder ve bir daha kıyamete kadar tavaf için bunlara sıra gelmez. Rabbimin askerlerinin sayısını ancak Rabbim bilir. Efendimiz bu yedinci semayı gezerken rahmet nehrinde yıkandı

ve geçmiş ve gelecek tüm günahları bağışlandı. Sonra Kevser yolundan cennete girdi. Orada gözün görmediği, kulağın işitmediği, hayal ve hatıra gelmeyecek, insan aklına sığmayacak güzellikler Efendimize gösterildi. Bundan sonra Sidretülmünteha'ya kadar çıkıldı ve o noktadan sonra melek Cebrail durakladı ve "Ya Muhammed yemin ederim ki ben artık bir adım ileriye geçersen yanarım!" dedi. Efendimiz oradan Refref denen bir vasıta ile bağışlayıcı Allahın dilediği noktaya kadar geldi ki o noktada kaza ve kaderi yazan kalemlerin çıkardıkları cızırtılar duyuluyordu ki o noktada ne zaman vardı ne mekân ve ne de yön. Bağışlayıcı Allah ile insanların en üstünü Muhammed aleyhisselam orada bir süre görüşüp konuştular ve Efendimiz bazı vahiyler alarak geri döndü. Yolda Hz. Musa ile karşılaştı ve Hz. Musa, Efendimize Allahın neler emrettiğini sordu ve Efendimiz elli vakit namazla emrolunduğunu söyledi ve Hz. Musa bunun ümmete ağır geleceğini beyanla "Rabbine iltica et de hafifletsin." dedi. Bu birkaç kez tekrerr etti ve Efendimiz birkaç kez Rabbine iltica etti ve namaz beş vakte kadar indirildi. Şanı yüce Rabbimden bağışlanma dilerim. Âmin.

1 Şubat 07

Akşama kadar evden çıkmadım. Okudum. Düşündüm. Kapitalizm benim gibi evde oturan adamı naapsın? Hiç hazretmez. Evde oturan adama bir şey satamaz çünkü. Bu yüzden de, insanın evde sıkılacağına dair yalanlar üretmiştir: mutluluğu, neşeyi, eğlenceyi 'evin dışında' konumlamıştır. Zavallı insan kardeşlerim de bu oyuna gelir, evde ca-

nının sıkıldığı yalanına inanır, dışarı çıkar ve kaçınılmaz bir şekilde para harcar. 'Yemeğe çıkmak, sinemaya gitmek, alış-veriş yapmak' bir mutluluk biçimi olarak sunulur. 'Evde pinekleme, uyuz uyuz oturmak' gibi tabirlerle de evcimen hayat küçümsenir. Oysa kapitalizmin bu tezgâhına karşı, Müslüman, evinde mutlu olan adamdır. Bu sebeple bayım, biz evimizi bilinçle ve inatla sevmeye devam edeceğiz. Gerçi kapitalizm, televizyon ve internet aracılığıyla, evdeki adamın da cebindeki paraya gözünü dikmiş durumda. Evine kapanan adamı bile rahat bırakmıyorlar. Şeytan dünyayı bu yüzyılda süslediği kadar hiç süsleyememişti. Kitap'tan uzak duran, dünyanın süslerine aldanacaktır vesselam. Kulp'ta Cemal diye bir arkadaş vardı. Tarih öğretmeni. Doğubayazıtlı. Kürt. Ben askerim orda. Yedek subay. Ace-miliğimi Erzincan'da yapmışım. Sonra ordan Diyarbakır-Kulp'a vermişler. Felaket! Kulp-Hani-Lice üçgeni. Polisler, askerler, arama noktaları, kontroller. İlçenin sokaklarında rap rap uygun adım yürüyor askerler. Halk da buna uyum sağlamış görünüyor. Ben gelmeden üç ay önce ilçenin girişinde bir subayla üç eri öldürmüşler. Bir de şu dikkatimi çekmişti: İlçenin girişinde kocaman bir bez afiş: Ne mutlu Türküm diyene! Haydaaa, dedim afişi görünce. Geleceğimi duymuşlar, sağolsunlar, benim için asmuşlar demek ki. Ne incelik. Cemal Hoca hoş insandı. Kitap dedim de aklıma geldi. Risale-i Nurları düşürmezdi elinden. Ama sıradan bir nurcu değildi. Klasik bir cemaat mensubu değildi. Meseleyi kavramış bir adamdı. Önce Kur'an ve Sünnet'e bağlıydı; sonra cemaate. Eyvallah. Sabahlara kadar çok muhabbet etmişizdir. Ben yeni evliydim o zamanlar. Her şey berbat gidiyordu. Sürekli kavga döğüş. Evdeki huzursuzluğumu paylaşacak kadar samimi buluyordum onu. Epey dinlemiştir beni, çok kahrımı çekmiştir. Bekârdı o za-

manlar. Bir türlü münasip birini bulamadı. Askerliğim bitti, döndüm memlekete. Ayda yılda bir telefon. Sonra irtibat iyice kesildi. Tarihi iyi bilirdi. Saçları dökülürdü. Bir şeyler sürerdi saçlarına. Bir ara aynı evde bile kaldık. Kulp'ta bana arkadaş oldu, dost oldu Cemal Hoca. Aslında arayıp bulsam adresini. Doğubayazıt'a gitti bildiğim kadarıyla. Vefa göstermek lazım böyle arkadaşlıklara. Samimi insan kolay bulunmuyor. Ben onun hiç aklına gelir miyim acaba? Bildiğim, Cemal Hoca, beni unutmamıştır.

2 Şubat 07

Makam. Hayret makamı. Benim bildiklerimi bilseydiniz daha az güler daha çok ağlardınız. Esnemek? Esnek olmak? İlimli olmak. Hoşgörü? Pat pat pat. Şak şak. Kimsin? Benim. Sen kimsin? Aç kapıyı. Kapılar. Pencereleler. Sonunda ben de bir imge şairi olacağım galiba. Ucuz imgeler. Uyduruk bağdaştırmalar. Yeniler. Eskiler. Bit pazarı. Eskiler alırım. Cahit Zarifoğlu. Yaşamak. Âbid Efendi. Nerdeler? Efendiler nerdeler? İnsanın bir şeyhi olması nasıl bir duygu? Tak tak tak. Kapı mı çalınıyor yoksa bu ses bir silah sesi midir nedir kimdir kimin nesidir. Bundan iyisi Şam'da kayısı. Kederlerimi ipe dizdim boyumu aştı. Ahmak aklım buna şaştı. Şaşacak ne var ey aklım şaşacak ne var. Coştı coştı da kalbim dilimden taşı. Laf. "Dili yok kalbimin ondan ne kadar bîzârım." Güzel bir şeyhi olsa bir adamın. Allahın veli kulu. Mübarek. Kâfire karşı sert; mümine karşı yumuşak.

3 Şubat 07

Yarın pazar. Oğlumla görüşeceğiz inşallah. Bugün biraz yazmalıyım. Hava soğuk. Soğuğu severim. Yağmur yağıyor / Seller akıyor / Arap kızı camdan bakıyor. Bu Arap kızı niye sürekli camdan bakıyor? Çünkü çölde sıcaktan bunalmış, yağmuru görünce hemen cama koşuyor. Vay be, akıllı adamsın ne diyeyim. Oğuz abinin dediği gibi, en büyük hazinemiz aklımızdır. Ve atalarımızın dediği gibi, aklın yolu birdir. Gerçekten öyle midir? Bilemiyoruz. Peki kalbin yolu? Kalbin yolu bindir. Mesela bazı erkeklerin kalbine giden yol, midelerinden geçiyormuş. Öyle söyleniyor. Benim kalbime giden yol, metro çalışması nedeniyle kapalı. Önce beynime gidip ordan feribotla kalbime geçebilirsiniz; ama zahmetlidir: tavsiye etmem. Gönlüm bir güzele düştü: demek ki o güzel aşağıda duruyordu. Güzeller aşağıda duruyor zaten hep: ulaşılması kolay yerlerde duruyorlar. Parklarda, duraklarda, otobüslerde, sokaklarda. Oysa benim güzelime sokakta rastlayamazsınız. O bir masal kuşudur; Kaf dağında yaşar. İşte bu yüzden benim gönlüm bir güzele düşemiyor; bir güzele yükseliyor. Rakım meselesi yani, irtifa meselesi. Siz yine de "Değmen benim gamlı yaslı gönlüme." Halk müziği. Sanat musikisi. Televizyonda bir sürü dizi var. İnsanlar da aptal aptal seyrediyorlar onları. İslamın asla hoş görmeyeceği bir hayat tarzı pompalanıyor ekranlardan. Çanakkale cephesinden feci! Televizyon cephesinde verdiğimiz zayıtın haddi hesabı yok. Üstelik Çanakkale cephesinde 'şehit' oluyordu insanlar; televizyon cephesinde 'telef' oluyorlar. Allahım sen acı bu saf millete / Akşam yatar sabah kalkar başıboş. Necip Fazıl. Rahmetli. Ne hasta bekler sabahı / Ne taze ölüyü mezar / Ne de şeytan, bir günahı / Seni beklediğim kadar. Vay be. Bir Necip Fazıl gelip geçmiş bu memleketten. Büyük

Doğu. Sonunda herkesin ölüyor olması çok garip. Bakıyorum da hepsi ölmüş. Serdengeçti ölmüş. Tarık Buğra ölmüş. Cemil Meriç bile ölmüş. Ama en çok Oğuz abinin ölmesine bozuluyorum. Kırk üç yaşında vefat etmiş üstadım. Ölmeseydin olmaz mıydı be üstad. Bıraktın bizi bu acı hayatta. Sen öldüğünde ben bir yaşımdaymışım daha. Görevi devraldım tamam ama yine de acayip üzgünüm. Hiç olmazsa bir yirmi sene daha yaşasaydın; oturup konuşurduk. Ne yapmam gerektiğini bana bizzat anlatırdın. Tabi şimdi bıyık altından gülüyorsun: ulan yazdık ya 'ne yapmalı' diye! O başka. "Tutunamayanların Dönüşü." Nasıl oldu Gregor? Bir devam filmi. Başkanım her şeyin en iyisini bilir. Bilirim tabi. Peki insanlar ne der? Ne derlerse desinler başkanım boş verin yahu bu kadar hassas olmayın üzmeyin kendinizi! Ulan Gregor bu ne biçim konuşma böyle? İçtin mi yoksa sen? Kafan mı iyi? Aman sayın başkanım, ben alkol almam bilirsiniz, biraz gaza geldim sanırım, afedersiniz. Affettim. Bir gün roman yazarsam şöyle isimler düşünebilirim: Tutunamayanların Dönüşü. Öz Tutunamayanlar. Hakiki Tutunamayanlar. Şehir merkezine servisimiz vardır: pardon, insan merkezine: kalbine. Hah ha. (Fakat ben roman falan yazmam arkadaşlar, baştan söyleyeyim de boşuna heveslenmeyin. Zira roman bize ait bir tür değildir. Biz hikâyeler anlatırız efendim. Menkıbeler söyleriz, rivayetler aktarırız, kıssaları birbirine bağlarız; ama asla 'roman' yazmayız. Çünkü ne ifşadır işimiz, ne gevezelik, ne itiraf. Meşrebimizde günah çıkartma da yoktur. Biz sohbet muhabbet ederiz; yârenlik eder, dertleşiriz.)

Bir keresinde (geçtiğimiz yaz) Tahir'le İstanbul'a gidiyoruz. Bilet alacağız. Görevliye dedi ki Tahir şaka yolu: İki bilet, mümkünse önlerden ve bayan yanı olsun. Gö-

revli şaşırdı: ilk kez böyle bir taleple karşılaşmıştı. Ulan dedi Tahir, yanıma bir kız otursa da muhabbet ede ede gitsek: bir saat içinde kendime âşık ederim kızı. Atatürk Havalimanına indiğimizde adres ve telefon alınır, ha? Ben karışmam, dedim. Sen karışma zaten dedi, karışırsan her şeyi berbat edersin: ilk dakikadan kıza şeriatı anlatmaya kalkarsın: niye saçın açık, niye tesettüre girmiyorsun, bu daracık kotu giyerek orana burana erkeklerin bakmasından rahatsız olmuyor musun diye bunaltırsın kızı. Hadi be kereste! Anlatırız icabında ama o kadar da üslup bilmez bir adam değiliz. Hıyarağası. Ne sandın bizi. Gerçi haklı. Genelde bodoslamadan dalarım mevzuya. Bir keresinde (daha önceki bir yaz) bir kızla karşılaşmıştım. Tahir'le izmir'deyiz. (Biz de amma gezmişiz onunla.) Karımdan yeni ayrılmışım. Galiba Tahir tanıştırmıştı. Bi yerde bi çay içtik. Açık saçık bir kızdı: mutsuz bir evlilik insanın büyük hatalar yapmasına mazeret olmaz efendim. Ah ne yazık bana. İnsan zavallı mahlûk: sevimlik istiyor işte. Halbûki ne işin olur öyle bir kızla? Zaten dünyalarımız farklıydı. Biraz konuşunca iyice anlaşıldı mesele. Ben senle yapamam dedim. (Senlen yapamam. Yeşilçamlar bardak oldu. Eski çamlar mıydı yoksa?) Niye dedi. Açıkladım. Böyleyken böyle dedim. İki saat konuştum. İslamı anlattım. Hayatı anlattım. Sistemi anlattım. Sonra da masayı terk ettim. Ulan hâlbuki ne vaaz veriyorsun? Çiçek böcek muhabbeti yapsana. Kız naapsın dünya sistemini? Eve gittim ve kederli yatağında yalnız yattım. Galiba beni bu tavır koyma meselesi mahvetti. Hüngür hüngür. Herkese tavır koydum ve sonunda yapayalnız kaldım: buldum belamı. Oh olsun. Ulan zerre kadar pişman değilim be! Bir de fakültenin son sınıfındayken bir kız tanıdım: Aynur. Ah kızlar ulan kızlar bal-

ladı. Attila İlhan. Duyan da her önüme gelenle çıkmışım sanır. Öyle bir şey yok. Şimdi üst üste anlatınca öyle bir hava oluştu. Neyse. Ne diyordum? Aynur. Evet. İzmir'deydik, bir edebiyat dergisi çıkarıyorduk fakülte'deki arkadaşlarla. Birçok şehre yolluyorduk dergiyi. Ramazan ayında bir çocukluk arkadaşım vardı, Ankara'da, Eğitim Fakültesinin Türkçe Bölümünde okuyordu, ona da yollamıştım. Dergiyi bu kıza göstermiş, yani Aynur'a; sınıf arkadaşımıyş. Aynur da dergideki öykümü okumuş ve çok beğenmiş. (Kızlar beni nedense hep beğendiler. Ama bir türlü geçinemedim onlarla Gregor.) 'Çok duygulu ve samimi bir adam' olduğumu düşünmüş. (Kısmen doğru düşünmüş: çok duygulu ve samimiydim; fakat o zamanlar henüz 'adam' olduğum söylenemezdi.) Bana bir mektup yazdı. Ben de ona yazdım. Birkaç ay mektuplaştık. Güzel bir şeydi onunla mektuplaşmak. Hiç yaşamadığım bir şeydi. (Düşün: fakülte son sınıftaydım ve ilk defa bir kızla görüşüyordum. Yemin ederim. Ne temiz çocukmuşum ben be!) İçten bir tavrı vardı doğrusu; sıcaktı. Sonra bir gün, soğuk bir kış günüydü: kalkıp Ankara'ya gittim. Çok kalın ve uygunsuz giyinmişim; o günlerde iyi giyinmeyi pek bilmezdim ya da inadına çirkin giyinirdim ya da 'hiçbirinizi önemsemiyorum' mesajı taşıyordu galiba bu giyinme biçimi ya da aslında doğru düzgün kıyafet alacak param yoktu, her neyse. İlk karşılaştığımız ânı hatırlıyorum. Elini uzattı. (Oysa herkese söylemişim: ben yobazım, kızlarla tokalaşmam, bana el uzatmayın, demiştim. Ona da söylemişim - yani mektuplarda; ama o uzattı. Neyse uzatmayalım.) Kızdım tabi ama belli etmemeye çalıştım. Ben de uzattım elimi, tokalaştık ve şöyle söyledim: iyi ki elinde eldiven var. Bunun ne demek olduğunu ancak benim gibi kafayı sıyırmış birisi tef-

sir edebilir. Geçip bir yere oturduk. Yirmi yaşındaydım, fakülte son sınıftaydım, çok gençtim, aşksızlıktan ölmek üzereydim, bir de kar yağıyordu be Gregor, her yer bembeyazdı, dekor hazırды yani, temizdi, masumdu her yer! Evlenmekten bahsetmeye başladı hemen. Evimiz şöyle olur böyle olur falan diye anlatıyordu. Tuhaf tuhaf bakıyordum. Kitaplığı şuraya büfeyi buraya koyarız diyordu. Ben daha, onu sevdiğimi, evlenmek istediğimi falan söylememiştim fakat o evimizi tutmuş, eşyalarımızı yerleştirmeye başlamıştı bile. Doğaldı. Rahattı. Ben biraz gergindim doğrusu. Çıkıyor muyuz biz şimdi diyordum. Hayır diyordu. Peki niye konuşuyoruz senle? Evlenmek için. Haa. Tamam o zaman. Elimi tutmak istedi. Kabul etmedim. (Ben anlamıyorum bu işi ya: kız dediğin biraz ağır olacak. El ele tutuşmakmış! Hah. Evet doğrusu ben de istiyordum; ama şeriata göre, nikahlı olmadığım bir kızın ellerini tutamazdım ki: Allah izin vermiyordu. Galiba kızlar bunu bilmiyordu. Oysa hepsi de Allaha dua edip duruyorlardı. Evet evet, çok iyi hatırlıyorum, öyle çok dua ediyorlardı ki, anlatamam. Ben bir 'dindar' olduğum halde, onlar kadar dua etmiyordum. Galiba şöyle bir paradoks vardı burda: ben, Allahın benden istediklerini yerine getirmekle meşguldüm; onlarsa sürekli dua ederek, kendi isteklerini yerine getirmesini bekliyorlardı Allah-tan. Karışık bir durum tabi.) Dedim ya yirmi yaşındaydım o zaman: bugünkünden çok daha radikal tutumlarım vardı. Aynı masada oturuyor olmamızı 'çıkma' olarak tanımladığım an kendimle ters düşmüş olacaktım. Çünkü kızlarla gezip tozan erkekler ehl-i dünya idi; bir tür 'şerefsiz' yani. Çıkıyoruz diyordum ikide birde; evlenmek için konuşuyoruz. Halka açık bir yerdeyiz. Temas etmiyoruz. Niyetimiz ciddi. Tamam tamam çıkmı-

yoruz; evlenme hazırlığı yapıyoruz diye sakinleştiriyordu beni. 'Teskin ediyordu' demeliyim; daha çarpıcı olur. Bir iki kez daha gittim Ankara'ya. Kapanacaksın dedim, başını örteceksin, tesettüre gireceksin. Tamam dedi kızcağız. Okuldaki durumu da çok iyiydi: hocalarının gözüne girmişti; asistan olmayı düşünüyordu. Yüksek lisans yapacaktı. Yapamazsın dedim. Yüksek lisans yapamazsın, asistan falan olamazsın, izin vermiyorum. Şeriatı göre kocaya itaat şarttır. (Gerçekten de öyledir.) Önce hık muk etti ama sonunda buna da tamam dedi. Şöyle yapacaksın böyle yapacaksın dedim. Hepsine tamam dedi. (Zaten ne desem tamam diyordu Gregor: bu işte bir tuhafılık olduğunu o zaman anlamalıydım.) Aslında bir anlamda her şey yolunda gidiyordu: ben de yavaş yavaş bu evlenme fikrine alışmaya başlamıştım sanırım. Zaten son sınavtaydım; okul bitecekti, öğretmen olacaktım, her şey bu sırayla giderse evlenmek de gerekecekti tabi: E madem öyle, bu kızla olsun: şeriatı tam olarak bilmiyordu ama iyi kalpliydi canım. Üstelik ne desem tamam diyordu. Sonra bir aksilik oldu: bu kız beni terk etmeye karar verdi. Şaşırdım tabi. Hocalardan biri bunu odasına çağırmış; son zamanlarda derse olan ilgisinin azaldığını söylemiş, böyle giderse asistanlığın hayal olacağını eklemiş, benden de haberi varmış, hakkımda ileri geri konuşmuş. (İzmir'deki hocalardan sordurttum bu çocuğu demiş. Onlara sordurttuysa olumlu şeyler söylememişlerdir tabi. Kibirli ve ukalâ bütün hocaların ağzının payını vermiştim çünkü: benden nefret ediyorlardı, keskin zekâm ve sivri dilimle sınıfta boyuna rezil ediyordum onları – ya da sivri zekâm ve keskin dilimle: artık şu konuyu kapatsak iyi olacak.) Bu çocuktan sana hayır gelmez demiş. Bu çocuk açık kızlarla çıkıyor ve onları kapatmaya çalışıyor de-

miş. Bak bak: Açık kızlarla çıkıyor ve onları kapatmaya çalışıyor! (Kapatmak derken kastettiği tesettür olmalı; diğer anlamıyla epey çirkin kaçıyor doğrusu.) Sen altıncı kızsın demiş. (Bilim adamı ya, istatistiklerden de faydalanmış.) Kariyerine bak, başarılı kızsın, geleceğini düşün, hayatını mahvetme demiş. Neyse, İzmir'deyim; telefon açtı bana bir gün: ayrılıyorz dedi. Hadi ya. Niye. Sen sahtekârsın dedi. Ben de o an öğrenmiş oldum sahtekâr olduğumu. Sahtekâr olmak çok zordu oysa Gregor: benim gibi bir tembel için çok çok zordu. Ben planlar yapıp tüm ayrıntıları aklında tutmayı becerebilen bir adam değildim ki. Aptalın tekiydim bir kere, nasıl sahtekâr olabilirdim? Geçimsiz olduğumu söylese kabul edebilirdim ama bu biraz ağır oldu tabi. Niye sahtekârmışım hanfendi diye sordum. Açık kızlarla çıkıp onları kapatıyormuşsun dedi. Ne yapıyormuşum? Açık kızlarla çıkıp onları kapatıyormuşsun. Hadi ya. Benim niye haberim yok. Hay Allah demek öyle yapıyormuşum. Ne tuhaf adammışım ben ya. Neyse. Hocanın yalan söylediğine sonunda ikna oldu ama bu tip şeylerin ayarı bir kere bozuldu mu artık onu eski haline getirmek pek mümkün olmuyor. Asistanlık meselesi tekrar gündeme geldi falan. İşler ekşidi yani. Kısmet değilmiş ne yapalım. Tabi şimdi böyle diyorum da epey acı çekmiştim o zaman. Galiba beni de seviyor ve her dediğimi yapmaya çalışıyordu; fakat ben biraz fazla gittim kızın üstüne. (Ne yapayım, şeriat ne demişse ben de onu diyordum: olmadı.) Ayrıldık. Zaten dedim ya; o Ankara'daydı, ben İzmir'deydim. Üç dört kez yanına gittim, hepsi bu. Saçları kıvrıkcıktı. Yüzünde benleri vardı: hay Allah niye tasvir ediyorsam? Ha, şurdan açılmıştı konu: Tahir, sen karışma demişti bana, uçaktaki kız için; karışırsan her şeyi berbat edersin: hemen aka-

idden, kelimadan, usûl-ü fıkihtan girer kızın kafasını karıştırırsın. Hah ha. Kızlarla çiçek böcek muhabbeti yapmayı iyi bilir Tahir. Hain. Ha, bu arada, Tahir dün gece Almanya'ya uçtu: gösterisi var. Ondan bahsettim mi size daha önce? Ah Tahir'le karıştırdığımız işleri de anlatacağım tabi; fakat bir türlü sıra gelmiyor ki. Aslında yanlış yaptığımı biliyorum: planlı davranmalı ve her şeyi bir düzene göre anlatmalıyım. İşin içinden çıkmak benim için de kolay olacak böylece. Ama dedim ya, bu bir inlemedir insan kardeşlerim: planlı programlı inleyemem ki. Aklıma geldikçe inliyorum: kalbim acıdikça inliyorum. Tabii ki yanlış şeyler oluyor: bir konuyu yarım bırakıp diğerine geçiyorum: bazı şeyleri üst üste anlatıyorum ya da unutuveriyorum: sonra işler daha da karışıyor. Zaten öyledir: bir yanlış, kendisi olarak kalmaz: yeni yanlışlar doğurur. Yanlış, iletken bir şey: bulaşıcı bir şey. Banyoda elimi yüzümü yıkıyorum, kurulanmak için havluyu ipten alırken diğer havlu düşüyor, düşerken de diş fırçasına değiyor onu düşürüyor. Diş fırçasını almak için eğildiğimde kolum tıraş köpüğüne çarpıyor, o da düşüyor. Hepsi üst üste geliyor: günlüğümde yanlışlar birikiyor. Onları nasıl yeneceğimi, onlarla nasıl baş edeceğimi bilemiyorum.

4 Şubat 07

Ellerine bakardım en çok. İslam vardı ellerinde. Cesaret edip yüzüne bakardım bazen; aydınlıktı, güzeldi. Vakarı ile otururdu. Heybet ile. Namazı yavaş kılardı. Tebessüm etti mi gözleri ışıldardı. Kaşları ince ve uçları sivri. Bir sakalları vardı, anlata-mam, bembeyaz, başını eğdi mi göğsüne dökülen. Başını eğer-

di evet, ihvandan biri Kur'an okurken başını eğer, öyle dinlerdi. Hafif bir sarık. Bir huzur duyardık yanında, halkasında, bir sekinet. "Hüvellezî enzele's sekînete fî gulûbil mü'minîne li-yezdêdû îmânen mea îmânihim." Konuşsun, bir şeyler söyle-sin isterdik; bizi irşad etsin. Ama az konuşurdu. Hikmetli, derin şeyler söylerdi. İstikamet kerametten evlâdır derdi mesela. Son nefeste iman dilerdi hep. Şeytanın iğvasından Allaha sığınır. İnsanız, kusurluyuz derdi. İnsanız, kusurluyuz. (Bir Allah dostunun halkasında olmak.)

5 Şubat 07

İvan Gonçarov. Oblomov. Oblomov-luk. Selim-lik. Ben-lik. Sen-lik. İnsan-lık. Kişi-lik. "-lık,-lik" yapım eki. İsimden isim yapan ekler. İsimden fiil yapan ekler. Fiilden isim yapan ekler. Falan fişman. Ben bu düzenden nefret ediyorum. Düzenler de yapım ekleri gibi: insandan hayvan yapan düzenler, insandan melek yapan düzenler, insandan koyun yapan düzenler, insandan kurt yapan düzenler. Adam çıkmış, insan insanın kurdudur demiş. Bizimki hangisi? Derin dünya sistemi. Emperyalizm. Kapitalizm. Modernizm yani. Kötü düzen. Hah ha. Fakültede 'düzen karşıtı' olduğumu söyledim. (Galiba bununla biraz da övünüyordum.) Bir yasadışı örgüte mensup olsam, polisle silahlı çatışmaya girsem, diye düşündüm. (Müstakbel kayınpederim duymasın; kuzumun babası da polis de. Hay Allah!) Televizyonları bombalasam, hainleri vursam, derdim. Okuldan mezun olur öğretmenliğe bir başlarsam bu düzen beni de yutar, derdim. Ne kadar haklıymışım! Mezun oldum ve memuriyete baş-

ladım, bu düzen beni de yuttu. Üniversiteli devrimciler! Sakın mezun olmayın! Mezun olmayıp da ne halt edeceğiniz konusunda henüz net bir fikrim yok; ama mesela hepiniz bir yasadışı örgüte girin ve her yeri bombalayın! Benden size tavsiye! (Üst kurul beni kesin yasaklayacak. Hah ha.) Yok, düzeltiyorum: her yeri bombalamayın: ben terörizme karşıyım. Olur olmaz yerleri bombalamanın bazı sakıncaları var tabi: masum insanlar da ölebiliyor. (İçimdeki terörist “Masum ne demek; çözümde yer almayan, sorunun bir parçasıdır!” diye bas bas bağırıyor; fakat fıkkıta böyle beylik lafları mesned gösterip icazet almak mümkün olmuyor – birçok hocaya sordum da; fiili işgal yoksa silahlı mücadeleye cevaz veremiyorlar.) Ulan müslüman bir devrimci olmak ne kadar zor yahu! Komünist olsam sorun yok: bombala anasını satayım! Ama bir müslüman için ‘kendi ülkesinde devrimci olmanın’ bazı zorlukları var: ülkenizi ve milletinizi sevdiğiniz için öyle önünüze gelen her yeri bombalayamıyorsunuz. Sonra farzımuhal, birini vuracak olsanız, millet bundan nasıl bir zarar görür diye düşünmek zorunda kalıyorsunuz. Müslüman devrimci olmak zor zanaat canım! Fakat şu da bir gerçek ki fakülteden mezun olup hayata girince işler epey karışıyor: bir bakıyorsunuz askere gidip gelmişsiniz, evlenmişsiniz, ulan nooluyor demeye kalmadan bir de bebek veriyorlar kucağınıza. E bebeğim eee eee! Ahmak olmakla suçladığınız insanlarla, aynı hayatı yaşamaya başlıyorsunuz. Yol yakınken dönün bence. Birkaç finale girmeyin. Girseniz de boş kâğıt verin. Uzatın okulunuzu. Başınızın çaresine bakın. (Biliyorum benden yol göstermemi bekliyorsunuz: haklısınız aslında: bir ara vakit bulabilirsem “İnkılâpçı Müslümanın El Kitabı”nı yazmaya kararlıyım. Zaten zıvanadan çıktım: yapmadığım bir o kal-

muştı: onu da yapayım ne olacak? Mesela şu 'devlet' meselesini bir açıklamak lazım. Kafalar karışık. Fakülte-
 deyken bazı devrimci arkadaşlar devlete karşı oldukla-
 rını söylerlerdi. O zamanlar öyle öfkeliydim ve olup bi-
 tenlere öyle kızgındım ki, devlete karşı olmak benim de
 aklıma yatmıyor değildi hani. Fakat okudukça ve yaşa-
 dıkça anladım ki 'devlet' başka bir şeydir. İyi de, süre-
 kli azar işitiyoruz devlet babamızdan? Sürekli dayak yi-
 yoruz? O halde soru: Devletin meşruiyeti nerde başlar ner-
 de biter? Adaleti tesis etmeyen devletin çeteden-eşkiya-
 dan farkı nedir? Devleti yıkmalı mıyız? Devletsiz mülle-
 tin hali nicedir? İşte bunlara bir açıklık getirmek lazım.
 Biraz siyaset felsefesi çalışalım. Bir de şu 'silahlı kuvvetler'
 meselesi var. Bu sayın arkadaşlardan da sürekli fırça yi-
 yoruz? Evet. Meseleyi çözmek için, askere neden 'Meh-
 metçik' dendiğini, herkesin hatırlaması gerekecek. Bunu
 hatırlatmak da müslüman müelliflerin görevidir. İşte bu
 tip 'netameli' konularda açıklamalar yapmak gerekiyor.
 Bekleyiniz efendim. Ben savaşı severim.) Bu düzen pek
 garip! Burası pek acayip! Müthiş bir kasırga var, yutuyor
 adamı. Hoşgörü diye bir şey var, barış diye bir şey var:
 sen de haklısın diye diye herkesi kandırıyorlar. Haklısın
 diyorlar: yeni numaraları da bu: haklısın diyorlar insa-
 nın gözünün içine baka baka: şaşırp kalıyorsun. Bir iş ve-
 riyorlar sana, bir ev, bir araba. Akşamları televizyon. Son-
 ra yat uyu yat uyu. Bir bakıyorsun ölmüşsün. Hani he-
 defler? Hani idealler? Bay bay! Zaten canım sıkkın: bu
 günlerde herkes ölüp duruyor. Dün annemin dayısı ve-
 fat etti. Bugün babamın bir arkadaşının ölüm haberini al-
 dık. İnsan nasıl ölür yahu? Dün konuşan, yürüyen, ye-
 mek yiyen adam, bugün yok! Bir de götürüp toprağın al-
 tına bırakmıyorlar mı, mahvoluyorum! Ulan bir insanı na-

sıl gömersiniz? Nasıl atarsınız üstüne onca toprağı? Tabi bunlar deli saçması. Ölüm en dehşetli hakikattir bayım. Herkes ölür. Her nefis ölümü tadacaktır. Zengin veya fakir. Genç veya ihtiyar. Kadın veya erkek. Her nefis ölümü tadacaktır. “Yaşadığınız hal üzere ölürsünüz, öldüğünüz hal üzere diriltilirsiniz.” buyruluyor. Demek ben de öleceğim. Ben de! Ben de mi? Hay Allah ben de ölecek miyim yani? Şu tuşların üzerinde gidip gelen parmaklarım kımıldamayacak mı bir daha. Yüzümü çeviremeyecek miyim diğer tarafa. Gülemeyecek miyim. Beni de götürüp toprağın altına bırakacak mısınız. Üstüme kürek kürek toprak atacak mısınız. Sonra beni orda bırakıp gidecek misiniz. Kıyacak mısınız bana. Ya Gregor? Siz gittikten sonra, o yanımda kalabilecek mi bari? Hayır mı? Herkes ölür. Herkes ölür. Herkes. Herkes. Şu ölmek ne tuhaf şey. Fakat bence insanlar ölümü gerçekten düşünmüyorlar; yaptıkları, ölüm kelimesini akıllarından şöyle bir geçirmek. Bu da yeterli terbiyeyi sağlamıyor. Oysa resmen ölüyorsun. Sonra kabirde yanına sorgu melekleri geliyor: davranışlarının (amellerinin) hesabı yapılıyor. Allahım sen bizi kabir azabından koru. Âmin. Ben çok gerildim. Şimdi izninizle biraz ara verelim.

7 Şubat 07

Ulan madem insanları sevmiyorsun, madem onları ciddiye almıyorsun, ne yazıp duruyorsun? Sevmediğin, ciddiye almadığın insanlara ne anlatıyorsun? Haklısın. Ama halden anlayan biri çıkar diye yazıyorum canım kardeşim; halden anlayan biri çıkar diye yazıyorum. Zaten annesi bu

kızı bana vermeyecek. Üzgünüz. Hüngür hüngür. Kafamız bozuk madem. Bir samimiyet buhranına kapılıp. Hah ha. Tüm sırlarımızı ifşa ederek. Hepimizi ele güne rezil edip. Hah ha. İyi mi? İyi. Ah, içimizdeki ahmaklar ah. Temsil ne demek temsil? Karşımızdaki budalalar size bakıp 'işte din bu!' diyorlar. Sizin davranış bozukluklarınızı İslam'a mal ediyorlar. Tamam, onlar budala olmaya budala. Fakat kardeşim, temsil ne demek temsil? Sen müslümansın mübarek, İslam'ı temsil ediyorsun. Dikkat etsene davranışlarına. Hem başını örtmüşsün hem suratında on kilo makyaj, otobüste dolmuşta kakara kikiri. Biraz ağır ol kardeşim, hatunsun, ağır ol. Edepli ol, hicaplı ol. Erkekler de tuhaflaştı. Düşük belli daracık kotlarla geziyorlar. Ne haysiyet kırıcı. Sakalı bıyığı kesip şalvarı çıkaralı beri heybeti yitirdi müslüman erkekler.

8 Şubat 07

Pazara bir iplik daha çıkaralım. Yaz oğlum. Başlık: "Acziyeti Sabır Zannedenler ya da Zilleti Cihat Zannedenler." Hah ha demeden olur mu. Olmaz. İçimizdeki ahmaklara duyurulur efendim. Caddede, dolmuşta, otobüste açık saçık bir kadın gördüğünde başını eğip geçmeyi 'sabır göstermek' zanneden arkadaşlar var. Oysa ben bunu düpedüz 'acziyet' olarak anlıyorum. Müslüman harama tabii ki bakmamalıdır; fakat mesele bundan ibaret değil. O kadın göz göre göre Allahın hükümlerini hiçe sayıyor, müslüman mahallesinde inanılmaz bir cüretle (veya inanılmaz bir gafletle) salyangoz satıyor, benim ahmak kardeşim de başını eğip geçmeyi 'sabretmek' zannediyor.

Kadına bakmamayı nefisle yapılmış bir 'cihat' olarak ad-
dediyor. Vay be! Acziyetin adı ne zaman sabır oldu ar-
kadaşlar? Resmen sana meydan okuyor o kadın. Yok sa-
yıyor seni. Tanımıyor. Adam hesabına almıyor. Allahın
hükmünün geçersiz olduğunu ilan ediyor. Sen de başı-
nı eğip geçiyorsun ve bu sayede cihat etmiş oluyorsun
ha? Yuh! Zihinsel sapma böyle olur işte. Algıda kayma
böyle olur. Peki ne yapalım? Saldırıp dövelim mi karıyı?
O beni ilgilendirmez. Beni ilgilendiren şu: En azından, ac-
ziyetini sabır zannetmekten vazgeç! Haysiyetsizliğe,
kudretsizliğe, zillete 'cihat' adını verme! Benzer şekilde,
televizyonda kötü bir sahne gördüğünde kanalı değiştiri-
p mutmain olanlar var. Ulan müslüman o sahneleri iz-
lemediği gibi; yayınlanmasına da müsaade etmeyecek ka-
dar kudret sahibi olmalıdır, izzet sahibi olmalıdır. Nasıl
bir yenilgi psikolojisi bu? Nasıl böyle sindirdiler bizi?

9 Şubat 07

Cuma. İmam yine fırçaladı cemaati. Allahım nasıl
olacak bu işler? İnsanlar bir acayip. Gerçi ne yapsınlar.
Televizyon öyle bir hayat pompalıyor ki. Resmen
facia. Yine bunlar iyi. Camiye gelmişler. Bir de cami-
nin yolunu bilmeyenler var. Dindarlara kızıp solcu
olanlar var bu ülkede. Saçma. Din hakkında bir
hüküm vereceksen dindarlara değil, dinin kaynakları-
na bakacaksın birader. Kur'ana ve Sünnete bakacaksın.
Gel de anlat. "Gel sen ne çektiğimi bir de bana sor."
Erol Evgin söylüyordu bu şarkıyı. Melih Kibar'ın bes-
tesi sanırım. İşte öyle bir şey. Ah bu hayat çekilmez.

Güzel şarkıları var adamın. Cuma'dan sonra çarşıya çıkmak zorunda kaldım. Bir iki alacağım şey vardı. Alışverişten nefret ettiğimizi bir kere daha not edelim Gregor: Biz alışverişten nefret ediyoruz. Peki, niye nefret ediyoruz? Bana kalırsa olayın metafizik bir boyutu var sayın başkanım. Nedir Gregorcum? Yıllar önceki bir konuşmanızda bunu açıklamıştınız. Ben o zamanlar çok gençtim sayın başkanım, sizi tam olarak anlayamazdım ama konuşma tarzınıza hayranlık duyardım. Tavrınızdaki asalet, gözlerinizdeki ışıltı çekerdı beni. Sadede gel Gregor. Pardon sayın başkanım. Şöyle söylemiştiniz: Alışveriş merkezleri, modern çağın tapınaklarıdır. 'Not al' demediniz ama ben hemen küçük defterimi çıkarıp kaydetmiştim başkanım. Müthiş bir laftı bence. Alışveriş merkezleri, modern çağın tapınaklarıdır. Yani bu anlamda, alışveriş bir ritüeldir, bir tapınma biçimidir. Dolayısıyla; modern çağın tanrılarını inkâr eden bizim gibi münkirler için, alışveriş merkezlerine gitmek, inanmadığımız bir dinin tapınağında âyin yapmaya zorlanmak gibi bir şeydir. Aferin Gregor. Bunu iyi hatırlattın. Kendimizi tebrik edelim. Bir kahveye ne dersin? Sade olursa sevinirim sayın başkanım. Öhhö! Bak soytarıya! Hemen de havaya girdi. Ben mi getireceğim ulan kahveyi! Pardon başkanım yine gaza geldim. Uşağa söyleyeyim, bir kahve yapsın da şöyle karşılıklı yudumlayalım. Ha şöyle. Süt? İstemez.

Sayın Özel 'devrim değil fetih' diye yazmıştı bir yerde. Canım biz de onu kast ediyoruz. İnkılâp desek de olur. Maksat; sağlıklı bir toplumsal dönüşümdür. Müslümanların, İslam'ı anlaması ve yaşamasıdır. Zaten Özel'in aklına uyacak olsak, 'tehdit değil teklif' diyor. Ben bundan da pek emin değilim. Bazen biraz tehditkâr olmak gerekiyor zannımca. İyi başlıklar buluyor üstad. Fakat ben-
ce en iyisi şu: Neyi Kaybettiğini Hatırla. Gerçekten çok iyi. Sonra da şu: Surat Asmak Hakkımız. İsmet Özel'i okumak gerek arkadaşlar. Katılmadığınız bazı noktalar olabilir tabi; ama özellikle 'Cuma Mektupları'nı okumak gerek. Birinci ciltte şöyle bir bölüm var mesela; nefistir: "Bu şartlar altında müslümanlara 'mürteci' veya 'yobaz' denilmektedir. Böyle denilmeyecek olsa, modernleşme çabasında olanlara 'mürted', 'münafık' veya 'gâvur' demek kaçınılmaz hale gelecekti." Ben bu cümlemin önünde ceketimi iliklerim arkadaş.

16 Şubat 07

Şubat. Şub. At. Soğuk. Boğuk. Koğuk. Mağara. İn. İnsücin. Tarih atıyorum. Belki de tarih bizi atıyor ne dersiniz? Duy da inanma! Meğer bir şairmişim. Bir salonda şiir okuyorum. Hayli de kalabalık. Öndeki koltuklara üstadlar azametle kurulmuşlar. Sezai Karakoç, İsmet Özel, Rasim Özdenören, Nuri Pakdil falan. Ben vakarla okuyorum şiirlerimi. Bir ara "Bu çocukta iş var." gibilerinden bir şeyler söylüyor İsmet Özel. Galiba Nuri Pakdil'le Sezai Karakoç dargınlar. Konuşmuyorlar. İsmet Özel ortalarında. Benim yine burnum tıkanıyor. Hapşırıyorum birkaç kez. "Elhamdülillah de!" diye laf atıyor İsmet

Özel gülerek. Çıkışta da hep beraber Cahit Zarifoğlu'nun cenaze törenine gidilecekmiş. O yüzden biraz acele okuyorum şiirleri. Meğer Cahit Zarifoğlu yeni vefat etmiş. Innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn. Hayırdır inşaallah.

17 Şubat 07

Bir cumartesi daha. Yarın pazar, güzel oğlumu alacağım yine inşaallah. O halde bugün iyi çalışalım. Gel buraya Gregor: Zıvanadan çıktık sonunda. Topla bütün teşkilatı: fetih hazırlığı başlasın. Mehter de gelsin. Düşman, mehteri duyunca korkuyor zaten. Bize gelince. Bizim korkacak hiçbir şeyimiz yok. Neden? Çünkü biz artık zıvanadan çıktık. Anlıyor musun beni. Anlıyorum başkanım; ama şu 'zıvanadan çıkmak' deyimi biraz kulağımı tırmalıyor: sanki bazı olumsuz çağrışımları var. Hah ha. Bak dinle o zaman, anlatayım sana. Ama önce bir başlık bulalım. Bulalım sayın başkanım. Başlık: Zıvana Tarihine Giriş. Tamam sayın başkanım.

ZIVANA TARİHİNE GİRİŞ

Adını, ülkenin bilinen ilk kraliçesi 'Zıv'dan alan ve zaman içerisinde Kraliçe Zıv'ın halk tarafından çok sevilip 'ana' biçiminde anılmasının da etkisiyle 'Zıvana' ismiyle tanınan kent, milattan önce iki yüzlü yıllarda kurulmuştur. Üç tarafı denizlerle, diğer tarafı ise Romalılardan kalma surlarla çevrilidir.

Efsaneye göre, Zıvana'dan çıkan insanlar bir metamorfoza uğramakta; yılan, kurbağa ya da suaygırına dönüşmekte ve çevresine zarar vermeye başlamaktadır. Bu

yüzden Belediye Meclisi, Zıvana'dan çıkmayı yasaklamış ve bu yasağa uyulmaması durumunda çok sert müeyyideler uygulanacağını, şehrin tek yayın organı 'Zıvananın Sesi' aracılığıyla insanlara duyurmuştur.

Çocukluğunda geçirdiği sarsıcı hastalıklar ve gençliğinde yaşadığı kederli aşklar yüzünden -çaresiz- edebiyata ilgi duymuş olan, gazetenin sahibi, yazı işleri müdürü, genel yayın yönetmeni ve tek köşe yazarı Homeros, gazetesinin, belediyenin uygulamalarını duyurmasına ilkin karşı çıktıysa da, bir gece kolluk kuvvetlerinin matbaayı basıp hah hah hah hah ha şeklinde pis pis gülererek her yeri alt üst etmeleri ve Eparkhos'un (vali ya da belediye başkanı) gazetenin yayın iznini kaldırma tehdidi neticesinde, duruma rıza göstermek zorunda kalmıştır. (Burada sözü edilen Homeros; Avrupa'nın ilk ve en ünlü destanları İlyada ve Odysseia'nın sahibi olan eski Yunan şairi ve filozofu Homeros değildir.)

Ancak işi iyice abartan Eparkhos'un bir sene sonra yapılması planlanan genel ve yerel seçimlerde, gazeteyi partisinin yayın organıymış gibi kullanmaya kalkması, bardağı taşıran son damla olmuş ve taşan damlanın yeni yıkayıp ütülediği güzelim masa örtüsünü ıslattığını fark eden Homeros, artık her şeyden vazgeçip Zıvana'dan çıkmaya karar vermiştir. (Dünya tarihinde 'medya-iktidar sorun-salınır' ilk tezahürünün bu olay olduğu sanılmaktadır. Bundan sonra yüzyıllarca fikir adamları ile iktidar güçleri arasında göz ardı edilmesi mümkün olmayan bir gerilim söz konusu olmuş; kimi zaman dirayetli yazarlar, iktidarın her türlü baskı ve yıldırma girişimine rağmen cüretli ve haktan ayrılmaz bir tavırla gerçekleri, sadece ve yalnızca gerçekleri dile getirmekten bir an bile geri durmamışlar, kimi zaman da iktidar sahipleri, para, makam, şöhret, kadın ve

benzeri yöntemlerle şahsiyetsiz bazı yazarları satın alıp, siyasi emellerini gerçekleştirecek doğrultuda böğürmelerini sağlayabilmişlerdir. Tarih, kendini üç kuruşa satmayan, adalet ve hakikat uğruna kellesini vermekten çekinmeyen asil yazarları layık oldukları şerefli mevkie bir gün elbet taşıyacaktır. Âmin.)

Ödünsüz Homeros, bir gece bütün nöbetçiler uyurken, yanına en sevdiği kitaplarını ve gazetesinin en beğendiği sayılarını alarak Zivana'dan çıkmış; ancak hiçbir dönüşüme uğramadığını dehşetle fark etmiştir. Ne yılan ne kurbağaya ne de suaygırına dönüştüğünü gören ace mi kaçak, bir şehir efsanesinin daha dümen olduğunu fark etmenin coşkusuyla müthiş bir sevinç çığlığı atınca surlardaki nöbetçilerden biri uyanmış, durumu merkeze bildirmiş ve Homeros, bu ilk kaçma teşebbüsünde, şehirden fazla uzaklaşmadan yakalanıp tevkif edilmiştir. Allah kimseyi sizin dilinize düşürmesin sayın başkanım. Âmin Gregor. Dinle.

Asya'yı ve Avrupa'yı birbirine bağlayan kara ve deniz yollarının Zivana'dan geçmesi, şehrin, tarih boyunca değişik devletler tarafından birçok kez muhasara altına alınmasına neden olmuştur; ancak karaya doğru sokulan koylar, hemen karada yükselen tepeler, aşılması o günün teknolojisiyle imkânsız devasa surlar ve surlardan tırmanmaya çalışan askerlerin üzerine kızgın yağ dökmekten zevk alan psikopat muhafızlar sayesinde, başarıyla müdafaası mümkün olmuş ve şehir her seferinde işgalden kurtulmuştur.

Romalı yazar Plinius da Zivana'nın jeostratejik önemini 'Dünyanın En Güzel On Şehri' adlı coğrafya ve seyahat kitabında ayrıntılarıyla dile getirmiştir. Yine bu ya-

zardan öğrendiğimiz kadarıyla Zivana; Persler, Makedonyalılar, Romalılar, Atinalılar, Ispartalılar ve Adıyamanlılar tarafından sayısız defalar kuşatma altına alınmıştır. (Daha sonraki dönemlerde araştırmacılar, Adıyamanlıların hangi akla hizmet Zivana'yı kuşattıklarını izah etmekte zorlanmışlar ve kitabın bu bölümünü, Plinius'un, kafasının iyi olduğu bir dönemde yazdığı hususunda ittifak etmişlerdir. Bununla birlikte kimi tarihçiler, yetiştirdikleri tütün ve karpuzları daha geniş pazarlarda satmak isteyen Adıyamanlıların, Zivana'ya sefer yapmış olma ihtimallerinin hiç de akıl dışı olmadığını, çağın koşulları itibarıyla son derece iyi durumda olan ve bazı çok uluslu şirketlere bile sahip bulunan Adıyaman ekonomisinin dışa açılması ve tüketimin çok yoğun ve dengesiz yapıldığı Zivana piyasasına girmesi amacıyla, "ancak finans kaynaklarına hâkim olunarak devlete hâkim olunabileceği ya da ancak devlete hâkim olunarak finans kaynaklarına hâkim olunabileceği" paradoksunu çok iyi çözmüş, ileri görüşlü ve ufuk sahibi Adıyamanlı yöneticilerin, ordularını Zivana'ya yönlendirmelerinin son derece tutarlı ve izah edilebilir yanları olduğunu ifade etmişlerdir. Biz her şeye rağmen Plinius'un kafasının iyi olduğu ihtimalini esas alıyoruz.)

Şehir, milattan sonra 73 yılında İmparator Vespasianus tarafından nihayet Roma topraklarına katılmış ve imparatorun Batı üniversitelerinden getirttiği uzmanlar sayesinde, altyapı, ulaşım, eğitim ve sağlık sorunları yavaş yavaş çözüme kavuşturulmuştur. Bir iddiaya göre dünya tarihinde ilk kez dışardan uzman getirme modası o vakit başlamıştır. Yerli uzmanlar gibi giyinmeyen ve konuşmayan ecnebi uzmanlar, hiçbir masraftan kaçınılmayarak Zivana'ya getirilmiş ve "bizi bu sefaletten, bu

geri kalmışlıktan kurtarın da, nasıl kurtarırsanız kurtarın, gerekirse her şeyimizi değiştirin” bâbında sonsuz yetkilerle donatılmışlardır. Bütün bir insanlık tarihi boyunca, bir çobanın bile bir ülkeden bir başka ülkeye ‘misyonu olmadan’ gitmeyeceğini düşünemeyecek kadar siyasi basireti bağlanmış yöneticiler, memleketi bu misyoner ecnebi uzmanların eline teslim etmişlerdir. Bu herifler de ulaşım, sağlık gibi bazı alanlarda halkın gözüne görünecek bir iki ıslah hareketinde bulunmuş ve bunu müthiş reklâm ederek, isimleri etrafında bir ısıltı yaratmayı başarmışlar, ardından da hukuk ve eğitim gibi hayati önem arz eden sahalara el atarak, halkın yaşam ve inanç biçiminden tamamen kopuk, derinden ve sessiz bir ihtilalin, infilakın, inkılâbın, inkırazın, inkısamın, inkıyadın, inkıza-
fın altyapısını hazırlamaya koyulmuşlardır. Kelime bilginize hayranlık duyuyorum sayın başkanım. Sözümlü kesme Gregor.

Bir başka iddiaya göre de Vespasianus’tan sonra tahta geçen oğlu Gezerus Tozarus, Zıvana’yı tam bir eğlence ve sefahat şehri yapmıştır. Bu dönemde günlerce süren avlar, içki ve kadın âlemleri, şöenler yapılmış, söz konusu eğlencelerin birinde barut fıçısının üstünde sigara içip içemeyeceği hususunda arkadaşlarıyla bahse giren sarhoş bir muhafız yüzünden Zıvana’nın üçte ikisi havaya uçmuştur. (Fakat bazı tarihçilerin, barutun keşfedilme tarihi ile ilgili olarak daha sonra yaptığı bilimsel çalışmalar bu iddiayı çürütmüştür.) İmar çalışmaları sürerken meydana gelen deprem maşallah şehrin sağlam kısmını da yerle bir etmiştir. Bu faciaların tanrının öfkesi olduğuna hükmeden belediye başkanı hemen mimarbaşını çağırıp şehrin dört bir yanına (durumu riske atmamak için) bütün dinlerin tapınaklarının yapılmasını emretmiştir. (Bi-

lirsiniz, kofti evrimci teorilere göre, akıl ve bilim o tarihlerde bugünkü kadar gelişmediğinden, kafasız ve korkak insanoğlu, gök gürlemesinden yer sarsıntısına kadar sıra dışı her tabiat olayını, tanrıların öfkesi olarak algılamış ve ikide birde gazaplanan bu ilahları sakinleştirebilmek için muhtelif tapınaklar inşa edip türlü kurbanlar sunmuştur ve bu hesaba göre, tanrı insanı değil, insan tanrıyı yaratmıştır. İşte 'ilerlemeci tarih anlayışının' kibirli tarih yorumu böyle olur. Adam kendini 'gelenen en iyi nokta' olarak görünce insanlık tarihini böyle okuyor tabi. Seni kibirli ahmak! Nasıl sefil bir noktaya geldiğinin bal gibi farkındayız.)

Şimdilerde sözü edilen kültür mozaığının temelinde bu olay yatmaktadır. Bu işte iyi para olduğunu gören mimarbaşı görevinden ayrılp müteahhitliğe başlamış, belediyedeki adamları sayesinde her türlü ihaleyi alarak, saraylar, senato binaları, manastırlar ve apartmanlarla şehri doldurmuştur. Günümüzdeki çarpık kentleşmenin ve alt yapı sorunlarının temelinde de bu olayın yattığı sanılmaktadır. Ancak hiç kuşkusuz, bu işbilir mimarın Zvana'ya en büyük armağanı, asırların yıkamadığı Hipodromdur. Burası önceleri at yarışlarının, boks maçlarının, tiyatro gösterilerinin ve kuğu gölü balelerinin yapıldığı bir eğlence merkezi olarak kullanılmış, sonra, kahvelerde kâğıt oynayıp hayat hakkında atıp tutmaya alışkın halk, her sabah memleket meselelerini konuşmak ve iktidarı eleştirmek için oraya gitmeye başlamıştır. Zamanla kitabevleri, kebabçılar, tostçular, tavuk dönerciler, ikinci el cep telefonu satıcıları, kuyumcular, ayakkabı, kumaş, kaçak tütün ve şarap gibi günlük ihtiyaçları satan pazarcılar da burayı mesken edinince, belediye başkanı Hipodromun etrafına rasathane, hapishane, dersane, hastane ve pas-

tane yaptırarak, şehir merkezinden buraya on beş dakika bir kalkan atlı araba seferleri koymuş ve bu bölgenin Zivana'nın merkezi haline gelmesine katkıda bulunmuştur.

Bu arada, Zivana'dan çıkmak suçundan tevkif edilip zindana atılan gazeteci yazar Homeros, gündelik hayatın gaillesinden uzakta geçirdiği hapishane günlerinde, felsefi, siyasi ve dini kitaplar okuyup kendini geliştirmiş ve Eparkhos'un bir seçim yatırımı olarak, her genel seçim öncesi senatodan çıkmasını sağladığı af yasasıyla, sabıkası olmaması ve iyi hali göz önünde bulundurularak (fakat Zivana'dan çıkmakla ilgili konuşması ve yazması yasaklanmak kaydıyla) salıverilmiştir.

Bununla birlikte, hapishane günlerinde düzene olan isyanı iyice artan Homeros'un uslu durmaya hiç niyeti yoktur. Öyle ki 'Bu Düzeni İyi Düzmemişler' ve 'Bu Düzeni Düzeni Bir Yakalarsam' adlı iki satirik şiir bile kalem almıştır. (Zivana Kültür Bakanlığının düzenlediği bir yarışmaya gönderilen bu şiirleri, alt komisyon, edebi açıdan çok iyi, fakat aynı zamanda siyasi açıdan kırmızı tükenmezle 'sakıncalı' bularak jüri üyelerine havale etmiş; üniversitelerde öğretim üyeliği, iktidar yanlısı gazetelerde köşe yazarlığı, belediyelerde kültür dairesi başkanlığı ve benzeri hassas noktalarda görev yapan ve yeni sanatçı dehâlar değil, çarkın dönüşünü destekleyecek orta düzeyli yalaka zekâlar keşfetmek için konuşlanmış jüri üyeleri de, şiirlerin bulunduğu dosyanın üzerindeki ibareyi okur okumaz kararlarını vermişlerdir.)

Serbest bırakıldığı günün sabahı elinde tahta bavulu ve kırık saziyla hapishanenin kapısında dikilirken, oradan geçmekte olan bir atlı arabanın muavininin "Hade

hipodrom, hipodrom, hade hipodroma giden yok mu!" şeklindeki bağırıtlarının da katkısıyla, içerdeyken şöhretini duyduğu Hipodroma gitmek üzere atlı arabaya binmiş ve her şeyin nasıl berbat bir halde olduğunu, bu düzenin kesinlikle değişmesi gerektiğini o dakikada bir kere daha anlamıştır. Şoför, yol bomboş olduğu halde, yolcu toplayabilmek için insanı çıldırtacak kadar ağır ilerlemede, sonra da belirtilen saatte hipodromda olabilmek için at arabasını hız sınırının üstünde kullanmakta, kimi zaman durak harici yolcu indirip bindirmektedir. Şehrin trafik işleriyle ilgilenen belediye görevlisi de her ay 'görüldüğü' için bu durumu görmezden gelmektedir. Para üstü ve kısa mesafe gibi bildik dolmuşsal sorunlar yüzünden birçok insan rencide edilmektedir.

Hapishaneden çıkıp sosyal hayata attığı ilk adımda düzenin bozukluğunu bir kere daha ve derinden kavrayan Homeros; Hipodrom'da kendine bir büro tutmuş ve yayınına bir süre ara vermek zorunda kaldığı gazetesini -üstelik devrimci ve entelektüel bir tonda- yeniden çıkarmaya başlamıştır. Toplu taşımacılıktan hastanelerdeki kuyruklara, işsizlikten kültürel yozlaşmaya, eğitimden adalete, her konuda Zıvana'nın çivisi çıkmış durumdadır.

Bir kere Zıvana'da müthiş bir ekonomik adaletsizlik söz konusudur; yüzde birlik bir kaymak tabaka, ülkenin tatil beldelerinde milyarlar harcarken, halkın önemli bir bölümü işsizlikle boğuşmakta, iş bulabilenlerin ezici bir çoğunluğu da geçim zorluğu çekmektedir.

Bunun dışında, eğitim de çığırından çıkmıştır: eğitim sisteminin öğrencilere kitap okuma alışkanlığı, düşünme yeteneği, ilim ve sanat sevgisi kazandırmak gibi bir der-

di kesinlikle yoktur. Homeros'a göre bu eğitim sistemi, insanları aptallaştırma ve bu sayede daha kolay yönetme projesinin bir bölümüdür: okullardaki dersler sırf öğrencilerin kafası karışsın da adam gibi düşünemesinler diye verilmekte, özellikle liseyi bitirdikten sonra üniversiteyi kazanabilmek için girilen sınav sayesinde, öğrenci milletin beyninin pestili çıkartılmaktadır.

Hiçbir biçimde kitap okuma sevgisi ve sanat gücü kazandırmayan ve ancak birkaç akım ve yazar adı ezberlemekten ibaret bir edebiyat dersi; dostu düşmanı öğretmeyen, milli bir bilinç kazandırmayan ve ancak savaşların hangi meydanlarda, kaç askerle, hangi tarihte yapıldığını ve kaç insanın ölüp kaçının yaralı kaldığını ezberlemekten ibaret bir tarih dersi; ülkenin yeraltı ve yerüstü kaynaklarının ve dünya üzerindeki konumunun devlete ve millete sağlayacağı yararları öğretmeyen ve ancak ülkedeki göllerin, akarsuların ve buğday yetiştirilen ovalarla kömür çıkarılan dağların adını ezberlemekten ibaret bir coğrafya dersi; soyut zekâyı ve sembollerle düşünme gücünü geliştirmeyen ve ancak bir sürü korkunç formül ezberlemekten ibaret matematik ve fen dersleri ve benzeri katlanılmaz dersler, damı akan, ter ve sidik kokan kötü binalarda, kendi kişisel eğitimiyle hiç ilgilenmeyen eğitimsiz eğitimciler tarafından, üstelik bilgiservisinden mahrum, cinsel açlığın tavan yaptığı zavallı gençlere saatlerce anlatılmakta ve öğrenciler labirentte peynir koklayan zavallı fareler gibi oradan oraya koşturulmaktadır. Bununla beraber, bu koşuda, üniversiteyi zor bela kazanan şanslı (!) gençler, mezun olunca bu defa iş bulamamakta ve sokaklara serseri mayın olarak tayin edilmektedirler. Yöneticiler insanları müzik ve futbolla oyalamaktadır. Sanata ve bilime ise kimsenin saygı duydu-

ğu yoktur. Düzen, insanları kısa yoldan zengin olup malı götürmeye özendirmektedir. Aile çökmüştür. Ahlaki değerler prim yapmamaktadır falan fişman; yani Zıvana'dan çıkmak için her türlü sebep mevcuttur aslında.

Devrimci Homeros, gördüğü bütün aksaklıkları cesur bir mütefekkir olarak eleştirmektedir. Aslında çok tehlikeli şeyler söylemekte; ancak baskı dönemlerindeki tüm sanatçılar ve düşünce adamları gibi sembolist bir anlatımı tercih ettiği için, yazdıkları, yasalara göre suç sayılmamaktadır. Güvenlik açısından akıllıca bir yöntem olsa da, bütün gün saçma sapan işlerle uğraşan ve entelektüel düzeyden yoksun halk yığınları için bu durum belli bir kavrama zorluğu da yaratmaktadır tabi.

Derken efendim, gün geldi, Çar I. Nikola, Roma Germen İmparatoru I. Otto, Kiev Rus Kraliçesi I. Olga ve Kralı I. Viladimir, I. Süleyman bin Abdülmelik; Avarlar, Slavlar, Ostrogotlar, Vizigotlar, Normanlar, Franklar, Avustralyalılar, İngilizler, Yunanlılar, İtalyanlar, Fransızlar, kimi Hindu kimi yamyam kimi bilmem ne bela, yedi düvel, askerlerini toplayıp Zıvana'yı kuşattılar. İşin kötü tarafı Zıvana Kralının da düşmanla işbirliği içinde olduğu söyleniyordu. Sayın başkanım! Kullandığınız metafor da kimi zaman sapmalar seziyorum sayın başkanım! Uyanık Gregor seni! Zemin kaygan Gregor, idare et: buz üzerinde savaşıyoruz, dikkatli olmazsak ayaklarımız kayabilir: yani ayağımızı kaydırabilirler. Hah ha.

Zıvanalılar, tarihlerinin en korkunç dönemlerini yaşıyorlardı. Milli bir mücadele başladı, atlı birlikler dört bir yana giderek halkı örgütlemeye çalıştılar. Ortalık karıştı. Müthiş bir savaş oldu. Her yerde bombalar patladı, insanlar öldü, surlar yıkıldı, yangınlar çıktı, toz, duman, ka-

sırğa, deprem... yani olabilecek her şey, oldu. Düşmanlar bir şekilde çekilip gittiklerinde (ki bu konuda daha sonra bir çok spekülasyon yapılacak ve düşmanların bazı yöneticilerle anlaşmalı olarak yurttan çıktıkları söylenecektir) Eparkhos, Hipodromun yanına bir okul yaptırdı: Auditorium. Bu okulda yeni bir alfabeyle, kızlarla erkekler beraber ders görmeye başladılar. Latince, Grekçe, Urartuca, Hititçe, Eskimoca, hitabet, dilbilgisi, ilbilgisi, filbilgisi, pilbilgisi, zilbilgisi, hukuk, felsefe, tarih, cart ve curt dersleri Avrupalı profesörler tarafından okutulmaya başlandı. Zıvanalı eski hocalar küçümsendi. Zıvana Tarihi reddedildi. Halkın, geçmişiyile olan bağları yok edilmeye çalışıldı. Geleneksel ve yerli kıyafetler yasaklanırken, Avrupalılarınkine benzeyen bir kıyafet anlayışı benimsendi. Erkekler, tuhaf ve kafada komik duran bir şapka giymek zorunda bırakıldı. Bu şapkayı takmayanlar şapka kanununa muhalefetten asıldı. Çok kelle gitti memlekette. Ne oldu ve nasıl olduysa, daha dün memleketten kovulan gâvurlara benzemek, yeni düzenin en büyük hedefi haline geldi. "Ulan madem onlara benzeyecektik, hazır gelmişlerdi, niye kovaladık adamları, niye denize falan döktük; ne güzel kaynaşırdık işte." diyenler gerici ve yobaz olmakla itham edildi.

Yıllar geçtikçe, yeteneksiz ve kişiliksiz Eparkhoslar Zıvana'yı yıkıma sürüklediler. On yılda bir ihtilaller, iç karışıklıklar, isyanlar, taht kavgaları çıktı; ordu yönetime el koydu, kargaşa, yağma, talan, kıtlık, şekerin karaborsaya düşmesi, tüp kuyrukları, ekmeğin karneyle verilmesi, yolsuzluk, banka hortumlamaları, kara para aklamalar, hayali ihracatlar, sağ sol kavgası aldı yürüdü. Homeros bütün bunları gazetesinde bıkmadan usanmadan yazdı. Sorgulardan, işkencelerden yılmadı. Tehditlere, gözaltı-

na alınmalara rağmen haklı davasından vazgeçmedi. (Zaten bir süre sonra karakoldaki polislerle arkadaş olmuştu; devrimci düşüncelerini onlara da anlatıyordu, hatta birkaç polis, katıksız hapis cezası esnasında ona sucuklu yumurta ikram ederken görüntülendi.)

Devrimci Homeros, haklı davaların üç şeye dayandığı takdirde neticeye ulaşacağına inanıyordu: samimiyet, güçlü bir ilmî altyapı ve kopacak kelleler! Çünkü kelleler kopmadan devrim olmazdı. Neyse, bunlar tehlikeli mevzular; fazla uzatmayalım.

Devrimcilikten arta kalan zamanlarda (öyle demeyin, devrimcilik, gerçek bir devrimcinin çok fazla vaktini alır; hatta ömrünü alır) Homeros, sırf diploma almak için Auditorium'un Zıvana Dili ve Edebiyatı bölümüne kaydolup okumaya başladı. Çünkü yeni Eparkhos, üniversiteden diploması olmayan yayıncıların bundan böyle yayın yapmalarına izin vermeyeceğini söylüyordu. Vermez vermezdi; zira yeni Eparkhos da -tıpkı eskileri gibi- asla âdil değildi, firavun gibi bir herifti ve kolluk kuvvetleri onun emrindeydi. Homeros için düşüncelerini aktarmak ahlaki bir sorumluluktan, yani bu işi yapmak zorundaydı, hâsılı, üniversitede mecburen okumaya başladı. (Nitekim Homeros, daha sonra kaleme alacağı anılarında, üniversite yıllarından 'dört yıllık yarı açık cezaevi' şeklinde söz etmiştir.)

Bu arada kader ağlarını örmüş ve kahramanımız, Eğitim Fakültesinin Filoloji Bölümünde okuyan Aynuros ile tanışmıştır. Ağaç altlarında sevgiliyle dolaşmış ve ona şiirler okumuştur. (Bir sevgiliyle tam olarak ne yapılacağını o sıralar bilemiyormuş demek ki. Hah ha.) Ancak Aynuros bir süre sonra sevgilisi Homeros'u, aşktan çok devrime

vakit ayırmak, kuralcı ve katı olmak, her konuda fazla ideolojik davranmak ve benzeri sudan sebeplerle terk etmiştir; zira bölüm başkanı olan dallama, üstüne vazifeymiş gibi, Homeros'un vatansever devrimciliğini bir tür terörizm gibi Aynuros'a aktarmış ve kızcağızı kandırmıştır. Tabi Aynuros daha sonra Homeros'a inanmıştır ama bir kere hava bulanmıştır tabi. Kızın haklı olduğu taraflar vardır; Homeros biraz radikal davranmış olabilir fakat yapılacak bir şey yoktur. Bir kere Aynuros tutturmuş, bilimden ve sanattan zerreamiktar çıkmayan akademisyenlerin emrinde asistan olmaya karar vermiştir. Hocaları yalamadan asistan olunamayacağını adı gibi bilen Homeros bu olaya tabi ki karşı çıkmış; ancak Aynuros da maddi açıdan zor durumdaki anne babasına yardımcı olabilmek için asistanlık hususunda inat ve ısrar etmiştir. Hiçbir sosyal güvencesi olmayan ailesini, düzenin böyle sağlam bir kalesine yerleşerek kurtarabileceğini düşünmektedir çünkü. Gerçi Aynuros daha sonra Homeros'a hak vermiştir ama bazı dengeler de sarsılmıştır haliyle. Falan fişman fıstık. Hâsılı velkelâm bu düzen, Aynuros'u da etkisi altına almıştır: kız, bu hayatın saçma sapan bazı şeyler için yaşanabileceğini (üniversite kariyer, iş vs.) sanmaktadır. Evet düzen bozuktur, Homeros haklıdır, ama kız öyle alışmamıştır. (On altı sene bu düzenin okullarında okumuş bir insandan 'farklı düşünmesi' beklenemezdi zaten: Niçin yaşıyorsun: kariyer ve para için. Ha bu arada birisiyle çiftleşir, dünyaya yeni zavallılar gelmesini de sağlarız tabi. Hepsi bu.) Kahretsin. Çok üzülüyorum Gregor biliyor musun. Üzülmeyin sayın başkanı. Peki üzülmem.

Aynuros vak'ası böyle bir hicran ile neticelendikten sonra Homeros fakülteyi bitirmiş ve iş hayatına atılmıştır. Bu arada annesi ona bir kız bulmuş ve onu evermiştir.

tir. Evermek ne demek sayın başkanım? Evermek Gregor, evde oynanan zor bir oyundur. Biri dişi biri erkek olmak üzere iki oyuncuyla oynanır. Kimi zaman dişi ve erkek tarafların aileleri de oyuna katılabilirler. Dişi evde yemek yapar, erkek dışarıda çalışır: ikisi de yorulur ve sıkılırlar. Dişi hamile kalır: dokuz ay on gün sonra yumurtlar. Yumurtadan yeni oyuncular çıkar. Anne baba, onları da belli bir yaşa gelince başka dişilerle ve başka erkeklerle evlendirirler. Bu böyle devam edip gider. Bu oyunu kimin bulduğu yüzyıllardır insanlık âleminde bir sır olarak kalmıştır. Neyse Gregor aklımı karıştırma, ne diyordum? Annesi Homeros'u everiyordu sayın başkanım. Ha evet. Aksi gibi bu kızın adı da Aynuros'tur. (Şanssız deveyi çölde kutup ayısı... Bedevi'yi olmasın, sayın başkanım? Sus Gregor.) Beş sene süren evliliklerinde Oğuzos adında bir erkek çocukları ve adı konulmamış yüzlerce sorunları olmuştur. (Kronik baş ağrısı, ülser, nefes darlığı, hayata küskünlük, müzmin karamsarlık, yaşam enerjisinde azalma vesaire.)

Beklenen bir netice olarak karısı da günün birinde evi terk edince, Homeros artık son, kesin ve dönülmez bir kararla Zıvana'dan çıkmaya karar vermiştir. Zıvana'dan çıktığında öyle korkulacak şeyler olmadığı ve toparlanıp tekrar Zıvana'yı ele geçirmek için bunun ertelenemez bir mecburiyet arz ettiği konusunda, Homeros, etrafındaki bir iki dostuyla da görüşmüştür ve hep beraber Zıvana'dan çıkmışlardır.

Güvenilir kaynaklardan edindiğimiz bilgilere göre, bu zalim düzeni yıkmak ve Eparkhos'u ortadan kaldırmak için hemen 'Zıvanadan Çıkanlar' adlı bir örgüt kuran Homeros, yayımladığı ve bir biçimde Zıvana Haber Ajansına sızdırdığı deklarasyonla, iktidarın ve sistemin meşru olmadığını, kolluk kuvvetlerini ve medyayı arkasına

almış üç beş tane çapulcuya mukaddes vatan Zıvana'nın peşkeş çekilemeyeceğini, kurmuş oldukları örgütle, bundan böyle Zıvana'daki gayri meşru düzeni yıkmak için ölene dek mücadele edeceklerini ve halkın da bir an evvel Zıvana'dan çıkıp kendilerine katılmasının, bağımsızlıkları ve milli varlıkları adına tartışma götürmez bir zorunluluk olduğunu bildirmiştir.

Söz konusu deklarasyonun yayımlandığı tarih itibarıyla, elimizdeki belgeler, ilginç bir şekilde Homeros'tan bahsetmez olmuşlardır. Araştırma ekibimizin ısrarlı ve inatçı çalışmalarına rağmen, hiçbir tarihi belge ve bulguda, o yıldan itibaren Homeros adına rastlayamadık. Ancak, ehlinin malûmudur ki, tarih bilimi için, yazılı kaynaklar (kitabeler, vakayinameler, biyografiler, şecerele, seyahatnameler, padişah fermanları, paralar, kanunnameler, mahkeme tutanakları, noter kayıtları, meclis zabıtları, mektuplar...) ve yazısız kaynaklar olmak üzere iki tür kaynak vardır. Tarih biliminde 'kalıntı' olarak adlandırılan tapınaklar, köprüler, mağara duvarlarındaki resimler, kazılarda bulunan eşyalar, çeşmeler, heykeller, mezarlar, kemikler... o dönem yaşantısı hakkında önemli ipuçları içerirler. Ayrıca sözlü (şifahi) kaynaklar da mevcuttur ki, yüzyıllar boyunca kuşaktan kuşağa aktarılan efsaneler, destanlar, masallar, hikâyeler, menkıbeler, türküler, maniler, ninniler, fıkralar da bu gruba girer.

İşte, soyunun yıllar önce Zıvana'dan çıkan Homeros'a dayandığını iddia eden kasaba ihtiyarlarından birisi bu konuda bize şunları anlattı:

Büyükbüyükbüyükbabam Homeros, manifestosunu yayımladıktan sonra (ihtiyar 'manifesto' sözcüğünü kullanmadı tabi ki, biz gerekli yerlerde düzeltmeler yaptık)

(Biz kim, sayın başkanım? Karıştırma Gregor.) Zıvana Dış İlişkiler Konseyi (yani derin devlet) tarafından yönetilen Mâbet Muhafızlarınca yakalanmış ve türlü işkencelere tâbi tutulmuştur. Kim? Homeros tabi. Pardon: araya parantezler girince özneyi unuttuk. Sözde özne. Yükleme edilgen çatılı bir fiil olunca, nesne sözde özne oluyor. Neyse. Homeros, davasından vazgeçmesi için tehdit edilmiş ve her türlü vahşi yöntemle iradesi kırılmaya çalışılmıştır. Fakat o, davasından ödün vermemiş ve tüm bildiklerini sonuna kadar haykırmaya devam etmiştir. Homeros'u bu şekilde susturamayacağını anlayan ZDİK (Zıvana Dış İlişkiler konseyi – yani derin devlet) onu Hipodromda binlerce insanın gözleri önünde düzmece bir mahkemede yargılayarak idama mahkûm etmiştir.

Halkın sessiz ve derin tepkisini ölçebilen Eparkhos, aslında sadece baskı oluşturabilmek için böyle bir karar aldırması; idam gerçekleşirse Homeros'un bir efsaneye dönüşeceğini sezebiliyordu. Bu sebeple ajanlarını defalarca onun hücrelerine göndermiş ve davasından vazgeçmesi durumunda ona devlet kademelerinde önemli görevler vereceğini, onu kariya kıza paraya boğacağını ve saire söylemiştir. Bir katır kadar inatçı olan Homeros ise (ihtiyar daha başka bir hayvan adı telaffuz etmiştir; yağını kullanmak haram olduğundan, adını da kullanmak istemedik; bu yüzden 'katır' sözcüğünü tercih etmek zorunda kaldık) Nuh demiş peygamber dememiştir. Çaresiz kalan Eparkhos idam sehpasının kurulup gerekli hazırlıkların yapılması talimatını vermiş ve yürütme kurulu süper ligde kalma mücadelesi veren Zıvana Belediyespor ile şampiyonluğun en güçlü adayı Zıvana Surspor arasında gerçekleşecek olan pazar günkü müsabakayı müteakip infazın Hipodromda gerçekleşeceğini Resmi Ga-

zetede ilan ederek halka duyurmuştur.

O korkunç pazar günü gelip çatığında herkes çok gerginmiş. Millet önce maçı izlemiş; rivayet odur ki hake-me ve rakip takımın oyuncularına yüklü miktarda para yediren Zıvana Belediyespor (ki Eparkhos bu takımın da başkanıymış) Sursporu feci bir farkla yenerek süper lig-de kalmayı başarmış. (Zaten bu kulüplerde birçok kirli işin çevrildiği daha sonra yapılan araştırmalarda ortaya çıkmıştır.) Milletin ilgisini Homeros'un idamından uzak tutup maça yönlendirmek isteyen derin güçler olmadık spekülasyonlar yaratıp bitmez tükenmez tartışmalar çıkarmışlar. Televizyonlarda, eski hakemlerden, zamanın kurt futbolcularından ve yıllanmış spor muhabirlerinden müteşekkil bazı HUT üyelerine (HUT: Halkı Uyumla Timi) saatlerce maça ilgili yorumlar yaptırmışlar, sportif ninniler söyletmişler. (Arkeologların yaptıkları kazılarda bulunan bir tablette bu sportif ninnilere güzel bir örnek bulunmuştur. Bu örneği burada anmak istiyoruz: Zıvanaspooooor sen çok yaşaaaaa / canım fedaaa olsun saaaanaaaaa / hiçbir şeyeeeeee değişilmeeeeeez / senin sevgin bu dünyaaaadaaaa / eeeeeeee eeeeeeee eeeeeeee e!)

İnfaz saatinde pazarda promosyonlar, şok indirimler ve zararına satışlar olmuş yürümüş. Belediye, pazara ücretsiz ath araba seferleri bile koymuş. Açık hava sine-malarında gençlerin ilgisini çekecek cinsel içerikli film-ler vizyona girmiş. Müziğin m'sinden anlamayan birta-kım kadınlar, tam da infaz vakti, üstlerini başlarını çıkarıp böğürmeye başlamışlar. (Ayrıca bazı cinsel çağrışımlar uyandırdığı göz ardı edilemeyecek kimi danslar için, ih-tiyar 'orostopolluk' tabirini parantez içinde olsa bile kul-lanmamız hususunda bize baskı yaptı. Biz de bu baskı-lara boyun eğmek durumunda kaldık.) İsteseydiniz eğ-

mezdiniz sayın başkanım. Eğmezdim tabi. (Ben ne hinoğluhin bir adamım biliyor musun! İşime geldiği gibi davranırım. Neden boyun eğdim: çünkü dans denen şey konusunda o ihtiyarla aynı fikirdeyim. Televizyonda bazı müzik kanalları var Gregor biliyorsun: o kanallarda klip denen bir nane var ki, o klipleri çekenleri kıl iple boğmak istiyorum. Karılar kızlar her taraflarını göstererek oynayıp duruyor o kliplerde ve kimse buna sesini çıkarmıyor. Ha bir de dans yarışmaları başladı şimdi. Üç dört kişilik bir jüri var; kızlar çıkıyorlar, kıçlarını herkese göstererek dans ediyorlar. Milletim de onları izleyip duruyor. Niye kimse bu olup bitenlere engel olmuyor anlamıyorum.)

Neyse, gelelim idama... Eparkhos ne yapsa ne etse halkın ilgisini dağıtamamış. İnfazın yapılacağı vakit, nerdeyse bütün Zivana, Hipodromdaymış. Yağlı ilmeği Homeros'un boynuna geçirmişler. Binlerce insanın doluştuğu Hipodromda çıt çıkmıyormuş. Eparkhos Hollywood filmlelerinden alıntı bir baş hareketiyle son emri vermiş. Aşağılık cellât pis çizmeleriyle Homeros'un üstünde bulunduğu sandalyeyi tekmelemek üzere adımını atmış, şöyle bir gerilmiş ve sandalyeyi tekmelemiş. Homeros'un ayakları boşlukta sallanmaya başlamış. Yine çıt yok. Uzun süre ipte sallanmış. Hiç inlememiş ama. Buz gibi durmuş. İzleyiciler de buz kesilmişler ve içlerine Eparkhos'a karşı bitmez tükenmez intikam tohumları yerleşmiş. Derken, birden müthiş bir rüzgâr esmeye başlamış, gök gürlemiş, kara bulutlar kaplamış her yanı, dehşet bir yağmur başlamış, göz gözü görmez olmuş. Bu beklenmedik fırtına bir dakika sürmüş en fazla. Bulutlar çekilip gökyüzünde güneş tekrar parıldadığında bir uğultu olmuş Hipodromda: Homeros sehpanın üzerinde yokmuş! Evet! Homeros yokmuş!

İşte o günden beri... Öhhö öhhö. (Pardon. Ama bur-

da bir 'öhhö öhhö' efekti almasak olmazdı.) İşte o günden beri, insanlara zulmeden kötü kalpli krallara, masumları ezen ve sömüren vahşi yöneticilere ne zaman başkaldırmak gerekse, Homeros orada ortaya çıkmış. Üçüncü yüzyılda, yedinci yüzyılda, on beşinci yüzyılda, yirminci yüzyılda. Devrimciler için bir imtisal numunesi olmuş Homeros. (İmtisal numunesi ne demek sayın başkanım? Ben numune hastanesini duymuştum. Cahil Gregor: örnek demek örnek!) Tarih boyunca ortaya çıkan bütün isyancılar, ilhamlarını ondan almışlar. Yoksulların, ezilenlerin, direnişçilerin sembolü olmuş Homeros. Nerede insanları aşağılayan, ezen, sömüren kötü bir düzen varsa, insanları zıvanadan çıkarmak için Homeros da oradaymış. Değişik adlarda, farklı biçimlerde...

Efendim onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine. Gökten üç elma düşmüş; biri Homeros'un, biri bu masalı okuyanların, biri de, malûm, Newton'un başına. Hah ha. Afiyet olsun.

19 Şubat 07

Saat 23.00. Çok uykum var; ama yazmak istiyorum. Ne yapsak Gregor? Yazıda bizi büyüleyen bir şey var. Elinizi yüzünüzü yıkayın sayın başkanım; uykunuz açılsın. Gerekmez. Yıllar geçiyor Gregor, yıllar. Geçtiğimiz hafta, bir sebeple, Buca'ya gittim. Bir iki gün kaldım. Fakülteyi bitirdikten sonra İzmir'e birkaç kez gitmiştim fakat Buca'ya hiç çıkmamıştım. İçimden gelmemişti doğrusu. Fakat, dediğim gibi, geçenlerde bir vesileyle gitmek durumunda kaldım. Vay be. Aradan on sene geçmiş. Ev-

den sabahın sekizinde çıktım. Diğer arkadaşlar uyuyordu. Nerde olduğumu anlamaya çalıştım önce; çözemeyince birine sordum: Eğitim Fakültesi ne tarafta? Şu tarafta. Gösterdiği yöne doğru ilerledim. Ama nasıl da yabancıyım bu caddelere, bu sokaklara. On sene geçmiş. Küçük bir çocuktum buraya geldiğimde. On yedi yaşındaydım. Dört sene kaldım bu şehirde. Yalnızdım. Sahipsizdim. Yoksuldum. Kimsesizdim. Dört sene çektim bu eziyeti ben. Sonra mezun oldum. Askere gittim. Evlendim. Bir oğlum oldu. Sonra boşandım. Şimdi bir kitabım var. Bir kızı seviyorum. Vay be. Dile kolay. On sene. Zamanın geçtiğini söylerlerdi de bu konuyla böylesine yüzleşmemiştim daha önce. Eğitim Fakültesini buldum. Ya Rabbi ne kompleksli hocalarımız vardı. Ne kaprisli heriflerdi onlar. Hüseyin Pancar diye bir adam vardı mesela. Her öğrenciye Cumhuriyet Döneminden bir yazarı ödev konusu olarak vermişti. Herkes gitti kütüphanelerde günlerce araştırma yapıp ödevini hazırladı. Bu Hüseyin Pancar efendi ödevleri güzelce topladı, bir süre sonra (bizim hazırladığımız ödevlerden müteşekkil) Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatına dair bir kitap çıkardı, iyi mi? Sonra o kitapları bize zorla sattı, iyi mi? Şimdi bu son gidişimde yanında kaldığım adamın Edebiyat bölümünde okuyan bir oğlu vardı, sordum ona bizim Hüseyin Pancar'ı. Altmış yaşına yaklaştığı halde hâlâ yardımcı doçent imiş ve hâlâ öğrencilerine zorla kitap satıyormuş. Neyse. Allahından bulsun.

Fakültenin önünden geçerken kibirli ve zalim hocaların öğrencileri nasıl ezmeye çalıştığını hatırladım da bir bunaltı duydum. Hızlı adımlarla uzaklaştım ordan. Kaldığım yurda doğru yürüdüm: Anadolu Erkek Öğrenci Yurdu. İktisat Fakültesinin üst tarafındaydı. Vay be. On

sene. Dile kolay. Çarpıldım resmen. Duygusal adamım ben kardeşim. Bir tür tayy-i zaman hissine kapıldım. İktisat'ın önünden geçip sağa doğru meyleden yokuşu tırmanınca yurdun demir kapısı görüldü. Çok hüznünlü şeyler bunlar. Ben şimdi on sene önceki genç adam değilim. Bahçeye baktım uzun uzun. Girsem mi dedim. Eğilip kapıyı yarı açtım ki duvarın arkasından bir köpek ağır ağır yaklaşıp hav dedi. Korkutmaktan ziyade napıyorsun der gibiydi. Sen de nerden çıktın dedim köpeğe. Yüzüme sakince bakıp yine hav dedi. Yarı açık demir kapıyı örttüm. Madem hav ben de girmem içeri dedim. Zile basıp da nöbetçi idareciyi falan çağırısam mı dedim ama yapmadım, ne de olsa bir cumartesi sabahı bir öğrenci yurdunda sabahın dokuzu erken bir vakit sayılabilir. Yokuşu indim, İktisat'ın önünden geçtim, öğrenci kafeleri, fotokopiciler, yarım ekmek dönerciler, Heykel'e doğru yürüdüm. Tekrar Eğitim'in önüne gelince, postanenin ordan dar sokaklara daldım. Tipik Rum evleri. Bir kısmı öğrenci yurduna dönüştürülmüş. Her zaman gittiğimiz bir cami vardı, orayı buldum. Buca Muradiye Camii. Abdesthanesini şadırvanını falan epey düzeltmişler. Abdesthanenin önünde uyuklayan bir ihtiyar. Yanında kırık dökük bir masa. Üstünde eski püskü bir karton kutu içinde tuvalet ücreti olarak bırakılmış demir paralar.

Selamünaleyküm dedim. İhtiyar gözünü açtı. Aleykümselam. Bu ülkede neden abdesthanelerin önünde ihtiyarlar uyuklar? Yahya Kemal ya da Tanpınar olsaydı şadırvanlar ve güvercinlerle ilgili bir şeyler yazardı. Yıkılmakta olan bir imparatorluğun müktesebatıyla. O vakit cami avlularında rastlanılan bu tip gizemli adamların ermiş olma durumu falan da vardı. Peh. Biz Cumhuriyet nesilleri. Pozitivist bakarız her şeye. Çünkü çıktık açık alın-

la, on yılda her savaştan. Baktım bizim ihtiyara. Alnı açık. Peki ermiş olabilir mi? Yine de bilemeyiz. Bir güzel abdest aldım. Sonra camiye girdim. Cebimde bir küçük Yasin kitabı vardı. Açıp okudum. Yâsîn. Vel gur'ânîl hakîm.

Bak Gregor, hayat diye bir şey var. Ölüm diye bir şey var. Bunu hiç unutma. Unutmam sayın başkanım. Saat kaç? Ooo, epey geç olmuş. Çenemiz açıldı; ama hâlâ uykumuz açılmadı Gregor? Benden pas başkanım. Benden de, paspas Gregor. Hah ha. Edebiyatı çocukluk ve gençlik hatıralarımıza boğduk, demek, ihtiyarlıyoruz.

İyi öyküler bulamadığımıza göre: iyi uykular!

20 Şubat 07

Kendimi bu toplumda asabi ve somurtkan bir ayva gibi hissediyorum; tüylü, sert ve mat. Bir de etraftaki ahmak insanlara bakıyorum: zevkten yarılmış incir gibiler: kıçlarından bal damlıyor: gezinirken alışveriş merkezlerinde, kola içerken, pizza yerken kafeteryalarda. Ulan bu ne rahatlık! Şeytan bu yüzyılda gafletin adını 'rahatlık' koydu arkadaşlar. (Mesaj verme! Vaaz verme! Sanatını yap! Ustalardan amma fırça yedik şu mesaj meselesi yüzünden. Neden? Metnin arasına mesaj sokuşturmayacaksın diyorlar; sanatını yapacaksın. Allah Allah. Biz adamları söz ustası sanıyorduk; adamlar duvar ustası çıktı iyi mi: ellerinden fırçayı düşürmediklerine göre!)

24 Şubat 07

Bu defa biraz abarttık bence sayın başkanım. O niyeymiş Gregor? ‘Zıvana Tarihine Giriş’ adlı metin için söylüyorum sayın başkanım: evet karışıklık istiyoruz; ama bu defa biraz fazla karışık olmadı mı? Bilmem. Öyle mi dersin? Başkanım her şeyin en iyisini bilir; fakat bana sorsanız, öyle. Tamam Gregor, telaşa mahal yok! Hemen “Açıklamalar” diye bir bölüm yazarız. Her şeyi daha fazla karıştırsın diye mi başkanım? Ah Oğuz abi ah! Başlık “Açıklamalar” mı olacak sayın başkanım? Tabii ki hayır; bir yobaz hiç öyle başlık atar mı? Dinle: Tecrid-i Zıvana Tarihi, Tercemesi ve Şerhi. Harikasınız sayın başkanım.

TECRİD-İ ZIVANA TARİHİ, TERCEMESİ VE ŞERHİ

Müellif: Mahveddin el Homeros.

Mütercim ve Şârih: Hakeddin el Gregor.

Gerçekten hak ettik ama sayın başkanım. Ukalâlık yapma. Dinle.

“Zıvana Tarihine Giriş” adlı eserin tercümesi ve şerhi olan aşağıdaki parçalar, Moğolların o unutulmaz ve korkunç yükseliş yıllarında Bağdat’ta yakıp yıktıkları yüzlerce kütüphaneden biri olan Bağdat Belediye Meclisi Kütüphanesi’nden, işgalden bir gün önce Şair Soyuti’nin el yazması metinleri gizlice kaçırıp İstanbul’a getirmesi sonucu elde edilmiştir. Günümüz Türkçesine aktarılırken Arap harfleriyle yazılı metnin orijinaline mümkün olduğunca sâdık kalınmıştır. İlim âşıklarına ve meraklılarına saygıyla arz ederiz.

Elif: “Zıvanadan çıkan insanların bir dönüşüme uğrayarak yılan, kurbağa ya da suaygırına evrilmeleri bahsi”

Zıvanadan çıkan insanlar başka hayvanlara değil de neden özellikle 'yılan, kurbağa ya da suaygırı'na dönüşecektir? Bu mesele, kadim filozoflar ve ilim adamları tarafından tartışma konusu edilmiş; ancak üzerinde ittifak edilen sarıh bir neticeye varılamamıştır. Antakya kökenli din adamları, yılanın sinsiliği ve zehirli oluşu münasebetiyle seçildiğini ileri sürerken, Buharalı mutasavvıflar bu görüşe karşı çıkarak, yılanın, sürüngenliği sebebiyle seçildiğini ve insanlara 'zıvanadan çıkarsanız yılan gibi sürünürsünüz, iflah olmazsınız' anlamında bir mesaj verilmeye çalışıldığını söylemişlerdir. Yunanlı feylesoflar o görüşün de bu görüşün de kendi içinde tutarlı ve tutarsız yanları olduğunu ifade ederken, Evropalı kimi masal derleyicileri kurbağanın seçilme nedeni olarak, prensesin öpünce onu prense dönüştürme ihtimalini ileri sürmüş, Kartacalı bazı denizciler de bunun tamamen batıl ve geçersiz bir önerme olduğunu iddia ederek, prense dönüşme potansiyeli taşıyan bir hayvanın bu tip bir istiarede kullanılmayacağını, zira bunun pozitif bir imaj yaratacağını, söz konusu cümlelerde kurbağanın seçilmiş olmasının asıl nedeninin, bu hayvanın pis, iğrenç ve bet sesli bir yaratık olup, bataklıkları mesken edinmesi olduğunu söylemişlerdir.

Konunun bu bölümünde ilmi tarafsızlık açısından Ölü Diller Uzmanı Filolog Profesör Doktor Abdülcabbar Kocakafa'nın itirazlarına da yer vermemiz gerekir. Kocakafa, 'Kartacalı Denizciler Ne Anlar Edebi Sanatlardan' adıyla yayımladığı risalesinde, Kartacalı denizcilerin, Evropalı masalcılara karşı ileri sürdükleri savı irdelerken, söz konusu cümlelerin bir istiare değil, bir teşbih olduğunu belirterek işe başlamaktadır. Aynen aktarıyoruz:

Bilindiği üzere istiare, sadece benzeyenin ya da sadece kendisine benzetilenin yer aldığı bir benzetme tü-

rüdü. Teşbihle olan yakınlığı reddedilemez; ancak teşbihle aynı şey olduğunu söylemek, konuyu geçiştirmek olacaktır.

“Aralarında muhtelif yönlerden benzerlik bulunan iki varlıktan zayıfını kuvvetlisine benzetmek” şeklinde tanımlanan teşbihin, esasında “müşebbeh, müşebbehün bih, vech-i şebah ve edat-ı teşbih” olmak üzere (benzeyen, kendisine benzetilen, benzetme yönü ve benzetme edatı) dört unsuru vardır.

Örneğin, “Ahmet aslan gibi kuvvetlidir.” cümlesi; ‘Ahmet’ müşebbeh; ‘aslan’ müşebbehün bih; ‘kuvvetli olmak’ vech-i şebah; ‘gibi’ edat-ı teşbih olmakla, mufassal bir teşbih örneğidir.

Konumuza dönersek; “Zıvanadan çıkanlar kurbağaya dönüşür.” cümlesinde bir istiare değil, teşbih bahis mevzuudur. Bununla beraber, bizim misalimizdeki gibi mufassal bir teşbihten ziyade, vech-i şebah (yani benzetme yönü) söylenilmeden yapılmış bir mücmel veya muhtasar teşbihten söz etmek daha doğru olur.

Şöyle ki; ‘zıvanadan çıkanlar’ müşebbeh; ‘kurbağa’ müşebbehün bih; ‘dönüşmek’ edat-ı teşbih olmakla, karşımızda vech-i şebah söylenilmeden yapılmış bir mücmel veya muhtasar teşbih olduğu aşikârdır.

Bu noktada bizi çekemeyen bazı mesai arkadaşlarımızın müstakbel itirazlarına da şimdiden cevap vermek yerinde olacaktır. Onlar diyeceklerdir ki, ‘dönmek/dönüşmek’ sözcüğü cümlede yüklem görevi yaptığı ve köken olarak bir fiil (eylem) olduğu halde nasıl olur da sen onu benzetme edatı olarak kabul edersin. Ederim efendim. Zira o cümledeki ‘dönmek/dönüşmek’ sözcüğü esasen ‘gibi’ edatının fonksiyonunu yüklenmiş olup,

tıpkı, 'hastalıktan iğne ipliğe dönmek' deyimindeki şekliyle kullanılmıştır: Hastalıktan iğne iplik *gibi* olmak.

Zira "Zıvanadan çıkanlar kurbağaya dönüşür." demek, "Zıvanadan çıkanlar kurbağa *gibi* olur." demektir. Hasılıvelkelam bu mücmel veya muhtasar bir teşbihtir, asla ve kat'a istiare değildir. Dilin diyalektik mantığını kavrayamayan dar kafalı meslektaşlarımın gözüne girsin.

Kartacalı denizcilere gelince, içerisinde 'kurbağa' sözcüğünün yer aldığı bir cümle hakkında yorum yapma cüretini denizci olmalarından kaynaklanan bir tür ayımağlıktan aldıklarını kabul ettiğim bu arkadaşlar, Evropalı masalcıların savlarını çürütmek için zavallı kurbağaların bet seslerinden dem vuracaklarına, zayıf kuvvetliye benzetmek demek olan teşbih sanatından birazcık anlasalardı şöyle söylerlerdi: zıvanadan çıkanlar benzeyen; kurbağa kendisine benzetilen olmakla, kurbağa, daha güçlü ve üstün olan müşebbehün bih yerine kullanılmış olup, bu manada bu önerme batıldır. Evet, eğer böyle deselerdi haklı olurlardı. Fakat onlar... (Kocakafa'nın açıklamaları uzayıp gidiyor, biz konunun anlaşılması bâbında bu kadarının yeterli olduğunu düşündük. Dileyenler 'Kartacalı Denizciler Ne Anlar Edebi Sanatlardan' adlı söz konusu risaleyi okuyabilirler; fakat anlayabildiğimiz kadarıyla Kocakafa, esasta Kartacalı denizcilerle aynı fikirde görünüyor fakat usûl konusunda onlardan ayrılıyor.)

İkinci olarak, suaygırının aynı cümlede yer alıyor olması bütün ilim adamlarınca ittifakla saçma bulunmuş, metnin orijinalinde suaygırının değil, o dönemde çirkinliği ile malum ve maruf ve meşhur bir başka hayvanın isminin geç-

tiği, ancak zaman içerisinde (yazılı edebiyat dönemine geçilmeden evvel) ağızdan ağza yayılırken tahrifata ve tahribata uğrayarak asıl ismin unutulup yerine bunun konduğu belirtilmiştir. (Konunun üzerine giden Taşlıcalı bir şair, metnin orijinalinde 'suaygırı' değil 'maymun' sözcüğünün var olduğunu, ancak çocukluğundan beri elini attığı her işi yarım bırakması ve özellikle de kabarık saçları sebebiyle arkadaşları arasında 'maymun' biçiminde anılan işgüzar bir üniversite asistanının (ravi zincirinde bu asistanın adına rastlayamadık) kast-ı mahsus ile bu değişikliği kaşla göz arasında yaptığını, hatta bu asistanı tanıdığını, yüksek lisanslarını birlikte yaptıklarını, ancak toplam iki kişinin alınacağı asistanlık sınavında -alınacaklardan biri tabii ki profesörün yeğeni imiş- bu herifin hocalara yalakalık yapmakta usta olması hasebiyle akademiye alındığını ve bu yüzden kendisinin üniversiteye araştırma görevlisi olarak giremediğini ve hayatını beş parasız ve ünsüz bir şair olarak geçirmek zorunda kaldığını yaptığı yazılı bir açıklama ile kamuoyuna duyurmuştur. Biz Taşlıcalı şairin üslûbuna bakarak, bu iddianın kişisel bir husumetten kaynaklandığını düşündük.) Çok fenasınız sayın başkanım. Şşşt Gregor! Edepsizlik etme: İnsan hiç sayın başkanına 'çok fenasınız' der mi? Samimiyetten sayın başkanım, samimiyetten. Nasıl, yeterince sıkıcı olabildik mi? Bir metin bundan daha sıkıcı olamaz sayın başkanım. Böyle şeyler yazıyorlar, sonra da millet okumuyor diyorlar. Allah Allah.

3 Mart 07

Giderim gelirim dönerim kalırım ağlarım biçare. Neredesi-

niz ey. Gönlümün muradı. Gözümlün nuru. Sultanım. Efendim. Yanarım ağlarım taşarım coşarım pişerim sebepsiz kim-sesiz biçare. Neredesiniz ey. Kardaşlar. Savaşçı kardaşlar. At-larımız nerde? Ya silahlarınız? Vakit o vakittir ki durmak bir yiğide ardır. Vakit dardır. Akacak kanlar vardır. Siz yoksunuz diye şairlik ederim. Siz yoksunuz diye mesleğim ah ile zârdır. (Yine bir ikindi vakti. Üstadımızın etrafında halka olmuşuz. Sohbet bitmiş ama doymak nerde. İhvandan biri yayladan ce-viz getirmiş. Tebessüm etti. Kırıp bir tane uzattılar. Aldı. Ce-vize bakıp yine tebessüm etti: Beyin denen nesnenin kavrımı çok-tur, dedi, yolları karışıktır. İşleri dolambaçlıdır. Vücutta bir et parçası vardır ki bu kalp denen nesne Allah'a bağlanırsa tüm vücut sıhhat bulur.)

4 Mart 07

Takvim yaprakları. Günler tek tek geçiyor. Sonra bir bakıyorsun, on sene geçmiş diyorsun. Masam amma da-ğınık: kâğıtlar, kalemler. Kitaplarım. Canlarım benim. Yağ-mur yağar mı bu akşam? Bilgisayarı açtım ve uzun süre parmaklarımı çıtırdattım. Serçe parmak, yüzük parma-ğı, orta parmak, işaret parmağı, başparmak. Bu yakala-mış, bu temizlemiş, bu pişirmiş, bu yemiş, bu da okuldan gelmiş. Hani bana yoktur sana, hani bana yoktur sana. Gıdı gıdı gıdı. Naaptınız bu saate kadar okulda? Ders yap-tık. Bak kebabı kaçırdın işte. Sen okulda ders yaparken biz burada götürdük kebapları. Bunun anlamı budur. Ço-cuğa bir yaşında bu tekerlemeyi öğretirsen tabi sevmez okulu. Sonra birinci sınıfa başladığında zırlar durur. Yok yok. Bakmayın siz bana. Çok hoş bir tekerleme bu. Hani

bana yoktur sana, hani bana yoktur sana. Zaten okulu sevmek sakıncalı bir durum. Ah, uzun mevzu.

Dün Çanakkale'den geldim. Hoş geldim safalar getirdim. Çanakkale içinde vurdular beni. Açık saçık kızlar. Şehitlerin torunları. Çanakkale geçilmez ha! Valla geçilmiş gibi geliyor bana. Neyse 'onu sonra anlatırım.'

"Safa ile Merve Allah'ın âyetlerindendir." Mesele bu aslında. Kitap'a sımsıkı sarılsak, Allah'ın âyetlerine sımsıkı sarılsak mesele bitecek. Bize bırakılan iki şeye: Kur'ana ve Sünnete. Nerde? Bizimkiler de hep aynı hikâye. İlk öykü kitabım niye ses getirmedi. (Cümlelerin sonuna soru işareti bile koymuyorum.) Birkaç gazetede dergide lütfedip değindiler, o kadar. Ulan son dönemin en iyi öykü kitaplarından biridir o be. Ne anlarsınız siz! Ustalardan da hiç ses çıkmadı. Ödül falan da alamadık haliyle. Hüngür hüngür yani. Sağlam bir kitaptı hâlbuki. İnsanı kendinden şüpheyi düşürürler bunlar. Susun bakalım. Ben ne yaptığımın farkındayım. Alçaklar. Alışmışsınız taşralı-gecekondlu kitaplara. Alışmışsınız yolları tozlu, kaldırımları bozuk, park yeri problemi olan metinlere. (Eleştirmen teyzeler karga olduğumuzun delili saysalar da bunu; ne yapalım azizim: yavrumuz bize fena halde şahin görünüyor.) Belki de fantezi yaptığımı sandılar. Kitaptaki öykülerin öyle de bir havası var çünkü. Fantastik. Çeviriymiş gibi. Şifreleri çözemeyince nannay. Busunuz işte siz. Edebiyata mı küssem ne yapsam? Bir Yobazın Sataşmaları. Hah ha.

Birazdan yağmur başlar. Pazar. Oğlumla geçirilmiş bir haftasonu. Yorgunum. Üzgünüm. Oğlumun yanında olmak isterdim. Birinci sınıfta okumak. İçimde kaldı. Namussuzlar okutmadılar beni birinci sınıfta; hooop ikiye

attılar. Hani bana yoktur sana, hani bana yoktur sana. Uygunsuz bir adam olduğum o zamandan belliydi. Öğretmen eğik çizgileri anlatırken ben çoktan öğrenmiştim okuyup yazmayı. Alıp beni müdürün odasına götürdüler. Durum izah edildi. Gözlerini kısarak bakan müdür, geç de olsa meseleyi kavradı. Yasalar, yönetmelikler karıştırıldı; okulun bütün muavinleri beni ne yapacaklarını araştırdılar kalın mevzuat kitaplarına bakıp. Tebliğler dergisinin eski sayıları tozlu raflardan indirildi, yıllar önce sinin talimatnameleri çıkartıldı, talim ve terbiye kurulunun şu şu sayılı kararınca, benim bir imtihana tâbi tutulmam uygun görüldü.

Görüyor musun Gregor? Kendimi nasıl hissettiğimi anlayabiliyor musun? Fazladan bir şeydim; fazlaydım, uygunsuzdum, yerim bulunamıyordu: kanunda yerim bulunamıyordu, okulda yerim bulunamıyordu. Münasip değildi orda olmam; münasebetsizdim. Birinci sınıfta okumam gerekiyordu, ama onlara uyum sağlayamıyordum. Kendi başımı yesem neyse de, sınıfı da rahatsız ediyordum galiba. Herkes önlüklerini ne güzel giyiyor, andımızı okuyup sınıfa giriyor, öğretmen 'Çiçek olun bakayım.' deyince çiçek oluyordu. Ben sırtıyor, çiçek olamıyordum. Soru sorulunca herkes hep bir ağızdan 'Eeeeeveeeeet!' diye bağırıyordu: ben bağırıyordum. Herkes bütün bir sayfayı eğik çizgilerle dolduruyordu. Üstelik bunu öğretmene göstermekten zevk alıyorlardı. Öğretmen de onlara aferin diyordu. Ben bu işten zevk de alamıyordum aferin de. Acıklı bir durumdaydım anlayacağın.

Derken, beni bir imtihana tâbi tuttular. Okuma yazma sordular, sonra dört işlem falan sordular ve nihayet, ikinci sınıftan devam etmem gerektiğine karar verdiler. Kutlarım sayın başkanım. Yok öyle kutlanacak bir şey de-

ğil bu. Otuzuma gelince öğrendim ki birçoklarına aynı şeyi yapmışlar. Demek bir dönem, öyle bir teamül varmış. Hani bana yoktur sana, hani bana yoktur sana. Serçe parmak, yüzük parmağı, orta parmak, işaret parmağı, başparmak. Sağ elimde beş parmak / sol elimde beş parmak / say bak say bak saaaaaay bak. Böyle bir çocuk şarkısı vardı hatırlar mısınız. Sağ elimin yüzük parmağında hafif bir eğiklik var. Hep Bahaddin'in yüzünden. Şerefsiz. Liseden arkadaşım. Sürekli kavga ederdik Bahaddin'le. Çok ezmiştir beni. Sürekli tartışırdık. Beni milliyetçi olmakla suçlardı. Pardon; ırkçı olmakla. Kendisi dünyadaki tüm ırkları sevdiğini söylüyordu. Sonra bir gün onu kütüphenede açık saçık birtakım fotoğraflara bakarken yakaladım. Kalın kitapların arasına bazı dergiler koymuşlar. Bahaddin ve birkaç çocuk. Gizli gizli bakıyorlar. Şerefsiz. Başka ırkları sevmeye buradan başlamış demek ki. Adi herif. Bir gün yine kavga ediyoruz, parmaklarımı aldı eline, büktü, sıktı, zavallı yüzük parmağım da ters gelmiş o esnada. Çok canım yandı. O zaman pek fark etmemiştim ama hafif eğiktir yüzük parmağım. (Evliliğimi başarıyla sürdürememiş olmamda bunun bir etkisi olabilir mi sence Gregor?) Yıllar sonra büyük bir kitapçada rastladım Bahaddin'e. Liseden sonra hiç görmemişim. Neredeyse on sene. Çok değişmiş. Çökmüş. İhtiyarlamışsın, dedim hemen, çok kötü görünüyorsun; çökmüştün. Bozuldu tabi. Ben de filinta gibiydim aksine. Çocukluğumda biriktirdiğim tüm hıncı almak istedim bu sözle. Kitaplara bakıyorum dedi. Ben de bakıyorum. Samsun'da okumuş arkadaş. Fizik öğretmenini olmuş. On dakika daha bakalım, sonra çıkalım da bir çay içelim, geçmişi yâd ederiz dedim. Olur dedi. Rafların arasında kayboldu. On dakika sonra, bakındım şöyle bir: Bahaddin efendi yok. Ki-

tabevinin her yerini dolaştım: yok. Koydunsa bul. Tehlikeli oyunlar oynayacağımı sezmiş olmalı. Kaçtı şerefsiz. Bulurum olum ben seni bir yerde. Hah ha.

5 Mart 07

16:30. Başım çok ağrıyor. Tarih atmayı da ihmal etmiyorsunuz sayın başkanım. Gevezelik etme Gregor, günlük bu; tarih de atarım fırça da! Pardon sayın başkanım. Haddimi aşmak istemezdim. Hemen de özür dilemez mi, öldürüyor beni. Öğleden sonra geldim okuldan. Allah kahretmesin; o sınıflara girmekten, o dersleri anlatmaktan nefret ediyorum: ilim hak getire, öğretmencilik oynuyoruz. Talebe talebe değil, ders ders değil. Ne zaman kurtulacağım bundan? Neyse. Zıvana Tarihi'nin şerhlerine ara mı verdik sayın başkanım; gayet iyi gidiyordu. Şerhler beklesin biraz Gregor, sonra devam ederiz. Sinirliyim şimdi. Yol yorgunluğudur belki sayın başkanım. Doğru: gerginliğim ondan olabilir. Şu Çanakkale seyahatlerinizi de es geçmiyor musunuz sayın başkanım, çok kırılıyorum doğrusu. Ne anlatayım Gregor, bir aşk yolculuğu işte. Hah ha. Gerçi uçakla gittim geldim ama, yine de yoruluyor insan. Vaaay sayın başkanım, uçak ha? Evet Gregorcum, biz de çağa ayak uyduruyoruz. Mona Rozama gittim. Mona Roza. Mona. Roza. Canım sevgilim. Dünya güzeli sevgilim. Dünya tatlısı. Üç gün kaldım yanında. (Malum; misafirlik üç gündür.) İlk gidişimde de üç gün kalmıştım. Size ilkinde de anlatmadım öyle ya. Sadece gidip geldiğimi biliyorsunuz; orada neler yaptığımdan haberiniz yok tabi. Durun canım, yeri gelirse anlatırım. Yoo öyle çekineceğim

bir şey yok. Utanacağım bir şey yapmadım. Ahh, başım gerçekten çok ağrıyor. Aslında Mona Rozama söz vermiş olmasaydım şimdi bir sigara içerdim; ama olmaz. Günde altı sigarayı geçmeyeceğime söz verdim. Doğrusu da bu zaten. Memnunum verdiğim sözden. Dışarıda tuhaf bir hava var: bir güneş çıkıyor, bir kararıyor ortalık, bulutlar sarıyor her yanı. Galiba benim biraz sinirlerim bozuk: geçen gidişimde de böyle olmuştu: Mona Rozamdan henüz ayrılmış olmanın gerginliği, belki.

Cemil Meriç okuyorum: Kırk Ambar. Üstadı sözlüksüz okuyabilene aşk olsun. Bir de şu Gonçarov'un Oblomov'u bir aydır sürünüyor elimde, niye bilmiyorum, aslında çok hoş bir kitap, ne zaman elime alsam keyifle okuyorum; ama okumaya ara verdiğimde tekrar elime almak içimden gelmiyor niyeysel. Kitapta (açana kadar) beni iten bir şey var. Durun kapağını bir inceleyeyim; olabilir mi? Bir saniye. Evet. Baktım: Kapakta Oblomov'un meşhur hırkasıyla bir tasviri var, koltuğuna oturmuş, daha doğrusu yığılmış. Belki bu resim bende bir yorgunluk, halsizlik ve dolayısıyla isteksizlik uyandırıyor. Arka kapakta İvan Gonçarov'un fotoğrafı: bıyıkları ve sakalıyla tipik bir Rus yazarı görüntüsü. Ah niye bilmiyorum; ama bir türlü bitiremedim işte: yaklaşık yüz sayfa daha var. Allah yardımcım olsun. Bazı kitaplar kötüdür, akıcı değildir, üslup berbattır, kelime seçimi özensizdir, kurgu vasattır ve saire, bir türlü bitmez: Oblomov öyle değil, okurken bayılıyorum; ama ara verdiğimde, kitabı tekrar elime almak istemiyorum. Neyse ne. Bir de Kızıl ile Kara var: Stendhal. Ataç çevirisi. Yeni başladım sayılır. Ama asıl önemlisi şu: üç yüz kırkinci sayfasında Mona Rozama ait bir saç teli var. Hah ha. Ne romantik adamım değil mi? Gülmeyin canım. On bin metre yukarda ve saatte sekiz yüz

elli kilometre hızla uçarken fark ettim o saçı: ceketime takılmış. Nasıl sevindim bilemezsiniz. (Ulan sarılma falan da olmadı ama nerden takıldıysa takılmış işte cekete!) Hemen heyecanla parmağıma doladım, kıvırdım ve gömleğimin üst cebine özenle yerleştirdim. İnene kadar da en az on kere baktım koyduğum yerde duruyor mu diye. Eve gelince de hemen kitabın arasına. Ah Mona Roza. Ahh Mona Roza. Ne diyeyim, nasıl söyleyeyim, seni nasıl öveyim bilmem ki? Seni anlatmaya yetecek kadar kelime var mı sözlüklerde? (Bu da beceriksiz yazarların klasik kaçış numarası.) Neyse. Önce ilk ziyaretimi anlatayım isterseniz. Ha, Gregor, ne dersin? Başkanım her şeyin en iyisini bilir. Ulan Gregor çok fenasın; buldun bir damar, muameleyi oradan yapıyorsun devamlı. Hain.

İlk ziyaretim yaklaşık iki ay önceydi; ocak iki bin yedinin ilk günleri. Çarşamba sabahı indim şehre. Saat altı otuz sularında. Henüz gün doğmamıştı. Bavulumu alırken, kalacağım otelin yerini ve o tarafa giden bir servis olup olmadığını sordum muavine. Sayın muavincim, şekerim günaydın, ben buraya sevgilim Mona Roza'yı görmeye geldim; öğretmenevinde kalacağım, ne tarafta acaba? Hemen ilerde abi, dedi muavin. Bavulumu alıp yürüdüm, hemen ileriye. Karanlık. Güneş doğmamış. Tek tük insanlar. Benim gibi, otobüsten inenler. Taksi durduranlar. Ağzımdan acayip duman çıkıyor. Ben sıcak memleket çocuğuyum, bilmem bu soğuk havaları. Yak olum bir sigara, dedim kendime. Çantamı yere bıraktım. Montumun cebinden paketi ve çakmağı çıkarttım. Ağzımdan çıkan duman daha da yoğunlaştı: bayıldım bu görüntüye, üst üste birkaç nefes çekip üfledim. Ah Mona Roza. Sana geldim. Bak, sana geldim, görüyor musun. Çantamı alıp yürüdüm, o 'hemen ileri'ye. Bilen için ne ka-

dar kolaydır; hemen ilerde abi'dir, en tafsilatlı cevap; hemen ilerde abi. Oysa şehre ilk defa gelen acemi yolcu için (Rasim Özdenören'in bir kitabı: Acemi Yolcu) hemen ileri diye bir şey olamaz; her yer uzaktır; çünkü kafasında henüz bu şehir için bir merkez oluşmamıştır. Yeni gelinen şehir için ne zaman bir merkez kavramı oluşur; yönler kendini göstermeye başlar: haa, dersiniz, güney şu taraf işte, kible şurda, baksana camiye; demek kuzey bu taraf.

11 Mart 07

19:30. Aşk güzel şey de, ne olacak bizim bu halimiz? Hüngür hüngür. Mona Roza, durumu henüz ailesine açıklamış değil. Nasıl açıklasın kızcağız? Annecim. Efendim kızım? Benim lise sonda bir edebiyat öğretmenim vardı, hani size hep sözünü ederdim. Evet? İşte ben ona âşık oldum. Evet? O da bana âşık, beni seviyor. Evet? Ama o bir dul. Evet? Üstelik bir de oğlu var. Evet? Üstelik benden on iki yaş büyük. Allah Allah? İşte böyle annecim, ama onu çok seviyorum. Tamam kızım seviyorsan mesele yok; gelsin ailesi, istesinler seni, verelim git. Ne var bunda? Annecim ciddi misin sen? Tabi kızım, önemli olan senin mutluluğun. Babasını! Bak duydun mu kızımız büyümüş de eskiden öğretmeni olan dul ve çocuklu bir adamla evlenmeye karar vermiş! Sahi mi hanım? Ne sevindim bilemezsin. O zaman arabanın anahtarlarını ver bana: belediye gidiyorum: hemen düğün hazırlıklarına başlayayım. Oh ne âlâ, ne âlâ. Hah ha. Tabii ki böyle olmasını beklemiyoruz. Bir tepki verecekleri muhakkak. Özellikle annesi, Mona Rozamı kesinlikle üniversiteye yol-

lamak istiyor. Biricik kızı için kendince bir hayat yolu çizmiş: dershaneye gidecek, üniversiteyi kazanacak ve öğretmen olacak! Kızına çizdiği bu yolda bana bir yer ayırdığını hiç sanmıyorum.

12 Mart 07

Annesinin, oğlumun hayatına soktuğu ifadelere birkaç örnek: “Çocuğun evde canı sıkılıyor. Babaannesinde kaldığında beslenme ve uyku düzeni bozuluyor. Çıkıp biraz hava almaya ihtiyacı var...” Ve daha onlarcası... Nasıl? Hiç gerçek değil; tamamı televizyondaki uyduruk psikoloji programlarından devşirilmiş şeyler, farkında mısınız. Çocuk da bunları duyunca şöyle diyor: Ulan demek ki benim evde canım sıkılıyor. Ulan demek ki babaannemde kaldığımda birtakım düzenlerim bozuluyor. Ulan demek ki çıkıp biraz hava almaya ihtiyacım var. Anne hava yerine top alsak olur mu? Olmaz! Sus bakayım! Senin top almaya değil, hava almaya ihtiyacın var! Tamam annecim. Çıkıp havamızı alalım. Hah ha. Geçtiğimiz günlerde, evde canım sıkılıyor, diye tutturdu oğlum. Bir yerlere gitmek istedi. Ağladı. Ve ben ömrümde ilk defa, arabam olmadığı için kendimi kötü hissettim. Oğlum bir yerlere gitmek istedi ve ben onu götüremedim. Bir renom vardı, yaklaşık bir buçuk yıl önce satmıştım. (Hani şu Tahir’le çevirdiğimiz işler için satmıştım... Bunu konuşacağız efendim.) Bir buçuk yıldır oğlumu istediği yerlere (biraz da bu yüzden) götüremiyorum. Hemen bu işlerle uğraşan bir arkadaşı arayıp, bana bir araba bul kardeş, dedim. Ne kadar paran var? Şu kadar. Buna kağıt alınmaz. Biraz daha ayarlarız, borç

harç. İyi. Tamam bakarız. Şimdi diyeceksiniz ki, amma pımpirikli adammışsın be birader! Çocuğu istediği yere götüremedin diye araba almaya kalkıyorsun. Mesele o değil. Benim babam bir öğretmendi. Arabamız hiç olmadı bizim. Yıllarca kirada oturduk. Bilirim belediye otobüslerini. Bilirim yokluğu. Bilirim vitrindeki o güzelim oyuncağı babamın bana alamayacağını. Benim oğlum da bilsin. Ama bir baba olarak, ne bileyim, ben hissi adamım kardeşim. Oğlumu bir aileden mahrum bıraktım; o halde bunu telafi etmeliyim diyorum. Tipik ayrılmış anne-baba yanılığı tabi. Hüngür hüngür. Buraya bir hah ha almayalım. İyi akşamlar efendim. Yarm devam ederiz. Çünkü bu akşam "Urfa'nın etrafı dumanlı dağlar."

13 Mart 07

19:30. Yazıya bu saatlerde oturmayı alışkanlık haline getiriyorum galiba. Yunus Cebeli'nin 'Akşam Yazıları' vardı. Sadece ilk birkaç bölümü, on beş yıl kadar önce bir dergide yayımlanmıştı. Dosyanın gerisini kendisinden alıp okumuştum. Çok hoş bir kitap. Ben de geçen sene bir hikâye kitabı yayımladım, epey de sanatsal bir şeydi aslında, hiç ses getirmedi, şimdi de herkese sövüp saymak için oturdum bunları yazıyorum. Hah ha. Hani hatırlarsanız, bir ara şu yazı işine nasıl başladığımı anlatırken, tam da bu noktada babamdan ve dayımdan söz etmem gerekir, demiştim. Evet. Beni şu netameli edebiyat işlerine bu-laştırınlardan biri, sevgili dayımdır: Yunus Cebeli. Onbir-oniki yaşlarında olmalıyım. Dedemlerin iki katlı evinin birinci katında oturuyoruz. Dayımlar da üst katta. Yukar-

dan tık tık sesler gelip duruyor; bir daktilosu var: dehşet! Çocukluğumun efsane sahnelerinden biridir: bir gün beni yukarı, odasına çağırdı. Bir metni ben okuyacaktım, o temize çekecekti. Bu zorlu ve onur verici görevi sevinçle kabul ettim tabi. Daktilosuna bir kâğıt taktı, önündeki masaya (tam da bir yazara yakışan asil hareketlerle) bir düzen verdi ve "Lütfen okuyun bayım!" dedi. Nasıl dikkatle, nasıl özenle okuduğumu bilemezsiniz. Yanlış yapmamak için, elimde tir tir titreyen kâğıttan gözümü ayırmamaya çalışıyor, bir yandan da daktilonun tuşlarında gidip gelen parmaklara kaçamak bakışlar fırlatıyordum. Aklımın bir yanıyla, okuyuşumu beğeneceğini ve bu işi bana yine yaptıracağını seziyor ve bunun için şimdiden büyük bir mutluluk duyuyordum. Sayfalar bittikçe yeni kâğıtlar takıldı, ben okudum, okudum. Nihayet yazma işi bitti ve tebessümle "Güzel bir teşekkürü hak ettiniz bayım!" dedi. Yanından mutlulukla ayrıldım ve kararımı verdim: ben de yazar olacaktım! Daktilomun başında tık tık yazıp duracaktım. İnsanların aklına gelmeyecek tuhaf şeyler yazacak ve onları kendime hayran bırakacaktım: bana yapılmış tüm haksızlıkların intikamını yazarak alacaktım: henüz Şuara suresinin son âyetlerini bilmiyordum ama gösterecektim onlara günlerini! Günler geceler artık bu sancıyla geçiyordu, okula falan gidip geliyordum ama nafile. Ayarı iyice bozmuştum açıkçası; aklımda kitaplar, kitaplar ve sadece kitaplar vardı. İlerde bir gün yazacağım güzel, kalın, ciltli kitaplar. Tam da o dönemler, nefes darlığımın beni bulduğu zamanlardı işte. Top oynamam ve terleyip yorulmam yasaklanmış ve bir gün babam eve kitaplarla dönmüştü: bana alınmış kitaplar. (Babam: şu edebiyat işlerine bulaşmamın bir diğer sebebi!) Hemen okudum hepsini, bir solukta. Dayımın evde olmadığı bir gün

cesaret edip yukarıya çıktım ve yengemden daktiloyu istedim. Kadıncağz biraz da tedirgin bir şekilde verdi daktiloyu. Gözümden sakınarak aşağıya indirdim. Masaya yerleştirdim, kâğıdı taktım ve ilk öykümü yazdım: Hani şu astımlı çocuğun, finalde intihar ettiği öykü. Hah ha. İşte o günden beri yazıyorum bayım. Okuyorum ve yazıyorum. Önce, okumanın ve yazmanın önemini bildiğimden değil; sırf yazar olma hevesiyle başladığım bu işi, bu gün, okumak ve yazmak dünyanın en muhteşem işi olduğu için yapıyorum. Gerçekten de öyledir bayım. Okumak ve yazmak dünyanın en muhteşem işidir. On iki yaşındaki çocuğunu Safahat'la tanıştıran bir baba ve üst katta daktilonun başında tıkr tıkr yazan bir dayı. Gerçekten, ne şanslı bir çocukmuşum ben! Ne dersin Gregor? Valla sayın başkanım, tabi bu anlattıklarınız da hoş şeyler; ama ben ısrarla, Çanakkale seyahatinizi dinlemek istiyorum. Aman be Gregor. Şurada iki satır hatıralarımızı aktarıyoruz; ihtiyar yazar muhabbeti yapıyoruz, bırakmıyorsun yani keyfini çıkaralım. Yoo sayın başkanım, onları da gerçekten ilgiyle takip ediyorum; fakat Çanakkale... Peki peki, kurtuluş yok senden. Yarına söz inşallah.

14 Mart 07

Nerde kalmıştık? Sözüünüz var; Çanakale'yi anlatacaksınız sayın başkanım. Peki. O mevzuda, nerde kalmıştık? Ağzınızdan dumanlar çıkıyordu sayın başkanım; 'hemen ileriye' ilerliyordunuz. Ha, evet.

Dediğim gibi Gregor; ağzımdan müthiş dumanlar çıkıyordu, yürüdüm muavinin gösterdiği 'hemen ileriye'.

Öğretmenevi. Beş yıldızlı bir otelde kalacak değildik ya. Resepsiyondaki adam dış kapının açılışına uyandı: sabahın köründe gelen bu münasebetsiz misafire baktı. "Günaydın." dedim, olabildiğince şirin bir yüz ifadesi takınarak; ne şerefsiz bir adamım ben yahu, istesem tadımdan yenmem. Hah ha. Fakat bugün başka. Her zaman bu kadar şirin olamıyoruz efendim, mazeretlerimiz var. Sayın resepsiyondaki adam, sayın kardeşim, şekerim, ben buraya güzel sevgilim Mona Roza'yı görmeye geldim. (Haşmet Gülkökan'ın yobaz versiyonu. Memduh abi, saygılar.) Yer ayırtmıştım, lütfen odamı gösterir misiniz? Yoo yoo bavullarımı kominin taşımasına gerek yok, kendim halledebilirim. "Buyur abi." dedi resepsiyondaki adam uyukulu gözlerle. Buyur mu? Ulan ben deminden beri ne söylüyorum? Demek konuşmadım; sadece düşündüm: pardon bu bende Oğuz Atay'dan kalma bir alışkanlık sanırım. Zaten devlete ait bu tip bir işletmede komi falan olmaz; bir an kendimi kaptırdım galiba. Pardon. Adam tekrar "Buyur abi." dedi. Demek hâlâ konuşmadım. Hemen hamle yapmak gerek: "Günaydın. Yer ayırtmıştım da." Bu defa konuştum mu acaba? Yoksa yine sadece düşündüm mü? "İsminiz?" (Konuşmuşum, iyi.) "İsmim..." Şimdi de 'siz' olduk: Hani 'buyur abi'ydi? Terfi ettik. Sanırım yer ayırtığımız için, bir tür prestij kazandık. Yani öyle hıyar gibi çıkıp gelmedik; önceden düşündük, yer ayırttık: demek ki 'siz' olmayı hak ediyoruz. "Üç numara. Yalnız, odada bir misafirimiz daha var, sessiz olursanız..." Tabi tabi, yer ayırtacak kadar düşünceliyiz, sessiz olmayı da akıl ederiz herhalde! Bunu söylememişimdir, sadece düşünmüşümdür; mutluyken öyle hemen bozmam insanları: üstelik bugün çok şirin bir adamım: Mona Rozamı görmeye geldim. "Üç numaralı oda şu tarafta..." İşaret parmakları ol-

masa ne yapardım? "İşlemlerinizi sekiz buçuktan sonra yaparız." Sekiz buçuktan sonra. Otel, devlet dairesi. Me-sai diye bir şey var. Bazı işler bazı saatler dışında yapıla-maz. İşaret ettiği tarafa doğru yürürken yine en sevimli halimle teşekkür ettim: "Teşekkür ederim."

Üç numaralı odaya girdim. Herifin biri horlayarak uyuyordu. Şimdilik herif diyoruz: tanıdıkça; arkadaş, kar-deş, canım, cicim olabiliriz ama buna pek ihtimal ver-miyorum. Eskiden böyle yapmazdım. Arkadaş diye başlardım, sonra herif olurlardı. Hayatıma arkadaş sta-tüsünde giren adamların çoğu zamanla herif oldu; bir-kaç istisna hariç. O yüzden şimdi artık öğrendim; herif diye başlayayım da vakit kaybı olmasın. Sonradan arkadaş seviyesine çıkabilirse, zaten beni anlayacaktır. İtiraf da ederim üstelik: seni odada ilk gördüğümde 'herif nasıl da horluyor!' demiştim derim. Buna beraber güleriz. Ah şim-di bunların sırası değil: elimdeki çantayı açıp eşyaları yer-leştirmeli ve hazırlanmalıyım, bu herifle sonra ilgileniriz. Fakat bir yandan da düşünmüyor değilim; devlet işlet-mesi sonuçta: özel sektörde böyle bir saçmalık asla olmaz: ben uyurken sabahın köründe bir herif odama yerleşse sinir olurdum: Hay Allah! Ne yapsam ki? Sayın arka-daşım, (Bak herif olmaktan yavaş yavaş kurtuluyorsun. Gerçi senin henüz bir numaranı görmedik; fakat kişisel ilkelerimle şu bozuk düzen bir kere daha çatıştığı için, oto-matik olarak terfi ettiniz bayım.) ben uyurken birinin oda-ya girip yerleşmesi beni çok rahatsız ederdi; kendime ya-pılmasını istemediğim bu şeyi şimdi ben size yapmak-tayım ve bunun için sizden özür diliyorum. İnanın du-rum bildiğiniz gibi değil. Buraya hayatımın aşkı Mona Ro-za'yı görmeye geldim. (Bunu herkese söylemekten vaz-geçsen iyi olur: başını derde sokacaksın. Kime söylemi-

şim efendim? Ulan, otobüsten inince muavine söyledin bir; resepsiyondaki adama söyledin iki; şimdi de şu uyuyan herife söyledin üç! Allah Allah! Söylemiyorum ki ben, sadece düşünüyorum.) Gerçi siz horul horul uyuyorsunuz ve ben mümkün olduğunca ses çıkartmamaya özen göstererek... Keser misin şu kendi kendine konuşmayı! Hemen çantanı boşalt ve eşyalarını yerleştir. Sonra bir duşa gir. Sonra kahvaltı. Uyuyan herife gereksiz açıklamalar yapmaktan vazgeçip çantanı boşalttım. (Allahım ben ne saf bir adamım ya, uyuyan bir herife açıklama yapıyordum gerçekten de, özürler dileyip duruyordum içimden.) Mona Rozama yakışıklı görünmek için aldığım kıyafetleri itina ile dolaba yerleştirdim. (Bu arada dolabın kapısı gıcırdadı ve uyuyan herife karşı yine mahcup oldum.) Yeni bir paranteze ihtiyacım var: (Eğer bu satırlarda bir daha 'uyuyan herif' dersem bu mesleği bırakacağım! Amma da kulak tırmalayıcı!)

Anlayın işte baylar bayanlar: çok telaşlıydım, çok! Dile kolay: Mona Rozamı görmeye gelmiştim: sevgilimi, canımı, ruhumu görmeye gelmiştim! Ben alışkın değilim ki böyle şeylere. Güzelce hazırlandım. Bir de parfüm banyosu. (Resmen âşığım yahu, hiç yapmayacağım şeyleri yapıyorum!) Salona geçip güzel bir kahvaltı yaptım. Sigaramı yaktım ve telefon açtım, geldim dedim: sana geldim. Mona Rozam maalesef öğlen çıkabilecekti. (Şartlar!) Hımmmm, henüz vaktimiz var. Şehri biraz gezelim. Neresi demişti: Kafe Ka. İsim babası kim acaba? Şu 'e' harfini atsak Kafka olacak. Önce orayı bir bulalım. Bakalım oturma odamız için uygun bir salon mu? Fazla aramama gerek kalmadan buldum. İlh. Değil.

Başka mekânlar aradım. Bir tanesi çok hoşuma gitti: Kahveci diye bir yer. Otantik bir mekân. (Otantik ne de-

mek? Bilmiyorum ama öyle.) Üst kata çıktım. Bir çift, muhabbet ediyor. Allah muhabbetinizi artırsın âşık kardeşlerim. Sakın haddi aşmayın ha. (Demek biz de masada oturmayı meşru sayacak kadar modernize olmuşuz. Masada oturmak meşru; fakat el ele tutuşmak, öpüşmek falan haddi aşmak oluyor, öyle mi? Tezgâha böyle düşersin işte.) Burası iyi. Üstelik yakınında bir cami var. Vakit girdiğinde namazımı da kılarım. Evet. Deniz kenarında biraz dolaştım. Birkaç sigara içtim. Ağzım kokmasın diye, buluşmadan bir saat kadar önce sigara içmeyi bıraktım ve reklâmlarda gördüğüm o sakızlardan aldım. İçinde elli adet varmış: iyi, bir süre idare eder. Hah ha. Kafkas Kafe diye bir yer buldum sonra. (Bundan da bazı harfleri çıkarınca Kafka çıkıyor karşıma, hay Allah! Uydurmuyorum yahu: bir gün Çanakkale'ye giderseniz bu mekânların gerçekten var olduğunu görebilirsiniz.) Evet burası daha iyi.

Vakit geliyordu: vakt-i vuslat. Dershaneden çıkıp yanıma gelecek. İnşallah evi arayıp da "Kızınız derslere girmedi." demezler. Şimdi böyle bir uygulama var. Ulan şu yaşadığım korkuya bak: Kızınız derse girmedi. On sekiz yaşında bir sevgiliniz varsa bu tip şeyler olabiliyor. Neyse, sığındık Allaha. Ne olacaksa olsun. Bekledim. Bir bekleme virtüözü olduğum için, ustalıkla bekledim yine. Bir parka geçtim. Dua ettim. Allahım bize iyilik güzellik ver. Ne olur bir aksilik olmasın. Biliyorsun taa buralara kadar ne niyetlerle geldim. Seviyorum ben onu. Aşk istiyorum. Sevgi saygı istiyorum. İyilik güzellik istiyorum: başka da bir niyetim olmadığını en iyi sen biliyorsun ve insanım: kendimden bile gizlediğim kötü niyetlerimden sana sığınırım Rabbim. Bizi koru. Haddi aşanlardan eyleme. Âmin.

Gregor'u bir paket sigara ve bir sinema biletine kandırdım. Önce, sizi yalnız bırakamam efendim, diye inat etmeye kalktıysa da, zar zor ikna edip gönderdim onu. Yalnız olmalıydım: tamamen yalnız: içimdeki tüm sesler, tüm insanlar, tüm hüznler, tüm kırık dökük fotoğraflar, her şey, her şey dışarıda kalmalıydı: sadece Mona Roza ve ben: sadece biz, ikimiz olmalıydık. Duvarlarımı yıktım Mona. Zırhımı çıkardım. Önyargılarımı, korkularımı, tedirginliklerimi, savunma avukatlarımı, doktorlarımı, sana doğrudan ulaşmama engel olabilecek her şeyi bıraktım. Sana geldim Mona. "Ahh beni sevse..." dediğim kıza geldim.

Telefonum çaldı: "Parka geldim, göremiyorum seni, nerdesin?" dedi.

Başımı kaldırıp bir saniyede taradım etrafı. "Ben seni görüyorum." dedim, "Şimdi seni yönlendireceğim, direktiflerime uyarak ilerle."

"Tamam."

"Dümdüz ilerle ve on metre kadar sonra, sağdaki yola gir."

"Oynama benimle, nerdesin söyle hadi, bak çok heyecanlıyım zaten!"

"Lütfen söylediklerimi yap, birazdan göreceksin. Şimdi yine on metre kadar git ve soldaki yola sap."

"Hah gördüm seni!"

"Kafenin kapısına kadar bu şekilde yönlendireceğim seni, bir gören olsun istemiyorum."

"Hı hı."

"Dümdüz devam et, ben biraz arkadayım, merak etme."

"Delisin sen."

"Normal olmadığımı söylemiştim. Şimdi tekrar sağa... İlerliyoruz... Ha bu arada, nasılsın?"

"İyiyim. Sen?"

"Ben de iyiyim. İlerle. Eveeet. Tam karşında: Kafkas Kafe. Gördün mü?"

"Evet."

"Geldim."

Telefonu kapattığımda bir metre arkasındaydım ve içeri iki ayrı müşteriymişiz gibi girdik. (Babasına yakalanmamak lazım öyle ya. Dedim ya, genç bir kıza âşık olmanın bu tür sakıncaları var. Şu yaşta düştüğüm hallere bak.) Üst kata beraber çıktık. Aman Allahım! Mona Roza! Allahım bu nasıl bir güzellik! Nasıl bir endam! Geçtik masamıza. Yemyeşil gözleriyle karşımda bir peri gibi oturuyordu. Dünya güzeli sevgilim. Mona Rozam benim. Hemen bir sigara yaktım. Gözlerine baktım, baktım, baktım: "Biz yanlış bir şey yapmadık." sözleri döküldü ağzımdan ilk.

"Biliyorum." dedi, "Asla yanlış bir şey yapmadık."

Mona Rozam tam karşımdaydı. Ve ben ona ruhumu tüm saflığıyla vermek istiyordum: sadece kendim olarak onu sevmek istiyordum. Bana öğretilen sevme ritüelleriyle değil, bana öğretilen, dayatılan aşk törenleriyle değil, kendim olarak, kendim gibi sevmek istiyordum. Yeşil gözlerinden muhabbet kaptım. Neydi ulan bu şarkının gerisi. Hatırlayamadık. O zaman: Kapat gözlerini kimse görmesin / Yalnız benim için bak yeşil yeşil / Gözlerin kimseye ümit vermesin / Yalnız benim için bak yeşil yeşil... İşte bu bizim şarkımız olsun. Hamd Allahadır. Bana bir melek verdi. Yeşil gözlü bir melek.

15 Mart 07

Mart ayı dert ayı, derler. Niyeyse. Mart kapıdan bak-tırır, kazma kürek yaktırır, derler. Bir de mart gelince ke-diler... Öhhö öhhö. Ne var canım? Tabiatın kanunu. Yani sevk-i ilahi. Şerhe devam edelim mi Gregor? En iyisi, ede-lim sayın başkanım.

Be: "Belediye meclisinin Zıvana'dan çıkmayı yasak-laması bahsi"

Kuruluş ve işleyiş biçimi nasıl olursa olsun bir 'bele-diye meclisi'nden bahsedildiğine göre, Zıvana'nın o yıl-larda cumhuriyetle ve hatta demokrasiyle yönetildiğini düşünebiliriz. Bu da bizi Zıvana'nın insan hakları ve öz-gürlükler bakımından çağına göre hayli ileride olduğu fik-rine götürecektir ki, tamamen hatalı bir çıkarsamadır.

Metnin ilerleyen bölümlerinde daha açık görüldüğü üzere Eparkhos (vali ya da belediye başkanı) tuhaf yet-kilerle donatılmıştı. Bu yüzden Zıvana'da demokrasiden ziyade bir tür monarşi olduğu fikri bazı tarihçiler ve siyaset felsefecileri tarafından ileri sürülmüştür. Bilindiği üzere monarşi, tek kişinin kontrolündeki yönetim biçimidir ve Yunanca 'tek' anlamındaki 'monos' ve 'egemenlik' anla-mındaki 'arkhein' sözcüklerinin birleşmesi sonucu orta-ya çıkmıştır. Oysa demokrasi, yine Yunanca 'halk' anla-mındaki 'demos' ve 'egemenlik' anlamındaki 'krathos' (ark-hein ile aynı kökten geliyor) sözcüklerinin birleşmesi so-nucu oluşmuştur ve halkın ortaklaşa katıldığı yönetim bi-çimi demektir. Demokrasilerin en temel özelliği, devletin, tek bir kişi ya da aile, sülale, hanedan ve benzeri bir grup

tarafından idare edilemez olmasıdır; devleti halk idare eder. Antik Yunan'daki sitelerde halk bir araya toplanır ve devleti güzel güzel yönetirdi. Zaten toplansa kaç adam vardı ki bir sitede. Sonra halk denilen kitle gereğinden fazla kalabalıklaştınca, yönetime bizzat katılma durumu ortadan kalktı. Bu durumda halk, seçtiği temsilciler aracılığıyla yönetime katılmaya başladı. Sonuçta, demokrasi kendi temel mantığına ters bir biçimde evrilerek, yönetimi yine 'bir gruba bırakmak' biçiminde uygulanır oldu. Teorik demokrasi, pratikte iflas etti. Devlet, bir aile ya da hanedan tarafından değil de, bir siyasal parti tarafından yönetildi. Sonradan sonraya partiler de bir tür hanedana dönüşünce işin suyu çıktı. Zira genel başkan, kimi isterse milletvekili yapabiliyordu. Milletvekili olmak isteyenler de partiye yüklü miktarda para yedirmek ve başkanın sözünden çıkmayacağı konusunda sonsuz bir garanti vermek durumundaydı. Öyle ya, yarın bir gün zırt pırt kendine muhalefet edecek bir milletvekilini ne yapsındı parti başkanı? Parti içi muhalefet dedikleri nane öyle yenilir yutulur bir şey değildi. Genel başkan 'kendi gösterdiği adaylar' arasından 'halkın seçtiği' milletvekillerine her istediğini yaptırabilmeliydi ki, devleti arıza çıkmadan yönetebilsin. Sonra onlar arasından, akli başında ve tabi ki genel başkanın sözünden asla çıkmayacak birkaç kişi de bakan yapılabaktı. Dediği dedik çaldığı düdüğü bir başbakan, onun dizinin dibinden ayrılmayan yirmi kadar bakan ve oylamalarda el kaldırmaktan ve yakınlarına ihale kazandırmaktan başka bir işe yaramayan beş yüz kadar milletvekili ile devleti yönetmeye de demokrasi adı verildi ve bize öğrettiklerine göre demokrasi en iyi yönetim biçimidir: Padişahı yurttan kovduk yaşasın cumhuuuuriyet.

Zivana'da da durum bundan farklı değildi. Eparkhos

ceberut bir adamdı. Astığı astık kestiği kestikti. Zıvana Halk Partisi (bir de halk partisi olacak!) yapılan seçimlerde yüksek oranda oy alarak iktidara gelmişti. Kimi tarihçiler bu seçimlerin de şaibeli olduğunu söylemişlerdir. İddialara göre ZHP (Zıvana Halk Partisi) Genel Başkanı IV.Eparkhos, seçimler öncesinde, o yüzyıllarda dünyanın süper gücü olan Çamurika Birleşik Devletleri'ne gizli bir ziyarette bulunmuştur.

Herkesin bildiği gibi, Çamurika Birleşik Devletleri, Mrstof Molomb'un M.Ö.1492'de kıtayı keşfetmesi sonucu Ortekizli ve Spanyalı ne kadar ip kaçkını, at hırsızı, kanun kaçağı, altın arayıcısı, macera düşkünü, namussuz, şerefsiz varsa kıtaya doluşmaları, Eksika'daki Aztek ve Eru'daki İnka uygarlıklarını tümüyle yok etmeleri ile beraber, bu yeni pastadan pay almak isteyen Giltere, Ransa ve benzeri sömürgeci toplumların vahşi-üstün insanların da kıtaya intikal ederek yüz binlerce zavallı kızıl deriliyi katletmeleri ve Frika'dan getirdikleri on binlerce zenciye köleleştirmeleri sürecinin tabii bir neticesi olarak kurulmuş on üç koloninin Vrupa'daki mezkûr sömürgeci devletlerin hangisi tarafından yönetileceği sorunsalının bir tür çözümü olarak, M.Ö.1774'te başlatılan bağımsızlık hareketiyle; Eorge Ashington komutasında mücadele veren koloniler birliğinin 4 Temmuz M.Ö.1776'da bir Bağımsızlık Bildirgesi yayımlayarak bağımsızlıklarını ilan etmeleri ile kurulmuştur.

Kuruluş mantığı ve biçimi itibariyle sömürgeci olan Çamurika Birleşik Devletleri kısa zamanda dünyanın süper gücü olmuş ve dünya üzerinde burnunu sokmadığı bir coğrafya parçası bırakmamıştır. Zıvana da bu işten nasibini almıştır doğal olarak.

IV. Eparkhos, bu ziyarette Çamurika Birleşik Devletlerinin Dış İlişkiler Konseyi'ne bağlılıklarını bildirmiş ve ancak onların izni ve iradesiyle Zivana'ya başbakan olabilmıştır. Seçimler öncesinde ulusal medyanın ağız birliği ederek Eparkhos lehinde propaganda yapması sayesinde halk -ki televizyonda seyrettiklerini tek hakikat zanneden, aptallaştırılmış bir halktan söz ettiğimiz açıktır- ZHP'ye müthiş bir teveccüh göstermiş ve Eparkhos rakiplerini açık ara geride bırakarak tek başına iktidar olmayı başarmıştır.

Şaibe iddialarını bir yana bırakıp sadece yönetim felsefesi açısından olaya yaklaştığımızda bile, ya Zivana'nın demokrasiyle değil monarşiyle yönetildiğini ya da demokrasi denen şeyin aslında o kadar da matah bir şey olmadığını kabul etmek gerekir. Zira halkın yönetime doğrudan katılımı teknik olarak mümkün olmadığından, temsilciler aracılığıyla yönetime katılması söz konusudur; bu temsilciler de (parti ve milletvekilleri) ister istemez bir hanedana dönüşmektedir. Anlaşılacağı üzere, demokrasi, teknik olarak imkân dışıdır, mümkün değildir. Elli milyonluk bir memlekette herkesin gelip devleti yönetmesi söz konusu olamaz. O halde halk yönetim hakkını bir gruba devredecektir. Bu, aklın gereğidir. Sorun, halkın yönetimle ilgili haklarını devretmesi esnasında ortaya çıkmaktadır. Çünkü yönetime talip kimi kişi ve gruplar, Çamurika ve medya gibi bazı güçler sayesinde halkı etki altına alabilmektedirler. Etki altına alınmış zavallı halk da, yönetimle ilgili haklarını devrederken (yani oy verirken) sağlıklı kararlara varamamakta, hiç gerçekleşmeyen vaatlere inanmakta ve neticede aldanmaktadır. Demokrasi imkân dışı bir sistemdir; ölü doğmuş denemese bile, erken öldüğü aşikârdır. Bu durumda Zivana'nın mo-

narşiyle (hadi hatırlınız için oligarşiyle) yönetildiği gerçeği kabul ve teslim edilmelidir. Malum-u âlileriniz olduğu veçhiyle oligarşi, Yunanca, birkaç kişi anlamındaki 'oligoî' ve egemenlik anlamındaki 'arkhein' (bu sözcük daha önce de geçmişti) sözcüklerinin birleşmesi sonucu ortaya çıkmış olup, devleti birkaç kişinin (yani bir grubun) yönetmesi demektir. Bu durumda, bir parti tarafından yönetilen devletin, siyaset felsefesine göre, demokratik değil oligarşik bir sisteme sahip olduğu artık itiraf edilmelidir. Eskiden kralın oğlu da kral olurdu, oğlu yoksa kardeşler yeğenler falan tahta geçerdi, buna da hanedanlık ya da saltanat denirdi. Şimdilerde de kısmen kan bağıyla, genelde ise çıkar bağıyla oluşmuş hanedanlar (partiler, gruplar) ülkeleri yönetmekte ama nedense buna demokrasi adı verilmektedir. Ya bu sistemin adı demokrasi değildir ya da demokrasi bize anlatıldığı kadar matah bir şey değildir vesselam.

16 Mart 07

Aleyküm selam başkanım; yine geçtiniz dalganızı. Aşk olsun Gregor! Yakışır mı bize dalga geçmek? Nasıldık? İyiydik iyi. Epeyce insan daha vazgeçmiş olmalı okumaktan. Artık bu kadarına dayanamazlar. Geçen günkü 'müşebbehün bih ve vech-i şebah' faciasından sonra şu 'monos, arkhein, krathos' muhabbetine katlanmaları mümkün değil artık. Hah ha. İroniler, alegoriler ve metaforlar uçuşsun havada; ortalık iyice toz duman olsun. Fakat kuramcıların ekmeğine yağ sürmeyelim başkanım.

Biliyorsunuz son zamanlarda böyle kelimeler kullanarak egemenliklerini pekiştirmeye çalışıyorlar: alegori, metafor, üstkurmaca falan diyorlar; herkes şaşırıp kalıyor. Doğru söylüyorsun Gregor; özellikle de psiko-analitik yöntemlerle çalışan eleştirmenler çok korkunç oluyorlar. Her şeyi Freud amcanın usûlleriyle açıklamaya kalkıyorlar; o da her zaman tutmuyor tabi. Bir eleştirmen teyze var ya hani; ismi lazım değil, gel, onun tarzıyla eleştirelim kendimizi Gregor, ne dersin? Biraz eğlenmek bizim de hakkımız sayın başkanım. Nurdan heykeller yapalım ama bükebileceğimiz bileği neden öpelim, değil mi?

Öhhö öhhö. Bir Yobazın Tahlili.

Yazar-kahraman (ben-anlatıcı) batı karşıtıdır, gericidir, yobazdır; fakat yine de bir 'günlük' tutmaktadır. Yani kendisi olarak kalmaya çalışan ve modernizme karşı olan bu anlatıcı, kendini ifade etmek için, 'modern' bir tür seçmiştir. Fakat sayın başkanım, 'günlük' çok da modern bir tür sayılmayabilir; ruznameler falan varmış eskiden. Hem bizimki bir tür 'tarih yazıcılığı' bile sayılır: vakanüvislik yani. Haklısın Gregorcum da, taktı mı takar bunlar. Mesela şöyle diyebilir bu teyze: Kahramanlık ve savaşçılık gibi geleneksel ve erkeksi kavramları ön plana alıp bunlardan övgüyle söz eden yazar; aslında 'yazmak' gibi dişil bir alanda boy göstermektedir. Buradan da yazarın millî kimlik problemleri olarak sunduğu (vatanın işgal altında olduğunu ısrarla dile getirme, eski kudretli günleri özleme, cihan hâkimiyeti mefkûresini canlandırma gibi) öğelerin, aslında cinsel kimlik problemlerinin örtüsü olduğu gerçeğine ulaşabiliriz. Hah hah ha. Teyzecim iyisin hoşsun ama bazen doğrudan doğruya zırvalıyorsun be. Hem 'yazmak' neden 'dişil' bir alan oluyor başkanım? Dünya tarihi boyunca yazma işiyle meşgul olanlar, ağır-

lıklı olarak, erkeklerdir. Bakma işte Gregorcum; bu teyze, kılıcı erkeğe, kalemi kadına yakıştırıyor anlaşılan. Bir de şöyle bir şey diyebilirler Gregor: yazar güya millicidir, yerlilikten yanadır; fakat danışmanına 'Gregor' sevgilisine 'Mona Roza' gibi batı kökenli isimleri uygun görmüştür. Ulan ne derin bakışlar bunlar! Ahh ah. Ne çektik bu adamların elinden. Peki, kusura bakmayın ama, eleştiri hiç mi olmasın başkanım? Tabii ki olsun Gregor; ama keyfi tenkitler olmasın. Bazı eleştirmen amcalar ve teyzeler, anlaşılan, üzüm yemekten değil, bağcıyı taciz etmekten hoşlanıyorlar. Eseri edebiyat açısından (dil, kurgu, estetik, üslûp vs.) değerlendirmeyi bir yana bırakıp, yazarın 'gizli niyetlerini' deşifre etme çabasına girişiyorlar. Tabi komik duruma düşüyorlar bazen. "Ben bay yazar gibi bir sanat eseri vücuda getiremiyorum belki; fakat emin olun, en az onun kadar akıllıyım." Yok yahu! Arkadaş sen aklını dibini göstermek için mi yapıyorsun bu işi?

Eleştirmiş! Hah! Önce kaideler ortaya konacak kardeşim. Genel bir çerçeve çizilecek. Güzellik anlayışları belirlenecek. Standartlar konacak. Elini sallayan da edebiyat dünyasına giremeyecek. İşte o zaman, en başta bizi kovsunlar bu dünyadan Gregor. Zaten bizim ne işimiz var burda? Biz edebiyatı maalesef ideolojimiz için kullanıyoruz. Gerçek bir sanatçı değiliz. Hüngür hüngür. Akımızın dibini gösteriyoruz yani biz.

Neyse, bırakalım edebi gevezelikleri. Nasılsın Gregorcum? Sağlığınıza duacıyım efendim. Ah, dua dedin de, Mona Rozamın annesi rahatsızmış, Allah'tan acil şifalar dileyelim Gregor. Allah müstakbel kayınvalidenize acil şifalar versin sayın başkanım; ama bu arada hak vaki olursa işimiz epey kolaylaşır. Gregor! Pardon sayın başkanım; Allah şifa versin. Âmin. Hadi saati de yazalım, tam olsun.

20:00. İyi akşamlar. Samimiyiz en azından kardeşim. Açığız. Tabi sayın başkanım. Bu riya çağında bizim tavrımız gül tavrıdır. Herkesin her şeyi gösteriş olsun diye yaptığı bir çağda, biz samimiyetle sövsek, hepsinden âlâdır sayın başkanım. Aman Gregor, bu akşam havandasın bakıyorum da! Havana'da olmayı tercih ederdim sayın başkanım. Hemen kontrolü kaybedip kelime oyunlarına başladın, ah seni. Dün aybaşıydı: maaş günü. Bizim gibi küçük memurların bayramı. Peki biz ne zaman "Görüp ah-kâm-ı asrı münharif sıdk u selametten / Çekileceğiz izzet ü ikbal ile bâb-ı hükümetten" Gregor? Ha? Ne zaman kurtulacağız şu memuriyetten? Tıraş olmaktan? Kravat takmaktan? Memurun Ölümü. Çehov. Memurun Kederleri. Kızıl ile Kara. Stendhal. Yirmi üçüncü bölüm. Memurun maaşı. Kira. Elektrik, su ve telefon faturaları. Diğer taksitler. Kalanıyla da, ölmezsin ama, onmazsın da. Benim babam da bir öğretmendi Gregor; yirmi beş sene kirada oturdu ailem, çocukluğumdan beri bir kooperatife aidat öder dururuz, nihayet bir evi oldu babamın: emekliliğinde. Allah bundan geri koymasın sayın başkanım. Yok Gregor; hamd makamındayız Allaha şükür, fakat birilerinin bizi fena halde sömürüyor olması artık sinirlerimizi bozmaya başladı. İnsanın bir dere dolusu altını olsa, ikincisini ister, buyruluyor. Bahsettiğim o değil; bu adaletsizliğe isyan ediyorum: yoksa biz 'parayla' değil 'rızkla' geçindiğimizi bilenlerdeniz. Ekmeğin 'kalorisi' değil 'bereketidir' bizi ilgilendiren. Sabah evden besmele ile çıkılır ve 'ya nasib' denir. Amenna. Fakat mesele o değil. "Kurt yapmaz bu taksimi, kuzulara şah olsa." Necip Fazıl'ı bir kez daha rahmetle anıyoruz efendim. İnançları uğrunda hapis yatmış bu dava adamının önünde ceketimizi ilikliyoruz. Bir de Osman Yüksel'i severim ben. Torosların mert adamı. Bir ara hatırlat

da onunla ilgili bir iki şey anlatayım Gregor. Tamam sayın başkanım. Ama mübarek şimdi yaşasaydı cinnet geçirirdi belki. Bir namus adamı, bir ahlak adamı, bir dava adamı: cumhuriyetin ilk yıllarında yapılanlara isyan etmiş bir adam. Tabutluklarda kalmış bir adam. Üniversitelerdeki rezilliğe isyan ediyor. İki bin yediyi görse ne derdi acaba? Buzda Dans ve Oryantal Star yarışmalarını görse ne derdi? “Vücudun kim hamîr-i mâyesi hâk-i vatandandır / Ne gam râh-ı vatanda çâk olursa cevri mihnetten.” Bu konuya biraz sonra devam edelim arkadaşlar.

(Kısa bir ara.)

Geçenlerde bir televizyon kanalında tuhaf bir habere rastladım, şöyle diyordu: “Aile hayatıyla dikkat çeken Zeynep, dans yarışmasında büyük başarılar gösteriyor.” Bunda ne var, diyor musunuz? Efendim, bu dans yarışması, bir buz pistinde yapılıyor ve Zeynep bir zenciyle buzda kayıyor. Kayarken, haliyle orası burası görünüyor. Zenci bunun her tarafını elliyor. Vay be. Zeynebim Zeynebim allı Zeynebim / Üç köyün içinde şanlı Zeynebim. Türküdeki Zeynep değil bu, başka. Üstelik Zeynep’in bir de kocası var. Karısına ve zenciye tribünden çiçekler atıp onları destekliyor. Pankartlara ‘Seni seviyorum aşkım! Başarılar!’ yazıyor. Sonra da akşam haberlerinde ben bu cümleyi duyuyorum: “Aile hayatıyla dikkat çeken Zeynep, dans yarışmasında büyük başarılar gösteriyor.”

Vay alçaklar vay! Tezgâha bak! Öyle değil mi Gregor? Abartıyor muyum sence? Aramızdaki samimiyete binaen, kabalık edip, “Az bile söylüyorsunuz.” diyeceğim sayın başkanım.

Evet; işte bu Gregor, işte bu, Çanakkale’de düşmanın attığı mermiden daha tehlikeli bir şeydir. Birkaç gün sonra Çanakkale Zaferi’ni kutlayacak ülkem. Hah ha. Okullarda törenler düzenlenecek. “Çanakkale Geçilmez!” sloganları atılacak. Çanakkale çoktan geçildi be Gregor. Haklı olmanıza ilk defa sevinemiyorum sayın başkanım; maalesef haklısınız. Çanakkale çoktan geçildi. Geçmişimizi tümenden temize çıkartıp atalarımızı lüzumsuz biçimde yüceltecek değiliz; fakat benim büyük büyük büyük dem, ki adı Süleyman, Kanûni Sultan Süleyman, ki batılılar bile ona Muhteşem Süleyman derlerdi, Fransa’da dans denen illet ilk çıktığında bir mektup göndermiş Françoise’ya: (Bir mehter alalım fona Gregorcum.)

“Ben ki, sultanlar sultanı ve padişahlar padişahı ve yer yüzünün taş bahşeden hükümdarı ve Allah’ın iki arzadaki halifesi ve Akdeniz’in ve Karadeniz’in ve Rumeli’nin ve Anadolu’nun ve Karaman’ın ve Zülkadriye’nin ve Azerbaycan’ın ve Diyar-ı Bekir’in ve Diyar-ı Acem’in ve Diyar-ı Rum’un ve Şam’ın ve Haleb’in ve Mısır’ın ve Mekke’nin ve Medine’nin ve Kudüs’ün ve Yemen’in ve külliye Diyar-ı Arab’ın ve atalarımın aldığı ve benim fethetlediğim daha nice memleketlerin sultanı ve padişahı, Sultan Bayezit Han oğlu, Sultan Selim Han oğlu, Sultan Süleyman Hân’ım! Sen ki, Fransa vilayetinin kralı Françoise’sun. Duydum ki ülkende dans denen bir illet çıkmış. Onu derhal yasaklayacaksın. Aksi takdirde ordumu alıp gelirim ve taş üstünde taş, omuz üstünde baş komam!”

İşte devlet olmak budur. İşte kudret budur. Françoise’nun bacakları titremiş tabi. Şimdiyse, o mübarek atanın torunları, ‘buzda dans, oryantal star’ gibi yarışmalar düzenliyorlar ve akşamları milyonlarca insan televizyondan bunları izliyor. Çanakkale geçilmedi öyle mi?

(*Pardon, kısa bir ara.*)

Çanak kale bal gibi geçildi arkadaşlar. Ah şu medya! Ah şu televizyon! Bak Gregorcum, dünyada ne kadar arıza varsa, altından ya İngilizler ya Yahudiler çıkar: medyanı ele geçirmişler: istedikleri gibi at koşturuyorlar memlekette. Fakat “Muîni zalimin dünyada erbâb-ı denaettir / Köpektir zevk alan sayyâd-ı bî-insafa hizmetten.” Aman sayın başkanım, bunları böyle söylemekle Nobel’i şimdiden kaybettiniz. Kişiliğimi kaybetmekten iyidir be Gregor. Ama iddia ediyorum: dünyada ne kadar sorun varsa altından ya İngilizler ya Yahudiler çıkar. Mesela bu Yahudilerin bir “Arz-ı mev’ud” meselesi vardır bilirsın; Ortadoğu’nun tanrı tarafından kendilerine vaat edildiğini söylerler. Şimdi Ortadoğu kanıyor değil mi? Kim yaşıyor bu topraklarda? Araplar, İranlılar, Türkler. Burayı nasıl ele geçirecek Yahudiler? Tabii ki bunları birbirine düşürerek. Çok tehlikeli oyunlar bunlar Gregor. Ve maalesef bizimkiler bu oyuna geldiler. Bizim oyunumuza gelselerdi bu oyuna gelmezlerdi sayın başkanım. Doğru söylüyorsun Gregor ama halimiz ortada işte. Gerçi “Ne gam pür âteş-i hevl olsa da gavgâ-yı hürriyet / Kaçar mı merd olan bir can için meydan-ı gayretten.” Kaçmaz tabi.

Oyunumuzun adı neydi yahu, unuttum şimdi. Birkaç ihtimal var; fakat henüz isim konusunda net bir karara ulaşamadık sayın başkanım. Neyse, eski Türk geleneğinde olduğu gibi, bir yararlık, bir üstünlük gösterince adını koyarız oyunumuzun. Dedem Korkut gelir, boy boylar, soy soylar, kahramanlık gösteren oyunumuza bir ad koyar: ‘Dirse Han oğlu Yobaz Han Oyunu’ mesela. ‘Duha Koca oğlu Deli Yobaz Oyunu’ ya da. Deli Dumrul. Bamsı Beyrek falan. Hah ha. Ne diyorduk? Yahudiler, di-

yorduk sayın başkanım, Ortadoğu'yu nasıl yönetiyorlar? Ha evet, ırkçılık, hizipçilik, ayrımcılık yaparak. Türkleri, Kürtleri, İranlıları ve Arapları birbirine düşürerek. Biz aptallar da bu oyunu göremiyoruz; birbirimizi yiyoruz. Ulusalcısı Kemalisti sağcısı solcusu diline doladı gerçi; ama hakikat Gregor: Çanakkale bu yüzden fevkalade önemlidir: Şehitliklerde Türk, Arap, Kürt, Laz, Çerkes cümle müslüman yan yana yatmaktadır.

Ey halkım! Hatta kızgın olduğum için; ey ulan halkım! Çanakkale'de sen düşmanla savaşırken sana kim yardım etti? Urfa'dan, Diyarbakır'dan, Van'dan, Kürt kardeşin geldi sana yardım etti! Hatay'dan, Mardin'den, Şam'dan, Halep'ten, Arap kardeşin geldi sana yardım etti! Çerkesi geldi, Lazı geldi, cümle Müslüman geldi. Şimdi ne oldu da Türkler, Araplar, Kürtler birbirine sırt çevirip batılılarla dost olma sevdasına kapıldılar? Hani geçilmemişti Çanakkale? Ama suç zavallı halkımda değil sadece! Medya! Gazete! Televizyon! İnternet! Öyle bir yönlendiriyor ki insanları. İnsanın bunların etkisinden kurtulup salim kafayla düşünmesi çok zor. Bunu ancak gerçekten 'akledenler' yapabiliyor. Gerçekten 'akl-ı selim' sahipleri yapabiliyor. Gerçekten 'furkan'a sımsıkı sarılanlar yapabiliyor. Ah, furkan dedim de aklıma geldi: yeni bir kutsal kitap (!) çıkmış ortaya, ismi de Furkan'muş. İyi mi? İyi. Amerikan askerleri Irak'ta falan dağıtıyorlarmış. Üç dinin kardeşliğinden, hoşgörüden falan söz ediliyormuş kitapta. Seçilen isim de ilginç tabi; Furkan: Kur'an'ın bir adı da budur. Yalnız merak ettiğim bir şey var; hangi peygambere indi bu kitap Gregor? Onu bilemiyorum sayın başkanım; fakat bu Amerikalılar 'özgürlük' getireceğiz derken yanlışlıkla 'vahiy' de mi getirmişler, ne yapmışlar. Hah ha. Onların getireceği özgürlüğün de demok-

rasinin de... "Ne efsunkâr imişsin ah ey didâr-ı hürriyet / Esir-i aşkın olduk gerçi kurtulduk esaretten."

17 Mart 07

Şimdi siz, daracık kotlarla dolaşan kızlar, giyindik sanıyorsunuz öyle mi? Ben buradan ilan edeyim de, Allah indinde sorumluluktan kurtulayım en azından:

Kot bir giyinme biçimi değildir arkadaşlar; benden söylemesi: kot bir çıplaklık biçimidir.

Sonra öbür tarafta cayır cayır cehenneme atılırken vay efendim duymamıştık bilmiyorduk biz giyindik sanıyorduk bize kimse de söylemedi herkes böyle olunca biz de bunu normal bir şey zannetmiştik bir uyaran olsaydı biz de doğru yolu bulurduk falan fişman demeyin. Benden söylemesi.

18 Mart 07

Benim değil desem ne? Benim desem ne? Konuşacaklar. Dil bilmezler konuşacak. Hal bilmezler konuşacak. Dert çok. Hem-dert yok. Kendin aldıldın gönül. Noldun. Ne hal olmuş sana. İmge şairi. Başımdan geçenleri hikayet eylerim. Ayrılıklardan şikâyet eylerim. Ben neyim. Kimim? Bişnev. Peşrev. Zurnada peşrev olmazmış. Kürdîlihiczakâr. Acemaşiran. Buselik. Uydurdum ulan hepsini uydurdum. Boşanmayı da uydurdum. Mona Rozayı da uydurdum. Ayrılığım da aşkım da yalan. De-

sem. Ne sevinirsiniz di mi. Demeyeceğim işte. Zurnada peşrev olur mu göreceğiz. Başını taştan taşla vurup gezer avare su. Benim veya ben değilim! Hakikat ve kurgu! Hah. Aklınızı bir heybeye koyup bana kalbinizle dokunabilerseniz anlarsınız nedir.

28 Mart 07

16:30. Uzun zamandır yazamıyorum. Canım çok sık-kın. Canım çok sık-kın olduğu için uzun zamandır yazamıyorum ve (paradoksal bir biçimde) uzun zamandır yazamadığım için canım çok sık-lıyor. Yaklaşık on gündür kuzumla doğru düzgün görüşemiyordum; telefonu bozulmuştu ve ancak geçen gün tamir edilebildi telefon. Ve ben ondan haber alamıyorum! İlham perimle aramda bir iletişim problemi olunca, yazamıyor olmam da normal. Bir ara "Sevgili ilham perim, yazamıyorum; hadi bana bir şeyler ilham et." dedim. "Yazarına bir şeyler ilham etme konusunda sıkıntı çeken bir ilham perisinin öyküsünü yazabilirsin." dedi. Bak sen! (Genelde bu problem, yazarın bakış açısından verilir. Ama ilham perisinin bakış açısından verilse, ilginç olur aslında.)

Bir ilham perisi, yazarına son günlerde işe yarar şeyler ilham edememektedir. Allah kahretsin! Allah kahretsin! Ben ne işe yaramaz bir ilham perisiyim böyle! Tam bir ay oldu ve bay yazara doğru düzgün bir şey ilham edemedim! Tanrım neler oluyor böyle? Yoksa artık işimi yeterince iyi yapamıyor muyum?

Zavallı peri bir sokak lambasının altında durmuş, kendi kendine söylenmektedir. Hatta gözlerinden birkaç

damla yaş süzülür. O sırada oradan geçmekte olan bir başka peri durumu görür ve arkadaşına yardım etmek ister. Merhaba. Merhaba. Üzgün görünüyorsun? Evet çok üzgünüm. Afedersin ama biraz önce sen mırıldanırken duydum; sanırım yazarına doğru düzgün şeyler ilham edemediğini düşünüyorsun. Evet maalesef. Ve bunun için çok üzgünsün. Evet, adamcağız günlerdir tek satır yazamadı ve ben gidip kulağına bir şeyler fısıldayamıyorum; sanki tutuldum! Evet, bak, sana akıl verdiğimi düşünme; ama bence kendini suçlamamalısın. Meslekte yeni misin yoksa? Yoo yıllardır bu işi yaparım; ilk defa böyle tı-kandığımı hissediyorum. Sana bir hatıramı anlatayım ister misin? İsterim.

Bundan yıllarca evvel, başka bir yazarla çalışıyordum; ihtiyar bunağın tekiydi, kulağına fısıldadıklarımı asla beğenmez, ilham ettiğim her şeyde bir kusur bulurdu. Bazen geceler boyu çıkmazdım odasından, yüzlerce değişik şey anlatırdım; hepsine dudak büker, gidip ansiklopedileri, lügatleri karıştırır ve oralardan malzeme toplamaya çalışırdı. Bulurdu da! Kütüphanesinden eski, yırtık, cildi pörsümüş, sayfaları sararmış, tozlu kitapları indirir, masasında saatlerce onları karıştırırdı. Bu esnada ben başında dikilip, bitmez tükenmez hikâyeler anlatırdım. İnatla kafasını kitaplara gömerdi. Zor bir adamdı anlayacağın. Kitapları da çok satmazdı zaten. Küçük bir okuyucu kitlesi vardı. Yayınevi sahipleri de bunun kitaplarını basmaya hevesli sayılmazlardı. Eserlerinin çoğu, o öldükten sonra basıldı. Neyse, diyeceğim şu; zor bir yazardı. Onun vefatından sonra, yeni nesil bir yazarla çalışmaya başladım. Genç, hevesli bir çocuk; henüz otuzlu yaşlarında. O kadar rahatım ki şimdi. Ne desem aynen yazıyor. Evirip çevirmeden, ölçüp biçmeden yazıyor. Ve sabaha doğru yaz-

dıklarını okuyunca kendine hayran oluyor. Bana da teşekkür etmeyi ihmal etmiyor tabi. O ihtiyar yazar gibi beni azarlayıp durmuyor; iltifatlar uçuşuyor havada!

Belki seninki de bizim ihtiyar gibi zor bir yazardır, ha, olamaz mı? Üzme kendini. Hadi şimdi evine git ve güzelce uyu. Yarın tekrar yanına gider ve ona güzel hikâyeler ilham edersin. Üzme kendini. Hadi.

Mahzun peri, çamurlu sokağa sarı ve solgun bir ışık yayan lambanın altından gözyaşlarını silerek ayrılır. Ama arkadaşının söylediği gibi evine, uyumaya değil, gidip bu hikâyeyi bay yazara anlatmaya. Hah ha! Çok fenasınız sayın başkanım! Valla Gregorcum benim bir kabahatim yok, Mona Roza anlattı, ben de yazdım. Yengem de çok fena, sayın başkanım; maşallah iyi bulmuşsunuz birbirinizi! Sağol Gregor, Allah nazarlardan saklasın.

29 Mart 07

Dünkü ilham perisi hikâyelerinden başka var mı başkanım? Dünkülerden mi? Var var, olmaz olur mu. Telefonda bana üst üste dört beş kurgu yapıverdi. Dur bakalım başka ne vardı? Hımmmm... Hah! İlham perisinin bir anne olarak portresi! Yok artık sayın başkanım! Valla Mona öyle söyledi. Hah ha.

İlham perisi hamiledir ve bu yüzden altı aylık ücretsiz izin almıştır: tabi yazarın durumu yine nanay! Neyse, derken bizim hamile perimiz doğurur ve çocuğunu da güzel bir ilham perisi olarak yetiştirmek ister. Onu karşısına alır ve saatlerce anlatır: Bak kuzum, bir ilham pe-

risi her şeyden önce, sabırlı ve dikkatli olmalıdır. Yazarının ne yapmak istediğini yazarından iyi bilmelidir. Sezgileri ve genel kültürü çok iyi olmalıdır. Her olaydan bir hikâye çıkabileceğini unutmamalıdır. Bir de hepsinden önemlisi, yazarını çok... ama çok sevmelidir. Beni anlıyor musun? Anlıyorum annecim. Peki kuzum aferin. Şimdi git ve bahçede biraz oyna.

(Bir iki saat sonra anne perinin telefonu çalar.) Zırrrrrr. Buyurun? Hanfendi size kaç kere çocuğunuza sahip çıkmanızı söyledim! Bu kadar sorumsuzluk olmaz ki! Pardon beyefendi ama kiminle görüşüyorum, kimsiniz? Ben sizin komşunuzum, hemen yandaki evde oturuyorum. Çocuğunuz yine benim bahçeme girdi ve deminden beri söylediği şarkılarla kafamı karıştırıyor. Kendi ilham perimin söylediklerini duyamıyorum onun yüzünden. Lütfen başka yazarların bahçelerine girmemesi gerektiğini öğretir misiniz ona? Ah bayım çok özür dilerim. Ona bunu defalarca anlattım fakat... Haklısınız şimdi gelip onu alıyorum, haklısınız...

Anne peri mahcup ve kızgın, komşu yazarın bahçesinde şarkı söylemekte olan çocuğuna seslenir: Hemen buraya gel! Sana kaç kere söyledim başkalarının bahçesine girmemen gerektiğini! Cezalısm! Akşama kadar odandan çıkmayacaksın! Üstelik televizyonu ve bilgisayarı açmak da yasak! Akşama kadar defterine bin defa 'Ben uslu bir ilham perisi olacağım.' yazacaksın. Şimdi derhal odana!

Hah ha. Sayın başkanım dalga geçmeye başladığınızda çok acımasız oluyorsunuz. Öyle Gregorcum. Bu da bizim zaafımız. İlham perilerine iltifat etmeyen işçi yazarlar da var başkanım; öyle değil mi? Evet Gregor, edebiyat teorilerinde; ilhamlı yazarlar ve işçi yazarlar olmak üzere iki

kategoriden bahsedilir. Bizi kandırmıyorsa bellek: Edebiyat Teorisi, Rene Wellek. Sıkıcı bir kuram kitabıdır fakat her sıkıcı şey gibi içinde bazen yararlı öğeler bulunabilir. Peki siz hangi gruba dâhilsiniz sayın başkanım? Yahu Gregor, illa bu ayrıma tâbî tutulacaksak, anladığım kadarıyla biz cezbeli, ilhamlı, kâhin yazarlar sınıfındanız. Cezbeli olduğumuz söylenebilir; çünkü bazen kontrolü kaybedip saçmalayabiliyoruz. İlhamımız var; yazarken ilham perimizin kanatlarında yükseliyoruz: ayaklarımız yere basmıyor. Kâhin sayılırız; çünkü söylediklerimiz yaklaşık elli sene sonra anlaşılacak. Peki işçilik var mı başkanım? İşçiliğimize gelince... Metinler inşa ediyoruz... Bu inşaatın işçisi sayılırız haliyle.

30 Mart 07

Köprüden geçti gelin / Saç bağın düştü gelin. Şu telefon iyi ki tamir edildi yahu. On gündür işkencedeydim resmen. Okula gidip geliyorum. Fakat acı olan şu ki, insanlar ne yaptığımı anlamaktan çok uzak. Öğrenciler de, öğretmenler de. Gerisi nasıldı? Şöyleydi: Eğil bir yol öpeyim / Gençliğim geçti gelin. Vay be. Geçen gün, öğretmenler odasında yine şu Çanakkale zaferi hakkında konuşuyordu arkadaşlar. Komünist ve şimdi ulusalcı (Gregorcum bunu da bir not al, eski komünistlerin bugün nasıl ulusalcı olduğuyla ilgili geyiğimizi de yapalım.) öğretmen arkadaşlardan biri, "Farkında mısınız?" dedi, "Bu sene televizyonlar Çanakkale zaferine ayrı bir önem verdiler, her kanalda zaferle ilgili görüntüler, programlar var, sanırım artık yavaş yavaş bilinçleniyoruz." Sağdan sol-

dan (evet sağdan soldan!) birkaç arkadaş da katıldı bu fikre. Boğazımı temizler gibi bir iki öksürdüm, konuşacağımı anlayınca şöyle bir toparlanıp sustular. (Ben konuşacağımda insanlar bunu ilgiyle izler Gregorcum biliyorsun, Allah başımızı yere eğdirmesin. Âmin sayın başkanım.) “Haklısınız” diye başladım söze, hepsi bana bakıyordu: “İbo bile Çanakkale zaferinden bahsetti dün akşamki programında; önce bir dansöz oynattı, ardından da genç bir şarkıcıya ‘Çanakkale içinde vurdular beni’ türküsünü söyledi. Sanırım gerçekten bilinçleniyoruz!” Sevinçle “Evet evet!” dediler, “İbo bile bahsetti, gerçekten artık bilinçleniyoruz!” Hararetle katıldılar bu düşünceye. Tebessüm ettim ve çıktım Gregor. İçim kan ağlayarak. Türkü ne güzel anlatıyor derdimi: Çanakkale içinde vurdular beni. Hah ha. Maalesef hah ha. Daha doğrusu, hüngür hüngür.

Ne diyordum? Telefon arızalanınca yengemle görüşememişsiniz ya, onu söylüyordunuz sayın başkanım. Ha evet. Ulan zaten aramızda kilometreler var. Zaten ayrılıktan hasretten içim kan ağlıyor. Bir de telefonda bile görüşemeyince, çıldırdım resmen.

Abelard ile Heloise’i hatırlıyorum da: Henüz on ikinci yüzyıl; telefon icat edilmemiş, hatta bir telefon fikri bile henüz doğmamışken, Heloise, Abelard’a şöyle yazıyor: “Ah keşke bir alet icat edilse de, konuşsan içine, ben de sesini dinlesem.” Zavallı âşıklar, nasıl da hasret duymuşlar. Nasıl da sevmişler birbirlerini. Görüşememişler, konuşamamışlar. Hikâyelerini biliyorsun değil mi Gregor? Lütfederseniz sevinirim sayın başkanım. Hımm...

On ikinci yüzyıl Fransa’sı... Abelard otuz yedi yaşında ünlü bir filozof. Aynı zamanda din adamı ve şair. Dehası

hakkında Paris'in ünlü salonlarında rivayetler dolanıyor. Heloise, on yedi yaşında; Abelard'ın öğrencisi: ender rastlanabilecek, akıllı, zeki, kültürlü, güzel bir kız. Abelard ile Heloise arasındaki bu aşk, asırlardır anlatılan bir efsane adeta: Çevre tabii ki bu ilişkiyi onaylamaz – kızın dayısı da. Âşıklar, yasakları dinlemeyip görüşmeye devam ederler. Sonra gizli bir evlilik yaparlar. Ancak Fulbert Dayı, işin peşini bırakmaz; adamlarıyla bir gece bas-kın yapar ve Abelard'ı hadım ettirir. Bu dramatik olay Abelard'ı çok sarsar doğal olarak; ama yanında yine Heloise'i ve sonsuz aşkını bulur. Daha sonra ikisi de insanlardan uzakta, kendilerini Tanrıya adayarak yaşarlar. Acıklı bir hikâye sayın başkanım. Evet acıklı bir hikâye. Günlerce görüşemiyorlar. Ancak gizli gizli mektuplaşıyorlar. Şimdiki gibi telefon da yok. Ben bir hafta telefonla görüşemeyince ayarı bozdum resmen. Çatmadık kimse bırakmadım etrafımda. Anneme, babama, kardeşime, okulda öğretmenlere, öğrencilere çattım. Herkes nasibini aldı dikenli dilimden. Bilirim sayın başkanım, öfkeliyseniz sizden uzak durmak gerekir. Yo yo, öfkemin ufku geniştir Gregor, ne kadar uzak da dursan gelir bulur seni. O da doğru ya, sayın başkanım.

Nasıl kızgınım hayata, şartlara, olup bitenlere: ağzıma geleni söyledim tabi; Mona Rozama da çattım, kırdım onu. Sabırla sustu. Hayata, düzene, çağa söylendim durdum; arada onu da fırçaladım. Hâlbuki kızın ne suçu var? Haklısın dedi. Allah ondan razı olsun. Bu çağda, bir kız, böyle sabırlı, böyle olgun davranabiliyor ya, helal olsun. Beni hiç yanıltmadım Mona. Tanidikça aşkım ve hayranlığım arttı. Oysa böyle olmaz bilirsiniz; bir insanı tanidikça zaaflarını, kusurlarını görmeye başlarsınız, tanidikça saçmalamaya, hata yapmaya başlar insan. Ona tamamen sezgisel bir gü-

venim ve hayranlığım vardı. Şimdi, güvenimin ve hayranlığımın gözle görülür, elle tutulur nedenleri var. O bir melek. Yeşil gözlü bir melek. Kapat gözlerini kimse görmesin. Fakat ailesi ikna olacak gibi görünmüyor. Ne zaman konu açılrsa, kuzum ağızlarını arıyor; ama sonuç negatif. İlla okutacaklar kızlarını. Üniversite mezunu olacak. Meslek sahibi olacak. Altın bileziği koluna takacak. Ekonomik bağımsızlığını kazanacak. Ondan sonra da mutlu bir yuva kuracak. Kızlarının kaderini böyle yazmışlar. Hüngür hüngür. Sadece kendi müstakbel kayınvalideme değil, tüm anne babalara söylüyorum: Çocuklarınız için Allah'ın takdir ettiği hayat, sizin takdir ettiğinizden farklı olabilir: kader diye bir şey var, unutmaym. Sonra beklenmedik bir kaza olur, şaşırır kalırsınız.

2 Nisan 07

Sokaklarda insanlar. Her yerde insanlar var. Biraz televizyon. Haberler. Can sıkıntısı. Medya patronları. Siyasetçiler. Genelkurmay. Yargı. Anayasa Mahkemesi. Demokrasiymiş! Hah ha. Hüngür hüngür. Sahtekârlar. Cahil bir halkı medya aracılığıyla etki altına almak, tepkilerini kontrol etmek ve yönlendirmek mümkün müdür? İslam'a göre, on sekiz yaşını doldurmuş herkes oy kullanabilir mi? Bu anlamda demokrasi İslam'a uygun bir sistem midir? Geçiyoruz efendim. Yağmur yağsa ne iyi olur. Her bir yağmur tanesini bir melek indiriyormuş diyorlar. Soyadını hatırlayamıyorum. Adı Çetin'di. Sağlam bir çocuktü. Ülkücüydü. Uzun Samsun içerdi. Sigaradaki tütünü gevşetirdi yakmadan önce. Güzel üflerdi dumanı. Birin-

ci sınıfta bir ara şeriatla karşı olduğunu söyledi. Sonra şeriat dediğimiz şeyin İslam olduğunu konuştuk. (Türk Dil Kurumu'nun yayımladığı Türkçe Sözlük'te şeriat, "Kur'an'daki ayetlerden, peygamberin sözlerinden çıkarılan, dini temellere dayanan Müslümanlık kanunları, İslam hukuku." şeklinde tanımlanıyor.) Çetin düz bir adamdı. Dürüsttü. Sağlam Anadolu çocuğuydu. Namaza başladı. Her şeye mantıkla yaklaşmak isterdi. Bir mesele olduğunda 'Mantıklı mı Çetin?' diye takılırdık ona. Bizim yurda geçti sonra. Aynı odada kaldık. Hoş insandı. Son sınıfta, beraber eve çıktık. Daha doğrusu Cahit'in arkadaşları evden ayrılınca, onların yerini biz doldurduk. Güzelyalı'da. Sahilden Konak'a doğru amma çok yürümüşüzdür. Çok kahrımı çekti Çetin. Çok yardımcı olmuştu bana. İnsan canlısıydı, iyi arkadaştı. Yıllar sonra Erzincan'da askerlik yaparken karşılaştık. Acemilik. Tuncay'la beraber kışlaya ziyarete geldiler. Tayinleri oraya çıkmış ikisinin de. Bir hemşireyle evlenmişti Çetin, yanlış hatırlamıyorsam. İzmir defterinden bir yaprak da bu işte. Birkaç telefonda sonra, her zaman olduğu gibi irtibat koptu. Şimdi nerde kimbilir. Çocukları olmuş mudur? Aydınlydı yanılmıyorsa. Aydınlık bir ömrün olsun canım kardeşim.

3 Nisan 07

Biraz kitap okudum. Pek çalışmadım. Şu perdeler canımı sıkıyor nedense. Belki de rengi hoşuma gitmiyordur. Annecim şu perdeleri değiştirsek mi. Ne perdesi oğlum? Oyunun ikinci perdesi. Perde de perdeymiş ha! Şerhler efendim... Küçük, muttarid, muhteriz darbeler... Böy-

le miydi? Küçük, pürheves, gevherîn katreler... Şerhler efendim, şerhler!

Te: "Çocukluğunda geçirdiği hastalıklar bahsi"

Hastane kayıtlarının incelenmesi sonucu Homeros'un, her çocuğun yaşadığı klasik hastalıklar dışında, şu hastalıkları geçirdiği anlaşılmıştır:

1) Sarılık: İlkokul birinci sınıfa gidiyordu. Bir gün def-i hacet eylerken, boşalttığı sıvının, olması gerekenden daha sarı olduğunu fark etti ve hemen durumu annesine bildirdi. Yapılan tahkikat neticesinde küçük Homeros'un sarılık olduğu teşhis edildi. Bu yüzden yaklaşık bir ay okula gidemedi ve bu süre zarfında sürekli şeyinin rengini kontrol etti. Yüzyıllar süren okul hayatı boyunca tekrar sarılık olup okula gitmemeyi Allah'tan sık sık dilemesine karşın, tekrar sarılık olamadı ve asla bu kadar uzun bir süre okuldan kaçamadı. (Güney'de yaşadığı için, yazları her taraf sapsarı olurdu ve Homeros okula bu yüzden gitmediklerini sanırdı: 'tatil' olayını kavraması, epey uzun sürmüştür.)

2) Alerjik rinit: Beşinci sınıfa gidiyordu, bir pazartesi sabahı annesi önlüğünün cebine (o zamanlar siyah önlükler ve beyaz yakalar vardı) yıkanıp ütülenmiş mendilini koyarken (o zamanlar kâğıt mendiller ya yoktu ya da bugünkü kadar yaygın değildi) küçük Homeros'un yüzünün kıristığını fark etti (o zamanlar anneler kariyer derdine düşüp çocuklarını bugünkü kadar ihmal etmediklerinden, çocuklarının yüzlerindeki ifadelerin ne anlama geldiğini çok iyi bilirlerdi ki o zamanlar cennet de annelerin ayakları altındaydı) ve bunun sebebini sordu.

Homeros cebindeki ütülü pırıl pırıl beyaz mendili çıkardı ve nefretle "Boşuna yıkayıp ütülüyorsun, nasılsa bir

günde leşi çıkıyor!" diye bağırdı. Annesi "Mendillerini bu kadar çabuk kirlettiğini bilmiyordum." dedi. "Evet kirletiyorum, çünkü sürekli hapşıyorum ve sürekli burnum akıyor. Burnumu sildikten sonra tamamiyle temizlediğimden asla emin olamıyorum ve salak bir kız gibi yanımda bir el aynası taşıyamayacağıma göre, zil çalıp da tuvaletteki kırık aynada yüzümü görene kadar herkeslerden saklanmak zorunda kalıyorum." (Kimi psikologlar Homeros'un o meşhur 'insandan kaçma ve yalnızlığı seçme' tavrının kökeninde bu tip bir sorunun yer almış olabileceğini iddia etmişlerdir.)

Küçük oğlunun bu kadar sık hapşıyor olmasının nedenini merak eden anne (dedik ya anneler kariyer derdine düşmemişlerdi, gerçekten anneydiler bir zamanlar) Homeros'u derhal tam teşekküllü bir devlet hastanesine götürdü. Yapılan tahkikat neticesinde on bir yaşındaki zavallı küçüğün, yediğimiz ekmekten tutun, soluduğumuz havaya kadar her şeye alerjisi olduğu tespit edildi. Bedeni her şeye aşırı tepki veriyordu: kaşıntı, küçük kırmızı kabarıklıklar, ardından hapşırık ve burun akıntısı. Ve tabi mendil bir günde nanay. Bu geri zekâlı hastalık, sarılık gibi, okuldan kaçmasına da yaramıyordu üstelik ve milletin içinde hapşırp burnunu sildiği için Homeros sürekli rezil olduğunu düşünüyordu. Doktorlar, yediğine içtiğine dikkat etmesi gerektiğini, aksi takdirde, halılardaki tozlardan çiçeklerdeki polenlere, şeftaliden, çilekten, buğdaya kadar onlarca şeye alerjisi olan Homeros için hastalığın hayati önemi haiz olacağını ve çok yaşamayacağını söylediler. Yediğine içtiğine hiç dikkat etmedi, halıların ve yorganların içinde debelendi, tarlalardan çiçek topladı, ağaçlara tırmandı, şeftali yedi; buna rağmen doktorların dediği çıkmadı: Arkadaşları her hapşırmasından sonra 'çok yaşa' de-

dikleri için, Homeros çok yaşadı.

3) Bronşial astım: Yine beşinci sınıfa gidiyordu. Alerjik rinitinin tespit edildiği günlerde bir de nefes darlığı problemi yaşamaya başladı. Bazı doktorlar bunun diğer rahatsızlıkla bağlantılı olabileceğini, bazıları da bağlantılı olamayacağını ileri sürdüler. Sonra her iki grup da fikir değiştirdi. Yani bağlantılı olabileceğini söyleyenler bağlantılı olamayacağını; bağlantılı olamayacağını söyleyenler bağlantılı olabileceğini söylemeye başladılar. (Homeros'un tıp bilimine ve doktorlara güvenini yitirmesi de bu tarihe rastlar.) Zavallı çocuğun koşması, yorulması, top oynaması, terlemesi ve terli terli su içmesi yasaklandı. Yani zavallı çocuğun, çocukluğunu yaşaması yasaklandı. Gizli gizli top oynadığında annesi birden sahaya gelir ve Homeros'un sırtına bez koyardı: Homeros yine rezil olurdu. Doktorlar yasaklara dikkat etmezse ani bir astım kriziyle gidebileceğini, yani, yine çok yaşamayacağını söylediler. Bunu duyan Homeros mümkün olduğunca yoruldu, koştu, saatlerce maç etti, terledi fakat bir türlü ölemedi. Ölmek öyle kolay değildi. Böyle ölemediğini gören Homeros, jübilesini yaptı ve sahalara erken yaşta veda ederek kendini kitaplara verdi.

4 Nisan 07

Şu anda ülkenin en çok ihtiyaç duyduğu şey nedir? Âlim mütefekkir insanların bir araya gelip bir şeyler yapması gerekiyor. İki sınıf düzgün olursa halk da düzgün olur, iki sınıf bozuk olursa halk da bozuk olur, buyruluyor hadiste: umera ve ulema: yani yöneticiler ve ilim adam-

ları. Allahum sen bizlere yardım et.

5 Nisan 07

Kim bu? Araya giren? Kim? Kalbim. Peki bu kalbinse diğerleri ne? Bir bilsem... Ah bir bilebilsem. Gözyaşımı silebilsem. Yanına bir gelebilsem. İçimdeki şairin sesi bu. Fakat açıkçası biraz gerikafalı anladığımı kadarıyla, zira kafiyei önemsiyor, ha? At gitsin diyor mantıklı yanım ya tutuyorum kendimi o da lazım efendim o da lazım. Modern şiiri de görüyoruz, ölçüsüz, kafiyesiz, ucube. Neyse. Şeyh efendi sabah namazı için abdest aldığı anda göğsünün sol yanında o güne dek hiç hissetmediği bir acı hissetti (diye başlayan bir hikâye yazmak dilerim amma velâkin beceremem. Bizde o ruh yok azizim. Hayatımızda velayet ve keramet yok. Tabi, istikamet kerametten evladır, biliriz. De kalbimiz atar tık tık. Biz bu kupkuru akılcılıktan bıktık.) Şeyh efendi havlusunu omzundan alıp yüzüne sürerken karşısına dikiliveren müridi fark etti ve gülümsedi. Mürid tam ağzını açıp getirdiği haberi söyleyecekti ki "Lüzum yok." dedi şeyh. "İhvana haber ver, hazırlansınlar. Bu kez kılıçlarını da yanlarına alsınlar. Ve ihvâna söyle ki, cennet kılıçların gölgesi altındadır. Ve nefisle mücadele nasıl mühim ise, emr-i bil maruf ve nehy-i anil münker de öyle mühimdir."

Pazartesi. Öylesine bir gün daha. Bitiyor. Günler geçiyor. Geçen gün ömürdendir. Güzel türkü. Şu dağlar kömürdendir / Geçen gün ömürdendir / Feleğin bir kuşu var / Çırmağı demirdendir. Böyle miydi yahu? Uydurdum mu yoksa? Ha Gregor, hatırlıyor musun? Şu an çıkartamadım sayın başkanım. Sen de en gerekli anda hatırlamazsın zaten. İyice yaşlandın artık. Dizlerin falan da tutmaz olur yakında. Romatizma. Öksürür durursun. İnandından doktora da gitmezsin. Beni bırakalım da, hastalıklardan söz etmiştiniz; asıl sizin sağlık durumunuz nasıl sayın başkanım? Fena sayılmaz Gregor, Allaha binlerce kez şükür. Öyle çocukluğumdaki gibi astım krizleri geçirmiyorum. Fakat sık sık burnum tıkanıyor ve hapşıırıyorum. Alerji. Ama yediklerimin dokunduğu pek söylenemez. Allah şifa versin sayın başkanım. Siz bu memlekete lazımsınız. Kafa yapma Gregor! Estağfirullah sayın başkanım, hiç öyle şey olur mu, gerçekten inanarak söylüyorum bunu: baksanıza; konuşma çizgisi kullanmadan, karşılıklı konuşmalarla dolu bir günlük yazıyorsunuz: olacak şey değil. Daha önce defalarca yapıldı bu Gregor. Geç bakalım dalganı. Estağfirullah. Geldi geçti ömrüm benim. Canım annem, geçen gün bala çörek otu karıştırmış, getirdi, sabahları ye, bugünlerde iyi değilsin, dedi. Gözünden de bir şey kaçmaz. Ulan bu yaşı geldim, hâlâ bebek gibi bakıyor kadıncağız bana. Eskiden de yapardı bunu: çörek otunu güzelce ezer, bala karıştırırdı: nefes darlığına iyi gelirmiş. Gerçekten iyi geliyor mu peki sayın başkanım? Annemim duaları sayesinde, Allahın izniyle, iyi geliyor Gregor. Ama ihmal ediyorum aslında. Sabahları kahvaltıdan önce bir çay kaşığı kadar alsam, iyi olacak ama. Bugünlerde niye rahatsızsınız peki? Hiç sorma Gregor. Günde bir pakete yakın sigara içiyorum da

ondan. Aman başkanım, hani günde beş altı tane içiyordunuz? Siz hiç böyle yapmazdınız. Doğru, yapmazdım, hep kontrollü içerdim şu mereti ama bugünlerde ayarı bozduym iyice. Tabi bu kadar sigara, bırak benim gibi astımlıyı, sağlam adamı çökertir. Neden bu kadar artırıyorsunuz peki, bir ara çok iyi kontrol ediyordunuz: beş-altı falan? Sorma be Gregor. Adına hasret diyorlar. Bir aşkı bu kadar uzaktan idare etmek güç doğrusu. Aşk o aşksa, bu mesafeden ikinizi de gayet güzel idare eder sayın başkanım, bilirsiniz. Eyvallah Gregor. Neyse bu konuda daha fazla konuşmak istemiyorum. Zaten moralim bozuk. Gülüm de hastalandı yine; sürekli ilaç almak zorunda kalıyor. Allahım ona acil şifalar versin. Âmin sayın başkanım. Hasret zor iş be Gregor. Eee onca türkü boşuna yakılmadı sayın başkanım. Doğru. Bir yandan da oğlumun hasreti. Canım oğlum benim. Aslanım. Şahinim. Annesi babası ayrılmış bir çocuk ne hisseder Gregor? Bunu çok düşünüyorum biliyor musun. Kendini yalnız, çaresiz, kimsesiz hissediyor mudur acaba? Şeyy sayın başkanım. Oğlum için bir yazı yazdım. ÖyküDergisi'nin bu sayısında yayımlandı. Gösterdiniz mi ona sayın başkanım? Yok be Gregor. Göstersem ne olacak. Hayatın karşısında yazı nedir ki? Hangi yazı derde deva olmuş? Kelimeler Gregor, kelimeler, hangi ruha şifa olmuş? Ruhsuz, cansız şeyler. Kim soktu bunları aklıma? Kelimelerle bir hayat olacağı yanılgısına kim sürükledi beni? Ah Gregor hiç tadım yok; daha fazla yazamayacağım. O hasret türkülerinden birini yazıp noktayı koyalım o zaman: Hasretinle yandı gönlüm. İşte yine kelimeler, başkanım. Eyvallah.

Dünkü finalimize baktım da Gregor; söylemeden geçmeyeceğim: yine ne varsa kelimelerde var. Unutmuyoruz ki, dünyanın en kudretli ordusu askerlerle değil, kelimelerle kurulur. ‘Şişede durduğu gibi durmaz’ denir ya alkol için; bu kelimeler de öyle: çarpar adamı: sözlükte durduğu gibi durmaz. O halde, ‘Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta.’ Gerçeklere dönelim: müthiş acıktım. Annem şimdi mutfakta tost yapıyor bana. Canım annem. Hakkını nasıl öderim ben onun? Otuzumdan sonra yine geldim işte kapına anne. Bana hâlâ on yaşındaymışım gibi nasıl da şefkatle bakıyor. Kurban olurum sana. Vefakâr Anadolu kadını benim annem. Fedakâr mümin kadın. Kendini kocasına ve çocuklarına vakfetmiş, onlar için yaşamış cefakâr kadın. (Efendimiz aleyhisselam “Bir kadın namazını kılar, orucunu tutar, namusunu korur ve kocası kendisinden razı olursa, cennete istediği kapısından girer.” buyuruyor. Gel de anlat modern kızlara!) Mübarek kadın: ayaklarının altından öpmek isterim; ama bilmem layık mıyım ben o cennete? Babam bir memur maaşıyla, üstelik kiralarda, borç harç, üç çocuk yetiştirmişse, bu biraz da annemin kahramanlığıdır. Bir lokma ekmek israf edilmiş midir acaba bizim evimizde? Babam kursağımızdan bir lokma haram geçirmiş midir acaba? Hatırlıyorum, Antep’teydik; bir şekilde faizli bir para geçmiş babamın eline, ben henüz okula gitmiyordum o zamanlar, ama gayet iyi hatırlıyorum, parayı elbise dolabının üstüne koymuş, “Buna sakın dokunmayın.” diye annemle bana sıkı sıkı tembih etmişti. Ertesi gün de ilk fırsatta götürüp bir yerlere vermişti parayı. Babamın o sert tavrı bugün bile aklımdadır. Anneme sorduğumda, “Faiz, pis para.” demişti sadece. Çocuk ilk eğitimini ailede alıyor işte. Böyle bir ailem olduğu için Allaha hamd ediyorum. Ve Mona

Roza. Bugün üç saate yakın konuştuk canımın içiyle. Düne göre epey iyileşmiş. Baş ağrısı hâlâ var; ama ateşi düşmüş yavrucağın. Allahım ona acil şifalar versin. Nasıl bir yuvamız olacağını konuştuk uzun uzun. Seni çok özledim dedi. Gülüm benim, ben de seni çok özledim. Aramızda kilometreler var. Ama kalplerimiz hep bir. Hep yanıdayım. Hep yanımdasın. Bütün gün (kendi kendime) seninle konuşup duruyorum. Sana bir şeyler anlatıyorum, bir şeyler soruyorsun cevaplar veriyorum, bazen şakacıktan kızıyorum sana, sen darılıyorsun, sonra, oy kuzum oy, deyip gönlünü alıyorum. Seni çok seviyorum. Kuzum benim. Bir hatırasını anlattı bugün, bayıldım: “Çocukken, yani altı-yedi yaşlarında falan, canım yaş pasta isterdi.” dedi, “Akşam yatarken Allah’a dua ederdim; Allahım bak şimdi gözlerimi kapatıyorum, açtığımda nolursun masada bir yaş pasta olsun, canım çok istiyor, ne olur bana yaş pasta ver, aramızda kalacak, söz veriyorum kimseye söylemeyeceğim!” Ne tatlı, ne içten, ne temiz bir dua! Gel de söyleme şimdi: keşke çocukluğumuzdaki o saflığımızı hep koruyabilseydik! Gerçi benim kuzum o safiyetini koruyanlardan: mesela diyor Mona, evde sen bana kızsan bağırırsan, olmaz da, hadi oldu diyelim, kızsan bağırırsan, ben cevap veremem ki sana, boynumu bükerek, sinirinin geçmesini beklerim. Sesimi sana asla yükseltemem ki diyor. Öyle susup durursan o da bozar sinirlerimi, dedim mahsus. Tamam o zaman şirinlik yaparım dedi; boynuna sarılıveririm, kızma kuzuna derim. Şimdi bu çocuksu saflık değil mi, bu temizlik değil mi? Allahım sana çok şükür. Dişi kodları tahrip olmamış bir kız verdiğin için bana. Şimdiki kızlar böyle değil. Isırmaya hazır çoğu. ‘Sen sensen ben de benim’ci bunlar. Oldu mu şimdi. Mona Rozamdan azcık örnek alın be, erkekleşmiş kızlar! Hele bir

de çalışıp para falan kazanıyorlarsa, tamam, işin bitti demektir. Ekonomik bağımsızlık diye bir laf çıkarttılar. Reklâmlarda şöyle diyordu kadının biri: çocuk da yaparım kariyer de! Al sana ailenin sonu! Şimdi baylar, tostumuzu yemek üzere masadan kalkıyoruz.

(On beş dakika ara.)

Hamd Allahadır. Bir güzel yedim. Afiyet olsun sayın başkanım. Sağ ol Gregor. Ne diyorduk? Hem çocuk hem kariyer yapmak isteyen kadınlardan bahsediyorduk sayın başkanım. Evet. Hani biz yobazlar kadını kafes arkasına hapsetmekle suçlanırsınız ya, bu müthiş bir dalavere biliyor musun Gregor. Evdeki kadının 'özgür kadın / asil kadın' demek olduğunu nasıl anlatalım şimdi, bu çağın insanına? Sokaktaki kadının sömürüye malzeme olduğunu nasıl anlatalım? Kapitalizmin en büyük numarasının, kadını evden çıkarmak olduğunu nasıl anlatalım? Haklısınız sayın başkanım, ama siz o sihirli üslubunuzla bu işin de üstesinden gelirsiniz evelallah. Gelirim tabi. İnşallah demeyi unuttum. (İnşallah demeyi unuttuğu için Efendimiz bile uyarılmış Gregor, biliyorsun.)

Dinleyin beni ey çağımın insanları: Şu işin üstesinden gelelim: Bugün kapitalizmin en büyük numarası, evden çıkmış kadındır. Çünkü kadının süslenip püslenip evden çıkması, erkeğin yoldan çıkması anlamına gelir. (Tabi bu söylediğimi ancak delikanlı, dürüst adamlar bilirler ve itiraf ederler.) İster okula ister işe gitsin, bu şartlar altında, evden çıkmış kadın, yoldan çıkmış erkek demektir. Ben ayrıntılara girmek istemiyorum; azıcık dürüst olup daha geniş bir çerçevede düşünürseniz, evden çıkan kadının, daha çok ahlaki yıkım ve daha çok harcama anlamına geldiğini göreceksiniz. Bu yüzden kapitalizm, kadının evde

oturmasını istemez. Çalışan kadın 'modern kadın'dır değil mi? Ben iddia ediyorum ki tüm kişisel ve toplumsal (ve cinsel) dengeler, kadının evden sokağa çıkmasıyla bozulmuştur. Zaten modernizm, yeni bir erkek tipi tasarlamamıştır; sadece yeni bir kadın tipi tasarlamıştır. Çünkü kadını dizayn ettiğinizde, erkeği ve toplumu dizayn ediyorsunuz demektir. Bir toplumun durumu, kadının durumuna bakılarak anlaşılabilir.

Dikkat dikkat: Haberler. Şimdi bir son dakika gelişmesini veriyoruz: Diyarbakır-İstanbul seferini yapmakta olan bir uçak kaçırıldı. Oh ne iyi. Kaptan, sağa çek! Kaptan sana diyorum, aloo! Hava korsanı olmak nasıl bir şey acaba. Bunu bir gün ben de denemeliyim. Bu arada, geçenlerde Kasım Gültekin aradı. Bir mizah dergisi için benden yazı istedi. Bunu da notlarımızın arasına alalım. Becerebilir miyiz dersin Gregor? Sizin beceremeyeceğiniz bir iş düşünemiyorum sayın kudretli asaletli hakikatli başkanım. Mizah yazıları ha? Buyrun cenaze namazına.

11 Nisan 07

Unutmayınız efendim: İslam davasını ayakta tutan, şahıslar değildir; şahısları ayakta tutan, İslam davasıdır.

13 Nisan 07

Saat 18.00. Bir gün daha yaşanmıştır. Gerçekten yaşanmış mıdır, yoksa geçirtilmiş midir? Cevabı zor. İnsanın 'canlı' oluşunun anlamı 'yaşıyor' olması mıdır 'ölmemiş' olması mıdır? Yaşıyor olmakla ölmemiş olmak aynı şey midir? Yaşıyor olmanın, daha derin, daha özel, daha asil anlamları yok mudur? Böyle soruları kendine bir kez olsun sormadan yaşayanlar var. Benim başıma kim bela etti bu garip soruları peki? "Bir katre içen çeşme-i pür hûn-ı fenâdan / Başın alamaz bir dahi bârân-ı belâdan." Aslında en önemli soru şu: Bugün Allah için ne yaptın? Evet. Cevap ver bakalım.

1) Namazlarımı kıldım. Allah kabul etsin. Aferin sana. Fakat kastedilen bu değil. Onu zaten yapacaksın.

2) Düşündüm. 'Tefekkür ettim' dersiniz daha etkileyici olur sayın başkanım. Doğru: Böyle söyleyerek bizim muhafazakârların gözüne girebilirim; laiklerin de tepesi atar. Hah ha. Ulan ne biçim bir toplum olduk be! Sağcılar. Muhafazakârlar. Dinciler. Solcular. Laikçiler. Fakat bu sahtekâr dinciler adamı dinden imandan eder Gregor, biliyorsun. İçimizdeki kaba adamlardan biz de az çekmedik. Laikçiler kızmakta çok da haksız değiller yani. Dini siyasete alet eden, dini ticarete alet eden bu adi heriflere biz de kızıyoruz. Ama laikçilerin hatası şu: Bu sahtekâr dincilerden kurtulmanın yolu, dini dışlamak değildir ki; hakiki İslamı öğretmek ve uygulamaktır. Devam edelim.

3) Kitap okudum. Güzel.

4) Kuzumla muhabbet ettim. Fakat bunu Allah için yaptığımı söyleyerek, meseleyi abartmak istemem tabi.

5) Şimdi de oturdum yazıyorum. Eğer şöhret için yapmıyorsam bunu Allah için yapıyorum demektir. Neden? Çünkü mesaj kaygısı duyuyorum. Yaşasın! Sanatı ideoloji uğruna heba ediyorum! Hah ha.

Muhasebe kayıtlarına daha yakından bakalım mı sayın başkanım? Rahat bırakmayacaksın değil mi? Zaten ne demiş Ziya Paşa: "Âsûde olam dersen eğer gelme cihana / Meydana düşen kurtulamaz seng-i kazadan." Peki getir defterleri, hesapları bir inceleyelim.

Sekiz gibi kalktım. Annem evde yok; kız kardeşimin yanına, Çorlu'ya gitti. Neden? Çünkü kız kardeşimin bir bebeği oldu. Allah bağışlasın. Allah analı babalı büyütsün. Rabbim yolundan ayırmasın. Âmin. Kahvaltıyı babam hazırladı. (Ulan babaya kahvaltı hazırlatılır mı? Ne yapalım, bizden önce davranmış.) Altmış üç yaşında, sakallı, hacı, âlim bir adam benim babam. İstikamet sahibi bir adam. Allah başımızdan eksik etmesin. Hayırlı, uzun ömürler versin. Yolundan ayırmasın. Âmin. Kahvaltı. Peynir, zeytin ve çay. Yarım ekmek. Sonra tıraş olmaya gittim. Saçlarımı bir güzel kısalttırdım. Üniversitedeyken omuzlarıma kadar uzatmıştım saçlarımı. Bir de güzel sakal bırakmıştım ki off! Sormayın gitsin! Dümdüz saçlarım vardı benim, uzadıkça daha da güzelleşen. Lisedeyken saç uzatmamıza izin vermedikleri için, fakülteyi kazanıp İzmir'e gider gitmez özgür bırakmıştım saçlarımı. Memlekete döndüğümde babam saçlarımın uzunluğundan rahatsız olurdu ama önceleri pek sesini çıkarmadı. Sonra sonra ben iyice kontrolden çıkıp saçlarımı omuzlarıma kadar uzatınca adam artık dayanamadı: git kestir şu saçlarını, dedi. Gittim kestirdim tabi. Adamcağız haklıydı aslında: o yıllarda (95-96 falan) müslüman gençler pek öyle saç falan uzatmazdı; efendi gibi tıraşını olurdu. Şimdi bakıyorum makyajlı ve

türbanlı bir kızın yanında uzun saçlı top sakallı bir çocuk. El ele gidiyorlar. İlmli İslam. Hah ha. (Hatırlat Gregorcum, şu 'İlmli İslam' tezgâhından da bir ara bahsedelim.)

Bir keresinde Bornova otobüsünde yanıma bir adam oturdu. İyi, otursun. Fakat çaktırmadan ikide birde bana bakıyor. Tabi ben çakıyorum: o çaktırmadan baktığını sanıyor. Şortlu, güneş gözlüklü bir herif. Sonunda dayanamayıp ağzından baklayı çıkardı. (Şu 'ağzından baklayı çıkarmak' deyiminin hikâyesi de çok hoştur, otobüsümüz ilerlerken ben size bunu bir anlatayım isterse-
niz: Zamanın birinde bir memlekette, ağzından küfür eksik olmayan bir adam yaşamış. Nerde hoşuna gitmeyen bir durum görse basarmış küfrü, basarmış küfrü. Zamanla o memleketin en küfürbaz adamı olarak nam salmış tabi. Gel zaman git zaman, herif bu kötü namından rahatsızlık duymaya başlamış; fakat küfretme alışkanlığından da bir türlü vazgeçemiyormuş. Gitmiş bir tekkeye. Şeyh efendiden derdine bir çare dilemiş. Şeyh buna bir avuç bakla vermiş. Al bunları demiş, birini ağzına koy, tam küfrededeğin zaman bakla diline değer; küfretmemen gerektiğini hatırlayıp, kendine hâkim olursun. Bizim adam uygulamaya başlamış. İşe yarıyormuş da. Neyse bir gün yine bu şeyhle bizimki gezerlerken müthiş bir yağmur başlamış. Acayip ıslanmışlar. Tam tekkeye doğru koşarlarken bir evin penceresinden bir kadıncağız seslenmesin mi: "Hocaefendi bir bakıver!" Ulan koskoca keramet sahibi şeyh, yağmur yağıyor diye halkın talebini geri mi çevirecek: durmuşlar tabi. Ama yağmur nasıl yağıyor! Penceredeki kadın kaybolmuş, bizimkiler de kapıyı açmaya geliyor sanıp beklemişler. Neyse, beş dakika sonra kadın bir daha belirmiş pencerede: "Biraz bekleyiver hocaefendi!" Haydaaa! Ulan yağmur sırlıklam

etmiş bunları, kadın bekletiyor, bizim küfürbaz homurdanmaya başlamış tabi. Şeyh de 'ya sabır' çekmeye koyulmuş. Kadın birazdan tekrar görünmüş pencerede, "Tamam hocaefendi gidebilirsiniz." demiş. Hayda ki haydaaa! "İyi de hanım, bizi niye beklettin boş yere şu yağmurun altında?" diye kızmış şeyh. "Yok." demiş kadın gülümseyerek, "Boş yere bekletir miyim hiç hocaefendi; bizim tavuklar kuluçkada. Yumurtayı tavuğun altına koyarken kapıdan bir şeyh geçerse, yumurtadan horoz çıkar derler, o yüzden beklettim sizi." İyi mi. Dangelaklığın bu kadarına artık dayanamayan şeyh, bizimkine dönmüş, "Ulan arkadaş demiş, çıkar ağzından baklayı!" Hah ha. Bu anekdota hasta oldum sayın başkanım. Allah şifa versin o zaman Gregor, ne diyeyim.)

Neyse, yanımdaki şortlu, güneş gözlüklü herif bana bakıp duruyor ya, dayanamayıp baklayı ağzından çıkardı: pardon, dedi, siz aczimendi misiniz? Bilirsiniz o yıllarda bir aczimendi furyası vardı memlekette. Saçlı sakallı birtakım adamlar camilerde, meydanlarda zikir yapıp dururlardı. Nerden türedilerse? Şu 28 Şubat darbesinin hemen öncesi. Türedikleri gibi de kayboluverdiler zaten. Hatırlarsınız canım. Hah ha. Güldüm. Aynen böyle: Hah ha. Beni güldürdüğünüz için size teşekkür ederim, dedim. Lütfen yanlış anlamayın, sadece ilgimi çekti, televizyonlarda da görüp duruyoruz, o yüzden sordum, dedi kibarca. Tabi İzmirli adam, kibar olacak. Neden? Çünkü İzmir'in dağlarında çiçekler açar. Ben de kibar oldum: rica ederim dedim, yanlış anlaşılacak bir durum yok. Evet saçlarım omuzlarıma kadar uzun, sakalım var ve siz de doğal olarak, aczimendi olup olmadığımı merak ettiniz: ama sizi hayal kırıklığına uğratacağım sanırım; aczimendi falan değilim. Adam özürler dileyerek indi otobüsten.

Vay be. Yakıştırdı saç sakal bana yahu! Sonra ne mi oldu? İzmir'in dağlarında harbiden de çiçekler açtı. Sen tohumu ek, sula, bekle; sonra 28 Şubat darbesi olsun. İyi mi? İyi. Postmodern darbe diye niteledi kimi yazarlar bu olayı. Sonradan öğrendik ki, meğer darbe yapmak isteyenler önce ortamın darbe yapmaya uygun hale gelmesini, şartların olgunlaşmasını falan beklerlermiş. Vay be. "Dursun kefi hükmünde terazü-yi adalet / Havfın var ise mahkeme-i rûz-ı cezadan." Rica etsem biraz anlatabilir misiniz sayın başkanım. Gregorcum ideolojimiz uğruna edebiyatı mahvettik zaten; şimdilik girmeyelim bu konuya ha, ne dersin? Sayın başkanım her şeyin en iyisini bilirler. Eyvallah. Devam edelim konumuza. Nerde kalmıştık?

Günlük muhasebemizi yapıyorduk; tıraş olmaya gittim demiştiniz, o arada bir iki anekdotla olayı süslediniz başkanım. Ha evet, tıraş oldum. (Bu arada şunu da söylemeden geçemeyeceğim ki, berberdeki o kalfayı hiç sevmiyorum; çünkü çıraklara çok sert davranıyor: Makası ver! Havluyu getir! Yeni jilet tak! Çıraklar da kuzu kuzu yapıyor denilenleri, kıyamam ben yahu. Sırf bu yüzden, o berbere gitmek istemiyorum. Fakat yakınlarda başka berber yok. Saç kestirmek gibi saçma bir iş için saatlerimi verip uzak bir yere gidemem ki. Allah bana yardım etsin.) Gelince biraz dinlendim. Bu arada bir sigara içtim. (Allah beni kurtarsın; bırakacağım inşaallah.) Biraz okudum. Biraz tesbih çektim. Öğlen oldu, babam domatesli bir yemek yapmış (Ne olduğunu bilmiyorum, ilk defa gördüğüm bir yemek, sanırım babamın icadı, aramızda kalsın!) onu afiyetle yedik. Biraz tuzu eksikti ama fena da sayılmazdı doğrusu. Sonra kuzumla muhabbet ettik epeyce. Hepsi bu. Eee? Seni gidi devrimci seni. Ve-

fasız devrimciler gazeli. "Her kim ki arar bûy-ı vefa tab'-ı beşerde / Benzer ona kim devlet umar zıll-ı hümadan." Şimdi bugünün hanesine ne yazacak melekler? Ülkem yanıyor. Ülkem yanarken ben ne yapıyorum? Karıncanın taşıdığı bir damla suyu taşıyabiliyor muyum?

Bildiğiniz hikâye: Nemrut, büyük bir ateş yaktırmış, Hz. İbrahim'i atacak. Karıncanın biri de, ağzında bir damla suyla, bu ateşi söndürmeye koşuyormuş. Ulan arkadaş ne yapıyorsun, küçücük bir karıncasın, ağzındaki bir damla suyla bu koskoca ateşi nasıl söndüreceksin, demişler. Biliyorum söndüremem, diye cevaplamış karınca; ağzındaki bir damla suyla bu koskoca yangını söndüremeyeceğimi ben de biliyorum; fakat saflar belli olsun, demiş: ben İbrahim'den yanayım. Ben İbrahim'den yanayım. Herkes üstüne düşeni yapacak. Ülkem yanıyor. Ben ufak bir karıncayım. Bu koskoca yangını nasıl söndürebilirim ki? Mesele o değil: ben İbrahim'den yanayım kardeşim.

Hz. İbrahim, ateşe fırlatıldığında Cebrail yetişiyor. Havada. Ateşe doğru fırlatılmışken. Tam o saniyelerde. Bir isteğin var mı, diye soruyor İbrahim'e. Ben isteyeceğimi Rabbimden isterim diyor İbrahim. Çok ilginç bir cevap. Ve Rabbim ateşe emrediyor: İbrahim için serin ve selametli ol! İşte mesele budur. Ateşi söndürmek Allahın işidir, karıncanın değil. Ama karınca da ağzındaki bir damla sudan sorumludur. Evet Gregor. Dersimiz sona erdi. Zil çaldı. Ziller kimin için çalıyor? Hemingway için çalıyor. O halde derslere veda. Hadi tenefüse çıkalım. Bir simitle bir çay alalım. Zaten on dakika. Valla dersi birkaç hikâyeyle geçıştirdiniz sayın başkanım ama neyse. Çaktırma Gregorcum. Evet bugünlerde çok alıntı yapıyorum; farkındayım. Ama alıntı yapmazsak kadim ede-

biyatımıza hürmetsizlik etmiş oluruz, öyle değil mi? Peki şerhler sayın başkanım? O da bizim klasik edebiyatımızdan kalmadır Gregorcum. Aslına bakarsan, bütün kitaplar, esasen bir Kitap'ı daha iyi anlamak için okunur. (Cemil Meriç'in miydi bu söz? Hatırlayamadım.) Nedir o kitap sayın başkanım? Şüphesiz Kur'an-ı Azimüşşân'dır.

14 Nisan 07

"Mecnunum Leylamı gördüm / Bir kerecik baktı geçti / Ne sordum ne de söyledi / Kaşlarını yıktı geçti." Var mı bizim türkülerimiz gibisi? Yok, sayın başkanım. Eşyalar kamyonu yüklenmiş, soğuk bir kış günü, eğer hafızamın bir oyunu değilse; kar da yağıyor. Antep'ten Adana'ya taşınıyoruz. Babamın tayini çıkmış nihayet. Komşularla vedalaşılıyor. Derken, baktık bir otobüs yanaştı. Öğretmen tüm sınıfı doldurup getirmiş. Perihan Dağ idi öğretmenimin ismi. Beni çok severdi. Ben de onu çok sevdim. Hakikaten ince insandı. Tüm arkadaşlarla vedalaştık. Öğretmenim ağladı. İki üç ay sonra bir mektup gönderdi hatta: Senin sıran hâlâ boş, kimseyi oturtmadım, diyor. Nerde eski öğretmenler! Adana'da bir ilkokula yazdırdılar beni. Üçüncü sınıfa orda devam edeceğim. Hiç sevemedim yeni okulumu, yeni sınıfımı, yeni öğretmenimi. Bir sınav yaptılar. Heyecanlıydım sanırım, biraz da korkuyordum; eski okulumdan bir prens gibi uğurlanmıştım, burası garip bir yerdi, doğru dürüst cevaplandıramadım soruları, her şeyi birbirine karıştırdım. Sonuçlar açıklandı ki; hezimet. Beni tembeller sırasına oturttu öğretmen iyi mi! Bunalıma girdim tabi. Diğer sınavlarda ba-

şarı gösterebilirsem, önce orta sıraya, sonra da çalışanlar sırasına geçebilecektim. Hiyerarşi ve terfi. Ne aptalca. Şimdi o yeni öğretmenin adını söyler, onu rezil ederdim ama neyse. Diğer sınav sonuçları da pek parlak olmadı açıkçası. Sanırım bir şeylere fena halde kızmıştım. Bir süre sonra herkesle alay etmeye başladığımı fark ettim. Kiminle dans ettiklerinin farkında değiller diyordum. Aptallar kadrımı kıymetimi bilememişlerdi işte. Öğretmeni ve tüm sınıfı küçümsemeye başlamıştım. Eski okulmdan bir prens gibi uğurlandığım düşünülürse, burada tembeller sırasına oturtulmuş olmanın sarsıntısını kolay atlatamayacağım tahmin edilebilir aslında. İnsanlarla ve hayatla ilgili genel kanaatlere de ulaşmaya başlıyordum tabi: demek ki insanların verdikleri statülere güvenmeyecektin: alçaklar verdikleri gibi alıyorlardı da! İsterlerse sınıf birincisi yapıyorlar, isterlerse tembeller sırasına oturtuyorlardı. Ben aynı bendim. Değişen neydi peki? Öğretmene çok kıızıyordum. Gerçi kadın da nerden bilsin. Elinde ölçme ve değerlendirme sistemleri vardı; onları kullandı. Hepsi bu. Böyle bakmak lazım tabi. Ama on yaşıyordum o zaman. Böyle bakamadım. Şöyle baktım: Öğretmen bir aptaldı. Tüm sınıf gibi. Hele de sınıf birincisi Çağatay ve ikincisi Koray, en aptallarıydı. Şımarıktılar ve muhtemelen babaları zengindi. Adlarına baksana! Ancak zengin ve ukalâ bir herif çocuğuna böyle isim koyardı. Hah ha. Galiba bu iki çocuğa düşmanca hisler besliyordum. Belki de kıskanıyordum onları kim bilir. Yıldız çocuklardı, alkışlanıyorlardı, takdir ediliyorlardı. Fakat ben aslında öğretmene kıızıyordum: bütün ilgisi onlara yönelmişti. Bizdeki potansiyeli görmesi mümkün değildi. Matematikte sonucu onlardan önce bulduğum halde tenezzül edip parmağımı kaldırmıyordum. Türkçede cüm-

lenin öğelerini yine o iki şımarıktan önce buluyor, ancak lütfedip parmağımı kaldırmıyordum. Aptal öğretmen, soruyu tahtaya yazdıktan sonra sıraların arasında dolaşsa, benim çoktan işlemi bitirip kalemi bıraktığımı fark edecekti; ama o her seferinde Çağatay'la Koray'ın sırasına yöneliyor ve soruyu nasıl çözdüklerini gururla takip ediyordu. Onlar da işlemi bitirince parmaklarını tavana kadar kaldırıp aşağılayıcı bakışlarla sınıfı süzüyorlardı. Aptal herifler, öğretmen yanınızda zaten, parmağınızı sınıfın tavanına kadar kaldırmanın ne âlemi var? Hem ben sizden önce çözdüm. İnsan biraz gururlu olur. Tevazu diye bir şey var. Vakarı diye bir şey var. Hiç mi duymadınız. Ne çare! Bu düzenin, yalakaları ve riyakârları yücelttiğini; mütevazı ve mağrur olanlarıysa mağdur ettiğini o zamanlar fark etmeye başlamıştım Gregor.

15 Nisan 07

Bugün ben bir güzel gördüm. Günün türküsü. "Salındı bahçeye girdi / Çiçekler selama durdu / Mor menekşe boynun eğdi / Gül kızardı hicabından." Eyvallah. Saat 19.00. Seni çok özledim Mona. Seni özlemek beni öldürüyor Mona, gel. Kalbim sıkışıyor. Nefes alamıyorum. Sonra gerekli gereksiz üzüyorum seni; inan hep hasretten, hep ayrılıktan. Saçmalıyorum. Korkuyorum bir yandan da. Bu ayrılık beni öyle tuhaf yaptı ki, tutarsız davranıyorum; olur olmaz kıskançlık krizlerine giriyorum. Evet korkuyorum: kızın saygısını zedelyorsun, diyorum kendime. Sonra kendimi sıkıştırıyorum köşeye. Ne desem bir cevap bulup eziyorum kendimi. İçim daralıyor Mona, gel.

Sana öyle ihtiyacım var ki şu anda. Biliyor musun o türküyü? Bugün ben bir güzel gördüm. Ha? “Bahçenin kapısı güldür / Dalında öten bülbüldür / Emrah da bir edna kuldur / Bağışla geç günahından” Başımı göğsüne yaslamak ve gözlerimi kapatmak istiyorum sadece. Şakaklarımı ovmanı istiyorum. Başım çok ağrıyor Mona. Kalbim çok ağrıyor. Ah ağlayabilsem. Ağlayabilsem belki biraz rahatlayacağım ama ne çare. Gözyaşlarım bir türlü akıyor. Sonra anlamsız tedirginlikler içerisine düşüyorum. Ya yanlışlıkla birisine gülerse diyorum. Ya dudaklarından -insanlık hali- bir yabancıya güzel bir sözcük çıkarsa diyorum. Biliyorum oysa benim Mona Rozam gülüşlerini, sesini kimselere lütfetmez. Ama sonra sokakta yolda birileri onu görüyor ya, diyorum. Derste ağzını açıp tek kelime ederse sesini duyarlar diyorum. Sonra saçmalama oğlum diyorum, nasıl bir dünyada yaşıyorsun? Ama kendime bir türlü söz dinletemiyorum. Bir türlü laf anlatamıyorum. Mona benim annem olsana. Beni bir azarlasana. Bir kızsana bana: aklım başıma gelsin. Çocuk olma, koskoca adam oldun, diye bağırsana bana. Odadan çıkmama cezası versene. Televizyon izlememe cezası versene bana. Cetvelle avuçlarıma vursana. Mona benim annem olsana. Seni öyle özledim ki. Ah, özlemek buymuş demek. Hasret buymuş demek. Bu kadar severken seni, senden böylesine ayrı kalmak ne kadar acı biliyor musun. Bak yazıyorum. Hep yaz diyorsun bana. Sen yoksun, ne yazayım. Ama bak yazıyorum. Şimdi birazdan okusam, ne aptalca şeyler yazmışım diyeceğim belki de: öylesine sulugöz bir şeyler. Ama aklımda sen. Gönlümde sen. Her anımda, her saniyemde sen. Sabah uyanır uyanmaz seninle konuşmaya başlıyorum. Kızıyorum sana bazen, bağıyorum. Sonra özürler dileyip gönlünü almaya çalışıyorum. Ağzıma bir lokma aldığımda sanki sofrada sen varmışsın gibi,

sana dönüp, güzel olmuş değil mi, diyorum. Sonra birazdan, doydum ben, sen de doydun mu kuzum, kaldıralım mı sofrayı diyorum. Bir bakıyorum: annem, babam, kardeşim. Sen yoksun Mona. Ben artık buna dayanamıyorum. Uzun zamandır doğru düzgün kitap okuduğum da yok. Ne zaman bir iki satır okusam yanımdasın; sana okuyorum. Yazar şunu söylemek istiyor, diyorum: açıklamalar yapıyorum sana. Şu kelimeyi ben de ilk defa duyuyorum, bir sözlüğe bakalım diyorum; sözlüğün sayfalarını senle beraber çeviriyorum. Sonra birazdan, bir sigara içeceğim, hadi beraber çıkalım balkona, diyorum. Sen, içme ne olur diyorsun bana. Tamam kuzum bırakacağım, ama şimdi canım çekti, gel yanımda dur diyorum. Balkonda sigaramı içerken saçlarını okşuyorum, sonra kimse görmesin diye ellerimi çekiveriyorum: kuzumu okşadığımı kimseler görmesin: göz değmesin mahremime diyorum. Hem bu kadar durduğumuz yeter balkonda, girelim içeriye diyorum: sigarayı söndürüp içeri giriyorum. Güzel yârim, meleğim, ben seni çok özliyorum. Ne var şimdi yanımda olsan! Sana olan hasretimi en güzel kelimelerle, en güzel cümlelerle anlatmak isterdim. Ama acizim işte. Dünyanın en aptal yazarı benim. Ellerim acıyor. Kalbimde bir sancı. Sana olan özlemimi anlatabilecek bir kelime bulamıyorum. Ah sadece, sadece, sadece. Ah Mona Roza. Seni çok seviyorum. Seni çok özliyorum. Kuzum benim. Aklımda hep sen varsın. Bezm-i elestten beri aklımda hep sen vardın, hep sen vardın, hep sen vardın Mona. Ben hep seni bekliyordum Mona. Şimdi bunu öyle iyi anlıyorum ki. Bezm-i elestten beri, ben hep seni bekliyordum Mona. Ben hep seni bekliyordum.

Fakülte bittikten sonra, öğretmenliğe başlamak için bakanlığa arz etmem gereken sabıka belgesini savcılıktan,

sağlık raporunu tam teşekküllü devlet hastanesinden, ikametgâh ilmi haberini mahalle muhtarından almak için sıra beklerken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

İlk atamamın yapıldığı, şehir merkezinden kırk beş kilometre uzaklıktaki ilçeye, görev yapacağım okula gitmek için, pazarda satmak üzere köyünden yumurta getiren ihtiyar adamlar ve kızlarını görmeye giden ihtiyar kadınlarla birlikte İmamoğlu Koop. otobüsüne binerken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Kız ve erkek tarafının hıncahınc doldurduğu düğün salonunda, nikâh memuru olduğu kıyafetinden anlaşılan belediye görevlisinin, annemlerin bulduğu ve birilerinin Allahın emriyle istediği kız için, 'eş olarak kabul ediyor musunuz' sorusuna 'evet' derken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Hastanenin kantininde, doğumhanedeki karısı için enişelenen tüm kocaların yaptığı gibi sigara üstüne sigara içerken ve nihayet, doğumun başarıyla gerçekleştiğini, bir oğlum olduğunu, doktorların da cevizli baklava beklediğini söyleyen hemşireye, şaşkınlık ve minnetle teşekkür ederken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Şehirlerarası yolculuklarda, bir dinlenme tesisinde otobüsüm durduğunda, o kederli, uzak ve ıssız yol kenarında hayatını nasıl sürdürdüğünü hüznle merak ettiğim garson, masama demli ve iki şekerli bir çay bırakırken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Yarım saatlik moların ardından koltuğuma tekrar oturduğumda, pencereden kar altında köyler, bacası dumanlı, sarı ışıklı, tek katlı kasaba evleri, üşümüş ve hüznü telefon direkleri, kederli buzağlar ve ellerinde incecik kiraz çubuklarıyla kederli köylüler, yalnız ağaçla-

rın kırılğan dallarına konmuş mutsuz kargalar ve ağaçlar ve yollar, yollar, yollar geçerken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Derste Leyla ile Mecnun'u, Ferhat ile Şirin'i anlattığımda, âşıkların ayrılmasına dayanamayıp ağlamaya başlayan iri gözlü, ince boyunlu, mahzun öğrencilerden birinin 'bu hikâyeler gerçekten yaşanmış mı' sorusuna 'evet' derken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Kederden boğulduğum evliliğimin kavgalarla geçen her anında, zavallı karıma kendimi, evreni, hayatı, davayı, geçmiş, geleceği, hayallerimi, umutlarımı anlatmaya çabalayıp, çabalarımın boşluğunu gördüğümde, kitaplarla dolu odama çekilerek kapımı kilitlerken ve kütüphanemden beni bu hayattan en kolay, en çabuk uzaklaştıracak, hikâyeleri hiç gitmediğim şehirlerin hiç bilmediğim sokaklarında geçen bir kitabı seçip sayfaların arasında kaybolmak isterken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Yağmurlu sonbahar sabahlarında, evimin bulunduğu semtin kuzey tarafındaki büyük parkta, kısa ve dik saçlarım yağmurdan sıırılsıklam, siyah montum ağlamaklı ve bekçilere yakalanmadan, küçük çakımla, salak liseliler gibi banka bir kalp resmi çizip, adımın baş harfi yanına bir soru işareti kazırken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Sonra o keder parkından hüüzün evime dönüp, boş yatağıma, boş kanepelere, boş koltuklara bakarak, kırık sesim ve kalbimle 'evvelim sen oldun ahirim sensin' türküsünü söyleyip huçkır huçkır ağlarken, aslında ben, hep seni bekliyordum Mona.

Sonunda halimden korkup, kaçır gibi evden çıkarak, arabamla caddelerde dolaşırken, bir kavşakta kırmızı ışık-

ta durduğumda, o al yanaklarını, sarı ışıktaki dünyamı aydınlattığını, yeşil yandığında ve arkamdaki araçlar öfkeyle haykırdığında yemyeşil gözlerini, ah aslında ben, hep seni, seni, seni bekliyordum Mona. Gel artık. Benimle gel. Bu hasretlik yetti artık.

Bak sana bir teklif-i izdivaç.

Sana çok şey vaat edemem. Ama... Ama benimle gelersen, karlı ve soğuk kış günlerinde, küçük ve sıcacık evimizin oturma odasında, ellerin ellerimde, dizlerin dizlerime değerken, hayatı ve insanları dışarıda unutup, seninle 'Ayrılık Sevdaya Dâhil'i, 'Üç Frenk Havası'nı ve 'Mona Roza'yı okuyabiliriz.

Benimle gelersen, oturduğumuz semtin, sarhoşlar, serseriler ve liseli sevgililer tarafından henüz işgal edilmemiş aile parkında, yaşlı ve muhterem bir çınar ağacının altındaki bankta, pazar akşamları küçük burjuvalar gibi birbirimize fıkralar anlatıp çekirdek yiyebiliriz.

Benimle gelersen, kahvaltıda, kızarmış ekmek diliminin üstüne, tereyağı erimeden, kıpkırmızı, çekirdeksiz vişne reçelini sürüp çayımızı keyifle yudumlayabiliriz.

Benimle gelersen, akşam yemeği için hazırladığın zeytinyağlı sarma ve dolmaların fazla tuzlu olduğunu söylediğimde 'sen aç değilsin zaten' deyip yalandan küsebilirsin ve barışmak için heyecanla, telaşla küçük ve sevimli bahaneler arayıp bulabiliriz.

Benimle gelersen, uzun ve kederli kış gecelerinde, kütüphanemin yanındaki koltuğa Eski Yunan'dan, ya da hayır, başka herhangi bir kadim medeniyetin mitolojisinden dünyama bahşedilmiş bir güzellik ve aşk tanrıçası gibi oturabilirsin ve güneşin altında söylenmedik sözler yazabilmek için beraber düşlere dalabiliriz.

Benimle gelirsen, durakta gecenin son belediye otobüsünü beklerken, otobüs çok kalabalık gelince, huzur dolu evimize yağmur altında koşarak gitmeye karar verip 'bir, iki, üç' deyince koşmaya başlayabilir, yağmurdan ve mutluluktan sıırıslıklam olabiliriz.

Benimle gelirsen, birbirimize aşk şiirleri okuduğumuz binbir gece masallarından menkul bir aşk gecesinde, sularla arınır, minderimize diz çökerek Riyazüssalihin'den hadisler okuyup, yüce Allah'a bizi birbirimize bağışladığı için şükranlarımızı sunabilir ve sabahın ilk ışıklarıyla şehre hafif bir yağmur indiğinde, yağmur tanelerini getiren meleklerin kanadında, kimselere görünmeden, Allah'a yükselebiliriz.

Benimle gelirsen, oğlumuz bir kanepeden diğerine doğru ilk adımlarını attığında, dişleri çıkarken geceleri ilk ateşlendiğinde, okula başladığı günün akşamı, sokağın köşesinden öğrenci servisinin görünmesini pencerede ilk beklediğimizde, bisikletinden düşüp dizlerini ilk kanattığında, senin yemeklerini ve benim tavırlarımı beğenmemeye ilk başladığında, âşık olduğu kıza yazdığı mektubu masasında ilk unuttuğunda, yıkamak için baktığın montunun fermuarlı iç cebinde sen ilk kez bir sigara paketi bulduğunda, akşam ve yatsı ezanlarından çok sonra eve ilk geç geldiğinde ve artık büyüdüğünü, koca delikanlı olduğunu bu kadar sıkımamamız gerektiğini birbirimize ilk söylediğimizde, onun hakkında duyduğumuz kaygıları yenebilmek için birbirimize güç verebiliriz.

Benimle gelirsen, senin sinüzitin benim nefes darlığım azdığında, ilaç kokulu hastane koridorlarında birbirimize sokulup, zavallı hastalara acil şifalar vermesi için Allahımıza beraber dua edebiliriz.

Benimle gelersen, oğullarımız, kızlarımız, torunlarımızla dolu kalabalık ve neşeli ramazan bayramlarında, misafir odasındaki ikili koltukta, sevgiyi, saygıyı ve aşkı kanıtlayan bir başyapıt gibi oturup, çocuklarımıza ellerimizi uzatarak güzel ve kutlu sözler söyleyebiliriz.

Benimle gelersen, tıpkı o çok sevdiğimiz ve her seydişimizde kendimizi tutamayıp gizli gizli ağladığımız, Adile Naşit'le Münir Özkul'un karı koca oldukları Türk filmlerindeki yakışıklı çocukla güzel kız gibi, mutlu meşut, ihtiyarlayabiliriz.

Benimle gelersen, teybinde Orhan Gencebay'dan 'hatasız kul olmaz' çalan sarsıntılı dolmuşların biriyle selvili mezarlığa kadar gidip, herkese anıt gibi bir hayat bırakarak, ah tabi ki karlı bir kış günü, önceden ayırttığımız yan yana iki kabre, beraber uzanıp, beraber ölebiliriz.

Ah Mona Roza! Gel Mona Roza. Ne olur gel. Sayın başkanım, ağlıyor musunuz? Evet... Evet ama... Sen yine de kimselere söyleme Gregor olur mu, sulugöz olduğumuz anlaşılmasın. Olur başkanım, olur. Samimi duygularımızı anlatınca 'melodram' yapmışsın deyip küçümsüyorlar. Biz de her seferinde o sevgili melodramın 'parodisini' yapıp hislerimizi saklamak zorunda kalıyoruz. Fakat bu defa saklanacak gibi değil Gregor, saklanacak gibi değil. "Bugün ben bir güzel gördüm / Bakar cennet sarayından / Kamaştı gözümün nuru / Onun hüsnî cemalinden."

16 Nisan 07

Ben bir lisede öğretmenim bayım. Dokuz yıldır öğretmenlik yapıyorum. Binlerce genç tanıdım. Ülke bu

gençlere mi emanet edildi? Ulan ben bunlara telefonu-
mu emanet etmem be! Satarlar. Parasına da hamburgerle
kola alırlar. Ahh! Çok yazık. Kapitalizmin yerle bir etti-
ği bir gençlik! Aşk yok bir kere, aşk! Aşkı kaybetmiş bu
çocuklar. Dünyanın en güzel duygusunu kaybetmişler.
'Çıkma' denen bir namussuzluk var; ama aşk yok. Çık-
mayı biliyorlar; ama gerçek anlamıyla âşık olmayı bil-
miyorlar. Daha ne olsun efendim, daha ne olsun?

17 Nisan 07

Bir Cezaevinde, Tecritteki Adamın Mektupları. Senin
adını / kol saatımın kayışına tırnağımla kazıdım. Nazım
Hikmet. Dörtnala gelip Uzak Asya'dan. Vay be. Ne ilginç
şeyler olmuş şu memlekette yahu. Hapiste Yatacak Ola-
na Bazı Öğütler. Şerhlere devam.

Se: "Gençliğinde yaşadığı aşklar bahsi"

Homeros, kızların hepsinin salak olduğunu iddia et-
tiği kısa bir buhran dönemi dışında, yüzbinlerce kıza âşık
oldu. Biz ancak, kayıtlara geçmiş olanları aktarıyoruz.

1) Tuba: İlk aşkıydı. Homeros o sırada orta birinci sı-
nıfa gidiyordu. Sessizdi. Utangaçtı. İki lafı bir araya ge-
tiremezdi. Tuba'ya âşık oldu ve ona âşık olduğu için çok
utandı. Çünkü bebeklerin dünyaya gelmesi için anne ba-
baların neler yaptığını bir sene önce öğrenmiş bulun-
yordu ve kendisinin de Tuba'ya aynı şeyleri yapması ge-
rektiği düşüncesi onu çok utandırıyordu. (Bebekleri
leyleklerin getirmediği gerçeği küçük Homeros'u de-
rinden yaralamıştı. Bir arkadaşını olayı şöyle aktarıyor: "Ho-

meros'un kafası o gün çok karıştı. Mahallenin lise bire giden kabadayıları o gün bizi parkın arka tarafında toplamış ve bebeklerin dünyaya nasıl geldiklerini anlatmışlardı. Anne babaların bu tip şeyler yapıyor olması Homeros'u yıkmıştı; uzun süre kendine gelememi ve 'bunu yapmış olduklarına inanamıyorum' diye mırıldanarak sokaklarda günlerce dolaştı.") Bu yüzden Tuba'ya asla açılmadı, çiçek alamadı, doğum gününde hediye veremedi. O sene oradan ayrılıp başka bir okula geçtiği için de onu yıllarca göremedi. Çok üzüldü. Beş sene sonra garip bir tesadüf sonucu onu gördüğünde, hatırladığı kadar güzel olmadığını fark etti. Bunu fark etmiş olması üzüntüsünü hafifletmedi.

2) Şengül: Lise son sınıftaydı; dershaneye gidiyordu. Dershane, okul gibi değildi, kız erkek karıştı. Şengül ve Eylem ön sırada oturuyorlardı. Eylem solcuydu, Şengül güzeldi. Homeros ile Eylem sürekli tartışırlardı. Şengül salak salak onları dinler ve konuştuklarından bir şey anlamazdı. Arada bir iç geçirir ve gülümserdi. Eylem'e diyalektik materyalizmin tutarsız yanlarını ve Marx'ın gerçekleşmeyen kehanetlerini anlatırken, bir gün Homeros'un aklı Şengül'ün kirpiklerine takıldı. Homeros, aşkını, en yakın arkadaşı Abdullah'a açıkladı. Abdullah bu duruma çok sevindi ve aralarını yapacağına söz verdi. Fakat bu konuda tecrübeli olduğu söylenemezdi ve seçtiği yöntem de oldukça ilkel sayılırdı: Bir akşam herkes sınıftan çıktıktan sonra Şengül'ün sırasının üstüne çakıyla 'Homeros Şengül'ü seviyor' yazdı ve görevini yerine getirmiş başarılı bir misyoner edasıyla, yaptığı operasyonu o gece telefonla Homeros'a bildirdi. Abdullah sonuçtan o kadar emindi ki, insanların düğün hazırlıklarına çoktan başlamış olduklarını, ertesi gün Homeros'un

dershaneye damatlık giyerek gitmesinin iyi olacağını söylüyordu. Fakat, aşkını ilan etmek için arkadaşının seçtiği yöntemin sınavtaki kariyerini yerle bir edeceğini gören Homeros çılgına döndü ve Abdullah'ı fırçaladı. Zavallı Abdullah ertesi sabah sınıfa herkesten önce gelerek, sıranın üzerindeki yazıyı çakısıyla kazıdı. Sıranın üzerinde ne yazdığı ve neden kazındığı kimse tarafından anlaşılamadı. Olay büyümeden kapandı, Homeros'un hevesi kursağında kaldı. Kursağında kalan bu heves, uzun yıllar boyunca, yemek yerken lokmaları yutmakta ve kızlarla muhatap olunca yutkunmakta zorlanmasına neden oldu.

3) Aynur: Kayıtlara I.Aynur olarak geçen bu kız, Homeros'un, evlenmek niyetiyle tanışıp görüştüğü ilk kızdır. Ancak güven konusunda bazı sorunlar yaşandığı ve temelde dünya görüşleri ve yaşam biçimleri uyuşmadığı için uzun soluklu bir beraberlik söz konusu olmamıştır.

4) Aynur: Kayıtlara II.Aynur olarak geçen bu kız, Homeros'un karısı olup, I.Aynur'la karıştırılmamalıdır. Beş yıl süren evliliklerinde Oğuzos adında bir oğulları olmuştur. Bütün çabalarına rağmen, Homeros, karısına bir türlü âşık olmayı beceremediği için, aslında II.Aynur'un 'aşklar bahsi'nde yer alması pek de uygun değildir. İlerleyen bölümlerde 'evlilik bahsi'nde bu şahıstan daha ayrıntılı söz edilecektir.

Homeros'un, kadınlar ve kızlar hakkında, genellikle samimi olmadıkları, paraya ve kariyere taptıkları, dışı kodlarını tahrif ederek erkekleştikleri, evlenecekleri erkek için temiz ve dokunulmamış kalmayı beceremedikleri gibi temalar çerçevesinde, yazıldığı dönemde çok büyük tartışmalar yaratan ve hatta kimi feminist derneklerce, ka-

dınların manevi şahsiyetine hakaret etmekten hakkında davalar açılmasına yol açan onlarca hiciv yayımladığı iddia edilmiş, maalesef bu hicivlerden hiçbirisi günümüze ulaşmamıştır.

Not: Bütün bu ilk gençlik saçmalıklarının dışında, Homeros'un 'hayatının aşkı' Mona Roza hakkında geçtiğimiz sayfalarda bilgi verildiği ve önümüzdeki sayfalar boyunca yeri geldikçe bilgi verileceği için, şimdilik bu kadarla yetiniyoruz.

18 Nisan 07

İslam, devlet meselesidir. İslami yaşam, ferdî bir yaşam olamaz. Dini, Allah ile kul arasında özel bir alana indirgemek isteyenler, emperyalistlerdir.

19 Nisan 07

Alçak ceviz dalları / Sıva beyaz kolları / Kız nereden geleyim / Hep sarmışlar yolları. Başkanım bu arada bizi uyuttuğunuzun da farkındayız yani! Hayırdır Gregor? Niye uyutmuşum sizi? Yengemle ilk görüşmenizi anlatıyordunuz. Masaya geçtik dediniz, sonra araya başka konular girdi, sonrasını anlatmadınız. Çok ayıp Gregor! Sonrası sorulur mu? Sen sağ ben selamet! Hah ha. Zaten kafam hayli karışık. Niye sayın başkanım? Yahu işler bildiğin gibi değil. Tamam seviyoruz, âşığız; ama bu kız be-

nim nikâhlım değil ki. Helalim olmayan bir kızla, bir kafe oturup muhabbet ediyorum. Başka bir halt yediğimiz yok tabi de. Fakat bu bile caiz değil bence. Birkaç kere görüştük gerçi. Af dileriz. Peki telefon işi ne olacak? Her gün dakikalarca telefonda konuşuyoruz. Bu konuşmalar 'evleneceği insanı tanımak' boyutundan çıkıp keyfi muhabbete dönüyor haliyle. Caiz mi şimdi bu? Ahkâm kesip duruyorum; yediğim halta bak. Ey yeşil sarıklı ulu hocalar bunu bana öğretmediniz. Bu kesik dansa karşı bana bir şey öğretmediniz. Ey yeşil sarıklı... Televizyona çıkıp kasıla kasıla abdestin farzlarını anlatmakla fakih olunmuyor sayın ilahiyat profesörleri! Ben onu herhangi bir ilmihalden de bulurum. Beyaz giyme söz olur / Siyah giyme toz olur / Gel beraber gezelim / Muradımız tez olur. Beraber gezmek caiz değil; ama fakih amcalar bu konuda nasıl bir çözüm öneriyorlar? Biz de ne halt edeceğimizi şaşırdık. Neyse. Başkanım, hiç olmazsa ikinci ziyaretinizi anlatın biraz; bakın tam da aşklar bahsine girdik. Anlatacak fazla bir şey yok aslında Gregorcum. Şu kadarını söyleyeyim: Mona Rozam bana bir ara 'meleğim' diye hitap etti. Ulan kuzum, dedim, erkeğe de 'meleğim' denir miymiş? Neden olmasın, meleklerin cinsiyeti yoktur ki, diye cevapladı. Gerisini sen düşün artık Gregor. Vay be sayın başkanım. Bu çağda böyle bir kız. Valla helal olsun. Keşke helal olsa da vicdan azabından kurtulsam. Ey yeşil sarıklı ulu hocalar. Sait Faik ne demiş: Bir insanı seymekle başlar her şey. Lüzumsuz Adam. Mahalle Kahvesi. Sinağrit Baba. Gerçi Sait Faik'in çektiği numaraların da farkındayız. Yutmadık yani. Neyse. İnsanlık imtihanı geçirmiş birinin sandalında son nefesimi vermek isterdim. İmtihandan geçmemişse, insanın temizliği, doğruluğu, dürüstlüğü, cesareti kaç yazar? Çiğlik başka

şey. Cumhuriyet Mitingi yapıldı geçenlerde Ankara'da. Hah ha. Birkaç gün önce de Genelkurmay Başkanı bazı açıklamalarda bulundu. Sözde değil özde laik olmaktan bahsetti. Cumhurbaşkanlığı seçimi var da, bu telaş ondan. Başbakanın aday olup olmayacağı merak konusu. Birtakım insanlar sloganlar atarak yürüdüler: 'Çankaya'da türban istemiyoruz!' 'Türkiye laiktir laik kalacak!' Eşi başörtülü ya adamın, ondan. Hah ha. Ulan ne işler. Devlete sahip çıkmaktan bahsediyorlar bir de. Kuvayimilliyeci bunlar hesapta! Maraş'ta Sütçü İmam o kurşunu niye sıktı? Şerefsiz bir düşman askeri, Müslüman bir kadının başörtüsüne el uzattı diye! Şimdi de ulusalcı güruh 'Çankaya'da başörtüsü istemiyoruz!' diyor. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu birader? Kim kandırdı seni zavallı halkım? Açıkçası, başbakana ve partisine bir sempatim yok. Hatta kuşkulandığım bazı önemli meseleler var. Fakat şu statükocu zihniyeti de anlayamıyorum: Adamın cumhurbaşkanı olmasını bir türlü içlerine sindiremiyorlar. İyi de sistem böyle işliyor: anayasaya uygun: meclis kimi seçerse, o cumhurbaşkanı olur, ne var bunda? Ama bunların derdi başka: kendilerinden biri seçilseydi sorun yoktu; istemedikleri biri seçilecek oldu mu, cumhuriyetin tehlikede olduğundan bahsetmeye başlıyorlar. Arkadaş, ya dünyadaki emperyalist sisteme tümüyle karşı çıkacak kadar delikanlı olun ya da bu sistemin zavallı bir çarkı olmuşken, işinize gelmeyen gelişmeler olduğunda 'Cumhuriyet tehlikede!' çığlıkları atmayın: komik oluyorsunuz. Sinağrit Baba sizin oltanıza kendini kaptırsa bile, sandalda çırpınırken görür hakikati: siz bu imtihanı kaybettiniz ey statükocular! Ahh ah! Tertemiz bir dünya istiyorum Gregor; nasıl olacak bu? Üstad formülü vermiş sayın başkanı, ne diyor: "Dünyayı güzellik kurtaracak. Bir insanı

sevmekle başlayacak her şey.” Eyvallah. Apak bir dünya. Tertemiz bir dünya. Berrak bir dünya. Olacak mı? Peki kötüler? Peki şeytan ve adamları? Bir ‘dünya cenneti’ ütopyası mı bu? Bir güneş doğsa. Bir köy. En fazla bir kasaba. Yerleşim birimlerinin nüfusu en fazla beş bin olmalı Gregor. Kent yaşamı, beraberinde çok büyük sorunlar yaratıyor. Sadece altyapı, ulaşım vb. teknik sorunlardan söz etmiyorum; ahlaki sorunlar, kültürel sorunlar çıkıyor ortaya. Bu konuda biraz kafa yormalıyım. Ama şimdi değil. (Biz sanatçı olduğumuz’ çün sezgisel bir şey söylüyoruz. Bilim adamı olsaydık akılcı çözümler üretirdik. Hüngür hüngür.) Bir köy. Bir ırmak. Ağaçlar. Tavuklar, koyunlar ve inekler. Toprak. Ve insan. Otuz haneli bir köy. Nüfusu yüz elli. Herkes herkesi tanır. Yalan yok. Riya yok. Kıskançlık, ihtiras, dedikodu yok. Öyle mi? Mümkün mü? Şöyle: belki yine kötülük olur; fakat kontrolü mümkün bir kötülük olur. Metropol, kötülüğün kontrolden çıkması anlamına geliyor. Kimin ne yaptığı belli değil. Ah, neyi paylaşamıyor bu insanlar? Dertleri ne? Alıp veremedikleri nedir birbirleriyle? Mal da yalan mülk de yalan / Var biraz da sen oyalan. Yunus Emre’yi okumamışlar mı? Peki Kitab’ı? Oysa o Kitap... Oysa... Ağlamak için beş dakika ara veriyoruz sayın yolcular.

(Beş dakika ara.)

Geldim. Şimdi şu son cümleyi okuyunca aklıma Rahmi Kaya’nın Yağmura Yakalanmış Şiirler’i geldi. ‘Aır’ diye bir şiir var orda. Gerçekten hoş bir şiir. “İkimiz de koridor tarafıyız / ikimiz de yalnız / uyuyamayız...” Allah Sayın Kaya’ya merhamet etsin. Sonra İktisat Dersleri adlı şiir de çok hoş: şair doğru söylüyor: “Otuz beşinde ölmez de n’apar / beş yaşında Tanrı’yla konuşmaya başlayan

/ bir müzikçi bir ressam bir ozan..." Hayat gerçekten çok tuhaf. Kim ne zaman ölür, kim ne kadar yaşar, yaşarken başımıza neler gelir, başımıza gelenler hayır mıdır şer midir, hiçbir şey bilmiyoruz. Allahın hikmetinden sual olunmaz. Bizim hayır zannettiğimiz şeyler şer olarak karşımıza çıkabiliyor. Bizim şer zannettiğimiz şeyler hayır olarak dünyamızı güzelleştirebiliyor. Görünen o ki Mona Rozam'ın ailesi asla ikna olmayacak. Müstakbel kayınavlidem kızını okutmak konusunda kesin kararlı. Ya Sabır. Bakalım neler olacak. Kula düşen, istikamet ve sabır. Hızır'la Musa'nın hikâyesi hep ilgimi çekmiştir:

Hızır, Musa, Hızır aleyhisselamın yanına gidiyor ve ilmine talip olduğunu, arkadaşlık etmek istediğini söylüyor. Yaptıklarına Musa'nın sabredemeyeceğini bilen Hızır, hiçbir şey sormaması kaydıyla bu teklifi kabul ediyor. Derken yolculuğa çıkıyorlar. Bir gemiye biniyorlar. Gemidekiler bu iki arkadaşına çok iyi davrandığı halde, Hızır birazdan geminin bazı tahtalarını sökmeye, dibini delmeye, gemiye zarar vermeye başlıyor. Musa dayanamıyor tabi; ne yapıyorsun, onlar bize iyi davrandığı halde gemiye neden zarar veriyorsun, diye soruyor. Gördüklerine sabredemeyeceğini söylemişim, diyor Hızır. Yaptığı hatayı fark eden Musa özür diliyor ve yolculuklarına devam ediyorlar. Derken bir şehre geliyorlar. Hızır orda oynamakta olan çocuklardan birini öldürüyor. Musa dayanamayıp soruyor: Ne yapıyorsun! Zalimlik bu! Küçük çocukçu neden öldürdün? Gördüklerine sabredemeyeceğini söylemişim, diyor Hızır yine. Musa hata yaptığını fark ediyor ve yine susuyor. Yolculuklarına devam ediyorlar. Derken bir başka şehre geliyorlar. Şehir halkı iki arkadaşına hiç dostça davranmıyor. Onlara yiyecek içecek vermiyorlar. Buna rağmen, oradan ayrılırken,

Hızır, yıkılmakta olan bir duvarı düzeltiyor. Musa yine dayanamayıp soruyor: Bize kötü davrandıkları ve karınızı bile doyurmadıkları halde neden düzeltiyorsun bu duvarı? Hızır, bu üçüncü sabırsızlıktan sonra şöyle diyor: işte artık ayrılık vaktimiz geldi; dayanamadığın, sabre demediğin şeyleri sana söyleyeyim.

Gemiye zarar verdim; çünkü o denizlerde her sağlam gemiye el koyan zalim bir hükümdar vardı. Bunların gemisini hasarlı görünce el koymadı. Sonra o çocuğu öldürdüm; çünkü o çocuk kâfir idi. Annesi babası mümin ve iyi kalpli insanlardı ve çocuklarının üstüne titriyorlardı. Çocuklarına olan bu bağlılıkları onları da azdıracak ve küfre düşürecekti. Onlar bu kâfir çocuktan kurtarıldı ve Allah onlara daha hayırlı bir çocuk verdi. Düzelttiğim duvara gelince, o duvar, şehirdeki iki yetim çocukcağıza ait olup, altında define vardı. Rabbin diledi ki çocuklar erginlik çağına erişsinler ve öylece definelerini çıkarsınlar. Ben bunları kendi rey ve görüşüme göre yapmadım. İşte senin, hakkında sabırlı olamadığın olayların iç yüzü böyledir.

Bilemiyoruz. Gerçekten bilemiyoruz: başımıza gelen hayır mıdır şer midir bilemiyoruz. İstikamet üzere olmak ve sabretmek gerekiyor. Ama insanız işte. Aceleciyiz. Sabırsızız. Dayanamıyoruz. Hemen sorgulamaya başlıyoruz. Deşelemeye başlıyoruz. Oysa başımıza gelen her şeyi derin bir teslimiyetle kabul etmemiz gerekir. Geçen akşam bir haber izledim televizyonda: İzmir'den Kapadokya'ya giden bir otobüs kaza yapmış. Bir okul gezisiymiş. Araba öğrenci dolu. Otuzdan fazla ölü var. Aileler nasıl figan ediyor, nasıl çırpınıyor. Gel de sorma şimdi: Neden Allahım? Ama hikmetinden sual olunmaz işte. Kadere iman diye bir şey var. Hayli karışık aslında. Biraz önceki 'teslimiyet' meselesi de öyle. Kişisel konularda

o teslimiyeti, o rızayı göstereceğiz; ama toplumsal konularda teslimiyet olmaz: direniş olur, mücadele olur. Sanırım burada yanlış anlaşılmaya müsait bir şeyler var ama. Neyse baylar, doğrusunu söylemek gerekirse, aklım pek başımda değil. Çünkü şimdi kuzumun aramasını bekliyorum. Müsaadenizle efendim. Bu kafayla daha fazla yazamam. Zaten işi iyice alıntılara döktüm son zamanlarda. Eleştirmenlerin eline büyük kozlar verdim. Buyurun eleştirmenler, harcayın beni. Ama dikkatli olun yine de. Unutmayın bir deli olduğumu: valla kafamı kızdırmayın, kırk kuyuya kırk taş atarım, kırk akıllı eleştirmen çıkaramaz sonra. Türküyü bitirelim: Beyaz giyme tanrılar / Seni yolcu sınırlar / Zaten bende talih yok / Seni benden alırlar... Hadi eyvallah.

20 Nisan 07

17.00. Vuslat bir başka bahara mı kaldı. Aman kalmasın. Firkat bizi öldürdü; yeter Allahım. Ferdi baba'nın buyurduğu gibi: Ne de haklıymış meğer / aşk uğruna yananlar / sen de beni yakıp gittin / geçen yıl bu zamanlar... Ah ah. Geçen yıl bu zamanlar (tam bir yıl önce bugün) bir savcı meslekten ihraç edildi: Van Cumhuriyet Savcısı Ferhat Sarıkaya. 2005'te gerçekleşen Şemdinli olaylarıyla ilgili bir iddiada bulunmuştu Sarıkaya. Zamanın Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'a kadar uzanan bir suçlamaydı bu. Yasadışı örgüt kurmaktan, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan'ın öldürülmesine varıncaya kadar bir dizi olay. Ve savcı meslekten ihraç edildi. Haddi bildirildi. Nasıl böyle bir iddiada

bulunursun aslanım? Fakat ben müdde-i umumiyim abi. Benim işim bu. Olmaz. Kes. Komutan hiç suç işler miymiş. Hah ha. Adamı tanımam. Nasıl biri olduğunu bilmem. Fakat bir iddiada bulundu diye meslekten ihraç edilmesini de asla anlayamam. Usûl hatası falan fişman. Geçin bunları. Hukuk sisteminiz böyle işliyor işte. Gerçi Dünya Sisteminin bizim gibi ülkelerde önce birilerine bazı cürümleri işlettiğini, sonra da onları yakalattığını görmüyor değiliz. İşin içinde iş olduğu kesin. Pireli Şiir. Orhancığım Veli'den. "Bu ne acayip bilmece / Ne gündüz biter ne gece / Kime söyleriz derdimizi / Ne hekim anlar ne hoca..." Orhancığım, kafiye güzel şey aslında yahu! Garip.

İkindiyi kıldım az önce. Başım yine korkunç ağrıyor. Sabah on sularında dışarı çıkmıştım. Henüz geldim. Çarşıda bazı işlerim vardı. Oğlumun parasını falan yatırdım. (Biliyorsunuz her ay nafaka yatırıyorum: ah ne yazık bana! Ne yazık canım oğluma! Ve ne yazık bu dünyaya!) Sonra Mona Rozamla konuştuk uzun uzun. Merkez Camiinin avlusunda bir bank bulup oturdum. Saatlerce konuştuk. Vakit girince abdest alıp cumaya geçtim. Birazdan maiyetiyle beraber belediye başkanı camiye girdi. Kasıla kasıla oturdular. Allah kahretmesin. Cumanın da bir anlamı kalmadı: tövbe estağfirullah! Hiç sevmem bu belediye başkanını. Yıllardır bu şehri sömürür durur. Aptal hemşerilerim de yıllardır bu adama oy verir. Bu herifin kıldığı cumayı ben niye kılıyorsam, dedim kendi kendime. Kalkıp gitmek istedim. "İza nüdiye lissalati min yevmil cumuati..." ayeti geldi aklıma. Oturdum.

İmam hutbede şovunu yaptı. Allah beni affetsin. Kötü niyetli miyim diye sorup duruyorum kendime: herifin konuşmaları, tavırları falan hiç samimi değildi. Na-

mazda ayetleri teganniyle okudu. Nefis bir sesi vardı doğrusu; işi biliyor. Ahh ah. Allahım sen acı bu saf millete. Tesbihatı beklemeden çıktım. Müezzin de bir Türk sanat müziği sanatçısı edasıyla yaptı işini. Güzel sesi ve makamlarıyla halkı kendine hayran bıraktı. Oysa bunlar ince meselelerdir; dikkatlerin, işi yapan şahısta değil, yapılan işte yoğunlaşması gerekir. Avluya çıktım, namazdan önce oturduğum banka tekrar oturdum. Yine iki saat kadar Mona Rozamla konuştum. Başımı göğsüne yaslamak ve huzur içinde gözlerimi kapatmak istiyorum. Senden başka kimim var kuzum. Bu çirkeften kurtar beni. Gel limanım ol. Sığınağım ol. Mağaram ol. Uyut beni, üç yüz sene uyanmayayım. Gözümü tekrar açtığımda bu çirkef düzen yıkılmış olsun. Tertemiz ve bembeyaz ellerinle saçlarımı okşa ki günahlarımdan arınayım.

Ah Roza, seninle Medine'ye gidip yerleşsek. Sokakları bu şehrin sokakları gibi kirli olmayan bir şehre. Medine'ye, o kutlu şehre hicret etsek. İnsanların kahrı omzumıza ağır geldiğinde çöllere gitsek. Upuzun bir kum denizi görsek sadece, upuzun, sonsuz bir kum denizi. Hiç insan görmesek, hiç yalan. Yaz geldi: şehrin sokaklarında kadımlar ve kızlar gene soyunmaya başladılar. Lanet olsun. En azından o şehrin sokaklarında böyle iğrenç şeylere şahit olmayız. Sonra Mekke'ye gideriz; Kâbe'yi ziyaret ederiz. Ah ulan. Maişet işte. Nasıl bırakıp giderim ben burayı? Rızkı veren Allah diyoruz; ama galiba Allah'tan ziyade memuriyetimize güveniyoruz. Hicret. Modern Müslümanların, hayatlarından çıkardıkları bir kavram da bu: hicret. Oysa ne kutlu bir şey. "Allahın arzı geniş değil miydi, hicret etseydiniz ya!" buyruluyor Kuran'da.

O gidenler yurdunu yuvasını malını mülkünü eşini dostunu bırakıp nasıl gitti peki? Ah tabi, Ensar karşıla-

di orda onları! Şimdi gitsem Ensar hâlâ Medine’de midir Rabbim? Şimdi gitsem biri benimle kardeş olup evini ekmeğini paylaşır mı? Ensar hâlâ orda mı Rabbim? Peygamberin gittiği gibi gitsem, ashabın gittiği gibi gitsem, şimdi Medine’de beni kim karşılar Rabbim.

Ömer olsam Ömer gibi gitsem: meydan okusam giderken: İşte ben, Hattab’ın oğlu Ömer, Medine’ye gidiyorum! İçinizde karısını dul, çocuğunu yetim bırakmak isteyen varsa, peşimden gelsin!

Ebubekir olsam Ebubekir gibi gitsem: “La tahzen, innallahe meane.” diyen kutlu bir yol arkadaşıyla mağaralarda saklanarak.

Hicret bitmiştir, buyrulmuş gerçi. Âlimler bunu epey tartışmışlar. Bilemiyorum. Üzerinde kafa yormam lazım. Kaçış mı yoksa bu, diyorum. Kavgadan, mücadeleden kaçış mı? Fakat bu çirkefi görmeye tahammül edemiyorum, ne yapayım? Televizyonlardaki iğrenç sahneleri, gazetelerdeki o açık saçık fotoğrafları, bu internet belasını, bu caddeleri, bu sokakları görmeye tahammül edemiyorum. Fısk u fücur nerden buldu bu cesareti, nasıl buldu? Bu cürret kanıma dokunuyor. Müslümanın kudret sahibi olmaması, müslümanın bu acziyeti kanıma dokunuyor.

Ah Mona Roza, sen benim Medinemsin! Bu çirkeften, bu zulümden, bu adi düzenden, bu sefil yaşamdan, bu aşağılık insanlardan sana kaçıyorum Mona! Sen benim Medinemsin! Beni Medine gibi kucakla Mona. Ben muhacirim; sen ensar ol Mona. Ekmeğini evini paylaş benimle. Kaderimi paylaş. Başımı göğsüne yaslamak, göğsündeki aşkla, huzurla beslenmek, yeniden dirilmek, senden aldığım güçle, bu çirkef düzeni yerle bir etmek istiyorum Mona. Bak nasıl da hâlâ çocuğum. Bak nasıl da

hâlâ çocukça hayallerim var. Bize güç ver Allahım. Bize sabır.

Allah büyüktür. Mona Rozamı bana lütfeden Allah ne büyüktür. İzdrap ehline göç izni veren Allah ne büyüktür. Mekkeli müşriklerin işkencesi dayanılmaz hale gelince, kulu ve peygamberi Muhammed'e ve onun ashabına Medine'ye hicret emri veren Allah ne büyüktür.

21 Nisan 07

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

Mekke devrinin on üçüncü yılında, Muharrem ayında, anavatan Mekke'den dostvatan Medine'ye hicret başladı. Tüm müslümanlar gizli hicret ederken sadece Hz. Ömer açıktan yola çıktı ve o meşhur sözlerini söyleyerek müşriklere meydan okudu. Müslümanlar Mekke'yi terk ediyordu. Medineli müminler bu kutlu muhacirlere kucak açıyordu. Herkes birer ikişer gitti ve Mekke'de Peygamber aleyhisselamın yanında Hz. Ali ve Hz. Ebubekir gibi birkaç yakın arkadaşı kaldı.

Bu arada Mekkeli müşrikler Efendimizi ortadan kaldırma planları yapmaya devam ediyorlardı ve şeytanın bir ihtiyar adam kılığında katıldığı son toplantıda alınan karar, peygamberi öldürmek şeklindeydi. Efendimizin öldürülmesi konuşuldu, tartışıldı. Müslümanlar Medine'de toplanıyorlardı ve peygamber de bir gün çıkıp onların başına geçebilirdi. Bu durum müşrikleri bu korkunç kararı almaya itmişti. Değişik kabilelerden cellâtlar seçildi, ellerine keskin kılıçlar verildi ve suikast zamanı tespit edil-

di. Diğer taraftan Cebrail aleyhisselam Efendimize gelerek, "Bu gece kendi yatağında yatma!" uyarısını yaptı. Allah düşmanın tuzaklarını ne güzel bozar.

Hicret izni verilince hazırlıklar başladı. Peygamber aleyhisselam dostu Ebubekir'in yanına giderek göç müjdesini verince, günlerdir bu haberi bekleyip duran Ebubekir sevinçten ağladı. Hz. Aişe validemiz babasının ağlamasına çok şaşırdı da "Bu olayı görünceye dek, bir erkeğin sevinçten ağlayacağını bilmezdim." dedi.

Güzel dost, iki devesinden birini Efendimize vermek istedi. O ancak bedelini ödemek şartıyla kabul etti. Geceleyin Muhammed aleyhisselam Hz. Ali'yi çağırarak kendi abasını verdi ve o gece yatağında yatmasını emretti. Kahraman sahabe, tereddüt etmeden bu emre uydu. Cellâtlar Efendimizin evini kuşatıp gözetlemeye başladılar. Aralarında cehaletin, karanlığın ve kötülüğün başı Ebucehil de bulunuyordu. Efendimiz sabaha doğru evinden çıktı, Yasin suresinden, "Biz onların önlerinden ve arkalarından bir sed çektik, böylece onları salıverdik, artık göremezler." ayetlerini okuyarak, avucundaki toprağı müşriklerin üzerine savurdu. Aralarından geçip gitti ve cellâtlar onu göremediler. Gören gözü görmez eden Allah ne büyüktür. Duyan kulağı duymaz eden Allah ne büyüktür. Kulu ve elçisi Hz. Muhammed'i cellâtların arasından güvenle çıkaran Allah ne büyüktür.

Derken bir adam geldi ve cellâtların boşuna beklediğini, çünkü kendisinin Muhammed'i şehirden çıkarken gördüğünü söyledi. Cellâtlar ilk şaşkınlığın ardından öfkeyle ve hırsla eve girdiler ve Peygamberimizin yatağında Hz. Ali'yi buldular. Hz. Ali bir süre hapsedilip sorgulandı.

Bu esnada Efendimiz ve dostu sabah olmadan Sevr mağarasına doğru yola çıkmışlardı. Mağaraya ulaştıklarında Hz. Ebubekir orayı temizledi, delikleri kapattı ve daha sonra Peygamberimizi içeriye aldı. Güzel dost, bez ya da ağaç parçası bulup da kapatamadığı bir deliğe de topuğunu dayamıştı. Rivayet olunur ki o delikte yaşamakta olan bir yılan, Hz. Ebubekir'in topuğunu ısırды. O yilandan sorulduğunda, "Ben yıllardır âlemlerin efendisini görmeyi arzu ettim, tam görmek nasip olacaktı ki Ebubekir deliğin ağzını topuğuyla tıkadı, ona zarar vermek gibi bir niyetim yoktu; fakat âlemlerin efendisini bir an olsun görebilmek için başka çarem kalmamıştı." diye kendini savundu. Kulu ve peygamberi Hz. Muhammed'i korumak için mağaranın girişinde Ümmü Gaylan ağacını yetiştiriveren Allah ne büyüktür. Mağaranın ağzına bir ağ örmesi emriyle o güzel örümceği gönderen Allah ne büyüktür. Ve yine iki güzel dağ güvercinini mağaranın kapısı önüne yuva yapmaları emriyle yollayan Allah ne büyüktür.

Efendimizin Mekke'den ayrıldığını fark eden bir grup takipçi aramalara başladı. Peygamberimizi bulana büyük ödüller vaat edildi. Derken, iki dostun kaldığı Sevr mağarasının önüne kadar geldiler. Kapıdaki ağacı, örümcek ağını ve güvercinleri görünce de çekilip gittiler. Dost Ebubekir'in içerde telaşlandığını gören âlemlerin efendisi Rasulullah aleyhisselam şöyle buyurdu: "La tahzen, innallahe meane!" Üzülme, Allah bizimle beraberdir.

Sonra mağaradan ayrılarak yollarına devam ettiler. Bir noktada Peygamberimiz aleyhisselam Mekke tarafına dönerek, "Ey Allahın yarattığı güzel ve sevgili şehir, halkın beni senden çıkarmamış olsaydı, vallahi ben senden ayrılmazdım." dedi.

Derken, yolcular Ümmü Mabed'in çadırına uğradılar. Çadırda yiyecek içecek yoktu. Davarları kısır, koyunları sütsüzdü. Efendimiz besmele çekerek koyunu sağdı. Koyundan herkese yetecek kadar ve daha fazla süt geldi. Kutlu yolcular oradan ayrıldılar. Çadırın efendisi Ebu Mabed olanları öğrenince, Peygamberimizin arkasından yetişti ve hicret esnasında ona biat edip müslüman oldu.

Bu arada Peygamberimizin başına konan büyük ödüllü alabilmek hırsıyla Süraka, zırhını giymiş, fal oklarına bakmış ve atına binerek kutlu yolcuların peşine düşmüştü. Bir noktada Efendimize ve güzel dostuna yetişti. Efendimiz onun şerrinden Allah'a sığındı ve arkasına bile bakmadan yoluna devam etti. Süraka hamle yaptı. Atının ayağı sürçtü ve yere yuvarlandı. Süraka tekrar hamle yaptı. At yine tökezleyerek yere kapaklandı. Süraka bir daha hamle yaptı ve atının ön ayakları dizlerine kadar kuma saplandı. Rasulullahın ilahi kudretle korunduğunu anlayan takipçi, onun silahlı koruyucusu oldu ve sonra da iman etti.

Cuhfe dolaylarına ulaştığında Efendimizin gönlüne yine Mekke'nin özlemi düştü. Allah onu şöyle teselli etti: "Kuranı sana farz kılan Allah, elbette seni dönülecek yere döndürecektir."

Bir zaman Kuba'da kalındı ve sonra yola devam edildi. Ranuna Vadisine geldiklerinde Cuma vakti girmişti. Efendimiz orada Cuma namazını kıldı ve bir hutbe okudu: İnsanların sonunda bir gün öleceklerini, sürülerini çobansız bırakacaklarını, mallarından ve ömürlerinden sorguya çekileceklerini, ahiret yurdu için hazırlık yapmaları gerektiğini, yarım hurma ile olsa bile cehennemden korunmalarını, Allaha şirk koşmamalarını söyledi.

Medine halkı Efendimizi 'taleal bedru aleyne' diyerek karşıladılar. Medine'de yer yerinden oynadı.

O güne dek hiçbir şehir hiçbir yolcuyu böylesine bir coşkuyla karşılamamıştı. Herkes Efendimizi kendi evinde misafir etmek isterken, peygamberin devesi, Ebu Ey-yub el Ensari'nin evinin önünde durdu. Allah'tan bağışlanma dilerim. Allah'tan iman, ihlâs ve salih amel dilerim. Ey Allahım, bilip dururken sana şirk koştuktan yine sana sığınırız. Ey kalpleri değiştiren Allahım, kalbimizi İslam üzere sabit kıl. Âmin. Âmin. Âmin. Vese-lâmün alel mürselin. Velhamdü lillâhi rabbil âlemin.

22 Nisan 07

Benim gibi adamlar erken ölür Gregor. Şayet bir yanlışlık olur da, uzun yaşarsam, huysuz, geçimsiz, aksi bir ihtiyar olurum herhalde. Oysa sessiz, sakin, huzurlu, vakarlı, erdemli bir adam olabilmek isterdim. Bir Yusuf Masalı. Beş Yusuf Hikâyesi. Fakülteden beri yazmak isterim, bir türlü kısmet olmadı.

Birinci Yusuf, İzmir'den arkadaşım. Bizim bölümdeydi. İri yarı. Adıyamanlı. Sakallı. Edebiyattan anlar. Yazsa iyi yazardı. Erbain'deki şiirleri çok iyi okurdu. Şimdi İstanbul'da. İyi derecede İngilizce öğrendi. Yurt dışına gitmek istiyor. Bence yurt dışına gitmek yerine oturup bir şeyler yazmalı.

İkinci Yusuf, yine İzmir'den. Aynı yurttaydık. Beraber bir dergi çıkarmıştık. Isparta'da babasının bir gazetesini vardı. Gidip orada yapmıştık dizaynı. Ekonometri

okuyordu. Bir keresinde, "Yazarlar ünlü olur; yayıncılar zengin." demişti bana. Tahir'le Isparta dolaylarında bir turnedeyken arayıp buldum Yusuf'u. Telefonu falan yoktu da, babasının gazetesini buldum, öyle ulaştım. Yurt dışındaymış. Gelince görüştük. Tas kebabı ısmarladı bize. Bir döviz bürosu açmış. Durumu hamdolsun iyiymiş.

Üçüncü Yusuf, yine İzmir'den. Bizim bölümde hocaydı. Kılın tekiydi. Sapsarı bir herifti. Almanya benzerdi. Öğrenciyle alay ederek konuşurdu. Derse ve sınıfa hâkimiyeti yoktu. Bu yüzden de sınavlarda kazık sorar milleti süründürürdü. Bir keresinde Yusuf Hoca yine saçma sapan, sıkıcı bir ders yapıyor. Pat diye bir şey sordu bana. Kazık bir soruydu, rezil etmek için sorduğu çok açıktı. Bilmek mümkün değildi; fakat tesadüf bu ya, biliyordum cevabı. Soruyu bana birdenbire yöneltince sınıf buz kesti, tepkimi bekliyorlar. Bir saniyelik bir sesizlikten sonra tak tak tak söyledim cevabı. Hocanın, cevap gelmez zannederek sorduğunu ve buna rağmen benim cevabı yapıştırdığımı gören millet kahkahayı bastı tabi. Bozulmuştu cevabı takır takır söylememe. Hah ha. Geçmiş olsun efendim. Öyle ucuz adamlar üniversite hocalığı yapıyor ki; akademi için oturup yas tutmak gerek.

Dördüncü Yusuf Adana'dan. Dedem. Hafız. Tarikat ehli. Nakşibendî. Çok güzel bir sakalı var. Tahmin ederim, haftada bir hatmeder Kur'an'ı. Evde Kur'an sesi hiç eksik olmaz. Anneannem de şikâyet eder dedemi bize: Hep okuyor, biraz da benimle konuşsun, der. Haklı tabi kadıncağız. Kariyeri de var haa: Emekli noter kâtibi. Askerliğini sıhhiye olarak Çanakkale'de yapmış. Alerji ve astım tedavisi görürken iğnelerimi bir ara dedem yapmıştı. Küçükken yazları onlara gelirdim. Tabi biz o zaman Antep'teyiz. En büyük torunları benim ya; kıymetliyim. Gün-

lerce kalırdım. İyi bakarlardı bana. Gece bir uyanırım; dedemle anneannem yataklarında oturmuşlar, battaniyeleri sırtlarında, ellerinde tesbih, bir şeylerle meşguller. Sonra kalkıp namaz kılarlar. Biraz büyüyünce anladım: meğer virdleri varmış, tesbihlerini çeker, teheccüd kılarlarmış. Bir keresinde, sanırım üç dört yaşlarındayım, altıma kaçırmıştım; aksiliğe bakın ki evde dedemden başka kimse yok. Haliyle beni tuvalete o götürmüştü ve nasıl taharet yapacağımı tarif etmişti. Şirin bir rezalet. Hiç unutmadım. Uzun yaz ikindilerinde Kur'an okurdum, o da dinleyip hatalarımı düzeltirdi. Kitab'ı ezbere biliyor olmasını hep hayranlıkla karşılamışım. Kullandığım kip size onun vefat ettiğini düşündürtmüş olabilir: hayır: maşallah hayatta, yetmiş beş yaşında ve sapasağlam. Allah nazardan saklasın. Rızasına uygun uzun ömürler nasib eylesin. Âmin.

Beşinci Yusuf, Mısır'dan; Hz. Yusuf... Kuyulardan saraylara doğru bir hikâyesi var. Malûm. Ahsenülgasas.

24 Nisan 07

Bayram yerinde birlikteymişiz. İsmet Özel'in muzipliğidir bu diye düşünüyorum ki anlamış gibi baktı yüzüme. "Ben anlatıyorum da bunlar anlamıyor. Senin Türkçen iyi sen anlat." dedi. Sezai Karakoç gülüyor ama Nuri Pakdil hâlâ fena halde somurtuyor. Sustu sustu tam geçit töreni yapılırken "Parti kurmuş bir de utanmadan!" dedi. Eyvah dedim şimdi kavga kıyamet. İsmet Özel parmağını dudaklarına götürüp bana 'sus' yaptı. Sezai Karakoç çantasından bir kâğıt çıkardı Nuri Pakdil'e uzattı "Al oku bunları. Şiir biçiminde yazdım neden par-

ti kurduğumu.” dedi. İsmet Özel’in kulağına eğilip “Dargın mı üstadlar?” dedim. Yine parmağı dudaklarında: sus. Nuri Pakdil kâğıtları çekip aldı okudu okudu okudu. “Tamam o zaman.” dedi. O saniye hissettim ki işler yoluna girecekti. Olacak şey değil ya, Necip Fazıl da bürosundaymış. Büyük Doğu’yu tekrar çıkartmayı düşünüyormuş. Bunu onlar da biliyormuş. Necip Fazıl bu üstadları hizaya sokar dedim içimden. “Hadi o zaman biz de gidip katılalım!” diye bağırdım. Söylediklerim güürültüye gitti. Bando takımı yanımızdan güürültüyle geçiyordu.

27 Nisan 07

Bu emperyalist/kapitalist/modernist düzeni değiştirecek olan Musalar, Allah dilerse, yine Firavun’un sarayında yetişecektir.

28 Nisan 07

Televizyonda bir reklâm: selüloitlere son! Kadının kalçaları aynen ortada! (Eşşegi saldırm çayıra / Otlayıp karnın doyura / Gördüğünü düşü hayıra / Yoranın da avradını...) Oh ne âlâ! Oh ne âlâ! Gâvur memleketi mi ulan burası! Biraz sakın olun sayın başkanım. Nasıl sakın olayım Gregor? Yaz geliyor ve insanlar çarşıda pazarda yine çırlçıplak dolaşmaya başladılar. Lanet olsun. Buğz ediyorum. “Bir kötülük gördüğünüzde elinizle düzeltin, ona gücünüz yetmiyorsa dilinizle düzeltin, ona da gücünüz yetmiyorsa kalben buğz edin ki bu imanının en zayıf de-

recesidir.” buyuruyor Peygamberim. Bırak elimizle dilimizle kötülüğü yok etmeyi; televizyondaki, sokaktaki çirkefi keyifle (ya da gafletle) seyrediyorsak, Allah korusun, imanımızı kaybetmişiz demektir!

Şu hicret meselesini yanlış anlıyor insanlar. İlla ki Mekte’den Medine’ye gitmeniz gerekmiyor ki arkadaşlar. Kötülükten iyiliğe yönelmek de hicrettir. Günahtan kaçıp sevaba yönelmek de hicrettir. Modernizmden, yani şu çirkef düzenden İslam’a yönelmek de hicrettir. İyice aptallaştım, anlamıyorum yahu: mesela mankenlik diye bir meslek var. (Münkir münafığın huyu / Yıktı harab etti köyü / Ölüsüne bir tas suyu / Dökenin de avradını...) Mankenlik nedir? Açıp bir sözlüğe bakalım. Araştırmacı bir kişiliğimiz var ya. Hah ha. Manken: Fransızca, mannequin. Oraya da Hollanda dilinden geçmiş. Bu insanların bir de inekleri ünlüydü değil mi. Neyse.

1) Terzilerin ve hazır giyim eşyası satanların elbise provasında veya teşhirinde kullandıkları insan vücudu biçimindeki kalıp.

2) Moda evleri tarafından hazırlanmış kıyafetleri giyerek tanıtma ve alıcılara gösterme işini yapan kimse.

Evet bu iki anlamdan hareketle çalışmamıza devam edelim efendim. Tanımlarda dikkatlerimizi çeken bazı kavramlar var: kıyafet, teşhir, gösterme, moda vs. Anladığımız kadarıyla bu mankenler, kıyafetleri giyiyorlar ve teşhir ediyorlar, yani gösteriyorlar: bu kıyafetler de moda göre şekilleniyor. Sanırım buraya kadar anlaşılmayan bir durum yok. Arkadakiler uyumayın, dersi dinleyin. Bakın ben öğretmen tandanslı bir yazarım; gözümünden hiçbir şey kaçmaz! Evet nerde kalmıştık? Kavramları inceleyorduk hocam. Evet kavramlar.

Moda kavramından başlayalım: moda, toplumda belli bir süre yaygın ve geçerli olan tarz, biçim, alışkanlık, demek. Kim cümlede kullanmak ister? Neyse geçelim. Kıyafet, vücuda giyilen şey, demek. Teşhir ise, bir şeyleri göstermek demek.

Şimdi toparlayalım: Kıyafet konusunda bir moda çıkarıyor, birileri bunu vücuduna giyiyor ve herkese gösteriyor. Evet mankenlik mesleğinin bilimsel açıdan incelenmesi böyle. Şimdi bir de uygulamaya bakalım. Bir modacı bir kıyafet tasarlar. Manken bu kıyafeti giyer ve pod-yuma çıkar. Salondaki izleyiciler ömürleri boyunca asla giymeyecekleri ve aslında epeyce tuhaf görünen o elbiseye bayılmış gibi davranıp alkışlamak zorundadırlar. Program bitince gazeteciler ve sosyete, hazırlamış olduğu ilkbahar yaz kreasyonu için bu çılgın modacıyı kutlarlar. Herkes gülümser ama içinden dalga geçer. Hatta sivri dilli bir şovmen yanındaki kankasına “Ben bu elbiseyle ... bile silmem.” diye fısıldar. Ama tabi bunu bay modacının duymaması gerekmektedir; çünkü bu âlemde ilişkiler hassas dengeler üzerine kurulmuştur. Televizyonun sahibi kalantorla bu modacının bazı uygunsuz fotoğraflarının çekilmiş olduğu dilden dile yayılan söylentiler arasındadır örneğin. Adam sen de! Neme lazım! Kapa çeneni! Çok güzel olmuş çooook! Büyük ustaya saygılarla! Ah akşam bize bir uğrayın da şampanya patlatalım!

Sonra bir başka modacı iç çamaşırı ve mayo defilesi düzenler. Mankenler gösterirler. Günümüzü mü gösterirler sayın başkanım? Çamaşırları ve mayoları gösterirler Gregor. Ama bunlar oldukça küçük parçalar olduğundan, kıyafetleri değil, haliyle, daha çok kendi bedenlerini teşhir etmiş olurlar. Televizyon kanalları da bu defileleri tüm millete gösterir. On beş yaşındaki ergen erkekler de bu man-

kenleri seyredince şey olabilirler. Yanlış mı? Kimse bunu itiraf edemiyor değil mi? İşte size bir mesleğin anatomi-si. Gerçi artık eskisi kadar tahrik etmiyor olabilir bu görüntüler. Çünkü ergenler artık porno film seyrederek... Allah kahretsin düzeninizi! Çirkef! Lanet olsun. Buğz ediyorum. Bir de dansözlük var mesela. O da meslekmiş. Bal-dır bacak gösterip müzik eşliğinde göbek atma mesleği. Yakında belki fakültesi bile açılır, insanlar bu bölüme sınavla girerler, mezun olunca da dansözlük diploması alırlar. (Derince kazın kuyusun / İnım inım inilesin / Kefen dikmeye iğnesin / Verenin de avradını...)

Oğlum altı yaşında. Allah onu korusun. On sene sonra neler yaşayacak acaba? Bir kızı sevecek. Nerden bulacaksın eline erkek eli değmemiş temiz bir kızı da seveceksin? Sevme. Değmez. Canını acıtırlar. Daha ilköğretimdeyken el ele tutuşma, sarılma ve öpüşme konusunda 'deneyim' kazanıyor bu kızlar. Baksana, mankenler dansözler oyuncular yağıyor. Çirkef. Lanet olsun. Ah oğlum. Sonra televizyonda, çarşıda, okulda, her yerde tahrik edici şeyler görecek. Allah kahretsin! Ulan bir tane delikanlı psikolog çıksın da (hadi dini-ahlakı karıştırmayın) sırf psikolojik açıdan, bu tahrik edici görüntülerin gençler üzerinde ne tür etkiler yapabileceğini açıklasın! Var mı ulan içinizde bir tane delikanlı psikolog! Varsa gelsin. Kendimi de göstermeyi düşünüyorum zaten. Benim gibi entelektüel bir psikopatı tedavi etme onuruna da erişebilirsiniz bu arada. Hah ha. (Müfsidin bir de gammazın / Malı vardır da yemezsin / İkisin meyyit namazın / Kılanın da avradını...)

Pardon ama... çok sert olmadı mı sayın başkanım; yani neticede yazı yazıyoruz.

Vay be! Sert ha! Sen de mi Gregor? Sen de sert buluyorsun ha?

Unutma ki yazı bizim savaş alanımızdır. Fermanımdır: En keskin kelimeler uçuşsun sayfada! Kan gövdeyi götürsün! Taş üstünde taş, omuz üstünde baş kalmasın! Hücuuuuum! Peki eleştirmen amcalar ne olacak başkaları? Eleştirmen amcalar ve teyzeler, tahmin ederim şöyle diyecekler: “Yazar insanî noktalarda gayet sıcak, ideolojik noktalarda oldukça sert bir tutum içerisinde. Kendini anlattığı bölümler, çocukluğundan, hastalığından, evliliğinden bahsettiği yerler zevkle okunabilir; fakat inançlarını, davasını anlattığı bölümlerde hamasi bir tavır içerisinde, asla incelik gözetmeyen çok kaba bir üslup kullanıyor. Yani, mesaj kaygısıyla yazılmış kısımlar estetik açıdan problemli.” Hah ha. Demek hoşuna gitmedi. Fakat hoşuna gitmek istemiyorum ki; kafanı patlatmak istiyorum. (Ne yapayım, âyet “Kafalarını patlatırcasına anlat.” diyor. Âyet dururken sizin edebiyat teorilerinizle vakit kaybedemem.) Tabi işinize gelmedi değil mi. Siz muhabbet istiyorsunuz. Çocukluğumu, hastalığımı anlatayım, evliliğimin nasıl bittiğini anlatayım ve sizleri eğlendireyim ha! Soyтары değilim ulan ben: yazarım. Yok öyle yağma! (Kazak Abdal söz söyledi / Cümle halkı ta’n eyledi / Sorarlarsa ne söyledi / Soranın da avradını...)

29 Nisan 07

Hiçbir susamuru, susamurlarının geçmişi hakkında araştırma yapmaz. Hiçbir gergedan, gergedanların mazisini incelemeye kalkışmaz. Hiçbir turp, turpların tarihini bilmez. İnsanı diğer canlılardan ayıran özellikler, diyoruz; konuşmak, düşünmek falan. Eyvallah. İnsanı di-

ğer canlılardan ayıran bir özellik de işte budur kardeşlerim: insan, tarihini bilir. Tarihinizi merak edip de hiç araştırmadıysanız, bir turptan daha akıllı olduğunuzu söyleyemeyiz. Turplarla beraber yaşamak o kadar zor ki.

2 Mayıs 07

Başım çok ağrıyor. Ama aspirinle geçecek bir ağrı değil bu. Ancak Mona Rozamın parmakları şakaklarımı ovarsa şifa bulurum. İçim titriyor. Mecaz değil, harbiden bir titreme var içimde. Sanırım tansiyonum yükseldi. Annem nar ekşisi verdi, içtim. İyi gelirmiş. Ah annem ah! Bana neyin iyi geleceğini Allah bilir. Bugün Çarşamba. Öğretmenim / canım benim / canım benim. Bu sabah yine okula gittim. (Bunu niye her sabah yapıyorum, anlamış değilim.) Bir sürü saçmalık. Eğitim öğretim falan yaptığımız yok. Laf ü güzaf. Boş işler. Gereksiz ayrıntılar. Talim Terbiye'ye not: Eğitim sistemimizin derhal ciddi bir revizyona ihtiyacı vardır. Gereğini arz ederim. Oğlum bu dilekçeyi Ankara'ya gönderiver. Günüm yine boşa gitti anlayacağınız. Çarşamba'yı sel aldı / bir yâr sevdim el aldı / keşke sevmez olaydım / elim koynumda kaldı. Şimdi haberler: Ordu birkaç gün önce yine bir darbe yaptı. 27 Nisan Darbesi. On yıl dolmuştu zaten; bekliyordum. Gece yarısı internet üzerinden bir bildiri yayımladılar. Bazı gazeteciler 'e-darbe' diye adlandırdılar. Doğrusu hoş bir isimlendirme. Sanal darbe. Hah ha. Hükümet de hiç beklemediğim bir tavır koydu: "Genelkurmay, başbakanlığa bağlıdır, yakışıksız olmuştur." dedi. Görev hatırlatması yaptı. Şaşkınlık içerisinde izledim olup bitenleri. Genel-

kurmay böyle bir çıkış yapacak da, hükümet böyle bir cevap verecek ha! Allah Allah! Hiç olacak şey değil. Akılma bin tane şey geliyor. Bizim gibi bir ülkede olacak şey mi bu? 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980, 28 Şubat 1997. Hepsinde görüntü aynı. Fakat 27 Nisan 2007'deki girişimde, hükümet 'görev hatırlatması' yapıyor. Hiç de tınlamıyor. Allah Allah!

Pardon ben buzağımı kaybettim de sizin öküzünüzün altında olabilir mi acaba?

Hepinize buradan ilan ediyorum ki Dünya Sistemi ülkemle ilgili planlarında ufak bir değişiklik yapmış ve bunu uygulamaya koymuştur. 27 Nisan e-muhtırasının ardından olanlar şunu gösteriyor: Muhtemelen Kemalizm tasfiye edilecek ve yerine ılımlı dinciler ikame edilecektir. Bunu müslümanların hayrına yapmayacakları kesin. Demek emperyalizm artık dini daha çok kullanacak. Demek kapitalizm 'sulandırılmış' bir dinî anlayışı yedegine alarak güçlenecek. Demek bazı taşlar yerinden oynayacak. Bu işin Kürt ayrışmasıyla nasıl bir bağlantısı olduğu ise ayrı bir konu.

Ülkem ah. Başım ağrıyor. Bir şeyhim olsa. Güzel bir insan. Bir veli. Bir ârif. Ellerini başıma koyup okusa, şifa bulsam. Huzursuzum birkaç gündür. Yıllar önce yaşadığıma benzer tuhaf bir tedirginlik içerisindeyim. Doktora gitsem kaygı bozukluğu diyecek. Hatta daha gizemli bir hava yaratmak isterse 'anksiyete' diyecek. Bir anti-depresan verecek. Sonra hıyar gibi dolaşacağım evde, sokakta, okulda. Müsekkinleriniz beni neden sakinleştiremiyor ey doktorlar? Haplarınız bunaltımı neden gidermiyor? Aman doktor / canım cicim doktor / derdime bir çare! Hah ha. "Dikkat edin, kalpler ancak Allahı anmakla hu-

zur bulur." Yine bir sürü sigara içtim. Ya Rabbi bırak-mama yardım et. Sabah televizyonun birinde bir sağlık programı vardı. Benimkine benzer baş ağrıları nörolojik oluyormuş. İyi mi? İyi. Kimi zaman beyin kanamaları görülebiliyormuş. Aman ne iyi. "Yaşamak değil / beni bu telaş öldürecek." Özdemir Asaf'ı da anmış olalım böylece.

Anayasa Mahkemesi, cumhurbaşkanlığı seçiminin birinci turunu iptal etti. Tarih bunları yazacak elbette başkanım. Bak biz de yazıyoruz Gregor. Yine söylüyorum ki, başbakana ve partisine bir sempatim yok, hükümetin uygulamalarından memnun değilim; ama bu da olmaz yani.

Üstelik ana muhalefet lideri mahkemenin kararından önce resmen ne dedi biliyor musun: "Anayasa mahkemesi, seçimi iptal kararı almazsa ülkede çatışma çıkar." dedi. Allah Allah! Şaşkınlıkla izledim. Bunun adı faşizmdir baylar. Yargıya intikal etmiş bir konuda, üstelik mahkeme devam ederken, böyle konuşulur mu hiç?

Ama bir yandan da, daha derin bir kumpas aklıma gelmiyor değil hani. Şimdi bütün bu olanlar, hükümeti halk indinde 'mağdur ve mazlum' pozisyonuna itti. Dört buçuk yıldır iktidarda kalarak yıpranan, özellikle dindarlara verdiği birçok sözü tutamayan ve inandırıcılığını yitiren hükümet, bu 'mazlum' haliyle acayip oy toplayacak gene. Acaba diyorum, derin bir planın parçası mı bu da? Çünkü bu partinin ilk yükseliş sürecinde de yine buna benzer bir 'mazlum' imaj oluşturulmuştu. Zavallı halkım, mazlum gördü mü dayanamaz oy verir Gregor. Genelkurmay çıkıp e-darbe yapıyor; muhalefet tutarsız ve saçmasapan itirazlarda bulunuyor; anayasa mahkemesi, vicdanları rahatsız edecek şekilde cumhurbaşkanlığı seçimini iptal ediyor. Ve erken seçim! Sanki kamuoyunda 'statü-

ko bu adamları istemiyor' algısı oluşturmaya çalışıyorlar. Bu sayede bizim dincilerle liberaller iktidarın yanında yer alıyor. Algı yönetimi dehşet bir iştir Gregor. Yine acayip oy alacak bunlar bana kalırsa. Ulan satranç gibi be. Zavallı halkım bu adamlara yine acıyacak ve oy verecek. Canım halkım benim. İlla oy verilecekse, acıyarak verilmez, düşünerek verilir bu meret. Anladık mazlumun yanında durmak istiyorsun ama sonra sen mazlum oluyorsun be canım. Sizin bu hükümeti tasvip etmeyişinizin en temel sebebi nedir sayın başkanım? Bir saniye Gregor; annem çağırıyor...

(Ara.)

Geldim. Valla Gregor, birçok sebep sıralayabilirim; fakat en temel sebep, bu adamların Avrupa Birliğine girmek istemeleridir. Ben Avrupa Birliğine girmek falan istemiyorum. Bunun yüzlerce sakıncası olduğuna inanıyorum. Avrupa Birliğinin emperyalist bir birlik olduğunu görüyorum. "Velen terdâ ankel yehûdu velen nesârâ hattâ tettebia milletehüm." buyruluyor Kur'anda. Yani bu Hristiyanlardan ve Yahudilerden bize hayır gelme ihtimali yok kardeşim. Avrupa Birliğine girersek içindeki baskı odakları güçlerini yitirecekmiş de dindarlar rahat bir nefes alacakmış. Akla bak. Gâvurun hamiyetine kaldıysak halimiz harap. Bu ülkenin kurtuluşu Allahın izniyle yine bu topraklardan beslenen milli bir çabayla gerçekleşecektir. Gerçi şu 'milli' kelimesinin nasıl yıpratıldığını biliyorum; fakat kelimenin özgün anlamıyla, bugün ülkemdeki siyasiler ya mandacıdır ya millicidir. Ben milliciyim Gregor. Manda da istemiyorum öküz de. Emperyalizmin oyuncağı olmak istemiyorum. Ülkemin ve milletimin sömürülmesini istemiyorum. Ayrıca Başba-

kanın, BOP'un eşbaşkanı olması benim için hayli düşündürücü. Adamlar resmen şu kadar ülkenin sınırlarını ve yapısını değiştireceğiz diyorlar. Bak gör birkaç seneye kadar Ortadoğu'da neler oluyor. Irak'ın başına gelen, hepsinin başına gelecek. Bu şerefsiz emperyalistler önce bir diktatör yerleştiriyorlar zavallı halkın başına, sonra da kendi yerleştirdikleri despotu devirip halka özgürlük getirmeye geliyorlar. Tezgâha bak.

Peki sayın başkanım, ağırlıklı olarak ülkedeki dindarlardan oy alarak iktidar olmuş bu adamlar, nasıl oluyor da Avrupa Birliğine girmeye böylesine can atıyorlar? Valla Gregorcum, bu da derin planın bir parçası olabilir. Bu siyasi satrançta kimin hangi hamleyi ne niyetle yaptığını anlamak için Allah bize Furkan ve akl-ı selim versin. Âmin sayın başkanım.

Mesela malûm terör örgütünün elebaşı yakalandığında kim iktidardaydı Gregor, hatırlıyor musun? Hatırlamaz mıyım sayın başkanım; DSP ile MHP iktidardaydı. Peki ne yaptılar? Adamı saray gibi bir hapse koyup krallar gibi baktılar; keyfi beyde paşada yoktu doğrusu. Peki Gregor, sence milliyetçiler değil de başka birileri iktidardayken bu adam yakalansa ve asılmayıp böyle beslenseydi, en büyük tepkiyi kim verirdi? Kuşkusuz, milliyetçiler verirdi sayın başkanım. Peki milliyetçi kesiminin bu olaya tepkisi nasıl olmuştu? "Valla bizimkiler iktidarda; bu herifi asmadıklarına göre vardır bir bildikleri." dediler. İktidarda olmasalardı, taş üstünde taş bırakmazlardı: niye asıyorsunuz bu katili, diye.

İşte tıpkı onun gibi Gregor, Avrupa Birliğine girme işi kimlerin iktidarında yapılmaya çalışılıyor? Muhafazakârların iktidarında sayın başkanım. Peki sence muha-

fazakârlar değil de, örneğin solcular iktidardayken bu Avrupa Birliğine girme meselesi böyle yürütülseydi, muhafazakârların tepkisi nasıl olurdu? Elllerinde yeşil bayraklar ve ağızlarında tekbirlerle Cuma çıkışları Beyazıt'ta gösteri yaparlardı muhtemelen sayın başkanım. Kesinlikle öyle. Nitekim dindarların bu konudaki tavrı eskiden beri böyleydi. Peki dindar kesimin şu anki tepkisi nasıl? "Val-la bizimkiler iktidarda; vardır bir bildikleri." diyorlar. Bingo! Başka sorum yok sayın yargıç. Sanık sizindir.

3 Mayıs 07

Başını açıp çalışan sözde tesettürlü bayanlara başları gibi 'açık' mektup.

Sevgili, başını açıp çalışan sözde tesettürlü bayanlar, Nasılsınız? İyi misiniz?

İyi olmanızı cenab-ı Hak'tan niyaz ederim. Bizleri soracak olursanız bizler iyiyiz hamdolsun. Bazen bir başağrısı tutuyor gerçi ama, geçer inşallah. Babam annem iyidir, kasaba halkı hepten iyidir, cümleten selam ediyorlar.

Bizim size sormak istediğimiz bir şeyler var. Merakımızı mucip oldu da, acaba sizler Allah'tan başka ilah tanıyor musunuz? Tanımıyorsanız ne âlâ. Biliyorsunuz ki Allah başınızı örtmenizi emrediyor. Peki başınızı nasıl açabiliyorsunuz? Bunu emreden ilah kimdir? Onu bize söyleyiniz. Zira Meryem Sûresi 81. âyetinde "Onlar kendilerine itibar vesilesi olsun diye Allah'tan başka ilahlar edindiler." buyruluyor. Allahın hükümlerine aykırı bir şekil-

de başınızı açıp çalışıyor olmanız size bir itibar (makam, mevki, statü, prestij, kariyer, pozisyon, para) sağlıyorsa da, emin olun Allah indinde itibar kaybediyorsunuz.

Biz sizi uyarmakla mükellefiz.

Bu arada, karısının, başını açarak işe gitmesinden 'rahatsızlık duymayan' erkeklere de bir şey söylemek istiyorum. Ah pardon... Erkek mi dedim?

4 Mayıs 07

Siz ne güzeldiniz benimle bilemezsiniz... Sahi siz mi geldiniz saksılarım ısıdı... Ölü bir ozanın sevgili karısını görmeye gitmek... Ben her gün bir çarşığı bir uçtan bir uca giderim... (Bazı şiirleri adlarıyla berkitmiş sevgili İlhan Berk.) Şerhlere devam edelim Gregor. Edelim başkanım.

Cim: "Edebiyata ilgi duyması bahsi"

Yakalandığı hastalıklar Homeros'u gerçek hayattan soğutmuş ve o da bu tip durumlarda sıklıkla rastlanan bir biçimde kitapların dünyasına sığınmıştır. Edebiyata on-on iki yaşlarında Jules Verne ve Yavuz Bahadıroğlu kitaplarıyla başladığı söylenebilir. Seksen Günde Devri Âlem, Balonda Beş Hafta, Denizler Altında Yirmi Bin Fersah ve benzeri kitaplar, Homeros'un fitraten sahip olduğu hayal gücünü azdırmış; Sunguroğlu, Sahipsiz Saltanat, Çaka Bey, Turgut Alp ve benzeri tarihi kitaplar da Homeros'un 'millici' zihin yapısının ilk kodlarını oluşturmuştur. (Söz konusu kitapların bir kısmını önce okulun kütüphanesinden sonra da çarşıdaki bir kitapçıdan çalmak suretiyle edinmiş, bunun için yıllarca vicdan azabı

çekmiş, sonunda işgüzar ve kurnaz bazı ilahiyatçılardan 'hikmet müminin yitiğidir, nerde bulursa alır' hükmünün kitap çalmanın icazetine delil sayılabileceğini duymuş, buna rağmen rahatlayamamış ve yıllar sonra elinde para olduğu bir gün kitapçıya giderek yüklü bir miktar bağışta bulunmak suretiyle bu azaptan kurtulmuştur.)

İlk tanıdığı şairler ise Mehmet Akif ve Necip Fazıl olmuştur. Edebiyattan anlayan bir babanın oğlu olmanın avantajlarını sonuna kadar yaşamış olan Homeros, Zıvana'da on iki yaşında pek çok çocuğun, adını bile duymadığı bu iki şairin eserlerini nerdeyse ezberlemiş ve en çok, Necip Fazıl'dan 'Zindandan Mehmet'e Mektup' ve Akif'ten 'Kocakarı ile Ömer' şiirlerini sevmiş ve bunları, belki çoğu kısımlarını anlamadan, zevkle ve bağıra çağıra evin salonunda okumak suretiyle ev halkını çileden çıkarmayı başarmıştır. Onun bağıra çağıra şiir okuyarak insanları taciz etmesi sorunsalına bir çözüm olarak babası bir gün ona romanlar ve hikâye kitapları getirmiştir. (Düzyazıları bağırıp çağırarak okuyamayacağını öngörmüş olmalı.)

Homeros'un yerli edebiyattan, en çok, Ömer Seyfettin, Reşat Nuri, Yakup Kadri, Sait Faik, Faruk Nafiz, Arif Nihat, Orhan Veli, Attila İlhan, Cahit Sıtkı, Orhan Kemal, Kemal Tahir, Sezai Karakoç, Peyami Safa, Tarık Buğra ve benzerlerini; dünya edebiyatından da, en çok, Dostoyevski, Kafka, Camus, Sartre, Tolstoy, Marquez, Maalouf, Poe, Wilde, Istrati, Hemingway, Gorki, Hugo, Steinbeck, Çehov, Dickens, Woolf, Proust ve benzerlerini beğendiğini biliyoruz. (Gerçekten öyle mi sayın başkanım? Yok be Gregor, birkaç yazar ismi sayarak hava atmak istedim hepsi bu. Hah ha. Bilirsin, bizim memlekette değişik hava atma yöntemleri vardır.)

Ancak onun iki büyük ustası vardır ki, bunlardan biri Cemil Meriç, diğeri de Oğuz Atay'dır. Arkadaşlarına "İki oğlum olursa birine Cemil Meriç, diğerine Oğuz Atay ismini vereceğim!" dediği edebiyat dünyasında bilinen ve sık anlatılan bir hikâyedir. Fakat Homeros'un yalnız bir oğlu olmuş (İl.Aynur'la olan evliliklerinden) ve ona Oğuz ismini koyabilmiştir. Kendi alanlarında bu iki dehanın henüz aşılmadığını ileri süren Homeros'un, "Meriç'i ve Atay'ı anlamadan edebiyat yapılamaz." dediği rivayet edilir. Meriç'in kitapları arasında en çok Bu Ülke adlı eserini; Atay'ın kitapları arasında en çok Tutunamayanlar adlı eserini sevdiği ve başucu kitabı olarak değerlendirdiği bilinen bir gerçektir. Bazı araştırmacılar, Homeros'un Bu Ülke'yi kırk altı; Tutunamayanlar'ı ise yirmi dört defa okumuş olduğunu ileri sürmüşlerdir. Biz bu rakamların abartıldığını düşünüyoruz.

Homeros'un romanlarda ve hikâyelerde kullandığı üslûbun, Atay üslûbunun bir taklidi olduğunu söyleyen eleştirmenler yanında, onun Atay'dan beslendiğini fakat özgün bir üslûbu olduğunu iddia eden eleştirmenler de mevcuttur. Homeros bu konudaki tartışmalara bir eserinde şöyle cevap vermiştir: "Hepinizin canı cehennem. Özgün üslûp diye bir şey yoktur: Her yazar, dehasının büyüklüğü oranında iyi ve yeni terkipler yapar. Yapabiliyorsanız siz de yapın."

Homeros'un hikâye, roman, günlük, eleştiri, tiyatro, şiir türlerinde olmak üzere yetmiş iki buçuk kitabı vardır. Bunların ancak çok küçük bir kısmı günümüze ulaşmıştır – Homeros'a ait olduğu söylenen, piyasadaki eserlerin büyük çoğunluğunun, aynı adı kullanmış, ikinci dereceden ve daha önemsiz kimi müelliflere ait olduğu sanılmaktadır.

Edebiyat 'edeb' kökünden geliyordu değil mi sayın başkanım. Tecahül-i ârif mi yapıyorsun Gregor? Asist yapıyorum sayın başkanım, çaktırmayın lütfen; maksat, halkımız engin irfanınızdan faydalansın. Dalga geçme Gregor, okuduğumuz iki üç kitap, tüm havamız da oradan geliyor. Hakiki ilim irfan sahiplerine ayıp etmeyelim. Neyse, evet; edebiyat edeb kökünden geliyor. Gel biraz terminoloji oynayalım. Edeb kelimesinin çoğulu: âdâb... Âdâb kelimesinin kardeşi: usûl... 'Usûl âdâb bilmek' deriz ya... Usûl kelimesinin günümüzdeki karşılığı: yöntem... İşte edebiyat bilmek, aslında, yöntem bilmek demektir Gregor. Edebiyat bilerseniz, iyi bir hukukçu, iyi bir iktisatçı, iyi bir hırsız, iyi bir kâtil olabilirsiniz. Hangi iş olursa olsun, yöntem bilmek gerekir Gregor. Bazı kitaplar okuruz örneğin, yazarın derin bir ilmi olduğu bellidir; fakat edebiyat bilmediğinden, yani yöntem bilmediğinden, anlatmak istediklerini doğru düzgün anlatamamıştır. Kitap iter bizi. Bir türlü akmaz, sıkıcıdır. Biz yöntem biliyoruz değil mi sayın başkanım? Ne demek Gregor tabii ki! Ama bazıları da bizi sıkıcı buluyorlar? Bizi sıkıcı bulan, aynaya baksın da kendini sıkıcı bulsun. Ya da oturup bir hikâye yazsın, sonra okusun da onu sıkıcı bulsun. Hah ha. Biz yeni yöntemler yaratıyoruz Gregor: kendi kıymetimizi önce kendimiz bilelim. Peki sayın başkanım, başüstüne. Aslında mesele şu: Bir okuyucunun bazı metinlerden lezzet alabilmesi için ortalamanın çok üstünde bir edebiyat anlayışına sahip olması gerekebilir. Vasat okur kimi metinleri tabii ki sıkıcı bulacaktır. Öncü olmanın riskleri vardır Gregor. Bunların bizi anlaması için daha kırk fırın ekmek yemeleri lazım. Yılda ortalama bir fırın ekmek yeseler, yaklaşık kırk sene beklememiz gerekecek anlaşılmak için. Hah ha.

5 Mayıs 07

Cahil insanların, din meselesini 'muska, fal, büyü' düzleminde görmesi anlaşılabilir bir durum. Fakat bazı okumuş insanlar da dini 'ideolojiye' indirgiyorlar. İçimizde, İslam'ı salt bir ideoloji sananlar var galiba. Parti mi kursak, dernek mi, vakıf mı, sivil toplum örgütleri mi diye tartışıp duruyorlar. Evet, toplumsal koşulları, konjonktürü gözetmek gerekir; fakat biz müslümanlar için aslolan samimiyettir. Salt bir ideolojiden söz etmiyoruz arkadaşlar; bir iman meselesinden söz ediyoruz. İhlâs konusunu asla unutmamak gerek.

Mesela bir müslümanın sabah namazını asla kaçırmaması gerekir, her gün en az bir sayfa Kur'an ve Hadis okuması gerekir. Kur'an ve Hadis, sadece zihinsel donanım sağlamaz ki insana; takva ile okunursa bir feyz ve istikamet de sağlar. Kendi ailemizde ve çevremizde bunu ısrarla uygulayalım arkadaşlar. Kur'an ve Sünnet dışında tek adım atmayalım. Biz ihlâsla /samimiyetle Kur'ana ve Sünnete yönelirsek; Allah bize yol gösterecek ve kurtuluş için uygun şartları yaratacaktır.

İkinci olarak; emperyalizmin (kapitalizmin/ modernizmin) ne olduğunu bilmek lazım. Ey Müslümanlar: kardeş olmak lazım. Allah'ın ipine sımsıkı sarılmak lazım. Gerçekten inanıyorsak, üstünüz demektir. Allah inanlara yardımcı olacaktır.

Bu bir kehanet değil: Amerika'nın yıkılmasına, Avrupa Birliğinin dağılmasına şurda kaç sene kaldı?

7 Mayıs 07

Ben gerçekte hangisiyim diyorum bazen ya aldırma diyor içimden bir ses. Hepsi de sensin. Çocukluğunu özleyen. Şerhleri yazan. Sıkıcı. Dalgacı. İddiacı. Öfkeli. Oğlunu özleyen. Karısı evden giden. Sevddiği kızı adam gibi seven. Derviş. Siyasi. Eylemci. Devrimci. Ben gerçekte hangisiyim şeyhim efendim himmet eyle. Yok ki bir şeyhim. Ârif olan anlar. Vakti gelen anlar. Madem iyi bir adam olduğumu düşünüyorum o halde neden ağlayamıyorum gecenin bir vakti gizli gizli kimselere görünmeden riya karışmamış gözyaşlarıyla arınarak Rabbimin huzuruna çıkıp. Savaşta vurulsan da içinde kahraman olma duygusuyla ölsen gebermiş olursun en fazla ya, onun 'gibi bir şey bu. Şeyhim koy-sa elini göğsüme. Okusa bana. (Bizim tarikatçı güruh, tehec-cüdünde virdini çekti, güya nefis tezkiyesiyle meşgul oldu; fakat siyaseti, merkez sağ partilere oy vermekten ibaret sayarak üzdü bizi, korkar olduk kalbimizden, dini ferdî alana hapsetmeyelim dedik; sonra bunun tersine olarak, güzel efendim, kalbini ihmal edenlerden, ihlâssız, riyakâr, tüccar dinciler türediler de şirketler partiler kurdular, aramıza karıştılar. Ben dervişim diyenler kılıç çekebilemez mi şeyhim efendim? Peki sözde kılıç çekenler, neden sloganlar atıp İsrail bayrakları yakıp da sonra ahmaklar gibi horul horul uykularla sabah namazını kaçırdılar?) Ben gerçekte hangisiyim diyorum bazen ya aldırma diyor içimden bir ses. Aç bir sayfa Kur'an oku. Tesbihini de çek kılıcını da.

8 Mayıs 07

Düştüm. Az önce. Evet çok fena düştüm. Mona Rozamla görüşmüştüm, telefonu kapatıp mutfağa geçtim. Su içiyordum ki telefon çaldı. Koşarak çıktım mutfaktan,

ayağımın altındaki kilim kaydı, dengemi kaybettim ve yuvarlandım. Sol dizim parçalandı. Telefona yetiştim her şeye rağmen. Açtım: Mona Roza. Düştüm dedim. Üzüldü. Üzülme Mona; çocukluğumdan beri böyle düşme miştim. Sen bana çocukluğumun o saf mutluluğunu yaşıyorsun. Ee, çocuk gibi mutlu olunca da yine çocuk gibi düşüp dizlerimi parçalamam çok normal. Şu an bir yara bandı var dizimde. Ayrıca hava müthiş sıcak. Yaz geldi artık. Masamda iki tane muz var. Annem bugün pazara gitmiş anlaşılan. Ayrıca bir kavanoz da fındık var masada. Masa da masaymış ha. Şairler. Şiirler. Tragedyalar. “Ya da bir düşte yürüyor gibi / ıslak mavi bir sabahtı, açtınız pencerenizi / şöyle bir gerindiniz, gökyüzüne baktınız / tutarak sapından beyaz bir karanfili / sevinçle okşadınız...” Ne istiyor bu şairler benden Gregor? Sever cânım edipleri ve Edip Cansever’i.

Fındıkları kuru üzümle yiyorum her gün. Afiyet olsun. Kendime iyi bakmam lazım bayım, otuz seneyi devireceğim yakında. Hah ha. İnsan böyle düşünür. Bedensel sağlığına dikkat eder; tabi ki etmelidir. Peki ama ruh? Ruhuna iyi bakan insanlar tanıyor musunuz? Kötülükten uzak duran, haramdan uzak duran, ruhunu daima zikrullahla besleyen. Allah beni affetsin. Bir sürü günah işledim bu yaşıma kadar. “Günah işlemeyen bir kavim olsaydınız, sizi yok eder, yerinize, günah işleyip af dileyen bir kavim yarattırdım.” buyruluyor. O zaman, af diliyoruz bayım. Ve şeytanın bizi Allahın affına güvendirerek kandırabileceğini de aklımızdan çıkarmıyoruz. Yüzlerce, binlerce kez af diliyoruz. Allah’ın affetmeyeceği iki büyük suç var: biri şirk, diğeri kul hakkı. İşte müminin haysiyeti burda tebarüz ediyor. Yarın Allah’ın huzuruna bu iki suçla çıkmak istemem. Kul hakkını Allah

bile affetmiyor; kuldan helallik dilemek lazım. (İzmir’de bir arkadaşla kavga etmiştim, aynı yurttta kalıyorduk, adı Musa’ydı, Kozanlıydı, Elektronikte okuyordu, işin başında aslında ben haklıydım, fakat sonra dilime hâkim olamadım, ağzımdan yanlış şeyler çıktı, Musa’ya haksızlık ettim. Bak herkesin huzurunda özür diliyorum senden, bana hakkını helâl et.) Peki şirk? İslamdaki en önemli mesele. Allah birdir, tektir, eşi ve benzeri yoktur. Ama aslında bu konuda insanlar bazen yanıılıyorlar. Allah’tan başka tanrılara tapan var mı aranızda? Herkes bu soruya ‘hayır’ diyecektir. Ama bence var olabilir! Allah’tan başka tanrılara tapıyor olabilirsiniz. Tabi ki evinizin salonuna ya da oturma odanıza putları dikip onlara secde ediyor değilsiniz. Ama farkına bile varmadan Allah’a şirk koşuyor olabilirsiniz insan kardeşlerim. Gelin bu konuyu bir halledelim.

Bir kere şurdan başlayalım işe: La ilahe illallah ne demek? “Allah’tan başka tanrı yoktur.” demek.

Yanlış!

İddia ediyorum ki, la ilahe illallah, “Allah’tan başka tanrı vardır.” demektir. Bu da ne demek sayın başkanım? Bak Gregor sen bile şaşırđın. Doğrusu şaşırđım başkanım ve salondaki bazı izleyiciler de yerlerinde şöyle bir kıpırdandılar. Ah kaba adamlar! Bir insanı daha cehenne me yollamak için hiçbir fırsatı kaçırmaz onlar Gregor. Fakat rahatsızlığa gerek yok efendiler, açıklayacağım.

La ilahe illallah, Allah’tan başka tanrı vardır, demektir. Bunu nerden mi çıkarıyorum? Şuradan: Gerçekten yok olan bir şeyin, yok olduğunu söylemeye bile gerek yoktur. Anladınız mı? Şimdi gelin sizinle bir kelime uyduralım. Ne olsun? Gregorcum bana bir kelime uydursana.

Nasıl bir şey sayın başkanım? Fark etmez Gregor, anlamsız, saçma, rasgele, gerçekte olmayan bir şey söyle bana. Uydur gitsin. Şey diyelim o zaman sayın başkanım; 'hufugap.' Hah çok güzel oldu: hufugap. Şimdi ben durduk yerde sana gelip şöyle der miyim Gregor: "Hufugap diye bir şey yoktur."

Demezsınız herhalde başkanım. Demem tabi ki. Neden demem? Çünkü 'hufugap' diye bir şey *gerçekten* yoktur.

Olmayan bir şey için durduk yerde sana gelip de "Hufugap diye bir şey yoktur" der miyim hiç? Gerçekte olmayan bir şeyin, olmadığını söyleme ihtiyacı hissetmeyiz ki. Ama bak İslam ne diyor: La ilahe illallah: yani Allah'tan başka tanrı yoktur. Gerçekte Allah'tan başka tanrı yoksa, olmadığını söyleme ihtiyacı neden duyuluyor? İşte mesele budur Gregor: Allah'tan başka tanrılar vardır. Ee? O zaman ben şimdi koca bir geleneği red mi ediyorum? Hayır: bir şey söylemeye çalışıyorum: La ilahe illallah şu demektir:

"Allah'tan başka tanrılar vardır, fakat siz sakın onlara tapmayın!"

Ha, anladım sayın başkanım. Bir de şuradan bakalım meseleye Gregor: İslam'da en büyük mesele 'şirk'tir, öyle değil mi? Muhakkak. Şirk ne demektir? Şirk, Allah'tan başka tanrılara tapmak demektir. Eee, la ilahe illallah 'Allah'tan başka tanrı yoktur' demekse; yani gerçekten de Allah'tan başka tanrı yoksa, şirk gibi bir mesele de olmamalıydı! Öyle değil mi? Ama var?

O zaman şunu söyleyelim: Allah'tan başka 'gerçek tanrı' yoktur; ama 'tanrılaştırılan/ilahlaştırılan' bazı nesneler vardır. Şimdi bazı zeki arkadaşlar bıyık altından gülecekler: yeni bir şey söylediğini mi sanıyorsun sen, diye.

Hayır baylar, yeni bir şey söylemiyorum. Bilinen bir gerçeği başka bir biçimde ifade etmeye çalışıyorum. Çünkü bayım, insanı mahveden, zihinsel alışkanlıklarıdır; insanı mahveden, bir türlü kurtulamadığı düşünme kalıplarıdır; insanı mahveden, alışageldiği akıl yürütme biçimleridir. Son iki yüz yıllık şartlanmalarımızdan kurtulalım artık. Şimdi ben yeni bir yöntem öneriyorum ey insan kardeşlerim:

Diyorum ki; la ilahe illallah cümlesini, yani İslam'ın bu kilit cümlesini, "Allah'tan başka ilah yoktur" biçiminde söylemek artık pek de işimize yaramamaktadır. Gelin bundan sonra bu cümleyi şöyle anlayalım: La ilahe illallah: Allah'tan başka ilahlar vardır; ancak İslam, Allah'tan başka diğer ilahlara tapmayı yasaklar. Zaten anlatılmak istenen buydu, diyeceksiniz. Doğru tabii ki. Bin dört yüz yıllık bir geleneğe yeni bir şey eklediğimi iddia etmiyorum: tabii ki anlatılmak istenen buydu, tabii ki kast edilen buydu. Ama benim problemim şurada: etrafımda bir sürü insan "La ilahe illallah" deyip durduğu halde, yani "Allah'tan başka tanrı yoktur" deyip durduğu halde, neden Allah'tan başka tanrılara tapıyor? Birtakım insanlar paraya tapıyor, makama tapıyor, birilerine tapıyor, kadına tapıyor, çocuklarına tapıyor, kendine tapıyor.

Yaptıklarını sadece para için yapan adam 'paraya tapıyor' demektir; yaptıklarını sadece bir makama ulaşmak için yapan adam 'makama tapıyor' demektir; yaptıklarını birileri görsün de beni takdir etsin diye yapan adam 'birilerine tapıyor' demektir; yaptıklarını sadece bir kadın için yapan adam 'kadına tapıyor' demektir; yaptıklarını sadece çocuklarına güvenli bir gelecek sağlamak için yapan adam 'çocuklarına tapıyor' demektir; yaptıklarını sadece kendi kişisel rahatı için yapan adam 'kendine

ne/nefsine tapıyor' demektir. ("Kendi heva ve hevesini tanrı edineni gördün mü?" buyuruluyor Kur'an'da.) Evinin salonuna putları dikip de onlara secde eden, onlara tapan bir tanıdığım yok; fakat bu, insanların asla şirke düşmeyecekleri anlamına gelmiyor maalesef. Bir de bakıyorum, Allah dışındaki tanrılara tapıyor insanlar; üstelik farkında bile değiller.

Peki bu tanrılardan nasıl kurtulacağız sayın başkanım?

Hah, insan tanrılardan kurtulamaz Gregor: tanrılar insanın en büyük gerçeğidir.

Fakat sizin gibi 'tevhid' inancını hayatının temeli yapmış birisi nasıl böyle söyler? Çünkü Gregor, tanrı, insanın hareketlerini yönlendiren güç demektir. Ve insan hareket etmeden yaşayamaz, bunu anlıyor musun? Hımm, şeyy, sanırım anlıyorum sayın başkanım. Yoo yoo tam olarak anlamıyorsun. Şimdi odana kapan, yatağına yat, örtüyü başına çek ve düşün: Ben ne demek istiyorum? Yarın sözlü yapacağım ona göre! Unutma; bak ne diyorum: tanrı, insanın hareketlerini yönlendiren güç demektir ve insan hareket etmeden yaşayamaz.

9 Mayıs 07

"Bu aşk burada biter ve ben çekip giderim / Yüreğimde bir çocuk cebimde bir revolver / Bu aşk burada biter iyi günler sevgilim / Ve ben çekip giderim bir nehir akıp gider..." Şarkıyı bilirsiniz. Şairini bilmezsiniz ama di mi. Ayıp ayıp. Ataol Behramoğlu. İsmet Özel'in arkadaşımıymış bir zamanlar. Vay be. Yaşadıklarımından öğ-

rendiğim bir şey var. Nedir o? Gregor! Buyurun sayın başkanım! Kalk tahtaya. Ödevini yaptın mı? Yaptım örtmenim. Afferim. Otur. Beş verdim sana. Sen kalk kızım. Nerde kalmıştık? İnsan hareket etmeden yaşayamaz'da kalmıştık örtmenim. Afferim. Sen de otur. O halde dersimize kaldığımız yerden devam ediyoruz. (Bu sulu girişten sonra nasıl ciddi ciddi felsefe yapacaksak? Denemekte fayda var efendim.)

İnsan hareket etmekten kurtulamaz. Hareket etmekten kurtulamadığı müddetçe de, tanrılardan kurtulamaz. Çünkü tanrı, esasen 'insanın hareketlerini yönlendiren güç' anlamına gelir ve insan hareket ettiği sürece, o hareketleri yönlendiren bir güç, mutlaka olacaktır.

Bir düşünün lütfen, insan doğar doğmaz hareket etmeye başlar: ağlar, altını kirletir, annesini emer, uyur, uyanır, acır, sonra büyür, konuşur, yürür, bir yerlere gider, bir şeyler yapar, hareket eder sürekli, insan yerinde durmaz ki hiç Gregor, kıpırdar. Yani o ünlü söz var ya hani: insan düşünen bir varlıktır, diye. İşte ben onu biraz farklı söylüyorum: insan kıpırdayan bir varlıktır. Hah ha. Felsefe yaparken bile muzipsiniz sayın başkanım. Dinle.

Kalbimizde, beynimizde ya da bedenimizde mutlaka vardır bir kıpırdanma öyle değil mi. Evet. Peki Gregor sana bir soru. Aman sayın başkanım, çalışmadığım yerlerden sormayın lütfen. Tahtada sözlü olan lise öğrencisi rolü beni epey geriyor. Yok be Gregor, ben okulda da öğrencileri tahtaya kaldırıp sözlü yapmam ki; muhabbet ediyoruz şurda. Peki sayın başkanım, buyurun sorun. Sorumuz şu: İnsan hareket eden bir varlıktır da, harekete anlam kazandıran olgu nedir? Gel, basit bir hareket kurgulayalım. Şimdi buradan kalkıyorsun, mutfağa gidi-

yorsun. Bu bir hareket. Peki bu harekete anlam kazandıran nedir? Niçin gittiğimizdir, sayın başkanım. Aslan Gregor, bu cevaba bir hamlede ulaşmanı beklemiyordum aslında. Teessüf ederim sayın başkanım; ben felsefe eğitimi aldım, biliyorsunuz. Ulan Gregor, bizim üniversitelerimizde felsefe eğitimi alsan ne olur, almasan ne olur, yapma şimdi bunu. Pardon sayın başkanım, haklısınız. Neyse: niçin gittiğimizdir, dedin öyle değil mi? İşte bu muhteşem bir cevap. Buradan kalkıp mutfağa gittik. Bu bir hareket. Peki bu hareketimiz anlamlı mıydı? Niçin gittiğimize bağlı! Örneğin susadık ve su içmek için gittik. Hah işte, şimdi bu hareket bir anlam kazandı. Öyleyse basit bir çıkarsama ile şunu söyleyebiliriz:

Harekete anlam kazandıran, amaçtır.

Yaptığımız harekete 'niçin' diye sorarız ve amacı buluruz. Niçin mutfağa gittin? Su içmek için. Niçin yemek yiyorsun? Karnımı doyurmak için. Niçin okula gidiyorsun? Eğitim almak için. Evet. Amacı bulunca da hareketin anlamını çözeriz. Doğru mu? Biraz karışık olmakla birlikte, doğru sayın başkanım. Hani teessüf ediyordun demin Gregor; felsefe eğitimi aldım diye hava atıyordun; sana da mı karışık geldi. Yok sayın başkanım, ben düşüncenizin aşamalarını zorlanmadan takip edebildim. Fakat korkarım seyirciler... Gregor! Efendim sayın başkanım! Bu kadar basit bir mantığı bile yürütemeyenler izlemesin kardeşim bizim oyunumuzu! Salonda tekrar kontrol yapılmasını istiyorum. (Salon mu sınıf mı kitap mı neler oluyor böyle?) Her seyirciye ne anladığı sorulacak. Yanlış anlayanlar ya da gerektiği gibi anlayamayanlar salondan çıkarılacak. Gönder adamlarını salona Gregor, bir yoklama çeksinler bakalım! Emredersiniz sayın başkanım. O halde kısa bir ara veriyoruz.

(Üç buçuk saat sonra.)

Aynı gün. Üç buçuk saat sonra masaya tekrar oturulmuştur. Kısa bir ara veriyoruz dedik; ama epey uzun bir ara verdik sayın başkanım. Bizim sağımız solumuz belli olmaz Gregor, biliyorsun. Kısa bir ara veriyoruz deriz, bir daha ortalarda görünmeyiveririz. Elveda deriz, iki dakika sonra tekrar ortaya çıkarız. Bize güven olmaz. Estağfirullah başkanım. Nerde kalmıştık Gregor?

“Hareket, anlam, amaç ve tanrılar” sayın başkanım: insan hareket etmekten kurtulamaz; hareketin anlamlı olabilmesi için bir amacı olmalıdır; insanın amacı, tanrısıdır. Çünkü tanrı ‘insanın hareketlerine yön veren güç’ demektir. Demek ki insan hareket ettiği, yani yaşadığı müddetçe tanrılardan kurtulamaz. Arz ederim başkanım.

Ulan aferin sana be. İyi özetledin meseleyi. Tevecühlerinize layık olmaya çalışıyorum sayın başkanım. Biz aslında burada yeni bir şey söylemiş olmuyoruz Gregor: Kadim eserlerde bu mesele “Kişinin maksûdu ne ise mâbûdu odur.” şeklinde yer alır zaten. Türkçesi başkanım? Yani “Kişinin amacı ne ise tanrısı odur.”

Evet ama burada bir problem görünüyor sayın başkanım: dünkü sorumu tekrarlamak zorundayım: İnsan tanrılardan kurtulamayacağına göre, İslam’ın ‘tektanrı’ inancını nereye koyacağız? Yani kişinin bir sürü maksûdu olacağına göre; bir sürü de mâbûdu olacak demektir. Yani, kişinin bir sürü amacı olacağına göre, bir sürü de tanrısı olacak demektir. O zaman her halükârda ‘tektanrı’ inancımız zedelenecek. Oysa İslam ‘tevhid’ dinidir. Öyle değil mi: insan para kazanmak isteyebilir, statü sahibi olmak isteyebilir, bir kızı sevebilir, evlenebilir, evi arabası olsun, çocukları olsun isteyebilir. Biz tüm bunları, yani

Allah dışındaki tüm amaçları red mi ediyoruz sayın başkanım?

Ah... Sanırım artık... artık... vakit geldi Gregor... Neyin vakti, başkanım? Hayatın ne olduğunu sanırım artık söyleyebiliriz izleyicilere...

Uzun zamandır içimizde tutuyoruz biliyorsun. Layık olmayanlar giremesin hasbahçemize diye, evirip çeviriyoruz lafı. Olmadık engeller çıkarıyoruz. Olabildiğince sıkıcı oluyoruz. Bizi izlemekten vazgeçen her izleyici zaferimizi ve haklılığımızı perçinliyor. Valla sayın başkanım çok fenasınız; okuyucusuna kapris yapan bir yazar olarak tarihe geçeceksiniz. Çaktırma Gregor. Bizim bazı sırlarımız vardır, kimseler bilmez. Muhatabımıza hiçbir şey söylemeyiz; bir göz kırparız, mesele anlaşılır. Biz insanların bilmediği dilleri biliyoruz Gregor. Güvercinlerin, örümceklerin ve ağaçların konuştuğu dili. Biz insanların bilmediği hüznü yaşıyoruz. Çöldeki ayak izlerinin, yurdundan sürülmenin, sevdiğimize göz değmesinin hüznünü yaşıyoruz biz. Ve biz Gregor, insanların bilmediği mutluluklarla doluyuz. Sabah namazından sonra tövbe etmenin, beş yaşında bir yetimin saçını okşamanın ve kadere rıza göstermenin sevinci içerisindeyiz. Ve biz Gregor, hayat denen şu tuhaf şeyi onlardan başka anlıyoruz. Evet başkanım. Salon sessiz. Çıt yok. İzleyiciler merak içerisinde. Lütuf buyurun; halkımız aydınlansın.

Peki, ey insanlar! Şimdi ayağa kalkın ve önünüzü ilikleyin!

(Sessizlik.)

Hayat, baylar; insanın tanrılarla oynadığı bir oyundur. Hayat, insanın tanrılarla dansıdır.

‘Para’ bizi dansa kaldırır. Ah, benimle dans eder misiniz? Sonra ‘statü’ bizi dansa kaldırır. Bu dansı bana lüt-feder misiniz? Sonra ‘nefs’ bizi dansa kaldırır. Başımız dö-ner... Ayaklarımız yerden kesilir... Nefsimizle dans ederken kendimizi kaybederiz adeta... Ve sonra başka tanrılar... Ve sonra başka tanrılar...

Ve Allah şöyle söyler insanoğluna:

Şu sahte tanrılarla, ancak benim izin verdiğim şekilde dans edebilirsin! Ancak benim izin verdiğim kadar, ancak benim izin verdiğim ölçüde ve ancak benim izin verdiğim şekilde oynayabilirsin o sahte tanrılarla! Benim sınırlarımı aştığındaysa; yanarsın!

Tabi ki para kazanabilirsin ama benim ölçülerime uyarak! Tabi ki bir makama gelmeyi isteyebilirsin ama benim ölçülerime uyarak! Tabi ki bir kızı sevebilirsin ama benim ölçülerime uyarak! Tabi ki çocukların için güzel bir gelecek hazırlayabilirsin ama benim ölçülerime uyarak! Tabi ki kendi nefsinin isteklerini de karşılayabilirsin ama benim ölçülerime uyarak! Bu işlerden herhangi birini benim ölçülerime uymadan yaparsan; işte o zaman, o şeyi tanrılaştırmış olursun!

Bir sürü amacın olacak, yani bir sürü tanrıyla karşılaşacaksın hayatın boyunca; fakat onlara tapmayacaksın; sadece oynayacaksın onlarla, sadece dans edeceksin! Ve bu oyunun kurallarını ben koyarım! Bu dansın kurallarını ben koyarım!

Maksat hâsıl olmuştur. Dine muhatap olmanın ilk şartı akıldır. Akıl sahipleri anladılar; onlara hürmetlerimizi sunarız. Beyinsizlerse, bizim asla muhatabımız değildir. Oturuma son veriyorum. Tüm izleyicilere bu bölümü bir daha okumalarını öneririm. İzleyici? Okumak?

Neyse Gregor, kapıcıya söyle boşları alsın. Emredersiniz sayın başkanım.

10 Mayıs 07

Kalbimle duyduğumu dilimle diyebilseydim, aklımı pazarlara götürüp haraç mezad satmak isterdim. Ne haraç mezad! Bir kuru buğday tanesine verirdim bu aklımı! Alan yok mu ey! Erenler. Yarenler. Kırklar. Yediler. Pirim üstadım ey. Bir kuru buğday tanesine bir akıl ki, bu akıl bilir aslında almayı da satmayı da ve anlar ilm-i mantıktan amma, bir buğdaya bir akıl olur mu, bu ticaret hiç akıl kârı değildir diyene lafımız zaten peşin söylenmiştir. Bu ticaret, akıl kârı olsaydı biz de kapitalist olmuş olurduk ey. Tartıyı düzgün yapmaz pazarda hileli mal sattardık ki böyle yapan sarahaten nassa muhalif amel eylemiş olur zira Efendimiz aleyhisselam bizi aldatan bizden değildir buyurmuştur. Kalbimle duyduğumu dilimle diyebilseydim ne sizi ne kendimi bu kadar söz ile meşgul etmezdim.

11 Mayıs 07

Hâla bir arabam yok. Bu gidişle de, olmayacak. Kıran girmiş arabalara. Hah ha. Bir arkadaş benim için ilgileniyordu, ama bir türlü uygun bir şey bulamadı. Bende ki paraya uygun bir şey bulmak da zor tabi. Henüz sabah. Bugün Cuma. Okula gitmiyorum: dersim yok. Ne kadar güzel. Biliyorsunuz, şu okuldan bir gün tamamen kur-

tulmak istiyorum. Bunun için Allah'a dua ediyorum. Çok üzüyor okul beni. Gerçi bir tek öğrenciye olsun bir şeyler anlatabilmek nefis bir şey; ama orada gördüklerim mahvediyor beni. Öğretmenler, öğrenciler, seviyesizlik, ciddiyetsizlik, gevezelikler, sululuklar. Geçen gün iki öğretmen arkadaş konuşuyorlardı mesela. Biri "Ben müdür olsam, başörtülü kızların okulun bahçesine girip, lavaboya çıkıp, başörtülerini orada çıkarmalarına izin vermezdim; burası kamusal alan!" dedi ve devam etti: "Bana kalırsa bahçe kapısında başlarını açıp öyle girmeliler."

Allah'ım sen aklımı koru. Allah'ım sen bana mukayyet ol. Ulan aslında cümleleri bitirmeden... Neyse... Ulusalci takılıyor üstelik bu adam. Eski komünistler bugün ulusalci oldu. Sizin de ipliğinizi pazara çıkaracağım, merak etmeyin. Ama şimdi havamda değilim. Gregor, hatırlat şu ulusalcilik meselesini bana. Emredersiniz sayın başkanım. Daha önce de söylemiştiniz bunu, benim hep aklımda aslında; ama yeri gelsin diye bekliyorum. İşte bizim farkımız bu Gregor: baktın yeri gelmiyor; yerini yaparsın. Anladım sayın başkanım. Şimdi bu herife sorsan, kuvayimilliyecidir. Ulan o zaman söyle bana, Sütçü İmam Maraş'ta o kurşunu niye sıkı? Bu soruyu daha önce sormuştunuz sayın başkanım: tekrara düşüyorsunuz. Cevap alamadığım müddetçe soracağım bu soruyu Gregor: tekrara düşsem de soracağım: çünkü çok hayati bir soru bu. Çünkü birileri müslüman mahallesinde 'resmen' salyangoz satıyor.

Lisede kızların etek boylarını görüyorsun Gregor. Evet başkanım, afedersiniz ama neredeyse kıçları görünüyor. Ooo, kıçı görünebilir, yeter ki başını örtmesin! Lanet olsun düzeninize! Neyse başkanım yine sinirleniyorsunuz, lütfen sakın olun. Çok üzüliyorum be Gregor. Elim ko-

lum bağlı, çok üzülüyorum. Geçen gün iki tane manken televizyonda striptiz yapmış. Haberlerde izledim. "Kim daha cesur?!" diyerek övgüyle sunuyorlardı bu haberi. O...luğun övüldüğü bir memleket olduk sonunda Gregor: bir gün kalpten gideceğim ben. Kalbim dayanmıyor bu acıya. Resmen alay ediyorlar bizimle; haysiyetime dokunuyor Gregor! Beynim çat diye çatlarsa bir gün, sakın şaşırmayın. Sonra birtakım insanlar, ulusalcı olduğunu, cumhuriyetçi olduğunu iddia eden birtakım insanlar meydanlarda slogan atıyorlar: "Çankaya'da başörtüsü istemiyoruz!" diye. Neymiş? Cumhurbaşkanı'nın eşi türbanlı olamazmış! Ulan gâvur memleketi mi burası be! Türklük diyorsunuz. Tanımlayın ulan şu Türklüğü!

Nasreddin Hoca'nın bir fıkrası var Gregor, bilirsin. Çok felsefi bir fıkra bence: Hoca bir köye gitmiş; her taraf kış, kar. Yerdeki taşlar bile buz tutmuş. Derken köyün köpekleri saldırmışlar hocaya. Hoca eğilmiş yere; taş alıp atacak; ama taşlar buz tuttuğundan alamamış. O taşa elini atmış yok, öbür taşa elini atmış yok. Ulan demiş, burası nasıl köy arkadaşı; köpekleri salmışlar, taşları bağlamışlar!

İşte benim ülkem o köy gibi oldu şimdi Gregor. Köpekleri çözdüler, taşları bağladılar. Şeref, namus, ahlak yasak; o... çocukluğu serbest: o... çocukluğunun adı da modernlik oldu üstelik. Lanet olsun düzeninize! Sinirlenmeyin sayın başkanım lütfen, sonra başınız ağrımaya başlıyor, günlerce de geçmiyor. Ah Gregor ah! Huzur istiyorum. Şu okuldan bir kurtarsa Allah beni; mesela bir kütüphanede çalışsam. Sabahtan akşama kadar, sessiz, huzurlu bir iş... İnsan yok, insanın saçmalıkları, düşüklükleri yok. Bir kütüphaneye günde kaç insan gelir ki? Ne güzel, insan yüzü görmem, başım bu kadar ağrımaz. Sabah sekiz gibi giderim. Sessiz, sakın bir kütüphane. Mis

gibi kitap kokusu. Serin. Ilık. Huzurlu. Dokuz'a kadar kimse gelmez. On'a kadar kimse gelmez. Saat onbir'e doğru gözlüklü bir ortaokul öğrencisi Atatürk hakkında bir ödev hazırlamaya gelir. 1881'de Selanik'te doğdu, 1938'de Dolmabahçe Sarayında öldü. Annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Efendi'dir. Kim verdi bu ödevi sana? Örtmen verdi. Canım tabi ki örtmen verdi de, hangi örtmen verdi? Sosyalci. Afferim ona! Hadi sana kolay gelsin. Yarım saate kadar yazıp gider. Sonra yine huzur. Sonra yine yalnızlık. Sonra yine sessizlik. Saatlerce okurum yazarım. Günaha bulaşmam. Düzenin çamuru paçalarım bulaşmaz. Fikrederim, zikrederim, şükrederim. Hele bir de evde Mona Rozam beni bekliorsa! Ah ulan ah! Bir an evvel akşam olsun isterim. Bir an önce canıma, kalbime, ruhuma, dostuma, sevgilime ulaşmak isterim. Ya Rabbi, bana işimde ve evimde huzur ver. Bizleri koru. Dinine düşman olanlara, zavallı aldatılmışlara gerçekleri anlatabilmem için bana güç ver. Rabbi'srahilî sadrî ve yessir lî emrî, vahlül ugdetem'min lisênî, yefgahû gavli. Âmin.

Bir entelektüele hiç yakışmıyor, bu dualar falan, ha? Öyle ya; bizim aydınların dua gibi ilkel takıntıları olmaz. Vah yazık... Hemen kısa bir tarih çalışması yapalım: Batılı aydınlar, kiliseye ve muharref Hristiyanlığa karşı çıktılar. Kilise, din adına insanlara zulmediyordu ve batılı aydın buna karşı çıkmakta haklıydı. Sonra bizim mütercim ve mukallit aydınlar da, batılı arkadaşları gibi yaptılar; ama bir yanlışlık oldu: Avrupalı aydın Hristiyanlığa itiraz ediyordu, bizimkilerse İslam'a itiraz etmeye başladılar. O günden beri de işler epey karıştı. Şimdi baylar. Bu yobaz güzel bir abdest alacak, biraz Kuran okuyacak ve ardından Cuma'ya gidecek. Siz de bu arada ne haliniz varsa görün. "Neler duydu şu dünyada / Mevlidi-

ne hayran kulaklarımız / Ne adlar ezberledi ey Nebi / Adına alışkın dudaklarımız..." Arif Nihat Asya. Vay be. Ne kast ediyor acaba?

(Uzun bir ara.)

Aynı gün. 19:30. Âcizim. Gücsüzüm. Kimsesizim. Çok yalnızım. Mağdurum. Mazlumum. Mecburum. O yüzden şimdi susuyorum. Allah bana güç verseydi söyleyecek çok şeyim vardı benim. İçime bağıryorum yine: tıpkı eskiden olduğu gibi. Üzgünüm. Hüzünlüyüm. Kim anlasın beni? Kimin omzunda ağlayayım? Sessiz sessiz bağıryorum. İçimde tutuyorum kelimeleri. Ağzımdan bir boşanıverse kelimeler. Ah bilemezsiniz neler olur! Herkese söyleyecek bir çift lafım var ve hepsini bir kutlu güne saklıyorum. Bir gün, ey insanlar... Bir gün gelecek ve ben kelimelerimin hepsini boşaltacağım üstünüze. Hiçbir korkum, hiçbir kaygım olmayacak o gün. Bütün küçük hesaplarımdan, süfli beklentilerimden kurtulmuş olacağım o gün. Size söylemem gereken her şeyi tam bir erkek gibi yüzünüze haykıracağım. Örneğin beni tutuklamanızdan, ya da beni öldürmenizden, beni yanlış anlamanızdan, beni suçlamanızdan korkmayacağım. Çünkü kaybedecek hiçbir şeyim olmayacak o gün. Hesaplar görülmüş olacak. Defterler kapanmış olacak. "Siz beni ne anlarsınız siz!" Ah acılarım! Beni yakan, yıkan, viran eden, perişan eden hüznülerim. Hep içime attım. Yıllarca hep içime attım. Ama doldum artık. İçimde yer kalmadı. Söylesem... Kurtulacağım bu yükten. Ama o kadar erkek değilim ki. O kadar cesur değilim ki. Söyleyemem. İçime atarım yine. Nerden patlar artık, Allah bilir. Nerenden taşar içimdekiler, Allah bilir. Allah bana güç verse! Devleti yönetenlere öyle şeyler söylerim ki örneğin, şaşırır kalırlar. Tutuklayın bunu derler. Muhafızlar! Şu isyancıyı

hemen zindana atın! Hah ha. İş arkadaşlarıma öyle şeyler söylerim ki... Mesela Tahir'e, öyle şeyler söylerim ki... Ama siz... Siz söyleyin, taşırım ben. Demirden bir kalbim var, kırın beni, incitin, taştan bir adamım ben, söyleyin söylemek istediklerinizi. Ne kadar geçimsiz olduğumu söyleyin mesela, ne kadar radikal, ne kadar uzlaşmaz, ne kadar anlayışsız, ne kadar yobaz olduğumu söyleyin en iyisi, ne kadar kaba ve kötü olduğumu söyleyin. Yaptığım hataları yüzüme vurun. Siz süttten çıkmış ak kaşksınız ya; günahlarımla aşığılayın beni, yanlışlarımla yargılayın. Ayağı kalkar, önümü ilikler ve bir suçlu gibi yargılanmamı izlerim. Susarım. Savunmam kendimi. Ama siz de şöyle şöyle yaptınız deyip, suç bastırmaya kalkmam. Suçlayın beni hadi! Darıldım size ey insanlar. Kırıldım size. Hiçbiriniz beni anlamadınız. Oysa ne çok sevmek isterdim sizi. Ama sizi sevmeme izin vermediniz. Fakat hayır. Siz unutun tüm yaptıklarınızı. Tüm günahlarınızı unutup beni yargılayın. Beni suçlayın tüm suçlarınızı unutup. Ama bir gün... Bir gün size 'yeter artık' dersem ey insanlar, bilin ki sabır taşı çatlamıştır. Bilin ki artık sizi bağışlamaktan vazgeçmişimdir. Sizi bağışlayamazsam sizi sevemem. Ve size her şeyi anlatırım. Duymaya katlanamazsınız. İşittikleriniz öldürür sizi. Dayanamazsınız. Böyleyken böyle, derim. Ulan, böyleyken böyle. Şimdi bırakın, sizi bağışlamak için sebepler bulayım. Biliyorum çok insanın hakkı var üzerimde. Çok kul hakkı var üzerimde. Otuz yıldır kim bilir kimlerin hakkını aldım. Hepsini tek tek bulup helallik dilemek isterdim. Ama şimdi hepsini tek tek nerden bulurum ki. Hakkınızı helal edin ey insanlar. Şimdi bırakın, kendimi ve sizi bağışlamak için sebepler bulayım. Ve şimdi bırakın, biraz ağlayayım.

(Ara.)

Aynı gün. Vakit gece yarısı. Mahkeme az önce sona erdi. Karar: İnsanları bağışlıyorum. Genel af çıkarıyorum Gregor, kayıtlara geçsin lütfen. Her şeye rağmen affediyorum insanları. Zavallı oldukları için. Yoo bunlar bir delinin saçmalıkları değil. Uzun uzun düşündüm ve insanları bağışlamaya karar verdim. Yaklaşan erken seçim öncesi bir seçim yatırımı olarak falan algılamayın bunu. Ben bir kralım, unutmayın. Vereceğiniz oylara ihtiyacım yok. Bu meslek bana atalarımından kaldı. Halkoyuyla kral olmadım ben. Kanımda var bu asalet. Gregor, fermanımı tebaama duyurun. Emredersiniz kralım. Affediyorum sizi ey insanlar; çünkü zavallısınız. Kendimi de affediyorum çünkü sizden pek bir farkım yok zavallılık hususunda. Yazılmış ve gönderilmemiş mektupları, yarım kalmış masalları ve hikâyeleri de affediyorum. Dilin ucuna kadar gelmiş ve söylenmemiş cümleleri... Çünkü zavallısınız. Ve çünkü ben de günahlar işledim. Ve ben de bir zavallıyım. İnsanoğlu ne zavallı ahh! Siz bunun ne demek olduğunu anlıyor musunuz? Gelin ey insanlar, önce, kelimelere aynı anlamları yüklediğimizden emin olalım. Gregor Milli Eğitim Bakanını çağır. Müfredatı değiştiriyorum: zekâsı ortanın üstünde olan herkese edebiyat, din ve tarih derslerini mecburi ders olarak okutacaksınız. Seçmeli dersleri de sonra belirleriz. Ülkenin sanatçısı, eğitimcisi, yöneticisi, askeri bu üç dersi okumadan adam olmuyor çünkü. Edebiyatı, dini, tarihi adam gibi anlatın, mesele tamamdır. Ah umut! İşim bu benim! Oturur umut ederim. Umut fakirin ekmeği. Hüngür hüngür. Oyun oynamayı da yasaklamayı düşünüyorum Gregor, ne dersin? Yüce kral her şeyin en iyisini bilirler. Ulan kral olsak sormayız herhalde! Tekrar başkan oldum, o yüzden sana danışıyorum. Haa, pardon sayın başkanım; bazen sizi izle-

mekte zorlanıyorum. Farkındayım Gregor; epey ihtiyarladın zaten; son zamanlarda çok yorgun görünüyorsun. Sen de mi oyun oynuyorsun yoksa? Fakat bizim oyunlarımız başkadır sayın başkanım. Neyse. Oyun oynamayı diyorum, yasaklasam, ne dersin? Oynuyor çünkü insanlar: rol yapıyorlar: samimi değiller. İyi'yi oynuyorlar, düşünceli'yi oynuyorlar, hüzünlü'yü oynuyorlar, neşeli'yi oynuyorlar. Gülüşlerin, kibarlıkların, sıfatların arkasına saklanıyorlar. Ey insanoğlu! Hatta: Ey ulan insanoğlu! En saf halinle çık ortaya! Ah peki saygınlıkları ne olacak? Öyle ya. Bakın bunu atlamışım. Rol yapmadan ve kimi sıfatların arkasına saklanmadan saygın olabilecek kaç insan var? Okumak yok, yazmak yok, üretmek yok; bildikleri tek şey para kazanmak ve çiftleşmek. Çifter çifter yanın inşallah e mi. Gözü kör olasıcalar. Hah ha. Bu böyle olmaz diyorum. Bu saçma düzeni değiştirmek gerek diyorum. İnsana insanlığını iade edecek bir sistem kurguluyorum: oturup inanılmaz dönüşüm projeleri yapıyorum. Ah, idealizm! Bir noktadan sonra gerçekleri iskalayıp saçmalamaya başlıyorum. Medya gerçeğini, derin güçleri, dış güçleri falan hesaba katmadığını görüyorum. Allah öbür tarafta bizi yargılarken dış güçleri hesaba katacak mı acaba? Fakat bayım, kızmayın bana; düşlerim denge kabul etmiyor. Sonra... Sonra aniden uyandırılmaktan korkuyorum bu hayattan. Birisi omzuma dokunacak ve "Geldik işte, nihayet!" diyecek. Gözlerim uykulu, saçlarım dağınık, bavulumu alıp ineceğim trenden. (Ah romantik çocuk, neden 'tren' sanki?) İstasyon kalabalık. Adım atacak yer yok. Hayat hikâyesini bavuluna dolduran gelmiş. Ve... Ve birazdan büyük mahkeme... Beni anlıyor musunuz? Ya da şöyle sorayım: siz hiç Oğuz Atay okudunuz mu? Hayır mı? Çıkınız. Oğuz Atay

okumamış bir insanla benim konuşacak bir şeyim yoktur. Çıkınız. Lütfen gidiniz... Sonrası kadim yalnızlık. Ezelî ve ebedî bir yalnızlık. Fakat onurum için, daha azıyla ikna olamıyorum. Okuyacaksın. Üreteceksin. Sen bir at değilsin. Ama çevremde bir sürü at var. Dört nala koşuyorlar. Biri ürkütmüş bunları: çılgınca, rasgele, ne yaptığını da bilmeden koşuyorlar, koşuyorlar. Bu atları ürktürmek kimin işine geliyor dersiniz? Müslüman inkılâpçılar! Büyük bir sorumluluk var omuzlarınızda! Çok büyük bir sorumluluk! Herkes çapından sorumludur. Mahkemede herkes çapı kadar sorguya çekilecektir... Sayın başkanım, her şeye rağmen sembolist bir anlatım yapmalıydık: ahmakları irfanımızdan mahrum bırakmalıydık... Tutamadım çenemi yine Gregor. İyi değilim zaten. Bazen bir sokakta kendimi yakalıyor(um), hiç susmuyor(um), dışardan izliyor(um) kendimi, her şey birbirine karışıyor, soru soruyor(um) ve cevaplıyor(um), cevabı beğenmeyip kızıyor(um) kendime, şaka yapıyor(um) ve gülüyor(um), duygulanıyor(um) ve ağlıyor(um). Bunlar paranoya belirtileri bayım. Sanırım deliriyor(um). Hah hah ha. Bizim varoluş problemlerimiz neden hep çiğ kalıyor? Batılı değilsen adamakıllı bir varoluş sancısı çekmene bile izin vermiyorlar. Öyle ya: ontolojik bunalımlar için en uygun mekân sisli Paris sokaklarıdır. Çünkü ben Allah derim, mesele kapanır. Çatlayın e mi... Bir de nefes darlığı var başımda. Krizler gerçi uzun zamandır bırakmıştı peşimi. Şimdi ara sıra uğrayıp bir sarsıyorlar ve defolup gidiyorlar. Yatmadan ilaçlarımı alıyorum ama bugünlerde pek faydası olmuyor... Bilirsiniz baylar, tanrı sizi deha sahibi kılmışsa, bunun diyetini bir şekilde mutlaka ödersiniz. Hah ha. Gerçi nerden bileceksiniz? Siz beni ne anlarsınız siz... Aslanlar gibi bekliyoruz! Gelen gelsin ar-

kadaş! Gelen gelsin, aslanlar gibi bekliyoruz! Öderiz diyetini. Yalansız yaşayacağız. Samimiyetle yaşayacağız. O hadis benim dikkatimi çok çekiyor: “Allah Rasulü, ‘Din samimiyettir.’ buyurdu. ‘Kime ya Rasulallah?’ diye soruldu. O da ‘Allah’a, Kitabına, Peygamberine, Müslümanların yöneticilerine ve tüm Müslümanlara.’ diye cevapladı.” Samimi yaşayacağız arkadaş, düz yaşayacağız, düz! Takiyye yapmayacağız, kıvırmayacağız, delikanlı gibi burnumuzun dikine gideceğiz! Baksana caddelere. Yalan dolaşüyor her yerde. Giyinmiş kuşanmış süslenmiş yalanlar adımıyor şehrin sokaklarını. Herkes kostümünü giymiş, repliğini ezberlemiş, yüz zindanından en masum mimiği çıkartıp monte etmiş suratına; bu kir, bu çirkef, bu bataklık o nedenle böyle acıtıyor canımı. Ama öfkem... Öfkem beni güçlendiriyor bayım! Bakın etrafınıza: bir adamın öfkesi samimiyetine delalet ediyor.

12 Mayıs 07

“Ey büyük yazarlar gagalı şairler / ben size hep uzaktan bakmışımdır / yaklaşmış yaklaşmış yanınıza / soluklanmadan kaçmışımdır...” Salah Birsel’in Aşkı. Güzin’in Gençlik Yılları. Salah Birsel’in Son Maceraları. Günlerden on iki mayıs yıllardan iki bin yedi. Zıvana Tarihinin serhlerine devam edelim efendim. Nerde kalmıştık Gregor? Medya-iktidar sorunsalı, başkanım.

Ha: “Medya-iktidar sorunsalı bahsi”

Bilindiği gibi, radyo, televizyon, gazete ve benzeri iletişim ve yayın organlarına genel olarak ‘medya’ adı ve-

ilmektedir. İktidar ise, bir işi yapmaya gücü yetme anlamına gelmekle birlikte, bu bâbda 'ülke yönetimini elinde bulunduranlar' manasında kullanılmıştır.

Tarih boyunca medya ile iktidar arasında göz ardı edilmesi mümkün olmayan ve herkesin malûmu birtakım gerginlikler yaşanmıştır. Bu çatışmaların temelinde, medya patronlarının atası sayılan 'Güvercincibaşı Jakob' ile devrin padişahı arasında yaşanan birtakım olayların yer aldığı iddia edilmektedir. Rivayet odur ki zamanın padişahı, yaptığı icraatları, 'Ulusa Sesleniş' veya 'İcraatın İçinden' gibi adlarla halkına duyurmayı seven, övülmeğe hoşlanan, çevresinde daima yalakalar görmek ve alkış duymak isteyen bir padişah olan 14.Yakup'tur. (Şu ana dek yapılan bilimsel araştırmalar ışığında, tarihin herhangi bir zamanında ve yeryüzünün herhangi bir parçasında hüküm sürmüş 14.Yakup adlı bir padişaha rastlanmamıştır, ne ki, bazı uyanık tarihçiler, bilimin ışığının henüz aydınlatamadığı bir karanlık dönemde 14.Yakup adlı bir padişahın ya da kralın, melikin, derebeyinin, ulan o da olmadı, bir çete liderinin, o da olmadı, mahalle muhtarının hüküm sürmüş olabileceği ihtimalini yadsımamak gerektiğini beyan ediyorlar. Takdir yüce okuyucunundur.)

Güvercincibaşı Jakob, Posta Güvercinleri İdaresi Genel Müdürlüğüne atandığında henüz yirmi beş yaşındadır; askerliğini yedek subay olarak yapmış olan bu hırslı genç, hayatta büyük işler yapmak istemekte ve Machiavelli Kavakyeli adlı bir kanun kaçağını da tek idolü olarak görmektedir.

14.Yakup, yaptığı yeni fetihleri valilerine bildirmek ya da merkezi otoritesini güçlendirmek için ülkenin dört bir yanına haber salmak istediğinde, sarayın yazıcıbaşısına

emirlerini dikte ederdi ve bu emirler hemen Posta Güvercinleri İdaresi Genel Müdürlüğüne gönderilirdi. Güvercincibaşı Jakob, ilk zamanlar, emirleri olduğu gibi aktarırdı ülkenin dört bir yanına. Sevgili güvercinlerinin ayakçıklarına kâğıtları bağlar ve "Uçun sevgili güvercinlerim! Efendimizin şanını yüceltin! Buyruklarını ulaştırın sadık valilerine!" diye bağırdı.

Günler haftalar aylar birbirini kovaladı.

Güvercincibaşı, huzursuz olduğunu hissediyordu. Aylık geliri epey yüksekti aslında, sigortası da vardı, sarayın tüm olanaklarından sınırsızca faydalanıyordu; ama huzursuzdu! Yakup yokken ne zaman tahtın etrafında dolaşsa, kalbinin daha hızlı çarptığını hissedirdi. Çevredeki koca koca paşaların, kumandanların 14.Yakup'a gösterdikleri ihtimamı kıskanır, keşke bu saygıyı şu salak şişkoya değil de bana gösterseler diye düşünürdü. Derken, günlerden bir gün Güvercincibaşı Jakob, padişahın dünyaya güzeli kızına âşık oldu. (Kimi müellifler, bunun asla bir aşk olarak adlandıırılamayacağını, bu ilginin ancak Güvercincibaşının yükselme ve ileri gitme ihtiraslarıyla açıklanabileceğini anlatan risaleler kaleme almışlardır.) Fakat padişah, Güvercincibaşını kızına layık bulmadı; çünkü kızını, o sıralarda komşu krallıkta Dünya Veliahtlar Derneği Genel Başkanı olarak görev yapmakta olan, kralın tek oğlu ve tahtın tek varisi, genç Dimitri'ye vermek istiyor, bu sayede ülkesinin sınırlarını savaşmadan genişletmeyi umuyordu. Meseleyi anlayan Güvercincibaşı, işte o günlerde tarihi bir karar aldı ve asıl konumuz olan 'medya-iktidar çatışmasının' ilki o günlerde cereyan etti.

Jakob istikbalinin gemlerini eline aldı ve Dimitri'nin babasına hemen bir posta güvercini yolladı. Güvercinin

ayağına bağlanmış nâmede şunlar yazılıydı: “Sevgili komşum, ordumu aldım, ülkene geliyorum, kolla kendini! İmza: 14.Yakup.”

Hemen ardından da, komşu kralın ağzından 14.Yakup’a bir nâme yazdı: “Sevgili Yakup 14, ordumu aldım, ülkene geliyorum, kolla kendini! İmza: Komşu Krallıktan Kral Karl.”

Ve koşa koşa 14.Yakup’un odasına gitti: “Sayın kralım, bir güvercin kan ter içinde posta merkezimize iniş yaptı, acil bir telgraf aldık; hemen size bildirmek istedim efendim!” dedi.

14.Yakup tahtından vakarla indi, tedirgin adımlarla Jakob’un yanına geldi, nâmeyi alıp okudu ve o saniye kendini kaybetti. Komşu Kralın, ordusunu alıp geliyor olması bir yana, gururuna aşırı biçimde düşkün olan padişah, esasen, kendine ‘Yakup 14’ biçiminde hitap etmiş olmasına çok kızmıştı. “Bana kimse Yakup 14 diyemez! Araba mıyım ulan ben! Murat 131 der gibi: Yakup 14 ha?! Hemen başkumandana haber verin orduyu hazırlasın! Sefer e çıkıyoruz.”

Tabi bu arada nameyi alan Komşu Kral Karl da çoktan sefer hazırlıklarına başlamış ve ordusunu Ren Nehri kıyılarına kadar getirmişti bile. Takvimler 18 Cemaziyelevvel 1128’i gösterirken Ren Nehri kıyılarında iki ordu arasında müthiş bir savaş oldu. İki taraf da, birbirini durduk yerde arıza çıkarmakla suçluyordu ve fakat arızayı asıl çıkaranın Güvercincibaşı olduğunun farkında değillerdi. Bu arada hain Güvercincibaşı, 14.Yakup’un kızı ağzından Dimitri’ye “Sana kaçmak için hazırım, gel beni kaçır.” kabilinden bir mesaj gönderdikten sonra; nehir kıyısında savaşmakta olan 14.Yakup’a da bir posta güvercini

yollayarak, Dimitri'nin saraya saldırıp kızı kaçırmayı planladığı haberini ulaştırdı. (Saraydan Kız Kaçırma adlı eserin telifi de bu tarihe rastlar.) Bu esnada değişik paşalar adına değişik valilere; değişik vezirler adına değişik kumandanlara haberler yollayarak; 14. Yakup'un kişisel ihtirasları için ülkeyi savaşa sürüklediği ve birlik olup ihtilal yapmanın tam vakti olduğu mesajlarını gönderdi. Ülkede bir anda büyük bir kargaşa çıkmıştı. Uç beyleri merkeze üşüşmüş, kolordu komutanları merkez karargâha gelmişti. Herkes tetikteydi ama ne olacağına dair kimsenin bir fikri yoktu. Güvercincibaşı tam zamanıdır diyerek, ordunun dirayetli birkaç albayı ve bazı eski milletvekilleriyle beraber kanlı bir ihtilale imza attı; aslında tahta kendisi geçmeyi düşünüyordu ama posta güvercinlerinin, yani haber ve iletişim ağının, yani günümüz anlamında medyanın başında olmanın, iktidarda olmak anlamına geldiğini artık anlamıştı. Üstelik sorumsuz bir iktidar. Tahta otursa, yaptıklarından dolayı sorumlu olacak ve birilerine hesap vermek durumunda kalacaktı; fakat bu gizli iktidarda olduğu sürece, yani medya patronluğu koltuğunda oturduğu müddetçe, istediğini getirip istediğini götürecektir, istediği insanları istediği gibi yönlendirecek ve olanlardan da asla kendisi sorumlu olmayacaktı. Bu yüzden kişiliksiz ve emrinden çıkmayacak bir eski milletvekilini tahta oturttu; 14.Yakup'u vatana ihanetle suçlayıp idam ettirdi ve kızıyla da evlendi. Bu evlilikten iki televizyonları, üçü ulusal altısı bölgesel olmak üzere dokuz gazeteleri ve sayısız dergileri oldu.

O gün bu gündür insanları yönlendirebilmenin gücünü kavramış ve hazzını almış muhtelif medya patronları, dünyanın değişik yerlerinde hükümetler kurup hükümetler yıkmaktadır. Üç beş gazeteye ve televizyo-

na sahip olan bu herifler, insanları etkileyebilmenin ve yönlendirebilmenin en büyük güç olduğunu bilerek, yıllarca 'sorumsuz-iktidar' olmanın keyfini yaşamışlardır. Tavşana kaç tazıya tut diyerek, sokaktaki sıradan insanları ve hatta öğretmenleri, doktorları, avukatları, akademisyenleri ve üst düzey yargı mensuplarını ve ordudaki kimi subayları ve milletvekillerini ve bakanları ve başbakanları ve cumhurbaşkanlarını bile etkileyip yönlendirerek ülkeleri keyiflerince yönetmişlerdir.

Seçimlerde kimin kazanmasını istiyorsanız o partiyi yüceltirsiniz. Diyelim ki polis teşkilatını yıpratmak istiyorsunuz: "Tarikatçı polisler, teşkilatta kadrolaşıyor!" diye bir manşet atarsınız. Diyelim ki bir yazarı pohpohlamak gerekiyor: "Aşk ve ölümü onun kadar güzel anlatan olmadı!" diye bir başlık: herifin kitapları aynen bestseller! Diyelim ki orduyu hükümete karşı kıskırtmak gerekiyor: "Laiklik tehlikede!" diye bir manşet: seyreyle sen güm-bürtüyü. Vesaire vesaire.

Üstelik bu 'algı yönetimi' dedikleri çok enteresan iş tir Gregor. Bazen mekanizma tersten çalışır. Örneğin dindar kitlenin bir adamı 'iyi' saymasını istiyorsun, ne yaparsın? Adamı översin sayın başkanım. Ah saf Gregor seni! Daha garantili yöntem şudur: karşıt medyada o adamı yerden yere vurursun. Nasıl yani? Şöyle Gregor; bu ülkede çıplak karılarla dolu bir gazete, bir adamı yerden yere vuruyorsa, dindarlar o adamı kısa süre sonra sevecek demektir. İşler böyle yürür bizim memlekette. Örneğin Kemalist bir yazar bir adamı eleştiriyorsa, dindarlar onu övgü olarak alır. Ya da dinci bir yazar bir adam hakkında olumlu şeyler yazsa, laikler 'kesin bunda bi iş var' diye kullanırlar.

Bu ülkede medya yıllarca tek elden yönetildi. Aydın Soğan diye bir adamın 'Soğan medya grubu' vardı mesela. Fakat bu hükümet, arkasına çok ciddi bir medya desteği almayı başardı; başka bir basın gücü oluşturuldu. Bugüne dek tek başına algıları yöneten 'Soğan medya' bir şekilde sindirildi. 'Huzan' grubuna da haddi bildirildi. Basın tröstleri parçalandı, güç dağıldı. Yani buna müsaade edildi. Neden? Geçen gün konuştuk ya Gregor, Dünya Sistemi yüz yıllık planlar yapıyor. Birinci yüz yıllık plan tamamlandı; demek artık Kemalistleri tasfiye etmenin ve onların yerine ılımlı dincileri ikame etmenin vakti geldi. Eğer bu durum, ikinci yüz yılın planı değilse, o zaman muhtemelen İngiliz lobisi ile Yahudi lobisi arasında yine güç ve menfaat çatışması yaşanıyor demektir. Ama dur bakalım. Yeri gelince bunları da konuşuruz.

13 Mayıs 07

Kur'an okuyalım arkadaşlar. Hadis okuyalım. Kur'an ve Hadis okumayan mümin olur mu? Her gün bu okumaları mutlaka yapalım. Az da olsa sürekli olan ibadet evlâdır. Mesela günde beş âyet beş hadis okuyalım. Ama her gün. Her gün. Her gün. Bize bırakılan bu iki şeye sınıksı sarılmak zorundayız. Kurtuluş buradadır. Kur'an okumak, zihinsel donanımın yanı sıra, kalbî donanım da sağlar. "Hüde'l lil müttakîn." buyuruluyor; Kur'an müttakilere yol gösterir.

Ayrıca şu taşra psikolojisinden de kurtulalım lütfen: büyük şehirlerde büyük adamlar büyük işler yapıyorlar! Hah! Yok öyle bir şey! Büyük şehirlerde büyük adamlar

büyük işler falan yapmıyorlar. Tipik taşra psikolojisi bu. Sen vahye doğrudan muhatapsın kardeşim. Kur'an'daki hükümler 'büyük şehirlerdeki büyük adamlar' için mi geçerli sadece? Senin için de geçerli. Ne yapacaksan küçük şehrinde, küçük kasabanda kendi arkadaşlarınla yap.

Sen vahye doğrudan muhatap olduğuna göre, bulunduğun yer taşra değildir; merkezdir. Bir yeri merkez yapan; metroları, köprüleri, viyadükleri, büyük alışveriş mağazaları değildir ki: bir yeri merkez yapan oradaki müslümanın varlığıdır. Ülkedeki her şehirde, her kasabada bu bilince sahip müslümanlar olsa gerek.

İlim ilim bilmektir / ilim kendin bilmektir. Vay Yunus Emre vay. Bana annem öğretmişti Kur'an okumayı. Beş yaşındaydım. Bir keresinde dedemle bir camiye gittik; mukabele vardı. Gerçi o zaman on yaşında varım. Dedem birinci safa geçti, beni de elimden tutup götürdü en öne. Oturduk. Birazdan cemaatten bir ihtiyar yaklaştı, beni ön safa layık bulmamış olmalı ki, azarlar bir biçimde arkaya geçmemi istedi. Dedem bırakmadı. Sen Kur'an okumayı biliyor musun, diye sordu adama. Adam, yok dedi. Bu çocuk biliyor, dedi dedem; namazdan sonra mukabeleyle katılacak, o yüzden burada oturuyor. Elhamdülillah. Allah ailemden razı olsun; İslami bir iklimde yetiştirdiler bizi. Orta birinci sınıfı Mümtaz Şefik Ortaokulunda okumuştum. Sonra İmam-Hatip Lisesine geçtim. Tabi orta iki'den devam edebilmem için bazı fark derslerini vermem gerekiyor. O yaz babam beni Kur'an ve Arapça çalıştırmıştı. Sınavlara girdim ve geçtim. Durumdan oldukça memnun sayılırdım ama bir nokta hariç: Tuba. İlk aşkı. Okulumu değiştirtince ondan da ayrılmak zorunda kalacaktım. Buna çok üzüldüğümü hatırlıyorum. Hatta bir ara, sınavları bilerek geçmemeyi bile

kurdum ama yapmadım tabi öyle bir şey. Neyse, yeni okula başladık; ulan bir baktım, sınıfta hiç kız yok. Sırf erkek. Hayda. İyi de ben şimdi kime âşık olacağım, diye kendi kendime hüznle sorduğumu hatırlıyorum. Tuba da yok artık. Ne masum soru. Amma aptal bir çocukmuşum ben yahu.

14 Mayıs 07

Geçenlerde hafif bir deprem olmuş şehirde. Onu da kaydedelim. Gerçi ben hissetmedim ama haberlere falan yansıdı. İyi ki de hissetmemişim. Doğrusu epey tedirgin oluyorum şu depremnden. Dokuz on yıl önce müthiş bir deprem olmuştu. Çok korkmuştum açıkçası. Günlerce devam etmişti üstelik o korku. İnsan her an yeni bir sarsıntı olacakmış gibi değişik bir tedirginlikle yaşıyor. Ve aslında şu anda gülümseyerek fark ediyorum ki; depremnden yaklaşık üç ay sonra evlendim ben!

Ulan tabi ya! Tabi ya! Demek ki o şokla ne yaptığımı bilmeden... Ahh ah! Nişanlandım-evlendim çıktı aradan. Zaten her şey ışık hızıyla gerçekleşti. Etrafımdaki herkes, evlen artık diyordu. Fakülteyi bitirmiştim, göreve başlamıştım, 'elim ekmek de tutuyordu.' Eee bu durumda evlenmek gerekirdi öyle ya. Yirmi iki yaşında zavallı bir cocuktum. Kadın ırkı hakkında tüm bildiğim, bebek doğurabildikleriydi: bu sayede insan soyu tükenmiyordu. Yalnız ufak bir sorun vardı ki, kadın, bebeği tek başına yapamıyordu; bir erkekten teknik destek alması gerekiyordu. Yani, insan soyunun devam edebilmesi için kadının erkekten teknik destek alması maksadıyla kurulmuş

müesseselere evlilik deniyordu ve okulunu bitirip eli etmek tutmaya başlayan her erkek, bir tür zorunlu hizmet olarak bu görevi yerine getiriyordu. Bir nevi şark hizmeti. Hah ha.

Demek sonunda sıra bana gelmişti: çaresiz, kabul ettim. Dedemin bir arkadaşı varmış. Onun da, hanım hatun bir kızı varmış. (Zaten siz yeter ki evlenmeye karar verin; dedenizin, amcanızın, teyzenizin tanıdığı, tam evlenilecek kıvamda, hanım hatun bir kız, mutlaka bulunur.) Annemler gidip gördüler. Babası emekli ilkokul öğretmeni. Annesi ev hanımı. İyi. Fakülte son sınıfta okuyormuş. Üniversiteye gitmemiş bir kız bul demiştim oysa aneme. İlkokul mezunu olsun hatta. (Okulda kızlara neler yaptıklarını bizzat görmüştüm çünkü. Evet evet! "Haydi kızlar okula!" ne demektir, çok iyi bilirim ben.) Ama sadece kızların olduğu bir bölümde okuyormuş bu: Giyim bölümü. Yine de sakıncalı ama neyse. Bir gör dediler. Ben görmesem olmaz mı dedim. Siz düşünün falan yapın kızı getirin. Öyle olmazmış. Ne yapalım: gittik gördük; görücü usulü dedikleri buymuş demek ki.

Yanımda annem ve kız kardeşim vardı, evlerine gitmiştik. Onun da annesi ve kız kardeşi vardı yanında. (Hatırlıyorum da hemen ümide kapılmıştım; daha ilk dakikadan böyle uyumlu başlayan bir işin sonunun iyi olacağını düşünmüştüm.) Ailelerin refakatinde bir iki saat görüştük. Dikkatimi ilk çeken, tavırlarındaki rahatlık olmuştur. Sanki kız olan bendim de utancımдан başımı yerden kaldıramıyordum: o beni tanımak için cüretli sorular soruyordu, ben de yerdeki halının motiflerine bakarak süratli cevaplar veriyordum. Evet mahcuptum fakat asla salak değildim canım. Konuşurken bir kızın gözlerine bakamazdım ama verilmesi gereken cevapları da geciktir-

meden bulur söylerdim. O kadar kitap okumuştum neticede. Neler neler biliyordum. Biraksalar ülkeyi düze çıkaracak teoriler bile üretebilirdim. (Ahh ah! Ne saflık! Oysa burnumun ucunu bile göremeyecek kadar aptalmışım.)

Sonra eve döndük. Babam, ne diyorsun dedi. Ne diyeyim dedim. Bir şey söylemek lazımdı: iyi dedim. İstemeye gittiler. Ben gitmedim, o akşam erkenden uyudum. Kızın anne babası da, sağ olsunlar, hiç zorluk çıkarmamışlar. Hemen vermişler. Annemler geldiğinde uyandım ve bu güzel haberi aldım. Sanki hislerimi tamamen yitirmiştim; hiçbir şey hissetmiyordum. İyi dedim, hayırlısı olsun. Ah, söyledim ya, küçük bir çocuktum henüz; memuriyetimde birinci yılımı bile doldurmamıştım. Askere bile gitmemiştim. (Aslında biraz da buna güveniyordum sanırım. Hayatımla ilgili bu kadar önemli gelişmeler olurken bu kadar tepkisiz kalmamı ancak böyle açıklayabiliyorum: askerliğini yapmayana kız vermezler diye bir söylenti dolaşıyordu ortalıkta. Ben de henüz askerliğimi yapmadığıma göre, endişelenmem gerekmezdi: nasıl olsa kızı vermezler diye düşünüyordum. Aksilik işte: verdiler. Ertesi gün koşarak kızın evine gittim. Onlar da benim bu işe çok sevindiğimi ve o yüzden sabahın köründe geldiğimi sandılar. Bana çay ve pasta ikram ettiler. Ben ısrarla konuyu şu askerlik meselesine getirmeye çalışıyordum. Yarım saat kadar çabalamama rağmen bir sonuç alamadım. Durumun ümitsizliğini kavrayınca birden, acil bir işim olduğunu söyleyip kalktım. Beni yolcu ettiler. Oradan hızla uzaklaştım. Demek söylentiler doğru değildi: askerliğini yapmayana da kız veriyorlardı.)

Nişanlandık. Birkaç ay sonra da evlendik. Birçok şey hatırlıyorum o döneme dair. Ama hiç unutmadığım sahnelerden biri şudur: Tam düğünün yapılacağı gün feci bir

kavga ettik. Makyaj yapmaması gerektiğini ona daha önceleri güzellikle ve defalarca söylemiş olmama rağmen makyaj yapmıştı. Ha bunda ne var diyeceksiniz. Zıkkımın kökü var. Belli belirsiz bir makyajdan da söz etmiyorum üstelik; başörtülü bir gelinliğin içinde, suratta bir kilo boya. Ben bunu kabul etmem kardeşim. Üstelik önceden tavrımı koymuşum di mi ama. Tabi salona gitmeden kavga koptu. Gözyaşları içinde, bağırıyor, çağırıyor, sigara içiyor, makyajı akıyor. (Allah'ım ne korkunç sahneydi o öyle. Bugünkü aklım olsa o dakika çıkar giderdim ordan.) Neyse salona gittik, tören yapıldı, bitti, sonra bizi bir eve bıraktılar. Gelinliğiyle kanepede oturuyordu. Ben de ne yapacağımı bilmez bir halde odalarda dolaşp sigara içiyordum. Öğlen çok feci kavga etmiş ve akşama da evlenip aynı eve bırakılmıştık. Herkes çekip gitmişti. Annem, babam, kardeşlerim, akrabalarım, onun akrabaları. Düğün salonunu dolduran o meraklı ve şamatalı kalabalık, püf, yok olmuştu. Ne yapsaydım yani; anneme "Biraz bizimle gel, afedersin biz kavgalıyız da, barışalım, sonra gidersin." diyemezdim ya.

Yeşilçam filmlerinden alıntı bir kare: Evlendiğim kız, henüz evliliğimizin birinci dakikasında, kaşları çatık, suratı asık, bana aynen şöyle söyledi: "Bedenime sahip olabilirsin fakat ruhuma asla!" Hah hah ha. Şaka yapıyor olmalısınız sayın başkanım. Böyle şaka olur mu Gregor, gözünü seveyim. Ciddi misiniz siz gerçekten? Çok ciddiym Gregor; Allah şahit, aynen böyle söyledi. Kusura bakmayın ama sâbık yengem çok ayıp etmiş be sayın başkanım. 'Ayıp' kelimesi bu durumu anlatmakta yetersiz kalır Gregor. Ne çektiğimi bir ben bilirim. Ne yaptınız peki başkanım? Ne yaptığım ortada. Beş altı sene sabrettim. Sonra? Sonra... Boşandık. Sana şu kadarını söy-

leyeyim Gregor, kulağına küpe olsun: bir dehâ yürümeye başladığında, yolundan çekileceksin. Anlıyor musun? Anlıyorum fakat beni korkutuyorsunuz sayın başkanım.

15 Mayıs 07

Okuldan öğlen geldim, çarşıya gittim. Halletmem gereken bir iki ufak mesele vardı. Bazı mağazalara uğradım, borç falan yatırdım. Bir dolmuşa bindim. Çok kalabalıktı. Tuhaf bir şarkı çalıyor. Sesini de açmış adam sonuna kadar. Taşrada Düşün Hazırlıkları. Taşrada Dolmuş Yolculukları. Medeniyet başka şey kardeşim. (Tek dişi kalmış olan değil; medineden müştak olan.) Benim gibi bir yobazı bile medeniyete hasret bıraktınız. Üstelik 'Üç Mesele'yi bilip dururken. Hah. Sifatım gereği, en geri kalmış ben olmalıydım oysa. En sefil, en derbeder ben olmalıydım. Kökleri asla İslam'a ait olmayan; fakat modernleşmeye direnen ilginç bir damar var bu ülkede. Şu modernizasyon hikâyesi, iki yüz yıldır biz yobazları adam edemedi ama bizimle beraber direnen enteresan bir gecekondu kültürü de var. (Aslında modernleşmeye 'direnen' demek doğru değil; modernleşmeyi 'beceremeyen' demek lazım belki de.) Bazı korku tüccarları da bundan faydalanmaya çalışıyorlar: Modernleşmezseniz böyle olursunuz diyorlar: çamurlu kaldırım, dolmuşta arabesk, kaçak elektrik, kirli sakallı işsiz adamlar ve yalınayak çocuklar... Öcüüüü! Sosyoekonomik sebepleri olan bu durumu İslam'la özdeşleştirmeye çalışıyorlar. İslam'la ne alâkası var kardeşim? Müslüman, bir kere okumuş adamdır, temiz adamdır! (İslam'ın ilk iki emri: 'oku' ve 'temizlen'.) Tek suçumuz şu: senin

‘modernleşmek’ dediğin şeye ben ‘batılılaşmak’ diyorum ve ayak diriyorum. Bu yüzden, ben yobaz oluyorum, sen uygar oluyorsun. Beni bu medeniyetsiz adamlarla bir tutma, rica ederim. Böyle yaparsan, bu yoz gecekondu kültürünün de modernizmin marifeti olduğunu söylerim, apışır kalırsın. Bu sınıfsal farklılığı da sen ürettin, bilmiyor muyuz sanıyorsun. Kendini modern olarak tanımlayabilmen için, birilerinin az gelişmiş kalması şarttı zaten. Kendini ‘öteki’ne göre tanımlamak zorunda olduğun için; çağdaşlaşmanın getirilerinden yararlanamamış bir güruha zaten ihtiyacın vardı. Yani cumhuriyetin ilk yıllarında CHP’ye yanaşıp da memur olamamış, köşeyi dönmesini sağlayacak bir iş bulamamış, yani burjuvalaşmamış, fakir kalmış, eğitimsiz, öcü diye gösterebileceğin taşralı bir gecekondu sınıfı ürettin. Kim bunlar? Bir iki kuşak önce geleneksel enstrümanları bırakmış; fakat modern kostümleri de üzerlerine tam uyduramamış ara dönem ucubeleri. Kentlileşememiş garipler. Kızdırma beni, çıkartırım ipliğini pazara. Annem çağırıyor. Pardon. Kısa bir ara veriyoruz arkadaşlar.

(Kısa bir ara.)

Aynı gün. Bir saat sonra. Annem beni markete yolladı. Otuz yaşında olduğum gerçeğini henüz kabullenebilmiş değil galiba. Hah ha. Yuvaya geri dönmekle hatamı ettim acaba? Gerçi bekâr evinden konforlu tabi ama kimi özgürlüklerimizden de taviz veriyoruz işte. Annem biliyorsun karımdan ayrıldım, bir oğlum var, lütfen bana lise talebesiymişim gibi davranma. Şaka şaka. Canım annem. Canım o benim. Ne diyorduk Gregor? Başım ağrıyor da sayın başkanım, biraz dalmışım; ama sanırım şu meşhur ‘öteki’ muhabbetine siz de girdiniz sonunda. Pek takip edemedim ama galiba yine her şeye sinirleni-

yordunuz. O zaman Gregor, açık yüreklilikle söylemeliyim ki, sinirlendiğim konulardan biri de şu: insanlar kendilerini nasıl temize çıkarıyorlar biliyor musun? Piyasadaki 'kötülerle' karşılaştırarak! Ah ne sakat bir mantık! Özellikle dindar geçinen insanlara bakıyorum da; kendilerini sahabe ile asla karşılaştırmıyorlar: kıcını başını açmış, günaha batmış, haram yiyen, zina eden, abdestsiz namazsız insanlarla karşılaştırıp tatmin oluyorlar. Ulan ne iyi adamım be, diye düşünüyorlar sonra da.

Sevgili ahmak kardeşim; delilere kıyasla akıllısın, katillere kıyasla masumsun, zinacılara kıyasla günahsızsın evet, fakat bu ne biçim mantık böyle? Ölçü! Ölçü, bayım, şu hayattaki en önemli kavramlardan biridir. Ölçülerini kaybetmiş bir insan, nerdeyse insanlığını kaybetmiş demektir. Yolunu şaşırması işten bile değildir. Ölçülerini kaybetmiş bir insan, iyilikten ne kadar uzak olduğunu, kötülüğe ne kadar yakın olduğunu nerden bilecek? Günahla ve rezillikle arasındaki mesafeyi nasıl tanımlayacak? Nerde durduğunu nasıl bilecek?

Ölçüsü olmayan insan, kafasında bir merkez olmayan insandır.

Diyelim ki hiç bilmediğiniz bir şehirde, bir caddenin ortasındasınız. Nereye ne kadar yakın olduğunuzu ya da nereden ne kadar uzak olduğunuzu neye göre ölçeceksiniz? O şehrin merkezini; temel hareket ve varış noktasını bilmeden, nereden ne kadar uzak olduğunuzu bilemezsiniz ki.

Benim merkezim Allah'tır baylar!

Ve Allah'ı merkez edinmeyenlerin ölçüsü bozuktur. O yüzden, kendimi piyasadaki kötülerle kıyas edip de nefsimi temize çıkarma ahmaklığına düşmem. Evet, aşağılık

bir herifim ben. Bir sürü günah işledim. Bir sürü hata yaptım. Kendimi sahabe ile karşılaştırdığımda bir böcekten daha değersiz olduğumu görebiliyorum. Ama nefsim bas bas bağırıyor, beni kandırmaya çalışıyor: "Etrafına bir bak, insanlar ne haltlar yiyorlar, sen onlara göre meleksin melek!" diyor nefsim.

Ey sevgili aptal nefsim, sana Amerikan filmlerinden alıntı bir cümleyle karşılık vermek istiyorum şu an: "Hey ahbap! Neden bana bir iyilik yapıp şu aptal çene-ni kapamıyorsun ha!"

Fış fış kayıkçı diye bir şey vardı çocukluğumda: fış fış kayıkçı / kayıkçının küreği / hop hop eder yüreği / akşama fincan böreği / kedi eti yerse / annem beni döverse / ıı ıı ağlarım / babam beni severse / ha ha ha gülerim. Nerden geldiyse şimdi aklıma. Çocukluğum ne güzeldi benim. Fakat merak etmeyin; yine çocukluk muhabbetine başlayıp sıkımayacağım sizi. Şunu söylüyorum: Çocuktum, sonra büyüdüm ve canım acıdı. Derdimi kedermi insanlara anlatamadım. Tûti-i mucize-gûyem ne desem laf değil / Çarh ile söyleşemem âyinesi saf değil.

16 Mayıs 07

Yalnızım. Kime ne diyeyim? Dilimiz başka. Dinimiz başka. Kandırılmışlardan eyleme bizi ya Rabb. Kendini beğenmişlerden eyleme bizi ya Rabb. Gelirim ben. Giderim de. Sen gel de yeter ki ya da git de. Gel git. Dalga. Med. Cezir. Havf. Reca. Gündüz. Gece. Kolaylık. Zorluk. Usri yüsra. Kabz. Bast. Ehl-i dil bir Efendi günün birinde dervişanıyla beraber atlarına binip ve de

tozu dumana katarak padişahın huzuruna çıkmış ve demiş ki ey padişah sen de bir kulsun ve sen de Allah'ın bir kulusun bunu sana hatırlatmaya geldik. Bunlar benim dervişlerim. Ve atları var. Ve heybelerinde kılıçları var. Ve cüppeleri. Ve sarıkları. Her daim tesbihleri. Ve biz senin Hakk yolundan ayrıldığını gözü-müzle görürsek veyahut kulağımızla işitir de bürhanlarla ikna olursak senin bu tahtını başına yıkmak bize vaciptir. Selametle geldik. Atlarımızı sulamak. Bir kuru ekmekle. Üç zeytin yemek. İkinci namazını eda eyledikten sonra. Selametle yolumuza gitmek dileriz. Ferman senindir.

17 Mayıs 07

Sabahtan beri 27 Nisan darbesi konuşuluyor okulda. Her kafadan bir ses çıkıyor. Bizim dindarlar ateş püskürüyorlar orduya. Zaten pek hazzetmezler ya. Peki arkadaşlar. Gelin biraz oyun oynayalım. 'İnkılâpçı Müslümanın El Kitabı' için size sözüm vardı zaten. Soru: Ordu ile dindarlar arasında bir gerginlik var mıdır? Cevabı biz söylemeyelim, herkes kendi tahmin etsin. Silahlı kuvvetlerden 'disiplinsizlik' suçu adı altında, namaz kılan ya da eşi başörtülü olan bazı subayların atıldığı söyleniyor. Bir dindarın bunu kabullenmesi beklenemez. Genelkurmay bir açıklama yapıp "Bu ülkenin en büyük sorunu bölücülük ve gericiliktir." dediğinde dindarlar yaralandıklarını söylüyorlar. Eyvallah. O halde soralım: Ordu nedir? Millet nedir? Ordu milletin nesidir? (Köylü milletin efendisidir; o başka.) Milli Güvenlik derslerinden hatırlarsınız: Türk Ordusu, Türk Milletinin silahlı, üniformalı, örgütlenmiş halidir. Yapılan tanım bu. Yani

ordu, milletin bir parçasıdır. O halde ordu, milletin temel değerleriyle ters düşmemek zorundadır. Peki İslam, Türk Milleti'nin temel değerlerinden biri midir? Tarih ve sosyoloji bilen; gaflet, dalalet ve hiyanet içersinde olmayan her insan, bu soruya apaçık şöyle cevap vermek zorundadır: Evet bayım; İslam (kişisel olarak beğenseniz de beğenmeseniz de) bu milletin temel değerlerinden biri ve hatta birincisidir. O halde? Önce bir 'hah ha' efekti alalım lütfen; çünkü elimizdeki zurna 'zırt' demek üzeredir: Hah ha. O halde? O halde bayım, ordu, milletin en temel değeriyle, yani İslam'la ters düşmemek zorundadır. Millet ile ordunun aynı temelden beslendiğine vurgu yapmak gerekiyor arkadaşlar. Biz ordunun yıpranmasını, yok edilmesini isteyecek kadar ahmak değiliz. Çünkü bir millet kendi devletine, kendi ordusuna küserse, bunun en başta emperyalistlerin işine yarayacağını biliyoruz. Nerde ordusuz müslüman görseler tepesine biniyorlar baksanıza. Emperyalistler nerde devletsiz müslüman görseler başına üşüşüyorlar, baksanıza. Ancak bir devletin ve bir ordunun kendi milletiyle ve milletin öz değerleriyle ters düşmesi de kabul edilebilir bir şey değildir. Ve sen, ey ordu mensubu kardeşim, ey vatani koruduğunu söyleyen arkadaş, sen, şu soruya cevap ver bakalım: Bu millet, askerine neden 'Mehmetçik' demiştir? Bu millet, ordusuna neden 'peygamber ocağı' demiştir? Gelin düşmanı kendimize güldürmeyelim. İslam'dan uzaklaşan ordu mensubu, emperyalistlerin oyununa gelmiş olur. Çünkü ordu, milletin değerleriyle ters düşmemeldir. İslam bu milletin en temel değeridir, canıdır, ruhudur. Bağımsız müellifler! Kalem başına! Ordu ile milletin aynı şey olduğunu anlatmaya! Marş marş! Ne diyor Üstad İsmet Özel: "İstiklâl Marşımız 'Kahraman Ordumuza' ithaf edil-

miştir. İstiklâl Marşının ithaf edildiği ordu, kendini NATO'ya ve CENTO'ya bağlılığıyla tezkiyeye çabalayan orduyla aynı ordu değildir." Gregor, orda mısın? Buradayım sayın başkanım! Bana sert bir kahve gönder lütfen, biraz çalışmam lazım. Arkadaşlara da sor bakalım ne içerler? Bu lafların üstüne, bir bardak soğuk su içerler ben de sayın başkanım. Canım, sen sor, efendilik bizde kalsın. Güzel açıkladınız meseleyi sayın başkanım; hayranlık duydum. Yok be Gregor: ne öteki ne beriki anlamaz bu lafları. En başta bizim dindar (geçinen) arkadaşlar tepki duyacaklar. Sonra da batıcı laikler burun kıvrıacak. Allah müstehaklarını versin. Senin anlayacağın: Ay akşamdan ışıktır / yaylalar yaylalar.

18 Mayıs 07

Yine bir Cuma. Dersim yok. Ne güzel. Evdeyim. Mona Rozam dün gece öyle şeyler anlattı ki, hayranlığım on kat arttı doğrusu. Ne muhteşem bir insan Allahım. Anlattıklarıyla beni o kadar mutlu etti ki. Şükürler olsun. Böyle bir kalp, böyle bir kafa görmedim ben. Üstelik bu kadar güzel bir kızın böylesine akıllı ve böylesine yüce gönüllü olması pek nadirdir. Maşallah. Telefonda saatlerce konuştuk. Aramızda kilometreler var ama her an birlikteyiz. Her an aklımda. Her an kalbimde. Her an dualarımda. Allah bizi korusun ve en kısa zamanda kavuştursun. Âmin sayın başkanım. Ailesi durumdan haberdar edildi mi başkanım? Yok be Gregor. Büyük mesele o da. Kuzum ne zaman konuya girmeye çalışsa, annesi aşılmaz setler çekiyor önüne. Geçen şaka yollu evlilikten

folan söz açmış, kayınvalide hemen 'önce okul' moduna girmiş. Anlayacağın zor durumdayız. Sizin pozisyonunuz bunda ne kadar etkili, sayın başkanım? Valla muhterem ve müstakbel kayınvalidem çiçek gibi kızını benim gibi ihtiyar, dul ve çocuklu bir adama vermek istemeyebilir; ama sorun sadece bu değil aslında; kuzumu okutmaya kesin kararlı. Ben on yaş genç olsam da durum değişmeyecek yani. Nuh diyor ve peygamber dememe konusunda ısrar ediyor. Kısmet. Allah'a sığınıyoruz. Ama bu muhteşem kızdan vazgeçmeye hiç niyetim yok doğrusu. Kaçırmam bu kızı. (Belki de kaçırırım. Hah ha.) Ne yapar ne eder alırım Allahın izniyle. Fakat siz de fena sayılmazsınız başkanım, kendinize haksızlık etmeyin: geçen günkü papatya operasyonu müthişti örneğin. Evet Gregor, aslında doğru söylüyorsun ama Mona Rozam bunların bin kat fazlasını hak ediyor. Benimki küçük bir jestti sadece. Küçük bir jest değil başkanım, dehşet bir hamleydi bana kalırsa; kimin aklına gelir? Seven kalbin aklına gelir. Hadi anlatalım da insanları daha fazla meraklandırmayalım.

Bir ay kadar önce, yine kuzumla telefonda konuşuyorduk; yüyüyordum öylesine, bir tarlanın yanından geçiyordum ve her tarafta sarıpapatyalar vardı. Bir papatya kopardım. Papatya kopardım dedim. Keşke onu bana verebilseydin dedi. Sustum. Aramızda kilometreler vardı, nasıl verebilirdim ki. Ama romantik bir öngörüyle, çiçeği gömleğimin üst cebine koymayı da ihmal etmedim. Eve dönünce de bir kitabın arasına koydum papatyayı. İlerleyen günlerde Mona Rozama bir kargo göndermem gerekti: bazı kitap ve dergileri Çanakkale'de bulamamıştı, ben gönderecektim. Tabi güzel bir sürpriz olarak, o gün koparıp sakladığım papatyayı paketteki ki-

taplardan birinin arasına koydum. Kargoyu almaya gittiğinde yine telefondaydık: Paketi açtı, gönderdiğim kitap ve dergilere sevindi. Daha bitmedi, dedim, şu kitabın sayfalarını bir çevir bakalım, ne göreceksin? Sayfaları çevirdi ve papatyayı gördü. Hemen anladı tabi, o gün kopardığın çiçek bu, öyle değil mi, diye sordu. Evet, dedim. Çok sevindi gülüm benim. Ama bu ne ki? Kalbimi göğsümden söküp gönderebilmek isterdim. Çünkü o muhteşem bir kız Gregor. Olağanüstü bir kız. Mona Roza cennet be Gregor! Cennetten bir parça koparmışlar; insan sûretinde dünyaya yollamışlar. Aşere-i mübeşşere dünyadayken cennetle müjdelenmişlerdi; oysa bana cennet, dünyadayken verildi. Allah nazarlardan saklasın. Âmin. Allaha hamdolsun. Allah hamdınızı daim kılsın başkanım. Âmin Gregor, âmin... Bu arada, üç gündür Kafka takılıyorsunuz. Nasıl gidiyor? Kafka iyidir be Gregor; ama Değişim dışındaki kitaplarına tahammül etmek çok zordur. Eserlerini değil de hayatını okumak daha güzeldir Kafka'nın. Ailesine Mektupları'nı okuyorum şu günlerde. Bir de Wagenbach'ın 'Kafka'nın Yaşamöyküsü' ile Ernst Fischer'in 'Kafka' adlı eserleri vardı, onları da hallettim. Fakat pardon. Annem bana sesleniyor.

(Zorunlu ve kısa bir ara.)

"Bu gece de uyumadı anne, bir gece daha / yün atkı ördü durmadan çorap yamadı." Özdemir İnce. Anne vefakârdır. Hep böyledir. "Ana başa tac imiş / Her derde ilac imiş / Bir evlat pir olsa da / Anaya muhtac imiş." Bir şeyler sordu annem. Mümkün olduğunca kırmadan açıklamaya çalıştım. (Deli olduğumu çaktırmamam lazım: çok üzülür.) O yüzden kısa bir ara verdik. Ve evet, Kafka diyorduk. Yazarların yaşam öykülerini okumayı se-

verim ben. Fakat biyografi yazarlarının da usta olması gerek. Örneğin Dosoyevski'nin hayatını Henri Troyat'dan okumuştum. Çok hoştu. Gerçi bu kulvarda Stefan Zweig'ı da unutmamak lazım. Bizimkilerden de Beşir Ayvazoglu'nun 'Peyami' adlı eseri çok tatlıdır. Yıldız Ecevit'ten 'Ben Buradayım' okunması gereken kitaplardan... Aman! Ukalalığa başladım yine. Geçelim.

19 Mayıs 07

Şerhlere devam Gregor. Hemen sayın başkanım: bayılıyorrum ben bu bölümlere.

Hı: "Geri kalmışlık bahsi"

Türk Dil Kurumunun sözlüğü 'geri kalmak' ifadesini (Osmanlıca, adem-i tekamül; Fransızca, rester en arriété; İngilizce, to be retarded) 'arkada kalmak, gecikmek, çağdaşlarının ve yaşitlarının seviyesine gelememek veya onların seviyesinde olmamak' biçiminde açıklamış.

'Geri kalmak' ifadesini 'arkada kalmak' biçiminde alırsak; bilindiği üzere, arkada kalmak ancak 'bir yere gidildiğinde' söz konusu olur. Fakat bir yere gidildiği bilgisi mantığımızı tek başına ikna edemez; zira arkada kaldığımıza göre, oraya 'bizden başka birileri de' gidiyor demektir. Ve biz, oraya giden o başkalarının arkasında kalmışız demektir. Bu anlamda mezkûr ifade bir 'rekabet' duygusu içermektedir. O gidilen yer neresidir ve oraya niçin gidilmektedir? Oraya gitmek kimin fikridir? Orda bizi bir bekleyen var mıdır? Oraya gittiğimizde bizi kim, nasıl karşılayacaktır? Bunlar bir yana, o gidilen yere, baş-

kalarından sonra gitmenin (yani geri kalmanın) ne sakıncası vardır? Yoksa o gidilen yer dar mıdır? Bize oturacak yer mi kalmayacaktır? Yoksa o gidilen yerde bir şey dağıtılmaktadır da, biz geride kalmakla payımıza daha az şey düşmesine ya da hiçbir şey düşmemesine mi neden olmaktayız? Başkaları oraya bizden önce gitse ve biz geri kalsak, bu nasıl bir problem yaratacaktır? Soruları çoğaltmak mümkündür. Fakat temel soru şudur:

‘Geri kalmak’ acaba birilerinin bize yutturduğu bir dolma mıdır?

Şimdi de, sözlüğün verdiği ikinci anlama bakalım: ‘gecikmek’. Efendim, geri kalmak, gecikmek demekse, demin olduğu gibi yine ‘bir yere gidiliyor’ fakat bu defa ‘belli bir vakitte’ orda bulunulması gerekiyor demektir. İyi de biz geri kalmışsak, yani gecikmişsek, bu ne anlama gelir? Gidilen o yerden elde edilmesi umulan faydayı elde edememek anlamına mı gelir? Mevsim geçtiği için ürün tarlada mı kalacaktır? Yoksa mallar kasalarda çürüyüp gidecek midir? Oraya gecikmek ne demektir? Bunu sosyal, siyasal veya teknolojik açılardan düşündüğümüzde durum ne olur? İlerleyen ilerlesin, geri kalan geri kalsın, ne olur?

Sözlük üçüncü olarak da ‘çağdaşlarının veya yaşlılarının seviyesine gelememek’ biçiminde açıklıyor kahramanımızı. Peki bu, kötü bir şey midir? Çağdaşlarımızın seviyesine neden ulaşmalıyız? Çağdaşlarımızın seviyesi derken tam olarak neyi kastediyoruz? Zira ‘seviye’ her konuda olabilir: ahlaki seviye, teknolojik seviye, kültürel seviye, ekonomik seviye, burda hangisi kastedilmektedir?

Teknolojik olarak ‘seviyesi’ bizden üstün görünen; ama ahlaki olarak bunalımlar yaşayan bir çağdaşımıza karşı

tavrımız ne olacaktır? Ahmaklar bu soruya “Teknolojik olarak o seviyeye ulaşacağız; fakat ahlaki olarak onları örnek almayacağız!” şeklinde cevap verecekler. İyi de artık en aptal sosyologlar bile biliyor ki, teknolojik bir ürünü ithal ettiğinde, o ürünün kültürünü de ithal ediyorsun. Mesela televizyonu alıyorsun, televizyonun kültürünü ve ahlakını da alıyorsun. İnterneti alıyorsun, internetin kültürünü ve ahlakını da alıyorsun. Bunları birbirinden nasıl ayıracaksın? Cep telefonunu alıyorsun, cep telefonunun kültürünü, ahlakını da alıyorsun: bir mecliste tatlı tatlı sohbet ederken telefonun çalıyor, pardon deyip kalkıp gidiyorsun, var mı bizde böyle bir sohbet âdâbı? Ha? Başkanım sinirlenmeyin lütfen. Nasıl sinirlenmem Gregor! Allah beni aptallardan korusun. Âmin sayın başkanım, hepimizi. Âmin.

Görüldüğü gibi ‘çağdaşların seviyesine ulaşmak’ da içi boş ve uyduruk sözlerden biridir. Bu anlamda ‘geri kalmışlık’la ilgili bir telaşa da gerek yok demektir. İstedğim yerde kalırım; istediğim kadar geride kalırım; sizin gittiğiniz yere gitmek istemiyorum; bir yere geciktiğimi de düşünmüyorum, sizin gittiğiniz yere gitmeyerek bir şeylerden mahrum kaldığımı da düşünmüyorum.

Ben *kendim olarak burada kalmak* istiyorum: siz buna ‘geri kalmak’ deseniz de!

Ben ‘kalkınma’ ve ‘ilerleme’ gibi kavramların yutturmuş dolmalar olduğuna inanıyorum. Çünkü ben ‘çizgisel’ tarih anlayışına değil ‘daireesel’ tarih anlayışına sahibim. Tarih tıpkı dünya gibidir Gregor; daireseldir, döner durur, yani tekerrürden ibarettir. Hayat da dünya gibidir, daireseldir, döngüseldir, tekerrürden ibarettir. Sisifos Efsanesini bilirsin. Batılının hayat algısı patolojiktir.

Çünkü sabah işe akşam eve, sabah işe akşam eve, hep aynı hikâyeden ibaret bu döngüsel hayat, tanrıyı hesaba katmayan batılı insanı, hakikaten çıldırtır. Zavallı Batılılar tanrıya küs oldukları için bu döngüsel hayattan sıkılır; bunalışma girerler. Alkole, uyuşturucuya, fuhuşa, saçma sapan eğlencelere, muhtelif sapkınlıklara meylederler. Çünkü hayatın anlamını çözemeyen insan, ontolojik acısını dindirebilmek amacıyla, farklı yöntemlerle kendini kaybetmeye, varolduğunu unutmaya mecburdur. Mesela televizyona dalar, internette kaybolur, hiç durmaz, maça gider, pikniğe gider, işkolik olur, alkolik olur. Çünkü durmak ayık olmak demektir. Ve ayık olmak kendi hakikatiyle yüzleşmek anlamına gelecektir. Bunu göze alamaz. 'Kısır bir döngü' olarak tanımladığı şu hayatın içinde, daha 'küçük döngüler' üreterek kendi hakikatinden sürekli kaçır. Oysa mümin için bu döngü, huzurun ta kendisidir.

Her gün aynı şeyleri yapıyor olmak, batılı için bunalışım nedeniyken; mümin için nimettir.

Çok önemli bir şey anlattınız bence sayın başkanım; dilinize sağlık. İnsanlığa büyük bir hizmette bulundunuz. Sağol Gregor, eksik olma. Vazifemizi yaptık.

Gelelim Misalli Büyük Türkçe Sözlük'e. Bu arkadaş da 'geri kalmak' tabiri için, '*benzerlerinin* seviyesine ulaşmamış olmak, yeterince gelişmemiş olmak' açıklamasını yapmış. Bu açıklamaya göre (*benzerleri* dediğine bakılırsa) Avrupalılarla, Amerikalılarla ya da Japonlarla bizim aramızda bir 'geri kalmak - ilerlemiş olmak' meselesinden söz edilemez; çünkü onlar bizim '*benzerimiz*' değildir. Dahası bizim benzerimiz yoktur; zira hiçbir halk hiçbir halka ve hatta hiçbir fert hiçbir ferde benzemez.

Açıklamanın ikinci kısmındaki 'yeterince gelişmemiş olmak' da kapalı bir ifade. Gelişmekten kastedilen nedir? Gelişmenin ölçüsü nedir? Peki 'yeterince' gelişmenin ölçüsü nedir? 'Yeterince' dediğimize göre, gelişme denen olay bir yerde durmakta ve nihayete mi ermektedir? Buna kim karar verir? Görüldüğü üzere bütün bunlar bizi bir yere götürmüyor.

Hançerlioğlu'nun Felsefe Ansiklopedisi konuya biraz daha geniş bakmış: Bir ülkenin toplumsal bakımdan öteki ülkelere göre geride bulunma durumu, diye açıklamış meseleyi. Azgelişmişlik terimi de aynı anlamda kullanılmış. Temelde ekonomik yoksulluk ve bunun doğal sonucu olarak toplumsal yoksulluk kastedilir, diyor. İkinci Dünya Savaşından sonra sömürücü ülkeleri gelişmiş; sömürülen ülkeleri azgelişmiş olarak isimlendirmek âdet olmuş.

Türk Dil Kurumunun Toplumbilim Terimleri Sözlüğü bize şöyle bir açıklama yapmış: "Türlü tarihsel etkenler sebebiyle sanayileşmemiş olan, üretimi ilkel sistemli tarıma dayalı, eğitim düzeyi düşük, toplumsal ve kültürel gelişimini tamamlayamamış, genellikle kapitalist toplumlarca sömürülmüş ülke." Tanımda kullanılan kimi kavramalarla ilgili itiraz hakkımızı saklı tutmak kaydıyla, bunun fena bir açıklama olmadığını söyleyebiliriz.

Peki gelişmiş ülkeler, azgelişmiş ülkelere sözde yardım ederler başkanım, bunu nasıl açıklayacağız? Bu, Gregor, sadece aptalların inanacağı türden bir saçmalıktır. Bir kere işin temel mantığına göre, onların gelişmiş olarak kalabilmeleri için, bazılarının da azgelişmiş olarak kalması şarttır. Demek ki aslında bizi 'geri kalmış' olarak tanımlamaları, kendi ilerlemelerinin ve refahlarının temel şartıdır. O halde onurlu bir toplum bu kadar kaygan bir

tanımlar düzleminde, geri kalmışlığına asla inanmamalı, geri kalmışlıkla ilgili asla komplekse kapılmamalı, hiç kimseye ve hiçbir yere yetişmeye çalışmamalıdır.

Bu hayatta bir yere gidildiği yoktur; bir halkın yapması gereken, *kendisi olarak kalmaktır* vesselam.

Üstad Cemil Meriç gibi yaptınız sayın başkanım. Kaynakları tarayıp kavramı ortaya koydunuz ve neticede şahsi hükmünüzü verdiniz. Evet ama Gregor, kaynakları tararken 'Emperyalistlerin Psikolojik Harekâtları' üst başlıklı 'Uyduruk Kavramlar Sözlüğü'ne bakmak da faydalı olacaktı. Onu ihmal ettik. Hemen bakalım başkanım. Bakalım Gregor.

Uyduruk Kavramlar Sözlüğü 'geri kalmışlık' kavramını şöyle açıklıyor: Annesi Fransız, babası İngiliz, dayısı Alman, amcası İspanyol, kendisi Amerikalı bir çocuktur Garry; zayıf ve çelimsizdir. Vaftiz babası ona Call adını vermiştir. Ailenin soyadının da Rusya'dan göçen dedelerinden kalma olduğu sanılmaktadır: Missh.

Altı yaşında ilkokula başlayan Garry Call Missh, sınıf arkadaşlarıyla yaptığı koşu yarışmalarında hep geri kalmıştır. Beşinci sınıfa geldiğinde bir kıza âşık olmuş, ancak geride kalma huyu yüzünden, kızı başka bir sınıf arkadaşına kaptırmıştır. Ortaokul ve lisede de böyle sürmüştür bu. Garry Call Missh'a herkes aptal muamelesi yapmıştır haliyle. O da üniversiteden mezun olduktan sonra ülkesini terk ederek Zvana'ya yerleşmiş ve soyunu burada sürdürmek istemiştir. Dini inançları pek de sağlam olmayan Garry, her ilde kendine bir kadın bulmuş ve hepsinden de ikişer üçer çocuk sahibi olmuştur. Sonra o çocuklar başka başka insanlarla evlenmiş ve Garry Call Missh'ın soyu, ülkeyi bir örümcek ağı gibi kaplamıştır.

Bugün, ülkemizin geri kalmış olduğunu iddia edenlerin, Garry Call Missh'ın soyundan geldiği, bilinen bir gerçektir. Lütfen oğullarınızı ve kızlarınızı onun soyundan gelenlerden koruyun. (İlgilisine çok önemli not: Onları milletin temel değerlerine küçümseyerek bakmalarından tanıyabilirsiniz.)

20 Mayıs 07

Pazar. Canım oğlumla güzel bir kebab yedik. Otobüsle gittik çarşıya. Acayip kalabalıktı. Yanımıza dört beş tane lise talebesi dikildi. Yüksek sesle konuşup durdular inene kadar. "Abilerin konuşmasından başım ağrıdı." dedi aslan oğlum. Toplu ulaşım araçlarında yüksek sesle konuşmamak gerektiğini anlattım. Hak verdi bana. İşte insanlar böyle rahatsız olur. Demek onlara babaları bu konuyu anlatmamış. Kebabın yanında şalgam içtik. Yarasın koçuma. Hamburger-kola kültüründen, kebab-şalgam kültürüne hicret eyledik. Bu çağın muhaciri. Bu çağın saraylısı. Bu çağın yobazı. Kalktı göç eyledi Türkmen obası. Böyle bir türkü vardı. Akşama doğru bıraktım oğlumu annesine. Öptüm gözlerinden. Siz beni ne anlıyorsunuz siz. Birçok ailede sıkıntı var. Nasıl olacak bu işler? Kimi zaman akşam gezmelerine giderdik ailecek. Erkekler bir odada, bayanlar bir odada oturuyor tabi. Haremlik selamlık. Dindar aileleriz ya hesapta. Birazdan çocuklar tek tek girmeye başlıyor bizim odaya. Ulan ciddi bir laf edeceğiz, iki satır memleket meselesi konuşacağız, adamların kucaklarında çocuklar zırlayıp duruyor. Karılar da öbür odada çaylarını yudumluyorlar. Gezmeye

gittiğimizde karım bizim bulunduğumuz odaya çocuğumu gönderecek de, ben de buna sessiz kalacağım öyle mi. Tabii ki bir süre alabilirim çocuğumu; amcalarla, kardeşlerle tanışabilir. Fakat sonra, annesinin yanına gidecektir. Hepsi bu. Ama bizim arkadaşlar o kadar erkek değil. Meclisleri de erkek meclisi olamıyor haliyle. Erkek gibi mevzular konuşamıyorlar. Araba modellerinden, maçlardan falan bahsediyorlar. Çocuklar tepelerinde zıplıyor, babalar seslerini çıkaramıyorlar. Ezilerek gülümseyiyorlar ve bu işin adına da 'evlat sevgisi' diyorlar. Evlat sevgisini biz de bal gibi biliriz arkadaşlar; bunun adı, karıya laf geçirememektir. Boşuna saklamayın. Kendinizi aklamayın. Karga gibi gaklamayın. Ördek gibi vaklamayın. "Bir yiğit gurbete gitse / Gör başına neler gelir." Bağlama çalmak isterdim. Babamdan gizli bir saz aldım. Lise ikide falan olmalıyım. Çaktırmadan soktum eve. Annemin haberi oldu tabi. Babam yokken çalışıyorum. Zaman içinde biraz öğrendim tıngırdatmayı. Sonunda yakayı ele verdik. Yok et onu, dedi babam. Mecbur, bir arkadaşına verdim. "Namaz kılsan kıldın demez / Abdest alsan aldın demez / Kadı gibi haram yemez / Günah bunun neresinde." Böyle bir türkü vardı. Tabi babam bunu delil kabul etmiyor. İmam-ı Azamın görüşleri esastır. Haklı adam. Sonra İzmir'e gidince bir saz daha aldım. Yurtta çalışıyorum. Kendi kendime epeyce öğrendim aslında. Müzik konusunda âlimlerin farklı görüşlerini okudum. Bir hevesti geldi geçti. Boğazından tutup karnını gıdıkladım. Hah ha. Hoca Nasreddin. Bu et ise kedi hani? Bu kedi ise et hani? İyi mantık. Oğlumu bırakıp eve dönerken gözüm inşaatlara takıldı. Amma çok bina yapılıyor. Bina ve zina arttığında... Ben de az dalgacı değişim hani. Eee, üç tarafı denizlerle çevrili bir ülkede 'dal-

gacı' olmak pek de garip sayılmaz. Dalga denizde olur. O mafler ki derya içredirler; deryayı bilmezler. Demek sonunda hepimiz ölüp gideceğiz ha. Garip yahu. Bir gazete aldım. Güya sağcı bir gazete. Bikinili kızların fotoğrafları vardı. Biz ne tuhaf bir ülkede yaşıyoruz böyle. Nüfus cüzdanında 'Dini: İslam' yazan kızlar bikiniyle plaja gidebiliyor ama başörtüsüyle okula gidemiyor. Gerçi mü'min bir bayanın üniversitede işi ne? Akademide ilim aramak, samanlıktaki iğne aramak gibidir. Kampüs zaten zillet. Hüngür hüngür. Bu et ise kedi hani? Bu kedi ise... Tilkinin biri telaşla şehirden kaçıyormuş. Yolda başka bir tilkiye rastlamış. Kaç kardeş kaç, demiş. Niye? Şehirde bir kanun çıktı; bundan böyle bütün develeri keseceklermiş. İyi de kardeş biz niye kaçıyoruz ki; biz deve değiliz, demiş beriki. Aman kardeş, demiş kaçan tilki; böyle tuhaf kanunlar çıkartılan bir ülkede, yarın 'siz de devesiniz' derlerse nasıl kanıtlarız tilki olduğumuzu? Hah. Mesaj vermesen olmaz mı? İki satır tatlı edebiyat yapsan? Olur olur. Bal gibi olur. Şu işleri bir halledelim; size çok güzel edebiyat yapacağım. Metin üzerinde çalışmalar. Okuduğumuzu anladık mı. Şair burada ne demek istemiş. Yeni öğrendiğimiz kelimeleri birer cümlede kullanalım. Bir annem var benim. Bir babam. Ne güzel insanlar. Allah onlardan razı olsun. Kötü günlerimde destek oldular bana. "Suya düştü gülümüz / Ötmüyor bülbülümüz / Bir kuru sevda yüzünden / Boşa gitti ömrümüz." Bugün de amma şarkı türkü söyledik. Kafam iyi herhalde.

22 Mayıs 07

Kanaat bir tükenmez hazinedir ki o kimde olursa saadetin künhüne vakıf olmuş demektir. Çünkü kanaat etmeyen iflah olmaz. Ve dahi Efendimiz aleyhisselam insanın bir dere dolusu altını olsa ikincisini ister buyurur iken ve insanın gözünü ancak toprak doyurur iken ve ümmete maldan büyük fitne yok iken ve dahi aramızda malı ve kadınları ve oğulları ve makamı ve mevkiyi ilah edinmiş zavallılar var iken ve bazıları acıkınca putlarını yiyen cahiliye insanları gibi salonlarının en mutena ve muhkem köşesine putlarını monte edip kumandayla kanal kanal gezer iken ve üstelik bazıları kendi heva ve hevesini ilah edip, peygamberlerin varisleri olan âlimlerin sözünü dinlemez olmuş iken, şeyhim efendim, dizlerinizin dibine oturup ağlamak isterim. Elinizi başıma koyup bir dua okusanız. (Televizyon izlemez, gazete okumaz benim şeyhim de durun size ben bir şey söyleyeyim: bir kola reklâmı var: 'daha fazlasını iste' diyor reklâmda. Daha fazlasını iste. Put işte put!)

23 Mayıs 07

Wagenbach ne diyor sayın başkanım? Kafka diyor, başka bir şey demiyor Gregor. Vaftiz babanı çok seviyor o da. Kafka benim nerden vaftiz babam oluyor başkanım? Kızma be Gregor; ismini ondan aldın ya, onu demek istiyorum sadece. Anladım başkanım. Peki siz neden bu kadar seviyorsunuz bu herifi? Çok sevdiğimden değil, hatta bazı kitaplarını okumaya tahammül bile edemedim; fakat Değişim, Gregor, önemli bir eserdir. Biz de bir sabah uyandık ve başka bir şeye dönüşmüş olduğumuzu gör-

dük. Tanzimat'tan bu yana yaşanan değişimi böyle çarpıcı bir üslupla anlatabilmek isterdim. Düşünsene: Bir Türk, sabah uyandığında kendini bir İngiliz'e dönüşmüş olarak buluyor. Hah ha. Bir de, Kafkacım da benim gibi yalnız bir adam: pek fazla yazar çizer dostu yok. Bu yüzden de bir yakınlık duyduğumu itiraf etmeliyim. 1904 yılında arkadaşı Pollak'a yazdığı mektuptan şu satırların altını çizmişim:

“Okuduğumuz kitap bir yumruk gibi tepemize inip bizi uyandırmadıktan sonra neye yarar? Tanrım, hiç kitap okumasak da mutlu yaşayabilir ve bizi mutlu kılacak kitapları sıkıştık mı kendimiz kaleme alabilirdik. Bizi acılara gömen kitaplar gerekiyor bize. Bir kitap içimizdeki donmuş denizin buzlarını kırıp parçalayacak bir balta olmalıdır.” Bunu bir ara yazmıştınız sayın başkanım: Bir Yobazın Baltası, şeklinde. Evet hatırlıyorum Gregor. Bak bir de şu cümlesinin altını çizmişim:

“Yaşamdan isteklerimi gözden geçiriyordum. Anlaşıldı ki benim için en önemli istek, bir yaşam görüşüne kavuşmak ve başkalarını yazıyla böyle bir görüşün varlığına inandırmaktır.”

Madem başladık; bir iki şey daha söyleyelim, Kafkacım hakkında... Hukuk stajı yaptığı yıl, edebiyat alanında hiçbir şey ortaya koyamıyor Franz. Anne babasına borcunu ödemek için mecburen okuduğu Hukuk fakültesinden mezun olup da yine mecburen icra ettiği meslekten beklediği şey; baba evinden bağımsızlığını sağlaması, ama bu arada yazmaya olabildiğince çok zaman bırakması, daha doğrusu, sadece yazıyla uğraşmasına imkân tanınmasıdır. Fakat mezuniyetten bir yıl sonra, kuralları sıkı, şartları berbat bir işte çalışmaya başlıyor. Baba evinden

bağımsızlığını sağladığı için bu berbat işi itirazsız kabul ediyor fakat yazı yazamamaktan da şikâyetçi tabi. Ve dokuz ay sonra o işten ayrılıp, emekliliğine kadar çalışacağı İşçi Kaza Sigortası Kurumuna giriyor. Max Brod'a yazdığı bir mektupta şöyle bir cümlesi var:

“Yolculuğa çıkmaktan duyduğum korkuda, en azından birkaç gün yazı masasından uzak kalacağım düşüncesi rol oynuyor.”

Bir başka dehşet cümle: “Yazarın varlığı, gerçekten yazı masasına bağlıdır; yazar cinnetten yakasını kurtarmak istiyorsa, yazı masasından asla uzak kalmaz, dışıyla, tırnağıyla oraya tutunması gerekir.”

1914'te radikal bir karar alıyor: Artık kendi kendini kahretmekten vazgeçecektir. (Ah dostum, bu mümkün mü?) O yıl bol bol gezinti yapıyor, bir marangozda çalışıyor, ata biniyor, yüzüyor, kürek çekiyor. 15 Ağustos'taysa günlüğüne şöyle yazıyor: “Çıldırıncaya dek herkesten soyutlayacağım kendimi. Herkesle bozuşacağım, kimseyle konuşmayacağım.”

Nişanlısı Felice'in babasına felaket bir mektup yazıyor sonra; öfkeyle, kırgınlıkla, itiraflarla dolu bir mektup: “Kızınız yanımda ister istemez mutsuzluğa sürüklenecektir. Ben yalnız dış koşullardan dolayı değil, daha çok, yarıdılışım gereği içime kapanık, suskun, insanlardan kaçan, hiçbir şeyden memnun olmayan biriyim. Annemle, babamla, kız kardeşlerim ve enişterimle hiç konuştuğum yok örneğin. Küs falan değilim; konuşacak en ufak şey bulamıyorum sadece. Beni görmeye gelenlerin davranışını, adeta bana yapılmış bir kötülük olarak algılıyorum.”

Allahtan bu satırların yazıldığı mektup postalanmamış kayınpedere. Ama nişanlısı Felice ile aralarının açılması,

yazarlık uğraşısını ön planda tutmasından tabi. Franz, bu kutsal yazı işinin, evlilik denen şeyle tehlikeye gireceğini düşünmektedir. Ve Felice'den ayrılıyor. Bu ayrılıktan bir buçuk yıl sonra da Julie ile birlikte. Julie'nin kız kardeşine yazdığı bir mektupta da şöyle söylüyor:

“Aşağılık bir memursun, üstelik fazla sinirlisin, kendini edebiyatın tehlikeli kollarına atmışsın, akciğer hastası, bürodaki işlerden yakayı kurtarmak isteyen, yorgun düşmüş bir adamsın.” Ben de bu cümleleri defalarca söylemişimdir kendime. Aziz dostum, sizi bu yüzden seviyorum işte. (Pardon, sizi sevemem; merhamet diyelim.) 1920'den sonraysa, Milena. Kafka'nın eserlerini Çekçe'ye tercüme etmek istiyor Milena, böylece tanıyorlar. Sonra o ünlü mektuplaşmalar. Dört sene sonra hastalık şiddetini iyice artırıyor: akciğer bitmiştir. Berlin'den hemen Prag'a dönüyorlar, hemen doktor, hemen hastane. Fakat... Sevgili Franz Kafka 3 Haziran 1924'te ölüyor. Başımız sağ olsun sayın başkanım. Âmin Gregor, dostlar sağ olsun. Batılı yazarların hayat hikâyesini bilmek, içine düştükleri bunalımın kodlarını çözebilmek açısından faydalı olabiliyor.

26 Mayıs 07

Neden herkes sadece kendi sesini duyabilmek için konuşuyor? Gelin birbirimizi dinlemeyi öğrenelim önce. Çünkü Kapitalist Kral işimizi bitirmek üzere. O halde dile ve edebiyata sığınalım. Çünkü dil ve edebiyat, modernizm karşısında önemli sığınaklarımızdan biridir. Aslında günlük yazmaktan vazgeçip nutuk atmalıyız belki de Gre-

gor. Her şeyin en iyisini bilirsiniz; ama neden nutuk, sayın başkanım? Nutuk atmayı seviyoruz da ondan Gregor. Ve daha önemlisi, halkımızın nutku tutuldu; onlara yardımcı olmalıyız. Şimdi 'nâtika ve mantık' konusuna girip sizi mahverderdim ama hiç halim yok. Fakat şu soruyu sormadan geçmeyelim: Biz neden Latin alfabesini kabul ettik? Birisi bana bunu anlatsın, o günü bayram ilan edeceğim. Tüm yurtta, yurt dışı temsilciliklerimizde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde coşkuyla kutlanmasını sağlayacağım bu bayramın. Arkadaş, Arap alfabesini bıraktık, madem aslımıza dönecektik, madem özümüze dönecektik; neden Göktürk ya da Uygur alfabesini almadık da Latin alfabesini aldık? Daha dün yurttan kovduğumuz düşmanların alfabesi değil mi bu? Daha dün ırzımıza geçmeye çalışan adamların alfabesi değil mi? Allah Allah! Nasıl iş bu böyle?

27 Mayıs 07

Goethe. Genç Werther'in Acıları. Adam oturup yazmış. Genç Yobaz'ın Acıları. Bir şey söyleyeyim mi Gregor; bu düzenin İslam'a en büyük zararı şu oldu: epey münafık türedi. Aramızda dolaşan, dinî kostümler kullanan, başı örtülü, temiz bıyıklı, namazlı abdestli, görünürde dindar; fakat aslında ikiyüzlü, adi, kapitalist münafıklar çıktı ortaya. Sahtekârlar! Kafanızı yarmak isterdim. Kafacığının dediği gibi, bir kitap bir balta olmalıdır. Edebiyat bence budur zaten.

Bir yazı, satırlardan oluşur ve satır, bayım; fena halde kesici bir alettir.

Biliyor musun Gregor, geçen gün bir arkadaşına bu günlükten değişik parçalar okudum; özellikle ideoloji ağırlıklı pasajlar aktardım. Sen iyi bir yazarsın, neden böyle yapıyorsun, dedi bana. Gıcıklık olsun diye böyle yapıyorum, dedim. Olup bitenlere çok kızdığım için böyle yapıyorum. İdealist bir adamın, çevresindeki düzenden mümkün olduğunca kendini yalıtıp, evinde çıldırıyor olduğunu görün diye böyle yapıyorum. Konserin ortasında tabanca patlatma huyum var, ne yapayım? Üstelik tabanca sesini keman sesinden çok seviyorum, ne yapayım? O da bir enstrüman benim için. Hem ne demiş Üstad Sezai Karakoç: En güzel türküyü bir kurşun söyler demiş. O kadar. Kendi sesimin büyüüne kapıldım belki de, ne olmuş yani? Solcuların o sıkıcı-toplumcu-gerçekçiliğine hayranım belki, ne yapayım? Yerleşik edebiyat anlayışınızla kafa yapıyorum. Yemedim sizin 'mesaj kaygısı' alaylarınızı. İvrir zıvır edebiyatınıza gülüp geçiyorum. Mesaj kaygısı duyuyorum. Bu kaygıyı duymayanı da adamdan saymıyorum. Uyduruk eleştirmenlerin uyduruk eleştirilerine kulak tıkıyorum. Sanatımı ideolojim uğruna heba ediyorum. Sizin o harikulâde edebiyat teorilerinizin künhüne bir türlü vakıf olamıyorum. Hah! Ben kendimi çok iyi biliyorum kardeşler. Öfkemden o kadar emim ki. Allah öfkemizden samimiyeti eksik etmesin. Hem bakın size alan açıyorum: yazarı-anlatıcıyı-kahramanı birbirine karıştırmanız için bulunmaz bir fırsat işte! Hah ha. Ve hüngür hüngür. Haa, bu gün çok önemli bir şey oldu: sabah uyandım, elimi yüzümü yıkadım, kurulandım, aynada yüzüme bir baktım: sakallarımda iki tane beyaz! Henüz otuz yaşımda! İnanabiliyor musunuz? Nihayet bana da oldu işte. Tabi bunda ne var diyeceksiniz. Bence çok şey var. Benim saçımda sakalımda bir tanecik beyaz yok-

tu dostlar. Ve işte bugün... Çok şaşırtıcı geldi bana. Çok üzüldüm. Yoo yoo yaşlanmakla falan ilgisi yok üzüntümün. Başka bir şey, nasıl anlatsam... Ölümü daha yakınımda hissediyorum artık.

Gregor! Buyurun sayın başkanım. Seni emekliye sevk ettim Gregor. Sana ihtiyacım kalmadı. Evet başkanım, o hikâyeyi biliyorum; fakat bizim ilişkimiz benim size ölümü hatırlatmamdan ibaret değil. Uzatma Gregor, ben de farkındayım ilişkimizin bundan ibaret olmadığını; ama ne yapalım, saçta sakalda beyaz çıktı mı bir şey yapmak gerekir: şu an daha sağlıklı düşünecek durumda değilim. Sen bavulunu hazırla: emekliliğin tadını çıkar. Bana yazmayı unutma. Fakat sayın başkanım. Gregor! Uzatma! Git biraz dinlen. Tatil yap. Emekli olman, bir daha görüşmeyeceğimiz anlamına gelmiyor, merak etme: ben seni ararım: fazla dayanamayacağımı sen de biliyorsun. Salondakilere de söyle, uzun bir ara veriyoruz. Bu beyaz sakal meselesini uzun uzun düşünmek istiyorum.

1 Haziran 07

“Bir misafirliğe gitsem / bana temiz bir yatak yapsalar / her şeyi, adımları bile unutup / uyusam.” Melih Cevdet. Garip. Gureba. Edip. Üdeba. Artık şu Tahir Koyunlu meselesinden biraz bahsetmenin vakti geldi sanırım. Gregor burada olsaydı mutlaka bir şey söylerdi: “Zamanla-
manın doğru olduğundan emin misiniz başkanım. İster-
seniz biraz daha bekleyelim başkanım. İnsanlar huzursuz başkanım. Fakat başkanım her şeyin en iyisini bilirler...”
Ah Gregor ah. İyi adamdın sen ya. “Aşk olsun sayın baş-

kanım, öldük mü?" derdi şimdi de. Neyse. Gregor'u bir kenara bırakıp şu Tahir meselesini anlatayım: üç gündür burada. Biraz önce de birlikteydik. Bu gece yurt dışına gidiyor: hafta sonu Almanya'da gösterisi var. Evet baylar. Hikâye şöyle: Bir gün elime bir cd geçti. Adamın biri kendi çapında bir stand up yapmış. İçinde yer yer dinî öğeler de var. Muhafazakâr bir kitleye hitap etmeye çalıştığı belliydi. İzledim, iyi niyetli bir çabaydı ama vasat buldum; bu iş daha iyi yapılabilirdi, dedim. Adamın yapmaya çalıştığı şeyi daha iyi yapacak birini tanıyordum: Tahir. Çocukluk arkadaşım. Hemen telefon açtım. Elimde bir cd var, dedim; bir adam dinî içerikli tek kişilik bir gösteri yapmış; ama çok da başarılı bulmadım doğrusu. Hemen aklıma sen geldin. Bence bu alanda bir boşluk var. Dinî içerikli mizah: ya da malzemesini dindar kesimden derleyen bir mizah: ya da dindar insanlara hitap eden mizah: her neyse, ne dersin? Cd'yi yolluyorum bir bak bakalım. Birkaç gün sonra yine telefondayız: Abi haklısın, dedi. Bu alanda bir boşluk var. Sen bunun daha iyisini yaparsın dedim. Doğru söylüyorsun, yaparım dedi. Hadi o zaman dedik. İşte bu. Hadi o zaman! Bütün maceralar bu cümleyle başlar: hadi o zaman! Ancak bu cümleyi kurabilenler, sıra dışı eylemlere imza atabilirler. Hadi o zaman dedik biz de. Tahir bir şeyler yazdı; ben de ufak tefek katkıda bulundum. Benim için ciddi bir yönetmenlik deneyimi oldu; oyuna bir kompozisyon kazandırdık. Ama halimizi görmeliydiniz. Manavgat'ta, Tahir'in evindeyiz. (Yenge hanım Samsun'da.) Evin salonunda, derledik topladık koltukları bir yana. Hüseyin de bizimle. Uyduruk bir sahne dizayn ettik. Ben de kuruldum tam karşısında bir koltuğa. Bir sahneyi oynuyor, olmadı diyoruz baştan alıyoruz, bir başka sahneyi oynuyor, o esnada çıkan kimi esprileri metne dâ-

hil ediyoruz, o cümleyi öyle değil de şöyle söyleyelim diyoruz, bak burda sert bir mesaj var, bunu biraz yumuşatalım diyoruz. Hâsılivelkelâm bir ay boyunca geceleri sabaha kadar oyunu prova ettik, sağlamlaştırdık. Oyun nerde oynanacak, nasıl oynanacak, tiyatro salonu nerde bulunacak, bilet nerde bastırılıp kime satılacak, hiçbir fikrimiz yok. Biz işin sanat kısmındayız; diğer işler fasafiso. Neyse efendim, oyun sahnelenmeye hazır hale geldi mi? Geldi. Ondan sonra Tahir işinden ayrıldı mı? Ayrıldı. Zaten patronuyla arası hiç iyi değildi; o işten kurtulmak istiyordu; sonu görünmeyen bu işe balıklama daldı ve işinden ayrıldı. (Geliri de fena sayılmazdı üstelik.) Bir gece benim evdeyiz; kurulacağını varsaydığımız organizasyon bağlantıları tam bir fiyaskoyla sonuçlanmış, müthiş bir hayal kırıklığı içerisindeyiz. Her şey hazır, elimizde bomba bir oyun var, gecelerce emek vermişiz, eleştirirken kırıcı olmayalım falan deyip kafa patlatmışız, dinî içerikli bir stand up hazırlamışız, gel gör ki, oyun elimizde patlamak üzere. (Gerçi Tahir daha farklı bir organımızı telaffuz etmişti ama neyse!) Sahneleyemiyoruz; organizasyon yapamıyoruz. Bir öğrencim vardı. Babası, yerel bir televizyon kanalında program yapıyor. Aradım, gelin görüşelim dedi. Gittik. Bak arkadaş dedik, böyleyken böyle. İlgisini çekti adamın. Yardımcı oldu sağ olsun. Bu tür organizasyonlar yapan bir arkadaşı varmış; bizi ona yönlendirdi. Gittik onla görüştük. Bir kolejin tiyatro salonunu ayarlayabileceğini söyledi. Biz de bir matbaaya gidip bilet bastırdık. Neyse uzatmayayım, ite kaka bir oyun oynadık. Sonra bir daha, bir daha derken, işler yoluna girdi. Tahir, ilk günlerin acemiliğini de aşınca iyi bir performans sergilemeye başladı. Bazı muhafazakâr gazetelere reklâm verdik. Anadolu'nun değişik il ve ilçelerinden davetler almaya başladık.

Bir gün Muğla taraflarındayız. Bir telefon geldi: Ulusal bir gazeteden arıyorlar, röportaj istiyorlar. Üç beş güne kadar Tahir Koyunlu sürmanşet: İslamcı Stand-upçı! Takkeli Şovmen! Sonra başka gazeteler de havada kaptılar tabi bu haberi. Ardından televizyonlar olayı fark etti. Birkaç ulusal kanalın ana haber bültenlerine çıktı Tahir. Derken bir muhafazakâr televizyon kanalından program teklifi aldı. Bir yıl kadar sürdü o program. Bu arada her hafta sonu yurt dışında; Almanya'da, Avusturya'da, Hollanda'da, daha değişik ülkelerde sahneye çıkıyor: laf aramızda, acayip de para kazanıyor. Durum şimdilik bundan ibaret. Dindarların modernizasyonunda biz de yerimizi alalım öyle değil mi. Hayır Hayır. Bizim asıl maksadımız... Aa! Durun canım! Her şeyi bir anda anlatamam ki.

9 Haziran 07

Bir kerahet vakti dayanamayıp uyumuşum da rüyamda korkunç yılanlar görmüşüm gibi şaşkınlıkla baktım kadına. Başımda bir ağrı. Etini gösteriyordu kadın. Tırnakları ojeli. Yüzü makyajlı. Modern. Zavallı. Aciz. Kimsesiz. Rüyasız. Devletsiz. Rüyasız. Devletsiz. Etini gösteren modern kadın bu asrın kölesidir. Kölenin kölesi olunur mu? Kadına haysiyeti ve hürriyeti ancak İslam veriyor. Modern dünya aşağılık bir köle olarak kullanıyor kadını. Yazık ki kadınların çoğu modern dünyanın sunduğu imkânları 'özgürlük' sanıyor. Ya Rabbi, tarihte hiçbir Firavun, kölesini bu şekilde kandırmamıştır.

10 Haziran 07

Kürşat Başar'ın Başucumda Müzik adlı kitabı bitmiştir. Vasat diyoruz ve geçiyoruz. Ve yine Mona Roza. Kuzumu görmeye gittim. Dün geldim. Tabi sizin hiçbir şeyden haberiniz yok yine. Ah ulan ah! Aşk imiş her ne var âlemde, ilim bir kıyl ü kal imiş ancak. Gregor olsa, anlatın sayın başkanım, diye tuttururdu. Anlatayım bari: Geçtiğimiz salı akşamı Çanakkale'ye gittim. Şehre indiğimde saat on bir gibiydi. Hemen bir sigara yaktım. Sarı lambaların altında o dumanı üflemek ne güzeldi anlatamam. Otele geçtim. Eşyalarımı yerleştirdim ve hemen Mona Rozamı aradım. Geldim kuzum dedim, bak yine sana geldim. Hep söylüyorum; Sait Faik ne demiş arkadaşlar: bir insanı sevmekle başlıyor her şey. Gecenin üçüne kadar telefonda birlikteydik. O gece nasıl uyudum anlatamam. Sabah dokuz gibi kalktım, (sabah namazını kılıp geri yattık ulan, söyletme işte!) kahvaltımı yaptım ve çıktım. Her zamanki gibi Kafkas Kafe'ye geçip beklemeye başladım. Yanımda ona getirdiğim armağanlar vardı: Annemin ördüğü yeşil bir çanta, bir kolye, bir yüzük. Birazdan her taraf ışıklarla doldu: her taraf güzellikle doldu: Mona Roza merdivenlerden bir prenses gibi çıkıyordu. Ayağa kalktım ve hoş geldin, dedim. Hoş geldin hayatımın anlamı. Hoş geldin güneşim, ışığım, aydınlığım, huzurum, mutluluğum, ömrümün sebebi, hoş geldin. Oturduk. Tam yedi saat oturduk o masada. Siz bunun ne demek olduğunu anlıyor musunuz? Zaman nasıl da su gibi akıp geçti. Yedi koca saat yedi dakikada tükendi adeta. Oysa kilometrelerce uzakta yedi saniye, yedi asır gibi, bir türlü bitmek bilmezdi. Sonra kuzumu evine bıraktım. Bir lokantaya geçip akşam yemeğimi yedim: Doyum Lokantası. (Şimdi siz uydurduğumu sanıyorsunuz di mi: İske-

le'den Öğretmenevi'ne doğru giderken sağda efendim.) Etlî pide. Bir de ayran. Otele geçtiğimde mutsuzluktan ölmek üzereydim: üç günümüz vardı ve daha şimdiden birini tüketmiştik. Aşk, insanın zaman algısını doğrudan etkiliyor. Bir hüznün çöktü içime. Bir an önce yarın olsun istiyordum. Fakat aksiliğe bakın ki, zaman bu kez geçmek bilmiyordu. Otel odasında, inanın, çıldıracağımdan korktum. Hemen hazırlanıp çıktım. Ona olabildiğince yakın olmak istiyordum. Evlerinin yakınlarındaki bir pastaneye geçip oturdum: telefon açtım: aramızda en fazla yüz metre var ve yine ayırırız, dedim. Ne acı. Kapattık telefonu. Aklıma bir arkadaşımın yıllar önce anlattığı bir olay geldi: Arkadaşım, yine benim gibi, bir başka şehirdeki sevgilisini görmeye gitmiş. Kızın ailesinin haberi yok tabi yine. Gündüz oturup saatlerce muhabbet etmişler, kız akşam evine gitmiş haliyle. Bizimki bir türlü ayrılamıyor, deli gibi dolanmış evin etrafında. Sonunda dayanamayıp telefon etmiş: evin yakınlarındayım, bir bahane uydurup çık, apartmanın girişinde sana doyasıya bir sarılayım, demiş. Kız da deli, durur mu, hemen inmiş aşağıya. Bunlar apartmanın girişinde bir sarılmışlar abi birbirlerine. Bilmem doğru, bilmem yalan. Günahı vebalı boyunlarına. Hah ha. Sonra evlendiler tabi. O mutluluğu yıllarca unutmadım, diye anlatırdı. En az elli kere dinlediğim bu hikâyeye benim de damarlarımdaki kanın deli deli akmasına neden oluyordu tabi. Hiç düşünmeden mesaj gönderdim: bir bahane uydurup çık, apartmanın girişinde seni bir göreyim, dedim. Mona Rozam da deli, durur mu, hemen iniyorum dedi. Pastaneden çıkıp sanki daha önce defalarca girmişim gibi apartmana giriverdim: Aman Allahım! Sen aklıma mukayyet ol! O nasıl güzellik öyle! Orda öyle yeşil gözlü bir ceylan gibi duruyordu. Baktım, baktım, baktım... Hadi çık artık eve dedim, arkamı dönüp apartmandan kaçır gibi

uzaklaştım. Ulan arkadaş! Ulan arkadaş! Batsın ulan bu dünya. Oteldeki odama geçip yatağa gömüldüm. Sonra yine telefonlara sarıldık, az önce ayrıldığım canımla saatlerce telefonda görüştük. Ertesi gün yine sabahın dokuzundan akşamın beşine kadar masadaydık. Ve ertesi gün yine öyle. Sonra çıkıp geldim. Otobüs feribota bindi. Feribot Çanakkale'den Eceabat'a doğru uzaklaşırken, ben de ömrümden uzaklaşıyordum. (Gız ben seni alırdım da zalım anan aramıza bend oldu bend oldu bend oldu! Hep aynı uzun hava. Anası vermez bu kızı bana. Hay Allah!) Az kaldı kendimi denize atacaktım. Hoş, atlasaydım kesin boğulurdum. O kadar iyi yüzme bilmem ben. Üç gün Mona Rozamla. Ve sonra şu kahrolası ayrılık. Bildiğiniz sözdür: Ölümle ayrılığı tartmışlar; ayrılık iki dirhem ağır gelmiş. Ben daha ne diyeyim dostlar? Söz bitmiştir efendim. Birbirimizi sonsuza dek seveceğimize ve hiç ayrılmayacağımıza yeminler ettik. Tıpkı romanlardaki gibi. O halde şimdi bir adet sigara içsek, nasıl olur? İyi olmaz; mekruhu sevimli göstermiş oluruz. Vebaldir.

11 Haziran 07

Tablodaki koyu renkleri daha belirgin kılabilmek için, biraz beyaz çalışmak gerekir. Bunu unutma evladım. Olur usta. Hah ha. Bazı insanlar, hayatı çözmüş bir bilge gibi davranmayı seviyorlar. Her duruma uygun bir açıklamaları vardır. Her sorunuza cevap verebilirler. Her müşkülünüzü halledebilirler. 'Öğreten adam' rolüne fena kaptırmışlardır kendilerini. Etraftaki herkes onlar için 'çekirge'dir. 'Bilmiyorum' demek pek akıllarına gelmez. Kasıttıdırlar. Kim-

seye ihtiyaçları da yoktur. Adeta sıfır zaaflla sürdürürler hayatı. Arkadaşlar, Kibir Dağı sarptır, kayalıktır. Orda insan barınmaz. Ordan düşen iflah olmaz.

13 Haziran 07

“Bu cinayet uzun yıllar devam etti. Harp Okuluna ve Harp Akademisine bile, birçok hakikatler saklanarak ve bir kısmı da tahrif olunarak İstiklal Harbi masal haline getirilerek okutuldu. Sonra işi büsbütün çığrından çıkarttılar ve zavallı gençliğin fikri uyuşturuldu. 1933’te neşriyatıma müsaade olunmadı. Yazdığım ve üç bin nüsha olarak bastırdığım eser de yaktırıldı. Üçüncü defa olarak evim basıldı. Dört çuval evrakım alındı. Birçokları yakıldı. Mustafa Kemal Paşa’nın ölümünden sonra da hakikatlerin ortaya çıkmasından endişe edenler türlü entrikalarla işi örtbas etmeye devam ettiler.” Kazım Karabekir – Paşaların Kavgası, s.262, Emre Yayınları, 2. Baskı, Eylül 1992, İstanbul. İlginç değil mi? Bunları Kazım Karabekir söylüyor. Kimdir Kazım Karabekir? Tüm yetkileri elinden almış olan Mustafa Kemal’e “Emrinizdeyim paşam!” diyerek Milli Mücadelenin belki de kaderini değiştiren adam. Cumhuriyet’in ilanında Karabekir’e haber bile verilmemiş.

Son yüz yılı dikkatli okumak lazım. Hatta son iki yüz yılı dikkatli okumak lazım. Bizim dindarlar, bu halde oluşumuzun tüm kabahatini Cumhuriyet rejimine yükleme konusunda pek heveslidirler. Evet, bu ülkede 1923’ten sonra neler yapıldığını biliyoruz. Fakat iş oraya birdenbire gelmedi arkadaşlar. Osmanlının son dönemlerinde orduda, sarayda, yöneticilerde, halkta, medresede, tek-

kede gerçekten bir çözülme, bir bozulma olmasaydı; koca Devlet-i Âlî yıkılır mıydı? Başımıza gelen her şeyin suçlusu Batı mıdır? Biz İslam'a adam gibi sarılsaydık Batı bize ne yapabilirdi ki?

"Başınıza gelenler, kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir." hükmünü nasıl anlamalıyız?

"Bir millet kendini değiştirmedikçe Allah o milleti değiştirmmez." hükmünü nasıl anlamalıyız?

13 Temmuz 07

Saat 18.00. Şimdi sevgili dostlar, size, Mona Rozamın yan odada olduğunu söylesem inanır mısınız? Yoo yoo hemen şaşırmayın. Önce en son okuduğunuz tarihe bir bakın lütfen. Ooo bir ay olmuş görüşmeyeli. Ne var ne yok. Hah ha. Tamam tamam. Sizi merakta bırakmayayım efendim. Şu an Manavgat'tayım. Tahir, evinin anahtarlarını bana verdi. (Kendisi ve ailesi Samsun'da.) Ve evet, Mona Rozam diğer odada! Siz orada koltuğunuza gömülmüş bu oyunu izliyorsunuz ve ben hayatı zirvesine kadar yaşıyorum bayım. İki gün önce 17.30 otobüsüyle Çanakkale'den Manavgat'a getirdim Mona Rozamı.

Yani kaçtık, sizin anlayacağınız!

Klasik yobaz terminolojisini kullanacak olursak 'hicret ettik' demeliyim. Hah ha. Gerçi Antalya'nın hicret için pek de uygun bir coğrafya olduğu söylenemez. Fakat ne yaparsınız, şartlar böyle gerektirdi. Kaçtık dostlar. Allah dışındaki tanrılardan kaçtık. Saçma sapan, dayanaksız, geçerliliği olmayan toplumsal kurallardan / baskılardan kaçtık. Önyargılardan, dayatmalardan, şartlanmalardan

dan kaçtık. Otuz yaşında, dul ve çocuklu bir adama, on sekiz yaşında çiçek gibi bir kızı uygun bulmayan herkesten ve her şeyden kaçtık. Bu işi yaparken aklımda iki şey vardı doğrusu.

Bir: Ben Mona Rozama aşığım.

İki: Bu kızı bana yâr etmezler.

Hüseyin bir ara şöyle söylemişti: Hocam, gereği düşünülmesin artık; yapılısın! Gereği düşünüldü ve yapıldı arkadaşlar. Dediğim gibi, çarşamba akşamı yola çıktık. Perşembe sabahı buradaydık. Ne mutlu bize ki, bu ülkede hâlâ müslümanlar var. Tahir, buradaki tanıdıklarından birine telefon açtı: iki şahit, bir hoca ayarlandı ve nikâhımız kıyıldı. (Biraz önce buranın hicret için uygun bir coğrafya olmayabileceğini söylemiştim; sözümü geri alıyorum. Bir coğrafyayı hicrete layık kılan en önemli öge, ensârdır. Gittiğinizde ensârı bulabildiğiniz her yer, Medine'dir arkadaşlar.) Onca yolun yorgunluğu ve yapılan işin stresiyle Mona Rozam da ben de perişanız tabi. Sağ olsunlar, o müslümanlar bize bir de kahvaltı yaptırdılar. Sonra bizi Tahir'in evine bıraktılar. Ben bu 'bırakmak' ifadesini daha önce ilk evliliğim için de kullanmıştım ama, zeki okuyucular fark edeceklerdir, bu kullanım ilkinden oldukça farklı. İlk evliliğimde de bizi düğünden sonra eve 'bırakmışlardı' ama orda labirente bırakılan iki zavallı fare gibiydik. Şimdi de bizi bu eve bıraktılar ama bu kez... (Cümleyi bitiremedim. Hay Allah! Neden bitiremedim bu cümleyi? Gerisini getiremedim. Bulamadım. Uydu-ramadım. Tıkandım. Takıldım kaldım. Mutluluktan olsa gerek: Size ne söylüyorum: Mona Rozam diğer odada!)

14 Temmuz 07

Saat 10.00. Günaydın. Şu an Mona Rozam beni izliyor. Yeşil gözlü bir melek beni izliyor arkadaşlar! Oturmuş beni izliyor! Şimdi bu şartlar altında ne kadar sağlıklı düşünebilirim ki? Ne yazabilirim ki? On sekiz yaşında melek gibi bir kız, üç gün önce beraberce dünyanın tüm saçmalıklarından kaçtığım kız, helalim, gülüm, beni izliyor.

Gerçi benim alçak bir adam olduğum da artık ortaya çıkacak tabi: şu saate kadar, aman Mona Rozamdan ayırırım, aman hasretinden ölüyorum diye sızlanıp duruyordum, şimdi yazamayacağım, çok gerginim, üzgünüm diyip duruyordum; şimdi de Mona Rozam beni izliyor, bu şartlar altında ne yazabilirim ki, diyorum. İnsan, demek ki, yeteneksizliğini bir yere kadar gizleyebiliyor. Artık anlayın bayım, daha önce, hasret var, özlem var diye yazamayan ben; bu kez de gülüm beni izliyor diye yazamıyorum. Böylece hepimiz sarahaten anlamış oluyoruz ki, ben yeteneksiz bir adamım. O halde her zaman ki gibi, bir şiirle ya da bir şarkıyla durumu kurtaralım. Ne diyor Oktay Rifat:

“Burası dalyan kahvesi / ortalık süt mavisi / apostol
bu ne biçim meyhanè / tabağımda bir bulut / kadehimde
gökyüzü.”

Ama bu arada, gelişmelerden de söz etmek isterim. Telefonlarımız kaç gündür kapalıydı tabi ki. Dün yemeğe çıktık kuzumla. Bir hattım daha var, onu açtım. Ki bu sayede, gerekli yerlerle bağlantı kurabileyim, örneğin Tahir’le, Hüseyin’le falan. Telefonum çaldı: açtım, bir bayan, kuzumu istedi, yanınızda olduğunu biliyorum dedi, lütfen telefona verir misiniz? Evet dedim, yanımda. Sonra sordum kuzuma: bir bayan, seni istiyor, konuşmak ister mi-

sin? Hayır dedi kuzum, kimseyle konuşmak istemiyorum. İstemiyor dedim telefondaki bayana; hem kimsiniz siz? Ben Tuba, dedi, babasının iş arkadaşıyım, polisim. (Daha önce söylemiş miydim; bizim kayınpeder de polis: ulan polis kızı kaçırılır mı: adam enseledi işte seni.) Lütfen verin onu telefona, muhakkak konuşmalıyım, annesi babası zor durumda. Bakın, inançlı bir insan olduğunuzu öğrendik, sizin inancınız, anne babanın rızası olmadan bir kızı alıkoymayı uygun bulur mu? (Literatüre de hâkim: alıkoymak!) Ben onu alıkoymuyorum dedim, o kendi rızasıyla yanımda. Bakın babası da burada ve şu an çok üzgün, dedi. Verir misiniz babasını lütfen, dedim. Verdi. Öncelikle özür diliyorum, dedim. Hoş, böyle bir durumda özür dilemenin pek de bir anlamı olmayacak belki ama, ben yine de özür diliyorum. Hakkınızı helal edin. Böyle olsun istemezdim. Size karşı boynum büküktür. Hep de bükük kalacak. Olup bitenlerin sizi çok üzdüğünü tahmin edebiliyorum. Biz de çok üzgünüz. Ama böyle olmak zorundaydık. Gelip isteseydik, kızınızı vermeyecektiniz. Ulan otuz yaşında, dul, çocuklu bir herifsin, on sekiz yaşında gül gibi kızımı sana niye vereyim, diyecektiniz; üstelik böyle söylemekle, yaygın toplumsal kanaatlere göre haklı da sayılacaktınız. Biz bunu göze alamazdık, çünkü birbirimizi çok seviyoruz. Toplumsal şartlanmalardan korktuk açıkçası. Ve kaçtık. Namusunuz benim de namusumdur. Şundan emin olun ki kızınız başımın üstündedir. Onu incitmem. Tamam dedi, bitti mi arkadaşım söyleyeceklerin? Bitti dedim. Sonra o da bir şeyler söyledi. Şu an ayrıntılarını hatırlayamıyorum ama, doğrusu, son derece vakarlı ve makul konuştu. Boynum bir kere daha büküldü adama karşı. İnanın dostlar, sövüp saysa daha iyi olurdu. O kadar anlayışlı ve kucaklayıcı konuştu ki, ezim ezim ezildim. (Ne-

redeyse kuzumu alıp geri götürecektim. Buyurun, bu, kızınız; kısa bir süreliğine kaçırmış bulundum fakat çok pişmanım. Sizin bu kadar sevgi dolu bir insan olduğunuzu bilseydim, inanın, onu kaçırmaz, vermeyeceğinizden emin olduğum halde normal yollarla istemeyi, tarafınızdan reddedilmeyi ve nihayetinde hasretimden gebermeyi tercih ederdim.) Öyle iyi niyetli, ârif ve delikanlı bir tavır vardı ki, şaka yapmıyorum, harbiden ezildim. Bu işi iyilikle güzellikle çözme taraftarı olduğumu söyledim, tekrar af ve helallik diledim, kızlarını incitmeyeceğime tekrar söz verdim. Gönüllerini rahatlatmak için elimden geleni yaptım açıkçası. Şimdi şu resmi nikâhı halledelim. Ondan sonra bakarız duruma. Vesaire vesaire. Fakat vicdanım gerçekten çok sızladı. Muhterem kayınpederim enfes bir tavır sergiledi: boynum bir daha büküldü.

“Nedir bu benim çilem / hesap bilmem; muhasebede memurum / en sevdiğim yemek imambayıldı; dokunur / bir kız tanırım çilli / ben onu severim / o beni sevmez.” Sağol Oktaycığım Rifat. İyi ki şair olmuşsun. Ya horozcu olsaydın ne yapardık biz? Hah ha. “Nedir bu benim çilem / bir kız kaçırdım / babası delikanlı çıktı / keşke sövüp saysaydı.” (Şairliği beceremediğim açık; horozcu mu olsam?)

15 Temmuz 07

Şerhlere devam.

Dal: “Uzmanlar bahsi”

Sözlükler uzman kelimesini şöyle açıklıyor: “Bir bilim, sanat ya da meslek dalında yeterliğini kanıtlamış kişi; mü-

tehasşıs.” Bu açıklama bizim için tabii ki yeterli değildir. Ayrıntılara girelim.

Efendim, günümüzde uzmanlar çoktur: Özellikle her yerde beslenme uzmanları vardır. Bize üç beyazdan kaçınmamız ve günde en az üç litre su içmemiz gerektiğini anlatıp dururlar ve bu şekilde para kazanırlar. Sonra bir de cinsellik uzmanları vardır. Karşı cins konusunda dikkat etmemiz gereken hususları ve cinsel yolla bulaşabilecek hastalıkları anlatırlar. Bunlar televizyona çıktıklarında, kanalın reyting rekorları kırmasını; gazetede yazdıklarında, tirajın tavan yapmasını sağladıklarından, çok meşhur olup çok para kazanırlar. Bir de estetik uzmanları vardır ki, bunlar da, tek hazineleri fiziksel varlıkları olan salak kadınları sömürürler. Tüm bu uzmanların dışında günümüzde farklı uzmanlık dalları gelişmiştir:

Uzmanlar vardır; akşam haberleri verilirken sunucunun yanında oturup siyasi, askeri, ekonomik ve kültürel haberlerden tutun da edebi, felsefi, dini, sanatsal her konu hakkında ahkâm keserler;

uzmanlar vardır; öğleden sonra yayımlanan dayanılmaz kadın programlarında, kızların kendinden otuz yaş büyük bir erkeğe kaçması, kadınların kocaları tarafından mütemadiyen aldatılması, gelinlerin eniştelelerini doğramaları, damatların kayınlarını dokuz yerinden bıçaklamaları ve benzeri aile faciaları hakkında muhteşem tahlil kabiliyetleriyle olağanüstü çözümler üretirler;

uzmanlar vardır; maçlardan sonra, seyircinin küfür-lü ve taşkın tezahüratları, hakemin hatalı kararları, oyuncuların topsuz alandaki faulleri ve teknik direktörlerin kadroyu belirlerken yaptıkları yanlışlar hakkında fikir beyan ederler;

uzmanlar vardır; para kazanmak ve şöhret olmak için her türlü aşağılanmayı göze alarak popstar tarzı yarışmalara katılan zavallı ve hevesli gençlere, sahnede nasıl giyinmeleri, nasıl konuşmaları ve nasıl yürümeleri gerektiğini, seyirciyi selamlarken uygulayacakları yöntemleri ve parçaya yanlış tondan girdiklerinde, şarkının sözlerini unuttuklarında veya detone olduklarında durumu nasıl kurtaracaklarını öğretirler;

uzmanlar vardır; kulağının yarından azı kesilmiş kurbanlık bir koyunun sağ arka budunun bayramda fakirlere verilip verilemeyeceği, çocuğun üniversite sınavını kazanabilmesi için hazırlanan okunmuş leblebileri hangi türbede dağıtmanın daha faziletli olduğu, perşembe günü öğleden sonra tırnak kesmenin, salı günü sabaha karşı etek tıraşı yapmanın, pazar günü ikindiden evvel büyük abdest bozmanın, iki bayram arasında oğlanı sünnet ettirmenin ve mübarek cuma gecesi yatsı namazını müteakip halvet olmanın caiz olup olmadığı gibi hayatı ve dini konularda halkı aydınlatırlar;

uzmanlar vardır; borsadaki yükseliş ve düşüşleri, değer kaybeden ve kazanan kâğıtları, tahvilleri, senetleri, bonoları, dolar ve eurodaki dalgalanmaları, riskin en az ve en çok olduğu yatırımları, enflasyonun, devalüasyonun ve revalüasyonun sokaktaki vatandaşın cebine doğrudan veya dolaylı etkilerini, kuru soğanın pazarda geçen seneye oranla yüzde sıfır nokta dört daha ucuza bulunabiliyor olmasının yanında, ev kiralalarının korkunç bir şekilde artmasının sebeplerini, ordunun gece yarısı sanal darbe girişiminde bulunmasının ya da yüksek ve yüce kurrullarda insanların birbirlerine anayasa kitapçığı fırlatmalarının, ülkeyi dış borçların faizlerini bile ödeyemez duruma nasıl düşürdüğünü anlatırlar;

uzmanlar vardır; tuvalette sifon çekildikten sonra rezervuarın kaç saniyede tekrar dolduğu konusunda yüksek lisanslarını tamamlayıp, beş çayı içilirken ince belli bardağa küp şeker atıldığında kaşığın sağdan sola doğru mu soldan sağa doğru mu çevrilmesi gerektiği konusunda doktoralarını yapmış; yumurtanın mı tavuktan tavuğun mu yumurtadan çıktığı konusunda doçentlik tezlerini hazırlayarak, düğünde gelinin damadın ayağına basmasıyla anaerkil, damadın gelinin ayağına basmasıyla ataerkil bir aile yapısının oluşup oluşmayacağı konusunda kaleme aldıkları bilimsel makalelerle de profesörlük kadrolarını elde etmişlerdir.

Ve bilemezsiniz, daha onlarca, yüzlerce dalda meseleleri çözen uzmanlar, uzmanlar, uzmanlar... vardır.

Bu genel girişten sonra, 'uzman' kavramı hakkında daha doyurucu bilgiler edinebilmek için, meşhur ve merhum Profesör Cabir Cebir'in 'Tarihteki Uzmanlar ve Uzmanlık Kavramı Hakkında Daha Doyurucu Bilgilere Giriş' adlı eserine göz atmak gerekir.

Söz konusu eserde anlatılan ve en eski yazılı kaynaklardan alındığı iddia edilen bir efsaneye göre, Maveraünnehir'de yaşayan ve geçimlerini hayvancılıkla sağlayan Azman ve Nazman çiftinin, uzun yıllar çocukları olmamıştır. Bu sevimli ve yoksul aile, sahip oldukları iki ineğin sütünü satarak maddi ihtiyaçlarını; yine bu iki ineğin doğurduğu iki buzağıyı okşayarak da manevi ihtiyaçlarını karşılamışlardır. Ancak, ilk doğduklarında Nazman'ın kucağına sığan bu buzağılar, dana kadar olduklarında, Nazman'ın annelik ihtiyacını artık karşılayamaz hale gelmişler ve üstelik dört kez fütursuzca kuktan düşüp kadıncağzın sağ ayak parmaklarının ezil-

mesine neden olmuşlardır. (Zavallı kadının sadece ayak başparmağı sağlam kalabilmiştir.) Bu sorunları tedirgin bir yüzle ve uzaktan izleyen Azman, artık bir doktora gitmenin vakti gelmiştir diyerek, karısını koluna takmış ve Maveraünnehir Devlet Hastanesi'ne gitmiştir.

Bir memuriyetleri, sosyal güvenceleri ve hatta yeşil kartları bile olmadığı için, hastane bu çifti tedavi etmeyi reddetmiştir. (Demek o zamanlarda da bu hükümetler iş başındaymış.) Çaresiz, bir özel hastaneye giden bu sevimli ve yoksul çift, tüm ineklerini, danalarını ve benzeri büyük ve küçükbaş hayvanlarını satıp savarak, uzun süreli bir tedaviye başlamışlardır.

Uzun yıllar süren tedavinin neticesinde Nazman hamile kalmış ve dokuz ay on gün sonra dördü erkek biri kız olmak üzere toplam beş çocuk dünyaya getirmiştir. O gece heyecan içerisinde evlerine dönen bu sevimli, yoksul ve beş çocuklu aile, sabaha kadar düşünüp taşınmış ve çocukların kulaklarına ezan okuması için getirilen Merkez Camiinin imamının tüm itirazlarına rağmen, oğlanlara, Tuzman, Buzman, Lazman ve Uzman; kıza da Kızman isimlerini koymuşlardır.

Aradan geçen mutlu ve uzun yıllardan sonra çocuklardan Tuzman, Orta Anadolu civarındaki Tuz Gölü yakınlarına göç etmiş ve Şalina Tuz Fabrikasında kadrolu olarak işe başlamıştır.

İkinci çocuk Buzman, Kuzey Kutbuna çıkarak oradaki Eskimolardan güzel bir kızla evlenmiş, bir eskimo fabrikası kurmuş ve sıcak memleketlere çikolata, vanilyalı ve çilekli eskimolar ihraç ederek köşeyi dönmüştür.

Üçüncü çocuk Lazman, Artvin'in Hopa ilçesine yerleşerek balıkçılıkla geçinmiş, yine aynı ilçeden bir laz kı-

zıyla evlenmiş ve ömrünü hamsi balıklarının saadetine adanmıştır.

Ailenin tek kız çocuğu olan Kızman ise, babasının yumuşak huyluluğu ve kızını hiç dövmemesi yüzünden olsa gerek, Maveräünnehir'deki bir gece kulübünde saksafon çalan Cazman'a kaçmış ve aynı kulüpte vokalistliğe başlamıştır. (Bazı gramerciler ve atasözü araştırmacıları "Kızı serbest bırakırsan, ya davulcuya varır ya zurnacıya." sözünün, Kızman'ın babasına ait olduğunu ileri sürmüşlerdir. Fakat meşhur filologlar ve müzisyenler, caz müzik yapan ve saksafon çalan Cazman için davulcu ya da zurnacı benzetmesini pek mantıklı bulmadıklarını söyleyerek bu iddiayı reddetmişlerdir.)

Hikâyemizin asıl kahramanı olan Uzman ise, annesinin mahalle mektebine gönderme konusundaki ısrarlarına rağmen, çağdaş bir eğitim almasını isteyen babası tarafından Maveräünnehir İlköğretim Okuluna yazdırılmış, sekiz yıllık okulu, on altı yılda ve orta derece ile ve yirmi iki yaşında tamamlamıştır. Oğlunun düz lise eğitimini kaldırmakta güçlük çekeceğini anlayan vefakâr ve cefakâr baba, askerlik çağı gelmiş bu talebeyi Motor Meslek Lisesine kaydettirerek, Uzman'ın hiç olmazsa bir tamirci çırağı olmasını istemiştir. Motor Meslek Lisesini de, tüm çabalarına rağmen altı senede tamamlayabilen Uzman, o yıllarda ÖSYM'nin meslek liselerine reva gördüğü kat-sayı zulmü yüzünden üniversite sınavına tam dokuz defa girmek zorunda kalmış, dokuzuncu girişinde Maveräünnehir'deki kıyırık bir devlet üniversitesini kazanarak, Mühendislik Fakültesinin Motor Akşamı Yüksekokuluna kaydolmuştur. Ancak yıllardır yoklama kaçağı durumunda olduğundan fakültede girdiği ilk derste jandarmalar tarafından tutuklanarak, Halep 59. Topçu Er Eği-

tim Tugayına teslim edilmiştir. Otuz sekiz yaşında silâhaltına alınmaya ve Allahın her günü çavuşlardan azar işitmeye dayanamayan Uzman, bir gece üç beş nöbetini tutarken firar etmiş; ancak çok sevdiği ve çocukluğundan beri beraber uyuduğu oyuncak ayısını koğuştaki dolabında unuttuğunu fark ederek geri dönmesi üzerine taburun çavuşu tarafından yakalanmıştır. Diğer vukuatları bir yana, bu firar olayı yüzünden askeri hapishanede üç sene tutuklu kalarak, askerlik görevini dört yıl dört ayda (izin kullanmadan) tamamlamıştır. Yaşadığı tüm bu olumsuzluklara rağmen ilim aşkından bir şey kaybetmemiş, devamsızlıktan sınıfta kaldığı için okuma hakkını kaybettiği Motor Aksamı Yüksekokulundan mecburen vazgeçerek Açık Öğretim Fakültesi Halkla İlişkiler bölümüne kayıt yaptırmıştır. Bu arada fakülte dekanlığında sekreter olarak çalışan dul ve yedi çocuklu bir kadın olan Yazman'a âşık olmuş ve onunla evlenmiştir. Ömrünün kalan kısmını bilimsel araştırmalara adanmış Uzman, günlük yaşantımızın değişik alanlarında karşılaştığımız sorunlara pratik çözümler öneren yirmi sekiz ciltlik bir ansiklopedi yazmaya başlamış, ancak muhtelif sebeplerle eserin ancak iki cildini tamamlayabilmiştir. 'Gündelik Yaşantımızın Değişik Alanlarında Karşılaştığımız Sorunlara İşin Uzmanından Pratik Çözümler' adını taşıyan bu iki ciltlik eserde, modern insanın sabah uyanıldığı dakikadan gece yattığı âna kadar yaşayabileceği her türlü soruna mantıklı çözüm önerileri getirilmiş, ancak eserdeki bazı siyasi makaleler yüzünden Uzman hakkında, halkı sınıf ayırımı gözeterek kışkırtmak suçundan dava açılmıştır. Maverâünnehir Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan duruşmada delil yetersizliğinden ve zaman aşımından beraat kararı çıkınca Uzman derin bir soluk al-

muş ve kalan ömründe sistemi rahatsız edecek hiçbir konuya yaklaşmamaya yeminler etmiştir. Bir sürü oğlu ve kızı olan Uzman, bir gece, tren yolunun kenarında karısıyla yürüyüş yaparken, kitap yüklü bir trenin raydan çıkması sonucu kitap dolu vagonların altında kalarak can vermiştir. Mezarı bulunamamıştır.

16 Temmuz 07

İnce ve zarif dalları göğe uzanmış bir kutlu ağacın altında oturup bir bardak su içerken yanıma gelen adama dedim ki ey adam sen biliyor musun ki bizim böyle ağlamaklı oluşumuz ve kırgın ve dalından kopmuş bir yaprak gibi sahipsiz ve böyle öfkeli sert savaşçı ama adamakıllı kederli ve biliyor musun ki bizim böyle gözü yaşlı bağırlı başlı ağlamaklı hüzünlü ve eskârlı oluşumuz nedendir? Adam ağacın en tepesine çıktı ve şimdi söyle dedi şimdi bir daha söyle senin sesin öyle bir yerden geliyor ki duyabilmek için en yüksek ağaçların en yüksek tepelerine çıkmak gerekiyor çünkü ben uzun zamandır duymamıştım senin sesin kalbinden geliyor. Dedim ki ey adam sorum şudur sen biliyor musun ki bizim böyle ağlamaklı oluşumuz ve kırgın ve dalından kopmuş bir yaprak gibi sahipsiz ve böyle öfkeli sert savaşçı ama adamakıllı kederli ve biliyor musun ki bizim böyle gözü yaşlı bağırlı başlı ağlamaklı hüzünlü ve eskârlı oluşumuz nedendir diye soracaktım ki nedense şu an bu suali sorma lüzumu kalmadığı hissi ile doldum çünkü bildim ki artık beni bir dinleyen var. Dinle beni ey yâr.

17 Temmuz 07

Saatlerimiz 21:15. Durumumuzda önemli bir değişiklik yaptık arkadaşlar: şimdi ben ellerim cebimde, salonda geziniyorum ve bu satırları Mona Rozama dikte ediyorum. Bu onun ilk sekreterliği. (Zaten daha önce sekreterlik yapmış olsaydı bugün benim karım olma şansına erişemeyebilirdi. Bu cümleden, sekreterlik hakkındaki düşüncelerimi de anlamış oldunuz.) Şu an kendimi gerçek bir yazar gibi hissediyorum doğrusu. Hah ha. Sanırım Mevlana ve Dostoyevski'den sonra bu şekilde yazan (yazdıran) ilk yazar benim. Şimdi anlayın işte nasıl bir adamla karşı karşıya olduğunuzu: çağın tanrılarından karımı kaçırdım; bir kral gibi, siz halkıma bu sözleri söylüyorum... Borazancıbaşı! Zafer marşını çal! Ulan müverrih! Kimdi şu tanrılardan ateş çalan? Hay Allah, Gregor burada olsaydı hemen söylerdi. Promete sayın başkanım! Evet... Tanrılardan ateş çalan Promete gibi, ben de çağın tanrılarından... Aferin, böyle Batıdan bir benzetme yap ki havan olsun. Hah ha. Şimdi ey sevgili halkım, bugün yaşadıklarımı anlatmaya başlayabilirim.

Sabah on gibi uyandık, Tahir'in takım elbisesini Samsun'a yollamam gerekiyordu. (Evet, bu işin bir krala çok da uygun olmadığıнын farkındayım; ama ne yaparsınız, adam bana evini teslim etti, bu ev olmasaydı gülüm ne-reye kaçırıacaktım: anlayacağınız biz krallar gönül borçlarımızı ödememiz gerektiğinde gurur yapmayız.) Kargoyla söz konusu elbiseyi uzun zahmetler neticesinde yolladık. (Epeyce de para ödedik!) Sonra belediyeye geçip nikâh işlemlerinin yapıldığı yeri bulduk. Oradaki adam bize nikâh için gerekli belgeleri (nüfus müdürlüğünden nüfus kayıt örnekleri, muhtarlıktan ikametgâh ilmüha-

beri, beşer adet vesikalık fotoğraf, nüfus cüzdan fotokopileri ve evlenmeye engel hastalık taşımadığımıza dair sağlık raporu: ulan öbürlerini anladık ama bu sağlık raporu da neyin nesi? İnsan Akdeniz anemisi taşıyan birine âşık olmuş olamaz mı?) getirdiğimiz takdirde hemen bugün nikâhımızın kıyılabilceğini söyledi. Hemen Tahir'i aradım; ikametgâh gerekiyor dedim; burda bir otelde kaldığımıza dair bir belge çıkartsak olurmuş, ne yapabiliriz? Dur bir bakalım dedi. Otelde çalışan bir arkadaşını aradı ve o otelde kaldığımıza dair bir belge çıkartmasını istedi. Adam bir saate kadar söz konusu belgeyi çıkartacağını söyledi. Sonra, rastladığımız ilk fotoğrafçıya girdik. Çok alçak bir adamım ben: işler yolunda gitsin diye, gerekirse tezgâhtarlara bile şirin davranabiliyorum. Dışarının terleten sıcağından, klimayla serinletilmiş fotoğrafçıya girer girmez, içerdeki personelden en salak görünümlü olanı gözüme kestirdim ve avına yaklaşan bir kaplan gibi hamlemi yaptım:

"Merhaba, vesikalık fotoğraf çektireceğiz, fakat önce, neden bu stüdyoyu tercih ettiğimizi size açıklamak istiyorum. Duyduk ki burası Manavgat'ın en iyi fotoğraf stüdyosuymuş; oldukça kısa bir sürede fotoğrafları müşterilere teslim edebiliyor olması bir yana, benim gibi adamları bile olduklarından güzel çıkartabiliyormuş."

Görevli nedense bu sözlerden pek etkilenmedi: gayet soğuk bir tonda, "Saat bir buçuk gibi çıkar fotoğraflar." dedi; "Olduğunuzdan güzel çıkma konusunda da elimizden geleni yaparız, rötuşlarla gerekli değişiklikler yapılır."

Soğuk bir ifadeyle söylenen bu sözlere aslında bozuldum; başka zaman olsa çıkıp gider ve işlerimi orada yapmazdım ama bu kez durum farklıydı. Acil bir nikâh

işimiz vardı ve fotoğrafçıya kafa tutacağım diye işleri geciktiremezdim. Fotoğraflarımız çekildi. (Burada bir ayrıntı daha var: sakallıyım. En az on beş günlük bir sakal var yüzümde. Sakalla çektirilmiş bir vesikalık fotoğrafın, resmi nikâh işlemlerinde bir sakıncası olup olmadığını sordum adama. Bu konuda bilgi sahibi olmadığını tabii ki biliyordum ama maksadım, az önceki sıcak ve esprili tavrıma gösterdiği soğukluğun intikamını almaktı. Konuya dair bilgisi olmadığını söyledi. Bir yerlere telefon etti, sağlıklı neticelere ulaşamadı; yapacak bir şey yoktu, fotoğrafları çektirip gitmemiz gerekiyordu ama ben 'ne yap-sak ne yapsak' diye dolaşarak vaktini gasp ediyordum: demek o sıcak tavrıma karşı soğuk ve mesafeli bir tavır gösterirsin ha! Al işte: ne yapsak, ne yapsak...)

Ordan sağlık ocağına geçtik. Evlilik işlemleri için sağlık raporu alacağız da. Bir laboratuarda şu testleri yaptırın. Burda yapılmıyor mu o testler. Hayır. Herhangi bir özel laboratuarda yaptırın, sonuçları alın, biz burada onaylayacağız. Hadiiii. Gittik bir özel polikliniğe, dedik böyleyken böyle. O esnada Tahir beni aradı, otelden hazırlanması gereken belgenin hazır olduğunu söyledi. Vakıfbankın önünde bekle, adam birazdan gelecek. Kuzumu (mecburen) orda bırakıp Vakıfbank'a gittim ve önünde bekledim. Daha önce bir Vakıfbank'ın önünde hiç beklememiştim. Yaklaşan her arabayı o adamın sanarak çileli bir beş on dakika yaşadım. Daha önce belki bir iki kez gördüğüm adamı tanıyabilecek miyim. Birazdan geldi. Evet tanudım. Kâğıtları verdi, teşekkür ettim, gitti. Tanyeli Otel. (İsme bak: Tanyeli: Hiç güven veriyor mu.) Aşağıda isimleri belirtilen konuklar, 15.07.07 – 17.07.07 tarihleri arasında otelimizde konaklamışlardır. Bilgilerinize. İmza mühür falan. Vay sahtekârlar: resmen sahte belge

düzenlemişler. Sonra tekrar polikliniğe gittim. Kuzum beni bekliyor. Kan örneklerimizi aldılar. Sonuçlar en erken yarın akşam çıkar dediler. (Şerefsizler.) Boynumuzu büküp çıktık. Ulan bir nikâh yapacağız ne zorluklar çıkarıyorsunuz be. Tövbe estağfirullah; ama zina yapmak bu kadar zor değildir şu memlekette! Yasalara uymaya çalışıyoruz, şu zorluklara bak. Neyse, tekrar gittik belediye, otelden aldığımız belgeyi göstermek için. Olur demişlerdi ama bu heriflerin sağı solu belli olmaz: “İstedüğümüz belge bu değildi.” deyiverirler, her şey biter. Belediyedeki adama belgeyi gösterdik; otelde kaldığınıza dair. Evet bu olur ama bir sorun var dedi. (Olmasa şaşardım.) Manavgat sınırları içerisindeki bir otelde kalıyordunuz, nikâhı biz kıyabilirdik; ama Tanyeli Otel, Ilıca sınırları içerisinde, o yüzden Ilıca Belediyesi kıyacak sizin nikâhınızı. Hay Allah, bak aksiliğe. Ee ne yapacağız? Şurdan bir dolmuşa binip Ilıca’ya gideceksiniz, hemen on dakika. Onlar kıyacak nikâhı. Hepsi bu mu? Bu. Ulan arkadaş!

Bindik Ilıca dolmuşuna. (Bu arada, ben şoföre parayı uzatırken, gerizekâli bir Alman turist, kuzumun yanına oturmaya kalktı. No no, dedi kuzum. Aptal herifler, medeniyetsiz yaratıklar, nasıl oturursun lan benim karımın yanına? Pardon: bunlar Avrupalı öyle ya: senin karın benim karım fark etmez!) On dakika sonra belediyedeyiz. Koşa koşa girdik içeriye. Kapıda bizi iri kıyım bir zabıta karşıladı. Son derece kibar bir tonlamayla, afedersiniz, nikâh işlemleri ne tarafta yapılıyor acaba, diye sordum. Zabıta ikimizi de bir süzdü. Eğer gözüne girebilirsek nikâh için gerekli kolaylığı sağlayacaktı belli ki. Biraz daha gülümsedim: olabildiğince şirin davranmaya çalışıyordum – ne alçak bir adamım! Neden sonra zabıta bizim za-

rarsız ve iyi niyetli bir çift olduğumuza kanaat getirmiş olmalı ki, beni takip edin, diyerek kalktı. İlk tehlikeyi bu şekilde atlatmış olduk. Nikâh memurunun odasına geçtik: gençten bir bayan. Durumu izah ettim: bakın biz önce Manavgat belediyesine başvurduk, ikametgâh istediler, biz misafiriz, muhtarlıktan ikametgâh alamayız deyince de, o zaman kaldığınız otelden bir belge getirin, kıyalım nikâhınızı dediler. Tanyeli Otel’de kaldığınıza dair belgeyi götürdük ama, otel sizin sınırlarınız içerisinde olduğu için, bizi size yönlendirdiler. Kadın, otelden aldığımız belgeye baktı baktı: ama bu olmaz ki, dedi. Haydaaa! Neden olmaz. Muhtarlıktan ikametgâh ilmühaberi getirmeniz gerekir; otelden aldığınız bu belge, resmi bir belge değil. İyi de hangi muhtarlıktan ikametgâh getirelim, dedim; biz misafiriz, burda oturmuyoruz ki. Nasıl yani, dedi. Şöyle: Biz buralı değiliz, burda ikamet etmiyoruz, burda oturmuyoruz, misafiriz; ama burda evlenmek istiyoruz. Olmaz dedi kadın; ikametiniz neredeyse orada evlenebilirsiniz. Haydaaa ki haydaaa! Olur mu arkadaş öyle şey, dedim: şimdi ben mesela İstanbul’dan geldim, arkadaşım da başka yerden geldi, burada karşılaştık, tanıştık, sevindik birbirimizi ve hemen evlenmeye karar verdik; evlenemez miyiz yani, illa gidip memleketimizde mi evlenmemiz gerekir? Biraz duraksadı. (Soru iyiydi çünkü.) Fakat ‘evet’ demesin mi! İlla gidip memleketimizde evleneceğiz öyle mi? Evet. Bence bunda bir bilgi eksikliği var, lütfen gerekli yerleri arayıp teyit alır mısınız, diye ısrar ettim. Şalvarlı kasketli bir köylü vatandaş olsam çoktan kapıyı gösterirdi. Baktı ağzım laf yapıyor; ‘teyit almak’ falan da diyorum: çaresiz, telefona uzandı. Nüfus müdürlüğünü aradı: Ali Bey merhaba, yanımda bir çift var, nikâh kıymak istiyorlar, ama burada ikamet etmiyorlar,

beyefendi İstanbul'dan gelmiş (Hemen müdahale ettim: canım İstanbul'u örnek olsun diye söyledim, İstanbul'dan gelmedim ben. Peki nerelisiniz, dedi. Adanalıyım dedim. Beyefendi Adana'dan gelmiş. Kuzuma döndü: Siz de mi Adanalısınız? Hayır ben İstanbulluyum. Hanfendi de İstanbul'dan.) Burada evlenmeye karar vermişler. Bir otelde kalıyorlar, kıyabilir miyiz bu nikâhı? Hıhı'lı evet'li tamam'lı bir diyalogdan sonra telefon kapandı. Ali Bey sağ olsun, gelsinler duruma bir bakalım, demiş. Ooo lütfettiler! Gidelim, durumumuza bir de o baksın. Yaşar ne yaşar ne yaşamaz. Aziz Nesin. Gör bak sayın Nesin, ülke ne halde. Ulan arkadaş! Ulan arkadaş! İşe bak ya, ikametiniz nerdeyse orda evlenebilirsiniz dedi kadın resmen ya! Allah Allah. Sonra daha yetkili bir adamı aradı, o da gelsinler bir bakalım dedi. Ulan neye bakacaksınız, durum ortada! Dini nikâhımızı kıyarken hiç bu tip zorluklar yaşamadık: iki müslüman şahit, bir müslüman hoca, icap ve kabul, bir de mehir, o kadar. Allah bile sizin kadar zorluk çıkarmıyor be. Sevdik evleneceğiz işte, amma uzattınız.

Neyse efendim, Nüfus Müdürlüğüne, Ali Bey'e gittik, durumumuza bir de o baksın diye. Ali Bey durumumuza baktı ve sizi boşuna yormuşlar dedi. (Hep böyle olur zaten: bu tip devlet dairelerinde vatandaş önce iyice bir yorarlardı, sonra, emekliliği yaklaşmış, tecrübeli, babacan bir memur bütün sorunlarınızı hallediverir: sizi boşuna yormuşlar der.) Tamam Ali Bey, bizi boşuna yoranların da canı sağ olsun, şu işi bir an evvel bitirelim de gerisi önemli değil; ne yapacağız şimdi? Şimdi ben size matbu bir evrak vereceğim, dolduracağız, fotoğraflarınızı yapıştıracağız, bir de sağlık raporu getirdiniz mi, bu iş tamamdır. İkametgâha gerek yok mu? Yok. Aman çok şü-

kür. Söz konusu evrakı bilgisayardan çıkarttı. Gerekli bilgileri ekledi. Fotoğrafları yapıştıralım dedi. Fotoğrafları çektirdiğimizi fakat henüz almadığımızı söyleyerek biraz izin istedik. Hemen fotoğrafları alıp geldik; Ali Bey kendi elcağızıyla vesikalıkları kesip yapıştırdı. Nüfus kayıt örneklerini bilgisayardan indirirken gözlerime anlayışla bakarak: siz de mi kaçtınız yoksa, dedi. (Demek durumumuz bizden önce kaçmış olan başka insanların durumuna benziyordu.) Suratımı asıp, nikâhın kıyılmasında yasal bir problem var mı, dedim. Gülümseyerek, yoo ben sadece sordum, dedi. Adamın sevecen tavrı beni biraz yumuşattı: kaçtık Ali Bey, dedim. İyi yapmışsınız. İyi yaptık. Yalnız, sağlık raporunu yarın akşamdan önce vermeyeceklerini söylediler. Olsun, siz raporu getirin, biz nikâhı hemen kıyarız. Raporu yarın akşam vereceklerine göre biz en erken ertesi gün gelebiliriz. Yine gülümsedi: Raporu getirin hallederiz. Teşekkür ettim, kulağına eğilerek, raporu getirince iki de şahit getirmemiz gerekiyor değil mi, dedim. Burdaki arkadaşlardan ayarlarınız dedi. Galiba Ali Bey iyi adamdı. Çıktık ve eve geldik.

18 Temmuz 07

Saat 23:00. İyilik, işleri zorlaştıran bir şey. Mona Rozamla beraber, sonunda bu fikre ulaştık. Gördüğünüz gibi yerimizde saymıyoruz: geliştiriyoruz kendimizi: iyilik denen şeyin işleri olduğundan daha karmaşık hale getirdiğini anladık nihayet. Nerden mi çıktı bu? Şurdan çıktı efendim: Mona Rozamın ailesi (özellikle babası) o kadar yüce, o kadar saygıdeğer bir tavır sergiledi ki, ezim

ezim ezildik. Birkaç gündür telefonda konuşuyoruz onlarla. Affedildik. Gelin elimizi öpün, dediler. Buyur bakalım. Her şey karıştı. Şimdi yüzlerine nasıl bakacağız onların? Ulan ne güzel kaçmıştık; kızıp öfkeleneselerdi, bizi reddetselerdi ya da mesela bir sene sonra affetselerdi ya. İş bu kadar sıcakken, gelin elimizi öpün dediler, şaşırdık kaldık. Neyse baylar: yarın akşama bilet aldık: Çanak-kale'ye dönüyoruz. Allahtan hayırlısı. Bir de şu nikâh meselesini anlatayım da yatayım artık. Pek halim yok, yorgunum açıkçası.

Poliklinik arıza çıkardı. Adını da söyleyeyim de rezil olsunlar: Özel Manavcat Polikliniği. Anlasınlar benim işlerimi geciktirmek ne demekmiş. Ey sevgili halkım; böyle bir işiniz olursa sakın oraya gitmeyin e mi. Pazar-tesi yaptırdığımız tahlillerin sonuçları, ancak çarşamba öğleden sonra ulaştı elimize. Oysa sonuçları salı günü vereceklerini söylemişlerdi: vermediler: cihaz arızalandı dediler. Ulan bana ne? Ben evleniyorum sen cihaz arızalandı diyorsun. (Bu aslında klasik bir yalandır: her türlü gecikmede ve aksamada bu cihaz, hep arızalanır: bir türlü de onarılamaz şerefsiz. Abi şimdi aradık, henüz tamir edilmemiş. Ne nazlı bir cihazdır o! Bir saat sonra bir daha sorarsınız: abi az kaldı, onarılır onarılmaz biz sizi arayacağız. Yalan! O cihazın arızası nedense ancak sorumlu müdüre telefon edildiğinde giderilir. Ben de öyle yaptım tabi: sorumlu müdürü aradım. Adam son derece kibar bir şekilde, konuyla bizzat ilgileneneceğini söyledi. Bu sorumlu müdürler, sorumluluklarından olsa gerek, çok kibardır- lar ve konularla bizzat ilgilenirler. Bu arızalanan cihazlar da o kadar şerefsizdirler ki, sorumlu müdür konuyla bizzat ilgilenmedikçe bir türlü iyileşemezler.) Sonuçları bugün öğleden sonra alabildik. Kapitalizmle sosya-

lizm arasına sıkışmış bir ülke olduğumuzdan, 'özel' bir sağlık kuruluşundan aldığımız sonuçları 'resmî' bir sağlık kuruluşunda onaylatmamız gerekiyordu. Öyle de yaptık: sonuçları koşa koşa bir sağlık ocağına götürdük. Devletin resmi doktoru, özel doktorların yaptığı tahlillerin sonuçlarına baktı ve kuzumla evlenmemizde bir sakınca bulmadı. (Allaha şükür.) Sonra da ilerde bir gün gerçekten hastalanır da özel muayenehanesine gelip ona milyarlar veririz umuduyla, bize şirinlik yaptı ve Latince kelimelerden ve küsüratlı rakamlardan oluşan o büyüklü kâğıtta yazanları bize uzun uzun açıkladı. (Ulan doktor, canım cicim doktor, bırak şimdi gevezeliği, nikâha geç kaldık!) İkimizde de sarılık ve Akdeniz anemisi yokmuş; evlenebilirmişiz. (Bilmiyor zavallı doktor: benim için nikâh düşüp düşmemesidir tek mesele.) Onaylı sağlık raporumuzu hemen nikâh dairesine götürdük. Ali Bey, geciktiniz, dedi gülümseyerek; ben de yakalandı galiba bunlar, diye düşündüm. Yok, Allaha şükür, yakalanmadık: ailesi affetti zaten. Öyle mi? Çok sevindim. Biz pek sevinemedik. Efendim? İyilik, işleri zorlaştıran bir şey. Biz nikâhı kıyalım tabi. Ne olur ne olmaz. İşlemler yapıldı. Defterlere imzalar atıldı. Ordan iki memur da şahidimiz olma nezaketini gösterdiler. Aile cüzdanımız verildi. Teşekkürler ve tebrikler edildi. Dinen nikâhlı fakat kanunen nikâhsız olarak girdiğimiz devletimin dairesinde yasal işlemler tamamlandı ve dışarıya resmen evli bir çift olarak çıkıldı. Evlilik cüzdanımız da bunun en büyük kanıtı. Allah sonumuzu hayır etsin. Ülkemi de bu çelişkilerden kurtarsın. Âmin. Şimdi el öpmeye gidebiliriz.

19 Temmuz 07

Cahit vardı bir de. Maraşlıydı. Soyadı neydi? Kulakçılı. Evet, Cahit Kulakçılı. İzmir'den solmuş bir yaprak daha. Güzelyalı'da bir evde kalıyorduk. İlahiyat'ta okuyordu. Nercuydu. Nerde Cemal hocanın nercülüğü, nerde Cahit'inki. Hah. Tuhaf bir herifti; galiba kıskançtı da. Ben çat pat bağlama çalıyordum, o da bağlamaya heves etti. Ben yazılar yazıyordum o da yazmaya kalkıştı. Alçak herif. Bir gün çok fena bir kazık attı bana. Zaten o zaman anladım kıskanç olduğunu. O güne kadar iyi bir adam olduğunu sanıyordum. Geçinip gidiyoruz, ev arkadaşız, hatta dostuz sanıyordum. Dedim ya safın tekiydin diye. Hüngür hüngür. Çetin de şahittir. İsteyen gitsin Çetin'e sorsun. O günlerde, şu noktalamasız yazılarım var ya; onları kaleme alıyorum. Bir akşam oturuyoruz. Çetin, Cahit, ben. Üç dört tane yazı okudum. Nasıl yazıyorsun bunları dedi. Daktilonun başına oturuyorum, bir saatte tamamdır dedim. İnanmadı. Bak göstereyim dedim. Olacak iş değil ya, neyse, Çetin'le bu, saat tuttular; daktiloya bir kâğıt takıp öbür odaya geçtim. Bir saat dolmadan -Allahın lütfu- nefis bir metin çıkardım. Okudu ve gizleyemediği bir hayranlıkla, bu yazıyı bizim fakültenin dergisinde yayımlayalım, dedi. Olur dedim. Aradan bir iki ay geçti geçmedi, baktım elinde fakültede çıkardıkları dergi. Karıştırdım. Benim yazı da orda. Yalnız ufak bir ayrıntı var: Benim yazı Cahit Kulakçılı imzasıyla yayımlanmış. (Dileyenler Dokuz Eylül İlahiyat çevrelerinde çıkarılmış 1997 tarihli dergileri taramak suretiyle bu söylediğimin doğru olduğunu görebilirler efendim.) Kusura bakma ya, dedi, bizim arkadaşlar yanlış anlamışlar, yazıyı ben verince, bana ait sanmışlar. Haa öyle mi olmuş dedim. Hiç sesimi çıkarmadım tabi. Ulan herif göz göre

göre bizim yazının altına imzasını atıp yayımladı iyi mi? Hüngür hüngür. Olabilir canım. Belki de gerçekten dediği gibi olmuştur. Biz zâhire göre hükmedelim. Ama herifin kişiliğini anlamam, aslında şu olayla mümkün olmuştur. (Hah ha. Aptal olduğum için hemen anlayamıyorum biliyorsunuz.) Ben o yıl şu Ankara'daki Aynur-la görüşüyorum. Sonra işler sarpa sardı ve kız bizi terk etti; buraya kadarını zaten anlattım. Evde Cahit'in bir telefonu var. Ben de (tabii ki izin alarak) o telefonu kullanıyorum ve Ankara'yla aramızdaki meseleyi çözmeye çalışıyorum. Meğer Cahit telefonu kullanmamdan pek memnun değilmiş. Ne bileyim. Oysa hiç de söylemedi bana bunu. Faturanın payıma düşen kısmını ödüyordum hâlbuki. Hatta beş kuruş param olmadığı için, bir seferinde faturayı ödeyebilmek için canım kitaplarımı satmak zorunda kalmıştım. Neyse. Tatil oldu, memleketlerimize gittik. Ben hasbelkader önce gittim önce döndüm. Geldiğimde Cahit de Çetin de memleketlerinden dönmemişlerdi. Telefon açacağım Aynur'a. Alıyorum telefonu elime; tık yok. Basıyorum orasına burasına, tık yok. Allah Allah. Ulan aksiliğe bak. Niye çalışmıyor şimdi bu âlet? Kablolara bakıyorum, telefona girmesi gereken kısım takılı. Duvardaki prize girmesi gereken de tamam. Birkaç saat uğraştım sorunu anlayabilmek için. Sonunda anladım tabi. Kablo telefondan çıkıyor, halının altından odayı dolandıktan sonra, duvardaki prize ulaşıyor. Halıyı kaldırıncı gördüm ki, Cahit efendi, halının altına denk gelen kısımdan kabloyu kesmiş. Vay hain vay. İlahiyat'ta bunları mı öğretiyorlar lan size, alçak herif. Gelince güzel bir kavga koptu tabi. Neymiş? Telefon beyefendininmiş! Haklı herif. Telefon onun. İyi de, kullanmamı istemediğini adam gibi söylesen olmaz mıydı be bi-

rader. Kavgalı ayrıldık Cahit efendiyle. Zaten son sınıftaydık. Bir daha da görüşmedik. Bir keresinde bir dergide yazısına rastladım. Artık kimden çarpıp altını imzaladı bilemem. Yok yok; belki de bırakmıştır o işleri. İftira etmeyelim adama. Şimdi ne yapıyordur acaba? Benim bildiğim Cahit Kulakçı bir üniversitede kendine bir yer ayarlamış, yüksek lisansını, doktorasını falan yapmıştır. Yarın bir gün profesör olursa hiç şaşmam. İlahiyatçı profesör Cahit Kulakçı. Kitap da yayımlar. Ekranlara da çıkar. Onu düşününce aklıma Zübük geliyor.

23 Temmuz 07

Sahne: Bay yazar kanepeye uzanmış, söyleyeceklerini söylemekte; Bayan Mona Roza da, ifade buyrulan incileri, bilgisayarın başında, ipe dizmektedir.

Tekrar Manavgat, sayın yolcular. Çanakkale'den döndük. Daha doğrusu İstanbul'dan döndük. Daha daha doğrusu Çanakkale'den Çorlu'ya, ordan İstanbul'a geçtik, ordan da Manavgat'a. Biraz karışık olduğunun farkındayım. (Bu anlattıklarımı ben bizzat yaşıyorum, siz izlerken karıştırıyorsanız: ayıp yani.) Açıklamaya çalışalım sayın yolcular. Perşembe akşamı (Hangi perşembe? Canım perşembelerin biri işte!) Merhametli ve asaletli kayınpederimizin mübarek ellerini öpmek maksadıyla Çanakkale'ye doğru yola çıktık. On dört saatlik zorlu ve keyifli (zorlu olması, yolun uzunluğundan; keyifli olması ise bu uzun yolu Mona Rozamla beraber geçiriyor olmamdan) bir yolculuktan sonra Çanakkale'ye ulaştık. Otele yerleştik. Biraz dinlenip hazırlandık. Sonra bir simit sa-

rayına gidip güzel bir kahvaltı yaptık. Bütün cesaretimizi toplayıp, kuzumun babasını aradık. Her zamanki yaklaşımıyla, tamam oğlum, eve gelin görüşelim, dedi. Bin bir heyecandan ve tedirginlikten sonra eve yöneldik ama, doğrusu, karşılarına çıkmaya yüzümüz yoktu hâlâ. Evin yakınlarındaki bir pastanede oturup, yarım saat daha cesaret biriktirdik. Sonunda kalkıp eve geçtik. Kapıdaki hengâmeyi ne siz sorun ne ben söyleyeyim sayın yolcular. Gözyaşları, sarılmalar, öpmeler. (Tabi bunlar Mona Rozama müteveccih güzellikler. Kimse bana sarılmadı da beni öpmedi de: sanki kızlarını kaçırdım.)

Salona buyur edildik. Oturuldu, konuşuldu, sitemler edildi, özürler dilendi, ağlandı, gülündü, aç olup olmadığımız soruldu, ağlamaktan gözleri şişmiş, sert bakışlı, mavi gözlü kayınvalide tarafından peynirli börek yapıldı, tabaklara konuldu, masaya oturuldu, çaylara şeker atıldı ve aile efradı tarafından bu güzelim börekler afiyetle yenilirken, ben zavallı, taşralı, fakir ama gururlu genç, böreği kesemediği için aç kaldı, kayınpeder dört dilim, kayınvalide o üzüntüsüne rağmen üç dilim, kayınbirader on beş yaşın tüm delikanlılığına rağmen altı dilim ve Mona Rozam benim perişan ve beceriksiz halime rağmen dokuz dilim yedi. Yazarın izni olmaksızın açılan bir parantez: (Asla dokuz dilim yemedim ben!) Sonra sohbet muhabbet devam etti, kimi zaman hüznü neşeyi geçti, kimi zaman neşe hüznü çelme taktı. Hakem yapılan faulleri görmedi, seyirci tarafından yuhalandı. Hatta kendini bilmez bir taraftar, sahaya girerek hakeme saldırmaya kalkıştı. Bu taarruz, oyuncular ve güvenlik güçleri tarafından engellendi. Engellenen taraftar, engelli kontenjanından meclise girdi ve meclis kürsüsünden, ülkede engelli vatandaşların yaşadığı zorlukları anlattı. Konuşma, Meclis

TV'den canlı olarak yayınlandı. Konuşmayı dinleyen halk galeyana geldi. Ancak galeyandan içeri giremedi. Çünkü galeyan kapısında nöbet tutan askerler bu tür halk hareketlerine karşı sert bir tutum içerisindeydiler. Olayı ertesi gün medyadan öğrenen Avrupa Birliği Dönem Başkanı, daha fazla demokrasi ve daha fazla sivilleşme olmadan, birliğe girmemizin hayal olacağını belirtti. Bir basın toplantısı düzenleyen hükümet sözcüsü, birlik ve beraberliğe en çok muhtaç olduğumuz şu günlerde, tahriklere kapılmanın ve galeyana gelmenin sadece düşmanlarımızı sevindireceğini ve devam etmekte olan istikrarı zedeleyeceğini söyledi. Aynı günün akşamı ana muhalefet lideri de bir basın toplantısı düzenledi ve bunun bir ulusal güvenlik sorunu olduğunu söyleyerek hükümeti istifa etmeye çağırdı.

Bu durumda siz yarın oy kullanamayacaksınız, dedi kayınpeder. Yok dedim, başımızda bu iş olmasaydı bile kullanmayacaktım zaten. Bunların hiç birine oy vermem ben. Söz uzadıkça uzadı. Şeyy afedersiniz. Bize biraz müsaade ederseniz dışarı çıkalım. Almamız gereken bazı şeyler var. Kayınvalide pek de razı olmadı ama, çaresiz, bu isteğimize boyun eğdiler. Kuzumla dışarı çıktık ve ömrümüzün en zor dört saatini o evde nasıl geçirdiğimizi anlattık birbirimize. Sonra o meşhur Kafkas Kafe'ye gittik ve üzerimizde hiçbir toplumsal baskı olmaksızın oturup muhabbet ettik. Bu kafede tam üç kez daha (ama kaçak) görüşmüştük – bir yılda üç kez, çok naif değil mi. Bu kez helalinden oturduk masamızda. Vay be. Mona Rozamı kaçırdım resmen yahu! Kafede otururken nedense bize bakıp dururlardı: birbirimize çok yakıştığımız için baktıklarını düşünürdük. Yılışmayıp edepli edepli olduğumuz için baktıklarını düşünürdük. Demek gören-

lerden biri 'helâl olsun!' demiş. İşte sonunda helâl oldu. Allaha hamd olsun. Ertesi gün Adana'dan annem ve babam geldi. Çorlu'dan da kız kardeşimle kocası geldi. Kuzumu Allahın emri ve peygamberin kavliyle istediler. Annesi babası da, sağ olsunlar, bir zorluk çıkarmadılar. O gece bizimkiler tekrar Adana'ya döndüler. Biz de Çorlu'ya geçtik, bir gece kaldık, ordan İstanbul'a geçtik ve nihayet tekrar Manavgat'a döndük. Ne diyordu Rahmi Kaya: "Cümleten geçmiş olsun sayın yolcular." Evet. Cümleten geçmiş olsun sayın yolcular.

24 Temmuz 07

Bir balıktım nehirde. Bir olta gördüm. Ucunda bir solucan. Belli ki adam toprağı kazıp çıkarmış bu solucanı bana yem olsun diye. Oltaya dokunmadan yemi aldım ve çocuklarıma götürdüm. Bir güzel doyurdular karınlarını... Sonra geri döndüm baktım olta aynen duruyor. Kancayı ağzıma taktım. Bir iki oynattım oltayı. Adam beni çekip çıkardı nehirden. Evine götürdü. Temizleyip pişirdi. Çocuklarına yedirdi. Bir güzel doyurdular karınlarını... Sonra adam öldü. Yıkayıp kefenlediler. Bir kabre bırakıp üstünü toprakla örttüler. Beni yakalamak için oltanın ucuna taktığı solucan vardı ya hani, işte o solucanın çocukları da, adamı yiyip bir güzel doyurdular karınlarını... Yüce Allahımın işleri pek hikmetlidir. Rızkı veren Allah'tır. Yerin göğün hükümdarı Allah'tır.

1 Ağustos 07

“Her şey bir güzel kız için yazılır, diyor / kırkına yakın, yılgın biraz.” Sayın Çapan, ben henüz otuzumdayım. Ve ne için yazdığım konusunda muhtelif fikirlerim var efendim. O halde Zıvana Tarihine Giriş. Şerhlere devam. Nerde kalmıştık?

Zel: “İhtilal bahsi”

Sözlüklerde; “Bir devletin siyasi, sosyal ve iktisadi yapısını veya yönetim şeklini değiştirmek amacıyla hukuk kurallarına ve yasalara uymaksızın cebir ve kuvvet kullanılarak yapılan değişiklik.” biçiminde tanımlanan ihtilal sözcüğü, Arapça ‘halel’ kökünden türemiş olup, esasen ‘bozukluk, bozulma, karışıklık, düzensizlik’ anlamlarına gelmektedir. Mesela Osmanlı Türkçesinde ‘ihtilal-i dimağ’ kafa karışıklığı; ‘ihtilal-i nizam’ düzen bozukluğu; ‘ihtilal-i nutuk’ konuşma problemi anlamlarında kullanılmıştır.

‘Tarihte Kanlı veya Kansız İhtilaller’ adlı eserden anladığımız kadarıyla bazı ihtilaller düzeni kökünden değiştirmek maksadını taşıırken, bazı ihtilaller de sadece mevcut iktidarın tasfiyesi amacıyla yapılmıştır. Tarih boyunca birçok ihtilalin (yerine göre, inkılâp veya devrim sözcükleri de kullanılıyor) eylem kadrosundan ziyade, ideoloji kadrosu sayesinde gerçekleştiği görülür. (Tabii ki eylemciler olmadan devrim gerçekleşmez fakat ideoloji kadrosu işin temellerini atmak gibi esaslı bir görevi yerine getirir.)

Yüzyıllar boyunca, devrimci adamlar, ülkedeki ve dünyadaki kötü gidişi fark etmiş ve ömürlerini bundan kurtulmanın yollarını göstermeye adanmışlardır. Yöntem olarak da genelde ‘sanat’ tercih edilmiştir. Örneğin Fransız ihtilali söz konusu olduğunda J.J.Rousseau, Voltai-

re, Diderot; Rus İhtilali için Puşkin, Bakunin, Herzen; Türk Devrimi için Ziya Gökalp, Namık Kemal; Alman nasyonal-sosyalist ihtilali için Hegel, Schopenhauer, Nietzsche bu ideoloji kadrosundan sayılabilir. Bu arkadaşlar ülkenin gidişatını beğenmeyip kafalarındaki düzeni kitaplara yazmışlar; bazı genç ve hızlı arkadaşlar da bunları okuyup ortalığı karıştırmışlardır. Ama suçu sadece bu sanatçılara ve düşünörlere atmak çok da doğru olmayabilir. Çünkü yapılan tarihi araştırmalar, ilkökul öğretmenlerinin de en az sanatçılar kadar bu işlerden sorumlu olduklarını ortaya koymuştur. Dikkat edilirse, ihtilal yapmaya yeltenen birçok eylemci ya kördür ya cücedir ya topaldır ya da hem kel hem foduldur. Dünya tarihinde bir dönem, resim dersinde sulu boya getirmedeği için ilkökul öğretmeninden tokat yiyen her cücenin, büyüyünce ihtilal yapıp diktatör olmaya kalktığı görölmüştür. Bu noktada kimi tarihçiler, haklı olarak, dünya üzerindeki birçok dikta rejiminin gizli müsebbibi olarak ilkökul öğretmenlerini göstermişlerdir. (Örnek; Sezar, Napolyon, Hitler, Stalin vs.)

Ayrıca, bilenin malûmudur ki 'diktatörlük' ve 'ihtilal' kavramları ayrılmaz iki kardeş gibidirler. Çünkü ihtilal sonrası ortalık yatışmıca kadar bir süre ülkeyi sert adamların yönetmesinde fayda görölür. Neden? Çünkü halk henüz değışimi içselleştirememiştir. 'Halka rağmen halk için' yapılan bu devrimin halk tarafından iyice anlaşılabilmesi amacıyla gerekirse bir süre sıkı tedbirler uygulanmalı; yeni rejimin menfaati icabı gerekirse kelleler uçurulmalıdır. Bunun için 'devrim mahkemeleri' kurulmalı ve 'sürecin nazik şartlarına uygun' olarak bazı insanlar asılmalıdır. Eee, o ihtilal telaşında oturup yeni bir anayasa yapamazsın ya! Yeni ve 'demokratik' bir ana-

yasa yapılına kadar, birinin ağzından çıkan her söz, kanun olmalıdır.

Kimdir bu? İhtilalin lideri! Ya da kral ya da başkan ya da çavuş ya da her ne haltsa! Zaten ihtilalin lideri bir tür 'yarı tanrı'dır. Yemez, içmez, yediklerini çıkarmaz, evlenmez, çoğalmaz, tektir, eşi ve benzeri yoktur, her şeyi bilir, her şeye gücü yeter, yanılmaz, yanıltılmaz, sorgulanmaz, dudaklarından çıkan her söz kanundur. Bu yarı tanrı yarı insan ucubelerin 'büyüklüğünü' tescil etmek için seçilen en yaygın yöntem, resim ve heykellerinin her yere konmasıdır. Devlet binalarında, okul bahçelerinde, şehir meydanında, mahallenin bakkalında-kasabında, ders kitaplarında ve hatta gazoz kapaklarında bunların resimleri vardır. Kendilerini bizzat görmek pek mümkün olmasa da, her yere konan resimleri ve heykelleri sayesinde halk indinde bir 'tanrı-başkan' efsanesi yaratılır. (Örnek: Rusya'da Stalin'in ve Irak'ta Saddam'ın resim ve heykelleri.) Bu anlamda, bir ülkede ihtilal olduğunda, üç meslek erbabı çok sevinir. Bunlar; mezar kazıcıları, ressam ve heykeltıraşlardır. Mezar kazıcılarının sevinme nedeni şudur: bu diktatörler birçok kişiyi ister istemez asmak durumunda kalırlar ve tabii ki ölümlerin gömülmesi gerekir. Ressam ve heykeltıraşların neden sevineceği ve diktatörler sayesinde köşeyi nasıl döneceği ise, yukarıdaki açıklamalardan anlaşılmış olsa gerektir. (Her yere resim ve heykelleri konuluyor dedik ya!)

Pretoryen diktatörlük olarak da adlandırılan askeri diktatörlük aslında 'maddi tatmin' ve 'manevi tatmin' olmak üzere iki sebeple ortaya çıkar. Maddi tatminde, silahlı kuvvetlerin, ayrıcalıklı durumlarını korumak ya da güçlendirmek için yönetime el koyması söz konusudur. Bilindiği üzere bir ülkede en yüksek maaşı silahlı kuvvetler

alır ve ülkenin imkânlarından en geniş ölçüde onlar faydalanır. Bu ayrıcalıklı durumlarıyla ilgili bir problem hissettiklerinde hükümetle ters düşerler. Bazı ülkelerde gece yarısı başbakanı ve maliye bakanını tutuklayıp, maaşlarına zam sözü aldıktan sonra sabaha doğru serbest bırakan subayların olduğu, kulislerde dolaşan söylentiler arasındadır. Manevi tatmin meselesi ise daha karışık görünmektedir. Yine 'Tarihte Kanlı veya Kansız İhtilaller' kitabının yazarına göre, manevi tatmin söz konusu olduğunda, silahlı kuvvetler, vatani iç veya dış tehditlere karşı korumak ya da rejimi ve rejimin ideolojisini halk adına savunmak gibi bir iddiayla yönetime el koyabilir. Bu durumda, gece yataкта ereksiyon problemi yaşayan bir general, sabah olmadan kışlayı toplayıp "Rejim tehlikede anasını satayım!" diyerek ihtilal yapmaya kalkışabilmekte, kimse de "Nerden çıkardın birader rejimin tehlikede olduğunu?" diye soramamaktadır. Çünkü 'ülkeyi ve rejimi iç ve dış tehditlere karşı korumak' son derece soyut, tanımlanması ve çerçevesinin çizilmesi son derece zor bir ifadedir.

İhtilal yapmayı başarmış ve düzeni değiştirmiş adamlar hakkında henüz yeterince tarafsız ve bilimsel bir araştırma yapılabildiği söylenemez; ama ihtilal yapmaya kalkışıp da başarısız olan subaylar hakkında yapılan bilimsel bir araştırma bizi şu sonuçlara götürmektedir: Hevesleri kursaklarında kalan bu hevesli subayların yüzde otuz ikisi, ihtilal teşebbüsünden bir önceki gece maalesef iktidarsızlık problemi yaşamışlardır. Yüzde on altısı, çocuklarının elinden televizyon kumandasını almak isteyip alamamış; yüzde on dokuzu, karısından ya da kayınvalidesinden 'çok pısrık olduğu' yolunda azarlar işitmiş; yüzde dokuzu da bu tip kişisel ya da ailevi bir so-

run yaşamadığı halde, İsraili ve Amerikalı efendilerine verdikleri sözler gereği bu teşebbüslerde bulunmuşlardır. Biz yukarıdaki bilgilerin bilimsel ve güvenilir olup olmadığı konusunda net bir kanaate ulaşabilmiş değiliz; takdir yüce okuyucunundur. (Fakat -asker ya da polis-eline silah verilen insanların 'meşru' sınırlar içerisinde nasıl kalacağı meselesi, yönetim konusunda kafa yoran mütefekkirleri, hep zora sokmuştur.)

Tarihte bilinen ilk ihtilalcilere gelince.

Bilinen ilk ihtilalciler Pisistratus, Spartaküs ve Julius Caesar'dır. (Hepsinin de ortak özelliği asker kökenli olmaları – insan beline silahı takınca psikolojisi değişiyor demek ki.) Şimdi bunları sırasıyla inceleyelim.

1) Pisistratus: Dini siyasete alet eden ilk politikacı olarak da bilinir. Çünkü ülke yönetiminde söz sahibi olabilmek için, bir köyden boyu iki metreye yakın, güzel bir kadın bulmuş ve insanüstü bir varlığa benzeyen bu kadını bir güzel süslemiş, ona zırhlı elbiseler giydirip başına çiçekler ve defne dallarından yapılmış taçlar takmış, sonra onu bir atlı arabaya bindirerek beraberinde Atina'ya doğru yola çıkarmıştır. 'Tanrıça Athena'nın kendisine yardım için gökten indiği' şeklinde bir söylentinin de halk arasında yayılmasını sağlamış ve şehrin askerî koruyucusu olan Athena'nın kendi tarafında olduğu izlenimini uyandırarak bu sayede halkı ve hükümeti psikolojik baskı altına almıştır.

2) Spartaküs: Bir başka meşhur devrimci de Spartaküs'tür. Heyecanlarını kontrol etmeyi bilmeyen müzmin bir agresif olan Spartaküs, Isparta'da bir abaküs fabrikasında çalışan bir işçinin ilk oğlu olduğu için Spartaküs ismini almıştır. Çocukluğundan beri asker olmaya özen-

diği için, abaküs fabrikasını ve Isparta'yı bırakıp Ordu'ya girmiş, fakat Fatsa dolaylarında yakalanarak gladyatörlere köle olarak satılmıştır. Romalı efendiler, bu köleler sayesinde çok müthiş bir sefahat yaşamaktaydılar. Her türlü zor işte çalıştırılmaları yetmezmiş gibi, bu köleler, efendilerinin zevk ve eğlencelerine de hizmet etmekte, hatta müsabakalarda birbirlerini öldürmek zorunda bırakılmaktaydılar. Kızgın demirlerle sırtlarına ya da göğüslerine damgalar ve numaralar basılmakta, kaçmasınlar diye kalın zincirlerle birbirlerine bağlanmaktaydılar. Efendilerin en çok hoşlandığı eğlence biçimi, bu kölelerin, vahşi hayvanların önlerine atılıp paramparça olmalarını izlemektir. (İşte insan haklarının, medeniyetin, özgürlüğün beşiği olduğu söylenen Avrupa'nın temeli budur arkadaşlar.) Kahramanımız Spartaküs de bu kölelerin arasına düşmüş fakat diğerleri gibi boyun eğmeyi değil, başkaldırmayı tercih etmiştir. Yetmiş kadar köleyle bir isyan başlatmış, Romalı lejyonlara karşı çok önemli başarılar elde etmiştir. Zamanla, ülkenin dört bir yanından, ezilenler Spartaküs'ün ordusuna katılmaya başlamışlardır. Ancak bilinmeyen bir nedenle Spartaküs birdenbire Ordu'dan ayrılarak baba memleketi Isparta'ya dönmüş ve tekrar abaküs fabrikasında çalışmaya başlamıştır. Birkaç sene sonra da ani bir kalp krizinden vefat etmiştir. Mezarı bulunamamıştır.

3) Julius Caesar: Son derece meşhur bir başka ihtilalci de, Julius Caesar'dır. Bu arkadaşımız da orduda subayken uzun mücadeleler verdi ve sonuçta Roma'nın hâkimi oldu. Mısır kraliçesi Cleopatra ile bir aşk yaşadı; Mısır'ı fethetti, mısıryağı ihracatına başladı ve bu arada Cleopatra'yı Roma'ya getirerek kırk gün kırk gece süren bir düğün yaptı. Bu evliliğinden doğan çocukların zenci ol-

ması üzerine, karısının kendisini aldattığından kuşkulandı ve karısıyla kızlarını öldürterek Mısır piramitlerine gömdürdü. Hayatının geri kalan kısmında kendisini ülkesine adayan Sezar, Roma'da birtakım reformlar yaptı; israfı önlemek için tedbirler aldı, köylere yol, su ve elektrik götürdü, mülkiyet hakkını güvence altına aldı, katma değer vergisini kaldırdı, zorunlu ilköğretimi sekiz yıla çıkardı, üniversitelerde başörtüsünü serbest bıraktı, araçların ön camına yapıştırılan taşıt pulu uygulamasına son verdi, trafik işaret ve işaretçilerine uymayanların ehliyetlerine el koydu, nihayet o ünlü 'Sen de mi Brütüs?' sözlerini söyledi ve öldü. İşte ihtilal ve ihtilalcilik budur. (Kahramanımız Homeros'un da Zivana'da bir dönem Devrimciler Odası Başkanlığı yaptığı bize ulaşan rivayetler arasındadır. İhtilaller hakkında değişik kaynaklardan daha farklı bilgiler edinilebilir. Bakınız: 'İhtilaller Hakkında Daha Farklı Bilgiler' Emekli Orgeneral Atik İki, Değişik Kaynaklar Yayınevi, Basım yeri: İstanbul. Basım tarihi: 28 Şubat 1997.)

2 Ağustos 07

Monacığım Roza. Seni seviyorum kuzum. Gördüğün gibi, evlendiğimiz halde hâlâ 'seni seviyorum' diyorum. Çünkü biz erkekler bir kızla evlendikten sonra 'seni seviyorum' demekten hemen vazgeçeriz. Çünkü biz erkekler bu cümlemin sadece kızları kandırmak için kullandığını sanırsınız. Çünkü biz erkekler nikâhlı eşlerimize değil, başka kızlara 'seni seviyorum' dendiğini sanırsınız. Ah Mona Roza! Ah yeşil gözlü meleğim! Canım sevgilim. Gö-

zümün nuru. Başımın tacı. Seni seviyorum. Seni çok seviyorum. Hayat zor be kuzum. Fazlasıyla da karışık: meseleleri olduğundan daha da karışık algılamaya eğilimli benim gibi bir deli için. Kimileri çok rahat baş edebiliyorlar bu hayatla. Dizi filmler ve maçlarla oyalanıyorlar. Ev ve araba alıyorlar. (Şu bizim aptal ve modern insanlar, biliyorsun.) Ama benim için her şey bu kadar basit değil. Bir kere aklımın orta yerine takılmış bir kanca var: öyle bir kanca ki beni hayatın ortasına dalmaktan alıkoyuyor: Ölüm! Her an ölebilirim kuzum: ben bunu hiç unutamıyorum. (İyi ki de unutamıyorum.) Her an ölebiliriz. Hayatın en büyük gerçeği bu: ölüm! Ne tuhaf değil mi? Şu bizim aptal ve modern insan, hiç ölmeyecekmiş gibi yaşıyor. Hiç ölmeyecekmiş gibi asılıyor dünyaya. Hiç ölmeyecekmiş gibi sarılıyor hayata. Oysa ben iki dakika sonra, iki saat sonra, iki gün sonra ölebileceğim gerçeğini unutamıyorum. Düşünsene, zengin ya da fakir, erkek ya da kadın, genç ya da ihtiyar, sultan ya da köle, kim kurtulabilmiş ölmekten? Herkes ölüyor işte! Herkes ölüyor! Demek ki ben de öleceğim. Ölüm kaçınılmaz bir şey. Şimdi 'karşımızdaki budalalar' şöyle diyecekler: iyi ya, ölümü düşünme düşünme hayatını mahvetme, keyfine bak, dilediğince yaşa, yalnız bir kere yaşayacağın şu hayatın keyfini çıkar! Hah ha! Karşımızdaki budalalar beni hep üzdü Mona, biliyor musun. Ölüm karşısında insanın tavrı ne olmalıdır, diye düşünüyorum. (Ben hep düşünürüm Mona, çocukluğumdan beri düşünürüm: henüz hiçbir meseleyi çözemedim ama olsun, meseleleri çözemesem bile, düşünmek (tefekür) bizatihi bir ibadettir, sevaptır, bu da yeter bana. Olur da günün birinde problemleri çözebilirsem o zaman kat kat sevabım artar: düşünmek kârlı iştir anlayacağın.) Ölüm kar-

şısında insanın tavrı ne olmalıdır? Bu soruya cevap verebilmek için, önce şu konuyu halletmek gerekiyor: Ölüm bir mesele midir? Ölüm bir problem midir? Hayır! Ölüm bizatihi bir mesele değildir bayım; çünkü kaçınılmazdır. Kaçınılmaz olan şey mesele olmaz: gerçekleşir ve biter. Şunu demek istiyorum: bir şeyi 'mesele' yapan, 'ihtimalli' durumlara açık olmasıdır. Sadece 'ihtimalli durumlara açık olan' konular, bir mesele olarak karşımıza çıkar. Örneğin 'zengin olmak' bir meseledir; çünkü zengin olmak ya da olmamak gibi iki ihtimal vardır. Bu durumda kişi, zengin olmak istiyorsa bir şeyler yapması gerektiğini anlar ve 'zengin olmak için ne yapmak gerektiği' meselesi karşısına çıkmış olur. Ya da örneğin 'mutlu olmak' bir meseledir; çünkü mutlu olmak ya da olmamak gibi iki ihtimal vardır. Bu durumda kişi, mutlu olmak istiyorsa bir şeyler yapması gerektiğini anlar ve 'mutlu olmak için ne yapmak gerektiği' meselesi karşısına çıkmış olur. Oysa ölmek, bizatihi bir mesele değildir. Çünkü insan için 'ölmek ya da ölmemek' gibi iki ihtimalden söz edilemez. (İntiharlar konumuzun tabi ki dışındadır.) Ölmek ya da ölmemek ihtimali yoktur: ölüm mutlaka gerçekleşecektir: o halde bu, bir mesele değildir. Peki o zaman insan, ölüm karşısında neden bir tedirginlik duyar? İnsan ölümü neden düşünür? İnsan ölümden neden korkar, ürker? Ölümü bir mesele olarak karşımıza çıkaran şey nedir? Benden size bir kıyak daha: Ölümü bir mesele olarak karşımız açıkaran şey, tekrar dirilme ihtimalidir. Eğer kaçınılmaz olarak öleceksek ve bu bir 'son' ise; yani tekrar diriltilmeyeceksek, ölüm bir mesele olarak çıkmaz karşımıza. Kaçınılmaz bir sondur: ölüyoruz ve her şey biter. İşte "Ölüm karşısında insanın tavrı ne olmalıdır?" sorusu, ancak ve ancak öldükten sonra tekrar

dirileceğine inananlar için geçerlidir. Müsadenizle arkadaşlar. Yarın devam ederiz.

3 Ağustos 07

(Sigara paketlerinin üzerinde 'Yasal Uyarı' vardır ya; bazı kitaplara da böyle bir şey koymak gerek. Yasal Uyarı: Birazdan yazacağım satırları belli bir zekâ seviyesinin üstünde olmayan arkadaşlar lütfen okumasınlar. Aksi takdirde ortaya çıkacak kafa karışıklığından kurumumuz mesul değildir.)

Hayat ve ölüm, diyorduk baylar. Modern insan öldükten sonra tekrar dirileceğine inanmıyor sanırım. Bu yüzden modern insan anlamsız bir hayat sürüyor. En büyük gerçek olan ölümü yok sayarak yaşanmış bir hayat; tabii ki anlamsız bir hayattır. Çünkü hayatı anlamlı kılan ölümdür baylar! Düşünsenize, şu dünyada, hiç ölmeden, sonsuza dek yaşayacak olsaydık, ne olurdu? Hayatın bir anlamı kalır mıydı? Ah tabi ki aptallar bu konuyu gerektiği gibi düşünmeyi başaramayacaklar. Budalalar tabi ki bu konuda 'tefekür etmeyi' beceremeyecekler. Bunu tamamen teorik bir soru olarak alıp, ezberden bir cevap verecekler. Ben papağanlara değil; 'akıl ve gönül sahibi' olanlara soruyorum: Ölmeyecek olsaydık, bu dünyada, hayatın ne anlamı olurdu baylar?

İşte bu yüzden, hayatı anlamlı kılan, ölümdür.

Peki, ölümü anlamlı kılan?

Ölümü anlamlı kılansa, tekrar dirilmektir. Tekrar dirilmek olmasa, ölüm sonsuz, upuzun, kopkoyu, anlamsız bir boşluk olurdu.

Peki, tekrar dirilmeyi anlamlı kılan nedir? Tekrar dirildik ve hadi bakalım buyrun bir daha yaşayacağız: Reenkarnasyoncuların dediği gibi olur o zaman. Öldük ve tekrar dirildik. Hadi buyur bir daha. Önceki hayatımda Hitler'dim, şimdi de Bakkal Mustafa'yım. Ne anlamı olur böyle dirilmenin? Yaşadın, öldün, tekrar dirildin. Ne oldu? Yaşadın, öldün, tekrar dirildin. Ne oldu? Bu durumda tekrar dirilmenin anlamı ne?

Tekrar dirilmeyi anlamlı kılan, yargılanmaktır. Dirilmenin anlamlı olması için, yargılanmak gerekir. Yani bizim hakkımızda, yaptıklarımızdan hareketle, bir hükme varılması gerekir.

Peki, yargılanmayı anlamlı kılan nedir?

Yargılanmayı anlamlı kılan da Allahın adaletidir, merhametidir. Çünkü sadece ve sadece Adaletli ve Merhametli olan Allah tarafından yapılan yargılanma hakkıdır. Sadece Allah tarafından verilen hüküm, hakkıdır.

O halde bu dünya ve bu hayat, Allahın adaleti ve merhameti tecelli etsin diye yaratılmıştır.

O halde bu dünya ve bu hayat, Allahın varlığına ve birliğine insanlar şahadet etsinler / tanık olsunlar diye yaratılmıştır. Eşhedü en lâ ilâhe illallah.

Dilerseniz az önceki mantığı bir de tersten yürütelim.

Adaletli ve Merhametli olan Allah olmasaydı, yargılanma anlamsız olurdu.

Yargılanmayacak olsaydık, dirilme anlamsız olurdu.

Tekrar dirilmeyecek olsaydık, ölüm anlamsız olurdu.

Ölmeyecek olsaydık, hayat anlamsız olurdu.

Yani baylar, Allah olmasaydı, hayat anlamsız olurdu. Allah bu dünyayı; adaleti ve merhameti bilinsin diye yarattı. İnsanlar Allahın varlığına ve birliğine şahit olsun-

lar diye yarattı. Bu dünyanın varlığı, Allahın adaletinin ve merhametinin tecellisi içindir. Allahın adaleti ve merhameti bir hazinedir ve Allah bu hazineden bize lüt-fetmek için dünyayı yaratmıştır. “Ben gizli bir haziney-dim, bilinmek istedim.” kutsi hadisini şimdi daha iyi an-lamış oluyoruz. Çünkü Allahın bilinmesi, varlığına şahit olunması, insanın ‘eşhedü’ demesiyledir. Öyleyse buy-run bir daha: Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne muhammeden abduhü ve rasûlühü.

Bana çocukluğumdan beri hep şöyle dediler: Bu dünya bir imtihan dünyasıdır; Allah biz kullarını, kimin iyi, kimin kötü amel işleyeceğini görmek için yaratmış-tır. Doğru. Konunun insana müteveccih yönü böyle. İn-san cephesinden konu bu şekilde izah edilebilir: Allah bizi, imtihan etmek için yaratmıştır. Fakat insan aklı burada durmaz ve şu muzır soruyu sorar: (en azından benim ak-lım burada durmadı ve şu soruyu sordu) İyi de kosko-ca Allah, insan gibi bir varlığı imtihan etme ihtiyacını niye hissetti? Gerçi Allah için ‘ihtiyaç hissetmek’ ifadesi yan-lış oluyor. Şöyle soralım: Koskoca Allah, insanı imtihan etmeyi neden istedi? Aslında bence cevap şu: Merha-metinden! Evet, merhametine muhatap olsun diye yarattı insanı. Allahın zatından merhameti taşı. Ve merhame-te muhatap olsun diye insan yaratıldı. Burda aklımıza he-men, “Şeytan sizi Allahın merhametine güvendirerek sap-tırmasın.” ayeti geliyor. Âmin. Allahın merhameti, adaleti ile; adaleti, merhameti ile mukayyettir.

Budalalar için epey karışık bir durum olduğunun far-kindayım. Önemli değil. Zaten ben yasal uyarımı yap-mıştım. Akıl ve gönül sahipleri bizi anlasın yeter.

5 Ağustos 07

Bugün geç uyandık. Kendimden utanıyorum: çünkü ben geç kalkmayı vatana ihanet gibi algılayan bir adamım. Ne o öyle, on birlere on ikilere kadar yatmalar? Sanki sabaha kadar teheccüd kılmış da beyimiz, öğlene kadar uyuyor. Hoş; sabaha kadar teheccüd kılsan da uyuyamazsın öğlene kadar: hiyanet-i vataniyeden asarım seni. Ulan cellât! Gel buraya. Geçir yağlı ilmeği boynuma. Fakat efendimiz, nasıl olur! Fazla konuşma cellât, as beni, kendi idamıma hükmettim. Suçunuz ne ki efendimiz? Öğleye kadar uyumaktan hiyanet-i vataniye. "Telgrafın tellerine kuşlar mı konar / herkes sevdiğine yavrum böyle mi yanar." Dün Nur pastanesinde kazandibi yedik, hem de üzeri dondurmali. Nefisti. Daha önce orada fıstıklı baklava yemiştik ama, hem pahalıydı hem de hoşumuza gitmemişti doğrusu. Mona Rozama şunu da izah etmeye çalıştım: Karısıyla kızıyla, eşiyle dostuyla lokantalarda yemek yiyen, pastanelerde tatlı yiyen adamları sevmem ben. Elimde olsa onları da astırırım vatana ihanetten. Ulan memleket yanıyor, dünya yanıyor, sen karınla kızınla mutlu mesut dondurma yalıyorsun! İzah etmesi güç bir durum tabi. Fakat Mona Rozam durumu hızla ve sarahatle kavradı: aslanım benim! (Karısına 'aslanım benim' diyen ilk erkek olarak tarihe geçeceğim herhalde.) Sona bir de Yekbir Giyim'e gittik. Yeşil kapitalist diyorlar bunlara. Bilmem doğru mu? Mona Rozam tesettüre girmek istiyor. Bir kıyafet sorduk; dışardan üç kat pahalı. Bir eşarp sorduk; dışardan on kat pahalı. Ulan arkadaş. Yeşil kapitalizm bu mu yoksa? İslam ve kapitalizm sözcükleri yan yana gelebilir mi? Müslümanların inançlarını (siyasi ya da ticari açıdan) sömürenlere lanet olsun! (Hadi bu cümleyi üç kez tek-

rarlayalım.) Kuzum şu anda mutfakta bana kahve yapıyor. Kahvenin yanında bir de sigara içsem nefis olur ama... Neyse. Bugün sadece iki tane içtim. Mekruh bir kere. Mekruhta ısrar etmek onu haram kılar. Hava çok sıcak. Manavgat yanıyor. Gündüzleri dışarı çıkmıyoruz. Akşamları da şöyle bir yürüyüş yapıyoruz. Bir keresinde baktım el eleyiz; çektim elimi, bunu yapmayalım dedim. Niye dedi kuzum; helalin değil miyim? Tabi ki helalimsin ama ben yolda sokakta eşiyile mutlu mesut ele ele dolaşan herifleri de hiyanet-i vataniyeden asmak istiyorum. Ulan mutluyusan mutlusun şerefsiz, niye bunu ifşa ediyorsun, niye elaleme ilan ediyorsun, git evinde mutlu ol! Bulan var bulamayan var! Üstelik Kudüs işgal altındayken sen karınla nasıl mutlu olursun? Hadi Allah lütfetti, oldun diyelim: bunu millete göstermenin âlemi var mı? Ülkemde bu kadar aç, işsiz, yoksul insan varken sen karınla el ele tutuşarak dolaş yollarda! Vay namussuz! Ulan cellât! Yağlı ilmek fabrikasına haber ver, üretimi iki katına çıkarsınlar. Başsütüne efendimiz! Kahvem geldi. Yudumluyorum. Geçen akşam şu 'hayat-ölüm-diriliş-yargılanma-Allah' zincirini yazabildiğimde, hadi hazırlan çıkıyoruz, dedim kuzuma. Yemek yiyeceğiz, dondurma ve tatlı yiyeceğiz. Hani vatana ihanet? Yok dedim, öyle şeyler yazdım ki, hak ettik bu yemeği. Hah ha. Karısıyla kızıyla yemeklerde gördüğüm adamlar da böyle şeyler yazabiliyorlarsa; artık onlara sövüp saymam. Yani illa herkesin yazı yazması gerekmez tabi; ama hayata dair, ülkeme dair, insanlığa dair hiçbir üretimde bulunmaksızın, lokantalarda pastanelerde keyif yapıyorlarsa, gıcık alırım ben böyle işten. Şimdi diyecekler ki, adam helal parasıyla, helal karısıyla, helal yiyeceklerin yendiği, meşru bir ortamda yiyip içiyorsa

buna ne hakla sataşıyorsun? Şu hakla efendim: Kudüs ve Bağdat başta olmak üzere İslam toprakları işgal altındayken ve dünyada iki milyar müslüman perişan bir haldeyken; helal paranla, helal karınla, meşru bir ortamda helal yiyecekleri yiyip içmene bal gibi sataşırım! Devrimci bir bilinç bu: biraz keskindir: aman kanatmasın bir tarafını. Ancak ve ancak, dünyada yürürlükte olan şu iğrenç düzenin değişmesi için bir çaba içerisindeysen, meşru faaliyetler o zaman hakiki bir meşruiyet kazanmış olur. Yoksa düzene uymuş, savrulmuş, yenilmiş, kaybolmuş aptal bir 'dindar vatandaş' olarak, emperyalist/kapitalist/modernist düzenin çarkları arasında erir gidersin. Analadın mı? 80 sonrasının dincilerine de -istisnaları olmakla birlikte- gıcığım ben zaten. Evleri var. Arabaları var. Şirketleri var. İslami otellerde İslami tatiller yapıyorlar. ('İslami tatil' ne demekse: hah ha!) İslami televizyonlar seyredip, İslami radyolar dinliyorlar. Yani aslında kapitalistlerle aynı şekilde yaşıyorlar ama yaptıkları her şeyin başında bir 'İslami' sözcüğü var. Canlarım benim: sizi o dininizle baş başa bırakıyorum. Şimdi ikindi okunacak. Mona Rozam çamaşır asıyor. Namazı beraber kılacağız. Dua edeceğiz. Allahım, inandığımız gibi yaşamamıza yardım et. Yaptıkları kötü işleri güzel zannedenlerden olmamıza izin verme. Yolundan rızandan ayırma. Âmin. Bu arada Allahım, şu klimayı icat eden kulunu da mümkünse cennetine koy. Günahlarını bağışla. (Tabi imanlıysa.) Elektriği icat eden kulun için de iyi dileklerim var ama neyse, fazla uzatmayayım.

6 Ağustos 07

Namaz kılarken iki melek geldi adamı kollarından tutup kaldırdı ki meleklerin kanadı arşa değiyordu. Adam dedi ki bırakın beni ben korkarım yüksekte hem borcum var bakkala geçen gün peynir almıştım da verememiştım parasını. Bırakın beni çocuğum var büyük okullar kazandı bu sene okuyacak hoca olacak belediyeden burs istedik vermediler bir sürü masrafı var gidecektim çarşıya arayacaktım rızkımı ve Allah bana verecekti ben de oğluma gönderecektim yurt parasını geçen ay da veremedik zaten. Bırakın beni karım ağlar yiğit kadındır süt sağar yoğurt yapar ve yufka ekmek yapar bulgur pilavıyla yeriz ve demez ki demez hiç evde pişirecek taşıracak bir şey kalmadı demez. Bırakın beni ki kardaşım Süleyman Ahmet Mustafa bir de Hüseyin ve bacım Ayşe ve yeğenlerim ve ihtiyar babam ki tutmaz oldu bacakları mescide gidip gelirken bastonuyla tak tak. Çalışmak lazım. Onlara ekmek. Hem muhtar dedi ki bu hükümetin kadınlarının kapalıymış başları diye rey verdik ve namusumuz haysiyetimiz için. Ama onlar kalkıp gâvura giderek. Ve gâvurdan medet umarak. Bizim başımızı yere eğerek. Bırakın beni daha varıp sormak isterim siz büyüklerim neden böyle işler ettiniz diye.

7 Ağustos 07

Sabahtan beri bir halsizlik var üstümde. Hasta olmam inşallah. Dün gece yatmadan ilaç içtim, bu akşam da içsem iyi olur. Saat 12:45. Yarım saate kadar öğle okunur. Öğleyi kılıp bir şeyler yeriz. Şu bizim mizah dergisine yazı göndermem gerek. Dergi çıktığından beri düzenli olarak

yayımlanıyordu yazılarım. Kasım Gültekin'i arayıp ağustos sayısına yazı gönderemeyeceğimi söyledim. Niye dedi. Mona Rozamı kaçıracağım, diyemezdim ya: birtakım işlerim var, eylül sayısından itibaren tekrar düzenli olarak gönderirim inşallah, dedim. Tamam ama diğer sayıya mutlaka yazıyı istiyorum dedi. İltifat etti sağ olsun. Editörümüz, bizim cephede kadir kıymet bilen nadir adamlardan biri. Hava mı soğuk ben mi üşüyorum? Ağustos'ta soğuk? Halsizlik. Baş ağrısı. Midemde de bir kasılma. Yoluğun gerginliği mi acaba: yarın akşam memlekete dönüyoruz da. Evimiz tutuldu, eşyalarımız alındı, yerleştirildi. Annem babam sağ olsunlar çok emek harcadılar. Annem benim mutlu olduğumu hissettikçe mutlu oluyor. Dün evi tek başına yıkamış, temizlemiş. Canım benim. Gidince ona bir güzellik yapmam gerek. Dur bakalım, bir şeyler düşüneceğiz. Kuzum şimdi bana kahve, kendine yeşil çay yaptı, içtik. İhtiyar bir huzur duyuyorum onun yanında: bu ne demek: ihtiyar bir huzur: sanki yetmiş yaşında bir dedeyim, çekmişim dünyadan elimi eteğimi, dudaklarımda bilge bir tebessüm, hayatın ne olduğunu çoktan anlamış bir pir-i fani. Biraz öyle yani. Hah. Nerde o günler! Dünyalık bazı şeylere hâlâ sinirlenebiliyorum; ne kötü. Mesela dün annem aradı, kanepleri yirmi gün sonra getireceklermiş dedi. Kızdım köpürdüm: hiç getirmesinler dedim, gider başka yerden alırız! Oysa ne olur ki? Sonra sakinleştim ve aptallığımdan utandım. Kuzum da öyle söyledi: dünyalık bir mesele, bir şekilde çözülür dedi. Doğru, en güçlü olanımız güreşte rakibini yenebilen değil, öfkelenildiğinde öfkesini yenebilendir, buyuruyor peygamberimiz. Salât ve selam onun üzerine olsun. Ama burada yanlış anlaşılan bir şey var: Bize çizilen bu pasif tip, emperyalizmin tuzağına benzi-

yor: Mülâyimliği acziyete varan, fazla edilgen bir adam. Sonsuz hoşgörülü, anlayışlı, sabırlı. Sahabede böyle bir tip yoktur oysa. Anladım; kişisel konularda öfkeni yut. Ama toplumsal meselelerde kükreyeceksin kardeşim. Değil mi yani. Şu kahveyle kavun çok iyi oluyor yahu. "Kamyonlar kavun taşır ve ben / boyuna onu düşünürdüm." Sayın Külebi, hürmet ederim efendim. Bunu da yeni keşfettim; yani kavunla kahveyi. Ama bal kavun değil; şöyle az şekerli olanlar var, onları seviyorum ben. Kahvenin yanında çok hoş oluyor. Dediğim gibi, bir huysuzluğum var bugün ya, hayırdır inşallah. Yarın gece yola çıkacağız. Ve şu Manavgat macerası sona ermiş olacak. Üç katlı bahçeli bir evin birinci katı tutuldu bizim için. İnşallah güzeldir. Annem çok şirin olduğunu söylüyor. Ha bir de sevgili oğluma şu yeni evliliğimi açıklama meselesi var. Bakalım nasıl karşılayacak. Ya annesi, eski karım? Şimdi ben burada mutlu mesutken, onu kimsesiz düşününce, anlamakta zorlandığım bir vicdan azabı çekiyorum. Kuzumla da paylaştım bunu. Evet, yeni karıma, eski karım için üzüldüğümü söyledim. Kuzum teselli etti beni: iyi kalpliliğinden üzülüyorsun dedi. İyi kalpli olmak? Yeşil gözlü meleğim: asıl iyi kalpli olan sensin. Dur bakalım. Görelim Mevlâ neyler. Bir gidelim de.

26 Ağustos 07

Nerdeyse yirmi gündür yazmıyorum. İşten güçten vakit bulamadım ey halkım. Olup bitenler hakkında şimdi size biraz bilgi vereyim. İki haftadır yeni evimizdeyiz. Yeni sarayım, üç katlı bir evin birinci katında. Küçük ve

şirin bir bahçesi bile var: ve tabi ağaçlar; limon, portakal, yenidünya, üzüm ve nar. Annemler sağ olsun, biz Manavgat'tayken dayayıp döşediler. Şimdi böyle söylediğime bakmayın: dayayıp döşemek dediysem; mutfak eşyası, kanepeler falan. Aslında epey eksiklerimiz vardı. Ama kapıyı kapatıp perdeleri örttüğümüzde bizi 'dışarıdan' koruyacak bir ev işte. İki oda bir salon. Böyle saray mı olur, diyeceksiniz. İşte gerçek kralların bir özelliği de budur baylar; kaldıkları yer metruk bir han odası da olsa, orayı saraya dönüştürürler. Demek ki neymiş: Sarayları mimarlar yapmaz, krallar yapar arkadaşlar. Hah ha. Odalardan birine kütüphanemi taşıdım hemen. Müthiş oldu. Mutfaka bir küçük masa aldık. Beş tane de sandalye: yeşil: kuzumun gözleri gibi. Salondaki vişneçürüğü kanepelere de uydu. Sonra kendime de bir küçük masa aldım. Şimdi onun üzerinde yazıyorum. İşte mutluluk budur. Bir paspas için neredeyse tüm şehri dolaştım. Her çeşit var; ama benim istediğim yok. Nihayet buldum. Abdest alırken büyük kolaylık oluyor: delikli plastik bir paspas. Kuzumun anne babası da bizi ziyarete geldiler. (Babası ârif bir adam; annesi de iyi bir insan aslında fakat meseleyi hâlâ kabullenebilmiş değil.) Bazı eksiklerimizi de onlar tamamladılar. Bu arada eski karım evlendiğimi duymuş. Telefon açtı: bir sürü patırdadı. Çocuğumu göstermeyeceğini söyledi. Dur bakalım biraz sakinleşsin. Bir de, geçen perşembe İstanbul'a gittim. Tahir'in oyununun çekimi vardı: vcd çıkacak yakında. Cuma günü sabahtan akşama kadar Bağcılar Belediyesinin tiyatro salonundaydık. Ekip geldi, kameralar kuruldu, çekim yapıldı. Akşam sekiz gibi bitti işimiz. Yorgunluktan öldük doğrusu. Cumartesiye de Tahir'le İstanbul'da geçirdik. Taksim'de çok lüks bir kafeteryada iki limonata içtik ve on

beş lira hesap ödedik. Yani Tahir ödedi. Ben girmeyelim demiştim. Ama içeriinin konforunu görmeliydiniz. Vay be. Parası olan yaşıyor diyorlar ya. Sonra akşam, altı gibi havaalanına geçtik. CIP uçuyor Tahir. Bizi özel bir salona aldılar. Açık büfe. Hep kalantor tipler. Burjuvalar. Ağzda sakız. Kot. Dar spor gömlek. Suratlar traşlı. Hep o pahalı parfüm kokusu. Gevşek gevşek hareketler. Bir an hepsinin kellesini uçurmak istedim. Zor tuttum kendimi, sövüp saydım: ülkemin kaymağını yiyenler hep ordaydı sanki. Hiç olmazsa birkaç tanesini dövelim öyle binelim uçağa dedimse de, Tahir'i ikna edemedim: kendi de o sınıfa mensup ya: hain! Hah ha. Sınıf bilinci. Geçelim. Dün saat yirmiiki gibi geldim tekrar sarayına. Kuzumu çok özlemiştim. Bir abdest aldım, yatsıyı kıldım. İşte böyle sevgili halkım. Şimdi vakit öğle. Toparlanmam lazım. Eski okuma hızıma tekrar kavuşmam lazım. İnsanlara anlatacaklarım henüz bitmedi. Söyleyeceklerimi ölmeden söyleyeyim de, gözümü huzurla kapatabileyim. Haa, ayrıca size çok hoş bir haberim var ey halkım: Fena halde bıyık bırakmış durumdayım. Hem de öyle böyle bir bıyık değil hani. Dudağımın iki yanından kıvrılan bir Osmanlı bıyığı: gerçi daha olmadı; ama hani o mehter takımındaki adamlar var ya, onlarınki gibi bir bıyık olacak yakında. Okullar başlayınca, artık bay müfettişe ne deriz bilemiyorum. Bir hikâye uydurmak lazım. (Aynada yüzümü bıyıklı görmek çok hoş. Ne demiş Oktaycığım Rıfat: "Hendeğin yamacına oturdu / aynasını çıkardı cebinden / bıyıklarına baktı / bir tarlakuşu geçmeseydi üstünden / daha da bakacaktı." Gerçekten de öyle yahu: bak bak doymuyor insan.) Haaaa pardon ey halkım; son bir şey daha: Mona Rozam geçtiğimiz günlerde annemle çarşıya çıktı, kendine eşarp ve pardösü aldı. Ne söy-

ledim; ne söyledi. Böyle olması gerekiyordu; böyle oldu: Allah ondan razı olsun.

30 Ağustos 07

Zafer Bayramımız kutlu olsun arkadaşlar. Şimdi bu konu hakkındaki tarihi bilgileri sıralayabilirim; fakat yapmayacağım. Hah ha. İnanmıyorum çünkü bu işlere. Hangi zafer? Hangi bayram? Nasıl yani? Zaferi kazanmamış mıyız? Görünürde bir zafer kazanmışız. Küffarı vatandan sürmüşüz. Onca vatan evladı şehit olmuş. Eyvallah; ama sonra olup bitenler kafamı çok karıştırıyor doğrusu. Ulan bu vatanın evladı, İngiliz karşısında, Fransız karşısında, yedi düvel karşısında kan verdi, can verdi. Sonra ne oldu da İngilizlere Fransızlara benzemeye karar verdik? Kılığımızı kıyafetimizi onlara benzettiler, harflerimizi, okullarımızı onlara benzettiler, yaşam tarzımızı onlara benzetmek için neler yapıldı neler!!! İşte ben Türk olduğunu söyleyen; üstelik bunu gururla dile getiren bir insanın, bu hayati soruya adamakıllı bir cevap bulması gerektiğini düşünüyorum. Ulan madem onlara benzeyecektik, herifleri yurttan niye kovduk; gelmişlerdi işte ne güzel, kaynaşır, sevişir, benzeşirdik! Derin bir plan var ey çocuklar! Ey kardeşlerim! Ey canlarım benim! Bu ülkenin son iki yüz yılını, resmi olmayan tarihlerden okuyun bakalım. Tanzimat, Islahat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet! Batılılaşma sürecimizi bir inceleyin bakalım. Bizi biz yapan değerlerimizden zaman içerisinde nasıl koparıldığımızı bir görün bakalım. Türkü Türk yapan İslam'dır, canlarım benim! Son iki yüz yıldır bizi ısrarla İslam'dan uzaklaştırmaya çalıştılar. İslam'dan uzaklaştık-

ça 'onlara' benzedik. Bir İngiliz gibi, bir Fransız gibi yaşamaya, düşünmeye, inanmaya başladık. Caddelere bir bakın: İngiliz kızları mı göreceksiniz, Türk kızları mı? KİLİSEYE DEĞİL CAMİYE giden Hristiyan bir millet olacağız neredeyse! Recep Çelik. Milli Mücadelede Din Adamları. Bir göz atalım mı arkadaşlar. Doğu, Güney, Orta Anadolu, Karadeniz, Trakya ve Ege. Milli mücadele her yerde din adamlarının, hocaların, hacıların, müderrislerin, âlimlerin, müftülerin, kadıların öncülüğünde örgütlenmiş. İşte Ege Bölgesinde milli mücadeleyi örgütleyen insanların listesi:

İzmir: Müftü Rahmetullah Efendi

Urla: Müftü Ahmet Refik Efendi

Ödemiş: Müftü Hacı Hüseyin Efendi

Manisa: Müftü Alim Efendi

Akhisar: Hafız Mehmet Efendi

Turgutlu: Müftü Hasan Basri Efendi

Kula: Müftü Mehmet Rasih Efendi

Kırkağaç: Müftü Hacı Rıfat Efendi

Soma: Bakırlı Hafız Hüseyin Hüsnü Efendi

Salihli: Eski Kadı Zahid Molla Efendi

Alaşehir: Kadı Mehmet Münif Efendi

Aydın: Mehmet Esat Efendi (Milli Ordu fahri müftüsü)

Çine: Müderris Hacı Süleyman Efendi

Nazilli: Müderris Hacı Süleyman Efendi

Muğla: Bozöyükü Hoca Süleyman Efendi

Milas: Hoca Halil İbrahim Efendi

Yatağan: Bozöyükü Hoca Süleyman Efendi

Fethiye: Bozöyükü Hoca Süleyman Efendi

Bodrum: Milaşlı Hoca Halil İbrahim Efendi

Denizli: Müftü Ahmet Hulusi Efendi
Buldan: Müftü Salih Efendizade Mehmet Efendi
Tavas: Müftü Cennetzade Tahir Efendi
Acıpayam: Müftü Hasan Efendi
Sarayköy: Müftü Ahmet Şükrü Efendi
Çal: Müftü Ahmet İzzet Efendi
Biga: Müftü Ahmet Hamdi Efendi
Ezine: Müftü Şevket Efendi
Kütahya: Şeyh Seyfi Efendi
Balıkesir: Hasan Basri Çantay
Gönen: Müftü Şevket Efendi
Burhaniye: Müderris Şükrü Efendi
Edremit: Kadı Fazlı Efendi
Havran: Müderris Osman Efendi
Ayvalık: Müderris Hakkı Efendi

İşte ey halkım, şimdi sahil kasabalarına bir bakın. Gâvurlar leş gibi ayaklarıyla benim mukaddes vatanımı çiğniyor! Turizmmiş! Hah! Turizm bir işgal biçimi değilse bileklerimi keserim! Gâvur karıları çırılçıplak dolaşsınlar diye mi şehit oldu benim atalarım? Peki Türk olduğunu iddia edenlerin hali nicedir? Onlar da gâvurlarla beraber denize mi girmişler yoksa? Onlar da gâvurlarla beraber güneşleniyorlar mı? İşgal altındayız kardeşlerim! İşgal altındayız!

Hadi size bir soru: Bu ülkeye PKK mı daha büyük zarar vermiştir yoksa turizm mi?

2 Eylül 07

Hava çok sıcak. Keşke serinlese biraz. Gerçi Çukurova'da eylül de böyle geçer ekim de. Kasımda belki biraz serinler. Şimdi bir yağmur yağsa şehre. Rahmet inse gökten. Dün Tahir bizdeydi. İkinci oyunun provasını yaptık. Birinci oyunda çektiğimiz sıkıntıları hiç çekmedik bu defa. Tahir iyi bir hikâye anlatıcısı. Olayı kapmış artık. İki üç prova daha yaptık mı Allahın izniyle oyun hazır demektir. Zaten espriler hoş. Oyuna bir kompozisyon kazandıracağız, hepsi bu. Masamı salona getirdim. Vişneçürüğü kanepelerimi seviyorum. Salonumu seviyorum. Kütüphanemi seviyorum. Mona Rozamı seviyorum. Ulan bugün sizi bile seviyorum ey insanlar! Ama hemen sevinmeyin öyle! Gevşeyip de yılışmayın hemen. Sadece bugünlük. Yarın ne olur bilemeyiz. Vüsat O. Bener'in Mızıkalı Yürüyüş'ünü okudum. Tatlı bir ihtiyar. Önceki gün yine Tahir'le, Ali Varaman'a uğradık; damat beyi tebrik etti. Ev hediyesi almamış. Sağ olsun. Ha bu arada, Tahir'in anlattığına göre, bazı söylentiler çıkmış; ben kuzumla, ilk karımla evliyken de berabermişim de, hatta ilk karımdan bu yüzden ayrılmışım da falan da fişman da. Allahın laneti yalancıların üzerinedir. Öyle olsaydı öyle derdim. Fakat öyle değil, ey insanlar. Ah yazık. Günahımı alıyorsunuz. Gerçi benim adıma iyi bir şey bu: arkamdan ne kadar konuşursanız, benim hakkımda ne kadar dedikodu ederseniz, o kadar günahımı almış olursunuz: alın günahımı alın, zaten çok fazla günahım var, bu sayede biraz azalmış oluruz. Hah ha. Amiel'in Günce'sini okuyorum. Birinci ciltteyim. Son bir haftadır o korkunç baş ağrılarım geri geldi. Hayırdır inşallah. Eski karım iki haftadır (yani evlendiğimi duyduğundan beri) pek de inandırıcı olmayan bahanelerle oğlumu görmeme engel oluyor: çarşıya gidiyoruz, alışveriş yapacağız,

parka gideceğiz falan fişman diyor. Ulan haftada bir pazar günü görüyorum zaten oğlumu, o günü mü buldun oraya buraya gidecek? Neyse. Biraz daha sabırla bekleyelim. Bütün yakın çevrem bilir ki, bu sessizliğim hayra alamet değildir. Sabrediyorum. Uysal atın tekmesi pek olur arkadaşlar. Hadi eyvallah.

3 Eylül 07

Bu düzenden payını almış dincilerle anlaşmam mümkün değil. Sözlerim çok sert gelecek onlara, biliyorum. Pastadan pay verdiler ve bazı dincileri oyuna dâhil ettiler. Batılılaşma heveslisi laiklerden zaten hayır yok. Onlar 1923 öncesinde yurttan İngilizleri, Fransızları, İtalyanları, Yunanlıları niye kovduğumuzu bile açıklayamıyorlar. Nedir ulan çağdaşlaşma dediğiniz şey? Onlara benzemek için mi kovduk herifleri yurttan? Çağdaşlaşma adı altında yapılan batılılaşma harekâtını nasıl açıklayacaksınız? Sosyalistlerin işi zaten bitti. O halde?

Kur'ana ve Sünnete dayalı İslam anlayışı bu dünyayı kurtaracak bir imkân olarak hâlâ insanlığın önündedir.

4 Eylül 07

Şimdi yürüyüşten geldik. Bir tür alışkanlık olmaya başladı bu sanırım. Kuzumla her akşam birkaç kilometre, sıhatimiz için yürüyoruz. Saat 22.00. Kuzuma Tolstoy'un

Kreutzer Sonatı'nı verdim. Kadın erkek ilişkileri hakkında yazılmış iyi bir kitap. Dün Ali Varaman'la birlikteydim. Salaş'ta bir güzel yemek yedik. Ben davet etmiştim ama hesabı yine o ödedi. Cömert adamdır. Bir kırtasiye dükkânı var. Dükkânda oturur ve okur. Değişik bir insan. İyi bir kitap okuyucusu. İstanbuldayken Tahir aramış ve bir isteği olup olmadığını sormuştu. Ali Varaman ne ister: Enis Batur'un Kütüphane'sini istemişti. İstiklal'deki kitapçıların birinde bulup getirdik. Her zaman kitapları bize o bulurdu: bu kez biz ona bulduk. Hoş insan: iyi bir okuyucu. Ondan çok güzel yazılar bekliyorum; fakat bir hareket yok şimdilik. Biz sadece okuyoruz, diyor. Bana ev hediyesi olarak ne verdi bilin bakalım! Hadi söyleyeyim: Dostoyevski, Bir Yazarın Günlüğü. İşte buna şapka çıkarılır bayım. Amiel'i bitireyim, hemen buna başlayacağım. Havalar hâlâ çok sıcak. Elektrik faturası geldi. Klimayı çok çalıştırıyoruz ama ne yapalım. Nefes darlığıma etkisi ne acaba bu klimanın? Kimileri astımı azdıldığını söylüyor. Kimileri de içerideki havayı bir şekilde tozlardan, maytlardan temizlediği için astıma iyi geldiğini iddia ediyor. Ben durumumda pek bir değişiklik görmedim. Nefes darlığı neyse de, o korkunç baş ağrılarım beni öldürüyor. Dua ediyorum. Allahım bana şifa ver. Psikolojik galiba. İlk karım patırıyor ya, ondandır belki de. Oğlumu göstermiyor bana. Hüngür hüngür. Bugün aradım. Geçen pazar aradığımda oğlumun burada olmadığını, anneannesine gittiğini ve bir hafta sonra geleceğini söylemişti. Dediğim gibi, bugün bir şansımı denemek istedim ve aradım. (Hah ha: şansını denemek!) Alo der demez oğlumun sesi geldi: anne kim, anne kim, diye bağırıyor. Oğlum orda mı dedim, çocuğun sesi duyulduğu için, yok diyemedi. Ver oğlumu konuşacağım dedim.

Neyse yine saydı döktü. Gürledi, yağdı. Bir sürü patırdadı. Anladığım kadarıyla benim iyi bir koca ve iyi bir baba olmadığımı düşünüyor. Fakat iyi bir koca olamayışım artık onu bu kadar üzmemeli, çünkü ayrılalı epey zaman oluyor. İyi bir baba olamayışına gelince... Mümkünse, bu konudaki kararı da, oğlum tek başına versin. Öyle değil mi? Neyse, zar zor ikna edip oğlumu aldım. Güzel bir yere geçip oturduk. Oğluma üç haftadır onu aradığımı ama bir türlü ulaşamadığımı söyledim. Anneme söylemezsen sana bir şey söylerim dedi. Tamam dedim. Annem seninle görüşmemi istemiyor dedi. Canım benim. Canım oğlum. Keşke böyle şeyleri hiç yaşamasaydık. Biriyle görüşmek istediğinde görüşürsün. Bu konuda beni de anneni de dinleme. Yaptığın davranışın sadece Allahın rızasına uygun olup olmadığını düşün. Tamam dedi. Ona bir spor ayakkabı aldım. Bir çift boks eldiveni ve boks torbası istedi. Pahalı değilse alalım dedim. Pek pahalı değildi, aldım. Sevindi. Sevin oğlum. Çocuklar sevinsin. Oğullar sevinsin. Yedi yaşındaki çocuklar üzülmesin. Anne babası ayrılmış çocuklar hayata kırılgan bakarlar. Sen öyle bakma oğlum. Tevekkül et. Kader böyleymiş aslan oğlum. Bu düzenden nefret ettim ben hep. Bu düzen aileleri yıkan düzendir oğlum. Kadının kafasını karıştıran bir düzendir bu. Keza erkeğin de. Kimse görevlerini ve sorumluluklarını bilmez. Herkes haklarından bahseder. Bu düzen adi bir düzendir. Çünkü toplumun temel taşı olan aile yıkılmaktadır. Etrafımızda idareten süren onlarca evlilik var. Ya kadın idare ediyor, ya adam. Ama mutlu değiller aslında. Ben mutluyum şimdi aslan oğlum: Mona Rozama âşık oldum ve onunla evlendim. Sen de salih bir kıza âşık ol ve onunla evlen. Ama dikkat et: etraf o... kaynıyor: yanılmayasın. Soysuzun birine gönül

kaptırma. Asaletli birine ver gönlünü; hakikatli birine ver. Mert kız olsun. Koca hakkı nedir bilsin, namuslu, imanlı bir kız olsun. Tabi böylesini bulabilirsen. Bak ben bir tane buldum, hemen aldım. Kızma bana. Evlendim diye belki de kızıyorsun. Belki de annenle tekrar birleşebileceğimize dair saf hayallerin vardı. Ama olmaz oğlum. Annenle olmaz. Ben ona beş sene sabrettim. Yüzlerce şans verdim ben ona. Zamanla sen de daha iyi tanıyacaksın anneni ve daha iyi anlayacaksın beni. Annen senin annendir. Hepsi bu. Yakında seni yeni annenle (abla diyebilirsin ona) tanıştırmak istiyorum. Sen de çok seveceksin. Gelip bizde kalmanı çok isterim. Sana cim bomlu yorgan ve yastık alırız. Güzel oğlum. Şimdilik bu kadar.

7 Eylül 07

Bir yazar için, yakın çevresinde bulunan ahmaklar oldukça sinir bozucu olabilir. Eserde yazarın hayatına ilişkin bir yer buldular mı, aaa, hep yaşadıklarını yazmış, derler. Ulan örneğin Oğuz abi de yaşadıklarını yazmış; ama sen onun hayatını bilmediğin için, hep kurgu sanıyorsun. Dostoyevski abi de yaşadıklarını yazmış; ama sen onun hayatını bilmediğin için hepsini kurgu sanıyorsun. Her şeyi ben mi öğreteceğim sana yahu. Aç da biraz biyografi oku. Hangi bölümleri uydurduğumu, hangi bölümleri gerçekten yaşamış olduğumu ben bile karıştırmışken, sana bu konuda ne söyleyebilirim. Bununla beraber, bir yazar için, uzaklardaki ahmaklar daha sinir bozucu olabilir. Zira ülkede muteber bir eleştiri kurumu olmamasına karşılık, birtakım amcalar ve teyze-

ler ortalıkta eleştirmen sıfatıyla arz-ı endam etmektedirler. Size de yaranmak mümkün değil kardeşim. Oturun bakayım söyle karşıma; bir fırçalayayım sizi. İyi ki eleştirmen olmuşsunuz birader. Hem, kim verdi bu sıfatı size? Hangi kurumdan onaylandı bu eleştirmen kimliği? Başıma bela mısınız arkadaş. Sizi unutup söyle keyfimizce bir iki satır karalayamayacak mıyız yahu? Illallah sizin elinizden. Bir yazı keyfimiz vardı zehir ettiniz ulan. Ne demek istediğimi benden iyi biliyor adamlar. Neyi kast ettiğimi hemen anlayıveriyorlar. Okumuş adamlar, çalışmış buralara kadar gelmişler. Niyetlerimi okuyup beni halkımın karşısında rezil edecekler diye tir tir titriyorum yazarken. Uykularım kaçıyor. Korkulu rüyam oldular. Hüngür hüngür. Şimdi biri tutup günlüğümdeki hah ha'larla hüngür hüngür'leri sayacak da optimist mi pesimist mi olduğumu anlayacak diye ödüm kopuyor. Üşenmez sayar bunlar. Bir de psikoloji biliyorlar ki, düşman başına! Tabii, nasıl böyle yükselmişler sanıyorsun? Psikoloji bilimi sayesinde gizli maksatlarımızı deşifre ediyorlar. Psikoanalitik yöntemler hepimizin ipliğini pazara çıkardı sonunda. Hah ha. Oysa psikoloji dedikleri nedir? Bilim midir? Psikoloji çözüm sunmaz ki, sadece sorunu söyler. Sen delisin, der adama; obsesif deli. Tamam da kardeşim, iyileştirsene beni. Kusura bakma, nasıl iyileştireceğimi bilmiyorum. Ama bildiğim şu: sen delisin. Hoppalaaa!

Yazdıklarım arasında kişiliğime dair ipuçları tabii ki vardır. Kişiliğimin çelişkili yönleri tabii ki vardır. Olmaz olur mu. İnsanım ben. Çelişkili bir varlığım. Tanrının ruhundan ve çamurdanım. Ahsenitagvim. Esfelesefilin. Eserdeki çelişkiler. Peh! Kur'an değil ki bu, içinde ihtilaf olmasın. Allah Allah. Sinir ettiniz beni. Evet kardeşim

savunma psikolojisi bu. Saldırıyorsunuz, ben ne yapayım! Teyakkuz halindeyiz. Açığımı yakalamak için dört dönüyorsunuz etrafımda. Huzur içinde iki kelam edemiyoruz ki. Bu şartlar altında nasıl 'özgür sanat' yapabiliyim? Hüngür hüngür. Ulan ölünce öbür tarafta görüşeceğiz sizinle. Kalkın gidin şimdi karşımdan. Gözüm görmesin sizi. Modern kuramlarınızın içinde boğulun.

8 Eylül 07

Baktım halka olmuş oturmuşlar. Efendinin önünde bir rahle. Kur'an okumakta. İnsanlar vecd içinde sakalları göğüslerinde. Başlarında takke ki mekruhtur açık başla namaz birazdan. Varıp oturdum bir köşeye sessiz. Sadagallahülazim dedi Efendi ve elfatiha. Okuduk. Kalkıp sünnetleri kıldık. Sonra bize imam oldu. Namazın nihayetinde üçer beşer selavlatlaşıp ayrıldı ihvan ve ben kaldım bir ben bir ben kaldım dedi ki de diyeceğini. Dedim bir diyeceğim yoktur lakin şuramda bir sancı vardır ki üç gecedir uyutmaz. Dedi dikkat edin kalpler ancak Allah'ı anmakla mutmain olur. Dedim tesbihatım tamamdır berdevam zikrederim şu halime şükrederim lakin bazen fikrederim ki ben artık kılıcımı kuşanıp ve atıma binip ve müsadenez olursa gâvur üzre sefer etmek dilerim. Dedi sefer tehlikelidir şecaatle şöhret bulmak mı dilersin. Dedim yok ilayikelimetullahtır maksadım. Dedi kavminin gururu için mi kılıç çekmek istersin. Dedim yok ilayikelimetullahtır maksadım. Dedi ameller ancak niyetlere göredir ve herkesin eline geçecek olan da ancak niyetidir. Kimin hicreti Allah'a ve Rasul'üne ise onun hicreti Allah'a ve Rasul'ünedir. Kimin hicreti de elde edeceği bir dünyalık içinse veyahut nikâhlayacağı bir kadın içinse onun

hicreti de onadır. Var git gâvura sefer eyle niyetin neyeyse hicretin onadır.

9 Eylül 07

Güzel bir gün. İzmir'in de kurtuluşu. Hah ha. Ben dört sene baktım; pek de 'kurtulmuş' görmedim İzmir'i. Dokuz Eylül. Okuduğum üniversitenin adı. Dört senemi gömdüm o fakülteye. Ne öğrendim? Hiç! Koskoca bir hiç! Pardon pardon! Haksızlık etmeyeyim şimdi; o dört sene bana şunu öğretti: Ülkemde bilim falan yoktur. Fakülte dedikleri, lisenin devamıdır bir nevi. Tabi farklı yanları da var: Fakültede daha fazla ders ve daha fazla aşağılanma söz konusu. Aman neyse. Kurtuldum bitti çok şükür. Biz işimize bakalım. Şerh düşelim. Nerde kalmıştık?

Ra: "Ekonomik adaletsizlik bahsi"

Zıvana'da o yıllarda değişik mesleklere mensup kişilerin yaptıkları işler ve aylık ortalama gelirleri aşağıya çıkartılmıştır. Kaynak: ÖSS'ye hazırlananlar için Meslekler Rehberi.

1) Belediyede çöpçü: Belediyede çöpçülük yapar. Kaldırımlara atılmış izmaritleri ve pet şişeleri akşama kadar toplar ama bitiremez. Boynu ve beli büküktür. Meslekte en kıdemlisi ... lira kazanır.

2) Bekçi: Bekçilik yapar. 60 ihtilali öncesinde, mahalenin namusu bunlardan sorulurdu. 80 ihtilali öncesinde en bilinen görevleri parklarda öpüşen çiftleri kovalamaktı. 28 Şubat'tan sonra çoğu işsiz kaldı. Ortalama ... lira kazanır.

3) Dolmuş şoförü: Dolmuşların arkasına 'tanısaydın severdin' tarzı cümleler yazan şoförler, şehir içi trafiğinin yoğunluğu ve sevdikleri kızlara bir türlü kavuşamamaları sebebiyle, direksiyon başında sürekli sigara içer, arabesk dinler ve genellikle asabi adamlar olarak bilinirler. Çalıştıkları hattın okul güzergâhında olup olmaması gibi birtakım değişkenlere bağlı olmakla birlikte ortalama ... lira kazanırlar. (Fakat bu paranın yaklaşık ... lirası külüstür arabanın masraflarına gider.)

4) Mesleğe yeni başlamış bir öğretmen: Öğrencilere hayatın gerçeklerini anlatarak ülkeye yepyeni ve güçlü bir gelecek hazırlayacaklarını sanan bu saftirik arkadaşlar kravatlı, tıraşlı ve heyecanlıdırlar. Mesleğe yeni başlayan bir öğretmen ... lira alır.

5) Mesleğe otuz sene önce başlamış bir öğretmen: Anlayışsız amirlerden, kompleksli müdürlerden, boş vermiş meslektaşlarından, serseri ve cıvık öğrencilerden, yol göstermek yerine hesap sormak için gelen müfettişlerden, ev sahiplerinden, kiradan, borçtan, yoksulluktan bıkmış otuz yıllık bir öğretmen ... lira alır.

6) Simitçi: Sattığı simit sayısına ve bağlı olduğu simit mafyasına ne kadar haraç verdiğine göre değişmekle birlikte, ortalama ... lira kazanır.

7) Polis memuru: Göreve yeni başlayan bir polis, tazminatları falan da eklersek, bir de doğuda görev yapıyorsa ortalama ... lira kazanır. Polislerin bir kısmı, belinde silah taşıdığı için millete artizlik yapıp, her türlü yeme içme giyim ve ulaşım meselelerini de bedavaya getirir, rüşvet alır; diğer bir kısmı ise fedakârca vatana millete hizmet eder. Zıvana Emniyet Müdürlüğü, bu iki ayrı polis tipini çok iyi tahlil eder ve rüşvetçi polisleri düzenli olarak

teşkilattan atarken, fedakâr polislere de her yıl altın madalyalar takıp onları tatile gönderir, hatta hayatlarının geri kalan kısmını tatilde huzur içerisinde geçirmeleri için onları emekliye sevk eder.

8) İlköğretim okulunda hademe: İlköğretim okulunda hademelik yapar. Bütün gün şımarık ve geveze çocukların ortalığı saçıdığı kola kutularını ve cips paketlerini toplar. ... civarında kazanır. Müdüre yalakalık yapmayı becerirse bu paraya ufak tefek eklentiler yapılabilir. Yalakalık yapamayan asil hademeler ise köylerinden getirdikleri yoğurtları öğretmenlere ucuza satarak biraz olsun gelirlerini artırmaya çalışırlar.

9) Nüfus müdürlüğünde memur: Ülkede sürekli birileri doğup birileri öldüğü için devlet, vatandaşlarının sayısını şaşırmaya başlamış ve çıkan karışıklığı önlemek maksadıyla nüfus müdürlüğü kurulmuştur. Ancak nüfus müdürlüklerinde çalışan memurlar, nedendir bilinmez, vatandaşların ya adlarını ya soyadlarını ya da doğum yerlerini mütemadiyen yanlış yazdıkları için, eskisinden daha büyük karışıklıklara yol açmışlardır. Zıvana Belediye Meclisi ilk fırsatta bu kurumu özel sektöre devrederek vaziyeti kurtarmıştır. Bir nüfus memuru ortalama ... lira kazanır.

10) Özel bir şirkette sekreter: Özel şirketlerde çalışan sekreterler, yabancı dil bilip bilmemeleri, hızlı not alıp toplantı tutanaklarını yine hızlı bir şekilde temize çekip çekememeleri ve telefon görüşmelerinde nezaket kurallarına uyup uymamalarına paralel olarak ... ila ... lira arasında ücret alırlar; ancak eteklerinin dizlerinin ne kadar üstünde olduğu, patronun özel ve kişisel arzularını ne kadar başarıyla tatmin ettikleri hususları göz önünde bu-

lundurulunca, bu ücret astronomik rakamlara da ulaşabilmektedir.

11) Pratisyen doktor: Altı sene tıp fakültesinde okuduktan sonra, herhangi bir mahallenin sağlık ocağında pratisyen doktorluk yapmayı kendilerine bir türlü yediremeyen bazı arkadaşlar, maaşlarından ve durumlarından hiç memnun olmadıkları için, hastaları devamlı azarlarlar. İlaç firmalarından gelen şişko ilaç temsilcilerinin (belli ilaçları ısrarla reçetelere yazmaları şartıyla) verdikleri rüşvetleri saymazsak ayda ortalama ... lira kazanırlar.

12) Uzman doktor: Altı sene okuduktan sonra üstüne bir de TUS'a girip birkaç sene daha okuyan bazı arkadaşlar, eğer bu esnada kafayı sıyırmadırlarsa, güzel bir muayenehane açıp köşeyi dönebilirler. Bunların bir kısmı, devlet hastanelerinde görev yaparken yine tabii ki hastaları azarlamaya devam eder, özel muayenehanelerine gelen hastalarınsa, yalamadıkları yerlerini bırakmazlar. Ayda ... ila ... lira arasında ve hatta daha fazla kazanırlar.

13) İmam: Günde beş vakit namaz kıldırırlar, hem (doğru kıldırırlarsa) müthiş bir sevap hem de ortalama ... lira kazanırlar. Sesi güzel ve uyanık bazı imamların mevlit okuyarak köşeyi döndükleri rivayet edilir. Cenaze evlerinde, mezarlıklarda dua ve ilahi okuyup zengin olanları da vardır. Kimi imamlarsa bu tip faaliyetleri sırf Allah rızası için yaparlar.

(Şu noktaya kadar anlatılanlar, Zivana'da o yıllarda var olan ekonomik adaletsizliği gözler önüne sermiş olsa gerektir. Şimdi Meslekler Rehberinden doğrudan alıntı yapmayı bırakıp bazı başka mesleklerin durumları ve gelirleri hakkında özet bilgi verilecektir.)

14) Dilenci: Genellikle cami önlerinde dilenir. Ayda ... ila ... arasında kazanır.

15) Medya patronu: Hükümetleri düşürür, askerleri ihtilal yapmaları için tahrik eder, halka ahlaksızlık pompalar. Ayda kazandığı paranın haddi hesabı yoktur.

16) Patronun sözünden çıkmayan köşe yazarı: Patronun sözünden çıkmaz. Ayda kazandığı büyük paralar bir yana, patrona yalakalık yaparak kazandıkları da cabasıdır.

17) Patronun sözünü dinlemeyen köşe yazarı: Patronun sözünü dinlemez. Bu yüzden muhtemelen kovulur. Sık sık işsiz kaldığından aylık geliri hakkında net bir şey söylenemez.

18) Ev hanımı: Bir kadının yapabileceği en onurlu işi yapan bu hanımlar, kocaları adam gibi adamsa çok mesut olurlar; değilse sömürülürler. Aylık gelirleri kocalarının aylık gelirine ve imanına bağlıdır.

19) Avukat: Sahtekâr ve yalancı ise çok büyük paralar kazanır. Dürüstse hiç kazanamaz ya da az kazanır. Sadece doğruları söyleyen bir avukata kim iş verir ki.

20) Savcı: Herhangi bir üst düzey komutan hakkında (örneğin bir orgeneral hakkında) suç duyurusunda bulunup da meslekten ihraç edilmezse, aylık geliri fena değildir.

21) Üst düzey bürokrat: Bakanlar değişir, hükümetler değişir, bu herifler değişmez. Statükonun asıl temsilcileridirler. Zaten maaşları iyidir, bir de devlet bunlara sürekli yolluk tahsis eder, araç tahsis eder; hayatları nerdeyse bedavaya gelir.

22) Şarkıcı: Söz yazamaz, beste yapamaz, herhangi bir enstrüman kullanamaz, doğru düzgün müzik kulağı bile yoktur ama buna rağmen, iş bilir bir prodüktöre rastlar ve çıplak kızlarla dolu bir klip çekerse çok meşhur olup acayip para kazanabilir.

23) Bestekâr: Söz yazan, beste yapan, birçok enstrümanı ustalıkla kullanabilen gerçek bir sanatçıysa pek popüler olamaz; ancak dandik sözlerle dandik müzikler yapar, iş bilir bir prodüktöre rastlar ve çıplak kızlarla dolu bir klip çekerse bu da çok meşhur olup acayip para kazanabilir.

24) Manken: Dünya üzerinde, kışını göstererek para kazanılabilen tek meslek budur. Doksan altmış doksan ölçülerinde olup, bedenlerini ölçüsüzce sergileyebilirse çok para kazanır. Hatta transparan kıyafetlerde ve iç çamaşırı defilelerinde boy gösterirse daha çok para kazanır. Hatta ve hatta bir kaset çıkarıp, bir dizi filmde rol alırsa, sanat için soyunabilir ve sevişme sahnelerinde cesur (!) davranabilirse vergi rekortmeni bile olabilir. Önemli not: Bunları o...larla karıştırmamak gerekir. Mankenler de vücutlarıyla para kazanırlar ama; o...ların vücutları için para ödemeniz gerekirken, mankenleri herhangi bir televizyon kanalında para ödemedi görebilirsiniz.

25) Yazar: Dürüst yazarlar doğru dürüst para kazanamazlar; ama zaten paraya ihtiyaçları da yoktur. Çünkü yazdıklarından dolayı büyük ihtimalle tutuklanıp hapse atılırlar; orada da devlet (sağolsun) bu arkadaşlara yiyecek ekmek verir. Satılmış yazarlarsa çok büyük paralar kazanırlar; zira onlar epey paraya satılmışlardır.

Yukarıda verilen bilgilerden hareketle, Zivana'da; ressamların, boyacıların, milletvekillerinin, bakanların, çevirmenlerin, dublörlerin, inşaat işçilerinin, çamaşır makinesi tamircilerinin, overlokçuların, sütçülerin, tüpçülerin, karpuzcuların, çavuşların, astsubayların, albayların, generallerin, baca temizleyicilerinin, manikürcülerin, perdecilerin, taksicilerin, galericilerin, masörlerin, ban-

ka memurlarının, futbolcuların ve sair meslek mensuplarının yaptıkları işlerin içeriğini ve kazandıkları paranın miktarını sevgili okuyucular tahmin edebileceklerdir. İşte o yıllarda Zıvana'daki ekonomik adaletsizliğin tüyler ürperten tablosu.

10 Eylül 07

Hikmet'ten bir farkımız kalmadı galiba. Hah ha Hikmet. Burası da gecekondu mahallesi sayılır hani. Onun bir albayı vardı. Benim kuzum var. Sonumuz Hikmet'e benzemese bari. Ama benim kuzum albaydan iyi. Her şeyimi anlıyor. Alışveriş yaptık sabah. Ramazan geliyor. Evde bir şey kalmamıştı. Barbunya, fasulye, mercimek falan aldık. Poşetleri taşımaktan kollarım koptu. Bağırıp çağırdım; kuzum hiç sesini çıkarmadı. (Alçak herif, diyorum kendi kendime, nihayet her söylediğine katlanan birini buldun: bari bunun kıymetini bil.) Öğleden sonra da berbere gittim. Şu berber işi gerçekten çok can sıkıcı. Geçen ay bir başkasına gitmiştim. Çok konuşuyordu. Ne iş yapıyorsunuz diyen berberlerden hiç hoşlanmam. Sana ne be adam. Saçımı kes gideyim. Adam yarım saat boyunca hiç susmadı, bir sürü şey anlatıp kafamı şişirdi. Bir sürü de soru sordu. Bir kısmını geçiştirdim. Neyse, bu ay ona gitmek istemedim. Bu semtte yeniyim ya, yeni bir dükkân aradım, buldum. Oturdum koltuğa; baktım heriften ses yok. Kısaltalım mı dedi. Tarif ettim. İşine koyuldu. Hiç konuşmuyor. Oh ne iyi, derken, birden çırağa okkalı bir küfür savurdu. Sonra bir daha, bir daha. Her şeyi berbat etti. Önümüzdeki ay muhtemelen başka bir

yer bulmam gerekecek: bunu unutamam ki: adam çırığına sövüyor. Çırak daha on iki on üç yaşlarında. Zavallım hiç sesini çıkaramadı. Bir de yüzdeki kulaktaki falan bazı tüyleri yakıyorlar ya hani, geri zekâlı adam kirpik uçlarını da yakmış, eve gelince fark ettim. Kaybettiniz efendim, benim gibi asil bir müşteriyi kaybettiniz. Oysa sizi meşhur edebilirdim. Yaşarken bir faydam olmasa da, ben öldükten sonra halkım dükkânınıza akın edebilirdi. İşte o meşhur yazarın tıraş olduğu yer burası! Hah ha. Gülün bakalım. Elbet bir gün ben de gülerim. Yarın sabah bir toplantı var. Sene başı toplantısı. Öğleye kadar sürer. Daha fazla uzamasa bari. Bir sürü saçmalık. Allahım nasıl da çıldırırım bu toplantılarda! Herkes nasıl da ciddi ciddi oyun oynar! Bir gün dayanamayıp oyunlarını bozmaktan korkuyorum. Örneğin en hararetli bir tartışmanın tam ortasında ya da disiplin kurulunun seçimleri esnasında yerimden kalkıp, müdürün, müdür muavinlerinin ve yazmanların bulunduğu masaya doğru yönelebilir ve sağ elimi burnumun üzerine götürüp nanik yapabilirim herkese. Ya da daha iyisi: yine aynı şekilde kalkmalı, masaya yönelmeli, çıkarıp bir sigara yakmalı ve dumanını savurarak toplantı salonunu terk etmeliyim. Tabi memuriyet nannay! Madem şu sigara illetinden henüz kurtulamadım; bari mereti bu tip bir eylemde kullanayım da işe yarasın. Hah ha. Aslında şu anki müdürüm iyi adam. Ben ne müdürler gördüm: keresteden. Neyse. Dün akşam ev sahibimle eşi ve kızı geldiler. Eşini ve kızını salona aldı kuzum, ben de adamı oturma odasına aldım. Oturduk sohbet ettik. Bir caminin imamı bu adam. Hutbede nasıl da devleşirdi, nasıl da kükrerdi. Koltukta çayını yudumlarken baktım, bir altmış boylarında, altmış kilo falan, ufak tefek bir adam. Algılarımızı biçimlendiren etkenler nelerse artık, camide/vaazda/hutbede devleşen o dirayetli

adam, akşam koltukta ufaldıkça ufaldı. Yanlış anlaşılmasın, küçültücü bir şey yapmadı adamcağız, sadece, bir sahne adamı olmaktan çıkıp gerçek'e dönüştü gözümde. Dertlerini paylaştı samimi bir şekilde. Anlaşmazlıklar, kırgınlıklar vs. Herkesin bir derdi var işte. Böyle bir şarkı vardı değil mi. Mustafa Kutlu'nun Uzun Hikâye'si üçüncü kez okunmuştur. Bir Türk filmi kıvamında. Edebiyatımızın yeşilçamı. Hah ha. Ama sadelik güzel. Arabesk. Hüzünlü. Damardan. Sonraki kitaplar da hep öyle: Beyhude Ömrüm, Mavi Kuş, Tufandan Önce, Rüzgârlı Pazar, Chef. Tatlı ve sade hikâyeler. Ama devamız nerde? Yanılmıyorsam, modernizme karşı kendi medeniyetimizin savunması niteliğinde bir temel izleği olduğunu söylemişti bir ara. Fakat bu yazdıklarınız oraya ne kadar oturuyor üstadım? Gerçi Chef'ten sonra takip etmedim. Yeni bir şey çıkardı mı acaba. Ali Varaman bilir. Bir ara sorarım. Kuzum Sofiya Tolstoy'un Güncesi'ni okudu. Kadın hep dert yanıp durmuş. Eee, bir dâhinin karısı olmak zordur azizim. Yahu bu arada, Rasim Özdenören ne yapıyor? Bir gazetedede köşe yazıları yayımlıyor galiba. Mustafa Kutlu, Yeşilçam kıvamında kitaplar yazıyor. Dergâh'ı çıkarıyor. Bir de spor yazıları yazıyor sanırım bir gazetede. (Aslında çok ayıp. Nasıl verir hesabını bu spor yazılarının, bilemiyorum.) Nuri Pakdil âleme kafa tutuyor. Uzun bir sessizlikten sonra 'Sükût Suretinde' ile başlayan bir bombardıman yaptı. Sekiz on kitap çıktı bildiğim kadarıyla. Deriş Hüneri. Arap Saati. Umut. Simsiyah vs. Sonra yine sükût. Hadi zamanında birilerine kızdın, anladık da bizim kabahatimiz ne üstadım? Sezai Karakoç bir ara Diriliş Partisini kurmuştu. Teşkilatlanma problemleri oldu sanırım. Yasal olarak her ilde ilçede belli bir teşkilatlanma sağlamak gerekiyor galiba. İsmet Özel bir dernek kurdu: İstiklal Marşı Derneği. Üstadların hâl-i pür melâli böyle.

Bunu yapmaya hakları var mı sizce? Ey üstadlar, ya siz etkinizin farkında değilsiniz, ya biz sizi fazla abarttık. Bu sevgili üstadların bir araya gelip bir platform oluşturduklarını düşünsenize bir! (Bir ne güzel bir kelimedir!)

11 Eylül 07

Sabah okula gittim. Toplantı iptal edilmiş. Aptal herifler. Ulan haber versenize: telefon denen bir şey var. Dönüp annelere geldim. (Okulda internet bağlantısı var; Gafgaf ve ÖyküDergisi için hazırladığım metinleri gönderecektim, o sinirle unutmuşum.) Peynir ısmarlamıştık annemler aracılığıyla, onun parasını verdim. On kilo, yetmiş beş lira. Afiyet olsun efendim. Güzel peynir: keçi peyniri, çok lezzetli. Bir de kuzum sıkma börek yapmayı öğrense, tamamdır. Bir saat kadar oturdum orada. Eski karımı arayıp oğlumu görmek istediğimi söyledim. Nerde olduğunu bilmiyormuş. Allah Allah. Anneannesinin yanındaydı, belki de köye gitmişlerdir, dedi. Allah Allah. Şaşkınlık verici bir durum: senin gibi dominant bir anne, oğlunun nerde olduğunu bilmiyor ha. Ulan sen onun aldığı her nefesi takip edersin be. Allah oğlumu korusun. Âmin. Evime geldim. Yoruldum. Kuzum barbunya yapmış, afiyetle yedik. Laf aramızda, çabuk öğreniyor şu yemek yapma işini. Şu gereksiz toplantı da perşembe sabahına ertelenmiş. Tam da Ramazan'ın birinci günü. Hayırlısı. Arif bir insan nasıl olunur? Hayata bilge bir tebessümle bakmayı öğrenmeliyim. Tevekkülü öğrenmeliyim. Hayrın ve şerrin Allah'tan olduğunu kendime daha çok söylemeliyim. Günün birinde ölüp gideceğimi aklımdan hiç çıkarmamalıyım. Dün gece

o korkunç baş ağrıları gene geldi. Kuzum sağ olsun, beni teselli etti, hatta tedavi etti. Aman doktor, canım cicim doktor, derdime bir çare!

13 Eylül 07

Ramazan'ın ilk günü. İftara üç saat kaldı. Fena halde acıkmış ve susamış durumdayım. Bu akşam annemlere davetliyiz. İzmir köfte yapacaktım. Patates kızartması. Yoğurtlu çorba. Baylırım. Sonra çay ve çerez. Sonra meyveler. Ulan bir an önce akşam olsa da yesek içsek. Oruç, gerçekten de ilginç bir ibadet biçimi. Kötü sözü ve kötü davranışı kesmediğimiz müddetçe, sadece yiyip içmeyi kesmiş oluyoruz: yani sadece açlık kalıyor geriye. Allahın bizim aç kalmamıza ihtiyacı yok. Biraz Kur'an okudum. Bir iki satır yazayım dedim ama başım ağrıyor, ben-den bu kadar. Sizden ne kadar?

16 Eylül 07

Muhafazakârlar (kavram çok da yerinde kullanılmıyor; ama burada dindarları kast ediyorum) sağ bir iktidarla neden yetinirler? Çünkü ellerinde sağlam ölçüler yoktur. Sağcı partiyi solcu partiyle kabaca mukayese edip, bu ondan iyi diyorlar. Sağcı lideri solcu liderle kıyaslayıp, bu ondan iyi diyorlar. Oldu mu şimdi? Bir Menderes-Özal-Erdoğan çizgisi var. Muhafazakârlar hep bunlara oy verdi. Sevgili dindar kardeşim. Gözlerinden

öper ellerinden sıkarım. Nasılsın kurban olduğum, iyi misin? İyi olmanı Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim. Senden bir ricam var, lafımı iyi belle: Yöneticini Hz. Ömer'le kıyas et; değil solcu liderle! Kime diyorum. 'Ölümü gösterip sıtmaya razı etmek' sözü, bu ülkede dindarların siyasi kaderini açıklamak bakımından oldukça anlamlı bence. Tek parti zulmünü gören dindar vatandaş; Menderes'in kucağına koşar. O günden bu yana, dindar vatandaşın siyasete bakışını bu paradigma belirler. Zavallım kendince haklıdır da. Örneğin bugün dindar vatandaşın iktidardaki partiye sempatiyle bakması da aynı parametrelerle açıklanabilir.

Ey emperyalistler! Müminler ölüme de sıtmaya da razı değiller! Bekleyin. Biz de sizinle beraber beklemekteyiz.

18 Eylül 07

Selamünaleyküm muhterem günlük. Hah ha. Öyle ya, bir yobaz, günlüğüne böyle başlamalı. 'Merhaba sevgili günlük' klişesini de böylece İslamize etmiş oluyoruz. Allah bizden razı olsun. Olur mu dersin? Bugün Ramazan'ın altıncı günü. Ulan madem öyle, madem bu, Bir Yobazın Günlüğü; o zaman her şey gericiliğimize uygun olsun: Bundan böyle miladi takvimle tarih atmaya son! Tekrar hicri takvime dönüyoruz ey halkım: müverrihler not alsınlar: Bir Yobazın İnkılâpları: 1- Takvim devrimi. Şimdi bu bölümü baştan alalım o zaman:

6 Ramazan 1428

Selamünaleyküm muhterem günlük. Hah şimdi tam oldu. Gerçi, şu 'günlük' sözcüğünü de değiştirmek lazım; kadim edebiyatımızda 'tezkire' yahut 'muhtıra' deniyordu sanırım ama tam karşılamıyor. Hah buldum: ruzname. Selamünaleyküm muhterem ruzname. Neyse, fazla abartmayalım. Gericiliğimizin suyunu çıkarmayalım. Canım Cemil Meriç. "Murdar bir halden muhteşem bir maziye kanatlanmak gericilikse, her namuslu insan gericidir." diyor. Büyük adam vesselam. Sevmiyorum ulan sizin çağınızı. Eski güzel günleri özlüyorum. 'Eski günler'in tümüyle süttten çıkmış ak kaşık olmadığını biliyoruz; fakat bu çağdan iyi olduğu kesin. Şimdi konuyla ilgili uzun bir tahlil yapardım ama hiç halim yok. Zaten dün kuzumla uzun uzun düşündük ve benim 'tembel bir yazar' olduğuma kanaat getirdik. Uzun uzun düşünmemden anlaşıyor ki, aslında belki de, ben bir 'yazar' değil bir 'düşünür'üm. (Fakat bu konuda da henüz kesin bir fikre ulaşabilmiş değiliz.) Dün okullar eğitim öğretime başladı. Biz de öğretmencilik oynamaya yeniden başladık. Geçen pazar oğlumu görmek için annesini aramıştım; fakat görmek nasip olmamıştı. Ben de tuttum oğlumun okuluna gittim dün. İkiye geçti koçum. Ben de ikiye geçmiştim vaktiyle. Ama ben normal halkım gibi birinci sınıfta koca bir sene okumadım tabi. Bir kral olacağım o zamandan belli olduğu için, sevgili öğretmenim birinci sınıfta bir ay okumuş olmamı yeterli gördü. Okula başlamadan canım annem okumayı yazmayı öğretmişti bana. Haliyle sınıfta rahatsızlık yaratmışım. Birinci sınıfa başladıktan bir ay sonra falan, öğretmen velimi çağırdı, bu çocuk sınıfın dengesini bozuyor dedi. Ben sözcüğü tahtaya yazmadan oğlunuz cevabı yapıştırıyor. Diğer arkadaşlarıyla arasında

ciddi bir fark var. Bu da hem diğer çocuklar için hem oğlunuz için olumsuz bir durum. Ne yaptınız bu çocuğa. Okula başlamadan, biraz okuma yazma öğrenmesinin iyi olacağını düşünmüştük. Hah ha. Sonra beni müdürün odasına götürdüler ve bir sürü soru sordular. Hepsini de cevapladım. Dolayısıyla aynen ikinci sınıf! Ahh, sanırım yine tekrara düştük. Hüngür hüngür. Gregor olsa "Evet sayın başkanım. Neden aynı hikâyeyi yüzlerce kez anlatıyorsunuz." derdi. Naapalım Gregorcum; henüz otuz yaşındayız, işe yarar hatıralarımız yok, ister istemez aynı şeyleri evirip çevirip anlatıyoruz. Hem mazim zaferlerle, gurur tablolarıyla dolu değil; övünebileceğim bir tek bu olay var. Neyse. Ne diyorduk. Şimdi oğlum da ikiye geçmiş. Aradım buldum sınıfını. Nasıl sarıldı görmeliy-diniz. Ben de ona sarıldım doya doya. Hasret giderdik. Her şeyin farkında tabi. Haktan hayırlısı. Beni arkadaş-ları Kamil ve Salih ile tanıştırdı. Canım oğlum. Allah nazardan saklasın, ne güzel bir yüzü var. Yüzüne bakarsanız oğlumun iyi bir insan olduğunu siz de anlarsınız. İyi insanların yüzü böyle olur.

11 Ramazan 1428

Ehlen ve sehlen muhterem günlük. Hah ha. Aslında çok sinirliyim. Bugün pazar. Oğlumun annesini aradım ve çocuğumu görmek istediğimi söyledim. Arıza çıkarmadı. Allah Allah. Tuhaf. Gittim oğlumun almaya. Hanfendi hazırlanmış, süslenmiş püslenmiş indi aşığıya. Nolu-yor? Niye hazırlanmış bu kadın. Dur bakalım anlarız. Ben de sizinle geleceğim. Hoppala. Oğlumla bana refa-

kat edecekmiş hanfendi. Ulan bana altı sene refika olmadım şimdi mi aklına geldi oğlumla bana 'refakat etmek'! Öyle uygun görmüş. ('Refakatçiye ihtiyacım yok, hasta değilim ben.' diyecektim ama ortam espriye hiç de uygun görünmüyordu.) Çocukla tek başıma görüşmemi istemiyormuş. Çocuğun, ruh sağlığı açısından, ikimizi bir arada görmeye ihtiyacı varmış. (Aslında babaannesine ya da yeni evime götürmemi istemiyor da, bu telaş ondan. Nerden mi biliyorum? Evlendiğimi ilk duyduğunda patırdamıştı ya, o ara söylemişti: "Babaannesini de, on sekiz yaşındaki o karını da görmesini istemiyorum oğlumun!" demişti.) Senle dışarı çıkmak istemiyorum dedim. Mecbursun dedi. Böylesi daha sağlıklıymış. Arkadaş ben senle değil oğlumla çıkmak istiyorum. O sırada annesi, babası ve erkek kardeşi aşağıya inip, bahçe kapısına kadar gelmesinler mi. Buyur bakalım. Mahalleye şenlik çıktı. Hepsi her taraftan konuşup kafamı karıştırdılar. Allahım benim gibi bir adamın başına gelecek şey miydi bu? Hadi beni boş verin de, oğulcağızım da oradaydı. Dedesinin, anneannesinin, dayısının, annesinin feveranlarına şahit oldu zavallı yavrum. Mümkün olduğu kadar anlayışlı fakat vakur bir tonda durumları izah etmeye çalıştım ve şunu gördüm: Bazı insanlar -Allahın bir işi- akıldan mahrum yaratılmışlardı. Hikmetinden sual olunmaz Rabbim, sen ne büyüksün. Orada, bahçe kapısında, sokağın ortasında, tam bir mahalle kavgası kurulayazdı anlayacağınız. (İmdaaaaaat!) Beni on beş dakika kadar lafa tuttular. Hâsılı, çocuğu annesi olmadan çıkaramayacağım defaatle tekrar edildi. Öyle mi? Öyle. İyi o zaman dedim, eğildim öptüm oğlumu. Oğlum kusura bakma, annenle beraber seni alamam, bir başka zaman senle yalnız çıkarız dedim. Kadın hâlâ konuşup duruyor. Arkadaş, çıkamayız be-

raber. Israr ediyor. Baktı kararlıyım. Tamam dedi. Ama sonraki haftalar beraber çıkacağız. Söz veremem. Lafı uzatmayıp aldım oğlumu, uzaklaştım. İki üç saat kadar gezdik yavrumla. Hamburger yedi, kola içti. Kafam iyi olsaydı ona Amerikan emperyalizmini anlatırdım; ama baktım akli zaten epey karışık. Devrimci duygularımı erteledim, akli başında bir baba (!) gibi davrandım. Sonra dondurma aldım ona. Sen de yesene dedi. Ama Ramazan'dayız dedim; ben orucum. Haaa dedi. Ulan sahtekâr dedim, hem sen tutmuyorsun hem de benim orucu da bozduracaksın! Tuttum ben dedi. Nasıl tuttun? Öğleye kadar. Elhamdülillah ya Rabbi. Demek bu ülkede hâlâ yedi yaşında çocuklar, öğleye kadar süren oruçlar tutuyorlar. Demek hâlâ umut var bazı şeyler için. Aferin oğlum dedim. Allah kabul etsin orucunu. Biraz daha gezdik, sonra aldığım yere götürdüm oğlumu. (Bu ne acı bir cümledir bilemezsiniz.) Elli metre kadar uzaklaşmıştım ki caddede bir dolmuş durdu. Dolmuşun içinden beni görmüş, indi annesi hanfendi. Görmezden gelip uzaklaşmak istedim ama yakaladı tabi. Bu hafta böyle oldu, fakat önümüzdeki haftadan itibaren beraber çıkacağız dedi. Ya sabır! Gene yakalandık iyi mi. Eğer oğlumu görmek istiyorsam annesiyle beraber görebilirmişim. Haydaaa! Ulan arkadaş ben senden resmen ayrıldım hâlâ kurtulamadım mı yahu! Konuştu da konuştu. On dakika kadar alıkoydu beni caddenin ortasında. Gelen geçen bize bakıyor. Rezillik. Allah bana olağanüstü bir sabır verdi de bir sakatlık çıkmadı. Ne dediyse gülüp geçtim. Nihayet, haftaya oğlumu almak için ararım, senin bizimle beraber olmana da katlanamam; vermezsen sen bilirsin dedim; meşru ya da gayr-i meşru yöntemlerle oğlumu senden almayı da bilirim. Ama sana şunu söyleyeyim, ben bu ço-

cuğun babasıyım, müslümanım diyorsun, tesettürlü-sün, ağzın oruçlu; dinen, babasına oğlunu göstermemek gibi bir hakkın yok. Bu çok ağır bir vebaldir. Öfkeli sin anlıyorum; fakat yaptıklarının Allahın rızasına uygun olup olmadığına dikkat et. Öbür tarafta hesabını veremezsin. Yasal olarak da dinî olarak da bu çocuğu görmek benim hakkım. Bırak bütün bunları, sevdiğini iddia ettiğin oğlumuz açısından düşün. Ayrılmış olsak bile, çocuğun bir babası var. Ona bu kötülüğü yapmaya hakkın yok. Falan fişman. Tabi kime anlatıyorsun. Duvara anlatsam daha etkili olurdu. Haftaya mutlaka benim refakatimde görüşecekseniz dedi ve gitti. Hasbünallah. Gene refakat diyor. Refakat. Refakatçi. Refika. Refik. Önce refik sonra tarik. Rıfkı da aynı kökten mi acaba? Söylene söylene evime döndüm. Huzur dolu yuvama. Mona Rozama. Kuzuma geldim. İnsanın, evine sığınabiliyor olması ne güzel. Mona Rozama anlattım olanları. Diyorum ya dostlar, o bir melek. Yeşil gözlü bir melek. Sabırla dinledi. Sakinleştirdi beni. Ulan o zaman hadi hep beraber söyleyelim mi şimdi: "Gülüm benim / gülüm benim / derdim aşkım / canım benim / ayırmasın Mevlam bizi / budur inan tek dileğim!" Yaşasın arabesk. Arabesk müzik neyin nesi diyorlar. Hayatımıza baksanıza.

13 Ramazan 1428

Dinî meseleler, neden matematiksel kesinlikte değildir? Çünkü dinî problemleri laboratuarda deneyler yapıp çözebilseydik; o vakit mesele, bir 'inanma' meselesi olmayıp, bir 'bilme' meselesi olurdu. O zaman herkes za-

ten inanırdı – yani bilirdi. İmtihan sırrı bozulurdu. Mümin odur ki gayba iman eder. Dinî problemlerin, dört işlem gibi sağlaması yapılabilseydi, ebem de inanırdı. (Ebem derken, doğumumda yardımcı olan şahsı kast etmiyorum arkadaşlar; bu bir halk deyimidir.)

14 Ramazan 1428

Öğretmencilik oynamaya devam. Kurtulamadım gitti şu işten. Aslında çok seviyorum öğretmenliği. Çok mübarek bir meslek olduğunu düşünüyorum. Ama böyle bir düzende idealist bir öğretmen olmak insanı çok yıpratıyor. Çünkü yapmak istediklerinizin onda birini bile yapamıyorsunuz. Karşımda, mahvedilmiş genç insanlar var. Ey Türke benzemeyen Türk Gençliği! Ne oldu sana böyle? Birinci vazifen Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmekti hani? ‘Türk olmak’ ne demek, sana önce bunu unutturdular! ‘İstiklal’ ne demek, sana önce bunu unutturdular! ‘Muhafaza ve müdafaa etmek’ ne demek, sana önce bunu unutturdular! Bağımsızlığın tehlikede! Varlığın tehlikede! Hadi muhafaza ve müdafaa etsene! Vah gariplerim vah! Vah zavallılar vah! Hiçbir şeyin farkında değil çoğu. Pazartesi sabahları İstiklal Marşı söyleyip bayrağı göndere çekmekle bağımsız olunmuyor efendim. Nasıl anlatsam size ülkemde oynanan emperyalist oyunları? Öyle sinsî oyunlar ki bunlar... Ulan İstiklal Savaşı zamanında olduğu gibi, düşman gelse yurdumu işgal etse neyse. Alırsın silahını koşarsın cepheye o zaman. Tabancan tüfeğin yoksa bıçakla, kazma kürekle gidersin. Ama öyle mi ya. Bu sin-

si savaş. Bu kahpe savaş. Bu modern emperyalist işgal. Sana kim olduğunu unutturuyor. Ortalıkta Türküm diye geziyorsun; ama farkına varmadan başka bir yaratığa dönüşüyorsun. Saçlara başlara, kılığa kıyafete, konuşma tarzına, ilişkilere, yaşam biçimlerine bakıyorum da, karşımda "Ey!" diyebileceğim bir Türk Gençliği göremiyorum. Oysa "Ben ey derim ve severim ey demeyi bilenleri." Kimindi bu mısra? Hay Allah, aksiliğe bak şimdi. Şaire ayıp ettik. Ama hatırlarsam ekleyeceğim isminizi üstadım, şimdilik özür beyan ediyorum... Derslerim öğlen bitti. Okulun yakınında bir yerde pazar kuruluyor, oraya uğradım. Şeftali, üzüm, armut ve domates aldım birer kilo. Tek maaşlı bir memur ailesinin pazarı işte. Allaha hamdolsun; ama hakkımızı vermeyen yöneticilerin de burnundan gelsin inşallah. Göreve yeni başlayan bir polis, öğretmenin iki katı maaş alıyor: bu mu sizin adaletiniz? Onlar yıpranıyormuş. Peki biz? Hah. Kahrolsun hakkımızı yiyen alçaklar. Kitapçıdan yirmi liralık bir kitap alacak olsam yirmi kere düşünüyorum. Bu mu öğretmene verdiğiniz değer? Anca 24 Kasım'larda gaz verirsiniz. Hoş, bu sözlerin hemen ardına şunu da eklemeliyim ki, meslektaşlarımın büyük çoğunluğunun daha fazla maaşı hak ettiklerini de düşünmüyorum. Orası öyle. Üç kuruşluk adamdan öğretmen olur mu. Seviyesiz, kültürsüz, kalitesiz adamdan öğretmen olur mu? Neyse. Kızmayayım şimdi. Öfke, enerjimi çok çabuk tüketiyor. Öfkelendim mi çok çabuk yoruluyorum. Bunlar uzun mevzular. Önce öğretmen kalitesini yükselteceksiniz. Hocalık yapmayı hak etmeyenleri meslekten ihraç edeceksiniz. İki ayaklı kitap olacak öğretmen. Sadece bilgiyle değil, kişiliğiyle de muhterem olacak. Sonra öğretmen maaşını yükselteceksiniz. Okuldaki arkadaşlara bakıyorum da, bırakın haftada bir kitap okumayı, ayda

bir kitap okuyan öğretmen sayısı belki ikidir. Çoğunun gazete okuyabildiğinden bile kuşkuluyum. (Dikkat ettim, resimlerine bakıyorlar – ah resim değil; fotoğraf.) Genel kültürleri ne haldedir? Edebiyattan, dinden, tarihten, siyasetten ne kadar anlarlar? Ahh ah. Biri benim fişimi çeksin yoksa oturup ağlayacağım. Babam beni uyarmıştı. Kendisi de öğretmen olduğundan işi biliyordu tabi. Bu mesleği seçeceğimi ilan ettiğimde şöyle demişti: Bence güzel bir meslek seçiyorsun; fakat öyle insanlarla aynı şartlarda ve aynı ortamlarda çalışacaksın ki, mesleğinden utanacaksın. Babamın biraz abarttığını düşünmüştüm o zamanlar. Şimdi acıyla görüyorum ki çok haklıymış. Ulan nerden girdik bu konuya. Haa, pazar alışverişi yaptım diyordum. Elimde meyve poşetleri, evime doğru gelirken, tarifi zor bir sevinç duydum. İçim mutlulukla doluydu. Evime, kuzuma meyveler almıştım. (Burada bir gölge düşüverdi tabi mutluluğuma, ahh oğlum da bizimle olsaydı.) İlk evliliğimde evime bir şeyler götürürken bu tür bir sevinç duyduğumu hiç hatırlamıyorum. Ben şimdi kuzuma jelibon almayı bile seviyorum. Yaşama sevinci. Mutluluk. Vay be. Bunlar bir yazara hiç yakışmıyor. Bunalım yapman lazım senin oğlum. Hah ha. Valla yıllardır yaptım bunalımı, yeter artık. Ben kuzumla mutluyum. Âşık oldum ve evlendim. Hiç de pişman değilim. Ha şunu da söyleyeyim: hiç tartışma olmuyor mu, oluyor. Şimdi insanları yanıltmak istemem doğrusu. Yarın bir gün birisi âşık olur, evlenir, sonra eşiyle arasında tartışma falan çıkar da, kendi aşkından şüpheye düşer: “Ulan herif Mona Rozasıyla hiç tartışmamış, demek benimki gerçek aşk değil.” gibi yanlış sonuçlar çıkarır. Hiç gerek yok böyle şeylere. Canım kardeşim, biz de bazen tartışıyoruz Mona Rozamla. Ki defalarca söylemişimdir onun bir melek olduğunu. Önemli olan sevmek ve saygı duymak. Fakat ev-

lilik hakkında yazılmış yüzlerce kitap ve söylenmiş binlerce söz arasında ben size şunu ısrarla hatırlatmak isterim: yuvayı dişi kuş yapar. Bu kesinlikle böyledir. Biz zavallı erkekler, bize şefkat gösterecek, bize sabırla katlanacak, bizi doyuracak, öfkelendiğimizde ve olur olmaz şeylere bağırıp çağırmaya başladığımızda, yaramaz bir oğula anlayış gösteren vefakâr bir anne gibi bizi merhametle kucaklayacak bir dişi kuşa daima ihtiyaç duyarız. Ve ancak o sevgiliyi bulduğumuzda kendimizi 'tam' hissedebiliriz. Onsuz hep eksikizdir. Eğe kemiğimiz yok gibi yürürüz caddelerde. Canım Mona Rozam. Kuzum sevgilim. Eğe kemiğim benim. Bazen öfkelendiğimde nasıl da ustaca kurtarıyor aşkımızı ve evliliğimizi. O böyle müşfik ve mülayim olunca, ben de sınırdan köpürsem bile tebessüm ediveriyorum. Sarılıp barışıyoruz. Tabi burada özverili olan o. Ama bu böyledir dostlar: yuvayı dişi kuş yapar. Ben de onun bu cefakâr tutumunu gördükçe daha kibar, daha yumuşak, daha anlayışlı olmaya çalışıyorum. Siz de yarın bir gün âşık olur, evlenir ve tartırsırsanız şaşırmanın diye söylüyorum bunu. İnsanoğlunun tabiatı böyle işte. En iyi beraberlikte bile problem olabilir zaman zaman. Neyse ki kuzum genelde susma erdemini gösteriyor. Homurdanıyorum, yaşıyorum, gürlüyorum, esiyorum, kükrüyorum; bakıyorum karşımda yeşil gözlü bir melek erdemle susuyor, ben de susup oturuyorum yerime. Yuvayı dişi kuş yapar ey insan kardeşlerim. Erkek kuşlar bu konuda pek becerikli değildirler. Üstelik arkadaşlar, Yüce Allah Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuyor mu: "Kocaların kadınlar üzerinde hakları olduğu gibi, kadınların da kocaları üzerinde hakları vardır, ancak erkeklerin hakları bir derece daha fazladır." İşte böyle sevgili halkım. Akşama annemler bize gelecek. Zeytinyağlı fasulye yiyeceğiz. Ve nohutlu pirinç pilavı. (Do-

lapta kuzumun dünden kalma peynirli böreği.) Havuçlu yoğurtlu bir tür soğuk salata da var. Haa bir de, kaolu puding. Çay ve çerez. Hadi akşam olsun artık.

15 Ramazan 1428

Sofraya kuruldular ki mükellef bir sofraya idi. Tam yüz kırk dört niyetli mürid oturmuş akşam ezanının okunmasını bekliyordu. Şeyh efendi bismillah dedi uzattı elini hurmaya ki henüz vakit tamam değildi. İhvan şöyle bir deprendi yerinde amma edep ya hu. Kimin haddine söylemek. Hurmanın üstüne bir de su içti ki kana kana. Müridler yutkundular kıpırdandılar amma ve lakin mırıldanmadılar bile. Haydin bismillah dedi Şeyh efendi yemeği işaret etti. İhvan besmele çekip davrandılar. Hurmadan. Sudan. Ekmekten. Zeytinden. Karımlarını doyurmaya başladılar. Derken akşam ezanı okundu. Bilir miydiniz akşamın girmediğini dedi Şeyh. Bilirdik dediler. Neye bozdunuz mubarek orucunuzu o vakit dedi Şeyh. Sükût eylediler. Şeyh bir daha sordu: Neye bozdunuz o vakit mubarek orucunuzu?! Elli yaşında ve dahi otuzbeş senelik bir mürid soluğunu aldı içine, sen bozdun diye bozduk dedi. Öbürleri kafalarını salladılar. Şeyh efendi dedi ki ben kast-ı mahsusla ve de taammüden ve de bir hikmete binaen orucumu bozdum ve dahi altmışbir gün kefaretim vardır. Sizinse tecdid-i iman eylemeniz gerekir zira masiyette itaat olmaz ve de şeriatsız tarikat olmaz.

16 Ramazan 1428

Cuma. Mübarek günler. Affa mazhar oluruz inşallah. Tanrı'ya açık mektup. Pardon. İltica diyelim. İstiaze diyelim. Ey güzel Allahım. Hamd sanadır. Salat ve selam Rasulün Muhammed'edir. Bismillah. Ey güzel Allahım. Ya Rabbi. Biliyorsun ki şu senin kullarının yaptığı birçok şeyin saçma olduğunu görüyor ve onlardan uzak durmaya çalışıyorum. Ama sen de takdir edersin ki bu her zaman mümkün olmuyor. (Bunda biraz da senin payın var sanırım; çünkü bizi toplumsal bir varlık olarak dizayn etmişsin.) Ben elimden geldiğince sosyopat oluyorum; ama dediğim gibi, ister istemez insanlarla aynı mekânlarda, o saçmalıkların tam ortasında buluyorum bazen kendimi. Bu tür zamanlarda kendime çok üzülüyorum. Eve gelip onları sana şikâyet etmek, Kerim Kitap'tan bölümler okumak ve kimi zaman da ağlamak istiyorum güzel Allahım. Eminim bu olup bitenler senin de fena halde canını sıkıyordur. (Pardon, seninle böyle konuşulmaz tabii ki; 'can sıkıntısı' biz fânilere has bir durum ama kusuruma bakma, doğru sözcükleri bulamadım.) Senin de, oturduğun o yüce yerde, dünyada olup bitenlere kızdığını biliyorum. Ulan alçak kullar, ben size böyle mi emrettim, deyip gazaplanıyorsun belki. Şüphesiz haklısın. Sen tut, bir böcek kadar değeri olmayan insana (izninle ona 'küstah insan' diyeceğim) bir kitap indir; fakat küstah insan o kitabı açıp okumasın! Ben böyle bir ahmaklık, böyle bir küstahlık, böyle bir kendini bilmezlik görmedim Allahım. (Bir de utanmadan seni sevdiklerini söylüyorlar. Sevseler sözünü dinlerler. Sevseler, senin sözlerinin yer aldığı Kitab'ı okurlar.) Yine iyi sabrediyorsun; bir öfkeye kapılıp dünyayı yerle bir etmiyorsun. Ben senin yerinde olsam çoktan kırıp

dökmüştüm. (Bilirsin biraz çabuk sinirlenirim.) Ama 'Sabur' isminin tecellisi midir, 'Rahman ve Rahim' isimlerinin tecellisi midir bilmem, sen nedense dünyayı, insanları ve özellikle benim kavmimi yerin dibine geçirmiyorsun. Bunun için sana müteşekkirim. Kavmim, durumun pek farkında değil, sen yine de idare et. Zamanında sana hizmet hususunda dünyada bir numaraydılar biliyorsun. İlayikelimetullah için çok kan döktüler, çok can verdiler. Atalarının hatırına, şu yaramaz torunların densizliklerini bir süre daha idare ediver. Sanırım sen de çok yakından izliyorsundur; Tanzimat'tan bu yana batılılaşma denen bir saçmalık tutturdular gidiyorlar. Altı yüz sene dünyaya senin dinini, senin adaletini yayan bu necip millet, Tanzimat'tan itibaren fena halde kafayı yedi. Akılları pek başlarında değil; o yüzden pek kusurlarına bakma. Âlimlerin öyle diyor ey Allahım: senin şeriatına muhatap olmak için önce akıllı olmak lazım. Fakat görüyorsun ki benim milletimin aklı başında değil. Bu yüzden, o yüce ataların şu aptal torunlarına çok fazla kızamıyorum. Delidir, ne yapsa yeridir, hesabı. Ancak bir yandan da, zamanında üç kıtaya hükmetmiş bu asil milletin bir evlâdı olarak, akıldan mahrum hâlimiz çok ağrıma gidiyor Allahım. Sanki birileri bizi böyle deli etti, sarhoş etti, aptallaştırdı; şimdi de onlar çalışıyor biz oynuyormuşuz gibime geliyor. Çok zoruma gidiyor doğrusu bu durum. Fakat farkındayım ki sen de uzun zamandır üzerimizden elini çekmiş gibisin. Ne olur Allahım, üzerimizden elini çekme. Sen Rahman ve Rahimsin. Sen affedicisin, affetmeyi seversin, benim milletimi de affet. Bize yardım et de kendimize gelelim. Kim olduğumuzu hatırlayalım. Bak aziz mübarek Ramazan ayındayız. Yine mübarek bir gün olan

cuma günündeyiz. Sabahtan beri bir şey yiyip içmediğimi çok iyi biliyorsun. Ne olur orucumun hatırına bize yardım et. Valla insanların olmadığı bir yer bulur, bal gibi de yer içerdim. Ama biliyorum ki sen her yerde hazır ve nazırsın. Yerin göğün hükümdarı sensin. Oruçlu ağzımla dua ediyorum, şu benim milletimi uyandır Rabbim. Akıllarını, tarihlerini, hafızalarını kaybetmiş bu insanlara kim olduklarını hatırlat Rabbim. Bize kim olduğumuzu hatırlat güzel Allahım. Âmin. Gregor'dan da uzun zamandır bir haber alamıyorum. Mümkün olursa rüyasında beni görsün de yanaklarından bir öpeyim, sevinir. İftarda da etli patlıcan tavamız var, gelmek isterse buyursun. Bize verdiğin nimetler için sana çok teşekkür ederiz. Âmin. İkindiye az önce kıldım. Akşam namazında yine görüşürüz. Kendine iyi bak. (Pardon, bir tanrıyla böyle konuşulmaz evet; fakat kusuruma bakma; şu zavallı hayatımıza o kadar çok sahte tanrı soktular ki, gerçek bir Tanrıyla karşılaştığımızda nasıl davranmamız gerektiğini unuttuk.) Özür dilerim Allahım. Rabbim. Ya Metin. Ya Rahman. Ya Rahim. Ya Ğafur. Ya Sabur. Ya Kadir.

19 Ramazan 1428

“Ahmed ü Mahmud u Muhammedsin efendim.” Al-lâhümme salli alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âli seyyidinâ Muhammed.

2 Şevval 1428

Ramazan bitti. Bayramın ikinci günü. Akşam. Az önce ev sahibimizin kapısını çaldım. Bayram ziyareti için. Evde yoklar. İyi. Dün sadece annemlere gittik kuzumla. Başka da kimsenin bayramını kutlamadım. Ortada kutlanması gereken bir bayram olduğunu da düşünmüyorum aslında. Bugün Osmaniye'den Abdullah geldi; ona da söyledim: Biz lisedeyken, üniversitedeyken Filistin bizim için bir sorundu. Afganistan bir sorundu. Bosna, Azerbaycan, Cezayir, Çeçenistan bir sorundu. Oralara gidip şehit olmak isteyenler vardı aramızda. Aradan on yıl geçti ve bugün dindar bir adamın ilk sorunu arabasının modelini yükseltmek! Daha büyük bir ev satın almak! İşinde yükselmek ve daha çok para kazanmak! İşte size dindarların modernizasyonu! Hah ha. Bu durumda onların kutladığı bayramı ben kutlamak istemiyorum. On yıl önce "Bayramsa bayramınız mübarek olsun." denirdi hafif bu-ruk bir havayla. "Allah gerçek bayramlara eriştirsin; zulüm görmekte olan müslümanlara yardım etsin." gibi samimi temennilerde bulunulurdu. Şimdi? Ben size bir şey söyleyeyim mi: Dişimizi çekmek için önce ağzımızı uyuşturuyorlar ya, tıpkı öyle; ruhumuzu sökmek için de tüm benliğimizi uyuşturuyorlar. Bu milletin ruhu İslam'dır arkadaşlar. Emperyalistler bizi yok edebilmek için ruhumuzu sökmek gerektiğini çok iyi biliyorlar. Türk modernleşmesi = Türkün İslam'dan adım adım uzaklaştırılması. Şimdi budala laikler diyecekler ki "Bizim derdimiz hakiki dindarlarla değil; dini kullanmaya kalkışanlarla!" Çok çığnendi bu sakız. Basit bir kaçış manevrası. Hadi eyvallah diyelim. Fakat 'dini kullanmaya kalkışanlarla' mücadele etmenin yolu, dinsiz yetiştirmek değildir azizim; hakiki dindar yetiştirmektir. Hakiki dindar nasıl yetişir?

Dinin ana kaynaklarına gitmek lazım. Samimiyseniz, ülkenin emanet edildiği gençlere Kur'anı ve Sünneti öğretilim, gençleri dinin kaynaklarına yönlendirelim ve 'sahte dincileri' gelin hep beraber yok edelim. Bakın bir yobaz olarak yanınızdayım. Ama bazılarının işine gelmiyor bu. Olabilir. Kuran'a ve Sünnet'e yönelmiş sapasağlam müminler, Allahın izniyle, emin olun bu tezgâhı bozacaklar. Milleti sömürmenize izin vermeyecekler. Geçenlerde askerler şehit oldu ya, okulda bazı ulusalcı hocalar siyah kurdele taktılar yakalarına. Bir öğrenci "Ülkemizi sevdiğinizi söylüyorsunuz; siz neden siyah kurdele takmadınız?" diye sordu bana. "Onuncu yıl marşı söyleyerek, siyah kurdele takarak ülke sevilmez." dedim. "Neden? Siz şehitlere üzülmediniz mi?" diye aptalca bir soruyla devam etti. Tabi meselenin siyasi, sosyal bir sürü açıklaması var ama ben şu 'şehit' kavramına takıldım. Şehitlik en büyük mertebedir; şehit için üzülmem, gurur duyuyum. Allah yolunda öldürülenleri ölü kabul etmeyiz biz. Onlar diridirler. Biz inanırız ki, cennetten bu dünyaya geri dönmeyi sadece şehitler ister; tekrar tekrar Allah yolunda can verebilmek için. Niye üzülecekmişim. Kurdele takıp şov yapmaya gerek yok. Fakat ne çok şehit var bu memlekette yahu! Demokrasi şehidi, basın şehidi, trafik şehidi! Anasını satayım her ölen şehit oluyor. Belediyenin açık unuttuğu çukura düşüp ölene de yakında şehit derlerse şaşmayın: kanalizasyon şehidi! Hah! Örneğin, dinle imanla hiç ilgisi olmayan bir polis ya da asker çatışmada ölüyor; o da şehit. Ben anlamadım ki bu işi. Adam profesyonel kardeşim. Yani para karşılığında bir iş yapıyor; maaşını alıyor. Dinle imanla hiç ilgisi yoksa üstelik? Şimdi bu da mı şehit oldu? Durun açıp bir sözlüğe bakalım. Hem de devletin resmi bir organı olan Türk Dil Kuru-

munun sözlüğüne bakalım. Şehit: "Kutsal bir ülkü veya inanç uğruna savaşıırken ölen kimse." İyi mi. Tartışmalı bir durum olmasın diye bir de 'kutsal' kelimesine bakalım isterseniz. Kutsal: "Güçlü bir dini saygı uyandıran, kutsi, mukaddes. Tanrıya adanmış olan, tanrısal." Eee? Ne oldu? Demek ki tanrıya (yani bu ülkenin yüzde doksan dokuzunun inancına göre Allah'a) adanmış bir ülkü veya inanç için savaşanı 'şehit' olarak tanımlıyor devletimin dil kurumu. Yani polis ya da asker ancak, din için, Allah için, vatan için savaştığı bilincini taşıyorsa şehittir. Değilse, ne şehittir ne de gazi; ... yoluna gitti bizim Ni-yazi. Ben 'devlet' gibi 'ordu' gibi kavramların değerini emin ol senden iyi bilirim ulusalcı arkadaş! Hangi mübarek hocaydı o, cumayı kıldırmamış; orada Fransız bayrağı dalgalanırken, ben burada cuma kıldırmam, demiş. İşte din ü devlet budur. Devlet olmazsa cuma kılınmaz benim dinime göre! Evet, devleti yönetenlerden ve sistemden memnun olmayabiliriz; fakat devlet en önemli değerlerimizdendir. Görüyoruz Irak'ta devletsiz müslümanların halini. Görüyoruz Filistin'de devletsiz Müslümanların halini. Doğu Türkistan'ı. Çeçenistan'ı. Sütçü İmam değil midir, Maraş'ta bir düşman askeri müslüman kadının başörtüsüne el uzattı diye silahını çeken? Ağzınızdan düşürmediğiniz o Milli Mücadelenin nasıl kazanıldığını unuttunuz mu ey ulusalcılar? Yoksa işinize mi gelmiyor? Ulan nerden geldik gene bu konuya? Haa, bayramlaşma meselesinden geldik. Benim güzelim Ramazan Bayramıma, orucunu bile tutmayan birtakım adamlar Şeker Bayramı adını takıp, benden çok bayram yapıyorlar. Şekerleri, çikolataları, lokumları satılsın isteyen tüccarların oyunu mu yoksa bu? Öyle olsa yine iyi. İşin arkasında, orucun hikmetini gözlerden uzak tutmak ve Rama-

zan'ın manevi boyutunu dikkatlerden kaçırmak isteyen şeytanın derin adamları var sanki. Orucu, otuz günlük bir perhize indirgeyenlerin şeker bayramları kutlu olsun efendim! Allahın emri olduğu için sabahtan akşama kadar aç durmayı, bir tür zayıflama yöntemi olarak algılayanların şeker bayramları kutlu olsun!

Asil müminler de zaten bilirler ki asil bayramlar güçle, kuvvetle, kudretle, devletle olur.

Ey güzel ülkemin güzel dindarları! Nasıl da keklik gibi modernize oluyoruz. Birçoğumuz kapitalist düzenin dibine kadar girdik, hâlâ farkında değiliz. Ülkemize ve dünyaya şöyle bir bakın bakalım. Halimize bir bakın. Zillet içindeyiz. Aşağılanıyoruz. Hor görülüyoruz. İşin en kötü yanı da şu: öyle bir uyutuyorlar ki bizi, halimizin farkında bile değiliz. Hatta içimizde öyle beyinsizler var ki, her şeyin yolunda olduğunu sanıyorlar. Ağızlarında he zamanki batıl kıyas: Tek parti döneminde neler yapılmış, şimdi çok iyi, şimdi çok iyi... Mübarek, bırak şu mantıksız mukayeseyi artık. Ölümü gösterip sıtmaya razı ediyorlar seni her seferinde. Menderes, Özal, Erdoğan. DP, ANAP, AKP. Hep aynı batıl kıyas; yetmez mi artık! Vicdan ehli biliyor ki, bu ülkede en büyük ahlaki çözülmeler, dindarların büyük oranda desteklediği bu üç parti döneminde gerçekleşmiştir. Dünyada yürürlükte olan 'küfür sistemi' seni önce soldan modernize etmeye çalıştı; baktı arıza çıkıyor, sonra da sağdan modernize etti. CHP tarzı modernleşmeye millet karşı çıkınca, DP tarzına geçti. Görsene gözünü sevdiğim! Bak Üstad İsmet Özel ne diyor: "Ömrünü Türkiye'de tüketen insanlara vebayla kolera arasında tercih şartı getirdiler. Türkiye'de yaşıyorsan sıhhat yolunda bir tercih yapamıyorsun. Vebayı isteyenlerle ko-

lerayı isteyenler, aralarında tartışıp duruyorlar.” Şimdi diyecekler ki sokaktaki adam bundan ne anlasın? Benim lafım avâma değil havassadır: Müslümanların haysiyetiyle, gururuyla, şerefiyle, namusuyla tarihin hiçbir döneminde böyle küstahça dalga geçilmemişti. Belki bazen mağlup olmuştuk; belki esir olmuştuk; ama böyle sine rezil olmamıştık hiçbir zaman.

Evet sevgili halkım. Bayram mesajımızı da yayımlamış olduk böylece. Nasıl? Ağzınızın tadını kaçırabildim mi? Üzülmeyin canım, ne de olsa ‘şeker bayramı’ bu; bir şeker atın ağzınıza, geçer.

Evet sayın İlhan; Şahane Serseri mi dediniz?

5 Şevval 1428

Güzel bir gün. Yaşıyoruz bakalım. Daha doğrusu: ölmüyoruz. O halde ‘Zıvana Tarihine Giriş’ metnine bir şerh daha düşelim.

Ze: “Eğitim bahsi”

Zıvana Milli Eğitim Bakanlığının o yıllarda çocuklara nasıl bir eğitim verdiğini anlamanın belki de en iyi yolu, ilkokul birinci sınıftan üniversite son sınıfa kadar Homeros’un takdire şayan bir ısrarla tuttuğu, yıllarca herkesten gizlediği ve ancak ölümünden sonra kütüphanesinin çekmecelerinde bulunan günlüklerine bakmak olacaktır. Şimdi bakanlığın “Bir Milyar Temel Eser” kapsamında, günümüz Türkçesine uygun bir biçimde sadeleştirerek ve özetleyerek yayımladığı bu on altı ciltlik dev günlüğün sayfalarına bir göz atalım:

Bir Talebenin Günlüğü. Cilt 1, sayfa 1 : "Bugün babam beni okul denen bir yere götürdü. Üç katlı kocaman bir bina. Bir sürü çocuğu buraya doldurmuşlar. Sanırım hayatımda önemli bir değişiklik oluyor. Öğretmen denen kadın doğrusu çok korkunç. Sürekli bağırarak konuşuyor. Ona üçüncü dersin bitiminde bağırarak konuşmasının beni rahatsız ettiğini söyledim; o da benim küstah olduğumu söyledi. İlk izlenim berbat. Okulu sevmedim. Tuvaletler çok pis. Oraya girmektense altıma yaparım daha iyi."

Age, c 1, s 34 : " Bir aydır okula gidiyorum. Hâlâ birinci sınıfta okuyor olmam canımı sıkıyor. Bakalım ikiye ne zaman geçirecekler beni. Birinci sınıfa giden geri zekâlılar henüz eğik ve düz çizgilerle uğraşıyorlar. Hiçbiri okuma yazma bilmiyor. Günlük tuttuğumu bilseler şaşkınlıktan küçük dillerini yutarlar eminim. Müdürle konuşmayı düşünüyorum."

Age, c 1, s 37 : " İşte nihayet olması gereken şey oldu: Birinci sınıfta yaklaşık bir ay okuduktan sonra ikiye geçtim. Böyle giderse, yaşıtlarım ikiye bitirirken ben üniversiteden mezun olmuş olurum. Hayırlısı olur inşallah."

Age, c 1, s 66 : "Dört aydır aynı sınıftayım: ikiye bir türlü geçemedim. Oysa öğretmen yurdumuzun düşmanlardan nasıl kurtulduğunu ve cumhuriyetimizi kimin kurduğunu anlatıp duruyor. Anladık kardeşim. Sıkıldık aynı şeyi tekrarlamaktan. Ben üçe gitmek istiyorum artık. Müdürle bir daha konuşsam iyi olacak."

Age, c 3, s 314 : "Sabahları bahçede sıraya giriyoruz. Andımızı okuyoruz. Doğruyum. Çalışkanım. Bu antta bir sürü yalan söylüyoruz: Yalancılar var; onlar da doğruyum diyor. Tembeller var; onlar da çalışkanım diyorlar. Ülküm, yükselmek, ileri gitmektir diyoruz, yalan. Yur-

dumu milletimi özümnden çok severim diyoruz, yalan. Burda yurtsever bir gençlik yok. Sonra 'iyi dersler' diyorlar, bu da yalan; dersler hiç de iyi değil."

Age, c 3, s 385 : "Üçüncü sınıfa gidiyorum ve şu yaşma kadar öğrendiklerimi üç cümleye sığdırabilirim; alfabemizde yirmi dokuz harf vardır, iki kere iki dört eder, yaşasın cumhuriyet."

Age, c 4, s 426 : "Ben de herkes gibi yılda bir sınıf geçmeye başladım: şimdi dörde gidiyorum. Bu çok utanç verici ama ne yapayım. Müdür nezdinde tüm girişimlerim hüsrarla neticelendi. Benim üstün zekâlı olduğumu fark edemeyecek kadar geri zekâlı bir sistem bu. Herkesi aynı olmaya zorlayan bir sistem. Bu arada Müge güzel bir kız."

Age, c 4, s 447 : "Müge hakkındaki fikirlerim değişmeye başladı; evet güzel, ama tam bir aptal. Öğretmenin anlattıklarını yüksek sesle tekrar etmekten başka bir şey bilmiyor: 'Ali topu at.' cümlesini bıkmadan usanmadan üç yüz elli kere yazıyor. Ali kimdir, top nedir, bunları hiç düşünmüyor. Bir de resim dersinde hep aynı evi ve aynı bahçeyi ve aynı ırmağı ve aynı güneşi çiziyor. Ufuk sahibi olduğu söylenemez. Ayrıca perspektiften de hiç anlamıyor; öndeki ağacı arkadaki çocuktan ve gökteki kuştan küçük çiziyor. Asıl tuhaf olansa öğretmenin resimden Müge'ye hep beş vermesi. Benim soyut çalışmalarına bakıp 'Şu kâğıdı karalamaktan vazgeç ve sen de herkes gibi bir ev çiz!' diyor. Picasso'yu hiç duymamış mı bunlar?"

Age, c 4 s 469 : "Ders kitaplarındaki resimlere bakıyorum da, kadınlar anneme benzemiyor; adamlar babama benzemiyor; çocuklar bana benzemiyor. Buradan da an-

laşıyor ki, beni bir kuşa benzetmeye çalışıyorlar. Olduğum gibi kalmaya kararlıyım. Eğitim sistemimizin temel amacı herkesi tektipleştirmek. Sıradan ve sürüden olmamızı istiyorlar. Koyun gibi bir halk istiyorlar. Birileri buna bir çözüm bulmalı. Öğretmenler odasını havaya uçurmayı düşündüm ama, bu lokal bir çözüm olur.”

Age, c 5, s 514 : “Okulun en prestijli yerindeyim: beşinci sınıf! Misafir muamelesi görmek hoşuma gidiyor. Ama, yıllardır okula gidip gelen bir öğrenci olarak artık kesinlikle anlamış durumdayım ki, bizi oyalıyorlar. Öğretmen ‘Yurdumuzu düşmanlardan kurtardık, yaşasın cumhuriyet!’ modundan hâlâ çıkamadı. Matematik dersinde hâlâ iki kere ikinin dört ettiği yerdeyiz. Oysa bugün dünya, iki kere ikinin dört etmeyebileceğini söyleyen Dostoyevskilerin ışığıyla aydınlanmakta. Bu arada, söylenenler doğruysa, bizi leylekler getirmemiş.”

Age, c 5, s 532 : “Araştırmalarım netice vermeye başladı: leyleklerin olaydan hiç haberleri yok; ben zaten şüphelenmiştim. Mahalledeki çocukların söylediklerine bakılırsa, babalar da işin içinde. Soruşturmayı derinleştirerek sürdürüyorum.”

Age, c 5, s 545 : “Evet işte korkunç gerçek! Beş senedir okula gidiyoruz, bir sürü saçma şey ezberledik ama bize bunu öğretmediler: kadınlar ve erkekler mercimeği fırına veriyorlar ve fırından biz çıkıyoruz. Vay alçaklar!”

Age, c 5, s 578 : “Mezuniyet törenimize az kaldı. Nihayet okuldan kurtuluyorum. Gerçi bazı insanların ortaokula devam ettiklerini duydum; fakat sanırım onlar geri zekâlı: öğrenme güçlüğü çekiyor olmalılar. Biraz daha gitsinler bakalım. Ben artık devam etmem. Babamı ikna edebilirsem yazar olmayı düşünüyorum.”

Age, c 6, s 621 : “Babamı ikna etmek mümkün olmadı; beni orta bire yazdırdılar. Her şey yolunda giderse üç sene sonra bitecekmiş. Sonra da lise ve üniversite söylentileri var; ama pek kulak asmıyorum doğrusu: babam münevver adamdır, beni buna zorlamaz.”

Age, c 6, s 643 : “Tuba’yı seviyorum. Ama onunla şey yapmak için değil. Peki onu neden seviyorum? Bilmiyorum. Sadece, seviyorum. Sanırım aşk felsefi bir mesele değil.”

Age, c 6, s 672 : “Burada her derse başka bir öğretmen giriyor. Bu beni biraz umutlandırırdı açıkçası. Belki de yeni ve güzel şeyler öğreniriz, kim bilir? Tuba bugün okula gelmedi. Hasta mı acaba? Allahım ona şifa ver.”

Age, c 6, s 698 : “Dersler sabahın köründe başlıyor. O saatte kalkıp geldiğimize değse bari! Duyan da burada hayatın esrarını çözüyoruz sanır. Peh! Ne gezer! Hep aynı hikâye!”

Age, c 7, s 722 : “Bütün bunlar bizi neden ilgilendiriyor? Matematikmiş, fen bilgisiymiş, vatandaşlıkmiş, ulan anladık ama, bir insana bu kadar da yüklenilmez ki kardeşim. Ülkedeki tüm akarsuların adını ezberledik neredeyse. İyi de bu ne işe yarayacak?”

Age, c 7, s 739 : “Korkunç bir sistem. Bizi resmen aptal yerine koyuyorlar. Öğretmenlerin de bir halt bildikleri yok. Yıllardır anlattıkları naneleri tekrar tekrar anlatıyorlar. Kopya denen bir şey var. Kopya çekenler çalışmadan yüksek notlar alıyorlar. Çalışanlar bir türlü tam puan alamıyorlar. Adaletsizlik.”

Age, c 8, s 863 : “Bir de bu çıktı. Fen lisesi. Anadolu lisesi. Arkadaş, zaten yeterince sınava giriyorduk ya. Orta sondayım, tam kurtuldum diyordum ki... Sınav sınav sı-

nav! Ben böyle sistemin, böyle sınavın, böyle bakanlığın ana... avr... gelmişini geçm..." (Not: günlüğün bu sayfasındaki satırlar tam olarak okunamamıştır.)

Age, c 8, s 871 : "Ortaokulun bitmesine bir ay kaldı. Millet çıldırmış gibi sınava hazırlanıyor. Dershaneler, özel dersler, kurslar... Bir yandan okuldaki yazılılar. Bir yandan Gülümser Hoca. Coğrafyacı. Bugün yine acayip bir etek giymiş. Dizinin bir karış üstünde. Masasına oturunca nerelere kadar çıkıyordur Allah bilir. Kemal'in bu konuyla ilgili bir planı var, bakalım uygulayabilecek mi."

Age, c 8, s 882 : "Tam dokuz zayıfı var ama Kemal zeki bir çocuk bence. Öğretmen masasının bize bakan tarafındaki suntayı söktü. Soranlara da 'Kırılmış, değiştirmek için hademeler söktüler.' diye bir yalan attı. Yarın ilk iki saat coğrafya var. Bakalım neler olacak."

Age, c 8, s 890 : "Operasyon başarıyla neticelendi. Zayıyat yok. Coğrafyacı yine süper bir miniyle teşrif etti, masanın durumunu fark etmedi bile. Oturdu. Ayak ayak üstüne attı. Kırk dakika sınıftan çıt yok. 'Aferin, uslanmışsınız siz.' diyerek gitti. İkinci ders yine aynı. Çıt çıkmadı kimseden. Kadın salaklaştı resmen. Ders bitiminde şaşkınlık içerisinde çıktı sınıftan. Kemal ve arkadaşları diğer derslere girmediler."

Age, c 8, s 899 : "Kemal ve ekibi bu sabah okula acayip fiyakayla geldiler. Kahraman gibi karşılandılar. Hepsi de banyo yapmış. Okulun son günlerindeyiz ve herkes Kemal'in başarısını konuşuyor. Öğretmenler de hâlâ, yurdu düşmanlardan nasıl kurtardığımızı anlatıyorlar."

Age, c 9, s 934 : "Fen ve Anadolu liselerine giriş sınavını tabii ki kazanamadım. Babam münevver adamdır, beni

lisede okumam için zorlamaz diyordum; ama yanıltmışım. Şimdi de liseye gidecekmışız. Bu, okul hapsanesindeki dokuzuncu yılım olacak. Yaşamak istiyorum. Yine korkunç sert görünen ama iki haftada yılışıp şaka yapmaya çalışan öğretmenler, yine saçma sapan dersler! Bakalım lise dedikleri nasıl bir naneymiş?"

Age, c 9, s 947 : "Sabahları okula gidiyoruz. Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Edebiyat, Tarih. Öğlenleri eve dönüyoruz. Ailem ısrarla ders çalışmamı istiyor. Birisi şu 'ders çalışmak' denen şeyi tanımlasa da rahatlasak bira-der! Nedir ders çalışmak? Herkes bizden bunu istiyor."

Age, c 10, s 1021 : "Lise ikiye gidiyorum. Üzgünüm. Yalnızım. Hiç arkadaşım yok. Annemle bazen tartışıyoruz. Babam yine iyi sayılır. Bütün arkadaşlarımla sevgili var. Benim yok. Boyum çok uzadı ve zayıfım. Keşke daha kısa boylu olsaydım. Sırık gibiyim resmen. Tabi sevgilim olmaz."

Age, c 10, s 1038 : "Bu hafta sonu okuldan üç beş arkadaşla kütüphanedeydik. Bahattin falan. Baktım bizimkiler bir haltlar karıştırıyorlar: bir kitaba sırayla ve ısrarla bakıyorlar. Sordum, bana da gösterdiler: kitabın sayfaları arasında bir dergiden kesilmiş çok fena açık saçık bir fotoğraf! Hayat ne tuhaf."

Age, c 10, s 1066: "Fizikten yine zayıf aldım. Matematik zaten zayıf. Edebiyat, tarih falan idare eder. Annem 'Sana ne oldu oğlum?' deyip duruyor. Sorduğu her soru sınırlarımı daha da bozmaktan başka bir işe yaramıyor. Kimseyi görmek ve sorulara muhatap olmak istemiyorum artık. Üniversiteyi kazanıp gitsem..."

Age, c 11, s 1123 : "Durakta bir arkadaşı gördüm bugün. Kız arkadaşıyla el ele yürüyordu. İçim acıdı. Ağla-

mak istedim. Bir sevgilim olsa. Sevsem. El ele yürüsek biz de. Yağmur yağsa. Islansak. Seni kim sevsin oğlum? Sağlağın tekiyim. Çirkinim. Mutsuzum. Sırık gibiyim. Ölmek istiyorum. Yarın yazılı var üstelik. Ben böyle okulun da, böyle işin de, böyle yazılının da, böyle hayatın da...”

Age, c 11, s 1145 : “Dershaneye yazıldım. Bu yıl üniversite sınavına gireceğim. Aslında yaparım gibime geliyor; ama bir yandan da korkuyorum. Bir sürü ders, bir sürü konu, bir sürü ayrıntı. Bu sınava, soruları hazırlayanlar girse, kazanabilirler miydi acaba?”

Age, c 11, s 1196 : “Sınav gitgide yaklaşıyor. Hatırladıkça kalbimi sıkan bir şey bu. Sanki göğsümde demir bir pençe... Yaptığım benzetmeye bak: ‘göğsümde demir bir pençe’... Kimden çarptıysam!”

Age, c 12, s 1245 : “Edebiyat bölümünü kazandım. Nasıl yaptım bunu ben? Bilemiyorum. Bir sürü soru sordular. Hangisini nasıl cevapladım hiçbir şey hatırlamıyorum. Artık bir üniversiteliyim. Dur bakalım. Hemen gaza gelmeyelim. Orda bizi nelerin beklediğini bilmiyoruz.”

Age, c 12, s 1268 : “Vizeler. Finaller. Kendini beğenmiş hocalar. Ulan ben de üniversite hocalarını bir halt sanırdım. Kendini beğenmiş, kibirli, küstah insandan âlim olur mu hiç? İlim, insana tevazu kazandırır önce. Bunlar cehaletlerini örtmek için gurur elbisesi giymişler. Şimdi şu sorunun cevabını sarahaten verebiliriz: üniversitelerin edebiyat bölümleri neden vardır? Cevap: insanları edebiyattan nefret ettirmek için.”

Age, c 13, 1311 : “Hocanın biri, bölümdeki yetmiş öğrenciye, cumhuriyet döneminden yetmiş ayrı yazar hakkında araştırma ödevi verdi. ‘Bu ödevi doğru düzgün yapamayan bu dersi geçemez.’ diyerek gözümüzü de bir

güzel korkuttu. Kütüphanelere gidip günlerce araştırma yaptık ve ödevleri hazırladık. Bir ay sonra hoca 'Cumhuriyet Dönemi Yazarları' adıyla bir kitap yayımladı: bizim getirdiğimiz ödevlerden bir kitap hazırlamış iyi mi. Daha aşağılık olansa şu: bu kitabı bölümdeki her öğrenci satın almak zorunda. Yoksa bu dersten geçemezmişiz! Adını da not edeyim de hocanın, ilerde belki lazım olur: Yrd. Doç Dr. Hüseyin Pancar."

Age, c 13, s 1368 : "O sevdiğim yazarlardan, o nefis kitaplardan neredeyse beni bile soğutacak bu herifler. Ben anlamıyorum bu adamlar nasıl akademisyen olmuş? Edebiyat bölümüne nasıl hoca olmuş, edebiyattan anlamayan bu zevat? Acaba şanssızlık bende mi? Diğer bölümlere giden arkadaşlarla uzun görüşmeler yapmayı düşünüyorum."

Age, c 13, s 1388 : "Sonuç olumsuz! Tarih'te okuyan arkadaşlar tarihten, Coğrafya'da okuyanlar coğrafyadan, Fizik'te okuyanlar fizikten, Hukuk'ta okuyanlar hukuktan soğumuşlar. Hepsi de hocaların kibrinden ve öğrencileri eziyor olmalarından şikâyetçi. Bazı arkadaşlar baskılara dayanamayıp depresyona giriyorlar. Sistemle ilgili hiçbir sorunu olmayan öğrenciler de var. Onları da şöyle gruplandırımdım: A) Kız peşinde koşan piçler. B) Olup biten hiçbir şeyin farkında olmayıp sürekli ders çalışan geri zekâlılar. C) Ulusalıcı olduklarını bir kere ağızlarından kaçırdıkları için düzen bozuk olsa da düzeni savunmak zorunda kalanlar. D) Takiyyeci bazı cemaat mensupları. (Bunlar dışında akli başında herkes durumdan şikâyetçi. Yaptığım araştırmayı rektöre sunmayı düşünüyorum.)"

Age, c 14, s 1457: "Uzun çabalar sonucu hazırladığım dosyayı dün nihayet rektöre sundum. Tapınağa benzeyen odasında yarım saat kadar inceledi yazıları. Sonra pu-

rosunu yaktı, dosyayı masaya fırlattı ve alaycı bir tonla, ‘Çok gördük senin gibileri!’ dedi. Sonra bir sürü laf etti. Anladım ki ben çok fena bir aptalım: arabası, statüsü, makamı, prestiji, devletten her ay aldığı yüklü maaşı olan bir adama, kurulu düzeni şikâyet etmek kadar aptalca ne olabilir? Kralı, muhafızlara şikâyet etmek kadar aptalca ne olabilir?”

Age, c 15, s 1539 : “Dekan önceki gün, bölüm başkanını da dün bir konuşma yaptı. Konuşmaların anafikri şu: Bir cumhuriyet düşmanı bu okuldan mezun olup da öğretmen olamaz! Haydaaa! Anlaşılan amirleri fırça çekmiş bunlara. Garipler de gelmiş öğrencilere gözdağı veriyorlar. Ulan bırakın şu acemi statüko reflekslerini! Köklü bir kurum, öğrencisine böyle gözdağı verme basitliğine düşmez. Sivri zekâlı bir öğrenci aykırı laflar ediyorsa, idareciler oturur düşünür, bu sıradışı zekâdan yararlanmak için yöntemler bulur. Köklü kurumlar için, aykırı bir zekâ, kendisinden yararlanılması gereken bir şeydir. Korkak ve çürük olanlar içinse, aykırı bir zekâ, ilk fırsatta susturulması ve sindirilmesi gereken bir fazlalıktır.”

Age, c 16, s 1653 : “Arkadaşlarla bir dergi çıkarmak istiyoruz ama hocalardan ve bölüm başkanından hiç destek yok. Ancak onların standartlarına uygun ve uyuz bir dergi çıkartırsak yardımcı olacaklar. Hocaların da yazıları yayımlanırsa bölüm başkanı bize destek olacağını söyledi. Ulan koskoca fakülte hocasıysın, kıytırık bir öğrenci dergisine mi kaldın? Göndersene yazılarını uluslararası dergilere!”

Age, c 16, s 1679 : “Dünya çapında kaç profesörümüz var? İşte bu sorunun cevabı, üniversitelerin içinde bulunduğu rezilliğin de cevabıdır. Her profesör kendi ideolojisine yakın öğrenciyi asistan yapıyor. Belirgin bir

ideolojisi olmayanlar da, asistan erkekse yalaka olmasına, kızsız vücut ölçülerine dikkat ediyor. Sınavları asistanlar yapar, kâğıtları asistanlar okur, derslere asistanlar girer, hocanın çarşı pazar ihtiyacını bile o zavallılar görür. Haa, bu arada sayın profesör ne yapar? Dünya çapında ses getirecek bilimsel araştırmalar mı? Hah ha! Kokteyllerde, partilerde, balolarda içki içip fıkra anlatır. Ezberi kuvvetli olanlarsa, televizyon programlarında ‘uzman konuk’ kadrosundan ukalalık satar.”

Age, c 16, s 1696 : “İşte okul bitiyor. Seneye ‘üniversite mezunu’ olacağım ha? Hem de edebiyat! Fakat burada bana edebiyat hakkında yeni şeyler öğretmek şöyle dursun, bildiklerimi de unutturdular!”

Bir Talebenin Günlüğü adlı on altı ciltlik bu dev eser, önce, Zıvana Kültür Bakanlığı tarafından ‘muzır neşriyat’ kapsamına alınmış ve öğrencilerin dikkatini dağıttığı gerekçesiyle toplatılarak şehir meydanında yakılmıştır. Bu olay öğrencilerin daha çok dikkatini çekmiş, birtakım zeki öğrenciler elde kalan nüshaları derleyerek el altından tekrar yayımlamışlardır. On altı ciltlik hacimli bir eser olduğu halde, Bir Talebenin Günlüğü, yıllarca zeki öğrencilerin el kitabı olmuş, tüm yasaklamalara rağmen, üniversiteye hazırlık kitaplarından bile daha fazla basılmıştır. Zıvana Kültür Bakanlığı, çareyi, kitabı Bir Milyar Temel Eser kapsamına almakta bulmuştur. Yayınevlerinin belirttiğine göre, kitap Bir Milyar Temel Eser kapsamına alınıp legalize edilince, satışlarda ciddi bir düşüş yaşanmıştır.

7 Şevval 1428

Otoriteyi insana verirsen, o insan eninde sonunda zalim olur, despot olur. Keyfi ve şahsi uygulamalarla adaletten sapar. Ancak asıl otoritenin Allah'a ait olduğunu bilen bir yönetici, adaleti tesis etmek için ömrünü feda edecektir. Dağların taşların kaldıramadığı emanet belki de budur. İnsan olmak, Allah'ın hükümlerine kendini teslim edebilmekle; Allah'ın adaletini yeryüzünde tesis edebilmekle mümkündür.

Müslümanlığın en temel şartı, zulme karşı durmak ve adalet için savaşmaktır.

8 Şevval 1428

Yine bir yerde oturmuşuz. Çay bahçesi gibi bir yer. Sezai Karakoç ile Nuri Pakdil çay içiyorlar. Ben ayaktayım. Çayları bitsin de tazeleyeyim diye geçiriyorum içimden. Garson bir edepsizlik edebilir diye ben üstüme almışım bu işi. Yağmur başladı. Üstadım içeri geçmek ister misiniz dedim. İkisi de yavaşça kalktı. Siz geçin çayları ben getiririm dedim. Çantasını alırken, nerde kaldı seninki dedi Sezai Karakoç. Gelir birazdan, trafiğe takılmıştır dedim. O sırada bahçeye giriverdi İsmet Özel ama sıırıslıklam. Hâlbuki o kadar yağmur yok. Arabanın biri su sıçrattı dedi. Güldü hepsi. Ben rahatlardım. Aman bir gerginlik çıkmasın diye elim yüreğimde. Çünkü yine suratı asık Nuri Pakdil'in. Bir de artık söyleyeceğim deyip duruyorum içimden. Artık söyleyeceğim. Dargın mısınız siz diyeceğim. Hakkım var üzerinizde ben bu milletin çocuğuyum bana borcunuz var birleşin birleşin diyeceğim. Kalkıp hep beraber çıktık. Oysa ben içe-

ri geçeceğiz sanıyordum. Yine söyleyemedim şu birlik meselesini ama zaten parayı da vermedik ayıp oldu diye düşünüyordum ya neyse garson bizi tanıyor bir dahaki sefere veririz dedim.

9 Şevval 1428

Bu adamlara yetişmek mümkün değil birader. Ramazan'ı bitirdik, şimdi de Şevval'de altı gün oruç tutuyorlar. Allah ibadetlerinizi kabul etsin güzel kardeşlerim. Biliyorum Şevval'de altı gün tutarsam tüm seneyi oruçlu geçirmiş gibi sevap alacağım; ama ne yapayım, ağır geliyor bana, tutamıyorum. Belki önümüzdeki yıl tutarım. İnşallah. Ramazan dışında oruç tutmak hep zor gelmiştir bana. Örneğin bir kandilde ya da vesair bir günde oruç tutacak olsam, mahvoldum demektir. Biterim, ölürüm acımdan. Fakat Ramazan'da (demek ki Allah yardım ediyor) aslanlar gibi tutarım orucumu. (Pardon 'aslanlar gibi' dedim ama yanlış oldu. Hayvanlar oruç tutmaz.) Kazaya bıraktığım nerdeyse hiç olmamıştır. Ama bu yıl bir gün borcum kaldı. Öyle fena hastalandım ki anlatamam. Soğuk algınlığı, ateş, halsizlik falan bir yana; nefes darlığı mahvetti beni. Gerçi hocalar kullandığımız o fısıfısın orucu bozmadığını söylüyorlar. Ama mesele bir fısıfıs sıkılmaktan ibaret değildi o gün. Resmen hayata veda etmek üzereydim. Bu hastalık gelip beni arada yoklar; fakat bu kadar ağır bir astım krizini belki on yıldır yaşamamıştım doğrusu. Fısıfısı sıkıttım, başka nefes açıcı ilaçlarım var, onları kullandım, bana mısın demedi. Hakkın rahmetine kavuşmak üzereydim valla. Üstelik epey de uzun sürdü. Bazen çok ciddi bir daralma olur, ama on dakikada falan geçerdi. Bu kez yaklaşık otuz altı saat sürdü.

Belki de hastaneye gitmeliydim; ama biliyorsunuz, hiç sevmem doktorları. Kuzum, annem falan hepsi ısrar ettiler, dinlemedim hiçbirini: kendimi geri zekâlı bir doktorun kaprislerine teslim etmektense geberir giderim anasını satayım. (Amiel'i ve Kafka'yı hatırladım şimdi: ikisi de doktorlar hakkında güzel şeyler söylemez.) Aslında ben bu hastalıkla baş ederdim; benim elimi kolumu hurafelerle dolu tıp bilimi bağladı. Doktorların söylediklerini yapmasaydım bugün daha sağlıklı olabilirdim. Hakaret olsun diye böyle söylemiyorum. Mesela on iki yaşından on beş yaşına kadar bu alerji ve nefes darlığı meselesiyle ilgili olarak her hafta bir iğne yedim. Sonra geçtiğimiz senelerde ortaya çıktı ki bana ve benim gibi binlerce alerji ve astım hastasına uygulanan bu tedavi, tamamen saçma, yersiz ve hatta zararları olabilecek bir uygulamaymış. Ne oldu? Biz kobaylığımızla kaldık. Bu esnada kaç astım hastası ani bir nefes darlığı kriziyle yaşama veda etti bilinmez. Nanay! Dün bir şeyciği yoktu. İğnelerini de düzenli olarak yaptırıyorduk. Yediklerine de hep dikkat ederdik. Bu sabah ne oldu bilemiyorum, birdenbire fenalaştı, nefes almakta zorlanmaya başladı. İlaçlarını falan verdik ama faydası olmadı. Dudakları ve gözaltları morarmaya başlayınca korktuk, hemen hastaneye götürelim dedik... Yolda... Hastaneye ulaşmadan...yolda...hayatını kaybetti. Merhuma Allah'tan rahmet, acılı ailesine de sabır ve başsağlığı dileriz. Âmin. Gitti herif anasını satayım, sen istediğin kadar başsağlığı dile. Bu astım da öyle bir hastalık ki, bir kere tıp henüz çaresini bulabilmiş değil; ancak kontrol altında tutulabiliyor. Mucizeler yaratan (!) tıp bilimi, nefes darlığı karşısında çaresiz kalmış! On iki yaşından beri çekiyorum bu illeti, hâlâ bir gelişme yok. Lazer-mazer bir şekilde halledin şunu yahu! Yok! Ancak kontrol altında tutabiliriz. Bu durumda has-

tanın çok bilinçli olması lazım. Kendi kendinizin doktoru olacaksınız. Ben kendi kendimin doktoru falan olamam efendim; sevmem ben doktorları. (Huysuzluk yapmak hastaların birinci hakkıdır.) Yediğinize içtiğinize dikkat edeceksiniz. Koşup yorulup terlemeyeceksiniz. Allah Allah! Demek koşup terlemeyeceğim! Bana bu cümleyi söylediklerinde öyle bozulmuştum ki anlatamam. Bir çocuğa 'koşmayacaksın' demek 'yaşamayacaksın' demektir. Öl daha iyi. Bir de çok deli futbolcuydum ben abi. Tam da on iki yaşında. Çocukluğun zirvesinde. Mahalledeki her çocuk gibi, okul dönüşü evimizin yanındaki boş arsaya koşar, deli gibi top oynardım. Doğrusu, hakikaten iyi oynuydum; hırslıydım bir kere, topun peşini bırakmazdım, akılla oynardım, değişik numaralar yapardım, teknik de bilirdim üstelik. Her akşam, daha doğrusu her ikindi o arsada buluşup arkadaşlarla maç yapmak bir tutkuydu benim için. Bugün, hâlâ, bana ömrümün en mutlu, en kaygısız, en neşeli zamanlarını sorsalar, hiç kuşkusuz, o zamanları hatırlarım. On iki yaşımın mutlu zamanları! Unutulmaz ve keyfine doyulmaz zamanlar! Top oynamak. Terden sıırıslıklam eve dönmek. Annemden her akşam işittiğim azarlar. Banyoya girmek. Banyo sonrası kurtlar gibi aç bir halde sofraya oturmak. İşte bayım, o sofradaki yemek, dünyanın en lezzetli yemeğidir. Sonra babam, annem, dedem, anneannem, varsa teyzem, dayım, balkonda çaylar içilir, sohbetler edilir. Derken, dünyanın en güzel uykusu gelmeye başlar. Yorgun ve mutlu bedenim uykunun kucağına nasıl da sokulur. Ne kaygı, ne keder! Sadece hayaller... Sadece hayaller... (Şiir gibi oldu yahu. Yok yok; bende bir şair damarı var canım. Hah ha.) Ne hayaller kurdum. En iyi kulüplere büyük paralarla transfer olurdum; yurt dışından, daha büyük paralar teklif edildiği halde ül-

kemi bırakıp gitmezdim, seyirciler beni çılgınca alkışlarken, ben tevazu içerisinde elimi göğsümün sol yanına götürüp insanları selamlardım. Günlerim, sabah okula gitmek ve akşama kadar top oynamakla geçiyordu. Her akşam, ezan okunurken eve dönüyor, terden ve mutluluktan sıırsıklam, annemden günlük fırçamı yedikten sonra banyoya giriyor, çıkınca müthiş bir yemek yiyor ve çaylar içilip, muhabbetler edilirken yatağıma uzanıp hayal stadyumundan gelen 'Go-ooooool!!! Gooooooooool!!!' sesleri arasında dünyanın en güzel uykusuna dalıyordum. Fakat. Bir gün çok kötü bir şey oldu. Daha doğrusu, olup duran çok kötü bir şey, bir gün açığa çıktı. Beşinci ya da altıncı sınıfın bitimindeki yaz tatilindeydik. Karneleri alalı bir ay falan oluyordu. Torosların doruklarındaki yaylamıza gitmiştik. Gündüzleri dere tepe koşuyor, balık tutuyor, yayladaki çocuklarla top oynuyordum. Fakat gecelerim, hırıltılı nefes alıp vermelerle, öksürüklerle adeta bir cehennem olmaya başlamıştı. Babam beni alıp Adana'daki tam teşekküllü bir devlet hastanesine götürdü. Ve işte, çocukluğumun ve mutluluğumun zirvesindeki bu yaz mevsiminde, tam teşekküllü bir devlet hastanesinin ilaç kokulu, sıradan bir muayenehanesinde, babasının elinden tutmuş, ince boyunlu, uzun kirpiklerinin gölgesi solgun yüzüne endişeyle düşen, güzel gözlü bu zavallı çocuğa, yıllarca tıp eğitimi almış câni doktor, yaratacağı tahribatı tahmin bile edemedi, aynen şöyle söyledi: "Bu dünyada yaşamak imkânsız; ya bir cam fânus içerisine koyacağız ya da uzaya göndereceğiz seni." Evet. Aptal doktor aynen böyle söyledi ve üstüne iğrenç bir de kahkaha attı! İnanabiliyor musunuz! Bir çocuğa... Küçük bir çocuğa... Beyaz önlüklü, sahtekâr suratlı doktorlardan ve asık suratlı çirkin hemşirelerden ve pis kıyafetli topal hasta bakıcılardan ve derisinin altına sokulan onca iğneden, vücuduna

bağlanan onca kablodan, yapılan onca tetkikten, çekilen onca filmiden, yapılan onca tahlilden ürkmüş, korkmuş ve babasının elinden tutmuş, içli ve ağlamaklı bir çocuğa aynen böyle söyledi işte... Bir çocuğun dünyasını anlamaktan âciz ve akli sıra şaka yapan ahmak doktor, birkaç bilimsel laftan sonra hastalığın adını söylerken Latince'yi patlatmayı da ihmal etmedi tabi: alerjik rinit ve bronşial astım! Hah ha. Ananın örekesi. Pardon? Ananın diyorum doktorcum, örekəsi. Adına baksan adam gibi bir hastalık sanırsın; şöyle kelli felli, başı sonu belli bir hastalık. Yok yok, bir halta benzemez, adi, sinsi bir şeymiş meğer şu 'bay alerjik rinit ve bronşial astım.' On iki yaşında bir çocuktum ey halkım; başıma, göğsüme ürkütücü bir makineden çıkan ürkütücü kablolar bağladılar, bir şeylerimi ölçtüler, kollarıma onlarca madde enjekte edip bedenimin nelere tepki verdiğini, nelere alerjim olduğunu anlamaya çalıştılar, kollarımda, yüzümda, her yerimde küçük kırmızı kabarcıklar oluştu, korktum ey halkım, on iki yaşında bir çocuktum, korktum, babamın ellerinden tuttum, ben babamı bu yüzden çok severim ey halkım, bu gün otuz yaşında koca bir adam oldum, ilk karımdan ayrıldım, bir oğlum var, sonra gittim sevdiğim kızı kaçırdım, memurin kanununa aykırı bir bıyık bıraktım, ama ben babamı hâlâ çok severim ey halkım: eskiden, yani küçük bir çocukken, babamın kocaman ellerinden tutar, bir dağa bakar gibi bakardım ona, şimdi boyum ondan uzun, bir seksenlik bir adamım ama, ben hâlâ, bir dağa bakar gibi bakarım ey halkım, bir dağa bakar gibi bakarım babama... (Burada kısa bir ara verelim. Biraz ağlayalım ve sonra yazıya geri dönelim.)

10 Şevval 1428

Uzun bir ara verdik. Dün, yazdığım son cümleden sonra masaya tekrar oturmaya niyetliydim ama kismet değilmiş: televizyona takıldım. Küçük bir televizyonumuz vardı, salona koymuştuk; fakat anteni olmadığından izleyemiyorduk. (Aslında sadece anteni olmadığından değil, biraz da bilerek izlemiyorduk o aptal kutusunu.) Cuma günü Mona Rozamla çarşıya çıktık, birkaç eksiğimiz vardı, onları aldık; mikser, tost makinesi vesaire. (Üçgenler, üçgenler...) Bir de anten aldık bu arada; dama çıkıp yerleştirdik kuzumla: artık televizyonumuz tüm kanalları çekiyor. (Aman ne şans!) Akşam biraz televizyon izledik; bu yüzden yazıya oturamadım. Fakat televizyon denen şeyin nasıl bir bela olduğunu bu sayede bir kez daha hatırlamış oldum. Ey halkım şimdi sözlerime iyi kulak ver olur mu:

Televizyon bir cepheidir!

Tıpkı Balkan cephesi, Kafkas cephesi, Yemen cephesi gibi... Orada bir savaş veriliyor ve düşman, görülmedik bir taarruza kalkmış durumda. Kaybettikçe kaybediyoruz ey halkım; televizyon cephesinde, namusumuzu, şerefimizi, gururumuzu, imanımızı, kimliğimizi, vatanımızı, dinimizi, devletimizi kaybediyoruz. Biz müslümanlar, Çanakkale cephesinde bile bu kadar zayıat vermemiştik. Ulan sevgili halkım, ulan ekran başındaki halkım, anlıyor musun beni? Bak anlaman için sana Kurtuluş Savaşından değil de, bu günden bir misal vereyim: Ülkemizin başında yirmi yıldır PKK belası var, değil mi? Evet. Ey halkım, buyruğum şudur ki, bir kez olsun başını ellerinin arasına al ve düşün: PKK mı daha çok zarar vermiştir bu ülkeye, televizyon mu?! Evet. Rahat. Hazirol.

Günaydın. Sağol. Ne haber? Sağol. Hadi Allah işini rast getirsin. Sabah sabah sövüp saydım gene. Ama kusura bakmayın canım, söylemezsem çatlarım. Neyse. Ne di-yorduk? Güzel bir sabah. Pazar sabahı. Namazdan sonra yatmadım. Okudum. Yazdım. Sonra kahvaltımızı yaptık Mona Rozamla. Saat henüz 08.30. Hava bulutlu. Serin sayılır. İnşallah yağmur yağar. Nerde kalmıştık? (Gregor diyesim geliyor. Kardeşim benim, şimdi nerededir kim bilir. Burada olsaydı hemen cevaplardı: şurda kalmıştık sayın başkanım, burda kalmıştık sayın başka-nım... Özledim keratayı.) Ha evet, şu hastalık meselesi-ni anlatıyordum. Devam edelim efendim.

Yapılan testler neticesinde, temel gıda maddelerinden halılardaki tozlara kadar hemen her şeye alerjim olduğu tespit edildi: ekmeğe bile arkadaşlar, ekmeğe bile! Nasıl bir travma yaşadığımı tahmin edebiliyor musunuz? O gün o hastane benim için ne korkunç bir yer olmuştu öyle. (Hâlâ hiç sevmem hastaneleri. Eşim ya da oğlum için git-tiğimde bile bir bunaltı duyarım.) Bir hemşireyle beraber bazı tahliller yaptırmak için doktorun odasından çıkarken, kendimi, idama götürülen bir mahkûm gibi düşündü-ğümü hatırladıkça, dalgacı hayal gücümün o yaşlarda bile işbaşında olduğunu anlarım: omzumda hemşirenin eli, ko-ridorda yürümüştük, izlediğim yabancı filmler gelmişti aklıma; vahşi batının en sert ve acımasız kovboyu, son kez günah çıkarması için, iyi yürekli gardiyan tarafından pe-derin yanına götürülüyordu sanki! Hah! (Bu ülkenin ço-cuklarına bir zamanlar çok kovboy filmi seyrettirdiler: gene iyi, toplu olarak Hristiyan falan olmadık: yoo yoo abart-mıyorum: o kasabalardaki şerifler, pederler, kovboylar bir ara öyle bir girmişti hayatımıza ki, sormayın.) Tüm bun-lardan haberi olmayan hemşire saçlarımı şefkatle okşamış

(hayatım boyunca güleryüzüyle hatırladığım tek hemşire odur) ve ağaçların çiçeklerin olduğu toprak yoldan değil, daha uzun da olsa, beton yoldan gitmemiz gerektiğini söylemişti. Öyle ya: çiçeklere, ağaçlara, bitkitozlarına, polenlere alerjim vardı! Hayat on iki yaşındaki bu çocuğa çiçekli yollardan yürümeyi çok görmüştü. Hüngür hüngür. Koşmayacaktım, yorulmayacaktım, terlemeyecektim, özellikle toza maruz kalmayacaktım, şuna şuna şuna alerjim vardı, hepsinden uzak duracaktım. En kötü sahnelerden biri de şuydu aslında: cevabı bal gibi biliyordum; fakat muzırlığım tutmuştu, belki de hemen kabullenmek istemiyordum: bütün cesaretimi toplayıp sordum: peki top? Kesinlikle yasak! diye kükredi doktor. Sen bizi dinlemiyor musun evlâdım, top oynamak kesinlikle yasak! Hüngür hüngür harbiden. Dinliyorum da sallamıyorum doktor efendi. Ananın örekesi. Efendim? Peki peki: top oynamak yok. Yani nefes darlığının hayatıma girişi, benim tarafımdan en çok, futbolun hayatımdan çıkışı olarak anlaşılmıştı. (Ey halkım, aldırma sen söylediklerime: hani trajedisiz sanatçı olunmaz ya: biraz o hesaba yazıyorum bunları. Dostoyevski'nin sara nöbetleri varsa benim de astım krizlerim var ulan! Ben ne acılar çektim! Benim de hayal kırıklıklarıyla dolu bir geçmişim var! Sevin ulan beni!) Çocukluk işte. Mutlu bir masal ormanı. (Bu ifadeyi de kimden çarptım bilmiyorum. Ama Oğuz abi haklı: kimden çarptığımı bulmak için tüm okuduklarımı yeniden gözden geçiremem ki.) Ilık bir hava, ağaçlar ve dereler, çikolatadan yapılmış bir ev. Böyle bir masal vardı değil mi. Aslında çocukluğunu özleyenleri anlamazdım ben. Sevmezdim özlemle çocukluk yıllarını anlatan yazarları. (Çünkü o zamanlar çocuktum.) Ne zaman ki büyüdüm, fakülteyi bitirip askerliğimi yaptım, evlendim, çalışıp para kazanmaya başladım, maaş gününü bekleyen

zavallı bir memur oldum, günlük hesapların, çıkarıcı te-
laşların, lanet bir koşuşturmanın tam ortasında boğulmaya
başladım, işte o zaman gözümde tütmeye başladı ço-
cukluğum. (Bu cümlelere bakan en çapsız psiko-
log/eleştirmen şu yorumu yapacaktır: Çocukluk özlemi
aslında bir tür 'sorumluluktan kaçış' duygusuyla açıkla-
nabilir. Yok ya! Ne akıllı adamsın ulan sen. Derin psiko-
lojik tahlillerini yesinler senin! Al işte, yine savunma yap-
tım. Zorla defans oynatıyorlar bana yahu.) Ama bu ço-
cukluk meselesini abartmaya gerek yok: büyümek zo-
rundasındır: büyümek ve asık suratlı, kravatlı, mutsuz bir
adam olmak. Gregor olsaydı uyarırdı şimdi beni: sayın baş-
kanım çocukluk meselesini daha önce anlattık; tekrara düş-
meyelim, derdi. Tekrara düşelim Gregor, tekrara düşelim.
Her şeyi bir kez daha, bir kez daha anlatalım. Bunadığı-
mıza karar versinler de bunak olmayanların uyduruk ka-
nunlarından bu sayede muaf tutulalım. Neyse, hikâyemi
bitireyim: mahallenin golcüsü hastalanmıştı işte, evine ka-
panmalıydı, hiç terleyip yorulmamalıydı. Artık top oynayıp
terleyemeyecek ve terli terli su içemeyecektim. İşin tüm
zevki buradaydı aslında; fakat aptal doktorlar galiba bunu
bilmiyorlardı. Gerçekten de hastalık çok fenaydı. Nefes
alamıyordum resmen. Tıkanıyordum. Kedi miyavlama-
sına benzer bir ses geliyordu göğsümden. Çektiğim zor-
luk bir yana, galiba çok korkmuştum ben ey halkım. Bü-
yük, çok büyük bir felakete uğradığımı düşünmüştüm. Ne-
fes almak bile bir soruna dönüşmüştü benim için. (Eee hâl
böyle olunca, başka bir sürü şeyi soruna dönüştürme ye-
teneğim de ister istemez gelişti tabi. Hah ha.) Ahh ah. Yani
senin anlayacağın ey halkım, yapılan tetkikler neticesin-
de, sürekli kontrol altında tutulması gereken zavallı bir
hasta olduğuma karar verilmişti. Düzenli olarak kullan-
mam gereken ilaçlar ve vurulmam gereken iğneler var-

dı. Eczaneden gerekli mühimmat temin edildi, babam bazı işleri nedeniyle Adana'da kalacaktı ve yaylaya, annemlerin yanına tek başıma dönmem gerekiyordu. Babam beni şoföre emanet edip minibüse bindirdi. Keyifli bir yolculuk yapacağımı düşünmüştüm aslında. (Aman Allahım ben de 'keyifli' falan demeye başladım; neler oluyor? Pardon: Güzel bir yolculuk yapacağımı düşünmüştüm aslında.) Fakat hiç de öyle olmadı. Babama son derece ki-bar davranan şoför, yolda bir canavara dönüştü. Arabanın teybine salak bir kaset koyması ve dağ yolundaki her su başında durması bir yana, parası babam tarafından yolculuğun başında ödenmiş ve bana tahsis edilmiş koltuğu, bir adama daha verdi. Ne de olsa küçücük kıcı olan küçücük bir çocuktum şoföre göre: sığardım. (İnsanları popo büyüklüklerine göre değerlendiren vahşi bir anlayış bu: tam modern insana uygun.) Yaşlı, sakallı, iri yarı ve geveze olan bu adamla o upuzun yolculukta aynı koltuğu paylaşmak zorunda kaldım. İhtiyar keçi bana hiç saygı göstermiyor, koltukta yayıldıkça yayılıyordu. (Bir de Hacca gittiğini anlatıyordu sürekli. Ulan hacı adam böyle kaba olur mu?) Ben de minibüs kâh hızlanıp kâh fren yaptıkça kayan küçük ve değersiz kıcımı koltuğun bir ucuna yerleştirmeye çalışıyordum. Yaylaya gece yarısı ulaştık. (Tamam abartıyorum: akşam vakti ulaştık, ama her taraf karanlıktı sonuçta, göz gözü görmüyordu ve ben küçük bir çocuktum.) Babama beni evimize kadar bırakacağına dair söz veren ve muhtemelen bunun için ek bir ücret alan alçak şoför, koltuğumu bir başkasına verdiği yetmezmiş gibi beni çarşıda herkesin indiği durakta indirdi ve defolup gitti. İki bakkal ve bir kahveden oluşan bu çarşıdan eve gidebilmem için zifiri karanlıkta en az on beş dakika yürümem gerekiyordu. Köpek havlamaları, çallardaki tuhaf hışırtılar ve üç metre önümdeki kütüğü ya-

tan bir ayya benzeten acımasız hayal gücümle birlikte, bildiğim tüm duaları okuyarak ve şoföre bildiğim tüm küfürleri sıralayarak eve doğru ilerledim. (Pardon: Yazıya burada bir son veriyoruz arkadaşlar. Çok tatlı bir yağmur başladı. Şimdi pencere kenarına gidilecek. Bir sandalye alınacak. Bu yağmur izlenecek. Pencereyi biraz açabiliriz. "Bu yağmur, bu yağmur, bu kıldan ince / İpekten yumuşak yağın bu yağmur..." Her bir damlayı bir melek indiriyor, düşünüsenize.)

12 Şevval 1428

Sabah bir şeye canım sıkıldı. Her zamanki gibi gürleyip yağıyorum. Sinirim bir türlü geçmiyor. Akşam oldu öfkem bir türlü dinmedi. Mona Rozam beni aldı, başımı dizlerine koydu. Saçlarımı okşadı ve şöyle dedi: "Sen devrimci-sin arkadaş; bunlarla uğraşacak vaktin yok!" Ben karımı seviyorum arkadaşlar. Hanım dediğin, erkeğini erkek yapar.

13 Şevval 1428

Mona Rozam'ın babası müthiş bir adam. Erdemli bir adam. Arif bir adam. Erkek adam. Annesi de iyi insan tabi; ama bizi hâlâ tam olarak affettiği söylenemez. Kuzumla pek konuşmuyor annesi. Arayıp sormuyor. Kırgın. Arada sırada bir selam sabah, o kadar. Kuzum da üzülüyor annesinin hâlâ dargın oluşuna. Ne var bizi anlasa. Hani kaçtığımız ilk günlerde, bağışladık demiştiniz? Tamam,

yaptığımız size çok ağır geldi biliyoruz; fakat başka çaremiz de yoktu. Anlayın artık bizi. (Yahu bu arada Dostoyevski'nin Bir Yazarın Günlüğü adlı eserini okuyorum da. İstanbul bizim olacak falan diyor. Türkler hakkında ileri geri konuşuyor. İki tane çakacaktım, zor tuttum kendimi.)

24 Şevval 1428

Dün İstanbul'dan Kasım Gültekin gelmiş. Şu bizim mizah dergisinin editörü. Telefonum çaldı, hocam Adana'dayız, görüşelim dedi. Hazırlanıp çıktım. Hoş bir insan. Muhabbet iyiydi. Buradaki edebiyat ortamını canlandırmaktan falan söz etti. Bu işin bana düştüğünü söyledi. Nezaketle dinledim. Yapmak istediğim şeyler var. Ama kiminle yapacaksın kardeşim? Kaht-ı rical. Kasım Bey iyi bir insan. Köşesinde, benim şu zavallı hikâye kitabım hakkında övgüler düzmüştü sağ olsun. Beni mizah yazılarına teşvik eden de o oldu. Ordan ayrıldıktan sonra iki kez arandım. (Kasım Bey numaramı birilerine vermiş, bu adamı rahat bırakmayın demiş.) Benden yazı istediler. Arkadaş, ayda bir Gafga'ya yazıyorum; iki ayda bir ÖyküDergisi'ne yazıyorum; her fırsatta bu günlüğe bir şeyler yazıyorum: bende hayır hasenat mı kaldı! El aman! Bir iki nezaket cümlesiyle savuşturdum arayanları. Bir daha ararlarsa daha sert olmayı denemeliyim: hep işe yarar. Cuma günü de Abdullah gelmişti Osmaniye'den. Namazı (maalesef) Merkez Camii'nde kıldık. Niye maalesef diyorum; o imam hâlâ orda. Samimiyetsiz adam. Acaba ben mi yanılıyorum diye Abdullah'a da fikrini sordum namaz bitince. Herif resmen şov yapıyor

dedi. Demek ki yanılmamışım. Sonra Salaş'ta güzel bir kebab yedik. Kitapçıları gezdik. Uzun zamandır almayı düşündüğüm bir meal vardı: ayetlerin kelime kelime meali verilmiş. Ayetleri daha iyi anlayabilmek için böyle bir meal almak istiyordum. Kitaba otuz yedi lira dedi kitapçı iyi mi! Bende para nanay. Yirmi yedi buçuk liraya indirdi ama o kadar bile yok param. Sağ olsun Abdullah iki tane aldı kitaptan: bir kendine bir bana. Ellisini o verdi, bozuk çıkmayınca beşini ben tamamladım. Mahcup oldum ama epeyce de sevindim. Sağ olsun. Uzun zamandır yazamıyordum; bugün nihayet oturdum yazıya. Ama bakın yine bırakmak zorundayım: başım korkunç ağrıyor. Çok fena baş ağrıları çekiyorum bu aralar. İnandırılmaz baş ağrıları. Eski karım büyü mü yaptırdı nedir, göze mi geldim, nazar mı değdi bilmiyorum; fakat o eski baş ağrıları geri geldi. Saatlerce uğunuyorum resmen. Doktorlara birazcık sevgim, birazcık inancım olsa bir hastaneye gideceğim. Bekleyelim bakalım. Ağrılar iyice dayanılmaz olunca mecbur bakarsınız bir çaresine. Son bir not daha: malûm, uzun zamandır pazar günleri oğlumu alamıyordum; annesi kıytırık bahaneler buluyordu. Geçen pazar nihayet hanfendi lütfettiler de çocuğumu görebildim. Çorlu'dan kız kardeşim gelmişti de. İki güzel yeğenim de geldi tabi. Oğlum onların geldiğini duyunca tutturmuş illa gideceğim diye. Annesi de bu kez uyduruk bahanelerle alıkoyamadı çocuğu anlaşılan. Aldım getirdim babaannesi gile. Annesinin (mesnetsiz) yasağından bu yana, nerdeyse üç dört aydır bu eve ayak basamıyordu çocukcağız. Bir şey olacağından değil de, daha fazla patırdamasın diye, vaktimizi dışarıda geçiriyorduk. Sonunda yasağı deldik. Hah ha. Allah akıl fikir versin. Daha yazacaklarım var aslında ama dediğim

gibi, başım müthiş ağrıyor. O halde, buraya kadar. Geldi geçti ömrüm benim.

27 Şevval 1428

Akşama kadar evime giremedim. Neden? Çünkü düşman güçleri evimi işgal etmişti: Annemin komşuları 'yeni geline' hayırlı olsun geldiler. Sağ olun annemin komşuları, da çoktan hayırlı oldu zaten, siz biraz geç kaldınız. Yoo yoo, ukalalık olsun diye yazmıyorum, Allahın izniyle gerçekten hayırlı oldu bu evlilik. Aslında bunları anlatmayı da biraz ihmal ettim ben. Gelin şimdi şöyle yapalım. Mutlu bir evlilikten konuşalım. Farkında mısınız, okuduğumuz hikâyelerde, izlediğimiz filmlerde, aşk, kavuşma noktasına kadar anlatılıyor genelde. Nasıldır; önce kızla oğlan birbirini görür, beğenir, âşık olurlar; sonra zalim baba ya da muhteris anne bu aşka engel olmaya kalkar, ya kız zengindir oğlan fakir, ya kız bir işçi parçasıdır oğlan fabrikatör çocuğudur falan fişman, büyük zorluklara katlanılır, büyük acılar çekilir, büyük hasretlerden, kederlerden sonra, nihayet âşıklar kavuşur, evlenirler ve hikâye biter. Eee? Sonra ne olur? Ulan işin acı ve keder kısmını anlatmakta ne var; her normal insan o acıyı bir şekilde yaşıyor zaten. Bilmediğimiz kısmı anlatsana sen bize. Evlendikten sonra napıyor bunlar. Yazarlar kitaplarında, yönetmenler filmlerinde işin o kısmına değinmezler. Neden? Çünkü belki de, gerçek bir aşkla evlendikten sonra ne olduğuna dair bir fikirleri yoktur. Çünkü belki de, mutlu bir evliliğin ne olduğunu bilmezler. Çünkü belki de, aşk dolu bir evliliğin, huzurlu

bir evliliğin ne olduğunu bilmezler. Okuyucular ve izleyiciler de, aşkı, bir 'ayrılık ve kavuşma süreci' olarak anlarlar. Öyle gerçekten: birbirini bu kadar seven bu kızla oğlan evlendiler de sonra nooldu kardeşim? En çok arzulanan şey bir araya gelmekti, eee, bir araya gelince nooldu? Şimdi benim size bunu anlatmam gerek. (Mahremiyet sınırları malûm: o yüzden, beklentiniz büyük olmasın. Hah ha.) Ulan âşık oldun, evlendin, mutlu bir yuvan var, şimdi de hava mı atıyorsun, diyenler olabilir. Hayır efendim, hava atmıyorum: ben ülkeme hizmet ediyorum. Nasıl mı? Şöyle: Bu alçak yazarlar kitaplarında aşkı hep kavuşma noktasına kadar anlatınca; bu alçak yönetmenler filmlerinde aşkı hep evlenme noktasına kadar gösterince, insanlarda çok dehşet bir zihinsel şartlanma oluyor: aşk denince insanların aklına hep şöyle sahneler geliyor:

Bir kızı seversin, güzeldir, tatlıdır, kafelerde bulursun, kaçamak sinemalara gidersin, yağmur altında dolaşırsın, deniz kenarında bir parkta sıcak bir çay içersin, sonra cesaret edip ailesinden istersin kızı, mutlaka bir aksilik çıkar, vermezler, ayrı düşersin, uzun zaman görmezsin, geceleri fotoğrafına bakıp dertli dertli sigara içersin, üstelik paran da yoktur, bir başka yere çalışmaya falan gidersin, gurbet, hasret, köküne kadar keder, sonra her şeyi göze alıp tekrar çıkarsın kızın ailesinin karşısına, yine vermezler kör olasıcalar, bir sürü kavga gürültü olur, yine ayrılık, yine hasret, yine gözyaşı, yine 'bir teselli ver' durumları, kız da verir teselliyi, seni seviyorum, annem babam umurumda bile değil, gideriz burarlardan, bir kasabaya yerleşiriz, ben gerekirse çamaşıra buluşığa giderim, geçiniriz, nayır nolamaz, senin o kendini beğenmiş küstah zenginlerin evlerinde hizmetçilik yap-

mana izin veremem, ben çalışırım, gerekirse odun kırarım, yük taşırım, hamallık yaparım, boyacılık yaparım, simit satarım ama seni ezdirmem dersin, sonra kavilleşirsin kızla, şu gün şu saatte falanca pastanenin önüne gel, ben otobüs biletlerini alırım, yaşlı bir amcam var, onun yanına gideriz, o bize yardım eder, kız da 'erkek kız' sa kavlini tutar gelir, otobüse binilir, haliyle, kız pencere kenarına oğlan koridor tarafına, kızın başı oğlanın omzunda, şoför de bir kaset atar teybe: toprak olur taş olurum, sonra kamera genç âşıklardan pencereye, oradan da yola odaklanır ve ekranda bir yazı: son.

Ve böylece, zannedilir ki aşk, bir kızı sevmektir, gizli saklı kafelerde, sinemalarda onunla buluşmaktır, onu istemek, alamamak, acı çekmektir, yasak koyucu ailelerden habersiz, yağmur altında dolaşmaktır, deniz kenarındaki bir parkta sıcak bir çay yudumlamaktır, biraz ayrılıktır, kederdir, biraz zorluktur, mücadeledir, sonra işler bir şekilde yoluna girer, ya aileler ikna edilir, ya kaçar, neyse işte, sonunda âşıklar kavuşur. Aşk budur.

Çocukluğundan otuz yaşına kadar bu filmleri izleyerek büyümüş bir insandan, evlendikten sonra, aşka dair bir performans bekleyebilir misin şimdi? Çünkü aşka dair tüm sahneler, evlenmeden öncesine aittir. Adamın aşk anlayışında, evlendikten sonrasına dair bir şey yok ki! Şok geçiriyor çiftler! Nooldu? Ulan daha dün kafede gözlerine baktığım kız, bugün belinde bulaşık bezi, bulaşığı yıkamış, sonra makineden çamaşırları alıp asmuş, şimdi de ortalığı süpürüyor. Eee? Aşk nerde? Valla abi bilmiyorum aşk nerde: okuduğum hiçbir kitapta ya da izlediğim hiçbir filmde sevgili böyle tasvir edilmemişti de, şaşkınlığım biraz ondan. Sevgililer hep kafelerde, sinemalarda, parklarda, daha doğrusu 'dış mekânlarda' rastlanılan yaratıklar

olunca, insan evdeki kıza nasıl muamele edeceğini bilemiyor. Bu yüzden evlilik öncesi, çıkma ya da flört denen süreçte çok mutlu olan çiftler, evlenince potturabiliyorlar; çünkü kızın da erkeğin de aşka dair 'öğrendiği/bildiği' sahneler hep evin dışında çekilmiş. Yönetmenler niyeysen kapalı mekânlarda genelde 'ayıp sahneler' çekmişler. Eee bizim çiftler de eve/kapalı mekâna girince, akıllarına cinsellikten başka bir şey gelmiyor; çünkü başka bir şey öğretilmedi onlara. Evde naapılır? Anladın işte. Canım o da bir yere kadar! İşte bu nedenle, karşı cinsle evde sadece bedenini paylaşabilenler bir süre sonra mutsuz oluyorlar. Evde de kalbini paylaşabilse, belki mutlu bir yuvası olacak. Ama dediğimiz gibi, bize öğretilen aşk, sadece kafelerde, parklarda, pastanelerde, sinemalarda geçtiği için, evde kalbini paylaşmayı, evde âşık olmayı bilmiyor insanlar. Şarkı bile yapıldı bununla ilgili: evlilik aşkı öldürüyor! Peh! Salak! Evlilik aşkı öldürmüyor: sana öğretilen aşk, hep evlilik öncesine ait olduğu için ve evlenince aşkın nasıl sürdüğüne dair bir bilgiye sahip olmadığın için, eline yüzüne bulaştırıyorsun tabi. O yüzden, müslüman müelliflere bir önerim olacak: ey müslüman müellifler! Kardeşlerim! Vatan sizden hizmet bekler. Nedir o hizmet? Evlilikte aşk! Evet konumuz bu: evlilikte aşk!

Hep kavuşma noktasında bitti aşk hikâyeleri. Bu yüzden, sevgili halkımız aşkı yanlış anladı: kızla erkeğin kavuşana kadar (evlenene kadar) geçirdikleri süreç olarak anlaşıldı aşk. Ve bu yüzden, evliliğin aşkı öldürdüğüne dair söylentiler bile çıktı. Şimdi gelin, biz evlilikte aşkı anlatalım. Anlattığımız aşk sahneleri evlilik sürecinde cereyan etsin. Güzel bir aşk hikâyesini anlatıp anlatıp da "...ve sonunda kavuştular." diye bitirmeyelim lütfen. Kavuştuktan sonraya dair, evlendikten sonraya dair aşk sahneleri anlatalım: sevgiliyi 'evdeki eş' olarak tasvir edelim.

Bu sayede, çiftler evlendikten sonra 'dışarda' aşk aramayacaklardır ve aile kurumunu tehdit eden yüzlerce tehlikeden biri bertaraf edilmiş olacaktır. Aile kurtulursa vatan kurtulacaktır arkadaşlar. Ve herkesin ağzındaki o cümleyi artık ben de söyleyip rahatlamak istiyorum: söz konusu olan vatansa, gerisi teferruattır. Hah ha. Nihayet ben de söyledim bunu. Hadi size bir şey daha söyleyeyim o zaman. Bugün dışarıda güzel bir kız gördüm. Aklıma hemen Mona Rozam geldi. Beni evimde bekleyen Mona Rozam, o kıزدan çok daha güzeldi. Yüzü de güzeldi, sözü de güzeldi, huyu da güzeldi. Kuzumun kalbi de, aklı da o kızdan daha güzeldi. Dışarıda gördüğüm o kız, benim canımı acıtmadı. Mona Rozam, taa evden örttü beni. Eşlerin birbirinin örtüsü olması ne hoş. Karımı seviyorum ey halkım. Ona âşığım. O şimdi mutfakta, eli yüzü un olmuş, bana kurabiye yapıyor. Şu anda üzerinde, dışarıdaki kızlar gibi aklı çelen, nefsi azdıran daracık bir kot ve daracık bir bady yok. Ev hali; eşofman, kazak, belinde de mutfak önlüğü var. Ve ben ona deli gibi âşığım. O halde halkımın bekârlarına vasiyetimdir. Pardon. Ölmüyorum ki henüz. Halkımın bekârlarına fermanımdır: Saliha kızlarla evlenin. Karınız saliha olsun kardeşim. Yüzü gibi huyu da güzel olsun. Tatlı dilli güler yüzlü olsun. Asık suratlı bir karıyla zinhar evlenmeyin. Koca hakkı nedir bilsin. Bencil olmasın. Evin içinde cıvıl cıvıl olsun. Sevin kardeşim. Bak bak bak! Gördünüz mü şimdi! Değmeyin keyfime! Mona Rozam çayı demlemiş, kurabiyeler de, hımmm, nefis! Oturma odamızda yarım saat çay ve aşk molası. Yazmaya kısa bir ara veriyoruz o halde.

6 Zilkade 1428

Kimi zaman arkadaşlarımla dertlerimi paylaşıyorum ve kederle görüyorum ki, dertlerimi merakla (hatta zevkle) konuşulacak bir sohbet malzemesi olarak algılıyorlar. Tabi sonra da akıl vermeye kalkıyorlar. Şöyle yapmalısın, böyle yapmalısın.

Ulan duygusuz herifler, akıl vermeniz için değil; tesselli vermeniz için paylaşıyorum dertlerimi. İnsaf yahu.

7 Zilkade 1428

Dün kuzumla dışarı çıktık ve işleri güçleri alışveriş olan bir sürü aptalla dalga geçtik. Bu arada biz de alışveriş yaptık ama biz asli görevlerimizi unutmuyoruz efendim. Öyle bir farkımız var yani. Bir saç kesme makinesi aldım. Berber probleminden bu şekilde kurtulmayı planlıyorum. Zaten iki veya üç numara kestiriyordum saçlarımı. Bu alet müthiş bir şey. Bir, iki, üç ve dört numara tarakları var. Eve gelir gelmez omzuma berberlerdeki gibi beyaz bir örtü attık. Mona Rozam başladı saçlarımı kısaltmaya. Eli de yatknmış keratanın! Bir güzel oldu ki! Artık berber zulmüne son. Bu arada acayip bir olay oldu. Biri beni şikâyet etmiş: daha doğrusu bıyıklarımı. Okula müfettişler geldi. Bıyıklarımı soruşturuyorlar. Biliyorsunuz memurin kanununa aykırı bir bıyık bırakmıştım: dudağımın iki tarafından yanlara doğru kıvrılıyor. Solculardan biri jurnallemiş olabilir. Gerçi, kimsenin günahını almayayım. Sağcılar da hazzetmezler ya benden. Belki de bir veli jurnallemişti: çocuklarımız kimlere emanet diye. Neyse. Pa-

zartesi günü üçüncü dersteyim, nöbetçi öğrenci geldi, "Sizi müdür çağırıyor." dedi. Allah Allah. Müdür beni dersten niye çağırırsın? Öğrencilere "Hadi yine iyisiniz!" dedim ve aşağı indim. Kapıyı vurmadan önce de aklıma gelmedi değil hani. Ulan şimdi bıyıklarım için müfettiş gelmiş olmasın? Girdim. Baktım kelli felli iki adam. Göbekli, gözlüklü. Müdür de son derece kibar. "Bakanlık müfettişleri!" diye tanıttı adamları. Yer gösterdiler, oturdum. Efendim, benim aslında iyi bir hoca olduğumu biliyorlarmış. Araştırıp soruşturmuşlar. Vatanına milletine bağlı, idealist bir hocaymışım. Eee? Kitabım olduğunu da biliyorlarmış, önemli edebiyat dergilerinde yazılar yazdığımı falan. Eee? Daha yaşlı görüneni resmiyeti bırakıp babacan bir tavır takındı. "Bak oğlum, biz de vatansever insanlarız, şu bıyıkları biraz kısalt, söylenti oluyor, bizi Ankara'dan buraya kadar yordun." Tabi adam, bu tavrına karşılık, benim de alttan almamı umuyor. Hiç yapar mıyım? Huyum kurusun, tabii ki yapmam! "Yoruldunuz belki ama epey yolluk almışsınızdır!" dedim. Herifler aynen pancar. Öyle ya, bu tip resmi görevlerde harcırah falan acayip para alıyorlar. Benim kolay lokma olmadığımı anlayınca işi hemen resmiyete döktüler. Deminki babacan müfettiş gitti, yerine görev düşkününü bir Nazi subayı geldi adeta. Yarım saat kadar attı tuttu. Sessizce dinledim. Adam susunca yerimden yavaşça kalktım ve kapıya yöneldim. Bakalım neler olacak. İnceldiği yerden kopsun anasını satayım. Zaten memurlukta gözüm yok. Kovsunlar beni. 'Büyük adam' olamadım; en azından 'bıyık adam' olurum. Hah ha. Bayan öğretmenlerin daracık pantolonlarını görmeyen müfettişler, benim bıyıklarına takılsınlar. İsabet olur. Geçen sene bir kız öğrenci teneffüste yanıma gelip, arka sıradaki erkek öğrencilerin

‘terbiyesiz laflar’ ettiklerini söylemişti. Ne diyorlar dedim. Ben tekrarlayamam dedi. Peki neyle ilgili, diye sordum. Yeni gelen felsefeci bayanla ilgili dedi. Durum anlaşıldı tabi. Bu yeni gelen bayan maşallah daracık pantolonlar giyme konusunda epey iddialı bir arkadaş. Eee, karşısında da on yedi yaşında ergen erkekler var. Çağırttım o ‘terbiyesiz laflar’ eden çocukları. Ne diyorsunuz olum siz, dedim. Biraz da damardan girip muhabbeti koyulttum. Çocuklar beni sever. Bülbül gibi öttüler tabi: bayan öğretmenin kalçaları ilgisini çekmiş çocukların. “Çok dar giyiyor hocam.” diye kendini savundu biri. La havle! Usulünce bir iki söz söyleyip yolladım çocukları. Müfettiş amcalar bir daha beni çağırırlarsa, bu olayı anlatmayı düşünüyorum. Bakalım ne diyecekler. (Edepli bir yazarın bunları yazmaması gerekirdi değil mi? Hüngür hüngür. Kendimden utanıyorum. Fakat gerçek, bayım! Gerçek bu denli çirkinse, bu sadece benim edepsizliğim sayılmamalı!)

11 Zilkade 1428

Diyorlar ki, isteyen başını örtsün, isteyen açık saçık giyinsin; kimse kimseye karışmasın, huzur içerisinde, birlikte yaşamayı öğrenelim... Ne hoş bir yaklaşım öyle değil mi? Hah ha. Bakın: Laikliğin kavramlarıyla düşündüğünüzde başka; İslamın kavramlarıyla düşündüğünüzde başka bir sonuca varırsınız. Laiklik meseleye “dindar olan – dindar olmayan” şeklinde bakabilir. Oysa İslamda “mümin, münafık, müşrik, fâsık, mürted vb” ayrımlar mevcuttur. Hangi davranışların, insanı han-

gi kategoriye sokacağı bellidir. Arkadaşlar, laikçilerin bal gibi bildiği fakat dincilerin (belki de birilerine şirin görünmek kaygısıyla) itiraf edemediği bir şeyi dürüstçe konuşalım: İslam, egemenlik ister. Bir mümin, bulunduğu coğrafyada, kendisine yaşam hakkı verilmiş olmasıyla yetinemez. Mümin, o coğrafyaya hâkim olur ve diğer unsurlara (mümin, münafık, müşrik, fasık, mürted vb) Allahın hükümleriyle *hükmeder*. Adaletle *hükmeder*. Laikler 'isteyen başını örtsün, isteyen açık saçık giyinsin ve kimse kimseye karışmasın' diyorlarsa bunu anlayabilirim. Fakat bir İslamcı böyle söylerse, ya dini bilmiyor ya takkiye yapıyor demektir.

12 Zilkade 1428

"Kadrini seng-i musallada bilip ey Baki / durup el bağlayalar karşına yâran saf saf." Perşembe. Okuldan öğlen geldim. Anlatmaya söz vermiştim: Bakın mutlu bir yuva nasıl oluyor: Mona Rozam nefis bir yemek yapmış. Sulu patates. Bulgur pilavı. Turşu. Yoğurt. Masayı hazırlayıp bir güzel yedik yemeğimizi. Ekmeği patatesin suyuna batıra batıra öyle bir yedim ki sormayın gitsin. Lahana turşusu. Mis gibi de yoğurt. Ulan bu yemeğin nesini anlatıyorsun, diyeceksiniz. Aşkla hazırlanmış kardeşim, aşkla! Yeme de yanında yat. Beraberce topladık masayı. Allahımıza hamd ettik. Kuzum bir çay demledi. Öğlen namazımızı da beraber kıldık. Beraber ettik dualarımızı. Sehpanı önüme çekip oturdum kanepeye. Hani o üzeri susamlı küçük simitler var ya, onlardan yapmış fırında. Bir de üzümlü kek. Bizimki de servis konusunda

uzman yahu. Mutlulukla içtik çayımızı. Başladık derin bir muhabbete. Kişinin hatunu saliha olacak kardeşim. Akıllı olacak. Gönül sahibi olacak. Karşına oturtup iki kelam edebileceksin. Salak sepet karı muhabbetlerine çekmeyecek seni; yok buzdolabıydı, yok bulaşık makinesi idi. Hatun odur ki karşına alıp memleket meselesi konuşabileceksin. Siyasetti edebiyattı derken ikindi okundu. Abdestlerimizi tazeleyip yine beraberce kıldık namazımızı. Sonra başladık okumaya. Ben günlük tefsir, hadis, ilmi-hal okumalarımı yaptım. Kuzum biraz Kur'an okudu. Sonra aldı eline Samiha Ayverdi'den İbrahim Efendi Konağı'nı; ben de çektim raftan Cuma Mektupları'ndan bir cilt. İki saat kadar daldık gittik. Baktık ki akşam olmuş. Hemen eda edildi namazlar. Hazırlanıp çıktık. Yürüyüş yaptığımız bir güzergâh var; evden çıkıp ana caddeden taa metro inşaatına kadar. Döneceğimiz noktada tablada fısıktık satıyor bir adam. Antep fıstığı. Aldık. Ama kavrulmuş değil. Ben kabukları yere atıyorum, kuzum poşete koyuyor. Sosyete resmen. Çevreci. Hah ha. Bir saat kadar yürüyüp döndük evimize. Yol boyunca da insanları kestik tabi. Kadınlar, adamlar, kızlar, işçiler, öğrenciler, şoförler, yayalar. Her evde bir hikâye var. Kimi çamaşır asmış balkonuna. Kiminde sarı, kiminde beyaz ışıklar. Apartmanın bahçesinde finosunu dolaştıranlar. Babasına sigara almaya çıkmış on üç yaşında çocuklar. El ele dolaşan âşıklar. Beli bükülmüş ihtiyarlar. Çekilmiş perdeler, bazen bir müzik sesi. Ama daha çok, açık unutulmuş televizyonlar. Karanlıkta arabaların farları gözümüzü alıyor. Öğrenciler servislerden inip evlerine koşuyorlar. Memurlar mesaiyi bitirmiş. Hayli kravatlı ve yorgunlar. Marketler, manavlar, kasaplar günün hesabını yapmakta. Bir garip telaştalar. İNSANLAR. Ahh insanlar. Şiir gibi bir

yürüyüşten sonra evimize döndüğümüzde, baktık yat-sı olmuş. Kıldık hemen. Televizyonu açtık. Bakalım aptal kutusunda bugün neler var. Oturup fıstığımızı bitirdik. Biz akşam yemeği yemiyoruz biliyor musunuz: sağlıklı hayat! Annemleri arayıp yarın akşam oturmaya geleceğimizi söyledik. Kızkardeşimi arayıp yeğenlerimle konuştum sonra biraz. Çoğu zaman izlemeye değer bir şey bulamıyoruz şu televizyonda. İyi bir film varsa ne âlâ. Ama bu akşam bulduk. Kanepeye oturup sessizce izledik sinemamızı. Bir ara dizlerine yattım Mona Rozamın. Bir iki açık sahne çıktı; kuzum elleriyle gözlerimi kapadı, izlettirmedi. Hah ha. "Eşler birbirinin örtüsüdür derken kast edilen bu muydu yani?" dedim, güldük. Gözlerimi örttü elleriyle. Ne var bırak izleyelim dedim. Şaka tabi. "İstiyorsan ikinci, üçüncü ve hatta dördüncü eşi alabilirsin; fakat harama bakmak yok!" diye fırçaladı beni. "Müslüman bir erkek, tek eşlilik taraftarı görünüp de karısını aldatan modern erkek gibi olamaz." dedi; "Allah'ın izin verdiği bir konuda ben yasak koyabilir miyim sana?" Söylüyorum da anlamıyorsunuz arkadaşlar: Benim karım bir meleeeeeeeek! Sonra form bisküvileriyle elma yedik. Eee akşam yemeği yemeyince midemiz kazınıyor haliyle. Bilgisayarı açıp yazılara baktım biraz da. İnsan karısını sevince hayat ne güzel oluyormuş yahu. Birazdan dişlerimi fırçalayıp yatacağım. Allah size de rahatlık versin ey halkım. Yani, yüzüne baktığınız zaman içinizin ısındığı salih bir hanım versin. Ben mutsuz bir evlilik ne demektir bilirim. İş hatunda biter ey halkım; iş hatunda biter.

14 Zilkade 1428

Sezai Karakoç, Nuri Pakdil, İsmet Özel ve diğer üstadları protesto ediyorum. Neden bir araya gelmiyor-sunuz? Aynı davanın adamı değil misiniz? Siz bir araya gelseniz bu ülkede nasıl bir heyecan oluşur bilmiyor musunuz? Şimdi, Sezai Karakoç üstad diyecek ki, ben siyasal bir parti kurdum. Eyvallah. İsmet Özel diyecek ki, ben bir dernek kurdum. Eyvallah. Öbürü diyecek ki ben bir dergi çıkartıyorum. Beriki diyecek ki... Peki, eyvallah. Allah ecrinizi zayi etmesin üstadlarım. Haddimi aşıp edepsizlik etmek istemem ama bence birleşmek zorundasınız. Evet birikiminiz var. Bu milletin gönlünde yeriniz var. Birikiminizin ve milletin gönlündeki yerinizin gerektirdiği gibi davranmadığınız müddetçe, vebal altındasınız. İslam'ın birlik konusuna verdiği önemi size ben öğretecek değilim herhalde. Nefis meselesi mi bu? Prestij meselesi mi? Bir derdiniz mi var? Kardeş değil misiniz? Küs müsünüz? Neden ayrı gayrısınız? Ben bir kardeşiniz olarak hatırlatıyorum. Haydi o çok bilinen klişeye yeni bir biçim verelim o halde:

Ülkemin bütün üstadları, birleşiniz!

17 Zilkade 1428

Şeyhim Efendim himmet buyurdu sana bir kıssa hikâye edeyim ki sen de varıp gidesin bunu insanlara anlatasın olur mu dedi. Olur dedim. Dinle o zaman dedi: Zamanın birinde bir şeyh, müridine bir kıssa hikâye etmiş de ona demiş ki varıp gidesin sen de bunu insanlara anlatasın olur mu. Olur demiş mürid.

Dinle o zaman: "Allah Âdem'e bütün isimleri öğretti." Kıssa bu mudur demiş mürid. Elhak budur demiş şeyh. Şimdi var git bunu insanlara anlat. Şimdi sen de var git bunu insanlara anlat. Hazret-i Ali radiyallahüanh buyurdu ki ilim bir nokta idi onu cahiller çoğalttı.

21 Zilkade 1428

Nâm-ı diğer, 1 Aralık 2007. Bu günlüğe başlayalı tam bir yıl oldu. "Sizi sevmiyorum ey insanlar." diye başlamışım. Sizi hâlâ sevmiyorum ey insanlar. Sevmek istiyorum, hem de çok sevmek istiyorum; ama sevemiyorum. Demek ki bu bir yıllık süre zarfında kendimizi pek geliştirememişiz. Hah ha. Pardon. Hüngür hüngür. Biraz daha çaba sarf etmem gerek. O halde, insanları sevmek için çalışmalara devam. (Sevmiyorsun da ne anlatıp duruyorsun? Evet. İşte yakalandık. Buna cürm-ü meşhut derler.) Günler geçiyor. Geçen gün ömürdendir. Bugün de akşam oldu. Artık yeni şeyler söylemek lazım cancağızım. (Fakat görüldüğü gibi biz sadece alıntılarla yaşıyoruz.) Biliyor musunuz bir şey fark ettim: çevremizdeki insanlar bana ve aileme bir tuhaf davranıyorlar. Kaçan âşıkların, daha doğrusu kaçmanın, gizli bir itibarı var aslında; dile getirilmeyen bir saygınlığı var. İnsanlar birbirlerine açıkça söylemiyorlar ama aslında tuhaf ve derin bir hayranlık duyuyorlar kaçan âşıklara. Belki de, kahramanı olmayı arzu ettikleri bir hikâyenin, sadece dinleyicisi ya da anlatıcısı olarak kalmanın ezikliğindendir: ailem, yarı imrenme yarı kıskançlık kokan sessiz bir tavırla karşı karşıya. Felak ve nas okuyoruz efendim. Mutluyoruz anasını

satayım! Çatlayın da patlayın isterseniz! Seviyoruz birbirimizi. İncitmiyoruz, kırmıyoruz. Yalnız şunu da belirtmeden geçemeyeceğim ey halkım: ben türkülerini çok severdim. İşte mutlu bir evliliğin insana verdiği en büyük zarar bu: artık türkü dinleyemiyorum. Yani şöyle: insan sevdiğine kavuşunca o yanık türkülerin pek bir anlamı kalmıyor. Oysa eskiden bu türkülerini duyduğumda nasıl da kederlenirdim. Hüngür hüngür. İşte böyle. Mutlu evliliğin dezavantajları. (Nispet yapıyorum cümle âleme! Keyif benim! Çatlasın düşmanlar!) Geçen akşam kuzumla televizyon izliyorduk; Zahidem çıktı. Ki ben Zahidem'i ne zaman dinlesem gözlerim dolardı. Dinledik; hatta beraber de söyledik. Ama yıllar öncesinin o hüznünü hissetmediğimi kederle fark ettim. Ulan daha ne istiyorsun, keder müptelası, arabesk kafalı. Doğru yahu. Mutluluk böyle bir şey. Gerçi bundan gizli bir utanç duymuyor da değilim: Mutlu adamdan yazar olur mu? Beni de kandırmışlar işte: sanatçı dendi mi bunalımlı bir tip canlanıyor kafamızda. Artık mutlu olduğuma göre benden iyi bir şey sadır olmaz. Hüngür hüngür. Niye öyle olsun canım? Müslüman bir sanatçı ile batılı bir sanatçı arasında önemli farklar vardır. Bir kere bizim ontolojik bir meselemiz yok. Olamaz da. Allah deriz, konu kapanır. Batılı sanatçı debelensin dursun. İşin içinden çıkamasın. Eleştirmen amcalar ve teyzeler burada yanılıyorlar işte. Ontolojik bunalımı anlatan eserleri başarılı buluyorlar da, bir inanç çevresinde dönen eserleri sanattan uzak ve kaba olmakla suçluyorlar. Kimi zaman doğru olabilen bu tenkit tarzı; müslüman sanatçı ile batılı sanatçı ayırımı yapılmadan konuşulduğunda, yanlış sonuçlara götürebilir bizi. İnançlarını önceleyen bir sanatçının yazdığı her cümleyi 'kişisel bir bunalımın örtülmesi/dönüştürülmesi' şek-

linde yorumlarsanız komik olursunuz arkadaşlar. Gelin o zaman sizinle şöyle bir oyun oynayalım. İtirafılar. J.J.Rousseau. Hah ha.

Bir: Günlük tutuyorum; çünkü gizli bir batı hayranıyım. Ama bunu kendimden bile gizliyorum. Yazılarımda anlattığım gibi gerçek bir batı karşıtı olsam, günlük tutmaz, düşüncelerimi bizden bir türde (örneğin şiir, mektup, hikâye vs.) dile getirirdim öyle ya.

İki: Akşam gezmelerine gitmiyorum ama insanların kültür seviyeleriyle bir ilgisi yok bunun; akşamları sürekli karnım guruldar da benim, hah ha, rezil olurum, gastrit mi artık ülser mi neyse, bu yüzden ortamlarda bulunmak istemiyorum. Fakat bunu itiraf edemediğimden, 'erdemli bir yalnızlık' içindeymişim de, insanların basitliğinden uzak duruyormuşum havası yaratıyorum.

Üç: Çok yeteneksiz bir öğretmenim. Çevremdekiler gibi dershanelerde çalışıp malı götürmek varken evimde oturup duruyor olmamın sebebi bu. Fakat bunu da itiraf edemiyorum ve modernizm/kapitalizm gibi soyut bazı kavramlara sataşıp, hayatın para kazanmaktan ibaret olmadığını söyleyerek durumu kurtarmaya çalışıyorum.

Dört: En önemlisi: eskiyi/geçmişi özleyor olmam da aslında 'şu anki yetersizliği gizleme' duygusundan kaynaklanıyor. Son zamanlarda bende, afedersiniz, bir eril-lik kaybı söz konusu oldu da. Bu yüzden Osmanlı'nın kudretli günlerini özlediğimi söyleyip, meseleyi siyasal alana çekiyorum ki durum çakılmasın. Hah ha. Ama tabi siz eleştirmen amcalar ve teyzeler o muhteşem psikoanalitik yöntemlerle benim tüm komplekslerimi görür ve tez zamanda ipliğimi pazara çıkarırsınız. Bundan hiç kuşku yok. Hüngür hüngür.

Ulan alışmışsınız tabi, bohem hayatı süren o bunalımlı batılı sanatçı tipine; müslüman sanatçıyı da aynı metotlarla analiz etmeye çabalıyorsunuz. Yazık size be. Geliştirin biraz kendinizi. Biz kulüplerin dumanlı ve loş salonlarında varoluş bunalımları yaşayan ve mutluluğu kanyak şişelerinin dibinde arayan o zavallı kardeşlerimize benzemeyiz bir kere. O garipleri de sever ve 'derin ontolojik yalnızlıklarını' anlarız, ama biz nakşımızı yapar, hüsnihattımızı altın tozu ile yaldızlarız; hikâyemizi, kısamızı anlatır, ezan okununca kalkıp namazımızı kılarız. Kavuşmak için kederle boynumuzu büküp beklediğimiz melek karımızın dizlerine başımızı koyar, huzura dalarız. Biz Allah'a inanırız. Ve hadi sizin terminolojinizi kullanarak bir aforizma daha patlatalım:

Allaha inanmak, baylar; tahmin edemeyeceğiniz bir 'konfor' katar hayatımıza.

Elhamdülillah.

22 Zilkade 1428

"Kalbimizin ortasında güvercin / güvercinin kursağında bir kurşun / kefenimiz arşın arşın / parasıyla peşin peşin." Sayın Irgat, sert ve kırık bir sesiniz var ve ben bunu seviyorum. Pazar. Kiliseye mi gitsem? Olmaz. İki cami arasında beynamaz mı olsam? O da olmaz. O halde oturup yazalım. Aslında dün itibariyle günlüğe son vermek geldi aklıma. Fakat o kadar düzenli olamam ben. 1 Aralık'ta başlamış 1 Aralık'ta bitirmiş, dedirtmem kendime. Anlaşılan biraz daha sürdüreceğiz bu işi. İnat-

çı adamım vesselam. Başka da inatçı kalmadı zaten piyasada. Üç beş deli daha var. Gerisini hizaya getirdiniz. Ama ben inatlarımla yaşayıp inatlarımla öleceğim anasını satayım. Son Mohikan, Son Samuray, Son Osmanlı derken, ben de Son İnatçı filmi ni çekeceğim. Son Yobaz. Evet! İnatçıyım ve yobazım ve bununla gurur duyduğum bile söylenebilir. Çünkü obez olmaktansa yobaz olmayı tercih ediyorum. (Kilolu arkadaşlar alınganlık göstermesinler; obez derken, modernizmin/kapitalizmin ürünleriyle, kafası, kalbi, bedeni şişmiş olanları kast ediyorum ben.) İslah edemeyeceksiniz beni. Adam olmayacağım işte. İnatçı bir çocuk gibi bağırp çağıracağım ve ağzınızın tadıyla bir misafirliğe gitmenize engel olacağım. Burnunuzdan fitil fitil getireceğim. Çayı üstüme dökeceğim, halının üzerine pasta kırıntıları saçacağım, en olmadık zamanlarda, tuvaletim geldi diye tutturacağım. Sigara içerken yanınızda durup lafa karışacağım. Ev sahibinin çocuğunu bir müsait yerde kıstırıp kulağından ısıracağım. Büfedeki bibloyu çaktırmadan alıp tam da koridorda elimden düşüreceğim. Yaramazlıklarım ile illallah dedirteceğim hepinize. Pişman olacaksınız. Bir daha benle gezmeye gitmemeye ahdedeceksiniz. Çünkü, bir yazarın varlığı, kurulu düzeni tedirgin etmiyorsa baylar, oturup bir daha düşünmek gerekir. Evet! Evet! Yine suçüstü yakalandım işte! Sizi tedirgin etmek istediğimi ağzımdan kaçırdım! Ah bayım, hayır, tedirgin etmek değil maksadım: ben aslında kahraman olmak istiyorum. Ben sürekli hatırlanmak istiyorum. Alkışlanmak istiyorum. Para ve şöhret içinde yüzmek istiyorum. Ben ölmeyi, unutulmayı ve kaybolmayı kabullenemiyorum. Hüngür hüngür.

Eleştirmen teyzeler, amcalar! Abilerim, ablalarım! Ne olur ipliğimi pazara çıkarmayın: idare edin gitsin. Kah-

raman olmak isteyen bu zavallıyı bağışlayın. İşte anladınız gizli niyetlerimi. Kurulu düzende kendine yer edinememiş bir süprüntüyüm ben. Kiskancım. İhtiraslarımın esiriyim. Ulaşamadığı ciğere pis diyen aşağılık ve ikiyüzlü bir kediyeim. Konulduğu altın kafesin kıymetini bilememiş ve gizli örgütlerce beyni yıkandığı için 'ille de vatanım' türküsü tutturmuş nevrozlu ve faşist bir bülbülüm ben. Hüngür hüngür. Kahraman olmak istiyorum desem, kabahat; sırt dönüyorum sizin modern dünyanıza desem, buna da 'negatif kur' demişsiniz. Ne halt edeceğimi şaşırdım. Nereye gitsem sizin elinizden? Başımı hangi taşlara vursam? Gelin o zaman size gerçeği söyleyeyim. Bugün ne? Pazar. Güzel oğlumu alma günüm. Fakat 'devlet ana' müsaade buyurmadı. (Oğlumun annesine bu ismi Mona Rozam buldu. Bu vesileyle Kemal Tahir'i de yâd ediyoruz ve solcu arkadaşlarımıza bir tarihimiz olduğu gerçeğini bir kez daha hatırlatıyoruz efendim.) Devlet ana uyduruk bahanelerle oğlumu görmemi bir kez daha engelledi. Buna sinirlendim de size sarıyorum, kusura bakmayın. Benim ne hissettiğim o kadar mühim değil de, canım oğlum üzülmüyor, ben ona yanıyorum. Devlet ana telefonda izin (!) vermişti, alabilirsin demişti. Evlerine kadar gittim. Orda tutturdu babaannesine götürmeyeceksin diye. Haydaaaa! Niyeymiş efendim? Hanfendi öyle uygun görüyormuş iyi mi. Ya dışarda bir yere götürecekmışım ya da alamazmışım. Ben de inatçıyım ya hani; peki almıyorum o zaman dedim. Çıktım geldim. Gelirken bir köprü var geçmem gereken; orda hüzmün verici bir olaya şahit oldum. Daha önceleri de birkaç kez görmüştüm: elli yaşlarında, kır saçlı, sakallı, bir altmış boylarında, perişan görünümlü bir baba. Ve babasının nerdeyse iki katı, dalyan gibi bir çocuk; on beş yaşlarında, iri yarı, uzun boylu. Bunda ne var? Bunda şu var:

Belli ki çocuğun akli melekeleri gelişmemiş. Üç yaşındaki bir çocuk zekâsına sahip. Köprünün korkuluklarına tutunmuş, gelip geçen arabalara bakarak bağırıp çağırıyor; eğleniyor kendince zavalılık. Babası ise, yanında, bir taşkınlık yapmasın diye gözetiyor onu. Evde sıkılan oğlanı belli ki dolaştırmaya çıkmış. Bu da böyle bir imtihan. Benimkinin lafı mı olur şimdi? Allah sabır versin sana güzel babacık. Kendi küçük, yüreği büyük, dertli babacık. Allahım sana yardım etsin, sabır ihsan eylesin. Oğluna da şifa versin Rabbim. Söz bitti. Şimdi susmak lazım. Ama susamıyorum işte. Neden?

Çünkü insan konuşmayı bir senede öğreniyor da, susmayı otuz senede öğrenemiyor.

23 Zilkade 1428

Müslümanları bir araya getirecek müceddid bir önderi bize lûtfet ya Rabbi.

1 Zilhicce 1428

Salı. Okula gittim geldim. Öğrencilerimi aydınlattım. Hah ha. Şu an hepsi ışık içerisinde yüzüyor. Ülkemin bütün mühim meselelerine vakıf oldular. Hayatın anlamını çözdüler. Varoluşun sırrına erdiler. Hepsi haftada en az bir kitap bitirmeye başladı. Toplumsal sorunlarımıza çözüm yolları üretiyorlar artık. Futbolmuş, pop müzik-

miş, dizi filmlermiş, bunlarla alâkalarını tamamen kestiler. Descartes ile Gazali'yi karşılaştıracak derecede biliyorlar meseleleri. 'Çıkma' denen namussuzluktan bile vazgeçtiler. Erkekler, evlenecekleri kızın, kendilerinden önce başka bir erkekle çıkmış olmasını kabullene-meyecekleri için; kızlar da, evlenecekleri erkeğin, kendilerinden önce başka bir kızla çıkmış olmasını kabulle-nemeyecekleri için, çıkma meselesine karşı çıkıyorlar artık. Müthiş bir ahlak anlayışı edindiler. Hah ha. Hüngür hüngür. Kuzumla çarşıya gittik öğleden sonra. Salaş'ta kebab yedik. Mağazaları dolaştık. Bulaşık makinelerinin fiyatlarına baktık. Müthiş pahalı. Kuzuma bir bulaşık makinesi alamayacak kadar yoksul bir kralım ben ey halkım. Halktan topladığım vergileri artırmaktan başka çarem yok. Hazine tam takır kuru bakır. Ama kestane alıp yemeyi de ihmal etmedik. (Bilirsiniz âşıkлар kışın öyle yapar.) Sonra dolmuşa binip yuvamıza döndük. Bir kez daha sarahaten anlaşılmıştır ki, evi, inşaat ustaları yapar; yuvayı, dişi kuşlar. Ne tatlı kız yahu! Şimdi tasvire kalkışsam, ayıp olacak. Zaten geçen akşam şaka yollu fırçalandı beni: Yazılarında I.Aynur'dan bahsediyorsun, onu tasvir ediyorsun ama bir kere bile benden söz etmedin, aşkolsun dedi. Kuzum dedim, nasıl tasvir ederim seni? Ya bir okuyucunun hayalinde canlanırsan? Bilmez misin ki ben seni ellerin hayalinden bile kıskanırım! Canım benim. Ömrüm. Fakat şu kadarını söyleyeyim ey halkım, benin eşim bu yüzyıldaki nadir müslüman devrimci kadınlardan biridir. (Başka var mı bilmiyorum.) Üzerindeki sonsuz baskılara rağmen üniversiteye gitmeyi değil, yuva kurmayı tercih etmiştir. Bu yüzyılın muhaciridir o; sokaklardan evine hicret etmiştir. Müslüman bir kadınla evlenmek insanın hayatına müthiş bir konfor katıyor.

(Herhangi bir başörtülü kızdan değil, harbiden mümin bir kızdan bahsediyorum.) İhtirasları yok, saçma sapan beklentileri yok, modern takıntıları yok: çünkü Allahı var. Ben de elimden geldiğince iyi bir adam olmaya çalışıyorum – biliyorsunuz bu benim için ne kadar zor. “Sâlihâtü gânitetün...” buyruluyor ayette. İyi kadının en temel özelliği, itaatkâr olmasıdır baylar! Kur’an böyle söylüyor. Gerisi fasafiso. Fakat erkek dediğin de delikanlı olacak. Şefkat nedir bilecek. Sadakat nedir, dürüstlük nedir, merhamet nedir bilecek. “Sizin en hayırlınız, hanımlarına karşı en iyi davrananlarınızdır.” buyuruyor peygamberim. Neyse. Akıl sahipleri zaten bilirler. İlk evliliğimden sonra tüm ümitlerimi yitirmiştim aslında. Kadınlar hakkında epey olumsuzdum. Genel itibarla hâlâ öyleyim. Fakat Allah bazen bize melekleri gönderebiliyor. Evde huzur bulmak öyle müthiş bir şey ki anlata-mam. Bir kere, sabah gözümü bir açıyorum; yanımda bir melek! Bir de tatlı dilli, güler yüzlü ki sormayın. Mevlana “Güzel yüze kırk günde doyulur, ama güzel huya kırk yılda doyulmaz.” demiş. Doğru söylemiş vesselam. İlk- gençliğimde Mevlana’nın bu cümlesine biraz canım sıkılırdı aslında. Güzel huya doyulmazmış, peh, derdim. Şimdi gel gör beni aşk neyledi. Sabah namazından sonra (hafta sonları) bazen geri yatıyorum. Kuzum yatmıyor, güzel bir kahvaltı hazırlıyor, ortalığı derleyip topluyor, sonra beni uyandırıyor. Bu nefis bir duygu. Çocukluğumdan beri hissetmemiştim. Çocukken annem böyle yapardı. Demek ki bir kadın, eşinin annesi olmayı da bil-melidir. Ah biz erkekler, çok şey mi istiyoruz dersiniz? Bilemiyorum. (Tabi buldun bir köle; mutlusun, diye dü-şünebilirsiniz. Ben padişah, o köle! Hayır efendim hayır! Evet ben padişahım; fakat o köle değil, o benim sadra-

zamım! Evet! Ne var bunda? Tarihimizin ilk bayan sadrazamı benim eşimdir!) Efendimiz, kızını Hz. Ali'ye verirken, "O sana cariye olsun; sen de ona köle ol." diyerek vermişti. İş budur. Ama yine peygamberim, "Allah'tan başkasına secde etmek emredilecek olsaydı, kadının, kocasına secde etmesi emredilirdi." buyuruyor. Ahh ahh! Modern kodlarla beyin yapısı değiştirilmiş bir kıza bunu nasıl anlatırsın? Anlatamazsın. Evdeki huzur nefis bir şey. Huzurluyum hamdolsun. Beraber kitaplar okuyoruz. Bir şey yazınca hemen kuzuma okutuyorum. Yemeklerimizi yiyoruz afiyetle. Çayımızı içiyoruz. Geçmişten, gelecekte, kendimizden, ülkemizden konuşuyoruz. Birlikte Kur'an okuyoruz, hadis okuyoruz. Akşamları da eski Türk filmleri izleyip çubuk kraker yiyoruz. Pek fazla eşimiz dostumuz da yok doğrusu. Akşam gezmelerimiz falan da yok. Kuzum o kadınlardan hazzetmiyor, ben de o adamlardan. Tuhaf bir şey. Dindar denilen bir çevrede yaşıyoruz; ama insanların tek amaçları daha büyük bir ev ve daha lüks bir araba. Bizim kızdığımız şeylere onlar nedense pek kızmıyorlar. Nadiren de olsa bir akşam gezmesine gidildiğinde muhabbet aynı: iş hayatı, futbol, arabalar falan fişman. Tabi herkesten Cemil Meriç olmasını bekleyemem ama insan sıkılıyor yahu. Ben küçükken, evimize gelen misafirlere bakıp umuda kapılırdım biliyor musunuz. Bir iyimserlik, bir sevecenlik duyardım. İri yarı, bıyıklı bazı amcalar vardı; bizi koruyacak, savunacaklardı, yarın bir İslamî mesele olduğunda şiddetle itiraz edip işleri yoluna koyacaklardı. Sonra büyüdüm ve anladım ki o amcalar yok artık. Belki de hiç olmadılar, kim bilir. (Ne amcalar sevdim zaten yoktular!) Fakat bir sürü kaba adam var içimizde. Ahh içimizdeki kaba adamlar. Karşımızdaki budalalar. Yine nerden gir-

dik bu konuya? Nerden girdiğimizi hatırlamıyorum. Ama çıkış buradan arkadaşlar. Buyurun. Lütfen yavaş yavaş çıkalım. Lütfen bayanlara ve çocuklara öncelik tanıyalım. Lütfen bir izdihama sebebiyet vermeyelim.

3 Zilhicce 1428

Perşembe. Bu günlerde sık sık dışarı çıkıyoruz kuzumla. Bazı ufak tefek ihtiyaçlarımız oluyor. Öğlen okuldan geldim. Namaz. Yemek. Biraz muhabbet. Sonra çıktık. Kuzumla yol boyunca bütün kadınları inceledik. (Bizim işimiz bu!) Neticede şu karara vardık: Kadınlar açık ve kapalı olmak üzere iki grup değil. Alt başlıkları bir yana bırakırsak, dört temel kategori var:

1) Açık-açık kadınlar: Bunlar malzemeyi göstermekte hiçbir sakınca görmüyorlar. Gayet rahat bir şekilde, dar bir pantolon ya da kısa bir etek giyebiliyorlar. Erkekleri en çok ilgilendiren uzuvları olabildiğince ortada.

2) Açık-kapalı kadınlar: Bunlar başörtülü olmadıkları halde yine de nispeten edepli giyinmeye çalışıyorlar. Vücut hatları belli olmuyor. Dekolteleri ve yırtmaçları yok. Bol kıyafetleri tercih ediyorlar. Yani saçları açık, ama kıyafetleri tahrik edici değil. Fakat çekici oldukları su götürmez. Belli ki bir dini hassasiyetleri var. Allah tesettürü nasib eylesin.

3) Kapalı-kapalı kadınlar: Bunlar tesettürlü kadınlar. Başları örtülü, pardösülü kadınlar. Yüzleri ve elleri dışında görünen bir tarafları yok. Kıyafetleri asla dar değil. Tam da Allah'ın emrettiği gibi.

4) Kapalı-açık kadınlar: En ilginç tipler de bunlar aslında. Bu arkadaşların güya başları örtülü; fakat vücutta gösterilebilecek ne varsa göstermeye azami gayret sarf ediyorlar! Daracık bir kot pantolon, üstüne daracık bir tişört ve kafada örtü! Ya da ayak bileğinin iki karış üstünde bir etek, üstünde göğüsleri ifşa eden bir bluz ve kafada örtü! Bu ucubelerin ne yapmaya çalıştıkları pek belli değil.

Hah ha. Ya da hüngür hüngür. Tercih sizin. İşin ilginç yanı, bu dört tip kadının nüfus cüzdanında da 'Dini: İslam' yazıyor. (Geçenlerde Hüseyin aradı. Evdeydim. Ne var ne yok dedim. Çok sinirliyim dedi. Niye dedim. Başörtülü oldukları halde orasını burasını gösteren kadınlara telmihen, hoş bir cevap verdi: "Hocam çarşıda erotik örtülüler defilesi var, çıldırmak üzereyim!" Kardeşim, tesettürün anlamı; saçları örtmek, vücut hatlarını belli etmemek ve müslüman bir bayanın asaletine yakışır şekilde davranmaktır. Elinde dondurma, ağzında sakız; yılışık hareketler, kahkahalar; ulan İslam ahlakını üstünde taşıyamadıktan sonra, ne anladım başını örtmenden? Bilakis, dine zarar veriyorsun.)

Kuzumla ne zaman çarşıya çıksak muhabbet nefis oluyor. Herkes hakkında bir güzel atıp tutuyoruz, eve öyle dönüyoruz. Eleştiri oklarımıza hedef olmayan bir Allah'ın kulu kalmıyor caddelerde. Biz de süttten çıkmış ak kaşığız ya, ondan! Hah ha. Değiliz tabi. Rabbim sen bizi de affet. Ama en azından tarafımız belli kardeşim! Allah'a şirk koşmayalım, bir de kul hakkına girmeyelim. Büyük günahlardan kaçınalım. Küçük günahlarda da ısrar etmeyelim. Sonra da Rabbimin merhametine sığınalım. Allah'ım sen affedicisin, affetmeyi seversin; bizi de affet. Yani itikadımızı sağlam tutup, mümkün olduğunca çirkeften uzak duralım diyoruz ama bu yine de aksak bir tavır sa-

yılır. Kişisel olarak kirden pastan gûnahtan ne kadar uzak da dursak, iyiliği emredip kötülüğü yasaklamadığımız müddetçe, suçluyuz. İslam egemenlik ister kardeşim. İslam'da "Emr-i bil ma'ruf, nehy-i an-il münker" çok önemlidir. Ne diyor Oğuz abi? "Ben sadece namuslu olmakla övünen kişiyi adamdan saymıyorum; toplumu iyiye, güzele götürmek için kendi gibi namuslu insanlarla birlikte bir çaba harcamamışsa, çevresindeki uygunsuz gi-dişe başkaldırmamışsa, o kişi namussuzdur benim için." diyor. Üstadım ne de güzel söylemiş. Haa bu arada, bugün 3 Zilhicce. Bu ne demek biliyor musunuz? Şöyle söylersem belki anlaşılır: 13 Aralık. Yani Oğuz abinin vefatı. Allah ona merhamet etsin. Pirim. Üstadım. Türkiye'nin Ruh'u'nu yazamadan öldü. Nedir Türkiye'nin Ruh'u? Kuşkusuz İslam'dır baylar. Kuzumla Tutunamayanlar'ı bir daha okuyoruz. Üstadım insan gerçeğini öyle nefis yakalamış ki, ömrü vefa edip de Türkiye'nin Ruh'u'nu yazabilse, eminim İslam'ı yazacaktı. İnsanın özünü, insanın fitratını Oğuz abi kadar güzel yakalayan az bulunur arkadaşlar.

4 Zilhicce 1428

Sen benim hayallerimdeki prensessin sevgilim; sana dönüşün diye o kadar kurbağayla boşuna muhatap olmuşum!

6 Zilhicce 1428

Bugün pazar. Oğlumu görmem eften püften sebeplerle bir kere daha engellenmiştir efendim. Ne yapalım, bu da bizim kaderimiz. Beni boş verin de, oğlum bu duruma ne diyor, onu merak ediyorum. Gerçi henüz çok küçük. Yakında anlaşılır her şey. Üzülmese keşke. Canım benim. Yağmur. Bu yağmur. Bu kıldan ince. Kanepede kâğıtlar. Kitaplar. Tam bir yazar evi. Hayatım da fena değil hani. Yakışır bir yazara. Aşk desen var, macera desen var. Hüznün zaten bizim asıl işimiz. Siyaset de var. Baş ağrılarım korkunç. Haa, astımım var. İlk karımdan ayrılmışım. Oğlumu göremiyorum. Gittim âşık olduğum kızı kaçırdım. Daha ne olsun. Düzene de karşıyım. Ama yine de yaramıyoruz. Ontolojik problemimiz yok işte, ne yapalım? Var olmayı biz de garipsiyoruz zaman zaman; ama hepsi o kadar. Allah diyoruz mesele bitiyor. Kusura bakmayın; öyle derin varoluş acıları çekip gerçek bir sanatçı olmuyoruz. Bu da bizim eksiğimiz. Hüngür hüngür. Murat isminde bir arkadaşım vardı fakültede. Varoluş deyince aklıma geldi. Hayattan 'derin bir memnuniyetsizlik' duyduğunu söylerdi. Hoş bir adamdı. O benden ne kadar hazzederdi bilemiyorum ama ben onu severdim. Önce bir iki haberini aldım; doğuda bir yerde başlamıştı memuriyete, Siirt'te mi, Bitlis'te mi, öyle bir yer. Kentli bir cocuktu, oralarda ne işi olurdu onun? Ama kısmet işte. Sonra izini kaybettim. Ashı diye bir kızı severdi. Tüm edebiyat bölümü de bilirdi bu aşkı. Kız bunu bir iki reddetti; fakat Murat sevmekten vazgeçmedi. Bu kız beni adam eder, derdi. Erkekler genelde böyle bakmaz meseleye. Murat alabildiğine farklıydı canım. Guns'N Roses dinlerdi. (Böyle mi yazılıyor ulan bu?) Bir gün kampüste bana da dinletti. Herif tüfeğiyle kendini vurmuş ga-

liba sonunda. Yoksa o başkası mıydı. Neyse. Kulaklığı kendi elleriyle taktı kulağıma, dinle dedi, açtı sesini. Güzel-di doğrusu. Bir şeyler yazdığımda ona okuturdum. Beğenir miydi gerçekten, yoksa nezaketinden mi bilmem, iltifat ederdi sağ olsun. Birgün okulun bahçesinde oturuyoruz. Murat da bana Aslı'yı anlatıp duruyor: Şöyle iyi kız, farklı kız, şöyle asil, şöyle güzel... Önümüzden bir kalabalık geçti o sıra. İçlerinde bizim bölümden Gizem diye bir kız var. Murat, Gizem'in arkasından baktı baktı, kulağıma eğildi ve şöyle söyledi: "Ben aslında Gizem'e âşığım!" Ne güldüm anlatamam! Ulan hani Aslı'yı anlatıyordun sabahtan beri bana? Birkaç cümleyle geçiştirmek haksızlık olur Murat'ı. Derin adamdı. İyi bir okuyucuydu. Hitabeti enfesti. Bölümde benim kadar güzel konuşabilen tek adam oydu. (Ammma da mütevazıyım.) Bir gün yine o enfes Türkçesiyle uzun bir konuşma yaptı: hayran kaldım. Gaza gelip ben de söz aldım; iyi konuştum ama onun kadar değil. Bir şeyler yazıyor mu acaba? Yazsa iyi yazar eminim. Bir şeyler karalardı eskiden. Çıkardığımız dergide bir iki öyküsü şiiri falan yayımlanmıştı. Bu memlekette kadri kıymeti bilinmemiş kafalardan biridir bana kalırsa. Bir sürü hastalığı vardı; kalbinde, ciğerlerinde. Sürekli hastanelere koştururdu: kalitesi burdan belliydi bence. Bir başka gün, kimselere söylemediğim bir şeyi ona söylemiştim: bilmem hatırlar mı: yine bahçedeyiz, sigaralarımızı yakmış muhabbet ediyoruz. (Ulan yirmi yaşında ne aptal bir psikolojiyle başladık şu sigaraya, ne ahmakça bir özentiyile içtik şu mereti – Allah bizi kurtarsın.) Hastalıklarından dert yandı. Artık onu teselli etmek için mi, yoksa onun tarafından kabul edilmek, beğenilmek için mi bilmem, bir devlet sırrı verir gibi, astımım olduğunu söylemiştim. Hah ha. Öyle bir hatıra işte. Ko-

nuşmak görüşmek isterim. Hayat savuruyor insanı. Evlenmiş midir acaba? Çocukları olmuş mudur? 'Demokrat' olarak tanımlardı kendisini. İslam'ı tam olarak bilse o memnuniyetsizliği yine duyar mıydı? Bilemem. Fakat iyi kalpli bir adamdı. Nas suresini okudu bana bir gün; müzikal olarak çok kuvvetli bulduğunu söyledi. Hay Allah! Murat. Canım kardeşim. Allah sana iyilik versin, ne diyeyim.

8 Zilhıcc 1428

Adamın biri yolda yürüyordu yol tozluydu uzundu. Bir kuş buldu Allahımın yarattığı dedi aldı heybesine koydu yürüdü az ilerde bir sincap buldu aldı heybesine koydu yürüdü az ilerde bir karınca buldu aldı heybesine koydu yürüdü az ilerde bir dere de bir balık buldu aldı heybesine koydu yürüdü sonra acıktı yoruldu da bir ağacın altında azığını yedikten sonra şöyle bir uzandı uyuyakaldı da şöyle bir rüya gördü: Adamın biri yolda yürüyordu yol tozluydu uzundu. Bir kuş buldu Allahımın yarattığı dedi aldı heybesine koydu yürüdü az ilerde bir sincap buldu aldı heybesine koydu yürüdü az ilerde bir karınca buldu aldı heybesine koydu yürüdü az ilerde bir dere de bir balık buldu aldı heybesine koydu yürüdü sonra acıktı yoruldu da bir ağacın altında azığını yedikten sonra şöyle bir uzandı uyuyakaldı da uyanınca, kendi mi uyandı yoksa rüyasında gördüğü adam mı uyandı bilemedi. Peygamber-i Zîşan Efendimiz buyurdular "İnsanlar uykudadırlar, ölünce uyanırlar."

10 Zilhicce 1428

ÖyküDergisi'nin son sayısında 'Garip Ölüler' yayımlandı. Editör aradı geçen gün. Bir röportaj istedi. Olur dedim. Önümüzdeki sayıya yetiştirmeye çalışacaklar. Bir de şu bizim 'Balıklar'ı yollamayı düşünüyorum dergiye. Sen on beş yaşındaki ergeni al, dini bir hayat yaşatacağım diye yurttan, vakıfta iki şiir iki dua öğret tamam, oh ne âlâ. Etrafta porno, internet, flört, kadınların açıklığı saçıklığı, dizi filmler, dans yarışmaları, maçlar, içkiler vesaireler dönüp dururken, bu denizden çocuğu çıkartırsanız ve adam gibi bir soluk alma sistemi de vermezseniz, ölü balıklar elde edersiniz sadece efendiler. Kızacaksınız tabi bana. Kızın ama şunu söyleyin bana: Bugün müslümanların dünyaya söyleyecek sözleri var mıdır efendiler? Kendimiz gibi kalacak mıyız, yoksa kapitalizmi yeşile boyadılar diye hemen üstümüze giyecek miyiz? Entegrasyon. Hah. Kuşkusuz, söyleyecek sözleri var müslümanların. Fakat bu işi, Kur'ana ve Sünnete bağlı kalarak yapacaklar. Diyalogmuş! Kâfirlerin yanında izzet arayan ancak zelil olur. İzzet Allah'ın yanındadır. Müslümanları bırakıp kâfirleri dost edenler bizden değildir. Yazık bu memlekete. Çok yazık. Öyle ya, Kurban Bayramı var bir de. Gündemi kaçırmayalım. İbrahim aleyhisselam, İsmail'i Allah'a kurban etmek üzereydi ki, gökten bir koç indirildi. En değerli şeyini Allah'a verip vermeyecekleri şüpheli olan bir yığın zengin müslüman, bu günlerde Allah için kurban kestiklerini söyleyerek sokaklarda dolaşıyorlar. Ben kesemedim arkadaşlar. Bana düşmüyor. Havaic-i asliyem dışında seksen beş gram altınım ya da ona tekabül edecek param, malım yok. Evim kira. Arabam yok. Oğlumun nafakası da var. Eşyaların borcu harcı derken, ay sonunu zor getiriyorum anlayacağınız. Fakirliğin gözü kör olsun. Hün-

gür hüüngür. Fakat acımayın bana. Benden nefret edin, ama bana acımayın. Kebaplarınız, kavurmalarınız, köfteleriniz, ibadetleriniz hayırlı olsun efendim. Allah kabul etsin, demeyeceğim; zira Allah neyi kabul edip neyi reddedeceğini en iyi bilendir. Çocuklarınızı çağa kurban ediyorsunuz efendiler; koyunlarınızı da Allah'a! Fakat sizin koyunlarınıza Allah'ın ihtiyacı yok!

17 Zilhicce 1428

Mehmet Akif üstadımızın vefat yıldönümü. Bir fatihayı unutmayalım lütfen. "Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı / Verme dünyaları alsan da bu cennet vatanı!" Vermeyiz üstadım Allah'ın izniyle. Herkes verse ben vermem. Hubbül vatan minel iman. Bakma o kadar laf ettiğime. Ben vatanımı seviyorum: benim derdim, vatanımda at koşturan emperyalistlerle. Benim derdim, emperyalistlerin vatanımdaki uşaklarıyla. Ne diyor Aliya: "Biz Yugoslavya'yı seviyoruz; fakat yönetim şeklini değil." Gerçek bir vatansever, emperyalizmin (kapitalizmin/modernizmin) bu topraklardan sürüldüğünü görene kadar rahat edemez. Ve sonra tüm dünyada emperyalizmin başının ezildiğini görmek isterdim. "Yeryüzünden fitne kalkıp, din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın." buyruluyor Kitap'ta. Bu ülkenin çocuklarına şu modern işgal yöntemlerini anlatabilmek ne kadar zor. Tankla tüfekte yapılan işgallerin bile bir şerefi vardır bu soyut işgallerin yanında. Türk'ü Türk yapan değerleri son iki yüz yıldır nasıl yitirdiğimizi anlatabilmek isterdim. Nasıl? İşte bu çağın dahi sanatçısı bunu anlatmanın yolunu

bulandır. Haa bu arada, güleceksiniz belki ama, ben yeni bir cihat yöntemi buldum: Dolmuşa ya da belediye otobüsüne bindiğimde aileler görüyorum; açık ya da kapalı kadımlar. Çoğunun iki üç yaşlarında çocukları var. Allah'a dua ediyorum: "Allahım bu çocuklar müslüman olsunlar, müslüman kalsınlar, müslüman ölsünler." diyorum. Âmin. Soyut işgallere karşı soyut direniş yöntemleri geliştiriyoruz, ne yapalım. Hüngür hüngür. Ben de küçük bir çocuktum. Bir keresinde (üç dört yaşında falan olmalıyım) mercimekli bulgur pilavını yemişim de yemişim. Üstüne de kaç bardak ayran içtim kim bilir. Birazdan başlamışım sararmaya. Belertmişim gözlerimi. Midem şişkin. Düzensiz soluk alıp vermeler. Telaşlanmış tabi bizimkiler. Annem teyzem falan beni kaptıkları gibi acilde almışlar soluğu. Tam hastanenin kapısında, alttan üstten bir koyvermişim, sormayın gitsin. Batırmışım ortalığı ama gözlerim açılmış, rengim normale dönmüş. Doktorlar hemşireler güle güle öldü, diye anlatır annem bu olayı. Aslına bakarsanız rezillik tabi. Karizmama hiç yakışmıyor ama ne yapalım, olmuş bir kere. Ben hep bunu söylemişimdir: mutluluk çocuk olmaktır. "Gurbet ne yana düşer usta / sıla ne yana / hasret hep bana / bana mı düşer usta." Livaneli'den dinlemiştim ilkin. Sonra yanılmıyorsam Müslüm de söyledi. Çırak Aranıyor. Refik Durbaş. Şarkıcıyı tanırsın da şairi tanımazsın bu memlekette. Sünnetimi hatırlarım bir de. Beş yaşındayım. Antep'teyiz. İki sünnetçi geldi. Yatırdılar beni yatağa. Ödüm kopuyor ama serde erkeklik var; tık demedim. Açtılar uğraşıyorlar. Fakat işin garibi, hiçbir şey hissetmiyorum. Acı falan da yok; ağrı sızı hiçbir şey yok. Yattığım yerden, kafamı kaldırıp da, olay mahallini göremiyorum haliyle. Birazdan malzemelerini toplayıp kalktılar. Sün-

netçilerden biri kulağıma eğildi: Bu defa olmadı, bir dahaki sefere sünnet ederiz inşallah, dedi. İlaçları ya da malzemeleri eksik herhalde, diye düşündüm. Belki de şu sünnet denen olay birkaç aşamalıdır, dedim. Adamlar gittiler. Ama evde bir tuhafılık var. Bir şeylerin döndüğü kesin. Hiç ağrı sızı falan da yok. Niye sünnet etmedi bu adamlar beni, diye soruyorum herkese. Birazdan annem bir pamuğun içinde bir şeyler gösterdi bana. Meğer operasyonu yapmışlar da bizim ruhumuz duymamış. Amma maharetli heriflermiş anasını satayım. Bir de dalga geçtiler utanmadan. Şerefsizler. Nerden geldik bu konuya yahu. Bir Yobaz'ın Çocukluğu.

18 Zilhicce 1428

İnsanlar kendi kirli ilişkilerini büyük bir soğukkanlılık ve aymazlıkla sürdürürken, benim masum ve meşru ilişkilerimi sorgulama hakkını kendilerinde nasıl buluyorlar? Elcevap: samimiyet zannettiğim bir salaklıkla bu hakkı onlara ben veriyorum.

1 Muharrem 1429

Hicri Yılbaşı. Nâm ü nişane kalmadı fasl-ı bahardan. Nüfus cüzdanlarında 'Dini: İslam' yazan yurdum insanı, on gün önce yılbaşı vazifesini eda etti. Hep beraber Noel'i kutladık. Hah ha. Daha doğrusu: hüngür hüngür. Televizyon

kanallarında rezillik diz boyuydu. Üstelik tüm bunlar ‘muhafazakâr’ bir hükümet başımızdayken gerçekleşti. Neyi muhafaza ediyorlarsa artık. Hüngür hüngür. Neyse. Şimdi de hicri yılbaşı. Ama bu günün benim için apayrı bir önemi var. 10 Ocak. Mona Rozamla Çanakkale’de ilk kez geçen yıl bugün görüşmüştük. Ne mutlu tesadüf: Hicretin başladığı gün. Kendine gel, bir yobaz tesadüf demez; tevafuk der, unutma. Canım, her şey Allahın yazdığı kaderle oluyor; fakat biz hayatta mutlu tesadüfler olduğunu bilmekten de memnuniyet duyuyoruz. Çünkü biliyoruz ki mutlu tesadüfler de hesaba dâhildir. Neyse. Hicret diyordum. Bu milletin hicreti ne zaman başlayacak Allahım? Bu millet ne zaman iyiliğe güzelliğe hicret edecek? Siyaset! Bu yüzyılda, bu şartlar altında, müslümanlar nasıl bir siyaset izlemelidir? Benim bildiğim ‘bu iş’ partiyle falan olmaz; fakat bir vakıa olarak, davasının İslam olduğunu söyleyen beş altı tane parti var. Bunların liderlerini protesto ediyorum! Ulan birleşsenize! Liderlik koltuğu çok tatlıysa eşbaşkanlık yaparsınız; dönem başkanlığı yaparsınız. Madem hepiniz davanızın İslam olduğunu söylüyorsunuz, birleşmek zorundasınız. Yoksa müslümanları parçalamak için birileri mi kurdurttu sizi? Ne hakla millete bu acıyı çektiriyorsunuz? İlimsiz siyaset yapılır mı? Samimiyetsiz, basiretsiz siyaset olur mu? Bu ne cüret? Bu ülkede ‘müslümanlar nasıl bir siyaset izlemelidir’ konusunu, iman, ilim ve ihlâs sahibi çok kaliteli bir ekibin günlerce istişare edip bir çözüme bağlaması gerekiyor. İlimsiz, istişaresiz, böyle kara düzen, nereye kadar? Daha kaç darbe yemeyi düşünüyorsunuz?

7 Muharrem 1429

Miladi sekizinci yüzyıldan kalma bir kitaptı tozluymuş yıpranmıştı ama okunaklıydı yazıları hâlâ ve de Arapça. Kitabı bana uzatırken elleri titriyordu. Ukalâ çoktur dedi. Velâkin ehl-i dil azdır, siyah koyundaki beyaz tüy gibidir. Sen aklının sesini çokça dinlemiş bir ukalâsın da bir kalbin yok mu sanırsın. Bu dünya bir vak'a-yi acayıptır ki onu anlamak için akıl yetmez. Akıl ancak şaşkın ve sermest bir papağan gibi ötüp durur. Ezberlediklerini nakledip durur. İki senedir Arapça talim edersin. Şimdi var git bu kitabı tercüme et. Kitabı çekinerek aldım. Sayfalara baktım. Ağır Arapça. Ben bunu sözlüğe bakmadan çeviremem ki üstadım dedim. İşaret parmağıyla göğsüme yavaşça dokundu. Sözlüğe de bak gönlüne de, dedi. Bir kitabı lügatle tercüme edersen başka şey olur. Ukalâ takımı ondan anlar. Bir kitabı gönül ile tercüme edersen başka şey olur. Ehl-i dil de ondan anlar. İnsan, kalbiyle ve aklıyla insandır ki Kur'an-ı Azimüşşan'da 'akleden kalp' buyrulur. Elini öpüp ayrıldım. Üstadım lütfetti kitabı çevirdim. Size de anladığım kıssaları aktardım. Hal-i pür melalim ve dahi mecalim bundan ibarettir. İnsan bu dünyada zaman ü mekân ile mukayyettir. Allah kelamı iki cihanda sebebi saadettir. Arz eylerim efendim.

9 Muharrem 1429

Okuma yazma konusunda yetenekli olmayan insanları sık sık şöyle söylerken yakalamak mümkün: Hayat kitaplardaki gibi değildir. (Seni sahtekâr.)

10 Muharrem 1429

Sevgili Gregor.

Canım kardeşim, nasılsın? İyi misin? İyi olmanı Cenab-ı Hak'tan niyaz ederim. Uzun zaman senden haber alamayınca sana bu mektubu yazmaya karar verdim. Bugün Aşûre günü. Mübarek olsun. Günlüğe artık son veriyorum. O da aşûre gibi oldu zaten: karışık ama tatlı. Hah ha. Bir yobaza da bu yakışırdu zaten. Adına şöyle mi desek: Bir Yobazın Aşûresi. Ne bulduysak koyduk içine. Bir gün aptal romantik olduk, bir gün dayanılmayacak kadar mantıklı. Bir paragrafta hevesli bir amatör, bir cümlede dâhî. Bir bak kederden öldük, bir bak neşeyle kanatlandık. Biz zaten bunların hepsi değil miyiz aziz dostum. Allah sonumuzu hayreylesin. Hasbünallâhü ve nı'mel vekîl, nı'mel mevlâ ve nı'men nasîr.

Güzel kardeşim, sağlığın nasıl? Sen pek sıkı giyinmezsin, umarım oralarda üşütmemiştir. İlaçlar ateş pahası. Bol bol limon suyu iç. Portakal ye. Bal şerbetini ihmal etme, hadiste geçiyor biliyorsun. Canım kardeşim, seni çok özledim. Sen şimdi öncelikle evliliğimi merak ediyorsundur; söyleyeyim. Tabi ilkinden boşanınca sabıkalı duruma düştük âlemin gözündeki. Merak edilecek bir şey yok: kuzumla çok iyi geçiniyoruz. Fakat senin de gayet kolay tahmin edeceğin gibi, maharet bende değil; Mona Rozamda. Ben yine eski benim. Bazen bağırıp çağırıyorum. Sinirleniyorum. Kızıyorum. Ama Mona Rozam durumu idare ediyor. Bu yönde endişen olmasın yani. Diğer mevzulara gelince. Bizim buralarda hâlâ aynı bozuk düzen işlemeye devam ediyor. Modernizmin kara kışındayız. Bahar gelmedi. Kapitalizmin bitmeyen gecesindeyiz. Sabah olmadı. Ben kendi krallığımda bu düzenin kirine pasına pek bulaş-

madan yaşamaya devam ediyorum ama ne çare. Son kaledede kısıtılmış durumdayız. Düşman kuşatması altındayız. Teçhizat ve mühimmat eksiklerimiz var. Yiyeceklerimiz de bitmek üzere. Yarına harekâtını bir türlü yapamadık. Haa, kuzumu sadrazam yaptım haberin olsun. Gelirsen seni de şeyhülislam yaparım. Ama önce ismini değiştirmemiz lazım tabi. Madem bugün 10 Muharrem; senin de adın Muharrem olsun, ne dersin? Hem biliyorsun bugün Hazreti Hüseyin Efendimizin şehit edildiği gün. Bu vesileyle Ehl-i Beyt'e olan sevgimizi ve bağlılığımızı da dile getirmiş oluruz. Tabi aslında Gregor da fena isim değil ama biliyorsun şeyhüslamlık çok özel bir makamdır. Halk bu isme tepki duyabilir. Sonra Türk vatandaşlığına da alırsın seni. Haa, az kalsın unuttuyordum; sen sünnet olmuş muydun yahu? Neyse, onu da hallettiririz bir ara. "Ayıp olmuyor mu sayın başkanım?" diyeceksin ama ayıp falan olmuyor Gregor: aslında hepimizin bir daha sünnet olması lazım belki de. Hepimizin yeni baştan kelime-i şahadet getirmesi lazım. Tecdid-i iman etmemiz lazım. Biliyorsun şu bizim dindarları. Beni sinir ediyorlar. Laikler de hep aynı hikâye. Anlayacağın, içimizdeki ahmaklar da karşımızdaki budalalar da durdukları yerde inatla durmaya devam ediyorlar: modernizmin onları konuşlandırdığı yerde yani. Benim günlerim yine de iyi sayılır. Sabahları okula gidiyorum, öğlenleri geliyorum, geceleri yatıyorum, sabahları kalkıyorum; fakat modern insandan farklıyım; zira Allaha inanıyorum. Dünya yuvarlaktır. Tarih daireseldir. Hayat döngüseldir. Bu, mümine huzur verir. Aynı döngüsel hayat, Allahı hesaba katmayan modern insan için 'saçma'yı üretiyor, biliyorsun. Budala modern insan. Sabah işe gidiyor, akşam eve dönüyor ve bunalıma giriyor. Aptal. Yaşamak için çalışmak zorunda, naapsın? Maişet derdi. Medar-ı mai-

şet motoru. Sait Faik. Popüler bir yazar. Popüler bir yayınevinden arayıp da kitabım için yüksek bir telif teklif etmediler bana henüz: doğrusu bunun nedenini de anlayabilmiş değilim. Galiba piyasa kötü. Tahir'le çevirdiğimiz işler de beklediğimiz kadar iyi olmadı. O yüzden, memuriyete devam. Tabi görevimize son verilmezse. Sen görmedin değil mi, müthiş bir bıyık bıraktım ben. Görsen küçük dilini yutarsın. Dudaklarımın iki yanından kıvrılan Osmanlı bıyıkları. Uzun süre kimse bir şey demedi. Nihayet geçenlerde iki müfettiş gelmiş. Bakalım netice ne olacak. Belki de görevime son verilir. Kısmet artık. Ne diyordum? Benim günlerim aynı. Sabah okula, öğlen eve. Öğleden sonraları da okuyup yazıyorum. Kuzum bana çok destek oluyor. Kitaplar okuyoruz, tartışıyoruz, yazılarımı temize çekiyor, bana portakal suyu yapıyor. Melek karım. Bazı akşamlar annemlere gidiyoruz. Başka da gidecek kimsemiz yok zaten. Bazı geceler televizyonda sinema seyredip kafa dağıtıyoruz. Sen bu yeni evimi görmedin değil mi? Şirin ve küçük bir ev burası. Bir arka mahallede. Üç katlı bir binanın birinci katı. Küçük de bir bahçesi var. Ne yapalım bütçemize uygun burayı bulabildik. Kiralar çok fena. Öğretmen maaşı malûm. Hazine de tam takır. Sarayın gelirleri de kısıtlı: artık halktan vergi de alamıyoruz pek. Sen gidince ekonomi çöktü anlayacağın. Şaka şaka. Elhamdülillah. Allahın verdiği rızıkla geçinip gidiyoruz. Yahu şimdi yazdıkça hatırlıyorum; yengenle nasıl evlendiğimizden de haberin yok senin değil mi? Valla nefis bir hikâyem var Gregorcum. Gelirsen kahvelerimizi yudumlar, sabahlara kadar muhabbet ederiz. Bayılacaksın bence. "Sayın başkanuma da bu yakıştırdı." diyeceksin. Evet. Biz bize yakışanı yaptık. Tek derdimiz de zaten bu. Bize yakışanı yapmak. Samimiyet diyerek çıktık yola. (Rasyonalist bu-

dalalar ne bilir: samimiyet aklın zirvesidir.) Eğilip bükülmenin bir anlamı yok. Ölüp gideceğiz ama kuyruğumuz dik kalacak. Biz kendimizi “Müslüman” olarak adlandırıyoruz: müslümanca yaşamak ve müslümanca ölmek istiyoruz. Başka da bir muradımız yoktur. Bak sana yeni duyduğum bir şey anlatayım: Kaplumbağanın biri Kâbe’ye gidiyormuş. Haline bakmıyor musun, nasıl varacaksın Kâbe’ye, diye sormuşlar. Bizim kaplumbağa derin derin bakmış, iç geçirmiş ve şöyle söylemiş: “Biz Kâbe’ye varmasına varırız da arkadaş; iş ki, mahallenin piçleri bizi ters çevirmesin!” Çok hoş bir hikâye bence. Eskiden bir karınca metaforu vardı, hatırlarsın. O zavallım da Kâbe’ye gitmek isterken, yine böyle ‘yoldan çıkarıcı’ sorular sorarlardı: Nasıl ulaşacaksın Kâbe’ye, falan diye. Fakat küçük karınca yolundan dönmez ve şöyle söylerdi: “Ulaşamasam da yolunda ölürüm.” Bu öyküde, karınca belki güçsüzdü, kudretsizdi; yol uzun ve meşakkatliydi falan ama ‘Nasıl ulaşacaksın Kâbe’ye?’ şeklinde moral bozucu sözler dışında ‘müdahale’ pek yoktu. Oysa kaplumbağanın öyküsü, modernizm kuşatmasındaki günümüz müslümanını anlatması bakımından, daha gerçekçi geldi bana. Çünkü modernizm, mahallenin piçleri eliyle kaplumbağanın ters çevrilmesidir Gregor. Neyse, siyaseti bir kenara bırakalım. Zaten günlüğümüz siyasetle doldu. Çekeceğimiz var eleştirmenlerden. Gerçi savunmamızı da hazırladık ama yine de azar işiteceğimiz kesin. Ödüm kopuyor biliyor musun. Ne biçim ödev yapmışsın sen, diye kızacak bana örtmenler. Şöyle bir şiir yazdım örtmenim: ‘İtibarımızı korumaktır bizim tek telaşımız / sanırım bu yüzden biraz tuzsuz oldu aşımız.’ Nasıl? Hüngür hüngür. Ama Gregor biliyor musun, benim gibi abuk subuk bir yazar değil de, adamaklı bir sanatçı çıkıp Tanzimat’tan bu yana ülkemizi ya-

şadığı dönüşümü yazsa ne hoş olurdu değil mi. Biz beceremiyoruz işte. Bir kere sınırlarımıza hâkim değiliz, asabımız fevkalade bozuk; konuya girer girmez sövüp saymaya başlıyoruz. Soğukkanlı değiliz. Ayrıca, dağınık bir üslûbumuz var. Savruk bir tavrımız var. Tertip sanatından bîhaberiz. Sağımız solumuz belli değil. Nizam intizam hak getire. Milletin kafasını daha da karıştırmaktan başka bir işe yaramıyoruz. Ne yapalım; mukadderat. Allah bize öyle bir kabiliyet vermemiş. Ama eli kalem tutan sağlam arkadaşlar var; edebiyat dergilerinde rastlıyorum bazen. Ümitliyim o kardeşlerden. Bir gün bu ülkenin gerçek hikâyesini anlatacaklar halkımıza. Belki de şöyle başlayacaklar öyküye: “Mazlum Türk, bir sabah korkulu düşlelerinden uyandığında, kendini yatağında bir modern-insana dönüşmüş olarak buldu.” Ne dersin? Böyle olmaz değil mi? En etkili yöntemi bulmakta zorlanıyoruz. En münasip yol ne ise, oradan götürmek lazım okuyucuyu hakikate. Oysa bizim yollarımız hep sarpa sarıyor. Tanzimat, Islahat, Meşrutiyet ve Cumhuriyeti tarafsız ve delikanlı bir tavırla anlatmak gerekiyor. Batılılaşmanın (emperyalizmin/kapitalizmin/modernizmin) ülkemde meydana getirdiği o büyük değişimi bütün açıklığıyla gözler önüne serbilmek için dehâlar lazım bize. Benden şimdilik bu kadar. Üstad “Türkiyenin Ruhu” demiş ya. Yazamadan vefat etti. Türkiyenin Ruhu’nu anlatabilmek için bir dev olmak lazım. Biz bu yoklukta bu kadarını yapabildik. Allah sonumuzu hayreylesin. Yine de samimi bir teşebbüs sayılır bizimki de. Nasıldı o söz: Benim adım Hıdır; elimden gelen budur. Hah ha. Hem bak sana ne diyeceğim. Mona Roza yengen sağolsun bana acayip destek oluyor. Biliyorum belki bana dargınsın; ama sen de gelsen, üçümüz oturup çalışsak. Canlarına okuruz onların. Ben eskisi

gibi kötü sayılmam; epey toparlandım. Mona Rozam epey adam etti beni. Gücüm kuvvetim yerinde hamd olsun. Sen de iyi bir tatil yaptın bu arada; dinlenip güç toplamışsındır. Günlük yazmaya biraz ara vermek istiyorum zaten. Bu kadar yeter. Uzun uzun çalışırız. Sonra çalışmalarımızın neticesinde işe yarar sonuçlar elde edebilirsek, Günlüğümüzün ikinci cildini yazarız, ne dersin? Gerçi o zaman kırk yaşına gelmiş oluruz belki, şu edebiyat işlerini bırakır 'ciddi yazılarla' anlatırız meramımızı. Bende çok kitap var. Gerekirse daha da alırız. Yakın tarihimizi hal-laç pamuğu gibi atarız. Resmi ve gayri resmi kaynakları tararız. O dönemde yaşamış adamların hatıralarını, biyografilerini okuruz, hatta dergileri gazeteleri bile inceleriz. Tanzimat'tan bu yana olup bitenleri mercek altına alırız. Sabahlara kadar çalışırız. Bizim dindarlar bütün kabahati cumhuriyet rejimine yüklüyorlar genelde. Hâlbuki iş oraya birdenbire gelmedi ki, çözülme daha evvelinden başladı, değil mi. Hem bak yengen bize güzel yemekler de yapar. Gerçi ben o korkunç baş ağrılarımdan bir türlü kurtulamadım, ama dayanırım. Fakat baştan söyleyeyim; fazla sigara içmek yok. (Ben epeyce azalttım; bırakmaya çalışıyorum.) Uykum geldi deyip yan çizmek de yok. Sabah namazına kadar çalışılacak. Namazı kılar yatarız. Herkes özet çıkaracak. Ardından, bu özetleri toparlayıp ortak bir metin oluşturacağız. Konu paylaşımı da yapabiliriz istersen. Sen Tanzimatı ve Islahatı al. Yengen Birinci ve İkinci Meşrutiyeti alsın. Ben de Cumhuriyet dönemini almak isterim. Özellikle 1923 öncesi ve sonrası çok önemli biliyorsun. Dualarla, kurbanlarla açılan bir meclis var ortada. Sene 1920. İngilizler, Fransızlar, İtalyanlar, Yunanlar ve cümle düşman yurttan bir şekilde çekiliyor. Emperyalist güçler vatan topraklarını bir şekilde terk ediyorlar. Ve 1923.

Sonra 'çağdaşlaşma' diye bir şey çıkıyor. Kılık kıyafet devrimi, dil devrimi derken işler karışmaya başlıyor. Türk modernleşmesi. Yurttan daha dün kovmuş olduğumuz adamlara benzeyebilmek için, bir telaştır alıyor milleti. İstiklal Mahkemeleri var sonra. Dün meclis İslami usullerle açılırken, bugün İslami usulleri uygulamak isteyenler, asılıyor. İskilipli Atıf Hoca ve şapka kanununa muhalefet. O da başka bir fasıl. Kaç kelle gitmiş. Bir de ihtilaller. 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980, 28 Şubat 1997. Ve son olarak 27 Nisan 2007. Neler olmuş bu ülkede neler! Maydanozlu köfteler! Bak görüyor musun; siyaseti bir kenara bırakalım dedik, yine olmadı. Ama şu siyaset denilen şey de çok mühim be Gregor. Kim tarafından yönetildiğini, nasıl yönetildiğini, oyuna gelip gelmediğini, kandırılıp kandırılmadığını, sömürülüp sömürülmediğini merak ediyor insan. Şeref meselesi bu. İnek miyim kardeşim ben. Ancak inekler merak etmez, kim tarafından yönetildiğini. Bir de koyunlar. Bir de keçiler. Bir de... Aman ne bileyim işte, o tip hayvanlar. Çünkü onlarınki yönetilmek değil güdülmektir. Oysa şerefli bir insan güdülmeye asla tahammül etmez. Yine asabım bozuldu, bak. Demem o ki, gelersen bu konuda iyi bir çalışma yapmak isterim seninle. Madem bu ülkenin akademisyenleri, sanatçıları böyle bir konuyu ekipler kurarak gündemlerine alıp masaya yatırmıyorlar. Sonunda bu iş de bize kaldı işte. Naparsın. Hüngür hüngür... Haa, bir konu daha var: canım oğlum. Maalesef canım oğlumu pek göremiyorum. Evlendiğimi duyunca anası küplere bindi. Olur olmaz sebeplerle, oğlumu görmemi engelliyor. Değil haftada bir; ayda bir görebilsem ne âlâ. Zulüm değil mi bu, canım Gregor. Oysa Kur'anda "Ne anne ne baba, çocuk nedeniyle bir zarara uğratılmasın." buyruluyor. Hadi ben katlanırım

diyelim. Peki oğlum? Babasını görmek istemez mi. Bu kadına bunu anlatamadım gitti Gregor. (Gerçi ben bu kadına hiçbir şey anlatamadım ya.) Kendimden de korkuyorum. Allah sabır veriyor; ama bir gün tepemin taşı atacak, yanlış bir şey yapacağım. İnan ki çocuk arada kalmasın diye kendimi tutuyorum. Bir de bu acziyet kanıma dokunuyor. Tahrik olmamak için sabırlar diliyorum Allah'tan. Neyse. Bu da öyle bir sıkıntı işte. İmtihan dünyası... Kendi dertlerimden seni hiç sordum. Kusura bakma. Sen ne yaptın güzel kardeşim. Katherina ile mektuplaşıyordun, ne oldu o mesele? Anası vermezse merak etme, biz yengenle güzel bir yöntem biliyoruz; sen bir gel, sana da anlatırız. Gerçi biraz tepki toplayabilirsin ama aşk için değer be Gregor. Şu dünyada aşktan daha güzel, aşktan daha asil hiçbir şey yoktur. Tamam: insanoğlunun içindeki mükemmellik hissi, ancak Allah aşkıyla tatmin olur. Ama Allah aşkı deyip de hava atmak istemem doğrusu. Sadece şunu söylerim: Allah aşkı, Kur'ana ve Sünnete sarılmaktır. Onda şüphe yok. Fakat insani aşk? Beşeri aşk? Leyla'dan Mevla'ya ulaşmak diyorlar, eyvallah; ama biz Leyla'yı da seviyoruz be Gregor. Yobaz olduk diye taş olmadık herhalde. Mona Rozam öyle güzel ki, anlatmak mümkün değil. Kadınlar hakkında ne kadar olumsuz düşündüğümü en iyi sen bilirsin. Hepsinin köküne kibrit suyu, diyeceğim nerdeyse. Ama bu başka. Öyle iyi bir insan ki, anlatamam. İnsan sevgili. Melek karım. Güzel gülüm. Gözümün nuru. Başımın tacı. Gönlümün ilacı. Derdimin dermanı. Bu dünyada bir insanın başına gelebilecek en güzel şey. Ben onunla evlenince anladım şu hadisi: "Evlenen, dininin yarısını tamamlamıştır." Sana da yengen gibi bir melek bulursak, alırız Gregor merak etme. Çağın önyargılarını da boş ver. İnsanların söylediklerine kulak asacak olursan yo-

lunu iyice şaşırırsın. Akıllılar düşünedursun; biz deliler o esnada suyu geçer gideriz. Biz sadece Allah'ın söylediklerine tâbi olmaya çabalıyoruz. Bunu en iyi biz biliriz değil mi aziz dostum. Ben sonuna kadar yanındayım merak etme. Biliyorsun ben kuzumu Çanakkale'den aldım geldim. Çanakkale'nin bizim için çok çok çok büyük bir anlamı var. Gerçi bir Çanakkale gevezeliğidir aldı yürüdü son zamanlarda. Sağcısı solcusu hepsi Çanakkale muhabbeti yapıyor. Ama biz onlardan farklıyız Gregor. Düşmanı (emperyalizmi/kapitalizmi/modernizmi) püskürttüğümüz yer orası. Biz o ruha sahip çıkmak istiyoruz. Çanakkale'den girmesine izin vermediğimiz düşman, nerden sızdıysa sızdı, yine içimize girdi. Bu yüzden biz Çanakkale ruhunu yeniden canlandırmak istiyoruz. Yârimizi de gittik oradan aldık. Ruhumuzu da gittik oradan aldık. Bizim farkımız bu. Biz sadece lafını etmiyoruz. İcraat da var anlayacağın. Hakkımızı güzellikle vermezlerse, zorla almasını da biliriz. Ona göre. Senin şu Katherina Rusya'da mı yaşıyordu Gregor? Yahu Rusya bize ters ama, neyse. Yok yok. Ters falan değil. Nerde olsa fark etmez. Gider alırsız almamız gerekeni. Sen hiç merak etme. Yeter ki ilaykelimetullah için yaşadığımızı unutmayalım. Aşkımız için gidemeyeceğimiz yer yoktur. Hücüm marşı lütfen.

10 Muharrem 1429

İZ YAYINCILIK 683
SANAT EDEBİYAT DİZİSİ

2.
BAŞKI